

Школски програм ОШ „Вук Караџић“, Лесковац за 2023-2027. годину

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

за

школску 2023/24. - 2026/27. годину

Основна школа "Вук Караџић"

Лесковац

Јул, 2023. године

Школски програм ОШ „Вук Караџић“, Лесковац за 2023-2027. годину

На основу члана 61. и 119. став 1. тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 88/2017, 27/2018 – др. закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021), члана 27-28. Закона о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“ бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018-др. закон, 10/2019 и 129/2021) и члана 49 став 1. тачка 2) Статута ОШ „Вук Караџић“ Лесковац (дел. бр.127 од 25.1.2018. год и измена Статута дел.бр. 615 од 2.4.2019. и измена Статута дел. бр. 1388 од 9.12.2020. год.), Школски одбор, на седници одржаној дана 7.7.2023. године, доноси

Школски програм Основне школе „Вук Караџић“ Лесковац за период 2023/24 – 2026/27. Године

Образложење: Основно образовање и васпитање остварује се на основу школског програма. Школски програм доноси Школски одбор на период од четири године, у складу са Законом.

Стручни актив за развој школског програма је израдио предлог акта који је утврђен на седници Наставничког већа одржаној дана 5.7.2023. године и размотрен на седници Савета родитеља одржаној дана 5.7.2023. године

Председник
Школског одбора
ОШ „Вук Караџић“
Лесковац

САДРЖАЈ			
Увод		Програм сарадње са локалном самоуправом	
Циљеви школског програма, трајање и језик на коме се реализује		Програм сарадње са породицом	
Опште међупредметне компетенције		Програм излета, екскурзија и наставе у природи	
Исходи		Припремна настава, припрема ученика за полагање завршног испита и часови предметне наставе за ученике четвртог разреда	
Полазне основе за израду школског програма		Програм рада школске библиотеке	
План наставе и учења основног образовања и васпитања		Дечји савез	
Програм културних активности		Ученички парламент	
Програм школског спорта и спортско-рекреативних активности		Програм подршке ученицима	
Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања		Индивидуални образовни план за социјално ускраћене ученике и ученике са потешкоћама у развоју и инвалидитетом	
Вршњачки тим		План транзиције ученика по ИОП-у	
Програм превенције малолетничке делинквенције		Превенција осипања ученика	
Програм професионалне оријентације		Протокол поступања у школи са ученицима оболелим од дијабетеса	
Програм здравствене заштите		План превенције трговине децом и младима	
Програм социјалне заштите		Програм безбедности и здравља на раду	
Програм заштите животне средине		Праћење и евалуација школског програма	

Основни подаци о школи

Назив школе	"Вук Караџић"
Адреса	Саве Ковачевић 69
Издвојена одељења:	Бобиште Контакт подаци школе:
• Телефон/факс • Званични мејл школе • Сајт • фејсбук страница школе ПИБ	016 212 980 osvukle@gmail.com
Име и презиме директора школе	Снежана Пешић Николић Датум оснивања школе
Датум прославе Дана школе	8. новембар

Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовноваспитни рад у школи и представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад.

Овим документом:

- обезбеђује се остваривање наставних планова и програма и потреба ученика и родитеља, школе и јединице локалне самоуправе.
- омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно старатеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуално рада и напредовања сваког ученика.
- доноси се на основу наставног плана и програма у складу са Законом
- поједини делови школског програма иновирају се у току његовог остваривања.

Школски програм урађен је у складу са Националним оквиром образовања и васпитања и садржи:

1. Циљеве школског програма;

Школски програм ОШ „Вук Караџић“, Лесковац за 2023-2027. годину

2. Наставни план основног образовања и васпитања;
3. Програме обавезних и изборних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
4. Изборне програме по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
5. Програме активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање
6. Програм допунске и додатне наставе;
7. Програм културних активности школе;
8. Програм школског спорта и спортско рекреативних активности;
9. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програми спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања;
10. Програм ваннаставних активности ученика;
11. Програм професионалне оријентације;
12. Програм здравствене заштите;
13. Програм социјалне заштите;
14. Програм заштите животне средине;
15. Програм сарадње са локалном самоуправом;
16. Програм сарадње са породицом;
17. Програм излета, екскурзија и наставе у природи;
18. Програм рада школске библиотеке;
19. Програм безбедности и здравља на раду
20. Програм рада Ученичког парламента;
21. Програм продуженог боравка
22. Програм припремне наставе за завршни испит
23. Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма. (Овај прилог ради се кад и ако се за њим укаже потреба.)
24. Праћење остваривања школског програма

ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школским програмом остварују се циљеви основног образовања и васпитања:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање позитивних људских вредности;
- 13) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА

Школски програм се реализује у периоду од четири године, односно од почетка школске 2023/2024. године до 2026/2027. године.

У школи се остварује основно образовање и васпитање које траје осам година и остварује се у два образовна циклуса. Први циклус обухвата од првог до четвртог разреда, за које се организује разредна настава. Настава енглеског језика и верске наставе се у овом циклусу организује као предметна настава. Други циклус обухвата од петог до осмог разреда, за које се организује предметна настава.

ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ПРОГРАМ РЕАЛИЗУЈЕ

Програм се реализује на српском језику и сви ученици похађају наставу на српском језику, тако да је у свим табелама изостављен српски као нематерњи језик. Ако дође до промене урадиће се анекс Школског програма и поменуте табеле ће бити измењене.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака и неопходне свим ученицима за лично остварење и развој, укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања су:

- 1) компетенција за учење;
- 2) одговорно учешће у демократском друштву;
- 3) естетичка компетенција;
- 4) комуникација;
- 5) одговоран однос према околини;
- 6) одговоран однос према здрављу;
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- 8) рад са подацима и информацијама;

- 9) решавање проблема;
- 10) сарадња;
- 11) дигитална компетенција

Исходи

Након завршетка основног образовања и васпитања ученици ће:

- 1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;
- 2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;
- 3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;
- 4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;
- 5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;
- 6) бити оспособљени за самостално учење;
- 7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;
- 8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;
- 9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;
- 10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању, примењивати усвојене здравствене навике неопходне за активан и здрав животни стил;
- 11) умети да препознају и уваже људска и дејча права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- 12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;
- 13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;
- 14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да ученици стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица, заједнице и друштва у целини.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

- Закон о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" број 88/2017 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021);
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 – други закон, 10/19, 129/2021);
- Правилник о стандардима квалитета рада установе („Сл. гласник - Просветни гласник РС“ бр. 14/2018);
- Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС“, број 10/19);
- Правилник о општим стандардима постигнућа - образовни стандарди за крај обавезног образовања („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 5/2010)
- Правилник о Општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик („Службени гласник РС“, број 78/17)
- Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете: српски језик, математика и природа и друштво („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 5/2011)
- Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 10/2017, 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019, 2/2020, 16/2022, 1/2023-испр.);
- Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 16/2018, 3/2019 и 5/2021);
- Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 5/2019, 1/2020, 6/2020 и 7/2022);
- Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 11/2019, 6/2020, 7/2021 и 1/2023);
- Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр.15/2018, 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020, 17/2021 и 16/2022);
- Правилник о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 18/2018);
- Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 5/2019, 1/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021 и 16/2022);
- Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС – Просветни гласник“ бр. 11/2019, 2/2020, 6/2020, 5/2021, 17/2021 и 16/2022);
- Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011, 7/2011, 1/2013, 4/2013, 14/2013,

Школски програм ОШ „Вук Караџић“, Лесковац за 2023-2027. годину

- 5/2014, 11/2014, 11/2016, 6/2017, 12/ 2018) - програм Верске наставе;
- Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011-др. правилник, 7/2011-др. правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016, 12/ 2018) - програм Верске наставе;
 - Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 3/2006, 15/2006, 2/2008, 3/2011-др. правилник, 7/2011-др. правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016, 7/2017 и 12/ 2018) - програм Верске наставе;
 - Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 6/2007, 2/2010, 7/2010-др. правилник, 3/2011-др. правилник, 1/2013, 4/2013, 11/2016, 6/2017, 8/2017, 9/2017, 12/ 2018 и 15/2018-др. правилник) - програм Верске наставе;
 - Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 5/2008, 3/2011-др. правилник, 1/2013, 5/2014, 11/2016, 3/2018, 12/ 2018 и 3/2020) - програм Верске наставе;
 - Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 6/2009, 3/2011-др. правилник, 8/2013, 11/2016, 12/ 2018, 3/2019, 12/2019 и 3/2020) - програм Верске наставе;
 - Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 2/2010, 3/2011-др. правилник, 8/2013, 5/2014, 11/2016, 7/2017, 12/ 2018, 10/2019 и 3/2020) - програм Верске наставе;
 - Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“ бр. 1/2011, 1/2012, 1/2014, 12/2014, 2/2018, 3/2021, 14/2022, 4/2023 и 5/2023);
 - Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“ бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020);
 - Правилник о критеријумима и стандардима пружања додатне подршке у образовању деце, ученика са сметњама у развоју („Сл. гласник РС“ бр.70/2018);
 - Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом („Сл. гласник РС“ бр. 80/2018);
 - Правилник о ближим упутствима за утврђивања права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, број 74/2018);
 - Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Сл. гласник РС“ бр. 46/2019 и 104/2020);
 - Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Сл. гласник РС“ бр. 65/2018);
 - Правилник о обављању друштвено – корисног, односно хуманитарног рада („Сл. гласник РС“ бр. 68/2018);

Школски програм ОШ „Вук Караџић“, Лесковац за 2023-2027. годину

- Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Сл. гласник РС“ бр. 30/2019);
- Правилник о стандардима квалитета уџбеника и упутство о њиховој употреби („Просветни гласник“ бр. 42/2016 и 45/2018);
- Правилник о плану уџбеника („Сл. гласник РС - Просветни гласник“ бр. 9/2016, 10/2016 - испр., 10/2017, 11/2019 и 7/2021);
- Развојни план школе;
- Извештај о раду школе у претходној школској години;
- Услови рада у школи.

Школа објављује Школски програм у складу са Законом и општим актом школе.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА									
Редн и број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	-	-
УКУПНО: А		20	720	21	756	21	756	20	720
Редн и број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: Б		1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО: А+Б		21	756	22	792	22	792	21	756

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА									
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми									
Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	21	756
2.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Додатна настава	-	-	-	-	-	-	1	36
4.	Настава у природи**	7 дана годишње		7 дана годишње		7 дана годишње		7 дана годишње	
Редни број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности ⁴	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Екскурзија	1 дан годишње		1 дан годишње		1 дан годишње		1 дан годишње	

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА									
Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
4.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
6.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
8.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
9.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
10.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
11.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54	2	72+54	3	108	3	102
УКУПНО: А		24	918	25	954	28	1008	28	952

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА									
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ¹	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Други страни језик ²	2	72	2	72	2	72	2	68
УКУПНО: Б		3	108	3	108	3	108	3	102
УКУПНО: А+Б		27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програм									
Ред. бр.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
2.	Слободне наставне активности ³	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	34
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	34
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности ¹	1	36	1	36	1	36	1	34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

Школски програм ОШ „Вук Караџић“, Лесковац за 2023-2027. годину

¹ Ученик бира један од понуђених изборних програма.

² Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса, а то су немачки језик и италијански језик.

³ Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

Основна школа „Вук Караџић“ Лесковац

**ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

за период 2023/2024. -2026/2027. године

Стручно веће првог разреда

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	Год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Српски језик као нематерњи 2	-	-
3.	Страни језик	2	72
4.	Математика	5	180
5.	Свет око нас	2	72
6.	Природа и друштво	-	-
7.	Ликовна култура	1	36
8.	Музичка култура	1	36
9.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
10.	Дигитални свет	1	36
У К У П Н О: А		20	612
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1.	Верска настава/Грађанско васпитање ³	1	36
2.	Матерњи језик/говор са елементима националне културе 4	-	-
У К У П Н О: Б		1	36
У К У П Н О: А + Б		21	648

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети и изборни програми

РЕД.БРОЈ	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Редовна настава	21	648
2.	Допунска настава	1	36
3.	Додатна настава	-	-
4.	Настава у природи**	5-7 дана годишње	

РЕД.БРОЈ	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36
3.	Екскурзија	1-3 дан годишње	

1. Назив језика националне мањине у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
2. Реализује се у школама у којима се настава одржава на матерњем језику националне мањине.
3. Ученик бира један од понуђених изборних програма.
4. Ученик припадник националне мањине који слуша наставу на српском језику може да изабере овај програм али није у обавези.
5. Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

* Број часова за ученике припаднике националних мањина

** Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

1. ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка celovитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за celovити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Напомена: Све евентуалне корекције програма наставе и учења биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције. Програм је израђен према одредбама чланова 60. и 61. ЗОСОВ-а (88/2017) и чланова 26/а и 28. Закона о основном образовању у васпитању (Просветни гласник бр. 9. од 30. октобра 2017, стране 85-88)

2. ПРОГРАМИ ОРИЈЕНТИСАНИ НА ИСХОДЕ И ПРОЦЕС УЧЕЊА

Структура програма свих предмета је конципирана на исти начин. На почетку се налази циљ наставе и учења предмета за први циклус образовања и васпитања. У табели која следи, у првој колони, дефинисани су предметни исходи за крај првог разреда, у другој колони дате су области и/или теме, а у трећој се налазе предметни садржаји. Иза табеле налазе се препоруке за остваривања наставе и учења конкретног предмета под насловом Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма.

Програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и потребама и могућностима ученика првог разреда. Усмерени су на процес и исходе учења, а не на саме садржаје који сада имају другачију функцију и значај. Садржаји више нису циљ сами по себи, већ су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне године учења конкретног наставног предмета. Овако конципирани програми подразумевају да оствареност исхода води ка развијању компетенција, и то како општих и специфичних предметних, тако и кључних.

Прегледом исхода који су дати у оквиру појединих програма може се видети како се постављају темељи развоја кључних и општих међупредметних компетенција које желимо да наши ученици имају на крају основног образовања. На путу остваривања циља и исхода кључна је улога наставника који добија значајан простор за слободу избора и повезивање садржаја, метода наставе и учења и активности ученика. Оријентација на процес учења и исходе брига је не само о резултатима, већ и начину на који се учи, односно како се гради и повезује знање у смислене целине, како се развија мрежа појмова и повезује знање са практичном применом.

Програми наставе и учења намењени су, пре свега, наставницима који непосредно раде са ученицима, али и онима који на посредан начин узимају учешће у образовању и васпитању. Зато треба имати у виду да терминологија, која је коришћена у програмима није намењена ученицима и треба је приликом дефинисања конкретних наставних јединица, било за непосредан рад са ученицима, било за потребе уџбеничких и дидактичких материјала, прилагодити узрасту ученика. Програми наставе и учења су наставницима полазна основа и педагошко полазиште за развијање образовно-васпитне праксе: за планирање годишњих и оперативних планова, непосредну припрему за рад као и оквир за преиспитивање праксе развијања планова, остваривања и вредновања наставе и учења кроз сопствена промишљања и разговор са колегама.

Препоруке за планирање образовно-васпитне праксе

Образовно-васпитна пракса је сложена, променљива и не може се до краја и детаљно унапред предвидети. Она се одвија кроз динамичну спрегу међусобних односа и различитих активности у социјалном и физичком окружењу, у јединственом контексту конкретног одељења,

конкретне школе и конкретне локалне заједнице. Зато, уместо израза реализовати програм, боље је рећи да се на основу датог програма планира и остварује настава и учење које одговара конкретним потребама одељења.

Рад са ученицима првог разреда захтева уважавање њихових узрасних карактеристика као и чињенице да је то њихов први сусрет са школом. Треба имати у виду да су та иста деца, сада ученици првог разреда, у предшколском периоду учила кроз игру, у интеракцији са социјалним и физичким окружењем. Они имају знања која су развили у свакодневним животним ситуацијама, умеју да изведу различите активности, умеју нешто да направе, неке задатке да реше, могу и желе да постављају питања, да саопште оно што знају, што су искусили и доживели. Та њихова спонтана искуствена знања треба повезивати са научним знањима која се садржајима школских предмета уводе у наставу. У том повезивању могуће је и потребно бирати садржаје и методе рада којима се стварају ситуације које су погодне да се ученик води кроз зону наредног развоја у различитим областима знања и функционисања. Настава треба да обезбеди сигурну, подстицајну и подржавајућу средину за учење у којој се негује атмосфера интеракције и однос уважавања, сарадње, одговорности и заједништва. Полазећи од датих предметних исхода и садржаја од наставника се очекује да дати програм контекстуализује према потребама конкретног одељења имајући у виду карактеристике ученика, уџбенике и друге наставне материјале које ће користити, техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже као и друге ресурсе школе и локалне средине.

Приликом планирања наставе и учења потребно је руководити се:

- индивидуалним разликама међу ученицима у погледу начина, темпа учења и брзине напредовања;
- интегрисаним приступом у којем постоји хоризонтална и вертикална повезаност унутар истог предмета и различитих предмета; – партиципативним и кооперативним активностима које омогућавају сарадњу; – превасходно активним и искуственим методама наставе и учења;
- уважавањем свакодневног искуства и знања које је ученик изградио ван школе, повезивањем активности и садржаја учења са животним искуствима ученика и подстицањем примене наученог и свакодневном животу;
- неговањем радозналости, одржавањем и подстицањем интересовања за учење и континуирано сазнавање;
- редовним и осмишљеним прикупљањем релевантних података о напредовању ученика, остваривању предметних исхода и постигнутом степену развоја компетенција ученика.

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре, као и до сада, креира свој годишњи (глобални) план рада из кога касније развија своје оперативне планове. Како су исходи дефинисани за крај наставне године, наставник треба да их операционализује прво у оперативним плановима, а потом и на нивоу конкретне наставне јединице. При планирању треба имати у виду да се исходи разликују. Неки се лакше и брже могу остварити, али је за већину исхода потребно више времена и више различитих активности (то се посебно односи на вештине).

Интегрисаним приступом настави и учењу са фокусом на партиципативне и кооперативне активности ученика, наставнику се препоручује планирање разноврсних метода, приступа и техника учења и подучавања – истраживачке, пројектне, партиципативне, кооперативне итд. Посебно значајна за развијање компетенција и остваривање исхода је пројектна настава, која се у данашње време све више фокусира на остваривање образовних стандарда и исхода и, како показују резултати најновијих истраживања, прати друштвене промене својом усмереношћу на развијање знања и способности ученика кроз активности планирања, истраживања и тимског рада у оквиру предметног и међупредметног повезивања садржаја. Поред тога, једна од битних особина савременог приступа пројектном раду у настави односи се на коришћење ИКТ у пројектним активностима што обезбеђује ефикасније учење и развијање знања, али и развијање понашања правилног и безбедног коришћења рачунара и интернета.

Пројектна настава од ученика захтева бројне активности, међу којима су: самостално проналажење информација; способност решавања проблема; самостално учење; рад у групи, сарадњу; критички однос према властитом и туђем раду; доношење одлука; аргументовање; усвајање другачијих, нових начина рада; планирање; поштовање рокова и преузимање одговорности.

С обзиром на узраст ученика првог разреда, примерено је да се реализују пројектни задаци где је наставник главни организатор активности, а самосталност ученика се испољава у сегментима пројекта где је то могуће. Наставник пружа подршку свим ученичким активностима у току пројекта, а у првом разреду често и помоћ. Повремене тешкоће у комуникацији и сарадњи су очекиване јер се ради о ученицима који су у фази адаптације на школу и о групи која се тек формира. Култивисање сарадње и начина на који се комуницира у групи су увек важни циљеви пројектне наставе, а у првом разреду су, може се рећи, и приоритетни јер доприносе јачању одељенске кохезије. Такође, током реализације оваквог облика рада наставник има могућност да добро упозна ученике, њихове јаче и слабије стране и да осмисли процес индивидуализације за оне којима је то потребно.

При планирању наставник треба да дефинише тему и циљ пројекта, очекиване исходе, садржаје, активности ученика, потребна средства, динамику рада по фазама и све што је потребно за успешно спровођење пројекта. За први разред, најпримеренији је полуструктурирани тип пројекта где наставник даје ограничен избор тема, у великој мери дефинише методологију рада и сам одређује које ће материјале дати ученицима, а које ће они сами пронаћи. Све садржаје треба реализовати кроз различито тематско повезивање у игри или функционалној активности која задовољава интересовање и потребе детета на млађем школском узрасту. Препоруке за праћење и вредновање образовно-васпитне праксе

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика, које је у првом разреду описно, само је део праћења и вредновања образовно-васпитне праксе. Резултате целокупног праћења и вредновања наставник узима као основу за планирање наредних корака у раду са ученицима и развијању своје образовно-васпитне праксе.

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увременењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност и да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује. Оно започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на који ће се процењивати његов даљи ток напредовања. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабровати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика.

СРПСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Редни број	ТЕМА	Месец										О*	У*	П*	С*	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI					
1.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	15	20	16	14	14	8	3	0	0	0	45	32	2	11	90
2.	КЊИЖЕВНОСТ	1	0	1	4	2	1	10	6	12	8	33	9	1	2	45
3.	ЈЕЗИК	0	2	3	0	0	0	1	2	2	0	6	2	1	1	10
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	5	1	0	2	1	0	8	8	6	4	13	18	3	1	35
Укупно		21	23	20	20	17	9	22	16	20	12	97	56	6	15	180

* О-обрада; у -утврђивање; п-провера знања; с-систематизација

- **Кључни појмови:** почетно читање и писање, књижевност, језик и језичка култура.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)	<i>Начин провере остварености исхода</i>

-Разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; -Влада основном техником читања и писања ћириличног текста; -Разуме оно што прочита;	1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/деталј који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1CJ.1.3.1. пише писаним / и штампаним/ словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1 CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ);	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ (глас, слово, реч, реченица, диктат)Глас и слово; штампана и писана слова ћириличног писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују / текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање /глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног.Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ħ, ħ; ц, ч; j, љ).	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Појединачно шчитавање и логичко читање Читање хорски, само повремено (у циљу подстицања ученика који заостају у савладавању читања) Гласно читање уз аналитичку и критичку процену;	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

пуша и разуме књижевноуметни а који му се чита; -препозна песму, причу и драмски текст; -одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; -уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; -изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу; -препозна загонетку и разуме њено значење; -препозна басну и разуме њено значење;	1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога 1CJ. 1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту	КЊИЖЕВНОСТ (поезија, проза, текст, лик) Књижевни појмови: песма; прича; догађај; место и време збивања; књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; драмски текст за децу; шаљива песма; басна; загонетка ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Проза Драмски текстови Популарни и информативни текстови ДОМАЋА ЛЕКТИРА	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативносвак одневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

-Разликује слово, реч и реченицу; -Правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом односно интерпункцијским знаком на крају; -Правилно употреби велико слово;	1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности /одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене; 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст);	ЈЕЗИК (глас, слово, реченице по значењу, употреба великог слова, тачка, упитник, узвичник) Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативносвак одневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

-Учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима; -Усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; усмено описује ствари из непосредног окружења; -Бира и користи одговарајуће речи у говору; - На правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; -Напапет говори краће књижевне текстове; - Учествује у сценском извођењу текста;	1СЈ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике 1СЈ.0.1.2. користи форме учтивног обраћања 1СЈ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења" или „скандирања" 1СЈ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља 1СЈ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (порука, текст, описивање, богаћење речника, изражајно казивање и читање, правописна правила) Говорење Вођени и слободни разговор. Говорни предлози. Усмена порука. Причање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

-Пажљиво и културно слуша саговорнике; слуша, разуме и парафразира поруку; -Слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања;		Слушање Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње.			Формативносвак одневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова
-Примењује основна правописна правила; -Пише читко и уредно; - Писмено одговара на постављена питања; -Спаја више реченица у краћу целину; -Пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила;		Писање Питања о сопственом искуству, бићима, предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање.			Формативносвак одневно оцењивање усмених одговора ученика . Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова. Домаћи задатак Писана провера

-Гласно чита, правилно и са разумевањем; - Тихо чита (<i>у себи</i>) са разумевањем прочитаног; - Пронађе информације експлицитно изнете у тексту.		Читање Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативн и текстови: 1. уџбенички 2. вануџбенички			Формативно свакодневно оцењивање читања ученика. Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ Начин провере стварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

Шта пратимо		Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета	Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатак .	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника -Комисија ученика и наставница - Усмено одговарање -Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију -Прегледање свезака - Писане провере Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +++ Ко не зна одговор – запис датума Учесталост јављања на часу по месецима Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију За редовно доношење домаћег задатка + Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	Свакодневно бележење током године Пресек стања по тромесечјима На крају школске године и на крају полугодишта

Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда панона	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тромесечјима

Разред први

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ:

Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Остали облици	
1	Let's start!	1	0	1
2	Module 1 My Family	3	5	8
3	Smiles Magazine I	1	1	2
4	Module 2 My School	2	6	8
5	Smiles Magazine II	1	1	2
6	Module 3 My Room	3	6	9
7	Smiles Magazine III	1	1	2
8	Christmas Day!	1	1	2

9	My Green Passport	0	4	4
10	Module 4 My Pets	2	6	8
11	Smiles Magazine IV	1	1	2
12	Module 5 My Food	2	6	8
13	Smiles Magazine V	1	1	2
14	Easter is Here	1	1	2
15	Module 6 My Music	3	7	10
16	Smiles Magazine VI	1	1	2
Укупно:		24	48	72

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; поздраве и отпоздраве, примењујући најједноставнија језичка средства; представе себе и другог; разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговарају на њих; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; разумеју и дају кратка и једноставна	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, решавање проблема, сарадња	Let's start!	Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; тражење и давање основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога.	- препознавање и именовање ликова из уџбеника; - изразе који се користе за поздрављање - good afternoon, good evening, good morning, goodnight - налози - close your book, open your book, pick up your rubber, put down your pencil, sit down, stand up - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања - Hello! I'm ... This is	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

упутства и налоге					my friend, ... Hi! My name's ... How are you, ...? I'm fine, thank you, and you? I'm fine, thanks - песме Hello и Keep moving		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА					АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.					слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.		

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: чланове породице, боје и облике; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства: представе чланове своје породице; поштују правила учтиве комуникације	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња.	Module 1 My Family	Представљање и описивање живих бића и предмета	- речи којима се именују чланови породице - daddy, grandma, grandpa, mummy, sister - речи којима се именују облици - circle, rectangle, square, triangle - речи којима се именују боје - colours: blue, green, orange, pink, red, yellow - речи које се односе на величину big, small - допуњавање речи одговарајућим словом - My First ABC: Aa – apple, Bb – bed, Cc – cat, Dd –	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радном делу уџбеника, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: намештај, просторије у кући; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација према предузетништву, рад с подацима и информацијама,	Smiles Magazine I	Представљање и описивање живих бића и предмета; исказивање положаја у простору	- речи којима се исказује положај у простору: things inside/outside - речи којима се именује намештај: bath, bed, chair, radio, table, tree house - речи којима се именују просторије у кући: bathroom, bedroom,	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору; поштују правила учтиве комуникације	2.1.25.	решавање проблема, сарадња.			garden, kitchen, living room - допуњавање речи одговарајућим словом - My First ABC: li – igloo, Jj – jam, Kk – kite, Ll – lemon, Mm – milk, Nn – nest, Oo – orange, Pp – pen - језичке структуре - What's this? It's a Where's ...? She's in the It's a ... chair. In picture A, Grandpa is in the kitchen. Is ... in the ...? Yes, he/she is. No, he/she isn't. He/She is in the The table is in the bedroom. It isn't in the kitchen. - песме My tree house, Where's Charlie? и Where am I? - речи којима се именују		

					различити типови кућа, - кратку причу која се односи на тему.		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандард и	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: храну и пића; разумеју једноставно	1.1.1. 1.1.2. 1.2.1. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење,	Module 2 My School	Честитање; изражавање количине и бројева; изражавање допадања/недопадања; исказивање	- бројеве од 1 до 20 - речи којима се именују храна и пића	Комбиновање различитих врста дидактичког	Посматрање и праћење, усмена провера

исказане честитке и одговарају на њих; упуте једноставне честитке; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; изразе основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; поштују правила учтиве комуникације.	1.1.22. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25. 2.3.1.	одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу.		потреба, осета и осећања.	- apples, bananas, burgers, cake, chips, chocolate, ice cream, orange juice, milk, pizza, sandwiches - допуњавање речи одговарајући м словом - My First ABC: Qq – queen, Rr – rabbit, Ss – snake, Tt – train, Uu – umbrella, Vv – van, Ww – whale, Xx – fox, Yy – yo-yo, Zz – zebra - језичке структуре - Happy Birthday! How old are you? I'm ... ! I like/don't like What's your favourite food? My favourite food is	материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у Великој Британији; искажу и прихвате захвалност и	1.1.1. 1.1.2. 1.2.1. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.22. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25. 2.3.1.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња	Smiles Magazine II	Честитање, исказивање захвалности.	- изразе и речи које се односе на Нову годину и Божић – North Pole, toys, Santa, Christmas, shiny nose, reindeer, It's New Year's Eve! Here's a... for you! / Thank you. Happy New Year! - сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

извињење на једноставан начин; поштују правила учтиве комуникације					Великој Британији; - кратку причу која се односи на тему - песму Jingle bells		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: животиње, играчке,	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос	Module 3 My Room	Описивање живих бића и предмета; разумевање и давање једноставних	- речи и изразе који се односе на животиње и очување животне средине: Save water!, Recycle!,	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у

просторије у кући; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; дају кратка и једноставна упутства и налоге; поштују правила учтиве комуникације.	1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	према околини, одговорно учешће у демократском друштву, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу		упутстава и налога	glass, paper, aluminium, plastic: - речи и изразе које се односе на боје, играчке, просторије у кући и природу	Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере

Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: животиње, активности, циркус и спортове. препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање способности; траже информацију о туђим способностима и саопште шта они или неко други може/не може/уме/не уме да уради; поштују правила учтиве комуникације.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу.	Smiles Magazine III	Описивање живих бића и предмета; изражавање способности	- речи којима се именују животиње - bird, cat, chimp, fish, frog, horse, parrot, rabbit, snake - речи којима се именују различите врсте активности - climb, crawl, dance, fly, hop, jump, run, sing, swim - речи које се односе на циркус - circus, clown, magician - речи којима се именују спортови - basketball, play football, play tennis - допуњавање речи одговарајућим словом - језичке структуре I can jump like a frog! The cat can't swim. Lilly can ... and The parrot can What can Lilly do? She can ... like a The cat can climb, but it can't hop. Can he dance? Yes, he can. Can the clown play football? No, he can't. He's got a pet rabbit. His rabbit likes	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

					- песме Animals, I can jump и At the circus. - речи којима се именују традиционални плесови у свету: - кратку причу која се односи на тему.		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3.	Комуникација, дигитална,	Christmas Day!	Представљање и описивање	- речи којима се именују играчке -	Комбиновање различитих	Посматрање и праћење,

предмете који се односе на тему: играчке и делове тела; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; дају кратка и једноставна упутства и налоге; разумеју позив и реагују на њега;	1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околина, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација према предузетништву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу.		живих бића и предмета; исказивање положаја у простору; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности.	ballerina, elephant, mouse, teddy bear, toy box, toy soldier - речи којима се именују делови тела - ears, eyes, hair, mouth, nose - предлоге за место - in, on, under - речи које се односе на величину - big, small - речи које се односе на налоге и упутства - clap your hands, nod your head, stamp your feet, wave your arms - речи које се односе на хигијену - brush your hair, brush your teeth, wash your hair, wash your hands - допуњавање речи одговарајућим словом - језичке структуре - Is it on the ...? Yes, it is. No, it isn't. It's the red It's got yellow hair. It's got It hasn't got	врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

упуте позив на заједничку активност; поштују правила учтиве комуникације					In picture A, there is a green teddy bear on the In picture B, there are two ... teddy bears ... the - песме Toys, Teddy bear и I'm big;. - речи којима се именују различите играчке у свету; - кратку причу која се односи на тему.		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у Великој Британији; поштују правила учтиве комуникације	1.1.1. 1.1.2. 1.2.1. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.22. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25. 2.3.1.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња.	My Green Passport	Честитање.	- изразе и речи које се односе на Ускрс - Happy Easter!, chick, lamb, butterfly, bonnet, sweets - сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у Великој Британији; - Ускршње игре. - песму Chick, chick, chicken..	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандард и	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: одећу, временске прилике, годишња доба, дане у недељи и превозна средства; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагују на њих; траже и дају једноставне исказе којима се изражава	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25..	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација према предузетништву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу.	Module 4 My Pets	Описивање предмета; исказивање времена; изражавање припадања/неприпадања/ и поседовања/ непоседовања; исказивање молбе, захвалности и извињења.	- речи којима се именује одећа - dress, hat, jeans, shorts, skirt, T-shirt - речи којима се именују временске прилике - It's cold., It's hot., It's raining., It's snowing., It's sunny. - речи којима се именују годишња доба - autumn, spring, summer, winter - речи којима се именују дани у недељи - Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday,	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу ученика, симулације у паровима и групама.

припадање/неприпадање , поседовање/непоседовање: разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих; упуте кратке и једноставне молбе; искажу и прихвате захвалност и извињење на једноставан начин; поштују правила учтиве комуникације.					Friday, Saturday, Sunday - речи којима се именују превозна средства - fly a helicopter, ride a scooter, sail a boat - речи којима се именују активности у слободно време - ice-skate, listen to music, play computer games - допуњавање речи одговарајућим словом - језичке структуре - I'm wearing my new blue jeans today! What's your favourite season? My favourite season is ... She's wearing a yellow dress.		

Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, пост

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; поздраве и отпоздраве, примењујући најједноставнија језичка средства; представе себе и другог; разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговарају на њих; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; разумеју и дају кратка и једноставна	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, решавање проблема, сарадња	Module 5 My Food	Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; тражење и давање основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога.	- препознавање и именовање ликова из уџбеника; - изразе који се користе за поздрављање - good afternoon, good evening, good morning, goodnight - налози - close your book, open your book, pick up your rubber, put down your pencil, sit down, stand up - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања - Hello! I'm This is	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

упутства и налоге					my friend, ... Hi! My name's How are you, ...? I'm fine, thank you, and you? I'm fine, thanks - песме Hello и Keep moving		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА					АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.					слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.		

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; поздраве и отпоздраве, примењујући најједноставнија језичка средства; представе себе и другог; разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговарају на њих; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; разумеју и дају кратка и једноставна	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, решавање проблема, сарадња	Smiles Magazine V	Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; тражење и давање основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога.	- препознавање и именовање ликова из уџбеника; - изразе који се користе за поздрављање - good afternoon, good evening, good morning, goodnight - налози - close your book, open your book, pick up your rubber, put down your pencil, sit down, stand up - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања - Hello! I'm ... This is	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

упутства и налоге					my friend, ... Hi! My name's ... How are you, ...? I'm fine, thank you, and you? I'm fine, thanks - песме Hello и Keep moving		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА					АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.					слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.		
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: чланове породице, боје и облике; препознају и	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини,	Smiles Magazine IV	Представљање и описивање живих бића и предмета	- речи којима се именују чланови породице - daddy, grandma,	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима,

именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства: представе чланове своје породице; поштују правила учтиве комуникације	1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња.			grandpa, mummy, sister - речи којима се именују облици - circle, rectangle, square, triangle - речи којима се именују боје - colours: blue, green, orange, pink, red, yellow - речи које се односе на величину big, small - допуњавање речи одговарајућим словом - My First ABC: Aa – apple, Bb – bed, Cc – cat, Dd – dog, Ee –egg, Ff – fish, Gg – glass, Hh – house - језичке структуре – This is my... . It's a circle. What colour is it? It's... . This is Charlie's... . This is my sister Lilly and me. It's red.	Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	симулације у паровима и групама, задаци у радном делу уџбеника, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

					Who's that? That's Charlie's... - песме: My family, Shapes и Goodbye. - имена познатих светских грађевина различитих облика; - кратку причу која се односи на тему.		

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; поздраве и отпоздраве, примењујући најједноставнија језичка средства; представе себе и другог; разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговарају на њих; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; разумеју и дају кратка и једноставна	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, решавање проблема, сарадња	Easter is Here	Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; тражење и давање основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога.	- препознавање и именовање ликова из уџбеника; - изразе који се користе за поздрављање - good afternoon, good evening, good morning, goodnight - налози - close your book, open your book, pick up your rubber, put down your pencil, sit down, stand up - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања - Hello! I'm ... This is	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

упутства и налоге					my friend, ... Hi! My name's ... How are you, ...? I'm fine, thank you, and you? I'm fine, thanks - песме Hello и Keep moving		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА					АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.					слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.		

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, пост

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: чланове породице, боје и облике; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства: представе чланове своје породице; поштују	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња.	Module 6 My Music	Представљање и описивање живих бића и предмета	- речи којима се именују чланови породице - daddy, grandma, grandpa, mummy, sister - речи којима се именују облици - circle, rectangle, square, triangle - речи којима се именују боје - colours: blue, green, orange, pink, red, yellow - речи које се односе на величину big, small	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радном делу уџбеника, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

правила учтиве комуникације					- допуњавање речи одговарајућим словом - My First ABC: Aa – apple, Bb – bed, Cc – cat, Dd – dog, Ee –egg, Ff – fish, Gg – glass, Hh – house - језичке структуре – This is my... . It's a circle. What colour is it? It's... . This is Charlie's... . This is my sister Lilly and me. It's red. Who's that? That's Charlie's... - песме: My family, Shapes и Goodbye. - имена познатих светских грађевина различитих облика; - кратку причу која се односи на тему.		

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; поздраве и отпоздраве, примењујући најједноставнија језичка средства; представе себе и другог; разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговарају на њих; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; разумеју и дају кратка и једноставна	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, решавање проблема, сарадња	Smiles Magazine VI	Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; тражење и давање основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога.	- препознавање и именовање ликова из уџбеника; - изразе који се користе за поздрављање - good afternoon, good evening, good morning, goodnight - налози - close your book, open your book, pick up your rubber, put down your pencil, sit down, stand up - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања - Hello! I'm ... This is	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

упутства и налоге					my friend, ... Hi! My name's ... How are you, ...? I'm fine, thank you, and you? I'm fine, thanks - песме Hello и Keep moving		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА					АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.					слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.		

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, пост

Начини прилагођавања програма

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода - процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, и извођење радних задатака.	Оцену одличан (5) добија ученик који: -у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;	Провера остварености исхода: - Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника Усмено одговарање Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију Прегледање свески Писане провере -Ученици дају самопроцену оцене	Евидентирање смајлића у е дневнику или у свесци педагошке евиденције, на основу ангажовања. Свеобухватност одговора Самосталност у одговарању Правилно изговарање речи и поштовање граматичких правила За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник За редовно доношење домаћег задатка-5 на крају године Уредност Све забележено са часова Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5	Свакодневно бележење током године По потреби, Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје Након сваке теме (4 провере које се раде цео час – по две у полугодишту и бар две

Б) Ангажовање ученика у настави -одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	– већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Сарадња у пару, укљученост оба ученика.	провере до 15минута-једнау првом и једна у другом полугодишту) По потреби
В) Самосталност у раду	Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;. Б) Ангажовање ученика у настави – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)	Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) --Несебичном пружању помоћи другим ученицима	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Спреман је да помогне другима	-Пресек стања по тромесечјима

	– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4) – показује делимични степен активности и ангажовања (3) - показује мањи степен активности и ангажовања.(2) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)			

Формативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): провере до петнаест минута, активност на часу (учешће у разговорима, запажања, закључци, увиђања на основу асоцијативног размишљања, примери које ученик наводи из личног искуства, потпуност одговора, креативан допринос приликом анализе), редовност у изради домаћих задатака и њихова садржина, посебно ако су у питању писани/креативни радови, успешност у групном раду, вођење свеске, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу при вршњачком учењу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Литература: Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1); Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. SMILES 1, уџбеник за други разред са QR кодом – аутор: Џени Дули;

МАТЕМАТИКА

ЦИЉ наставе математике у основној школи је да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање, као и да

допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Редни број	ТЕМА	Месец										О*	У*	П* и С*	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	ГЕОМЕТРИЈА(ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА И ЛИНИЈЕ)	21	6	0	0	0	0	0	0	0	0	11	15	1	27
2.	БРОЈЕВИ	0	17	20	20	17	9	22	16	18	7	57	74	15	146
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	0	0	0	0	0	0	0	0	2	5	3	3	1	7
Укупно		21	23	20	20	17	9	22	16	20	12	71	92	17	180

* О-обрада; у -утврђивање; п-провера знања; с-систематизација

- **Кључни појмови:** односи у простору, геометријски облици, број, сабирање и одузимање и мерење.

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
Геометрија: Положај, величина и облик предмета; Линије	27 (11 +16)	Просторне релације. Величина предмета и бића.	- одреди међусобни положај предмета и бића и њихов	-компетенција за учење; -естетичка компетенција; -комуникација; -одговоран однос према околини;	- језик (српски, словачки, енглески)

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао. Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија. Дуж.	положај у односу на тло; - упореди предмете и бића по величини; - уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; - именује геометријска тела и фигуре; - групише предмете и бића са заједничким својством - сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика; - разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; - црта праву линију и дуж помоћу лењира;	- одговоран однос према здрављу; - рад са подацима и информацијама; - решавање проблема; - сарадња; - дигитална компетенција	- физичко и здравствено васпитање - ликовна култура - музичка култура - свет око нас - дигитални свет
Бројеви	146 (57+89)	Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоређивање бројева.	- броји унапред и уназад и са прескоком; - прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине	- компетенција за учење; - естетичка компетенција; - комуникација; - одговоран однос према околини; - одговоран однос према здрављу;	- језик (српски, словачки, енглески) - физичко и здравствено васпитање - ликовна култура

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом.	и прикаже их на бројевној правој; - користи редне бројеве; - разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; - користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; - сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; - сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; - растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; - реши текстуални задатак са једном операцијом;	- рад са подацима и информацијама; - решавање проблема; - сарадња; дигитална компетенција	- музичка култура - свет око нас - дигитални свет

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
Мерење и мере	7 (3+4)	Динар, кованице и новчанице до 100 динара. Мерење дужине нестандартним јединицама мере.	- разликује новчане апоене до 100 динара и упоређи њихову вредност; - уочи правило и одреди следећи члан започетог низа; - прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; - измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере; - преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства	- компетенција за учење; - естетичка компетенција; - комуникација; - одговоран однос према околини; - одговоран однос према здрављу; - рад са подацима и информацијама; - решавање проблема; - сарадња; - дигитална компетенција	- језик (српски, словачки, енглески) - физичко и здравствено васпитање - ликовна култура - музичка култура - свет око нас - дигитални свет

Образовни стандарди

Садржаји програма (наставне теме)	Образовни стандарди		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво

ПРЕДМЕТИ У ПРОСТОРУ И ОДНОСИ МЕЂУ ЊИМА	1МА.1.2.2. Зна јединице за мерење дужине и њихове односе	1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни	
ЛИНИЈА И ОБЛАСТ	1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни(квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност,припадност)		
КЛАСИФИКАЦИЈА ПРЕДМЕТА ПРЕМА СВОЈСТВИМА	1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност,припадност)		
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100	1МА.1.1.1. зна да прочита и запише задати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој 1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања до 100 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине	1МА.2.1.1. уме да примени својство природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем 1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1МА.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције	1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени 1МА.3.1.4. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом
	1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици,при чему је дата мерна јединица 1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама	1МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1МА.2.4.2. зна јединице за време (секунда, миунут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у	1МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, миунут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ		мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама	

НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

ОБЛАСТ/ ТЕМА	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
Геометрија: Положај, величина и облик предмета; Линије	- фронтални рад - рад у пару - групни облик рада - индивидуални облик рада - индивидуализовани облик рада - проблемска настава - програмирана настава	- метода разговора - метода рада на тексту - метода илустрације - метода демонстрације - метода практичних радова - техника бацања коцке - техника предвиђања - техника знам/ желим да сазнам/ научио сам	- уџбеник/ци/дигитални уџбеник приручник - радна свеска - слике као илустративни материјал - играчке и предмети из непосредне близине	- посматра - уочава - именује - повезује - упоређује - математички се изражава - примењује стечено знање
Бројеви	- фронтални рад - рад у пару - групни облик рада - индивидуални облик рада - индивидуализовани облик рада - проблемска настава	- метода разговора - метода рада на тексту - метода илустрације - метода демонстрације - метода практичних радова	- уџбеник/ци/дигитални уџбеник приручник - радна свеска - слике као илустративни материјал - играчке и предмети из непосредне близине - презентације - домино картице	- посматра - групише - пребројава - броји - уређује по задатом правилу

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

ОБЛАСТ/ ТЕМА	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
	- програмирана настава	- техника „грозд“ - техника бацања коцке - техника предвиђања - техника „ланац знања“ или домине - техника размисли – запиши – измени - техника знам/ желим да сазнам/ научио сам	- коцка/лопта са задацима - плакат са кључним појмовима	- математички се изражава - рачуна - примењује стечено знање
Мерење и мере	- фронтални рад - рад у пару - групни облик рада - индивидуални облик рада - индивидуализовани облик рада - проблемска настава - програмирана настава	- метода разговора - метода рада на тексту - метода илустрације - метода демонстрације - метода практичних радова - техника предвиђања	- уџбеник/ци/дигитални уџбеник приручник - радна свеска - играчке и предмети из непосредне близине - презентације - плакат са кључним појмовима	- упоређује - посматра - групише - пребројава - математички се изражава - рачуна - мери и процењује

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА

ОБЛАСТ/ ТЕМА	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
		- техника „ланац знања“ или домине - техника размисли – запиши – измени - техника знам/ желим да сазнам/ научио сам		- примењује стечена знања

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
Шта пратимо		Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака .	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника -Комисија ученика и наставница - Усмено одговарање -Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију -Прегледање свезака - Писане провере Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +++ Ко не зна одговор – запис датума Учесталост јављања на часу по месецима Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију За редовно доношење домаћег задатка + Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	Свакодневно бележење током године Пресек стања по тромесечјима На крају школске године и на крају полугодишта

Ангажовање ученика у настави	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда паноеа	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -Ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тромесечјима

СВЕТ ОКО НАС

ЦИЉ учења предмета свет око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Редни број	ТЕМА	Месец										О*	У* и С*	П*	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	ЈА И ДРУГИ	2	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6	2	0	8
2.	ПОРОДИЧНИ ДОМ, ШКОЛА	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	0	6
3.	ЗДРАВЉЕИ БЕЗБЕДНОСТ	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	4
4.	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ	0	0	7	8	7	4	9	3	0	0	21	15	2	38
5.	ЧОВЕК СТВАРА	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	3	3	0	6
6.	ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	4	5	1	10
Укупно		8	10	7	8	7	4	9	6	8	5	41	28	3	72

Кључни појмови: оријентација, култура живљења и друштвена стварност у непосредном окружењу.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)	Начин провере оствареност и исхода
Препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; -Понаша се тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;	ОСНОВНИ НИВО 1ПД. 1.5.4. Зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.5.1. Зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама	ДРУГИ И ЈА (правила понашања, култура живења) Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.	- Компетенција за учење- Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка компетенција -Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

-Придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; -Сарађује са вршњацима у заједничким активностима;	У области Породични дом, Школа ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.5.1.Зна које друштва групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2.Зна основна правила понашања у породици, школи и насељу СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.5.1. Зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују	Породични дом, школа Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе. Празници: породични, школски.	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка компетенциј а - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенциј а	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

-Одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; -Чува своју, школску и имовину других; - Примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;	ОСНОВНИ НИВО 1ПД. 1.5.4. Зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1ПД. 1.2.3. Разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса	ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ Чувамо здравље Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода	У оквиру наставне теме Здравље и безбедност посебно ће се развијати међупредметна компетенција – Одговоран однос према здрављу	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

-Прати инструкции одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; -Својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; -Препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; - Идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег	ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.1.1. Прави разлику између природе и производа људског рада 1ПД.1.1.2. Зна ко и шта чини живу и неживу природу 1ПД.1.1.3. Зна заједничке карактеристике живих бића 1ПД.1.1.5. Препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД.1.3.1. Зна основна својства воде ваздуха и земљишта СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.1.1. Разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1ПД.2.1.2.Зна основне разлике између биљака, животиња и људи. 1ПД.2.2.4. Зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити 1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници 1 ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса НАПРЕДНИ НИВО 1ПД.3.1.1. Разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима	РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ (жива, нежива природа, разноврсност) Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање. Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Облици појављивања воде у непосредном окружењу. Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале. Изглед земљишта: равница, брдо, планина. Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност; Карактеристичне биљке и животиње у непосредном	У оквиру наставне теме Разноврсност природе посебно ће се развијати међупредметна компетенција Одговоран однос према околини - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка компетенција а - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција а	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

изгледа; -Препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; -Препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; -Штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; -Понаша сетако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу; -Учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене;		Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човеково тело – делови тела (глава, труп , руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).			

-Посматрањем и опицавањем предмета одреди својства материјала: тврдомеко, провиднонепровидно, храпаво-глатко; - Разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;	ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.2.3. Разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.1.3.4. Зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, растворљивост, провидност СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитет од оних који то нису 1ПД.2.1.1. Разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима	ЧОВЕК СТВАРА (материјали) Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпавоглатко).	- Компетенција за учење Оврно учешће у демокртском друштву - Рад са подацима и информацијама Комуникација - Решавање проблема -Сарадња	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

-Снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горедоле и карактеристичних објеката; -Одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче	ОСНОВНИ НИВО 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.4. Зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век СРЕДЊИ НИВО 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела	СНАЛАЖЕЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ (оријентација) Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, леводесно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама Комуникација - Решавање проблема -Сарадња	Садржаје који се односе на <i>кретање и сналажење у простору</i> коришћењем просторних одредница (напред- назад, лево- десно, горе- доле) и карактеристичних објеката пожељно је практично истраживати, како у учioniци тако и ван ње. <i>Сналажење у времену</i> конципирано је тако да се полази од основних, временски ближих појмова (делови дана; сада, пре, после; прекјуче, јуче, данас, сутра, прекосутра; дани у недељи) који су потребни ученику за планирање и реализовање свакодневних активности. Важно је код ученика освестити цикличност у смењивању наведених временских одредница – смена: обданице и ноћи, делова дана и дана у седмици.	Формативнос вакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуац ија и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

**ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ Начин провере
остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање**

Шта пратимо		Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета	Процењују се: - вештине изражавања и саопштавања; -разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; - рад са подацима и -- рад на различитим врстама текстова; - уметничко изражавање; вештине, - руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности и постигнућа ученика на часу у свеску ученика и евиденције наставника -Комисија ученика и наставница - Усмено одговарање -Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију -Прегледање свезака - Писане провере Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	Број јављања: -За јављање + -За јављање више пута ++ -За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +++ -Ко не зна одговор – запис датума Учесталост јављања на часу по месецима -Свеобухватност одговора -Хоризонтално и вертикално повезивање градива -Самосталност у одговарању -За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију За редовно доношење домаћег задатка + Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Степен залагања свих чланова групе - Процена резултата рада група (пано, табела...)	-Свакодневно бележење током године -Пресек стања по тромесечјима -На крају школске године и на крају полугодишта
Ангажовање ученика у настави	- Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање - активно учествовање у настави, сарадњу са другима.	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - Пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда паноя	- Све што је рађено на часу налази се у свескама. - Ангажовање и квалитет учешћа уразним наставним и ваннаставним активностима.	- Пресек стања по тромесечјима

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ЦИЉ учења предмета ликовна култура је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Редни број	ТЕМА	Месец										О*	У*	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	2	2	4
2.	ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ	4	5	3	3	0	0	0	0	0	0	10	6	16
3.	СПОРАЗУМВАЊЕ	0	0	0	0	0	0	1	4	1	0	3	3	6
4.	ОБЛИКОВАЊЕ	0	0	0	1	4	2	3	0	0	0	3	7	10
Укупно		4	5	3	4	4	2	4	4	4	2	18	18	36

Кључни појмови: простор, облик и линија.

ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Начини и поступци остварива ња програма (Дидактичко -методичко упутство)	Начин провере оствареност и исхода

-Одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни - Црта на различитим подлогама и форматама папира - Користи материјал и прибор у складу са инструкцијама - Обликује једноставне фигуре од неког материјала - Преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад - Изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања	ЛИКОВНА КУЛТУРА И ОКРУЖЕЊЕ ОДНОСИ У ВИДНОМ ПОЉУ (простор) Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. Уметничка занимања и продукти. Сликар – слика, вајар – скулптура, фотограф – фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници. Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека...). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања. Светлост и сенка. Природни и вештачки извори осветљења. Промена осветљености	Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова.	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација - Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника

- Преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену тродимензионал не облике одабраним материјалом и поступком - Преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност -Одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала -Комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену - Објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе -Разматра, у групи, како је учио/-ла о облицима и где та знања примењује искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко	у току дана. Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...). СПОРАЗУМЕВА ЊЕ (комуникација) Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и учбеника, уметничка дела... Читање визуелних информација. Илустрација у деџим књигама и учбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм – традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова.			различите ситуације евалуације и самоевалуације Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	

наслеђеважно - Изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука -Повеже одабрану установу културе са њеном наменом -Поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе -Опише, својим речима,					
визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор - Пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења -Користи материјал и прибор у складу са инструкцијама	Традиција. Празници и украшавање. Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.				

Изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; – Преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену; – Изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;	ОБЛИКОВАЊЕ (преобликовање) Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права, крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, непрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...)	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Решавање проблема -Сарадња -Естетичка компетенција	Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Коришћење еуџеника, и др.	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разум евање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника	

		Начин провере остварености		да, формативно и		оцењивање		
Шта			схо Поступак	сумативно	Инструмент	оцењивања		Време
Степен остварености циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених	пр	тимо	Процењу се:		Од ученика се очеки да размишљају, ист договарају и разме искуства како би см ефикасно споје два материјала када об рад Сви ученици су дос исход ако су у	ује ражују, да се њују идеје и ислили како да или више ликују ликовни тигли године цртали	Свакодне током године Пресека стања тро по есечјима м На крају орске године и на шк крају олугодишта п	
	стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета	- рад са подацима и рад на различитим врстама техника; уметничко изражавање; вештине, - руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака .	о способности, приликом процењивања узимаће се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу. Наставник редовно прати и бележи успешност рада ученика, а затим на крају програмске целине бележи успешност рада ученика.		ратноврсним материјалом/прибором. Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)			

Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију инапредовање. Активно учествовање у настави, сарадњу са другима.	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу на конкурсима - пружању помоћи другим ученицима у току рада -Израда панора	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -ангажовање и квалитет учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима	Пресек стања по тромесечјима

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ЦИЉ учења предмета музичка култура је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Редни број	ТЕМА	Месец										О*	У*	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	0	2	1	1	0	0	1	0	1	1	5	2	7
2.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	4	2	3	3	3	1	3	3	2	0	17	7	24
3.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	3	2	5
Укупно		4	4	5	4	4	2	4	3	4	2	25	11	36

- Кључни појмови: тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	13	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња.	објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и	Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су :уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у не уметничком домену (свакодневни говор у	Ликовна култура Свет око нас Физичко васпитање Српски језик

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори). Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак – дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок). Тишина и одсуство звука. Композиције које илуструју различите боје	зашто је тишина важна; – разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; – препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; – повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела; – поштује договорена правила	приватном и јавном животу, електронским и штампаним медијима, дизајн у и другим видовима комуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву. -Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким И не уметничким Пољима свог деловања. -Има позитиван и одговоран однос према учењу. -Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.	Словачки језик Енглески језик

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). Музичка прича. Карактер дела и елементи музичке изражајности (условљеност).	понашања при слушању музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука; – изговара у ритму уз покрет бројалице; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке		

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).	деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – направи дечје ритмичке инструменте; – ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора		

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
			звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.		
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	20	Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуккетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица.		Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су :уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у не уметничком домену (свакодневни говор у приватном и јавном животу, електронским штампаним медијима, дизајну и другим видовима комуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву. -Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и не	Ликовна култура Свет око нас Физичко васпитање Српски језик Словачки језик Енглески језик Математика Веронаука

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). Дечји ритмички инструменти и начииа свирања на њима. Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру,		уметничким пољима свог деловања. -Имапо зитиван и одговоран однос према учењу. -Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине; кроз комуникацију негује културу изражавања и чува језички идентитет. -Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.	

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука. Свирање графички представљеног ритма. Музички бонтон.			
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	3	Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. Креирање сопствених		Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су :уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у не уметничком домену (свакодневни говор у приватном и јавном животу, електронским штампаним медијима, дизајну и другим видовима комуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву.	Српски ј. Ликовна култура Свет око нас Словачки језик Енглески језик Грађанско васпитање Физичко васпитање

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		покрета уз музику која се изводи или слуша. Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука. Бирање инструмената на основу звука и стварање једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дејџим		-Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и не уметничким пољима свог деловања. -Има поштован и одговоран однос према учењу. -Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине; кроз комуникацију негује културу изражавања и чува језички идентитет. -Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.	

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	КОРЕЛАЦИЈА
		ритмичким инструментима. Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу. Стварање једноставне мелодије на краћи текст. Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за стварање звучне приче – праћење литерарног текста.			

НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

ОБЛАСТ/ ТЕМА	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	- проблемска настава -програмирана настава -хеуристичка – развојна настава (мисаоно вођење ученика до сазнања) -компјутерска настава/учење	- проблемска настава -програмирана настава -хеуристичка – развојна настава (мисаоно вођење ученика до сазнања) -компјутерска настава/учење	интернет-материјал, презентације, мапе ума, природне и фолклорне/ изворне материјале, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, укрштенице, магичне квадрате, осмосмерке, ребусе, стрип, загонетне приче, квиз налоге- налоге истражи, материјале за оне који желе више да знају, материјале за „младе научнике“ домино картице,	-слуша -изражава -уочава -истражује -закључује
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	проблемска настава програмирана настава хеуристичка развојна настава (мисаоно вођење ученика до сазнања)	демонстративна - аудитивна - дијалошка -истраживачка -кооперативна	Уџбеник/ци/дигитални уџбеник приручник, енциклопедије, радна свеска, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, прилагођени текст упоредив са уџбеником, текст написан на нижем читалачком нивоу, материјал написан крупним словима, наставни листићи за надокнађивање, наставни листићи за развој/вежбање, наставни листићи за самосталан	уочава -слуша -пева -изражава се -комуницира -истражује -свира

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

ОБЛАСТ/ ТЕМА	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
	компјутерска настава/учење			
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	проблемска настава програмирана настава хеуристичка развојна настава (мисаоно вођење ученика до сазнања) компјутерска настава/учење	демонстративна -аудитивна -дијалошка истраживачка	аудио снимак, видео снимак, слагалице- танграми (слике), филм, видео запис, радио- ТВ емисију, извод из наставне јединице/ лекције, плакат: питање –одговор, материјал анализе грешака, игровни материјал за драматизацију (лутке, маске..) , ...	-слуша -изражава -истражује -ствара

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
Шта пратимо		Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен оствареност и циљева, исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета	- Праћење и вредновање, оцењивање ученика треба обављати континуирано , уважавајући интересовања и активности ученика у процесу учења, а у складу са индивидуалним развојним способностима . Оцењивање се врши описно. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом процењивања узимаће се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу..	- Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се полазећи од: - ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом процењивања узимаће се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу. Наставник редовно прати и бележи успешност рада ученика, а затим на крају програмске целине бележи успешност рада ученика.	Број јављања: За јављање+ За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања+++ Ко не зна одговор – запис датума Учесталост јављања на часу по месецима. Свеобухватност одговора Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању За недоношења домаћег – запис датума у евиденцију За редовно доношење домаћег задатка (направљен инструмент, ..) + Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато...) Степен залагања свих чланова групе Процена резултата рада група (пано, табела...)	Свакодневно бележење током године Пресек стања по тромесечјима На крају школске године и на крају полугодишта

5.																
Укупно		10	12	11	9	7	9	13	13	15	9	63	45			108

- Кључни појмови: васпитање, физичко вежбање, игра, здравље и култура.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА, КЉУЧНИ ПОЈМОВИ, ТИП ЧАСА И САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕ ТНЕ КОМПЕТЕНЦИ ЈЕ	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)	Начин провере остварености исхода

– Примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – Правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања;	<i>ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ (васпитање)</i> Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.	- Компетенција за учење -Комуникација -Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка компетенција -Решавање проблема -Сарадња	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења	Подједнако, континуирано прати и вреднује: – стање физичких способности; – стање здравља и хигијенских навика; – достигнути ниво савладаности моторичких вештина; – однос према раду. Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнутог и предвиђених исхода.

– Комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу; – Одржава равнотежу у различитим кретањима; – Разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; – Примењује правилну технику дисања приликом вежбања; – Изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – Игра дечји и народни плес; – Користи основну терминологију вежбања; – Поштује правила понашања на просторима за вежбање; – Поштује мере безбедности током вежбања; – Одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – Поштује правила игре; – навија фер и бодри	<i>МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ</i> (вежбање, игра) - Ходање и трчање - Скакања и прескакања - Бацања и хватања - Пузања, вишења, упори и пењања - Вежбе на тлу - Вежбе равнотеже - Вежбе са реквизитима - Плес и ритмика - Полигони	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Комуникација - Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама -Одговорно учешће у демократском друштву -Естетичка компетенција -Решавање проблема -Сарадња -Дигитална компетенција	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду Обезбеђивање корелације са сродним предметима Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења	Подједнако, континуирано прати и вреднује: – стање физичких способности; – стање здравља и хигијенских навика; – достигнути ниво савладаности моторичких вештина; – однос према раду. Оцењивање се врши описно, на три нивоа, на основу достигнутог и предвиђених исхода.

учеснике у игри; –
Прихвати
сопствену победу
и пораз;

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Назив предмета **ДИГИТАЛНИ СВЕТ**

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог

Циљ оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Разред Први

Годишњи фонд

36 часова

Редн и број	ТЕМА	есец										О	У	П	С	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI					
1.	Дигитално друштво	4	5	4	2	0	0	0	0	0	2	10	6	0	1	17
2.	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	0	0	0	2	1	4	4	1	1	1	9	5	0	0	12
3.	Алгоритамски начин размишљања	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	2	3	0	0	5

РЕДНИ БРОЈ ОБЛАСТИ /ТЕМЕ	ОБЛАСТ/ТЕМА	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	☐ Компетенција за учење; ☐ Дигитална компетенција; ☐ Естетичка ☐ компетенција; Рад с подацима и ☐ информацијама; Сарадња.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: • препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих; • наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова; • упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја; • упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих; • користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника); • упореди дигитални и папирни уџбеник; • упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја; • наведе неке од карактеристика „паметног” дигиталног уређаја; • наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању

			културне баштине.
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	☐ Компетенција за учење; ☐ Дигитална компетенција; ☐ Одговоран однос према здрављу; ☐ Одговоран однос према околини; ☐ Рад с подацима и информацијама; ☐ Сарадња.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: • наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље; • наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја; • доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине; • наброји основне податке о личности; • објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја; • именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; • наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их.

3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	☐ Компетенција за учење; ☐ Дигитална компетенција; ☐ Решавање проблема; ☐ Рад с подацима и информацијама; ☐ Естетичка компетенција; ☐ Сарадња.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: • анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење; • протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима; • уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички); ☐ доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.

Кључни појмови садржаја: дигитални уређаји, интернет, електронски отпад, подаци о личности, безбедност, решавање проблема, алгоритам.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Предмет Дигитални свет намењен је развијању дигиталне компетенције код ученика првог разреда основне школе. Програм наставе и учења за први разред оријентисан је на процес учења и остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет Дигитални свет. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика, који су груписани у три наставне теме: Дигитално друштво, Безбедно коришћење дигиталних уређаја и Алгоритамски начин размишљања.

1. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре креира свој годишњи – глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Дефинисани исходи олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице. При планирању треба, такође, имати у виду да се исходи разликују, да се неки лакше и брже могу остварити, али је за већину исхода потребно више времена и више различитих активности.

Наставник је у планирању, припреми и остваривању наставе и учења аутономан. За сваки час треба планирати и припремити средства и начине провере остварености пројектованих исхода.

2. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Наведене исходе могуће је остварити са различитим нивоима расположивости дигиталних уређаја намењених за коришћење од стране ученика, укључујући и могућност да само наставник располаже дигиталним уређајем. Уколико наставник има на располагању одговарајуће дигиталне уређаје (рачунаре, таблете, мобилне телефоне, роботе и друге физичке дигиталне уређаје...), ученици треба да их користе на начин који директно доприноси остваривања дефинисаних исхода учења. Вероватно је да ученици имају искуства са коришћењем дигиталних уређаја. Од изузетног је значаја да та искуства наставник увиди и уважи. Ученици могу бити вешти корисници технологије, али то не значи да су и компетентни у овој области. У том смислу, наставник има слободу да наставу организује у складу са техничким могућностима, предзнањима и потребама својих ученика.

Током реализације наставе, рад наставника мора бити континуирано усмерен ка смањивању дигиталног јаза. Важно је да наставници помогну ученицима да увиде да технологија није свима једнако доступна, те да немогућност приступа технологији може да угрози одређене групе или појединце у друштву. Отуда је неопходно да наставник, пре него што планира конкретне активности учења, уочи

постојање ученика који би, због ограниченог приступа технологији, могли да буду искључени или у неповољном положају. На пример, ако наставник предвиђа коришћење апликације на таблету или мобилном телефону, он мора да буде сигуран да те активности нису неповољне за ученике који немају приступ таквој технологији код куће. Обавезивање ученика да користе наставне материјала за које им је потребан приступ интернету од куће неправедно је према онима који га немају. За такве ученике наставник мора да обезбеди алтернативу – могућност приступа школским дигиталним уређајима, пре или после наставе. Значајно је и да наставник упозна ученике са стереотипом да је бављењем информатиком и програмирањем поље рада резервисано за мушку популацију и да га демантује кроз навођење адекватних примера (Ада Лавлејс и сл.).

Дигитално друштво

Наставник треба да креира образовну ситуацију у којој ученици могу да увиде да су дигитални уређаји свуда око њих – код куће, у школи, дому здравља, продавници, на паркингу, улици. Наставник не сме да инсистира на дефинисању дигиталног уређаја. Он треба да има у виду да рачунари данас имају различите појавне облике. Десктоп, лаптоп или таблет јесу рачунари, али то је и телефон, као и нека савремена играчка, фрижидер, клима уређај, веш-машина. Отуда термин рачунар (енгл. компутер) није довољан, те користимо термин дигитални уређај.

Ученике треба подстицати да поделе са вршњацима животне ситуације које су их увериле у корисност дигиталних уређаја, тј. опишу како родитељи: плаћају рачуне од куће (без чекања у реду, у време када им је угодно, чак и ноћу), како проналазе информације које су им потребне (радно време продавнице, временску прогнозу, читају новине и сл.), користе навигацију...

Наставник треба да створи услове за хеуристички разговор постављајући питања: Некада није било рачунара. И тада су лекари лечили људе. Сада лекари користе дигитални уређај. Зашто? (Повезивањем рачунара, систем здравствене заштите обезбеђује да ажурни подаци о здравственом стању пацијента буду доступни не само једном лекару, већ свим лекарима укљученим у његово лечење. Не постоји потреба ни за издавањем папирних рецепата за лекове. Тиме се смањују трошкови и обезбеђује правовремено издавање лекова пацијентима којима су потребни, као и штити животна средина); Како ради касир у продавници? Да ли укуцава цену производа? Како је употребом дигиталног уређаја унапређен његов рад? (Скенирајући бар-кодове, касир ради брже, производи које су купци купили нису више на стању у продавници, менаџер продавнице зна шта треба набавити, а шта не); Наставници су подучавали децу и пре рачунара. Сада користе дигитални уређај. Зашто? (Некада су наставници уписивали оцене у папирни дневник. Сада користе електронски дневник. Коришћењем електронског дневника наставник омогућава да родитељи лако могу да прате оцене своје деце, да правовремено виде коментаре наставника и васпитно делују.)

Како би створио услове да ученици упореде начине креативног изражавања у ликовној уметности (вајарство) са дигиталним уређајима и без њих, наставник треба да омогући ученицима да, на часу, вајају у пластелину популарни лик из цртаћа. Током часа, наставник треба да прикаже ученицима видео-запис дигиталног вајања истог јунака, у 3Д програму и са ученицима извршити поређење вајања и дигиталног вајања.

Обуку ученика за коришћење дигиталних уџбеника наставник треба да спроводи планирано, у више наврата, у ситуацијама када дигитални уџбеник пружа могућности које премашују традиционални и доприноси разумевању наставног садржаја различитих предмета, те конструкцији и функционализацији знања. На часовима наставник треба да омогући ученицима да искажу своје виђење предности и мана дигиталних уџбеника. Ако ученици користе дигиталне уџбенике различитих издавача, добро би било да наставник подстакне ученике да

упореде платформе и укажу на различите добробити сваке од њих. Ученици треба да решавају тестове у уџбеницима и играју образовне игре, а све у контексту конструкције конкретних знања и јачања дигиталне компетенције.

Питања попут: Како људи комуницирају? Како дигитални уређаји доприносе брзини и лакоћи комуникације? Како данас комуницирамо са особама које су физички удаљене, живе у различитим деловима света? Да ли је могуће комуницирати коришћењем сваког дигиталног уређаја? Који су предуслови за комуникацију помоћу дигиталних уређаја? Који дигитални уређаји су „паметни и има ли, уопште простора да, у овом” контексту, говоримо о памети? Наставник треба да постави ученицима и омогући им да поделе своја искуства када су у питању видови комуникације са дигиталним уређајима и без њих. У овом контексту, наставник треба да искористи прилику да са ученицима разговара и о интернету, без инсистирања на дефинисању појма. (Комуникација лицем у лице, разговор посредством фиксне телефоније неки су од традиционалних начина комуникације. Мобилни телефон је дигитални уређај помоћу кога можемо увек да комуницирамо (ако имамо домет и платили смо рачун). Да ли је то случај и са таблетом? За комуникацију помоћу таблета неопходан нам је приступ интернету и одговарајући програми. Наставник треба да упозна ученике са могућностима комуникације на релацији човек - дигитални уређај (паметни фриџидер, машина за прање веша, клима-уређај).)

Ако могућности локалне средине дозвољавају, наставник треба да одведе ученике у музеј, у осмишљену туру која им пружа прилику за уметнички доживљај и учење. У учионици, наставник треба да демонстрира ученицима виртуелну посету неком од најзначајнијих светских музеја/галерија и подстакне их на размишљање о условима који су били потребни да би се приказана установа културе посетила. Оно што ученици треба да схвате јесте да дигиталне уређаје можемо и треба да користимо како би повећали (створили нове) прилике за учење и искуства из области науке, културе и уметности. Посебно је значајно да наставник, пре екскурзије или наставе у природи, употреби неку од постојећих веб-презентација (<http://виминачиум.орг.рс/изложбе/виминачиум-виртуал-тоур/>) или апликација и, виртуелно, упозна ученике са местима и културним добрима (музејима, манастирима, споменицима) које ће посетити. На тај начин, наставник пружа ученицима прилику да упореде доживљај поднебља и културне баштине посредством дигиталног уређаја и уживо. О доживљају ученика треба продискутовати након повратка у школу. (Дигитални уређаји и интернет омогућавају приступ најзначајнијим достигнућима културе и науке без изласка из учионице. Њиховим коришћењем, повећава се доступност светске културне баштине. Нације производе бројне дигиталне производе да би промовисале сопствену културу и показале своја достигнућа. Да ли и ми треба о томе да мислимо и на томе да радимо и, да бисмо исто постигли, која знања треба да имамо, завршна су питања за ученике.) Препоручени број часова је 18.

Безбедно коришћење дигиталних уређаја

Наставник треба да иницира хеуристички разговор – какав је начин живота савременог човека? Колико се крећемо, каквим се активностима бавимо? Указати на чињеницу да се број занимања у којима је дигитални уређај доминантно средство за рад непрестано увећава и да отуда потиче потреба да негујемо здраве навике када је употреба дигиталних уређаја у питању. Нагласити да проблеми који настају са видом и коштано-мишићним системом не настају од употребе технологије, већ од неправилног положаја тела, претежног седења, дужег гледања без промене фокуса. Своју тврдњу треба да подупре нпр. приказивањем видео-записа <http://бит.лу/КибернетскиПоремецај>.

Наставник треба да демонстрира и, заједно са ученицима примени начине коришћења дигиталних уређаја на безбедан начин по здравље. Добро би било и да заједно излистају неке од здравствених ризика, разговарају о дужини утрошеног времена испред екрана, направе одговарајући постер и окаче га у учионици.

Правилно одлагање електронског отпада важно је питање за очување здраве животне средине. Наставник може од ученика да тражи да разговарају са родитељима и пронађу електронски отпад који поседују у кући и, уколико постоје услови, организује акцију прикупљања тог отпада. Алтернатива је да наставници разредне наставе исте школе организују заједничку акцију прикупљања електронског отпада и, као госта-експерта, позову стручњака из агенције за уклањање и складиштење ове врсте отпада да одржи адекватно предавање

ученицима. (У случају да у локалној средини не постоје услови за организацију оваквог догађаја, наставници би требало да се повежу са школама у којима се такве акције спроводе и, са својим ученицима. Уколико ни то није могуће реализовати, ученицима би требало приказати видеоснимак предавања стручњака.)

Указати на чињеницу да нису све особе које користе интернет добронамерне. Постоје људи који могу да угрозе имовину, па и живот других корисника интернета. У том смислу, треба приказати одабране видео-записе који адекватно третирају неке од најчешћих појава из спектра догађаја који настају откривањем података о личности (име и презиме, адреса становања, број телефона, фотографија, идентитет на интернету).

Крађа: [хттп://бит.лу/Опљачкани](http://бит.лу/Опљачкани)

Лажни идентитет: [хттп://бит.лу/ЛазниИдентитет](http://бит.лу/ЛазниИдентитет)

Од изузетног значаја је да ученици схвате који подаци спадају у податке о личности, као и на које начине их људи најчешће чине доступним на интернету. Више информација о безбедном коришћењу интернета код деце узраста 4-8 година (стручне текстове, цртане филмове за децу, итд.) наставник може да пронађе на: [хттпс://дигитални-водиц.уцпд.рс/застита-лицних-података-и-приватности-наинтернету/](https://дигитални-водиц.уцпд.рс/застита-лицних-података-и-приватности-наинтернету/).

Посебну пажњу треба посветити чињеници да људи своје личне податке чине доступним добровољно (најчешће из незнања или наивности). Наставник треба да покрене дискусију о непримереној комуникацији (говор мржње, вређање, омаловажавање), као и о ризичној комуникацији (контакт са непознатим особама) у реалном животу. Затим, треба да помогне ученицима да формирају вредносне ставове који се поједнако односе на комуникацију у онлајн и офлајн свету. Такође, наставник треба да подстакне ученике да наведу ситуације у којима су се срили са различитим врстама непримереног садржаја у реалном животу и нагласи да је слична ситуација у онлајн свету. Неопходно је да, током разговора са ученицима, непрестано наглашава да они не треба да се осећају беспомоћно ако се нађу у сличним ситуацијама, већ да постоје особе и институције којима треба правовремено да се обрате и од којих ће добити адекватну заштиту:

1. родитељ/други законски заступник

2. наставник, педагог, психолог, директор 3.

[хттпс://паметноибезбедно.гов.рс/](https://паметноибезбедно.гов.рс/) Телефон:

19833

Форма: [хттпс://паметноибезбедно.гов.рс/пријава-нелегалног-садржаја/](https://паметноибезбедно.гов.рс/пријава-нелегалног-садржаја/) Користан извор:

[хттпс://www.цоммонсенсе.орг/едуцатион/дигитал-цитизенсхип/лессон/путтинг-а-стоп-то-онлине-меаннесс](https://www.цоммонсенсе.орг/едуцатион/дигитал-цитизенсхип/лессон/путтинг-а-стоп-то-онлине-меаннесс)

Дигитални уређаји захтевају пажљиво руковање и одговарајућу заштиту од неовлашћеног приступа. Ученике треба упознати са неколико важних принципа физичке заштите дигиталног уређаја (не доводити уређај у контакт са течностима, посебно слатким пићима, штитити га од прашине, излагања прекомерној топлоти, било због вишесатне употребе или остављања на сунцу или пећи и сл.). Поред физичке заштите, дигитални уређај треба обезбедити од неовлашћеног приступа. Препоручени број часова је 8.

Алгоритамски начин размишљања

Знања ученика и садржаје осталих обавезних предмета и изборних програма требало би искористити како би се пред њих поставио адекватан задатак – поступак који треба да анализирају и предложи кораке за његово спровођење (колут унапред, писање слова, низ сличица од којих треба сачинити причу, низ сличица међу којима има сувишних...). Наставник треба да уведе термин алгоритам и да га ученицима протумачи као упутство за решавање неког проблема или извођење неког поступка. Свако инсистирање на дефиницијама није прихватљиво.

Ученике треба ставити у ситуацију да добију упутство прво за делимично познате и њима смислене задатке и поступе у складу са њим. Потребно је да наставник осмисли симболе које ученици треба да дешифрирају и изврше предвиђени поступак. У другој фази, наставник треба ученицима да обезбеди упутство које им омогућава да изврше потпуно непознати задатак. Након успешне реализације задатка, наставник треба да им укаже да су били у ситуацији у којој се сваки дигитални уређај налази – извршава наредбе (упутства), не знајући са којим циљем, али ипак савршено тачно и на корист својим корисницима.

Тестирање ваљаности алгоритма, исправљање грешака, осмишљавање и тестирање унапређеног решења драгоцени су тренуци учења. (Само ученик који је свестан чињенице да пут до успеха може бити вијугав има добре изгледе да постане успешан.) У том смислу, наставник често треба да поставља ученике у ситуације да разматрају унапред креиране алгоритме (упутства) за решавање одређених задатака, да у више наврата откривају грешке и исправљају их, све док не дођу не само до најбољег, већ и до најефикаснијег решења. Како би ученици јасно повезали алгоритам са понашањем дигиталног уређаја, наставник треба да им прикаже једноставан алгоритам (на табли), а затим и да им демонстрира како се дигитални уређај понаша у складу са тим алгоритмом. У циљу досезања предвиђеног исхода, најбоље је да наставник користи унапред програмираног робота или други физички дигитални уређај (попут микроконтролера) и демонстрира ученицима његово понашање. Уколико наставник располаже роботима или, за узраст ученика одговарајућим физичким дигиталним уређајима, препоручено је да и ученици искусе управљање њиховим понашањем, у складу са симболима исказаним алгоритмом. Ако су ученицима на располагању рачунари, рад у програму на адреси <https://csrc.nyu.edu/projects/19685257/> може да допринесе досезању дефинисаног исхода. Препоручени број часова је 10.

3. НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА

У настави оријентисаној на процес учења и достизање исхода учења вреднују се процес и продукти учења. Устаљене методе процене постигнућа ученика, које наставници примењују у другим обавезним предметима и изборним програмима, могуће је примењивати и у настави овог предмета. Ипак, изазови попут чињенице да процена постигнућа заснована само на резултатима практичних задатака које ученици раде није довољан показатељ онога што они знају и умеју, или да је, при сарадничком раду, врло тешко идентификовати допринос сваког појединца, доводи до потребе за издвајањем неколико техника које се посебно препоручују за примену у оквиру предмета Дигитални свет (превасходно зато што у највећој мери корелирају са његовом природом):

- самопроцена: програм наставе и учења очекује да ученици објасне нпр. начин функционисања једноставних алгоритама (укључујући и оне које су сами креирали), тестирају их, а затим откривају и исправљају грешке у њима. Неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика;
- вршњачка процена: ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне

информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу.);

– отворена питања: знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питањаједан је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретнoг концепта. Питања која почињу са „Зашто” или „Како” посебно су корисна: Зашто није добро да чашу са слатким пићем држиш поред дигиталног уређаја? Како ради твој алгоритам?Зашто је потребно да водиш рачуна о дужини времена које проводиш у раду са дигиталним уређајем?итд.;

– Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.

Примењујући предложене методе процене постигнућа ученика наставник креира и конзистентно гради персонализовано и подстицајно образовно окружење.Он прати постигнућа ученика из улоге активног посматрача и ментора.Избегнута је формална ситуација процењивања

(наставник не прозива и не пропитује ученике), чиме је ниво стреса ученика битно смањен (потенцијално и елиминисан).Јачање самопоуздања ученика и саморегулације у учењу посебна је добробит која произилази из наведеног.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ЦИЉ учења програма грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Редни број	ТЕМА	Месец										О*	У*	П*	С*	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI					
1.	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу	3	3	2	0	0	1	1	0	1	0	8	3			11

2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница	1	1	1	1	1	1	0	1	1	2	8	2			10
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња	0	0	1	2	1	1	3	2	1	0	9	2			11
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	2	2			4
5.																
Укупно		4	4	5	4	3	3	4	3	4	2	27	9			36

* О-обрада; у -утврђивање; п-провера знања;
с-систематизација - **Кључни појмови:**
различитости, комуникација и права.

Грађанско васпитање

(1 час недељно, 36 годишње)

Задаци наставе "Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима" су:

- олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције - успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;
- подстицање развоја сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања;
- проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних емоционалних стања; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других;
- подстицање социјалног сазнања, разумевања и прихватања међусобних разлика;
- подстицање групног рада, споразумевања и сарадње;
- развијање комуникативне способности и конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима;
- развијање креативног изражавања;

- упознавање ученика са дејим правима;
- подстицање и оспособљавање за активну партиципацију у животу школе при чему је битно да све што ученици раде, раде из унутрашње, позитивне мотивације, а не због принуде и послушности засноване на страху.

ИСХОДИ По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА	САДРЖАЈИ
– наведе у чему је успешан и у чему жели да напредује; – уочава међусобне разлике и сличности са другим ученицима у одељењу; – понаша се на начин који не угрожава потребе, права и осећања других; – препозна код себе и других основна осећања; – препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима; – преиспитује своје поступке и прихвата да не мора увек да буде у праву; – тражи помоћ у ситуацијама кршења својих и туђих права; – разликује добру и лошу комуникацију у сопственом искуству, ближем окружењу, књижевним делима, филмовима; – комуницира слушајући саговорника и тражи објашњење онога што не разуме;	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други у одељењу	начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује постављање питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, даје креативна решења. прати се и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе	Идентитет Ко сам ја? Наше јаке стране, у чему смо успешни, у чему бисмо волели да напредујемо. Таленти и интересовања која поседујемо. Наше сличности и разлике. Основна осећања (радост, страх, туга, бес) и како се препознају.
		тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. Самопроцена и вршњачка процена	Потребе и права Разлике између жеља и основних животних потреба. Права детета Кршење и заштита права Препознавање кршења права детета. Коме се обратити у ситуацијама кршења права детета. Одговорност према себи и другима.
	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Одељење/група као заједница		Функционисање заједнице Одељење/група као заједница. Вредности одељења/групе – равноправност, одговорност, солидарност, поштовање и брига за друге, толерантност, праведност, поштење. Уважавање различитости. Правила у одељењу/групи и њихова функција. Одлучивање у одељењу/групи. Одговорност деце и одраслих за функционисање заједнице.

– слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; – сарађује и преузима различите улоге у групи/тиму; – договара се и одлучује у доношењу одељењских правила и да се понаша у складу са њима; – својим речима образложи неопходност правила која регулишу живот у заједници; – препозна добре стране свог одељења и оно што би требало променити/побољшати; – заједно са вршњацима и наставником учествује у решавању проблема у одељењу; – учествује у изради плана једноставне акције; – са другим ученицима изводи и документује једноставну акцију; – доприноси промоцији акције; – на једноставан начин вреднује изведену акцију.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Комуникација и сарадња		Комуникација Слушање/неслушање. Кад разговарамо држимо се теме. Изношење мишљења. Уважавање саговорника. Сарадња Групни рад, договарање и сарадња са вршњацима и одраслима.
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Акција одељења/групе		Планирање и извођење једноставне акције у одељењу/групи Кораци у планирању и извођењу акције. Чиме се поносимо и чиме нисмо задовољни у одељењу. Избор теме/проблема/активности којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео, фотографије, текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа, објављивање прилога у школском листу. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље.

Верска настава (православни катихизис)

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Редни број теме	Тема/област	Обрада	Понављање	вежбе	систематизација	укупно
I	УВОД	1	/	/	/	1
II	ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	4	/	/	1	4
III	ЗАЈЕДНИЦА БОГА, ЉУБАВИ И ПРИРОДЕ	4	1	/	/	5
IV	НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА – ХРИСТОС СЕ РОДИ	4	2	/	2	8
V	ЦРКВА-ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	7	/	/	1	8
VI	ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	3	1	/		4
VII	НАША БРИГА О СВЕТУ (ТВОРЕВИНИ БОЖЈОЈ)	4	2	/	/	6
УКУПНО	7	26	6	/	4	36

Кључни појмови: Бог, Исус Христос, човек, Литургија, заједница, вера, православље, Божић, Богородица, светитељи, слава...

Рбр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	- упознавање ученика и вероучитеља - упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада - мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	I - УВОД	Човек је икона Божија (човек има својство да љубављу чини нешто да постоји, слично као што то чини Бог јер Бог све ствара из љубави). Бог је заједница личности Оца и Сина и Светог Духа (биће као заједница, као љубав). Човек као биће заједнице. Бог је из љубави створио свет заједно са Сином и Духом. Исус Христос је посредник између Бога и створене природе. Црква је заједница свих људи и целе природе кроз Христа с Богом. Православна иконографија показује свет и ка у заједници с Богом.	<i>Компетенција за учење</i> • Има позитиван и одговоран однос према учењу. <i>Комуникација</i> • Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. <i>Сарадња</i> • доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Катихизација као литургијска делатност заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради

Рбр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
II	<u>Когнитивни аспект:</u> - моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) - моћи да препозна да не можемо једни без других - знати да нас љубав повезује са другима - знати да се правилно осени крсним знаком - знати да је Бог Света Тројица (Заједница)	II ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	Настава православног катихизиса у 1. и 2. разреду основне школе треба да буде припрема ученика да прихвате да је постојање израз заједнице, односно да је личност заједница са другом личношћу. Зато у настави треба користити она децја искуства која на ово указују. То се може остварити кроз приче, цртеже које ће деца сама цртати и на којима ће увек бити представљена бића у односу, тј. целина онога што се црта (нпр. родитељи, браћа, сестре, кућа, двориште све заједно; море и лађе на мору с птицама и сунцем итд. преко дружења и организовања таквих врста игара које ће указивати на заједницу са другим као основу постојања. Да би се при том избегла опасност од схватања да свака врста заједнице може бити основ истинског постојања, треба увек имати на уму и истицати литургијску заједницу као једину истиниту јер се у њој остварује заједница с Богом у Христу, као и литургијско искуство заједнице и литургијску структуру која је утемељена на слободи а не на природним нагонима.	<i>Компетенција за учење</i> - Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. <i>Естетичка компетенција</i> - Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања. <i>Комуникација</i> - Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и	<u>Врсте наставе</u> Настава се реализује кроз следеће облике наставе: ● теоријска настава (35 часова) ● практична настава (1 час) <u>Место реализације наставе</u>

Рбр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
III	<u>Когнитивни аспект:</u> - знати да заједница са Богом почива на слободи - знати да је послушност израз љубави - моћи да препозна да је даривање плод љубави - моћи да сазна да је молитва разговор са Богом - моћи да усвоји текст молитве Оче наш - знати да је Бог Отац створио свет из љубави	III - ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ	Појмове као што су: Бог, личност, слобода, љубав треба, такође, увек тумачити на основу искуства заједништва са другим човеком, односно литургијског искуства заједништва. Кад говоримо о Богу, све треба тумачити у оквиру Литургије, њене структуре и радњи које се тамо одвијају. На тај начин ће бити избегнута апстрактност која је страна деци овог узраста и постићи ће се то да се Бог сусреће и види кроз живе и конкретне чланове Литургије у једном догађају, што је суштина хришћанског учења о оваплоћењу Бога Сина, о томе да је личност заједница с Богом у Христу као с другом личношћу и да је слобода љубав према другој личности.	<i>Компетенција за учење</i> - Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. <i>Одговорно учеиће у демократском друштву</i> - Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <i>Одговоран однос према околини</i> - Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне	<u>Дидактичко методичка упутства</u> <u>реализацију наставе</u> Уводне часове требало б осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика циљевима, исходима, наставним садржајима, али тако да наставник стекне почетни увид у то каквим

Рбр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
IV	<u>Когнитивни аспект:</u> - моћи да препозна основне - догађаје библијске приповести о Христовом рођењу моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) - моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави - моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић)	IV - НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖИЈА ХРИСТОС СЕ РОДИ	Конкретно, у 1. разреду треба наглашавати: - искуство љубави које чини да свет који нас окружује не буде маса, већ да га чине конкретна и непоновљива бића. Пример за ово дат је у причи Љубав у уџбенику: Епископ Игњатије, Црквени словар, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2002. Слични примери могу се наћи у Егзиперијевој књизи Мали принц и другим сличним књигама, као и у оквиру непосредних људских искустава; - да биће са којим смо у заједници љубави постаје извор и нашег постојања као конкретне личности. Пример за ово	<i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> - Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <i>Естетичка компетенција</i> <i>Комуникација</i> - Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. <i>Одговоран однос према околини</i> - Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе.	<u>Евалуација наставе</u> Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара

• моћи да

дат је у причи Извор

ученика путем

Рбр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
V	<u>Когнитивни аспект:</u> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе - уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом	V - ЦРКВА - ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	Теме: Човек је икона Божија и Бог је створио свет из љубави треба објаснити на наведеном примеру из приче Љубав у наведеном уџбенику. Ученицима треба показати да кад човек неког заволи, односно кад оствари заједницу са неким, тада он за њега стварно и постоји, односно као да га човек својом љубављу ствара и то као конкретно и непоновљиво биће. Ту моћ једино имају Бог и људи, с том разликом да једино Бог може да ствара нешто из небића.	<i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> • Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. <i>Одговоран однос према здрављу</i> <i>Рад с подацима и информацијама</i>	

учествујемо

Рбр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
VI	Когнитивни аспект: - упознати Христово учење као "учење" о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) - препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима - усвојити садржаји мелодију песме "Знаш ли ко те љуби силно" - бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу - препознати и именовати главне личности из	VI - ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	Теме: Христос је посредник између Бога и света и Црква је заједница природе и људи кроз Христа с Богом треба, такође, објаснити на основу искуства љубави према другом бићу. Када човек воли једно биће, онда у њему гледа и сва остала. Бог Отац највише воли свога Сина, Исуса Христа, и у њему види све људе као своје синове. Све што буде постало део ове заједнице Бога Оца и Сина, Исуса Христа, постаће драго и Богу и постојаће вечно. (Видети пример из приче Даровање у уџбенику. То треба повезати са догађајем крштења којим улазимо у Цркву као заједницу Христа са Богом Оцем, односно да се крштењем конституише Црква, заједница са Христом, у којој постајемо синови Божији и зато браћа међу собом).		

Рбр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
VII	Когнитивни аспект: - моћи да препричао дабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку - на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе - препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу - уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе	VII - НАША БРИГА О СВЕТУ	1. Човек домаћин у свету 2. Радост служења (Разне приче о које говоре о служењу човека Богу и човеку) 3. Љубав према људима и природи је љубав према Богу (Човекова брига за очување природе, биљака и животиња, Прича Свети Герасим и лав Јордан, Приче и слике о кућним љубимцима) 4. Сваки човек је за нас Христос 5. Научили смо о нашој вери		

Афективни аспект:

Међупредметно повезивање

По садржајима верске наставе, међупредметно повезивање се може остварити са садржајима наставних предмета:

Српски језик, Свет око нас, Грађанско васпитање, Ликовна култура, Музичка култура.

План провере оставрености исхода				
Шта пратимо		Поступак оцењивања	Иструенти оцењивања	Време
Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине и решавање задатака.	Непосредно опиисно оцењивање ученика може се вршити кроз: ● Усмено испитивање; ● Писмено испитивање; ● Посматрање понашања ученика; ● Редовно доношење домаћег задатка; ● Прегледање свеске; ● Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима <u>Оцену истиче се добија ученик који:</u>	- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. - Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За више јављања, одговоре, активност/ истиче се Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године
		-Комисија ученика и Наставника.	Активност на часу (учесталост и квалитет јављања на часу по месецима); Учесталост по месецима.	Пресек стања по тромесечју

План провере оставрености исхода

-лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/ припремљен је за час. <u>Оцену добар добија ученик који:</u> -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	-Усмено одговарање.	Свеобухватност одговора; Хронолошка и појмовна прецизност; Хоризонтално и вертикално повезивање градива; Самосталност у одговарању.	По потреби, бар једном у полугодишту
	-Описно оцењивање.	На основу целокупног рада ученика током полугођа.	На крају полугодишта и школске године
	-Редовност доношења домаћег.	За три недоношења домаћег минус у свеску, а након опомене и у дневник као активност.	Свакодневно током године, праћење/ пресек стања на тромесечју
	-Прегледање свески.	Уредност; Све забележено са часова.	Три пута у једном полугођу
	- Писане провере (једном у полугођу), свеска евиденције.	На основу целокупног рада ученика током полугодишта.	По потреби

План провере оставрености исхода

	-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <u>Оцену задовољава добија ученик који:</u> -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; -већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; -у довољној мери критички расуђује; -показује делимични степен активности и ангажовања.	- Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције. - Рад у пару(посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика). - Вредновање самосталног рада ученика: ППТ, истраживање о датој личности-догађају. - Провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова. - Формативно оцењивање.	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела...) Хоризонтално и вертикално повезивање градива -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	По потреби
План провере оставрености исхода				

нгажовање ученика у настави: Процењује се: одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање; активно учествовање у настави и сарадњу са другима.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (истиче се) – показује делимични степен активности и ангажовања (добар) – показује мањи степен активности и ангажовања (задовољава)	Вођење евиденције од стране наставника: -Јављању на часовима (учесталост и активност); - Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти); -Посета културно-историјским институцијама и догађајима; -Израда паноа, ПП презентација, различитих врста излагања.	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано; - Учесталост јављања и активност по месецима; - Учествује, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада; -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...); - Иницијатива и квалитет продукта	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима.

ДОПУНСКА НАСТАВА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Циљ допунске наставе је да пружи додатну подршку ученицима који имају потешкоће да остваре исходе Српског језика и Математике у редовној настави како би усвојили знања и овладали потребним вештинама.

Организација: Организује се према потреби, а колико ће ученика укључити и колико ће трајати варира током године (оцењивања). Ученик се укључује у допунску наставу једнократно, дужи временски период или стално током школске године. Број часова, методе и наставна средства се планирају кроз оперативно планирање за ученика или групу ученика, а на основу иницијалних тестова, тестова и контролних задатака на крају области и зависе од потешкоћа које ученици имају у савладавању градива. Најчешћи облик рада је индивидуални, у пару или у мањим групама.

11.1. Српски језик

Тема/подтема и садржај теме/подтеме	Укупан број часова за тему/подтему	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА
1. Основе читања и писања • Припрема за читање и писање - Визуелне, акустичке графомоторичке вежбе	4		Постигне напредак у развијању визуелног опажања и вештине слушања. Постигне напредак у развијању моторичких способности.	посматарање, разговор, усмене и кратке писмене провере, активности ученика, анализа резултата
2. Почетно читање и писање - Познавање слова, читање и писање	15	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.3.1.	Влада основном техником читања ћириличног текста. Пише штампана и писана слова ћирилице.	
3. Језик - Реченица, реч, глас, слово – препознавање - Разликовање реченице као обавештења, питања и заповести; употреба тачке, упитника и узвичника - Употреба великог слова на почетку реченице, у писању личних имена и презимена	4 3 2	 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.4.3. 1CJ.1.3.4.	Препознаје реченицу, реч, глас и слово. Разликује реченице као обавештења, питања и заповести. Употребљава велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена.	

4. Књижевност - Појмови: текст (песма, прича); тумачење текстов	3	1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.8.	Разликује песму од приче; одговара на једноставна питања у вези са текстом; познаје и користи основне делове текста (наслов, име аутора); одређује уз подстицај основну тему текста; уме да процени садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му/јој се допада, да ли му/јој је занимљив.	
5. Језичка култура - Препричавање - Усмено причање о догађајима и доживљајима - Описивање	2 2 1	1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.5.	Уме да преприча краћи текст на основу претходне израде плана текста. Постиге напредак у развијању слободе у вербалној комуникацији и развоју комуникативних способности; уме својим речима да прича на задату тему и држи се теме. Уме својим речима да описује илустрацију, предмет, биће.	
Укупно: 1. + 2. + 3. + 4. + 5.	36	/	/	

ДОПУНСКА НАСТАВА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Циљеви и задаци:

Циљ и задаци допунске наставе математике су: спречавање застоја у напредовању; примене индивидуализоване наставе, тј. издиференцираних захтева у зависности од ученика; подстицање и мотивисање ученика да усвоје предвиђене наставне садржаје, отклањање неуспеха у учењу; навикавање ученика на самосталан рад и активно учење у заједничком раду и разговору; развијати памћење, мишљење, логичко мишљење и повезивање.

Тема и садржај теме:	Укупан број часова за тему:	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА
1. Предмети у простору и односи међу њима - Односи међу предметима: већи – мањи, лево – десно; испред – иза; испод – изнад; горе – доле. - Предмети облика круга, правоугаоника и квадрата	2 1	1 МА.1.2.1. 1 МА.1.2.1.	Ученик/ца треба да уме да уочи положаје предмета у непосредној околини. Ученик/ца треба да уме да разликује предмете по облику и величини и именује предмете облика круга, правоугаоника и квадрата.	посматарање, разговор, усмене и кратке писмене провере, активности ученика, анализа резултата
2. Линија и област - Линија - Тачка - Дуж	4	1 МА.1.2.1.	Ученик/ца треба да уме да уочи, именује и црта линију, тачку и дуж.	

3. Природни бројеви до 100 - Скуп - Писање, читање и упоређивање бројева до 100 - Сабирање и одузимање бројева у првој десетици - Сабирање и одузимање бројева до 20	27	1 МА.1.1.1. 1 МА.1.1.2. 1 МА.1.1.2.	Ученик/ца треба да уочава разне примере скупова. Ученик/ца треба да зна да прочита, запише и упореди бројеве од 0 до 100. Ученик/ца треба да зна да сабира и одузима бројеве у првој десетици. Ученик/ца треба да зна да сабира и одузима бројеве до 20. Ученик/ца треба да зна да решава најпростије задатке сабирања и одузимања.	
4. Мерење и мере - Динар - Метар	2	1 МА.1.4.1.	Ученик/ца треба да зна мерне јединице метар и динар.	
Укупно: 1. + 2. + 3. + 4.	36	/	/	

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Назив предмета	ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ			
Циљ	Циљ је подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде,			
	развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.			
Разред	Први			
Годишњи фонд часова	36 - 72 часова			
Садржај – наставне теме	Активности наставника	Активности ученика	Основни облици извођења програма	ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:
<u>Друштвене активности:</u> Активности поводом обележавања: Светски дан чистих руку, Дан људских прва, Дан планете земље, Светски дан детета	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- израда паноя - посете - изложбе	- метода практичнихрадова - текстуална - кооперативна	- разуме сарадњу са локалномзаједницом - има свести о здравом начину живота - поштује разлике и уважава своје и туђе потребе
<u>Техничке активности:</u> - Уређење школског простора - Израда честитки поводом значајних датума	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- чишћење - купљење папирића - сечење, лепљење, цртање, сликање	- метода практичнихрадова - демонстративна	- покаже креативност, уредност, прецизност, - има изграђен став према загађењу животне средине

<u>Хуманитарне активности</u> - Акције поводом Дечје недеље - Јесењи крос - Помоћ болесном другу	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада - Пружа повратну информацију	- прикупљањеновца, школског прибора, играчака... - припреме за крос - посете	- демонстративна - кооперативна - дијалогска	- буде хуман - поштује разлика и разуме туђе потреба - развије такмичарски дух
<u>Спортске активности</u> Организовање спортских такмичења	- Планира садржаје - Поставља	- игра - различити облици	- демонстративна - кооперативна - дијалогска	- развије такмичарски дух - унапреди моторику и спретност
- одељенска - међуодељенска - <u>међушколска</u>	циљеве рада	кретног изражавања		
<u>Културне активности</u> Посете: - позоришту - музеју - учествовање у активностима поводом школских празника	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- посете културним установама - јавни наступи - припрема за такмичење рецитатора	- демонстративна - текстуална - стваралачка - игра улога	- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Назив предмета	НАСТАВА У ПРИРОДИ
Циљ	Циљеви наставе у природи су: – очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
	– стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћењаслободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;– социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци	Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе. Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су: — побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; — задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; — очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њиховоупознавање кроз одговарајуће активности; — развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њиховеповезаности у конкретним природним и друштвеним условима; — подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; — развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; — упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; — упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; — упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; — упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; — развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; — оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; — развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; — подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;— формирање навика редовне и правилне исхране; — навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; — разумевање и уважавање различитости међу појединцима; — подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
Разред	први

Годишњи фонд часова		5-7 дана				
Саржај и активности	Путни правци, објекти, крајеви	трајање	Активности ученика	Активности наставника	Носиоци припреме	

— уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природногеографских одлика Републике Србије; — посматрање карактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња); — посете заштићеним природним подручјима (национални паркови, резервати, споменици природе и др.); — упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазаккултурноисторијских			-ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортскорекреативним активностима које ће се тамо реализовати. -ученици, подељени у групе, уз помоћ наставника припремају кратке реферате о областима и местима која посећују.	- договора се око правила понашања током извођења наставе у природи - координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом наставе у природи, стара се о безбедности и понашању ученика. -- прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја наставе у природи - организовање родитељских састанака и пружање информација о основним географским карактеристикама и климатским условима краја у коме се организује настава у	директор, стручни вођа, наставници разредне наставе

споменика, етносела, спомен-кућа знаменитих људи); — развијање способности оријентације у простору и времену; — обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране); — обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).				природи -договара се о времену одласка, дужини боравка, цени, документацији коју треба припремити, условима смештаја, исхране, здравствене заштите, условима живота и рада ученика, могућностима комуникације са децом и сл. -добро информисање наставника о географским и геолошким карактеристикама краја, о флори и фауни, историјским подацима, значајним културним, привредним и другим објектима који се могу посетити, обичајима и етнографским карактеристикама подручја и места на коме ће се одвијати настава у природи - брине се о безбедности деце - уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и	

				тимски рад, самосталност и личну одговорност.	

Настава у природи се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, односно другог законског заступника по правилу за најмање 80% ученика истог разреда. Родитељи финансирају наставу у природи. Близанци имају право на гратис.

Избор агенције за реализацију наставе у природи спроводи се у складу са законом који уређује јавне набавке.

Наставне области	Активности наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку наставе у природи ученик ће бити у стању да:
СРПСКИ ЈЕЗИК	- Упућује на самосталну примену стечених знања - Подстиче ученике на уочавање битног у препричавању, причању и описивању	- слуша - посматра - прича - практично комуницира - манипулише сликама - чита текстове, - активно учествује у причању, чита и анализира непознате текстове	-Истрживање -симулација -пројекат -учење путем открића	Самостално посматра и уочава богатство облика, боја, звукова и гласова у природи (у шуми, на ливади, у парку); Изражава сопствене утиске о околини

МАТЕМАТИКА	- Разговара и стимулише на логичко закључивање -Упућује ученика да уочавају, упоређују, закључују - Разговором наводи на логичко мишљење и закључивање - Припрема задатке по нивоима	-посматрање -проучавање -слушање -упоређивање -дружење -усвајање нових знања -проширивање знања, искустава - утврђивање и конкретизација	- учење путем откривања - истраживање - симулација - решавање проблема -кооперативно учење	- Примени стечена знања о мерењу и јединицама мере у природи; - Самостално сабира и одузима двоцифрене бројеве решавањем текстуалних задатака из свакодневне ситуације.

	-Показује, објашњава и припрема моделе за мерење	знања		
СВЕТ ОКО НАС	Утврђује претходна знања и искуства; Повезује нова знања са искуствима ученика; Даје упутства, усмерава, подстиче, показује; Објашњава садржај на развојно примерен начин ученицима; Организује активности ученика и координира радом ученика; Објашњава нове речи;	- посматра - препознаје - описује - прати - практикује - игра се - процењује - испољава - упоређује - именује - симболички бележи	- вербалне; - илустративна; - демонстративна, - смислено вербално рецептивно учење; - кооперативно учење;	- Зна да се снађе у простору и времену; - Зна да разликује живу и неживу природу; - Има одговоран однос према својој околини;

МУЗИЧКА КУЛТУРА	- Објашњава и упућује да свирају на деčјим инструментима - Демонстрира покрете за игру	- уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира	- учење путем откривања - истраживање - симулација - решавање проблема - кооперативно учење	- Самостално изводи народне деčје игре; - Изводи нове научене песме; - Бољи осети ритам и мелодију ; - Слободније пева пред одељењем

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	-Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, мотивише, координира, развија кооперативностпланира, - организује, посматра, демонстрира,	-Ходају и трче на различите начине, - раде вежбе обликовања, -играју се дечијих игара, -скаче у даљ, увис, -прескаче вијачу,	- демонстративна, - дијалошка, -метода практичног вежбања, -метода усменог излагања	— изведе кретања, вежбе и краткесаставе уз музичку пратњу; — изведе дечји и народни плес; — користи основну терминологију вежбања; — поштује правила понашања у ина просторима за вежбање; — поштује мере безбедности
	-похваљује, разговара	-баца и хвата лопту на различите начине, - пењу се на различите начине уз различите предмете, - клечи, чучи, скаче,одскаче, наскоче, прескаче, - диже и носи реквизите самостално и у групи, или пару, - дружи се, навија, процењује,		током вежбања; — одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; — поштује правила игре; — навија и бодри учеснике у игрина начин којим никога не вређа; — прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;

ЛИКОВНА КУЛТУРА	- Ствара услове за креативно опажање - Упућује ученике на самостално стварање Прати и коригује рад ученика	- посматра - дискутујекомуницира - закључује - црта - слика - лепи - мисли - креира	-учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење - учење целовитих делатности - дивергентно учење	- Прикупи материјале из непосредног окружења (природе) и формира нову занимљиву целину - Радо ће показати своју оригиналност и креативност.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	- Припрема потребан материјал - Планира садржаје - Поставља циљеве рада	- уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује -свира	- радионице, - симулације - играње улога -студије случаја -дискусије - мини истраживања	- Зна да цени другарство и пријатељство - Поштује разлике и уважава својих и туђих потреба

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Наставне области	Активности наставника	Активности ученика	Методе наставе и учења	ИСХОДИ По завршетку наставе у природи ученик ће бити у стању да:
ПЕШАЧКИ ИЗЛЕТИ рекреативно – сазнајног карактера	- организује -планира садржаје -поставља циљеве рада	- уочава - слуша - изражава се - комуницира - истражује	-учење путем откривања -истраживање -симулација -решавањепроблема -кооперативно учење	- има правилан однос према околини - покаже своју спретност - покаже и изрази нова знања на новим природним објектима - жели да проведе штовише времена у природи

КУЛТУРНО – ЗАБАВНЕ АКТИВНОСТИ	- организује -планира садржаје -поставља циљеве рада -упознаје	- уочава - слуша - пева - изражава се - комуницира - истражује - свира	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема -кооперативно учење	- Зна шта је лепо и осећа задовољство у томе. - Радо ће учествовати у такмичању. - Показаће своју креативност и оригиналност.

ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	- Упућује на практичну примену - Даје упутства за истраживачки рад и презентацију	- слуша - разговара - брине - користи - истражује - бележи - илуструје игра се и имитира	-учење путем откривања -истраживање -решавање проблема -кооперативно учење	- Имаће развијен осећај за другарство. - Знаће да се понаша у различитим животним ситуацијама. - Имаће развијен осећај за припадност групи, толеранцију и тимски рад у групи.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Ред.бр.	ТЕМА	Месец										О	У	П	С	Укупно
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI					
1.	ЈА И ДРУГИ	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	/	1	9
2.	БОНТОН	0	1	3	4	1	3	0	0	0	0	5	5	/	2	12
3.	МОЈА ОСЕЋАЊА И ЈА	0	0	0	0	0	1	4	3	4	3	6	5	1	3	15

РЕДНИ БРОЈ ОБЛАСТИ /ТЕМЕ	Област/теме	Међупредметне компетенције	Исходи
1.	ЈА И ДРУГИ ☑ Договор о раду ☑ Кућни ред школе ☑ Лепо понашање - Радионица о пријатељству ☑ Одељенска заједницаУпознајмо се боље ☑ Време испред екрана када и како ☑ Заједничка кућа ☑ Домаћи задатак ☑ Моја омиљена играчка ☑ Моја омиљена игра	Компетенција за учење, Комуникација, Сарадња, Естетичка компетенција, одговорно учешће у демократском друштву, дигиталне компетенције	☑ Поштује простором у коме бораве у школи.Ж ☑ Поштује правила понашања у школи ☑ Упознаје се са основним дечјим правима и обавезама. ☑ Разуме важност правилног односа унутар групе

2,	БОНТОН ☐ Бонтон није бадминтон ☐ Ђачка торба, а у њој... ☐ Реци ми реци огледалце.... ☐ Наша соба ☐ Наша радна соба ☐ Наш радни сто ☐ Наша учионица ☐ У школи ☐ На улици – Ја сам пешак ☐ У биоскопу, позоришту ☐ У продавници ☐ Безбедност деце на интернету	Компетенција за учење, Комуникација, Сарадња, Естетичка компетенција, одговорно учешће у демократском друштву, дигиталне компетенције	☐ Упознаје разлоге настајања сукоба; ☐ Упознаје начине спречавања или мирног решавања сукоба ☐ Разуме важност правила културног понашања, како у школи, тако и на јавним местима ☐ Разуме зашто учи и ко га учи; ☐ Зна да важност бриге о себи и другима; ☐ Разуме разлоге настајања сукоба, и начине спречавања и решавања
3,	МОЈА ОСЕЋАЊА И ЈА ☐ Обрадуј маму, баку ☐ Више рада више знања ☐ Динар по динар ☐ Тужакање ☐ „Лепа реч гвоздена врата отвара” ☐ Љубомора ☐ Кривица ☐ Нећу - хоћу ☐ Шта нас вређа ☐ Другарство је... ☐ Наш цвет другарства ☐ Шта ценим код друга ☐ Шта ценим код себе ☐ Научио сам... ☐ Желим да се представим	Компетенција за учење, Комуникација, Сарадња, Естетичка компетенција, одговорно учешће у демократском друштву, дигиталне компетенције	☐ Схвате важност пристојног понашања и да основна правила примењују у свакодневном животу са одраслима и са својим вршњацима ☐ Разуме да без обзира на разлике, сви имају једнака права и сви су једнако вредни ☐ Зна да реално сагледа своје способности, склоности и интересовања ☐ Осећа да се свако право другарство, пријатељство доказује делом, поступцима и понашањем

Основна школа „Вук Караџић“ Лесковац

Програм наставе и учења

другог разреда

у периоду:

шк: 2023/2024. – 2026/2027. година

Разредно веће другог разреда

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА

За други разред основног образовања и васпитања

Листа обавезних предмета и изборних програма и активности по разредима са укупним недељним и годишњим фондом часова по предметима, програмима и активностима:

Редни број	А: ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ДРУГИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
1	Српски језик	5	180
2	Енглески језик	2	72
3	Математика	5	180
4	Свет око нас	2	72
5	Ликовна култура	2	72
6	Музичка култура	1	36
7	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8	Дигитални свет	1	36
Укупно А		21	756
Редни број	Б: ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1	Верска настава / Грађанско васпитање	1	36
Укупно Б		1	36
Укупно А+Б		22	792
Редни број	В: ОБЛИК ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Редовна настава	22	792
2	Допунска настава	1	36
3	Настава у природи	7-10 дана годишње	
Редни број	Г: ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Час одељењског старешине	1	36
2	Ваннаставне активности	1- 2	36- 72
Укупно : А+Б+В+Г (без наставе у природи и излета)		900	

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за снажање и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању

ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА СРПСКИ ЈЕЗИК

Разред други

Годишњи фонд: 180

Недељни фонд: 5

Циљ:

Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Утврђивање	
1	Језик	21	17	38
2	Језичка култура	30	38	68
3	Књижевност	36	38	74
Укупно:		87	93	180

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; -одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; -примењује основна правописна правила;	Граматика и лексикологија 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.6. 1CJ.3.4.4. 1CJ.2.3.2.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	Језик	Граматика, правопис и ортоепија	(глас, слово, реченице по значењу, употреба великог слова, тачка, упитник, узвичник) -Глас и слог, самогласници и сугласници, -Врсте речи: именице (властите и заједничке), род и број именица; глаголи, глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни) -Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице. -Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива,	упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања, -коришћење е-уџбеника, -објашњење слога само на типичним случајевима са самогласником на крају слога, -за сваку врсту речи најпре увести појам, а затим разликовање подврста. (нпр. најпре радити на схватању појма именице као врсте речи, затим увести разликовање подврста), -направити корелацију са наставом математике у вези са писањем скраћеница за мерне затим увести разликовање подврста); -направити корелацију са наставом математике у вези са писањем скраћеница за мерне јединице ћириличким и латиничким писмом,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усне и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови

					-Спојено и одвојено писање речи: писање речце ли и речце не уз глаголе, -Интерпункција: тачка (на крају реченице и иза редног броја); две тачке и запета у набрајању; писање датума арапским и римским цифрама, -Писање скраћеница: (мерне јединице и опште скраћенице ОШ, бр., итд., стр. и нпр.)	-користити правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Ликовна култура: (Супротности; Слика и реч)

Музичка култура: (Изговор бројалице у ритму уз покрет.)

Свет око нас: (Природа, човек, друштво - Услови за живот, Облици рељефа; Материјали)

Математика: (Мерење и мере: Јединице мере)

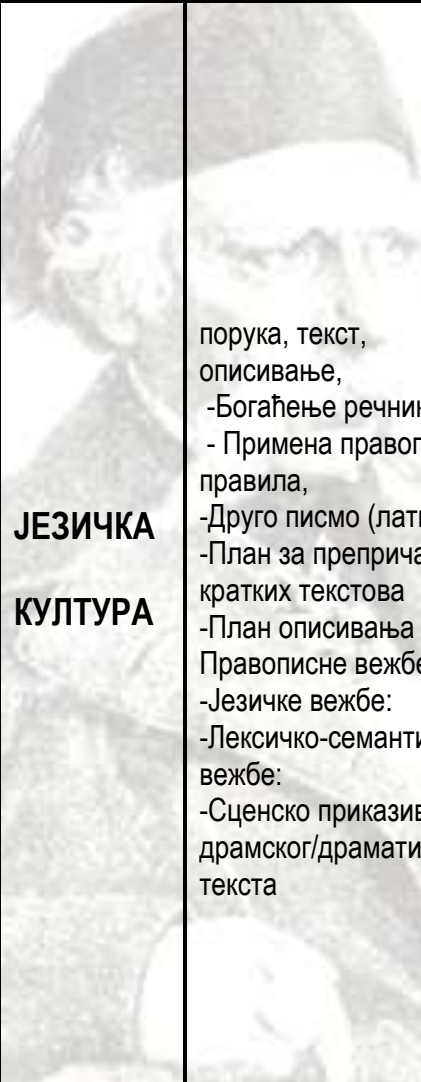
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира ; осмишљава одговарајуће примере; проверава оствареност исхода	слуша, посматра, повезује са наученим, активно учествује у разговору, уочава врста речи и књижевним текстовима, поставља питања, решава задато, пише по диктату

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: вербална, демонстративна, рад на тексту

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
– разликује опис од приповедања у књижевном делу; – покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; – уочи хумор у књижевном делу; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; – споји више реченица у краћу и дужу целину;	Говорна култура 1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.7. 1CJ.0.1.8. Писано изражавање 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10. 1CJ.2.3.1. 1CJ.3.3.4. 1CJ.3.3.6. 1CJ.2.3.3.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	 ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	порука, текст, описивање, - Богаћење речника, - Примена правописних правила, - Друго писмо (латиница): - План за препричавање кратких текстова - План описивања Правописне вежбе: - Језичке вежбе: - Лексичко-семантичке вежбе: - Сценско приказивање драмског/драматизованог текста	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова. Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања. План за препричавање кратких текстова (лирских, епских, драмских) састављен од уопштених питања. План описивања на основу непосредног посматрања. Правописне вежбе: преписивање, диктат и самостално писање. Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене	Препричавање одстицати ученике да уоче шта је битно, а шта може остати непоменуто када препричавају, Потребно је, такође, вредновати препричавање, тј. указати ученицима на мање или више успеле сегменте овог облика изражавања. Причање –причање догађаја и доживљаја, причање на основу маште, на задату тему, причање на основу слике или низа слика. Описивање оспособљавати ученике да пажљиво посматрају, уочавају, откривају, запажају, упоређују, па тек онда дату предметност да мисаоно заокруже и језички уобличе. усмеравају пажњу ученика на опис природе,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика бројчаном и описном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

– препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; – извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости;					речи, осмосмерке, асоцијације, састављање реченица, проширивање задатих реченица. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета. Сценско приказивање драмског / драматизованог текста.	годишњих доба, предмета, биљака и животиња, књижевних ликова кроз игровне активности,	

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: (Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе.)

Музичка култура: (Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика.)

Ликовна култура: (Слика и реч; Замишљања)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике да богате речник; проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, прича, чита текстове, глуми, активно учествује у разговору, описује усмено и писмено доживљај, износи мишљење о свом и раду других; именује слова латинице и саставља речи и реченице,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: вербална, демонстративна

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-чита са разумевањем различите текстове; -опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; -изнесе своје мишљење о тексту; -разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; -одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; -именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; -уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); -разуме пренесено значење пословице	Књижевност 1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5. 1CJ.2.5.5. 1CJ.3.5.1. Вештина читања и разумевање 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.8. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.4. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	 КЊИЖЕВНОСТ	Књижевност ((поезија, проза, текст, лик) Књижевни појмови: -стих, строфа, рима; народна успаванка, -басна, -бајка; тема, место и време збивања, редослед догађаја, главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци), -лица у драмском тексту за децу Школска Лектира Поезија Драмски текст Популарни и информативни текстови Домаћа лектира	поезија, проза, драма, прича, бајка, басна, текст, књижевно-уметнички и информативни текст, народна књижевност, наслов, пасус, тема текста, поука, порука текста, ликови, песма, стих, строфа, лирска песма, аутор, дијалог, монолог, песничке слике	кроз читање књижевноуметничких текстова и у разговору о њима на часу градити критичко мишљење , -упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања -коришћење е-уџбеника, и др. -обезбеђивање корелације са сродним предметима -постављање ученика у различите ситуације, евалуације и самоевалуације , -увођење ученика у основне књижевне појмове, -извођење драмског текста на сцени, -илустровањем одређени мотив из текста у циљу исказивања доживљеног,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика бројчаном и описном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

и басне и њихову поучност; –разуме идеје књижевног дела; –уочи основне одлике народне бајке; –разликује народну од ауторске бајке; –представи главне особине јунака; –уочи основне одлике народне епске песме.						- богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитаних текстова	

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: (Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе. Правила понашања појединаца и група.)

Музичка култура: (Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Стварање звучне приче од илустрација на краћи литерарни текст.)

Ликовна култура: (Слика и реч; Облици, Замишљања; Сцена)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода	слуша, посматра, прича, чита текстове, активно учествује у разговору, описује доживљај прочитаних књижевних дела и износи мишљење о њима, поставља питања, препричава, говори по улогама

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: вербална, демонстративна

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.	Провера остварености исхода: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - усмено одговарање (причање, препричавање, описивање, ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова, сценско приказивање) - писане провере (контролни задаци, тестови, ортографске вежбе, диктате, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе домаћи задаци и писмени задаци)	<u>-Табеларна евиденција</u> о писменим проверама <u>-Чек-листе</u> са скалом процене <u>-Протоколи посматрања</u> <u>-Упитници</u> (за групни и рад у пару) <u>-Учесталост јављања</u> (јављање +; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор – запис датума и области) <u>-Свеобухватност одговора</u> (област; скала по нивоима) <u>-Самосталност у извршавању задатака</u> (област; скала по нивоима) <u>-Листе:</u> сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) <u>-Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група</u> (пано, табела...)	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године
Б) Ангажовање ученика у настави	Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	-вођење прописане педагошке документације -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика - групни рад(посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)		У току једног полугодишта ученик ће имати најмање две оцено на контролним задацима, три оцено из диктата и две оцено на основу формативног оцењивања.
В) Самосталност у раду	Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;			Укупно: 7* оцена *Отступања од овог броја може бити у зависности

	– у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.		- <u>Панои</u>: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	од ангажовања сваког ученика

Формативно и сумативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): провере до петнаест минута, активност на часу (учешће у разговорима, запажања, закључци, увиђања на основу асоцијативног размишљања, примери које ученик наводи из личног искуства, потпуност одговора, креативан допринос приликом анализе), редовност у изради домаћих задатака и њихова садржина, посебно ако су у питању писани/креативни радови, успешност у групном раду, вођење свеске, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу при вршњачком учењу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Процес оцењивања почиње иницијалним проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку године, а завршава се на крају школске године, завршним тестом. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су: свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, паровима, тиму.. рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оствареност исхода. Критеријум оцењивања писмених радова, (контролних вежби и тестова), усмених одговора, и ангажовања биће усклађен међу предметним наставницима другог разреда.

Начини прилагођавања:

За рад са ученицима који имају потешкоће у савладавању градива се осмислиће се активности које ће омогућити лакше савладавање градива кроз индивидуални рад са наставником или додатни рад код куће, биће организовани часови допунске наставе. На тај начин ће учитељ, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика.

У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе који може водити ка изради ИОП 1 или ИОП 2 плана за ученика, у сарадњи са педагошко-психолошком службом.

За ученике који лакше и брже савладавају предвиђене садржаје, припремиће се додатни материјал са проширеним садржајем, који би ученици користили на часовима редовне наставе.

За изузетно даровите ученике, урадиће се одговарајући поступак индивидуализације наставе која може водити ка изради ИОП 3 плана за тог ученика, у сарадњи са педагошко - психолошком службом.

Литература: 1. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. Читанка ЗОВ РЕЧИ – аутор: Радмила Жежељ; Издавачка кућа:“Клет“
2. Радна свеска уз Читанку – аутор: Радмила Жежељ; Издавачка кућа:“Клет“
3. Латиница АБЕЦЕДАР – аутор: Радмила Жежељ; Издавачка кућа:“Клет“
4. Граматика О ЈЕЗИКУ – аутор: Радмила Жежељ; Издавачка кућа:“Клет“

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред други

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ:

Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Остали облици	
1	Let's start!	1	1	2
2	Module 1 My Family	3	8	11
3	Module 2 My House	5	6	11
4	Module 3 My Birthday	4	6	10
5	Happy New Year!	0	1	1
6	My Green Passport (A)	0	2	2
7	Module 4 My Animals	4	7	11
8	Module 5 My Toys	2	9	11
9	Easter	0	1	1

10	Module 6 My Holidays	5	5	10
11	My Green Passport (B)	0	2	2
Укупно:		24	48	72

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; поздраве и отпоздраве, примењујући најједноставнија језичка средства; представе себе и другог; разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговарају на њих; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; разумеју и дају кратка и једноставна упутства и налоге	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, решавање проблема, сарадња	 Let's start!	Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; тражење и давање основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога.	- препознавање и именовање ликова из уџбеника; - изразе који се користе за поздрављање - good afternoon, good evening, good morning, goodnight - налози - close your book, open your book, pick up your rubber, put down your pencil, sit down, stand up - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања - Hello! I'm This is my friend, ... Hi! My name's How are you, ... ? I'm fine, thank you, and you? I'm fine, thanks - песме Hello и Keep moving	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			

мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: чланове породице, боје и облике; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства: представе чланове своје породице; поштују правила учтиве комуникације	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња.	Module 1 My Family	Представљање и описивање живих бића и предмета	- речи којима се именују чланови породице - daddy, grandma, grandpa, mummy, sister - речи којима се именују облици - circle, rectangle, square, triangle - речи којима се именују боје - colours: blue, green, orange, pink, red, yellow - речи које се односе на величину big, small - допуњавање речи одговарајућим словом - My First ABC: Aa – apple, Bb – bed, Cc – cat, Dd – dog, Ee – egg, Ff – fish, Gg – glass, Hh – house	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радном делу уџбеника, тестови слушања, различите технике

					- језичке структуре – This is my... . It's a circle. What colour is it? It's... . This is Charlie's... . This is my sister Lilly and me. It's red. Who's that? That's Charlie's... - песме: My family, Shapes и Goodbye. - имена познатих светских грађевина различитих облика; - кратку причу која се односи на тему.		формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: намештај, просторије у кући; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору; поштују правила учтиве комуникације	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација према предузетништву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња.	Module 2 My House	Представљање и описивање живих бића и предмета; исказивање положаја у простору	- речи којима се исказује положај у простору: things inside/outside - речи којима се именује намештај: bath, bed, chair, radio, table, tree house - речи којима се именују просторије у кући: bathroom, bedroom, garden, kitchen, living room - допуњавање речи одговарајућим словом - My First ABC: li – igloo, Jj – jam, Kk – kite, Ll – lemon, Mm – milk, Nn – nest, Oo – orange, Pp – pen - језичке структуре - What's this? It's a ... Where's ...? She's in the ... It's a ... chair. In picture A, Grandpa is in the kitchen. Is ... in the ...? Yes, he/she is. No, he/she isn't. He/She is in the ... The table is in the bedroom. It isn't in the kitchen. - песме My tree house, Where's Charlie? и Where am I? - речи којима се именују различити типови кућа,	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

					- кратку причу која се односи на тему.		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: храну и пића; разумеју једноставно исказане честитке и одговарају на њих;	1.1.1. 1.1.2. 1.2.1. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.22. 1.3.1.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговорно учешће у	Module 3 My Birthday	Честитање; изражавање количине и бројева; изражавање допадања/недопадања; исказивање потреба, осета и осећања.	- бројеве од 1 до 20 - речи којима се именују храна и пића - apples, bananas, burgers, cake, chips, chocolate, ice cream, orange juice, milk, pizza, sandwiches	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у

упуте једноставне честитке; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; изразе основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима; поштују правила учтиве комуникације.	2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25. 2.3.1.	демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу.			- допуњавање речи одговарајућим словом - My First ABC: Qq – queen, Rr – rabbit, Ss – snake, Tt – train, Uu – umbrella, Vv – van, Ww – whale, Xx – fox, Yy – yo-yo, Zz – zebra - језичке структуре - Happy Birthday! How old are you? I'm ... ! I like/don't like What's your favourite food? My favourite food is I'm thirsty/hungry. Do you want some ... ? Yes, please! No, thank you! Here's a birthday card for you! Happy Birthday. How many apples? ... apples. He/She likes ... , but he/she doesn't like Do you like ... ? Yes, I do. No, I don't. - песме Birthday, Food и Happy Birthday to you. - речи којима се именују различите врсте хране у свету; - кратку причу која се односи на тему.	Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у Великој Британији; искажу и прихвате захвалност и извињење на једноставан начин; поштују правила учтивне комуникације	1.1.1. 1.1.2. 1.2.1. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.22. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25. 2.3.1.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња	Happy New Year!	Честитање, исказивање захвалности.	- изразе и речи које се односе на Нову годину и Божић – North Pole, toys, Santa, Christmas, shiny nose, reindeer, It's New Year's Eve! Here's a... for you! / Thank you. Happy New Year! - сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у Великој Британији; - кратку причу која се односи на тему - песму Jingle bells	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: животиње, играчке, просторије у кући; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; дају кратка и једноставна упутства и налоге;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учење у демократском друштву,	My Green Passport (A)	Описивање живих бића и предмета; разумевање и давање једноставних упутстава и налога	- речи и изразе који се односе на животиње и очување животне средине: Save water!, Recycle!, glass, paper, aluminium, plastic: - речи и изразе које се односе на боје, играчке, просторије у кући и природу	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у

поштују правила учтиве комуникације.	1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу				ритма речи кроз песме	паровима и групама.
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: животиње, активности, циркус и спортове. препознају и именују	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос	Module 4 My Animals	Описивање живих бића и предмета; изражавање способности	- речи којима се именују животиње - bird, cat, chimp, fish, frog, horse, parrot, rabbit, snake - речи којима се именују различите врсте	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима,

бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање способности; траже информацију о туђим способностима и саопште шта они или неко други може/не може/уме/не уме да уради; поштују правила учтиве комуникације.	1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	према околини, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу.		активности - climb, crawl, dance, fly, hop, jump, run, sing, swim - речи које се односе на циркус - circus, clown, magician - речи којима се именују спортови - basketball, play football, play tennis - допуњавање речи одговарајућим словом - језичке структуре I can jump like a frog! The cat can't swim. Lilly can ... and ... The parrot can ... What can Lilly do? She can ... like a ... The cat can climb, but it can't hop. Can he dance? Yes, he can. Can the clown play football? No, he can't. He's got a pet rabbit. His rabbit likes ... - песме Animals, I can jump и At the circus. - речи којима се именују традиционални плесови у свету: - кратку причу која се односи на тему.	Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: играчке и делове тела; препознају и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.21. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација	Module 5 My Toys	Представљање и описивање живих бића и предмета; исказивање положаја у простору; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности.	- речи којима се именују играчке - ballerina, elephant, mouse, teddy bear, toy box, toy soldier - речи којима се именују делови тела - ears, eyes, hair, mouth, nose - предлоге за место - in, on, under - речи које се односе на величину - big, small - речи које се односе на налоге и упуства - clap	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

једноставна језичка средства; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; дају кратка и једноставна упутства и налоге; разумеју позив и реагују на њега; упуте позив на заједничку активност; поштују правила учтивне комуникације	2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	према предузетништву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу.			your hands, nod your head, stamp your feet, wave your arms - речи које се односе на хигијену - brush your hair, brush your teeth, wash your hair, wash your hands - допуњавање речи одговарајућим словом - језичке структуре - Is it on the ...? Yes, it is. No, it isn't. It's the red It's got yellow hair. It's got It hasn't got In picture A, there is a green teddy bear on the In picture B, there are two ... teddy bears ... the - песме Toys, Teddy bear и I'm big; - речи којима се именују различите играчке у свету; - кратку причу која се односи на тему.		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у Великој Британији; поштују правила учтиве комуникације	1.1.1. 1.1.2. 1.2.1. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.22. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25. 2.3.1.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња.	Easter	Честитање.	- изразе и речи које се односе на Ускрс - Happy Easter!, chick, lamb, butterfly, bonnet, sweets - сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у Великој Британији; - Ускршње игре. - песму Chick, chick, chicken..	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

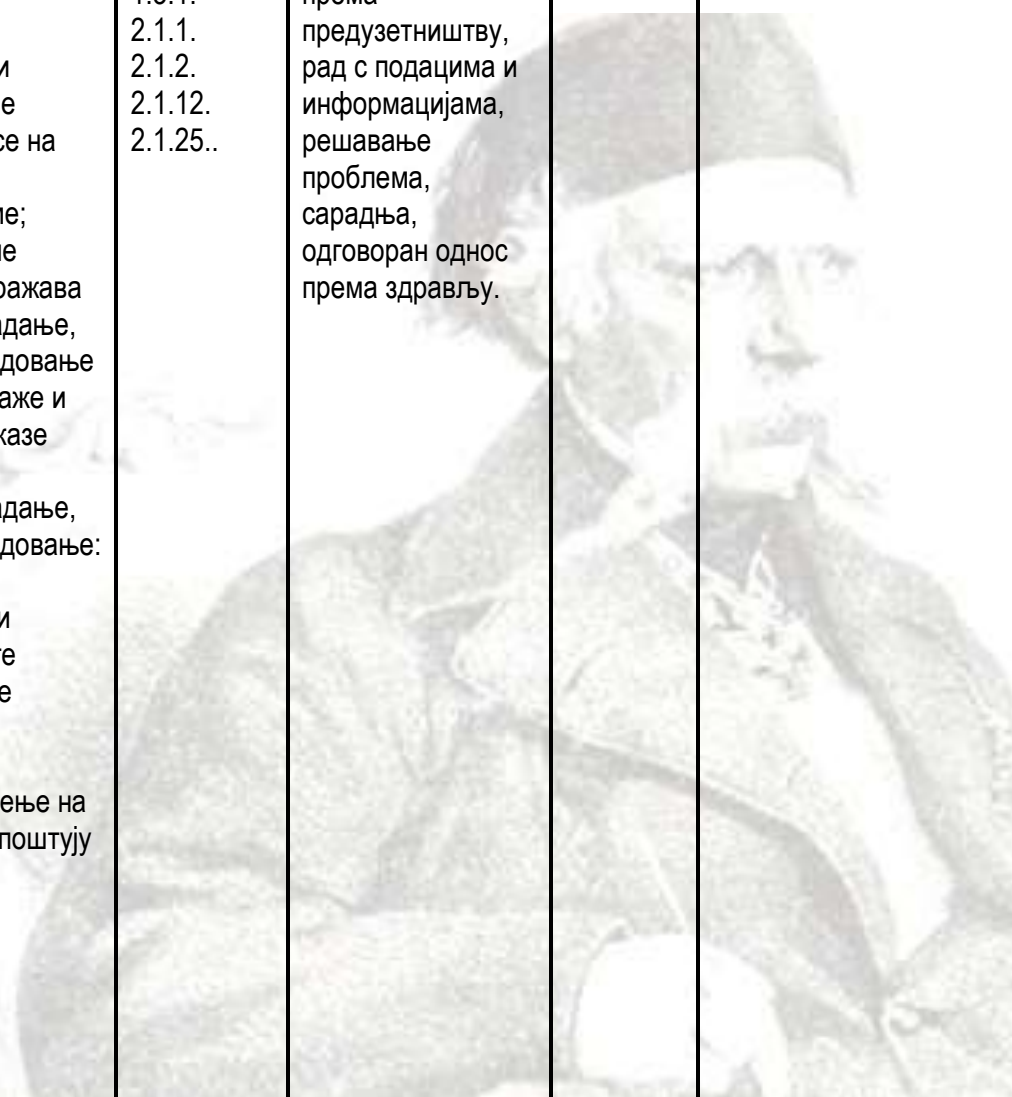
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

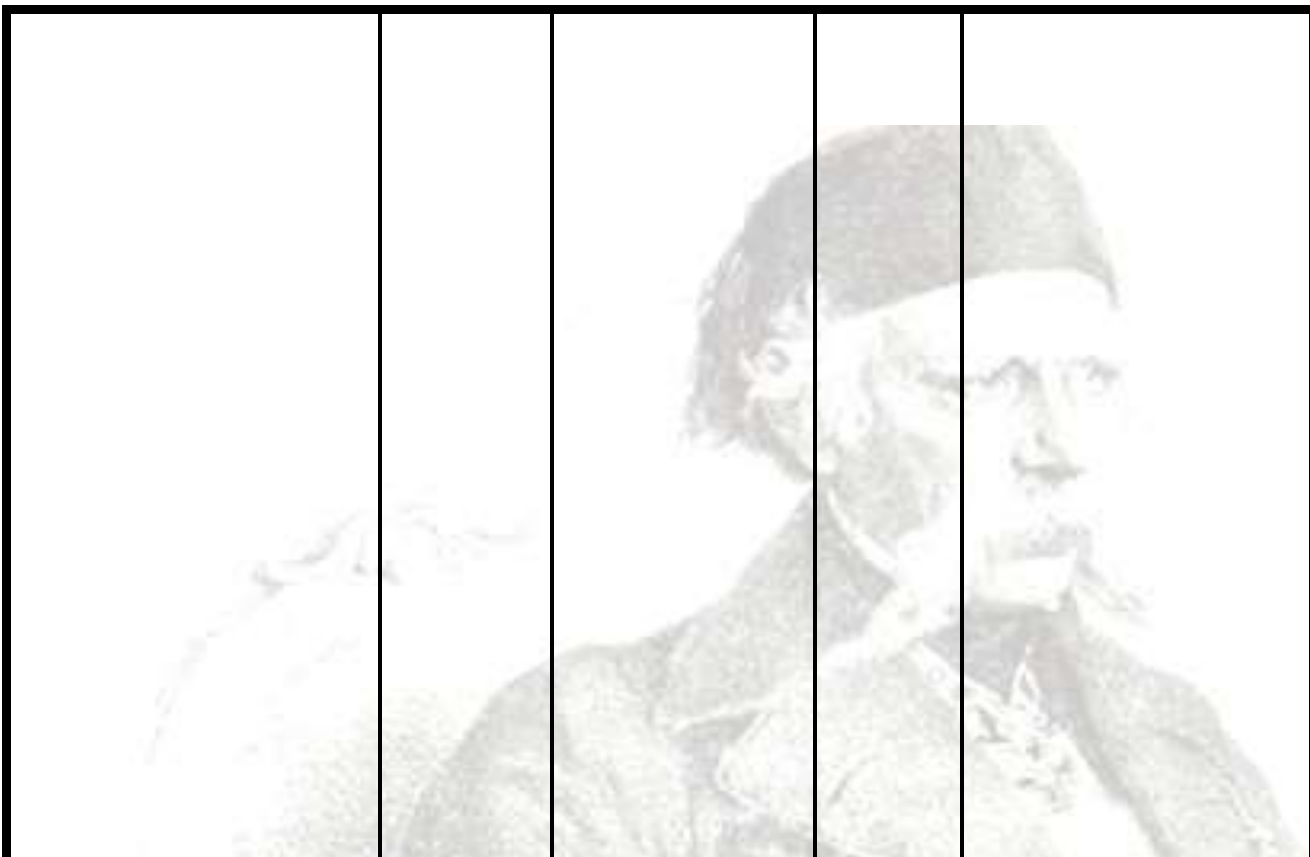
Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему: одећу, временске прилике, годишња доба, дане у недељи и превозна средства; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву,	Module 6 My Holidays	Описивање предмета; исказивање времена; изражавање припадања/неприпадања/ и поседовања/ непоседовања; исказивање молбе, захвалности и извињења.	- речи којима се именује одећа - dress, hat, jeans, shorts, skirt, T-shirt - речи којима се именују временске прилике - It's cold., It's hot., It's raining., It's snowing., It's sunny.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у

бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагују на њих; траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање; разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих; упуте кратке и једноставне молбе; искажу и прихвате захвалност и извињење на једноставан начин; поштују правила учтиве комуникације.	1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25..	предузимљивост и оријентација према предузетништву, рад с подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу.			- речи којима се именују годишња доба - autumn, spring, summer, winter - речи којима се именују дани у недељи - Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday - речи којима се именују превозна средства - fly a helicopter, ride a scooter, sail a boat - речи којима се именују активности у слободно време - ice-skate, listen to music, play computer games - допуњавање речи одговарајућим словом - језичке структуре - I'm wearing my new blue jeans today! What's your favourite season? My favourite season is	правилног изговора и ритма речи кроз песме	паровима и групама.

					She's wearing a yellow dress. I know. It's Can I wear your ...? Sorry, no! Yes, of course! What's the weather like? It's What's he wearing? He's wearing He's sailing a boat. It's snowing. Is he ...? Yes, he is. No, he isn't. - песме Clothes, Weather и Summer holiday; - речи којима се именују различити временски услови у свету: - кратку причу која се односи на тему.	

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; дају кратка и једноставна упутства и налоге; разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих; дају кратка и једноставна упутства и налоге; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на количину; поштују правила учтиве комуникације.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.22. 1.2.1. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.12. 2.1.25.	Комуникација, дигитална, естетичка, компетенција за учење, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу	My Green Passport (B)	Описивање живих бића и предмета; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; изражавање количине.	- речи и изразе који се односе на очување животне средине и речи и изразе No rubbish!, Make new things from old!, water bottle, carton of milk, tub of yoghurt. - речи и изразе које се односе на боје, акције и предмете из свакодневног окружења.	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, Увођење ученика у главне појмове. увежбавање правилног изговора и ритма речи кроз песме	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у радном делу уџбеника, симулације у паровима и групама.
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, свет око нас, физичко и здравствено васпитање							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају песмице и приче, певају, глуме, симулирају ситуације, играју тимске игре, слушају и цртају/заокружују/ показују/спајају, праве мини књиге и раде мини пројекте.

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода - процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, и извођење радних задатака.	Оцену одличан (5) добија ученик који: -у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;	Провера остварености исхода: - Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника Усмено одговарање Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију Прегледање свески Писане провере -Ученици дају самопроцену оцено	Евидентирање смајлића у е дневнику или у свесци педагошке евиденције, на основу ангажовања. Свеобухватност одговора Самосталност у одговарању Правилно изговарање речи и поштовање граматичких правила За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник За редовно доношење домаћег задатка-5 на крају године Уредност Све забележено са часова Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5	Свакодневно бележење током године По потреби, Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје Након сваке теме (4 провере које се раде цео час – по две у полугодишту и бар две

Б) Ангажовање ученика у настави -одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	– већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; Б) Ангажовање ученика у настави – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4) – показује делимични степен активности и ангажовања (3) – показује мањи степен активности и ангажовања.(2)	 - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) --Несебичном пружању помоћи другим ученицима	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Сарадња у пару, укљученост оба ученика. -Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада	провере до 15минута-једна у првом и једна у другом полугодишту) По потреби -Пресек стања по тромесечјима

	– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)		-Спреман је да помогне другима	

Формативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): провере до петнаест минута, активност на часу (учешће у разговорима, запажања, закључци, увиђања на основу асоцијативног размишљања, примери које ученик наводи из личног искуства, потпуност одговора, креативан допринос приликом анализе), редовност у изради домаћих задатака и њихова садржина, посебно ако су у питању писани/креативни радови, успешност у групном раду, вођење свеске, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу при вршњачком учењу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Начини прилагођавања програма

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

За ученике који лакше и брже савладавају предвиђене садржаје, припремиће се додатни материјал са проширеним садржајем, који би ученици користили на часовима редовне наставе.

За рад са ученицима који имају извесне потешкоће у савладавању градива се осмислиће се активности које ће омогућити лакше савладавање градива кроз индивидуални рад наставника и додатни рад код куће

Литература: 1.Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. SMILES 2, уџбеник за други разред са QR кодом – аутор: Џени Дули;

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА МАТЕМАТИКА

Разред други

Годишњи фонд: 180

Недељни фонд: 5

Циљ: наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова			Свега
		Обрада	Утврђивање	Остало	
1	Бројеви	62	73	8	143
2	Геометрија	11	16	1	28
3	Мерење и мере	5	3	1	9
Укупно:		78	92	10	180

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
одреди десетице најближе датом броју; усмено сабира и одузима бројеве до 100; користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник, садржалац; примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања; усмено множи и дели у оквиру прве стотине; израчуна вредност бројевног израза са највише две операције; реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције и провери тачност решења; одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом; одреди делове (облика) дате величине; изрази одређену суму новца преко различитих апоена; прочита број записан римским цифрама и	1MA.1.2.1. 1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња 8.Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	БРОЈЕВИ	<u>Први део</u> -Сабирање и одузимање са преласком, -Замена места и здруживање сабирака, Веза сабирања и одузимања, -Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање), Римске цифре I, V, X, L, C <u>Други део</u> -Множење и дељење (таблично), -Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник. -Замена места и здруживање чинилаца, <u>Трећи део</u> Редослед рачунских операција, -Множење и дељење збира и разлике бројем, -Веза множења и дељења. Једначине са једном операцијом (множење или дељење), -Бројевни изрази,	сабирање, одузимање, множење, дељење, једначина, део целине, римске цифре	-упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања -коришћење е-уџбеника,и др. игролике активности и употреба едукативних апликација на интернету, ослањање на постојеће искуство и знање ученика, који самостално откривају математичке правилности и изводе закључке, слободан избор поступка рачунања, -моделовање проблема у математички запис, -решавање комбинаторних задатака, одређивања следећег члана низа, уочавање правила у делимично попуњеној табели, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови

напише дати број римским цифрама; прикаже мањи број података у табlici и стубичастим дијаграмом; уочи правило и одреди следећи члан започетог низа;				--Формирање израза на основу реалистичних ситуација, Разломци облика $1/n$, $1 \leq n \leq 10$, визуелно и симболичко представљање			

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Ликовна култура: (Тумачење ; Супротности;)
Музичка култура: (Изговор бројалице у ритму уз покрет.)
Свет око нас: (Сналажење у насељу помоћу адресе)
Физичко и здравствено васпитање: (Вежбе обликовања са и без реквизита.)
Српски језик: (Језичка култура и Језик)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира и илуструје; усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на примену наученог; комбинује методе и облике према способностима ученика; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију	посматра; правилно користи прибор за цртање, црта, записује, примењује стечена знања; проверава, изводи закључак; образлаже; учествује у раду и разговору; тражи објашњења; процењује сопствени напредак

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару

Методе рада: демонстративна, дијалoшка, илустративна, истраживачка, диференцирана, пројектна, хеуристичка, графички радови, индивидуализована метода, ИКТ метода, метода писаних радова, интерактивна, текстуална, илустративна, учење путем открића,

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, панои, шеме, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватни дидактички материјал, он-лајн квизови, електронски уџбеници

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
разликује дуж, полуправу и праву; одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); одреди обим геометријске фигуре; нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи; уочи подударне фигуре на датом цртежу; уочи симетричне фигуре; допуни дати цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву;	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.1.4.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња 8.Одговоран однос према здрављу 1Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	ГЕОМЕТРИЈА	<u>Први део</u> -Дуж, права и полуправа, -Тачка и права, -Отворена и затворена изломљена линија -Графичко надовезивање дужи. -Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула <u>Други део</u> -Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи, -Симетричне фигуре, -Подударност фигура (интуитивно)	дуж, полуправа, права, правоугаоник, квадрат, дужина, обим	-упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања -коришћење е-уџбеника, и др. игролике активности и рад на разумевању „пресликавања у огледалу” тј. симетричности ослањањем на постојеће искуство и знање ученика, развој просторних сазнања на опажајном нивоу разумевање појма фигуре симетричне у односу на дату линију на квадратној мрежи, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Ликовна култура: (Облици ; Простор)

Свет око нас: (Релјеф; Материјали; Типови насеља)

Српски језик: (Језичка култура)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира и илуструје; усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на примену наученог; комбинује методе и облике према способностима ученика; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију	посматра; правилно користи прибор за цртање, црта, записује, примењује стечена знања; проверава, изводи закључак; образлаже; учествује у раду и разговору; тражи објашњења; процењује сопствени напредак

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару

Методе рада: демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, диференцирана, пројектна, хеуристичка

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, панои, шеме, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватни дидактички материјал, он-лајн квизови, електронски уџбеници ,

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине; измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине чита и запише време са часовника; користи јединице за време у једноставним ситуацијама	1МА.1.1.1. 1МА.1.4.1. 1МА.2.1.1. 1МА.2.1.3. 1МА.1.2.3. 1МА.2.4.5.	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према здрављу Естетичка компетенција	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). -Мерење времена (дан, месец, година, час, минут)	(мерење дужине и времена)	упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, е-уџбеника, енциклопедија, ради израде паноя, кратких записа, кратких излагања повезивање теоријског знања са ситуацијама из свакодневног живота практично мерење, провере тачности процене и анализа	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усмене и писмене провере

		Предузимљивост и оријентација ка предузетништву				важности исправке направљене грешке, решавање проблемских задатака са рачунањем времена , постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	степен усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: (Сналажење у времену у односу на временске одреднице. Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена)

Српски језик:(Језик и Језичка култура)

Ликовна култура: (Материјали – Својства материјала)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира и илуструје; усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на примену наученог; комбинује методе и облике према способностима ученика; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију	посматра, слуша, мери, упоређује записује јединице мере, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, проверава, користи е-уџбеник, тражи објашњења

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару

Методе рада: демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, пројектна, хеуристичка, графички радови, ИКТ метода, интерактивна, текстуална, илустративна, учење путем открића,

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, панои, шеме, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватни дидактички материјал, онлајн квизови, електронски уџбеници

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Оцену одличан (5) добија ученик који: - у потпуности показује способност трансформације знања и примене знања у новим ситуацијама, - лако логички повезује чињенице и појмове, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује, - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: - у великој мери показује способност примене знања и логичког повезивања чињеница и појмова, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује, - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: - у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;	-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе Контролни задаци Усмена излагања и анализе уз коришћење математичке терминологије Идејна анализа задатка Постављање задатака и њихово решавање према утврђеним корацима Правилно читање и писање бројева и математичких израза Цртање у геометрији Употреба мерних јединица при мерењу и израчунавању Поштовање редоследа рачунских операција Домаћи задаци Посматрање Сарадња у тимском раду Самооцењивање (уз обавезну претходну припрему ученика)	-Писмене провере (до петнаестоминутне, контролни задаци, математички диктат) <u>Израда модела</u> геометријских тела и мерних инструмената (метар, часовник) <u>Радови ученика</u> (домаћи задаци, свеска) Истраживачки задаци	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године У току једног полугодишта ученик ће имати најмање четири оцене на контролним задацима и две оцене на основу формативног оцењивања. Укупно: 6 оцена Одступања од овог броја може бити у зависности од ангажовања сваког ученика.
Б) Ангажовање ученика у настави				
В) Самосталност у раду				

- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Формативно и сумативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): провере до петнаест минута, активност на часу (учешће у разговорима, запажања, закључци, увиђања на основу асоцијативног размишљања, примери које ученик наводи из личног искуства, потпуност одговора, креативан допринос приликом анализе), редовност у изради домаћих задатака и њихова садржина, посебно ако су у питању писани/креативни радови, успешност у групном раду, вођење свеске, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу при вршњачком учењу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Процес оцењивања почиње иницијалним проценом нивоа знања на коме се ученик налази на почетку године, а завршава се на крају школске године, завршним тестом. Процес оцењивања се заснива на прикупљању информација из различитих извора као што су: свакодневна посматрања, усмена одговарања, активност на часу, самосталан рад, рад у групи, паровима, тиму.. рад на пројектним задацима, тестови који помажу да се сагледа постигнуће ученика и оствареност исхода. Критеријум оцењивања писмених радова, (контролних вежби и тестова), усмених одговора, и ангажовања биће усклађен међу предметним наставницима другог разреда.

Начини прилагођавања:

За рад са ученицима који имају потешкоће у савладавању градива се осмислиће се активности које ће омогућити лакше савладавање градива кроз индивидуални рад са наставником или додатни рад код куће, биће организовани часови допунске наставе. На тај начин ће учитељ, пошто је већ упознат са могућностима ученика, моћи боље да процени потребе ученика.

У случају да дете има потешкоће у савладавању градива, урадиће се одговарајући поступак у индивидуализацији наставе који може водити ка изради ИОП 1 или ИОП 2 плана за ученика, у сарадњи са педагошко-психолошком службом.

За ученике који лакше и брже савладавају предвиђене садржаје, припремиће се додатни материјал са проширеним садржајем, који би ученици користили на часовима редовне наставе.

За изузетно даровите ученике, урадиће се одговарајући поступак индивидуализације наставе која може водити ка изради ИОП 3 плана за тог ученика, у сарадњи са педагошко - психолошком службом

Литература: 1.Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. МАТЕМАТИКА 1-4 – аутор: Бранислав Поповић, Мирјана Кандић, Ненад Вуловић, Петар Анокић; Издавачка кућа:“Клет“

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА СВЕТ ОКО НАС

Разред други

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ: наставе и учења Света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Утврђивање	
1	Други и ја	5	3	8
2	Култура живљења	13	4	17
3	Кретање у простору и времену	8	3	11
4	Нежива природа	5	2	7
5	Жива природа	11	5	16
6	Човек ствара	5	3	8
	Часови предвиђени за екскурзију, рекреативну наставу и систематизације тема и садржаја		5	5
Укупно:		47	25	72

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
– идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; – оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; – се понаша тако да уважава различитости других људи; – прихвати последице када прекрши правила понашања групе; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; – повеже резултате рада са уложеним трудом	1ПД.1.5.1. 1ПД.1.5.2. 1ПД.2.5.2.	Дигитална, естетичка, компетенција за учење, комуникација, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу	Други и ја	права, обавезе, правила понашања) -Групе људи: родбина (ван)школска заједница, становници насеља, -Права и обавезе чланова група. -Однос потреба и жеља, -Правила понашања појединаца и група, -Породични, школски и празници	права, обавезе, правила понашања	упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија, - повезивање теоријског знања са ситуацијама из свакодневног живота, - одржавање часова у непосредној околини школе, -разговор о ситуацијама из свакодневног живота, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура)

Музичка култура: (Извођење песама по слуху)

Ликовна култура: (Тумачење, Слика и реч)

Музичка култура: (Слушање музике: Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира и илуструје; мотивише, усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на повезивање и примену наученог; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију	посматра, слуша, закључује, групише, учествује у раду и разговору, одговара на питања, примењује стечена знања; користи уџбеник, тражи објашњења, истражује, илуструје, записује, презентује рад,

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару , активна настава

Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална , разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, брошуре, штампа ,припремљен материјал (листићи..), текстови, енциклопедије, предмети и биће окружења, зидне слике, апликације, фотографије, ТВ, аудио, ЦД, визуелни записи, квиз питања, електронски уџбеник, средства за извођење огледа.

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено се понаша према симболима; – одреди тип насеља на основу његових карактеристика; – повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; – одржава личну хигијену руку, зуба и чулних органа; – примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и	1ПД.1.6.3. 1ПД.1.6.2. 1ПД.1.5.3. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5.	Дигитална, естетичка, компетенција за учење, комуникација, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад са подацима и	КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА	(држава, насеље, саобраћај, безбедно понашање) -Симболи Републике Србије: грб, застава и химна, -Типови насеља: село, град, -Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број obroка, боравак у природи и физичка активност, -Врсте саобраћаја (копнени, водни и ваздушни и одговарајућа превозна средства), -Безбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара,	држава, насеље, саобраћај, безбедно понашање	-упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија, - повезивање теоријског знања са ситуацијама из свакодневног живота, - одржавање часова у непосредној околини школе (објекти и њихова намена, понашање у насељу, суседи),	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености

превозним средствима у насељу са околином; – безбедно поступа пре и током временских непогода; – повеже резултате рада са уложеним трудом.		информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу		прелажење улице и пута без пешачког прелаза, -Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз), -Временске непогоде (олуја, град, мећава) и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору		-разговор о ситуацијама из свакодневног живота, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације, -учешће у акцијама на нивоу школе и локалне средине	знања; Свеске ученика и њихови практични

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура)

Музичка култура: (Извођење песама и народних игара)

Ликовна култура: (Тумачење, Слика и реч)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира и илуструје; мотивише, усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на повезивање и примену наученог; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију	посматра, слуша, закључује, групише, учествује у раду и разговору, одговара на питања, примењује стечена знања; користи уџбеник, тражи објашњења, истражује, илуструје, записује, презентује рад,

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару , активна настава

Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална , разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, брошуре, штампа ,припремљен материјал (листићи..), текстови, енциклопедије, предмети и биће окружења, зидне слике, апликације, фотографије, ТВ, аудио, ЦД, визуелни записи, квиз питања, електронски уџбеник, средства за извођење огледа.

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
– наводи примере различитих облика кретања у окружењу; – одабере начин кретања тела, узимајући у обзир облик тела, врсту подлоге и средину у којој се тело креће; – измери растојање које тело пређе током свог кретања; – пронађе тражени објект у насељу помоћу адресе или карактеристичних објеката; – именује занимања људи у свом насељу са околином; – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; – забележи и прочита податке из личног живота помоћу временске ленте; – повеже резултате рада са уложеним трудом.	1ПД.1.4.1. 1ПД.1.4.2. 1ПД.1.4.4. 1ПД.1.4.5 1ПД.2.4.1. 1ПД.2.4.5.	Дигитална, естетичка, компетенција за учење, комуникација, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу	КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	(кретање, оријентација, простор, време) -Различити облици кретања тела (хода, скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи), -Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела, -Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката, -Сналажење у времену у односу на временске одреднице: минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба, -Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена	кретање, оријентација, простор, време	-упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија, - повезивање теоријског знања са ситуацијама из свакодневног живота, - Практичан рад ученика (кретање у различитим срединама и по различитим подлогама), - Истраживачке активности утицај подлоге и облика предмета на кретање (глатка и храпава подлога...), -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свескеуч. и њихови практични радови Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика,

							наративне и анегдотске белешке
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Српски језик: (Језичка култура) Музичка култура: (Извођење музике певањем, свирањем и плесним корацима) Ликовна култура: (Кретање, Облици) Математика: (Арапске и римске цифре)							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира поступак оријентације; илуструје; мотивише, усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на повезивање и примену наученог; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију				посматра, слуша, закључује, групише, учествује у раду и разговору, одговара на питања, примењује стечена знања; користи уџбеник, тражи објашњења, експериментише, истражује, илуструје, записује, презентује рад			

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару , активна настава

Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална , разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, брошуре, штампа, припремљен материјал (листићи..), текстови, енциклопедије, предмети и биће окружења, зидне слике, апликације, фотографије, ТВ, аудио, ЦД, визуелни записи, квиз питања, електронски уџбеник, средства за извођење огледа.

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
– разликује облике рељефа у свом насељу и околини; – разликује облике и делове	1ПД.1.1.1. 1ПД.1.1.2. 1ПД.1.3.1. 1ПД.2.6.1.	Дигитална, естетичка, компетенција за учење, комуникација,	НЕЖИВА ПРИРОДА	-Релјеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице,	природа, рељеф облици рељефа насеља	-упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем

површинских вода у свом насељу и околини; – повеже резултате рада са уложеним трудом		одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу		-Рељеф у насељу и околини, -Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала), -Површинске воде у насељу и околини,		- повезивање теоријског знања са ситуацијама из свакодневног живота, - извођење часова у природном амбијенту, - истраживачке активности (живи свет у нашем окружењу), -посматрање и описивање окружења, - извођење огледа , последице загревања воде(водена пара), последице хлађења воде(лед), кружење воде у природи, струјање ваздуха-ветар, сенка, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације,	Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик:(Језичка култура, Књижевност)
Музичка култура: (Извођење и слушање музике)
Ликовна култура:(Супротности, Боја, Простор)
Математика :(Бројеви, Геометрија)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира и илуструје; мотивише, усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на повезивање и примену наученог; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију	посматра, слуша, закључује, групише, учествује у раду и разговору, одговара на питања, примењује стечена знања; користи уџбеник, тражи објашњења, експериментише, истражује, илуструје, записује, презентује рад

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару , активна настава

Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, брошуре, штампа, припремљен материјал (листићи...), текстови, енциклопедије, предмети и биће окружења, зидне слике, апликације, фотографије, ТВ, аудио, ЦД, визуелни записи, квиз питања, електронски уџбеник, средства за извођење огледа.

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
– идентификује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; – повеже делове тела живих бића са њиховом улогом/улогама; – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла; – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране; – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; – негује и својим понашањем не угрожава биљке и животиње у окружењу;	1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.1.5. 1ПД.1.1.6.	Дигитална, естетичка, компетенција за учење, комуникација, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу	ЖИВА ПРИРОДА	-Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства), -Функције (улога) делова тела живих бића, -Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске), -Разноврсност животиња у околини (домаће и дивље; биљоједи, месоједи и сваштоједи), -Значај биљака и животиња за човека, -Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама),	природа, биљке, животиње, човек	упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија, - повезивање теоријског знања са ситуацијама из свакодневног живота, - извођење часова у природном амбијенту, - истраживачке активности (живи свет у нашем окружењу), - посматрање и описивање окружења, - извођење огледа, последице загревања воде (водена пара), последице хлађења воде (лед), кружење воде у природи, струјање ваздуха- ветар, сенка, - постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика описном и бројчаном оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови

– препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; – повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; – повеже резултате рада са уложеним трудом				-Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште – неопходни услови за живот, Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба			

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик:(Језичка култура, Књижевност)
Музичка култура: (Извођење и слушање музике)
Ликовна култура:(Супротности, Боја, Простор)
Математика :(Бројеви, Геометрија)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира и илуструје; мотивише, усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на повезивање и примену наученог; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију	посматра, слуша, закључује, групише, учествује у раду и разговору, одговара на питања, примењује стечена знања; користи уџбеник, тражи објашњења, експериментише, истражује, илуструје, записује, презентује рад

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару , активна настава

Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална , разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, брошуре, штампа ,припремљен материјал (листићи..), текстови, енциклопедије, предмети и биће окружења, зидне слике, апликације, фотографије, ТВ, аудио, ЦД, визуелни записи, квиз питања, електронски уџбеник, средства за извођење огледа.

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
– истезањем, савијањем и сабијањем одреди својства материјала; – одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; – пронађе нову намену коришћеним предметима; – штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; – разврста отпад на предвиђена места; – изведе једноставне огледе пратећи упутства; – повеже резултате рада са уложеним трудом.	1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.1.3.6. 1ПД.2.3.5. 1ПД.1.2.3.	Дигитална, естетичка, компетенција за учење, комуникација, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад са подацима и информацијама, решавање проблема, сарадња, одговоран однос према здрављу	ЧОВЕК СТВАРА	(природа, материјал, својства) -Материјали (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада, -Еластичност материјала, -Својства материјала одређују њихову употребу, -Нова намена предмета направљених од различитих материјала, Занимања људи у граду и селу	природа, материјал, својства	-упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија, - повезивање теоријског знања са ситуацијама из свакодневног живота, - практичан рад ученика (груписање објеката на основу једноставних својстава материјала)- уочавање како својства материјала одређују њихову употребу, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и Њихови радови

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Књижевност, Језичка култура)

Музичка култура: (Извођење музике певањем и свирањем на ритмичким инструментима)

Ликовна култура: (Облици, Облици и целина)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; демонстрира и илуструје; мотивише, усмерава активност ученика; упућује на коришћење уџбеника; подстиче на повезивање и примену наученог; прати и процењује оствареност исхода и напредак ученика; даје повратну информацију

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

посматра, слуша, закључује, групише, учествује у раду и разговору, одговара на питања, примењује стечена знања; користи уџбеник, тражи објашњења, експериментише, истражује, илуструје, записује, презентује рад

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару , активна настава

Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална , разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, брошуре, штампа ,припремљен материјал (листићи..), текстови, енциклопедије, предмети и биће окружења, зидне слике, апликације, фотографије, ТВ, аудио, ЦД, визуелни записи, квиз питања, електронски уџбеник, средства за извођење огледа.

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Оцену одличан (5) добија ученик који: - у потпуности показује способност трансформације знања и примене знања у новим ситуацијама, - лако логички повезује чињенице и појмове, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује, - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.	Контролне вежбе Усмена излагања и дискусије Извођење једноставнијих огледа и експеримената Описивање, процењивање, груписање, праћење, бележење Практични рад Истраживачки рад Стваралаштво Посматрање Сарадња у тимском раду Самооцењивање (уз обавезну претходну припрему ученика)	<u>Писмене провере</u> (петнаестоминутне, контролни задаци) <u>Израда модела рељефа</u> (корелација са ликовном културом), часовника и календара, огледно сејање биљке и извођење других једноставнијих огледа, цртање <u>Радови ученика</u> (домаћи задаци, свеска) <u>Истраживачки задаци</u>	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године У току једног полугодишта ученик ће имати најмање три оцене на контролним задацима и две оцене на основу формативног оцењивања. Укупно: 5 оцена Одступања од овог броја може бити у зависности од ангажовања сваког ученика.
Б) Ангажовање ученика у настави	Оцену врло добар (4) добија ученик који: - у великој мери показује способност примене знања и логичког повезивања чињеница и појмова, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује, - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.			
В) Самосталност у раду	Оцену добар (3) добија ученик који: - у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама,			

- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове,
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме,
- у довољној мери критички расуђује,
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену,
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима,
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује,
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио не показују његову способност примене и репродукције и нису чак ни на нивоу препознавања,
- не изводи закључке који се заснивају на подацима,
- критички не расуђује,
- не показује интересовање за учешће у активностима, нити ангажовање.

Формативно и сумативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): провере до петнаест минута, активност на часу (учешће у анализи задатака или проблемских ситуација, увиђања на основу асоцијативног размишљања, повезивање новог градива са већ наученим, потпуност одговора, креативан допринос у начинима на које се задаци решавају), редовност и тачност у изради домаћих задатака, вођење свеске, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу при вршњачком учењу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Начини прилагођавања програма

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

За ученике који лакше и брже савладавају предвиђене садржаје, припремиће се додатни материјал за рад на часу.

За рад са ученицима који имају извесне потешкоће у савладавању градива се осмислиће се активности које ће омогућити лакше савладавање градива кроз индивидуални рад са наставником и рад код куће

Литература: 1.Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. СВЕТ ОКО НАС 1-2 – аутор: Бранка Матијевић; Издавачка кућа: „Клет“

“

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Разред други

Годишњи фонд: 108

Недељни фонд: 3

Циљ: наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Утврђивање	
1	Физичке способности	На свим часовима		
2	Моторичке вештине	44	64	108
3	Физичка и здравствена култура	На свим часовима		
Укупно:		44	64	108

[illegible]

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, организује, усмерава, подстиче, подржава, мотивише, демонстрира, посматра, прати напредовање ученика, похваљује, вреднује	хода, трчи, вежба, скаче, прескаче, баца, хвата, пење се, клечи, чучи, диже, носи, сарађује, навија, процењује

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару ,

Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања

Наставна средства ресурси : справе и реквизити, текстови, музички и видео записи

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
- примени једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно дише током вежбања; - разликује правилно од неправилног држања тела; - успостави правилно држање тела	ФВ.1.2.1. ФВ.1.2.2. ФВ.1.2.3. ФВ.1.2.4 ФВ.2.2.1. ФВ.2.2.2. ФВ.2.2.3. ФВ.3.2.1. ФВ.3.2.2. ФВ.3.2.3	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини	Моторичке вештине	Ходање и трчање Скакања и прескакања Бацања и хватања Пузања, вишења, упори и пењања Вежбе на тлу Вежбе равнотеже Вежбе са реквизитима Плес и ритмика Полигони	игра, песма, покрет, реквизити	-изводити трчање и ходање уз правилно постављање стопала и рад руку, -изводити игре уз коришћење различитих облика скакања, прескакања, бацања и додавања, -усвојене моторичке вештине примењивати у свакодневним и специфичним животним ситуацијама, -радити тренажне методе (континуирани, понављајући метод),	активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без

		10.Естетичка компетенција				-постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура)

Свет око нас: (Друг и ја, Кретање и оријентација у простору и времену)

Математика: (Бројеви, Мерење и мере)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, организује, усмерава, подстиче, подржава, охрабрује, мотивише, демонстрира, посматра, прати напредовање ученика, похваљује, вреднује	хода, трчи, вежба, скаче, прескаче, баца, хвата, пење се, клечи, чучи, диже, носи, планирају време које ће провести у природи, сарађује, учествује у игри, навија, процењује,

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару ,

Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања

Наставна средства ресурси : справе и реквизити, текстови, музички и видео записи

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
- користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; - поштује правила игре; - навија и бодри учеснике у игри на начин који никога не вређа; - прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; - уочава улогу делова тела у вежбању; - уочи промене у расту код себе и други; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; - примењује здравствено - хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену;	ФВ.1.3.1. ФВ.1.3.2. ФВ.2.3.1. ФВ.2.3.2. ФВ.2.3.3. ФВ.3.3.1. ФВ.3.3.1.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	Физичка и здравствена култура	Култура вежбања и играња Основни термини увежбању – Вежбамо безбедно - Чувам своје и туђе ствари, - Правила елементарних игара, - Некад изгубим, а некада победим. Навијам пристојно, Здравствена култура - Моје здравље и вежбање, - Мишићи, зглобови и кости мога тела, - Телесни развој, - Лична хигијена,	игра, здравље, васпитање.	- упознавање ученика са терминологијом и правилима понашања, - на примерима објаснити значај различитих вежбања за здравље, - примењивати диференциране облике рада прилагођених узрасним могућностима и телесним способностима, - постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика

- учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - наведе врсте намирница у исхрани; - препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; – вреднује успех у вежбању;				-Хигијена простора за вежбање, -„Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана, -Значај воде за организам и вежбање			

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура)

Свет око нас: (Друг и ја, Разноврсност природе)

Математика: (Бројеви, Мерење и мере)

Музичка култура: (Извођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, организује, усмерава, подстиче, подржава, мотивише ученике да се баве спортом демонстрира, посматра, прати напредовање ученика, проверава знања ученика о здрављу и очувању здравља, похваљује, вреднује	слуша, хода, трчи, вежба, скаче, прескаче, баца, хвата, пење се, клечи, чучи, диже, носи, примењује здраве стилове живота, сарађује, учествује у игри, навија, процењује, проналази различите изворе знања, правилно се храни

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару ,

Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања

Наставна средства ресурси : справе и реквизити, текстови, музички и видео записи

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Оцену одличан (5) добија ученик који: - у потпуности показује способност трансформације знања и примене знања у новим ситуацијама, - лако логички повезује чињенице и појмове, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.	<u>Усвојеност здравствено-хигијенских навика</u> прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене, а такође и на основу усвојености и примене знања из области здравља. • <u>Степен савладаности моторичких знања и умења</u> спроводи се на основу минималних програмских захтева, који је утврђен на крају навођења програмских садржаја. • <u>Однос према раду вреднује</u> се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима	<u>-Табеларна евиденција</u> <u>-Чек-листе са скалом процене</u> <u>-Протоколи посматрања</u> <u>-Упитници</u> (за групни и рад у пару) <u>-Самосталност у извршавању задатака</u> (област; скала по нивоима) <u>-Листе: сарадња у групи</u> (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) <u>-Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група</u> добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	-Белешке са часова током године -Пресек стања на месечном нивоу -Пресек стања по тромесечјима -Процена о напретку на крају школске године
Б) Ангажовање ученика у настави	Оцену врло добар (4) добија ученик који: - у великој мери показује способност примене знања и логичког повезивања чињеница и појмова, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује, - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.			Ученик ће у току полугодишта имати најмање 3 оцене за практичан рад и 2 на основу цене (по једну на крају сваког тромесечја) - укупно 5 оцена.
В) Самосталност у раду	Оцену добар (3) добија ученик који: - у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама,			

- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове,
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме,
- у довољној мери критички расуђује,
- показује делимични степен активности и ангажовања

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену,
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима,
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује,
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио не показују његову способност примене и репродукције и нису чак ни на нивоу препознавања,
- не изводи закључке који се заснивају на подацима,
- критички не расуђује,
- не показује интересовање за учешће у активностима, нити ангажовање

Формативно и сумативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): активност на часу (учешће у вежбама и играма, труд око правилног извршења задатака), анализа проблемских ситуација, увиђања на основу познавања правила и размене мишљења, повезивање новог градива са већ наученим, коректно изражавање уз поштовање саговорника, креативан допринос у начинима на које се задаци реализују, редовност у доношењу опреме, чување спортске реквизите, уредност и одржавање хигијене, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у тимском раду или раду у пару, помоћ другу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе, препоручује се да наставник подједнако континуирано прати и вреднује: стање физичких способности, стање здравља и хигијенских навика, достигнути ниво савладавања моторичких вештина, однос према раду.

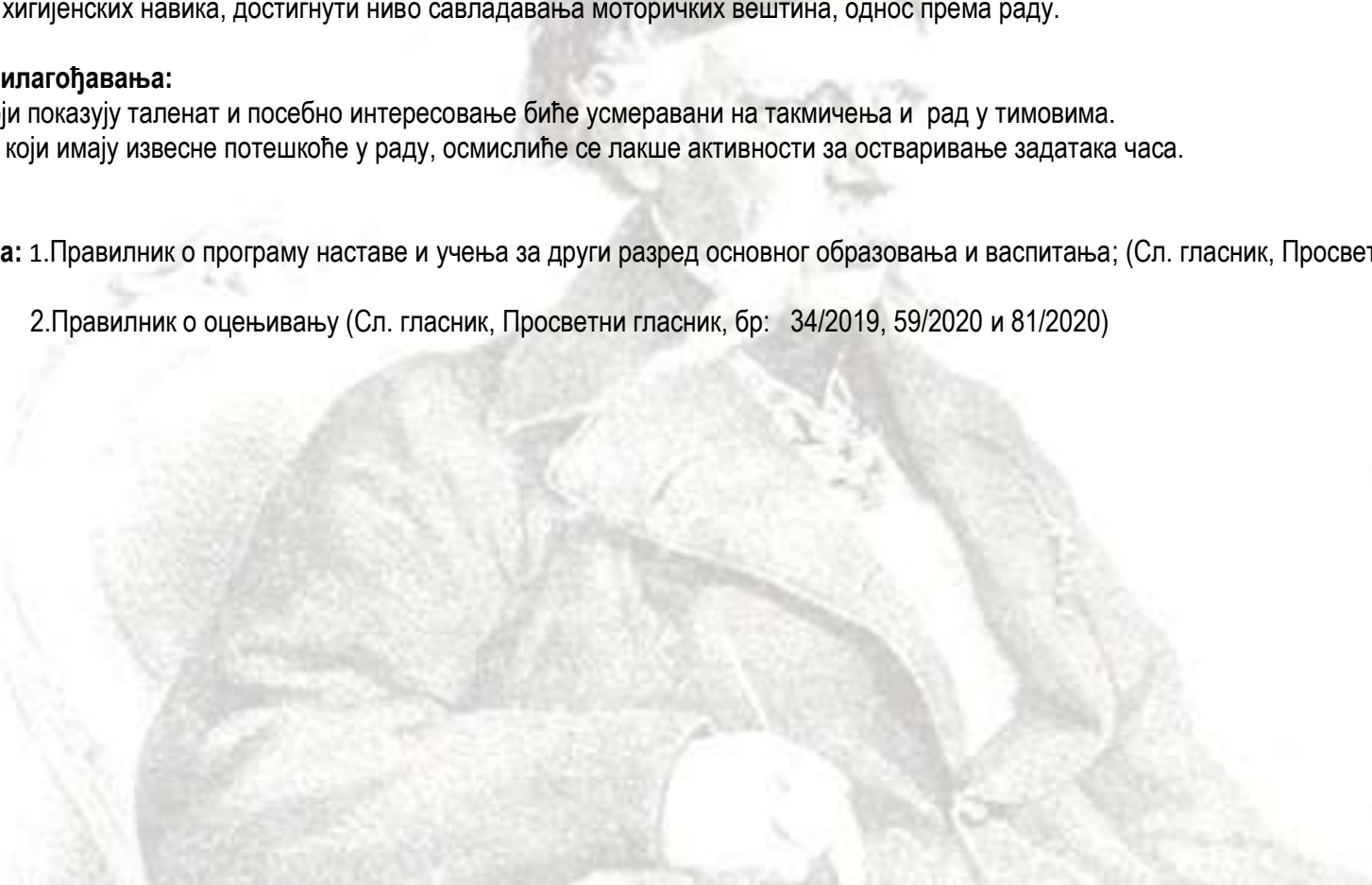
Начини прилагођавања:

Ученици који показују таленат и посебно интересовање биће усмеравани на такмичења и рад у тимовима.

За ученике који имају извесне потешкоће у раду, осмислиће се лакше активности за остваривање задатака часа.

Литература: 1.Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА ЛИКОВНА КУЛТУРА

Разред други

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ: наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Утврђивање	
1	Облици у свету око нас	8	16	24
2	Споразумевање	6	6	12
3	Ликовне игре	4	14	18
4	Простор	5	13	18
Укупно:		23	49	72

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин, - изрази, одабраним материјалом и техникама своје емоције, машту, сећања и замисли, -користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад, -изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела , -идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу, - преобликује, самостално или у сарадњи са другима, материјале и предмете за рециклажу	ЛК. 1.1.2. ЛК. 2.2.1. ЛК. 3.1.2.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Облици у свету око нас	(-Облици (светло као услов за опажање облика, визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу), -Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испупчено и удубљено, ближе и даље...), -Облик и целина (истакнути део целине; везивање и спајање облика)	облик, светло и сенка, дизајн	-примена различитих материјала и техника у сликању и вајању, -одржавање часова у природи, -цртање предмета, бојење истог, преобликовање и додавање других елемената, -уређивање панова, -посматрање игре светлости и сенке (природни и вештачки извори), -упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија... -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима ,разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура – опис, уочавање битног)

Музичка култура: (Музичко стваралаштво)

Математика: (Геометрија)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; мотивише, подстиче, дискутује, анализира, прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима	вежбају вербално и невербално исказивање одређене ситуације, повезују и пореде познате и нове информације, цртају, сликају, вреднују, размењују мишљење, дискутују, комуницирају, закључују

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни,

Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад

Наставна средства и ресурси: репродукције, фотографије, модели, филмови, слике, интернет странице, изложбе, презентације

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу, -користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад, - изрази одабране садржаје изразом лица, положајем	ЛК. 1.1.3. ЛК.2.1.2. ЛК. 3.1.2.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 6.Сарадња 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Споразумевање	-Тумачење (невербално и визуелно изражавање садржај визуелних информација), -Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке)	слово, слика, садржај, стрип	-Гледање цртаних филмова (посматрање, анализа), -Формирање целине од више делова (илустровање приче), -Претварање текста приче, песме у стрип, -Уређивање панова, -упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија...	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима ,разумевање, повезивање, оригиналност, вербално

тела, покретима или кретањем						-постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	изражавање, употреба техника

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура , Књижевност)

Музичка култура: (Музичко стваралаштво – музика на основу слике и речи)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема и организује наставни процес; објашњава; мотивише, подстиче, дискутује, анализира, прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима	вежбају вербално и невербално исказивање одређене. ситуације, повезују и пореде познате и нове информације, цртају, сликају, вреднују, размењују мишљење, дискутују, комуницирају, закључују

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни

Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад

Наставна средства и ресурси: репродукције, фотографије, модели, филмови, слике, интернет странице, изложбе, презентације

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања, -упоређује свој и туђи естетски доживљај простора,	ЛК. 1.1.3. ЛК. 1.2.3. ЛК. 1.3.3. ЛК.1.3.2. ЛК. 2.2.1.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 6.Сарадња 10.Естетичка компетенција	Ликовне игре	-Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук), -Замишљања (стварност и машта)	боја, светлост и тама, стварност и машта	- експериментом се врши провера да ли мешањем различитих боја могу да добију основне боје, - изражавање утиска или расположења светлим или тамним бојама, композиције	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду,

дизајна и уметничких дела		11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву				светлом или тамним бојама, -уређивање панова -упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија... -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације -изражавање доживљеног након слушања	однос према себи, однос према другима ,разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура , Књижевност)
Музичка култура: (Музичко стваралаштво , Слушање музике)
Свет око нас: (Разноврсност природе)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
припрема и организује наставни процес; објашњава; мотивише, подстиче, дискутује, анализира, прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима	посматрају, опицавају, објашњавају, цртају, сликају, изражавају, маштају, стварају, дискутују, комуницирају, закључују, мисле, креирају

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни

Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад

Наставна средства и ресурси: репродукције, фотографије, модели, филмови, слике, интернет странице, изложбе, презентације

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-1повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; -пружи основне информације о одабраном музеју; -разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити	ЛК. 1.1.1. ЛК.2.1.1. ЛК. 3.1.2. ЛК. 3.2.1.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 6.Сарадња 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Простор	-Простор (обликовање простора – школа, учионица, соба; музеј), -Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору), -Сцена (маске, костими, реквизити)	облик, маска, простор	-обликовање макета и обликовање дела простора школе, -организовање композиције у простору и сарадња ученика, -обликовања елемената сцене, маски и костима, -уређење паноа и сценско извођење, -упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија... -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Прикупљање Информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима ,разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Српски језик: (Језичка култура , Књижевност) Музичка култура: (Музичко стваралаштво, Слушање и Извођење музике) Свет око нас: (Кретање у простору и времену)							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
припрема и организује наставни процес; објашњава; мотивише, подстиче, дискутује, анализира, прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима				посматрају, упоређују, уочавају, истражују, размењују мишљење сарађују, објашњавају, цртају, сликају, стварају, анализирају, комуницирају, закључују, слажу и разлажу облике, стварају композицију, комбинују материјале			

Облик рада: - Фронтални, индивидуални, групни

Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад

Наставна средства и ресурси: репродукције, фотографије, модели, филмови, слике, интернет странице, изложбе, презентације

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Оцену одличан (5) добија ученик који: - у потпуности показује способност трансформације знања и примене знања у новим ситуацијама, - лако логички повезује чињенице и појмове, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује, - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који:	- Начин провера исхода: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видни елементи за процењивање и оцењивање: -однос према раду -однос према себи -однос према другима -разумевање -повезивање -оригиналност -вербално изражавање -примена техника -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика - групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - рад у пару	Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) -Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) -Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	-Белешке са часова током године -Пресек стања на месечном нивоу -Пресек стања по тромесечјима -На крају школске године Ученик ће у току полугодишта имати најмање 3 оцене за ликовне радове и 2 на основу формативне оцене (по једну на крају сваког тромесечја) - укупно 5 оцена.
Б) Ангажовање ученика у настави	- у великој мери показује способност примене знања и логичког повезивања чињеница и појмова, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује,			

В) Самосталност у раду

- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама,
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове,
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме,
- у довољној мери критички расуђује,
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену,
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима,
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује,
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио не показују његову способност примене и репродукције и нису чак ни на нивоу препознавања,
- не изводи закључке који се заснивају на подацима,

(посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)

-вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима и конкурсима

	- критички не расуђује, - не показује интересовање за учешће у активностима, нити ангажовање;			

Формативно и сумативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): ликовни радови ученика настали правилном употребом различитих техника и материјала, активност на часу (учешће у практичном раду и анализи задатака и проблемских ситуација, увиђања на основу асоцијативног размишљања, повезивање новог градива са већ наученим, потпуност одговора, креативан - маштовит допринос у начинима на које се задаци реализују), редовност у доношењу прибора и материјала, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Оцењивање из предмета ликовна култура обавља се полазећи од ученикових способности и степена умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика. Оцењује се одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадња са другима, рад у групи, рад у тиму, учешће у пројектима, исказано интересовање за и мотивација за учење и напредовање,

Начини прилагођавања:

Ученици који показују таленат и посебно интересовање биће усмераваани на конкурсе, такмичења, рад у тимовима.

За ученике који имају извесне потешкоће у раду, осмислиће се лакше активности за остваривање задатака часа.

Литература: 1. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2. Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. ЛИКОВНА КУЛТУРА – аутор: Сања Филиповић; Издавачка кућа: “Клет”

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред други

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Циљ: наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Утврђивање	
1	Слушање музике	19	1	20
2	Извођење музике	10	1	11
3	Музичко стваралаштво (реализује се на сваком часу)		5	5
Укупно:		29	7	36

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
–објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; –разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; –издвоји основне музичке изражајне елементе; –препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; –повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима.	МК. 1.1.1. МК. 1.1.2. МК. 1.2.1. МК. 1.2.2. МК. 1.2.3. МК. 1.2.4. МК.2.1.2. МК. 2.1.3. МК. 2.2.1. МК. 2.2.2. МК. 2.2.4. МК. 2.2.5.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу 10.Естетичка компетенција	Слушање музике	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима, -Однос звук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања, -Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок), -Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената, -Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар), -Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика, - Музичка прича. -Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). -Музички бонтон,	звук, тон, певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон.	избор најупечатљивијих музичких примера -активно слушање композиција -у току часа преовлађују активности којима се развијају знања и ставови -упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија... -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушане музике Разговор са учеником Усмено испитивање

				-Музика и здравље, -Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).			
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Ликовна култура: (Супротности; Слика и реч) Музичка култура: (Изговор бројалице у ритму уз покрет.) Свет око нас: (Природа, човек, друштво - Услови за живот, Облици рељефа; Материјали) Математика: (Мерење и мере: Јединице мере)							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира ; осмишљава одговарајуће примере; проверава оствареност исхода				слуша, посматра, повезује са наученим, активно учествује у разговору, уочава врста речи и књижевним текстовима, поставља питања, решава задато, пише по диктату			

Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица

Методе рада: монолошка, дијалогска, слушање аудио примера, игровне активности, истраживачки рад, метода стваралачког рада

Наставна средства и ресурси: уџбеник, музичке збирке, компјутер, металофон, добош, даире, штапићи, звечке, триангл, илустрације, слике, визуелни записи музичких дела, електронски уџбеник

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
–изговара бројалице у ритму, уз покрет; –пева по слуху песме различитог	МК. 1.1.1. МК. 1.1.2. М.К. 1.3.1. МК. 1.3.2. МК. 1.3.3. МК. 1.3.4.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама	Извођење музике	-извођење спонтаних покрета као одговор на музички доживљај -извођење бројалица као мотивационих активности	звук, тон, певање, свирање, слушање, музичке игре,	-извођење спонтаних покрета као одговор на музички доживљај	Посматрање ангажованости на часу Разговор са учеником

садржаја и расположења; –изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; –примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; –свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; –повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; –повезује ритам са графичким приказом; –објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења	МК. 2.1.3. МК. 2.3.1. МК. 2.3.2. МК. 2.3.3.	4.Дигитална компетенција 6.Сарадња 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву		-извођење вежби правилног држања тела, дисања и говорне артикулације -певање дечијих песама различитог карактера -свирање на дечијим ритмичким инструментима -упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија... -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	музички бонтон.	-извођење бројалица као мотивационих активности -извођење вежби правилног држања тела, дисања и говорне артикулације -певање дечијих песама различитог карактера -свирање на дечијим ритмичким инструментима - упућивање ученика на коришћење интернета, е-уџбеника, енциклопедија... -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Усмено испитивање Певање бројалица и песама по слуху Извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело) Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечијим инструментима

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: (Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе.)

Музичка култура: (Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика.)

Ликовна култура: (Слика и реч; Замишљања)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике да богате речник; проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, прича, чита текстове, глуми, активно учествује у разговору, описује усмено и писмено доживљај, износи мишљење о свом и раду других; именује слова латинице и саставља речи и реченице,

Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица

Методе рада: монолошка, дијалoшка, слушање аудио примера, игровне активности, истраживачки рад, метода стваралачког рада

Наставна средства и ресурси: уџбеник, музичке збирке, компјутер, металофон, добош, даире, штапићи, звечке, триангл, илустрације, слике, визуелни записи музичких дела, електронски уџбеник

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
–учествује у школским приредбама и манифестацијама; –направи деџе ритмичке инструменте; –осмисли покрете уз музику; –осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; –осмисли одговор на музичко питање;	МК. 1.4.1. МК. 1.4.2. МК. 1.4.3. МК. 1.4.4. МК.2.1.2. МК. 2.1.3. МК. 2.4.1. МК. 2.4.3. МК. 2.4.4.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 6.Сарадња 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Музичко стваралаштво	певање, свирање, музичке игре, музички бонтон	звук, тон, певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон.	-обележавање појединих речи или фраза током извођења мелодије звуком неких инструмената , према избору ученика; -опонашање звукова из околине спонтано или договореном импровизацијом (звуци у кући, звуци града, звуци у природи), -смишљање малих ритмичких целина остварених говором или	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања активност на часу, степен ангажовања, уложен труд и лично напредовање сваког ученика у

–осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; –према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; –поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; –користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.						спонтано изговорених група гласова, -извођење мале, договором састављене музичке игре уз покрет, -певање и свирање на дечијим ритмичким инструментима, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	складу са његовим музичким могућностима

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: (Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе. Правила понашања појединаца и група.)

Музичка култура: (Различити жанрови везани за ситуације значајне у животу ученика. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Стварање звучне приче од илустрација на краћи литерарни текст.)

Ликовна култура: (Слика и реч; Облици, Замишљања; Сцена)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода	слуша, посматра, прича, чита текстове, активно учествује у разговору, описује доживљај прочитаних књижевних дела и износи мишљење о њима, поставља питања, препричава, говори по улогама

Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица

Методе рада: монолошка, дијалогска, слушање аудио примера, игровне активности, истраживачки рад, метода стваралачког рада

Наставна средства и ресурси: уџбеник, музичке збирке, компјутер, металофон, добош, даире, штапићи, звечке, триангл, илустрације, слике, визуелни записи музичких дела, електронски уџбеник

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду	Оцену одличан (5) добија ученик који: - у потпуности показује способност трансформације знања и примене знања у новим ситуацијама, - лако логички повезује чињенице и појмове, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује, - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања Оцену врло добар (4) добија ученик који: - у великој мери показује способност примене знања и логичког повезивања чињеница и појмова, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује, - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: - у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама,	Провера остварености исхода: - иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - усмено одговарање - вођење прописане педагошке документације - белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима - заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика - групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	<u>-Табеларна евиденција</u> о личном ангажовању <u>-Чек-листе</u> са скалом процене <u>-Протоколи посматрања</u> <u>-Упитници</u> (за групни и рад у пару) <u>-Учесталост јављања</u> (јављање +; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор – запис датума и области) <u>-Свеобухватност одговора</u> (област; скала по нивоима) <u>-Самосталност у извршавању задатака</u> (област; скала по нивоима) <u>-Листе:</u> сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) <u>-Квалитативно и квантитативно</u> <u>процењивање резултата рада група</u> (пано, табела...)	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на месечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Пресек стања по тромесечјима, -Провера на крају школске године Ученик ће у току полугодишта имати најмање 2 оцене за научене песме и теорију и 2 на основу формативне оцене (по једну на крају сваког тромесечја) - укупно 4 оцене.

- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове,
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме,
- у довољној мери критички расуђује,
- показује делимични степен активности и ангажовања

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену,
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима,
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује,
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио не показују његову способност примене и репродукције и нису чак ни на нивоу препознавања,
- не изводи закључке који се заснивају на подацима,
- критички не расуђује,
- не показује интересовање за учешће у активностима, нити ангажовање.

- добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима

Формативно и сумативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): певање научених песама, извођење бројалица уз самосталну ритмичку пратњу, ангажовано слушање музике, активност у свим облицима рада на часу, увиђања на основу асоцијативног размишљања подстакнутог музиком; преобликовање музике у слику, боју, покрет; повезивање новог градива са већ наученим, потпуност одговора, креативан - маштовит допринос у начинима на које се задаци реализују, редовност у доношењу прибора и материјала, пажња на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Оцењивање из предмета музичка култура обавља се полазећи од ученикових способности и степена умешности. Узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика. Оцењује се одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадња са другима, рад у групи, рад у тиму, учешће у пројектима, исказано интересовање за и мотивација за учење и напредовање, однос према другима и њиховом извођењу музике и стваралаштву.

Начини прилагођавања:

Ученици који показују таленат и посебно интересовање, знања и вештине, биће усмеравани на конкурсе, такмичења, манифестације у организацији школе или општине, рад у тимовима.

За ученике који имају извесне потешкоће у раду, осмислиће се лакше активности за остваривање задатака часа.

Литература: 1.Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. МУЗИЧКА КУЛТУРА – аутор: Габријела Грујић, Маја Соколовић Игњачевић; Издавачка кућа:“Клет“

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Разред други

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Циљ: наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Утврђивање	
1	Дигитално друштво	13	6	19
2	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	3	4	7
3	Алгоритамски начин размишљања	5	5	10
Укупно:		21	15	36

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; -користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); -самостално користи дигиталне уџбенике за учење; -креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; -својим речима објасни појам покретне слике; -креира елементе покретне слике; -креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; -својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на мреже, укључујући интернет; -наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја	-Компетенција за учење,- - Дигитална компетенција, -Естетичка компетенција, -Рад подацима и информацијама -Сарадња. -Комуникација	Дигитално друштво	Учење путем школске платформе за онлајн учење. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја. Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе	Онлајн учење, Дигитална слика, покретна слика, умрежавање дигиталних уређаја, комуникација, лични подаци, одлагање електронског отпада, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику	разговор са ученицима на тему онлајн учења: – какав је то вид учења; по чему се разликује, а по чему је сличан учењу у школи; које су предности, а које слабе стране једног и другог облика учења. - Ученицима демонстрирати Основне могућности школске платформе за онлајн учење, наставник бира одговарајућу једноставну апликацију за цртање и упознаје ученике са радним окружењем. Наставник унапред припрема датотеке у којима ће ученици радити. Упућује их како да их отворе, ураде задатак и сачувају свој рад, не улазећи у детаље везане за организацију података на дигиталном уређају. Другим речима, када ученици користе дигитални уређај у оквиру извођења наставе или самосталног рада, ученицима треба објаснити, корак по корак, „где да кликну” или обезбедити да одабрана апликација буде покренута пре	Систематско посматрање Евиденција :белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе Заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)

					него што ученици започну рад. У случају да ученици користе дигиталне уређаје са тастатуром и мишем, акценат треба да буде на коришћењу миша уз минимално коришћење тастатуре. - без инсистирања на дефиницијама, предочити ученицима даје рачунарска мрежа, као и интернет, сачињена од дигиталних уређаја који су међусобно повезани. - Ученицима треба показати видео	

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Ликовна култура: Вајање популарног лика из цртаћа повезати са видео записом вајања истог лика. Прављење различитих постера и паноа.

Верска настава: Различити цртани филмови који илуструју дешавања из Библије.

Свет око нас: Правилно одлагање електронског отпада је битно за очување животне средине. Опасност на интернету, показати да нису сви добронамерни.

Физичко васпитање: Указати ученицима колико је важно ограничити коришћење дигиталних уређаја и бавити се спортом.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике, водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, подстиче ученика на активно учешће, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика	активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: дијалогска, монолошка демонстрације и решавања проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних радова, графичка

Наставна средства: Дидактички материјал, онлајн квизови, панои, шеме, слике, фотографије, презентације, интернет стране, књиге и часописи, дигитални уџбениц

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја; -разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; -реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; -наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; -организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја; -предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину;	-Компетенција за учење, -Дигитална компетенција, -Естетичка компетенција, -Рад подацима и информацијама -Сарадња -Комуникација Одговоран однос према околини Одговорно учешће у демократском друштву -Одговоран однос према здрављу	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	-Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. -Понашање на интернету – интернет бонтон. -Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. -Примерена реакција у случају контакта са Непримерним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. -Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. -Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине. -карактеристике сваког од поменутих видова (друштвене мреже, Вајбер групе, имејл, видео-састанци и сл.).	Онлајн учење, Дигитална слика, покретна слика, умрежавање дигиталних уређаја, комуникација, лични подаци, одлагање електронског отпада, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику	-Подстицати ученике да наведу неке од података који спадају у личне податке и упознати учен са чињеницом да коришћењем дигиталних уређаја остављамо личне податке на интернету, а тога често нисмо ни свесни Свако чињење у дигиталном окружењу оставља отисак као када газимо по неутабаном снегу. Неки од тих отисака могу да имају утицај на наш будући живот. Такође, обновити знање о неопходности софтверске заштите дигиталног уређаја јаком лозинком. Поменути постојање двостепене заштите и појаснити како она функционише. Учени треба да креирају статичке или покретне слике које подижу свест о могућностима које доноси комуникација на интернету али и опасностима које вребају уколико се комуникацији не	Систематско посматрање Евиденција :белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе Заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)

				приступи на одговоран начин. Креиране слике постављају се на школско веб-место тиме се промовише стваралаштво ученика, које постаје доступно њиховим породицама и рођацима. улогу емотикона у писаној комуникацији. -Разговарати са ученицима о непримереној комуникацији (говор мржње, вређање, омаловажавање), као и о ризичној комуникацији - -Ученици треба да креирају пример дневног плана рада наставник треба да их саветује како да одреде приоритете, како да потраже помоћ у случају не разумеју садржаје које изучавају и тиме допринесу изградњи саморегулације њиховом учењу.	

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: Читање текстова са интернета. Образовне игре.

Математика: Различити садржаји са интернета везани за бројеве) сабирање, одузимање, тестови знања.

Ликовна култура: Вајање популарног лика из цртаћа повезати са видео записом вајања истог лика. Прављење различитих постера и панона.

Верска настава: Различити цртани филмови који илуструју дешавања из Библије.

Свет око нас: Правилно одлагање електронског отпада је битно за очување животне средине. Опасност на интернету, показати да нису сви добронамерни.

Физичко васпитање: Указати ученицима колико је важно ограничити коришћење дигиталних уређаја и бавити се спортом.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике, водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, подстиче ученика на активно учешће, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика	активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: дијалогска, монолошка демонстрације и решавања проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних радова, графичка

Наставна средства: Дидактички материјал, онлајн квизови, панои, шеме, слике, фотографије, презентације, интернет стране, књиге и часописи, дигитални уџбеници

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-својим речима објасни појам алгоритам; -анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; -креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику;	за учење, -Дигитална компетенција, -Естетичка компетенција, -Рад подацима и информацијама -Сарадња -Комуникација -Одговоран однос према околини	Алгоритамски начин размишљања	Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема. Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. Анализа постојећег	Онлајн учење, Дигитална слика, покретна слика, умрежавање дигиталних уређаја, комуникација, лични подаци, одлагање електронског отпада, алгоритам,	У оквиру активности за достизање исхода својим речима наставник објасни појам алгоритам и анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски, ученике треба ставити пред	Систематско посматрање Евиденција :белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања

-анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради; -уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); -креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја	-Одговорно учешће у демократском друштву -Одговоран однос према здрављу		програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја креирањем програма у визуелном програмском језику. Уочавање и исправљање грешака у програму.	програмирање у визуелном програмском језику	проблеме које треба да декомпонују и њихово решење прикажу у форми низа корака, при чему се треба ослањати на образовно искуство из првог разреда. Међу проблемима треба да се нађу и они чије решавање захтева понављање одређених корака известан број пута или непрестано. -Дефинисани низ корака наставник назива алгоритмом и подстиче ученике да овај појам објасне на узрасту примерен начин. Наставник ставља пред ученике неколико раније креираних програма, које они треба да анализирају и објасне шта и на који начин раде. -Наставник треба да нагласи чињеницу да учење програмирања представља трајно знање, које је применљиво и у годинама које долазе.	Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе Заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: Читање текстова са интернета. Образовне игре.

Математика: Различити садржаји са интернета везани за бројеве, сабирање, одузимање, тестови знања.

Ликовна култура: Вајање популарног лика из цртаћа повезати са видео записом вајања истог лика. Прављење различитих постера и паноа.

Верска настава: Различити цртани филмови који илуструју дешавања из Библије.

Свет око нас: Правилно одлагање електронског отпада је битно за очување животне средине. Опасност на интернету, показати да нису сви добронамерни.

Физичко васпитање: Указати ученицима колико је важно ограничити коришћење дигиталних уређаја и бавити се спортом.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике, водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, подстиче ученика на активно учешће, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика

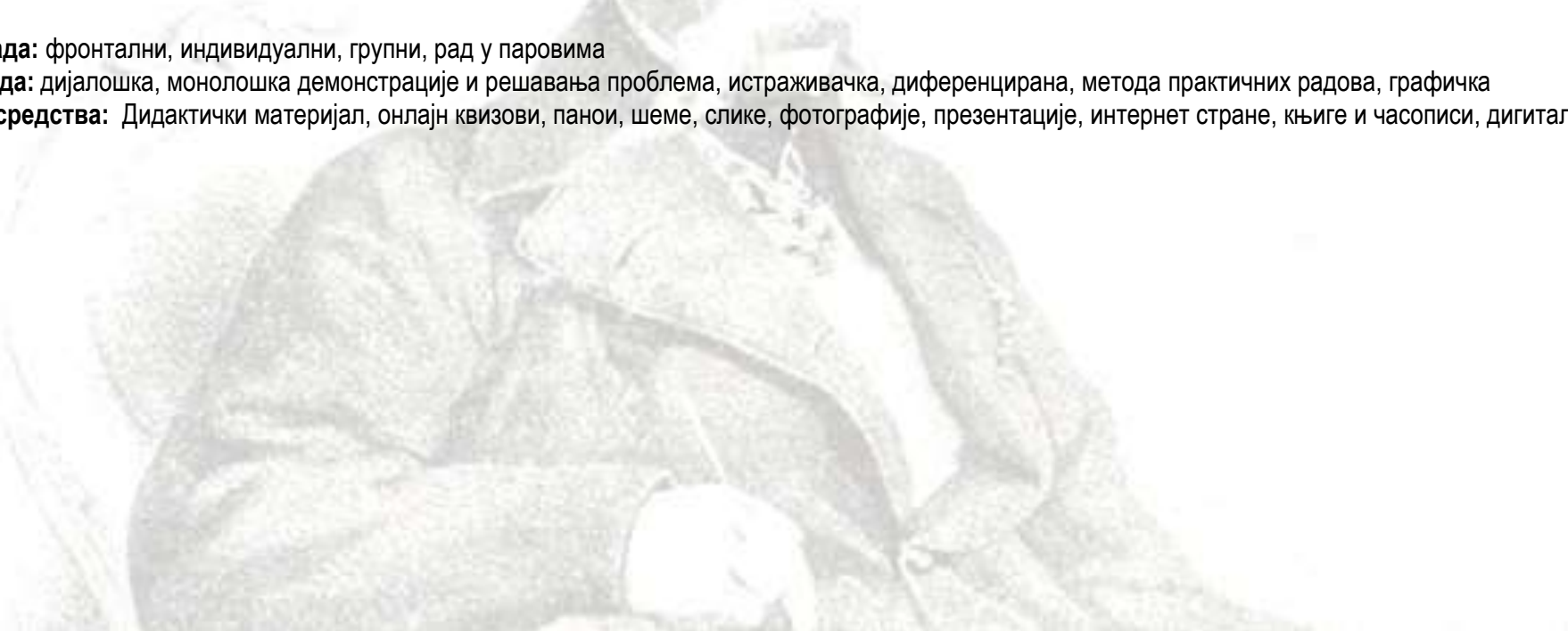
АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

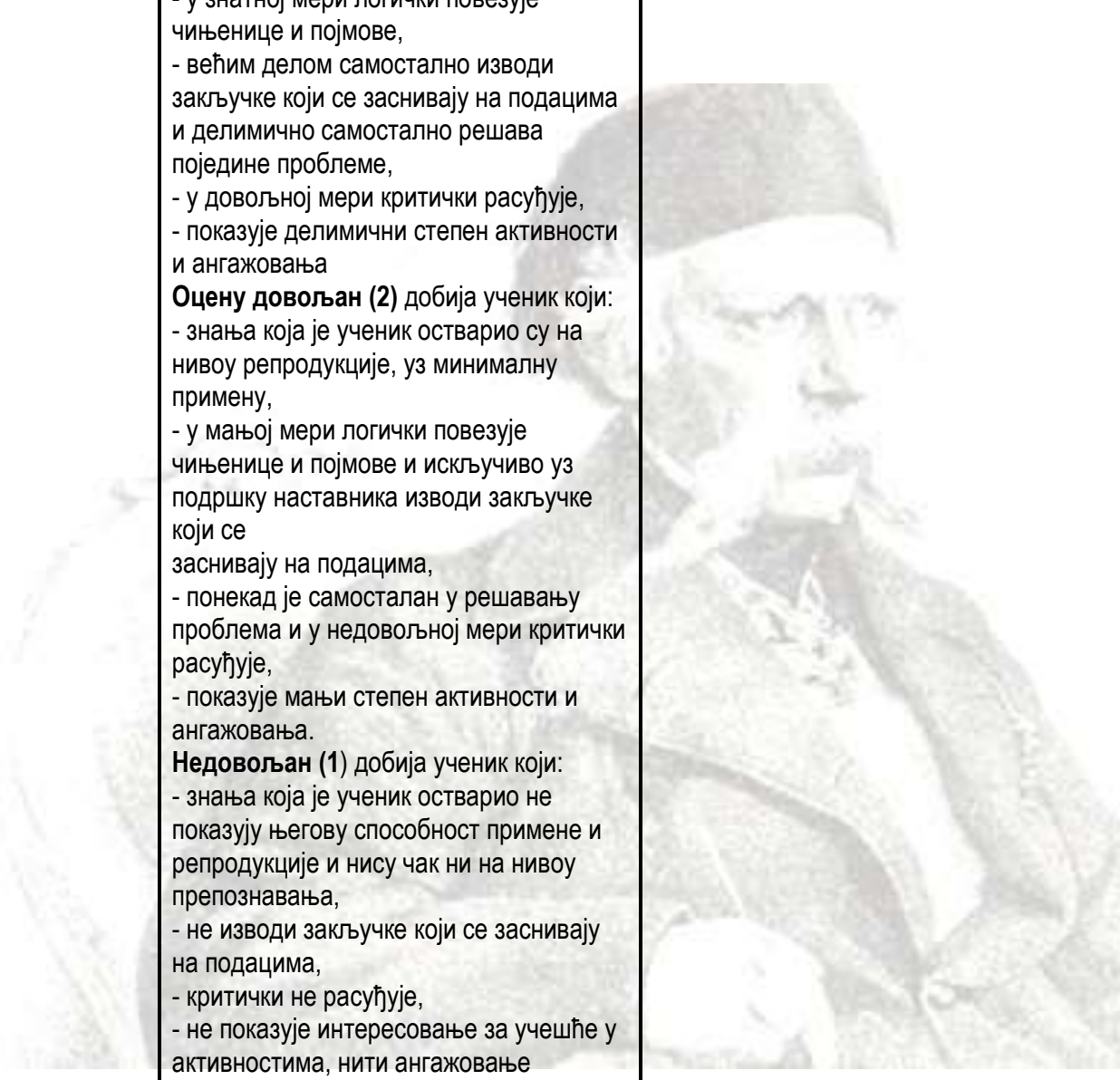
Методе рада: дијалогска, монолошка демонстрације и решавања проблема, истраживачка, диференцирана, метода практичних радова, графичка

Наставна средства: Дидактички материјал, онлајн квизови, панои, шеме, слике, фотографије, презентације, интернет стране, књиге и часописи, дигитални уџбеници

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Оцену одличан (5) добија ученик који: - у потпуности показује способност трансформације знања и примене знања у новим ситуацијама, - лако логички повезује чињенице и појмове, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује, - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.	-вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено од стране ученика * тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима -степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	- Самопроцена: неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што ученици ураде даје прилику за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа је за процену властитог постигнућа ученика. – Вршњачка процена: природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације.	- континуирано - након завршетка теме по потреби -белешке са часова током године -пресек стања након завршетка пројекта -пресек стања по тромесечјима -процена о раду и напретку на крају школске године У току једног полугодишта ученик ће имати најмање 2 сумативне оцено на практичним задацима и једну на основу формативног оцењивања. Укупно: 3* оцено *Одступања од овог броја може бити у зависности од ангажовања
Б) Ангажовање ученика у настави	Оцену врло добар (4) добија ученик који: - у великој мери показује способност примене знања и логичког повезивања чињеница и појмова, - самостално изводи закључке који се заснивају на подацима, - решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује, - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	-степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	– Вршњачка процена: природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације.	У току једног полугодишта ученик ће имати најмање 2 сумативне оцено на практичним задацима и једну на основу формативног оцењивања. Укупно: 3* оцено *Одступања од овог броја може бити у зависности од ангажовања
В) Самосталност у раду	Оцену добар (3) добија ученик који: - у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама,	-степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	– Вршњачка процена: природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације.	У току једног полугодишта ученик ће имати најмање 2 сумативне оцено на практичним задацима и једну на основу формативног оцењивања. Укупно: 3* оцено *Одступања од овог броја може бити у зависности од ангажовања

- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове,
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме,
- у довољној мери критички расуђује,
- показује делимични степен активности и ангажовања

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену,
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима,
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује,
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је ученик остварио не показују његову способност примене и репродукције и нису чак ни на нивоу препознавања,
- не изводи закључке који се заснивају на подацима,
- критички не расуђује,
- не показује интересовање за учешће у активностима, нити ангажовање

– Отворена питања: знања ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљива, те је постављање отворених питања један од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта.

– Табеларни приказ - већ знам – желим да научим – научио/научила сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што ученици већ знају, желе да науче и, касније, онога што су научили, корисна је техника која ученику може бити подршка самосталном учењу, а наставнику

сваког ученика.

			послужити за процену ученичких постигнућа.	

Формативно и сумативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): радови ученика настали правилном употребом различитих припремних техника за употребу дигиталних уређаја, активност на часу (учешће у практичном раду и анализи задатака и проблемских ситуација, увиђања на основу асоцијативног размишљања, повезивање новог градива са већ наученим, потпуност одговора, креативан - маштовит допринос у начинима на које се задаци реализују), редовност у доношењу прибора и материјала, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање

У настави оријентисаној на процес учења и достизање исхода учења, вреднују се процес и продукти учења. Устаљене методе процене постигнућа ученика, могуће је примењивати и у настави овог предмета. Ипак, како је изазови попут чињенице да процена постигнућа заснована само на резултатима практичних задатака које ученици раде, није довољан показатељ онога што они знају и умеју, или да је при сарадничком раду врло тешко идентификовати допринос сваког појединца, доводи до потребе за издвајањем неколико техника које се посебно препоручују за примену у оквиру овог предмета, превасходно што у највећој мери корелирају са његовом природом:

- Самопроцена: неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што ученици ураде даје прилику за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа је за процену властитог постигнућа ученика.
 - Вршњачка процена: природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације.
 - Отворена питања: знања ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљива, те је постављање отворених питања један од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретних концепата.
 - Табеларни приказ - већ знам –желим да научим – научио/научила сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што ученици већ знају, желе да науче и, касније, онога што су научили, корисна је техника која ученику може бити подршка самосталном учењу, а наставнику послужити за процену ученичких постигнућа.
- Примењујући предложене методе процене постигнућа ученика, наставник креира и конзистентно гради персонализовано и подстицајно образовно окружење. Он прати постигнућа ученика из улоге активног посматрача и ментора. Избегнута је формална ситуација оцењивања, чиме је ниво стреса ученика битно смањен а ојачано самопоуздање и саморегулација у учењу ученика.

Начини прилагођавања:

За ученике који лакше и брже савладавају предвиђене садржаје, припремиће се додатни материјал за рад на часу.

За рад са ученицима који имају извесне потешкоће у савладавању градива се осмислиће се активности које ће омогућити лакше савладавање градива кроз индивидуални рад са наставником и рад код куће

Литература: 1.Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. ДИГИТАЛНИ СВЕТ – аутор: Марина Ињац, Јован Јанковић, Стефан Поповић; Издавачка кућа: „Нови Логос“

ПРОГРАМ ИЗБОРНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА ВЕРОНАУКА

Разред други

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Циљ: наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Утврђивање	
1	Увод	1		1
2	Моје место у цркви	5	1	6
3	Литургијске службе и њихов смисао	5	1	6
4	Живот у цркви -лепота празника	4	3	7
5	Трпеза господња	4	1	5
6	Света литургија - прослава васкрсења	4	1	5
7	Икона - прозор у вечност	3	3	6
Укупно:		26	10	36

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-Сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2.разреда основне школе; -моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	учење, комуникација, сарадња, решавање проблема, одговоран однос према околини	Увод	Настава православног катихизиса у 2.разреду основне школе треба да буде припрема ученика да прихвате да је постојање израз заједнице, односно да је личност заједница са другом личношћу. Зато у настави треба користити она дечја искуства која на ово указују. То се може остварити кроз приче, цртеже које ће деца сама цртати и на којима ће увек бити представљена бића у односу, тј. целина онога што се црта (нпр. родитељи, браћа, сестре, кућа, двориште све заједно; море и лађе на мору с птицама и сунцем итд. Преко дружења и организовања таквих врста игара које ће указивати на заједницу са другим као основу постојања. Да би се при том избегла опасност од схватања да свака врста заједнице може бити основ истинског постојања, треба увек имати на уму и истицати литургијску заједницу као једину истиниту јер се у њој остварује заједница с Богом у Христу, као и литургијско искуство заједнице и литургијску структуру	Богослужење, молитва, празници, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, причешће, Црква.	Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихизиса не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.	Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата

			која је утемељена на слободи а не на природним нагонима.			
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ						
Ликовна култура, Музичка култура, Свет око нас, Грађанско васпитање, Народна традиција						
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ						
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА			АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира ; осмишљава одговарајуће примере; проверава оствареност исхода			активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад			

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: интерактивна, перцептивна, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, демонстрација разговор, учење по моделу, кооперативна.

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, учионица, дидактичка средства, ученичко искуство, слике, апликације, краћи текстови, дидактички материјал, иконе

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
знати да се Крштењем постаје члан Цркве знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих знати да је Црква заједница са Богом	естетичка, компетенција за учење, комуникација, сарадња, решавање проблема,	Моје место у цркви	Крштењем постајемо чланови Цркве Црква – заједница Храм – место окупљања заједнице Литургија – догађај Цркве Заједница радости	Богослужење, молитва, празници, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница,	-Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне	Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу;

разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо)	предузимљивост и оријентација ка предузетништву, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву		дарови, икона, причешће, Црква.	почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. -Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.	-Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Ликовна култура, Музичка култура, Свет око нас, Грађанско васпитање, Народна традиција

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике да богате речник; проверава оствареност исхода;	активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: интерактивна, перцептивна, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, демонстрација разговор, учење по моделу, кооперативна.

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници, родитељи, учионица, дидактичка средства, ученичко искуство, слике, апликације, краћи текстови, дидактички материјал, иконе

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији знати да свако у Цркви има своју службу уочити међусобну повезаност служби у Цркви уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве моћи да објасни службу Епископа у Цркви моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом уочити да Епископ предводи молитву Цркве	естетичка, компетенција за учење, комуникација, сарадња решавање проблема, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву	Литургијске службе и њихов смисао	Народ Божји, различите службе Литургијске службе: Епископ, свештеник и ђакон Многе службе, једна Црква Епископ – слика Христова на Литургији Ко су монаси?	Богослужење, молитва, празници, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, причешће, Црква.	Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. -Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким	Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата

моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви					захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.	
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ						
Ликовна култура, Музичка култура, Свет око нас, Грађанско васпитање, Народна традиција						
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ						
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода				активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад,		

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: интерактивна, перцептивна, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, демонстрација разговор, учење по моделу, кооперативна.

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, учионица, дидактичка средства, ученичко искуство, слике, апликације, краћи текстови, дидактички материјал, иконе

[illegible]

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира ; осмишљава одговарајуће примере; проверава оствареност исхода	активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад,

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: интерактивна, перцептивна, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, демонстрација разговор, учење по моделу, кооперативна.

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, учионица, дидактичка средства, ученичко искуство, слике, апликације, краћи текстови, дидактички материјал, иконе

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете уочити да је заједничка трпеза израз љубави знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране уочити сличности елемената Литургије и славе	естетичка, компетенција за учење, комуникација, сарадња, решавање проблема, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, одговоран однос према околини, дговорно учешће у демократском друштву	Трпеза господња	Литургија наш дар Богу Литургијски предмети Причешће - храна за живот вечни Слава у мојој породици	Богослужење, молитва, празници, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, причешће, Црква.	Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. -Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и	Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата

код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији					проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава	
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ						
Ликовна култура, Музичка култура, Свет око нас, Грађанско васпитање, Народна традиција						
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ						
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира ; осмишљава одговарајуће примере; проверава оствареност исхода				активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад		

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: интерактивна, перцептивна, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, демонстрација разговор, учење по моделу, кооперативна.

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, учионица, дидактичка средства, ученичко искуство, слике, апликације, краћи текстови, дидактички материјал, иконе

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
препознати значај празновања Васкрса проширити своја знања о Христовом Васкрсењу уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у којој је укључена читава природа знати да је Христос увек са нама исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз	естетичка, компетенција за учење, комуникација, сарадња, решавање проблема, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву	 Света литургија - прослава васкрсења	Христос је са нама у Литургији Причешће у мом животу Празнујемо Васкрсење Христово Христово Васкрсење – наше васкрсење	Богослужење, молитва, празници, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, причешће, Црква.	Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. -Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава	Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Ликовна култура, Музичка култура, Свет око нас, Грађанско васпитање, Народна традиција

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира ; осмишљава одговарајуће примере; проверава оствареност исхода	активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: интерактивна, перцептивна, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, демонстрација разговор, учење по моделу, кооперативна.

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, учионица, дидактичка средства, ученичко искуство, слике, апликације, краћи текстови, дидактички материјал, иконе

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
знати да наброји основне делове храма уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије знати да објасни ко су светитељи испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо	естетичка, компетенција за учење, комуникација, сарадња, решавање проблема, предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Икона - прозор у вечност	Православни храм Икона - прозор у Царство Божје Буди и ти иконописац Царство Божје у светима	Богослужење, молитва, празници, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, причешће, Црква.	Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.	Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала;

уочити да постоје светитељи и у данашње време сазнати о неким светитељима новијег доба бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама бити подстакнут да воли природу и друге људе бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје	одговоран однос према околини, одговорно учешће у демократском друштву				-Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава	-Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Ликовна култура, Музичка култура, Свет око нас, Грађанско васпитање, Народна традиција

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира ; осмишљава одговарајуће примере; проверава оствареност исхода	активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: интерактивна, перцептивна, амбијентално учење, игра, цртање, учење кроз игру, демонстрација разговор, учење по моделу, кооперативна.

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, учионица, дидактичка средства, ученичко искуство, слике, апликације, краћи текстови, дидактички материјал, иконе

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање;; вештине и решавање задатака	Непосредно опиисно оцењивање ученика може се вршити кроз: ● Усмено испитивање; ● Писмено испитивање; ● Посматрање понашања ученика; ● Редовно доношење домаћег задатка; ● Прегледање свеске; ● Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима Оцену истиче се добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час.	Провера остварености исхода: - Свакодневно бележење Активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. - Формативно свакодневно Оцењивање усмених одговора ученика. -Усмено одговарање. -Описно оцењивање. -Редовност доношења домаћег -Прегледање свески -Свеска евиденције.	<u>Број јављања:</u> За јављање + За јављање више пута ++ За више јављања, одговоре, активност/ истиче се <u>Активност на часу</u> (учесталост и квалитет јављања на часу по месецима); Учесталост по месецима <u>Свеобухватност одговора;</u> Хронолошка и појмовна прецизност; <u>Хоризонтално и вертикално повезивање градива;</u> Самосталност у одговарању. На основу целокупног рада ученика током полугођа Уредност; Сарадња у групи	-Свакодневно бележење током године, -Пресек стања на тромесечном нивоу, -Пресек стања након обрађене области, -Провера на крају полугођа и школске године

Оцену добар добија ученик који:

-у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
-решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
-показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену задовољава добија ученик који:

-у довољној мери показује способност употребе информација;
-у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
-већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
-у довољној мери критички расуђује;
-показује делимични степен активности и ангажовања.

Формативно и сумативно оцењивање:

Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, квалитет постављених питања, примена наученог. Наставник, такође, прати и вреднује као ученици међусобно сарађују, како решавају сукоб мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе потешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам.

Евалуацију наставе наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика и прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова.

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: усмено испитивање, писмено испитивање, посматрање понашања ученика.

Начини прилагођавања:

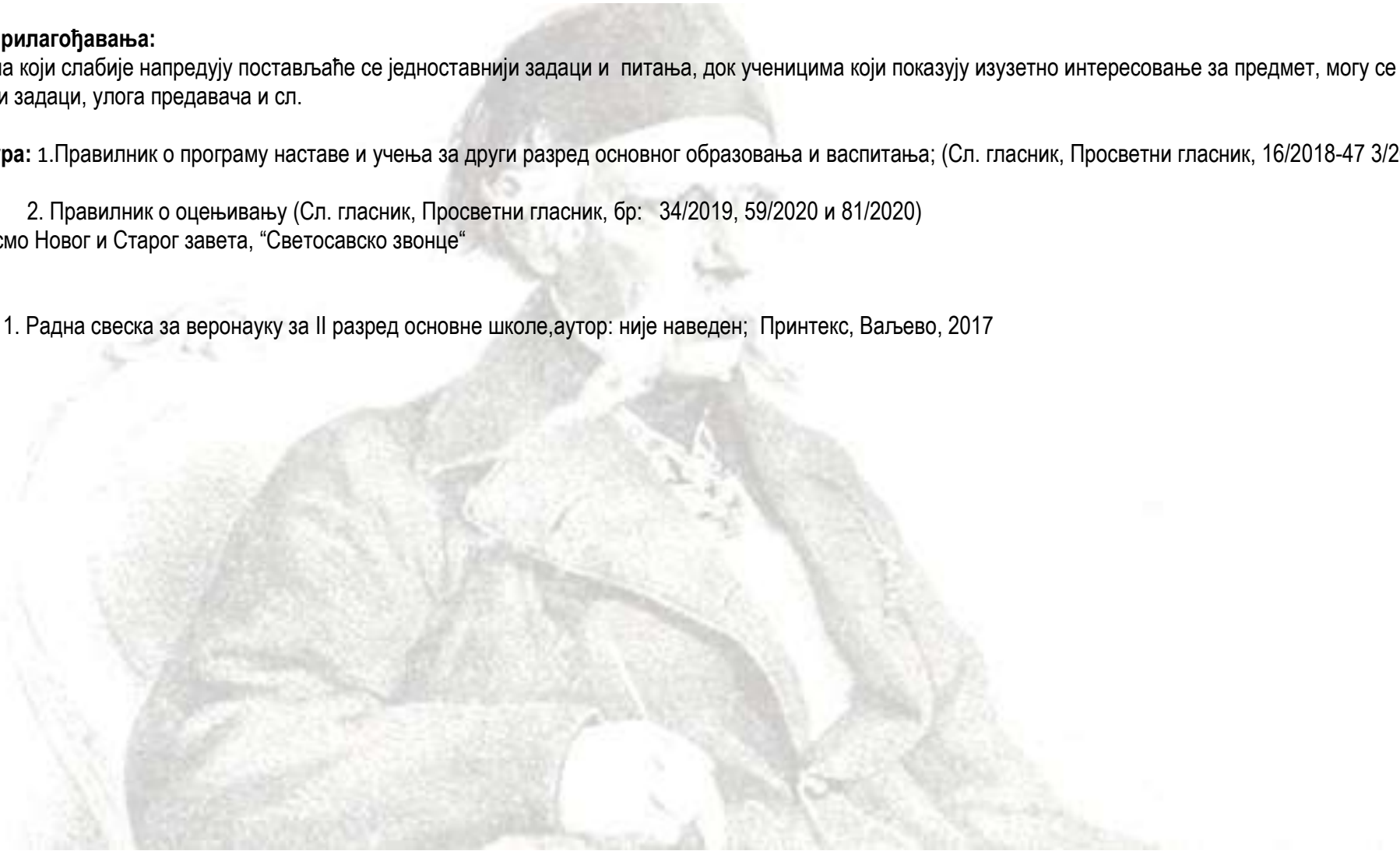
Ученицима који слабије напредују постављаће се једноставнији задаци и питања, док ученицима који показују изузетно интересовање за предмет, могу се дати захтевнији задаци, улога предавача и сл.

Литература: 1. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2. Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Свето писмо Новог и Старог завета, "Светосавско звонце"

Уџбеник: 1. Радна свеска за веронауку за II разред основне школе, аутор: није наведен; Принтекс, Ваљево, 2017

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред други

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Циљ: наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова
1	Људска права - Ја и други у различитим групама	13
2	Демократско друштво - Школа као заједница	8
3	Процеси у савременом свету - Школа као безбедно место	5
4	Грађански активизам - Школа као безбедно место за све	10
Укупно:		36

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-разликује понашања појединаца која доприносе или ометају функционисање и напредовање групе, -успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада, -искаже своја осећања и потребе на начин који не угрожава друге, - препозна и уважи осећања и потребе других, -наведе и својим речима објасни основна права детета садржана у Конвенцији о дечјим правима, -прихвата и образлаже на примерима из живота да свако дете има иста права без обзира на различитости, -препозна ситуације кршења својих и туђих права и показује спремност да тражи помоћ	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Људска права	Ја и други у различитим групама Осећања Потребе и права Права детета Кршење и заштита права	Ко смо ми – сличности и разлике? -Групе којима припадамо (породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа...), -Од чега зависи функционисање и напредак групе: комуникација, сарадња, узајамно подржавање, блискост, -Понашања појединаца која ојачавају или ометају односе у групи, -Изражавање сопствених осећања. -Осећања других, како их препознајемо и уважавамо, -Веза осећања са мислима и понашањима -Моје потребе и потребе других, -Осећања, потребе, вредности и начин њиховог остваривања, - веза са правима Конвенција о дечјим правима, -Различити смо, али су нам права иста, -Људска права важе свуда и за сваког	примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције, -примена искуственог учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Могу се пратити сл. показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани Показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице дају креативна решења. Наставник, такође,

				-Нисам посматрач, реагујем на ситуације кршења права деце у одељењу и школи, -Знам како и коме да се обратим за помоћ		прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас—Групе људи: породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа

Српски језик – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.)

Ликовна култура – Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације

ЧОС-Развијање толеранције и сарадње

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, осмишљава активности, организује, комбинује, мотивише, прати, пружа подршку и усмерава; подстиче стваралачко истраживање, сарадњу и тимски рад; заједно са ученицима вреднује резултате, даје повратну информацију	слуша, учествује, проналази информације, сарађује у групи, дискутује, преузима одговорност, решава, користи савремене технологије, истражује, износи мишљење, примењује научено, закључује, презентује

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: игровне методе, метода рефлексије, истраживачка метода, интерактивна метода, искуствено учење, стваралачке методе, симулацијске методе

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, ученичко искуство, природно и друштвено окружење, предмети из окружења, дидактичка средства, окружење, дидактички материјал, стручна литература, Интернет.

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-се договара и одлучује у доношењу правила групе и да се понаша у складу са њима, -наводи примере међусобне повезаности права и одговорности, -разликује ненасилну од насилне комуникације међу члановима групе на примерима из свакодневног живота, из књижевних дела које чита и филмова које гледа, - саслуша излагање саговорника без упадица и са уважавањем, -даје и прихвата предлоге водећи рачуна о интересу свих страна у сукобу	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Демо-кратско друштво	Школа као заједница (школа, заједница) Школа као заједница	-Вредности школе као заједнице – равноправност, одговорност, солидарност, брига за друге, толерантност, праведност, поштење, -Правила у школи и њихова функција, -Одговорности ученика и одраслих за функционисање школе као заједнице, Односи у заједници -Како радим сам, а како у групи? Шта у школи радимо заједно? -У чему смо добри? У чему бисмо могли бити бољи? -Како комуницирамо у групи? -Насилна и ненасилна комуникација Сукоби -Узроци сукоба и шта са њима. Сукоб из угла оног другог, -Посредовање у сукобу, Конструктивно решавање сукоба,	примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције, -примена искуственог учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Могу се пратити сл. показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани Показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице дају креативна решења.

						Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: Природа, човек, друштво: Групе људи: породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа.

Српски језик: Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.)

Ликовна култура: Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.

ЧОС: Комуникација и неспоразуми, Другарски је, није другарски, Како избећи сукобе.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, осмишљава активности, организује, комбинује, мотивише, прати, пружа подршку и усмерава; подстиче стваралачко истраживање, сарадњу и тимски рад; заједно са ученицима вреднује резултате, даје повратну информацију	слуша, учествује, проналази информације, сарађује у групи, дискутује, преузима одговорност, решава, користи савремене технологије, истражује, износи мишљење, примењује научено, закључује, презентује

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: игровне методе, метода рефлексије, истраживачка метода, интерактивна метода, искуствено учење, стваралачке методе, симулацијске методе

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, ученичко искуство, природно и друштвено окружење, предмети из окружења, дидактичка средства, окружење, дидактички материјал, стручна литература, Интернет

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе, -се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика, -наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи, -препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при -коришћењу мобилног телефона и интернета	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Дигитална компетенција Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Процеси у савременом свету	Школа као безбедно место Безбедност ученика у школи	-Ученици имају право на заштиту и безбедност, -Правилник школе о безбедности ученика, -Безбедност ученика у школи и школском дворишту, на путу између куће и школе, ван школе – на излету и на настави у природи, -Безбедност ученика је одговорност свих – запослених у школи, ученика, родитеља, институција ван школе, -Безбедно и небезбедно понашање на интернету, -Одговорна употреба мобилног телефона	примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције, -примена искуственог учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Могу се пратити сл. показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани Показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице дају креативна решења.

						Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот).

Српски језик: Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.)

Ликовна култура: Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, осмишљава активности, организује, комбинује, мотивише, прати, пружа подршку и усмерава; подстиче стваралачко истраживање, сарадњу и тимски рад; заједно са ученицима вреднује резултате, даје повратну информацију	посматра, упоређује, уочава, истражује, размењује мишљење, сарађује, објашњава, црта, изражава, анализира, комуницира, закључује, самопроцењује

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: игровне методе, метода рефлексије, истраживачка метода, интерактивна метода, искуствено учење, стваралачке методе, симулацијске методе

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници, родитељи, ученичко искуство, природно и друштвено окружење, предмети из окружења, дидактичка средства, окружење, дидактички материјал, стручна литература, Интернет

Исходи	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
-представи шта садржи и чему служи Правилник о безбедности ученика његове школе, - се понаша у складу са Правилником о безбедности ученика, - наводи примере одговорности одраслих и ученика за безбедност у школи, -препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу мобилног телефона и интернета	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Дигитална компетенција Сарадња Одговорно учење у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Грађански активизам	Школа као безбедно место за све (безбедност у школи) Како учинити школу безбедним местом за све – планирање и извођење једноставне акције.	-Кораци у планирању и извођењу акције, -Избор теме/проблема / активности којом ћемо се бавити, -Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације, -Извођење и документовање акције – видео-снимци фотографије, текстови и сл. -Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или панона, објављивање прилога у школском листу, -Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље	примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције, -примена искуственог учења, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи, -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Могу се пратити сл. показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани Показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно

						сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: Природа, човек, друштво: Групе људи: породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа..

Српски језик: Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.)

Ликовна култура: Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.

ЧОС: Комуникација и неспоразуми , Другарски је, није другарски, Како избећи сукобе, Хуманитарне акције

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, осмишљава активности, организује, комбинује, мотивише, прати; пружа подршку и усмерава; подстиче стваралачко истраживање, сарадњу и тимски рад; заједно са ученицима вреднује резултате, даје повратну информацију	посматра, упоређује, уочава, истражује, тражи објашњење, размењује мишљење, сарађује, анализира, комуницира, закључује, вреднује резултате рада са вршњацима

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима

Методе рада: игровне методе, метода рефлексије, истраживачка метода, интерактивна метода, искуствено учење, стваралачке методе, симулацијске методе.

Наставна средства и ресурси: Ученици, наставници родитељи, ученичко искуство, природно и друштвено окружење, предмети из окружења, дидактичка средства, окружење, дидактички материјал, стручна литература, Интернет

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Предмет Грађанско васпитање, оцењује се описном оценом: истиче се, добар, задовољава. Ученици имају потпун увид у своје напредовање. Оцену: ИСТИЧЕ СЕ , добија ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета, у потпуности самостално испуњава захтеве и има веома висок степен ангажовања.	-Праћење се остварује систематским посматрањем -Вођење прописане педагошке документације у којима су видни елементи за процењивање следећих показатеља: -напредак у савладавању програма предмета, - самосталност испуњавања захтева, -учешће у активностима, примена научно , -квалитет постављених питања, - прихватање другачијег мишљења; начин прикупљања података, - способност проналажења везе међу појмовима, - како аргументује, евалуира, документује, - даје креативно решење; изведе закључак Наставник прати: - међусобну сарадњу ученика, - решавање сукоба мишљења, - међусобну помоћ, - начин превазилажења тешкоћа, -креативност ученика,	-Систематско посматрање -Чек-листе са скалом процене – Учесталост јављања на часу по месецима - Скала по нивоима (ангажовање и самосталност у извршавању задатака) -Листе: сарадња у групи и у пару - Процена резултата рада група (пано, табела...)	-током године, белешке на часовима -на сваком тромесечју - на крају првог полугодишта - на крају школске године
Б) Ангажовање ученика у настави	ДОБАР , добија ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета, испуњава захтеве уз мању помоћ наставника и има веома висок степен ангажовања. ЗАДОВОЉАВА , добија ученик који остварује напредак у савладавању основних појмова програма предмета, испуњава предвиђене захтеве и задатке и ангажује се у раду.			
В) Самосталност у раду				

Формативно и сумативно оцењивање:

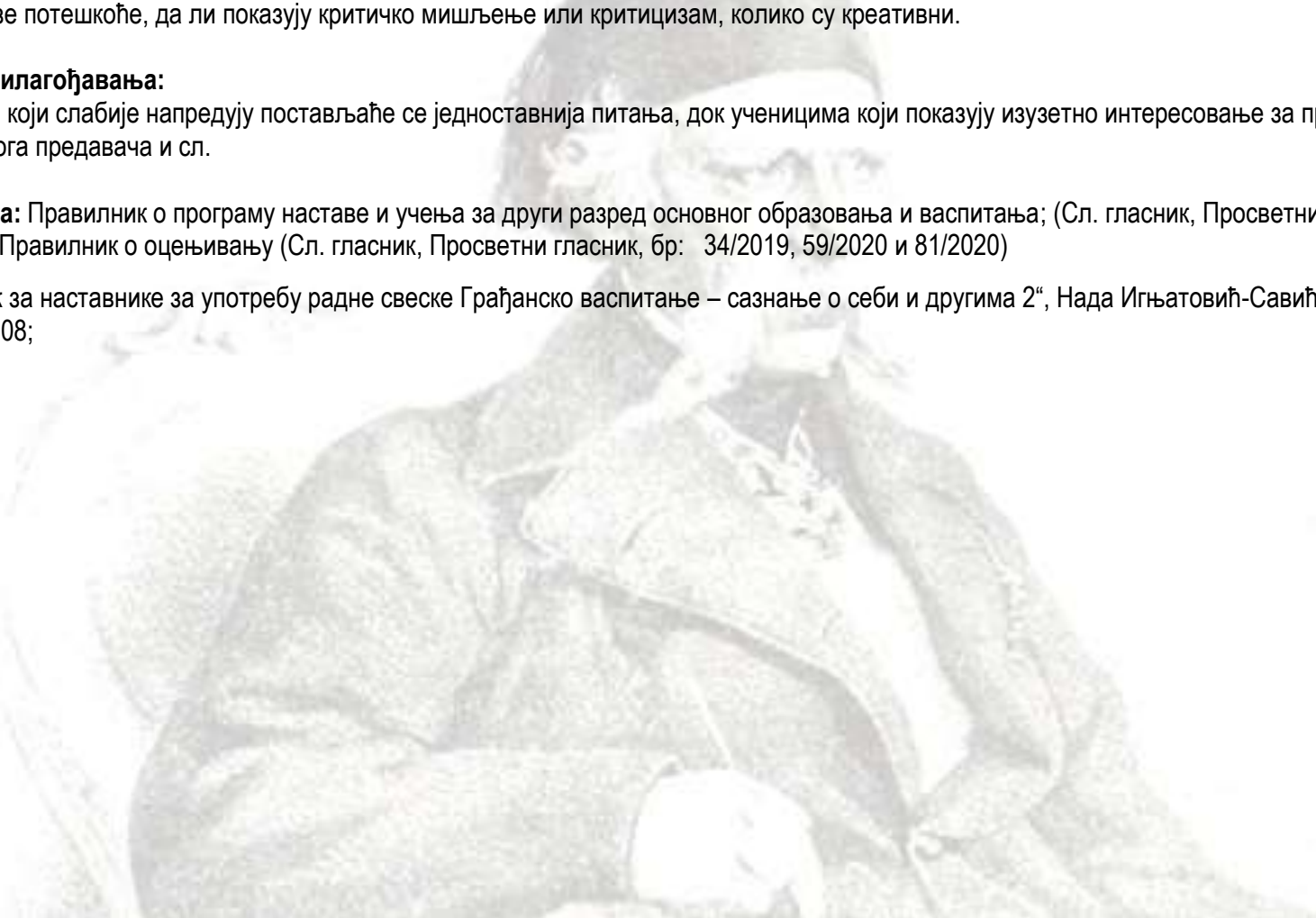
Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује као ученици међусобно сарађују, како решавају сукоб мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе потешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

Начини прилагођавања:

Ученицима који слабије напредују постављаће се једноставнија питања, док ученицима који показују изузетно интересовање за предмет, могу се дати захтевнији задаци, улога предавача и сл.

Литература: Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1); Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

“Приручник за наставнике за употребу радне свеске Грађанско васпитање – сазнање о себи и другима 2“, Нада Игњатовић-Савић и група аутора, Креативни центар, Београд 2008;

ПРОГРАМИ ОСТАЛИХ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ допунске наставе је пружање додатне подршке ученицима који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Редни број	Наставна тема	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1	Српски језик	1 (сваке друге недеље)	18
2	Математика	1(сваке друге недеље)	18
Укупно:		1	36

Српски језик

Циљ наставе и учења предмета:

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

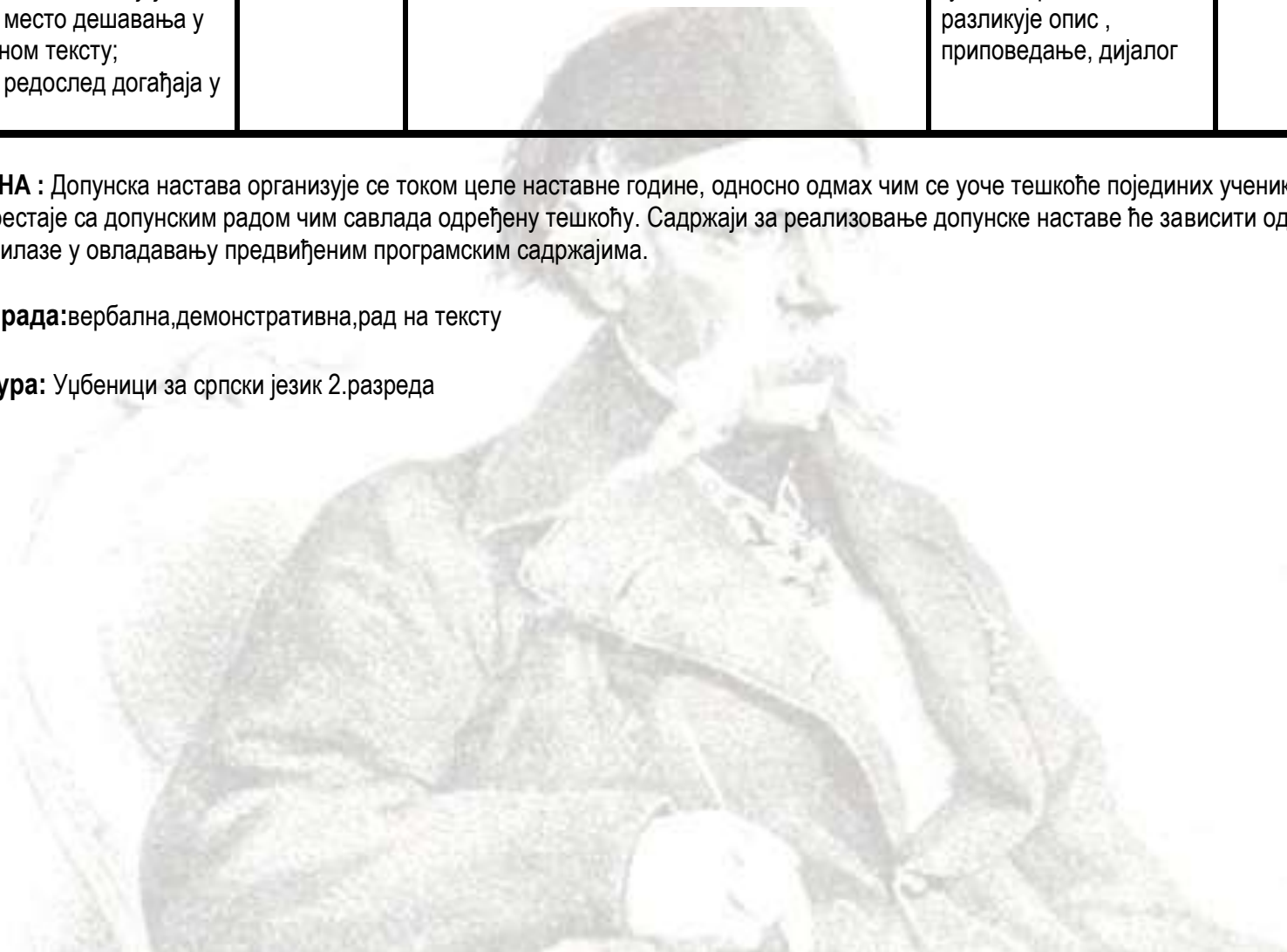
Исходи Ученик ће моћи да:	Наставна тема	Садржаји	Начини и поступци остваривања програма:	Активности наставника	Активности ученика
-поштује и примењује основна правописна правила, -разликује глас и слог и препознаје самогласнике и сугласнике, -разликује реченице по облику и значењу	Језик	-Врсте речи: именице (властите и заједничке); род и број именица; глаголи; глаголска времена: прошло, садашње, будуће време; потврдни и одрични глаголски облици; придеви (описни); бројеви (основни и редни); -Реченице: обавештајне, упитне, заповедне и узвичне. Потврдне и одричне реченице; -Велико слово: писање назива држава, градова и села (једночланих и вишечланих) и једночланих географских назива;	- врсте речи учавати најпре на изолованим примерима, а затим увежбавати и у оквиру реченице, -усвајати нове садржаје путем различитих вежбања како на нивоу речи тако и на нивоу реченице	-прати напредак ученика и пружа подршку, -објашњава начин разликовања врсте речи, -објашњава поступак примене правописних правила,	-уочава и издваја врсте речи, -пише једночлане и вишечлане географске називе, -употребљава тачку, упитник и узвичник, -саставља и пише реченице,
-чита текст поштујући интонацију реченице/ стиха; -изражајно рецитије песму; -влада основном техником читања и писања латиничког текста; -правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину	Језичка култура	Друго писмо (латиница): штампана и писана слова, -Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања, -Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета	увежбавати јасно, прецизно и разговетно изговарање реченице, поштовање интонације и правилно акцентовање у реченицама, -реализовати различите програмске вежбе (правописне, језичке, лексичко-семантичке)	-припрема, мотивише, чита; усмено излаже; -приказује, показује, -демонстрира, -усмерава активности ученика, -подстиче ученике да богате речник,	слуша, посматра, прича, -чита, говори стихове, глуми, -препричава -учествује у разговору, -користи децју штампу и непознате текстове, -саставља причу,
-уочи главне и споредне ликове и разликује њихове	Књижевност	-тема, место и време збивања, редослед догађаја;	ученици се мотивишу на читав низ стваралачких	-припрема материјал за анализу текста,	чита текстове, -одговара на питања,

позитивне и негативне особине; -одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; -одреди редослед догађаја у тексту		-главни и споредни лик (изглед, основне особине и поступци)	активности које настају поводом дела, -ученик треба да разликује опис , приповедање, дијалог	-помаже у разумевању текста	-учествује у разговору, -поставља питања

НАПОМЕНА : Допунска настава организује се током целе наставне године, односно одмах чим се уоче тешкоће појединих ученика у усвајању програмских садржаја. Ученик престаје са допунским радом чим савлада одређену тешкоћу. Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Методе рада: вербална, демонстративна, рад на тексту

Литература: Уџбеници за српски језик 2. разреда

Математика:

Циљ: Циљ учења предмета математика је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова

Исходи Ученик ће моћи да:	Наставна тема	Садржаји	Начини и поступци остваривања програма:	Активности наставника	Активности ученика
-усмено сабира и одузима бројеве до 100, -усмено множи и дели у оквиру прве стотине, - израчуна вредност бројевног израза са највише две операције, -одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом, - прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама,	Бројеви	-Сабирање и одузимање са преласком, -Једначине са једном операцијом (сабирање или одузимање), -Римске цифре I, V, X, L, C -Множење и дељење (таблично), -Редослед рачунских операција, -Бројевни изрази, -Формирање израза на основу реалистичних ситуација,	визуелизација бројева и места броја у бројевном низу, - увежбавање технике рачунања, - инсистирање на усменом објашњењу поступка решавања, - разумевање појма разломка радити кроз игровне активности,	-прати напредак ученика, -пружа подршку, - подстиче и усмерава, -објашњава начин правилног израчунавања и примене олакшица, - примењује различите методе рада,	-слуша, -посматра, - усваја и увежбава поступак, - самостално решава једноставне задатке, - проверава, - објашњава поступак и тражи потребна објашњења,
– разликује дуж, полуправу и праву, – одреди дужину изломљене линије (графички и рачунски); – нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној мрежи и тачкастој мрежи	Геометрија	-Дуж, права и полуправа, Тачка и права, -Отворена и затворена изломљена линија, -Графичко надовезивање дужи, -Дужина изломљене линије, - Обим геометријских фигура без употребе формула	-упућивање ученика како да самостално вежбају, -примена игровних активности (мерење дужине), -решавање једноставних задатака, -цртање и препознавање геометријских фигура, - подстицање ученика да правилно користе лењир и шестар	-планира, -прати напредак, - даје додатна објашњења, -демонстрира поступак правилне конструкције, - осмишљава одговарајуће задатке, - примењује различите методе рада,	-посматра, - слуша, -памти, -правилно користи прибор за геометрију, - црта, -самостално решава, - проверава, - тражи објашњења

-изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине, -измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине, -чита и запише време са часовника	Мерење и мере	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m, dm, cm). -Мерење времена (дан, месец, година, час, минут).	упознавање са стандардним мерним јединицама применом очигледних средстава, - решавање једноставнијих задатака повезивањем са свакодневним ситуацијама, - самостално мерење различите предмета из окружења	-прати рад и залагање ученика на часу, -подстиче да самостално мере и изводе закључке, -усмерава ученике да практично примене стечена знања	-посматра и слуша, -објашњава, - мери - упоређује и претвара, - проверава, - тражи објашњења

НАПОМЕНА : Допунска настава организује се током целе наставне године, односно одмах чим се уоче тешкоће појединих ученика у усвајању програмских садржаја. Ученик престаје са допунским радом чим савлада одређену тешкоћу. Садржаји за реализовање допунске наставе ће зависити од напредовања ученика и проблема на које наилазе у овладавању предвиђеним програмским садржајима.

Наставне методе: демонстративна, илустративна, вербална, текстуална, дијалогска, монологска, анализа, писани радови

Литература: Уџбеници за математику 2.разреда

ПРОГРАМ ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе је развој моралних особина, ставова и уверења ученика, упознавање ученике са школским животом и односима којима уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине.

	Теме	Садржаји	Компетенције опште и међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања планираног
1	Безбедност	-На путу од куће до школе -Ко нам помаже у саобраћају -Полицајац је наш пријатељ	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	-повезивање садржај рада са ситуацијама из свакодневног живота у школи и ван ње -одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада - организовање истраживачких активности -оцењивање позитивних страна понашања и рада и како се могу још побољшати -израда панона - организовање радионица -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;
2	Како до доброг успеха и примерног владања	-План рада и одмора у току дана -Оцена -Школске обавезе -Шта је примерно владање		
3	Живот у школи	-Права и обавезе -Односи у одељењу -Дечија недеља -Дан школе -Савиндан		
4	Култура понашања	-Бонтон -Боравак у физкултурној сали -Понашање у школи и ван школе		
5	Заштита животне средине	-Учионица -Школско двориште Чувајмо природу		
6	Заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције	-Ко ме се обраћамо када се над нама врши насиље или смо сведоци насиља -Насиље, злостављање, занемаривање		

-Нивои насиља

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: Природа, човек, друштво: Групе људи: породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа; Биљке и животиње; Саобраћај

Ликовна култура: Простор, Композиција у простору, Материјали Споразумевање,

Српски језик: Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.)

Математика: Бројеви

Грађанско васпитање: Безбедност ученика у школи; Дечја права; Односи у заједници

Музичка култура: Извођење музике, Слушање музике;

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

планира, истиче циљ теме и часова, прати, пружа подршку и усмерава, подстиче ученике на стваралачко истраживање, подстиче сарадњу и тимски рад ученика, заједно са ученицима вреднује резултате процеса рада у току часова

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

слуша, износи своје мишљење, заједнички формулише закључке, дискутује, глуми, истражује, примењује научено у новим ситуацијама, учествује у самооцењивању и вредновању резултата рада

Методе рада: рад на тексту; демонстративна; илустративна; радионичарски рад, здравствено предавање, играње улога и симулације истраживање, практична примена знања

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ је подстицање индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.

	Теме	Садржаји	Компетенције опште и међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања планираног
1	Друштвене активности	Дечија недеља (учешће у активностима) -Свети Сава – школска слава (пано) -Дан школе (учешће у активностима) -Нова година (радионица) -Ускрс (радионица) -Вршњачке радионице	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	-добро планирање: циља, ефеката, активности ученика и наставника, начин рада -активностима су обухваћени сви ученици и то тако да могу да искажу: ангажованост, самосталност, сарадљивост и иницијативност -примењују се игралике активности којима се подстиче креативност ученика -користе се школски ресурси -организују се једноставне акције у којима су главни носиоци ученици
2	Техничке активности	-Школски простор (уређење) -Честитке за: рођендан, Нова година, Божић, Дан жена, Ускрс (израда) -Одељењски пано (уређење)		
3	Хуманитарне активности	-Акција поводом Дечје недеље -Хуманитарна акција (помоћ другу, другарици (прикупљање прибора...)) -Сарадња са Црвеним крстом		
4	Спортске активности	-Одељенска такмичења -Међуодељенска такмичења -Учешће на кросу (општински ниво)		

5	Културне активности	-Изложбе -Позоришне представе -Биоскопске представе -Приредбе		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Свет око нас: Природа, човек, друштво: Групе људи: породица, одељење, школа, спортски клуб, музичка школа,

Српски језик: Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.)

Ликовна култура: Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.

ЧОС: Комуникација и неспоразуми, Другарски је, није другарски, Како избећи сукобе, Хуманитарне акције

Грађанско васпитање: Безбедност ученика у школи; Дечја права; Односи у заједници

Музичка култура: Извођење музике, Слушање музике

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
припрема потребан материјал; планира садржаје; поставља циљеве; започиње и усмерава разговор; подстиче сарадњу и тимски рад ученика; мотивише и подстиче ученике да учествују; вреднује резултате учешћа; пружа повратну информацију	планира учешће, припрема се, учествује, подстиче друге и даје пример; чисти двориште и учионицу; прикупља новца, школски прибор и играчака; припрема се за такмичење, наступе, посете; учествује у самооцењивању и вредновању резултата рада

- Планиране су посете (позоришту, биоскопу, музеју, галерији и библиотеци), обилазак града и шетње до парка.

- Планиран је одлазак и учешће ученика на Јесењем и Пролећном кросу.

Методе рада: вербална, практичног вежбања, демонстрација, илустративна, разговор, радионице, инклузија, аудио – визуелне, амбијентално учење, интердисциплинарни приступ, игра, глума

НАСТАВА У ПРИРОДИ

Циљ

Циљеви наставе у природи су:

- очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја;
- стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена;
- проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу;
- развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе;
- социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;
- развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима;
- развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.

Задаци

Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе.

Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су:

- побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика;
- задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром;
- очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима;
- подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке;
- развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика;
- упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине;
- упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева;
- упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости;
- упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика;
- развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену;
- оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи;
- развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи;
- подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи;
- формирање навика редовне и правилне исхране;
- навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна;
- разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.

Планирани број ученика:

- Настава у природи реализује се уколико се изјасни најмање 80% ученика истог разреда, уколико су створени услови за остваривање циљева и задатака.

		ЦИЉЕВИ наставе у природи	ОПШТИ ЗАДАЦИ програма наставе у природи
Време:	јесен, или пролеће	– очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.	– побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и играм; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима;
Путни правац:	Одређује Разредно веће сваке школске године		
Трајање:	7 до 10 дана		
Носиоци	-директор, - стручни вођа пута, - наставници разредне наставе		

	ИСХОДИ (ПО ПРЕДМЕТИМА)	САРЖАЈИ (ПО ПРЕДМЕТИМА)	Компетенције опште и међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања планираног
1	Српски језик -изводи драмске текстове; -користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање;	-Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања, -План описивања на основу непосредног посматрања, -Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, -Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	-организује се родитељски састанак и пружају се информације о планираном -ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује излет, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, одећи, обући, појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. - спроводи се програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака излета - поштују се договорена правила понашања у току боравка - ученици, подељени у групе, уз помоћ наставника припремају кратке реферате о областима и местима која посећују. - уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима -подстиче се сарадња и тимски рад, самосталност и лична одговорност.
2	Математика – изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине, – чита и запише време са часовника, – користи јединице за време у једноставним ситуацијама математика	-Мерење времена (дан, месец, година, час, минут)		
3	Свет око нас - повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; -одржава личну хигијену руку, зуба и чулних органа, – разликује облике рељефа у свом насељу и околини, – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла, – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране,	-Разноврсност биљака у окружењу - Разноврсност животиња у околини - Значај биљака и животиња за човека. -Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште - неопходни услови за живот. -Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.		

	– наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека, – одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; вет око нас			
4	Физичко и здравствено васпитање – поштује правила игре, – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа, – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења, – одржава личну хигијену, – учествује у одржавању простора у коме живи и борави,	-Правила елементарних игара. -Некад изгубим, а некада победим. -Ходање и трчање -Скакање и прескакање -Бацање и хватање -Полигони -Моје здравље и вежбање -Лична хигијена		
5	Ликовна култура – тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу	-Простор (непосредна околина; музеј)		
6	Музичка култура – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења, – осмисли покрете уз музику	-Креирање сопствених покрета уз музику. -Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. -Певање песама уз покрет		
7	Грађанско васпитање -разумевање и уважавање различитости међу појединцима, -подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима, -развијање другарства и пријатељства	-Моје потребе и потребе других -Различити смо, али су нам права иста.		
8	Слободне активности	-посете		

	- развијање еколошке свести - развијање спретности и кондиције у природи, - развијање способности запажања објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности, - развијање свести о потреби заштите, чувања и унапређивања животне средине, - упознавање природно-географских, културно историјских знаменитости, - упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева, - оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи, - развијање правилних хигијенско - здравствених навика, - подстицање и навике неговање редовне физичке активности, - развијање такмичарског духа, - препознавање склоности ученика и карактеристичних особина	- пешачки излети - спортске активности - културно - забавне активности 	
9	Час одељењског старешине - развијање свести о потреби заштите, чувања и унапређивања животне средине, - оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи	- Ако не чувамо околину, уништићемо је - Дан заштите животне средине - 5. јун	

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура и Књижевност)

Ликовна култура: (Споразумевање, Простор, Материјали)

Физичко васпитање: (Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине; Физичка и здравствена култура)

Математика: (Мерење и мере)

Свет око нас: (Култура живљења, Насеља, Релјеф, Саобраћај, Човек ствара, Материјали, Оријентација у простору и времену, Разноврсност природе)

Музичка култура: (Извођење музике и Музичко стваралаштво)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
организује родитељски састанак и пружа информације о планираном, договора се о потребним припремама; брине о безбедности деце; координира и прати остваривање активности; мотивише и подстиче ученике да учествују у активностима, подстиче сарадњу, тимски рад, самосталност и личну одговорност, заједно са ученицима вреднује резултате	уознаје се са начином превоза и понашања у току пута, потребним прибором, уџбеницима, одећом, обућом и условима живота на настави у природи; припрема се, истражује и записује, реализује задатке, учествује у активностима, сарађује са члановима тима, презентује радове, анализира свој и рад других, учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ИЗЛЕТИ И ЕКСКУРЗИЈА

Екскурзија: 1

Верска настава: 1

Екскурзија је облик образовно васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања. Екскурзија у другом разреду се остварује ван школе у трајању од једног дана годишње.

Циљ

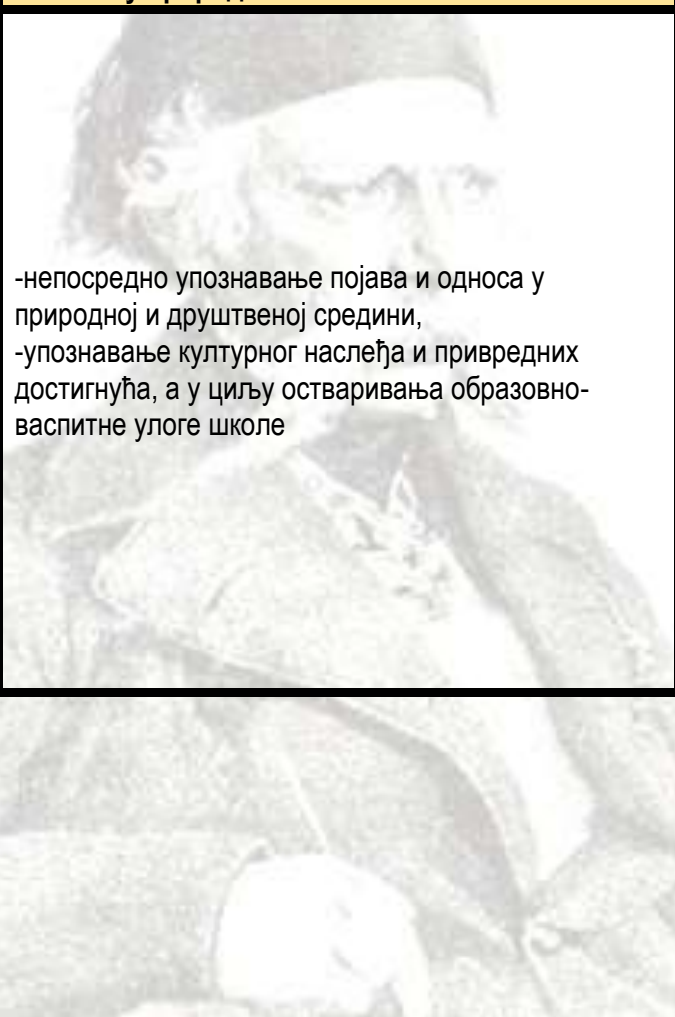
Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе..

Задаци екскурзије

- Проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима
- Упознавање начина живота и рада људи појединих крајева
- Развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота
- Развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика
- Подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Планирани број ученика:

Екскурзија се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, по правилу за најмање 60% ученика истог разреда, уколико су створени услови за остваривање циљева и задатака.

		ЦИЉЕВИ наставе у природи	ОПШТИ ЗАДАЦИ програма наставе у природи
Време:	мај-јун	 -непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, -упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе	-проучавање објекта и феномена у природи, - уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима, - развијање интересовања за природу и еколошке навике, -упознавање начина живота и рада људи појединих крајева, -развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, као и позитивним социјалним односима, – уочавање облика рељефа и површинских вода у околини, -упознавање карактеристичних биљака и животиња, – посете заштићеним природним подручјима, – упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно-историјских споменика, етно-села, спомен-кућа знаменитих људи), – развијање способности оријентације у простору и времену;
Путни правац:	Одређује Разредно веће сваке школске године		
Трајање:	1 дан		
Носиоци	-директор, - стручни вођа пута, -наставници разредне наставе		

	Теме	Садржаји	Компетенције опште и међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања планираног
1	Српски језик -изводи драмске текстове; -користи различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање, описивање;	-Разумевање прочитаног кроз одговоре на питања, -План описивања на основу непосредног посматрања, -Језичке вежбе: загонетке, ребуси, укрштене речи, осмосмерке, асоцијације, -Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица, опис бића и предмета	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	-организује се родитељски састанак и пружају се информације о планираном -ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује излет, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, одећи, обући, појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати. - спроводи се програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака излета - поштују се договорена правила понашања у току боравка - ученици, подељени у групе, уз помоћ наставника припремају кратке реферате о областима и местима која посећују. - уважава индивидуалне
2	Математика – изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине, – чита и запише време са часовника, – користи јединице за време у једноставним ситуацијама математика	-Мерење времена (дан, месец, година, час, минут)		
3	Свет око нас - повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; -одржава личну хигијену руку, зуба и чулних органа, – разликује облике рељефа у свом насељу и околини, – разврста биљке из окружења на основу изгледа листа и стабла, – разврста животиње из окружења на основу начина живота и начина исхране, – наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека,	-Разноврсност биљака у окружењу - Разноврсност животиња у околини - Значај биљака и животиња за човека. -Сунчева светлост и топлота, вода, ваздух и земљиште - неопходни услови за живот. -Промене у природи и активности људи у зависности од годишњих доба.		

	– одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; вет око нас			
4	Физичко и здравствено васпитање – поштује правила игре, – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа, – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења, – одржава личну хигијену, – учествује у одржавању простора у коме живи и борави,	-Правила елементарних игара. Некад изгубим, а некада победим. -Ходање и трчање -Скакање и прескакање -Бацање и хватање -Полигони -Моје здравље и вежбање -Лична хигијена		
5	Ликовна култура – тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу	-Простор (непосредна околина; музеј)		
6	Музичка култура – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења, – осмисли покрете уз музику	- Креирање сопствених покрета уз музику. -Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. -Певање песама уз покрет		
7	Грађанско васпитање -разумевање и уважавање различитости међу појединцима, -подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима, -развијање другарства и пријатељства	-Моје потребе и потребе других -Различити смо, али су нам права иста.		
8	Слободне активности - развијање еколошке свести -развијање спретности и кондиције у природи, - развијање способности запажања објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности,	- Посете - Музеј - Цркве и манастири - Природне лепоте		

	- развијање свести о потреби заштите, чувања и унапређивања животне средине, - упознавање природно-географских, културно историјских знаменитости, - упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева, - оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи,			
9	Одељењски старешина -развијање свести о потреби заштите, чувања и унапређивања животне средине, -оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи	- Саобраћај -Бонтон -Понашање ван школе -Чувајмо природу Професионална оријентација		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик: (Језичка култура и Књижевност)

Ликовна култура: (Споразумевање, Простор, Материјали)

Физичко васпитање: (Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине; Физичка и здравствена култура)

Математика: (Мерење и мере)

Свет око нас: (Култура живљења, Насеља, Рељеф, Саобраћај, Човек ствара, Материјали, Оријентација у простору и времену, Разноврсност природе)

Музичка култура: (Извођење музике и Музичко стваралаштво)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
организује, даје информације о планираном, усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише; подстиче активност, сарадњу, тимски рад, самосталност и личну одговорност; дискутује, анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, брине безбедности деце, заједно са ученицима вреднује резултате	посматра, уочава, прича, описује, запажа, повезује, пева, игра, трчи, учествује у активностима, сарађује, вреднује резултате

Литература: Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи: 30/2019-46 ("Службени гласник РС", број 30 од 25. априла 2019.)

Основна школа „Вук Караџић“ Лесковац

**ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ЗА III РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА
И ВАСПИТАЊА
ЗА ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД ОД
ШК. 2023/24. ГОД. ДО 2026/27.ГОД.**

Разредно веће III разред

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЗА ПРАЗРЕД

- обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и --- успостављање нултотолеранције према насиљу;
- свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, ----- потребнеговања и развоја физичких способности;
- развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробитиживотиња;
- континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим -узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства; - развијање позитивних људских вредности;
- развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року саминималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државезасноване на знању

ФОНД ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА У ТРЕЋЕМ РАЗРЕДУ

Редни број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Нед.	Год.
1.	Редовна настава	20-23	720-793
2.	Допунска настава	1	36
3.	Настава у природи	6 -8 дана годишње	
Редни број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Нед.	Год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
Ред. број	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Нед.	Год.
1.	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
В. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА			
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36
3.	Екскурзија	1 -дан годишње	

СРПСКИ ЈЕЗИК

Назив предмета
Циљ
Разред
Годишњи фонд часова

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Трећи
180 часова

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обрада	Остали облици (утврђивање, вежбање, систематизација, провера)	
1.	КЊИЖЕВНОСТ	47	33	80
2.	ЈЕЗИК	18	42	60
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	5	35	40
УКУПНО		70	110	180

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма(Дидактичко методичкоупутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: чита са разумевањем различитетекстов е; опише свој доживљајпрочитанихкњижевних дела; изнесе своје мишљење о тексту; разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; - одреди тему, редослед	Основни ниво 1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме; 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну); 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту; 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту.	Компетенција сарадња Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктивни, аргументовани начин. Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Негује своју националну, културну баштину и активно	I КЊИЖЕВНОСТ	Поезија, проза, драма, прича, бајка, басна, текст, књижевноуметнички и информативни и текст, народна књижевност, наслов, пасус, тема текста, поука, порука текста, ликови, песма, стих, строфа, лирска песма, аутор, дијалог, монолог, песничке слике.	Читање и разумевање текстова из читанке; - Читање и разумевање информативних и популарних текстова из часописа за децу; -Читање текстова у наставцима; - Увођење ученика у основне књижевне појмове и уочавање формалне разлике истих: песма, прича драмски текст; -Уочавање ликова у тексту,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

догађаја,време и место дешавања упрочитаном тексту; именује главне и споредне ликовеи разликује њихове позитивне инегативне особине; уочи основне одлике лирске песме(стих, строфа и рима); разуме пренесено значењепословице и басне и њиховупоучност; разуме идеје књижевног дела; уочи основне одлике народнебајке; разликује народну од ауторскебајке; представи главне особине јунака; уочи основне одлике народнеепске песме; уочи поређење у	Средњи ниво 1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме; 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине – пословице, загонетке,брзалице); 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песни; 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту; 1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту); 1CJ.2.5.6. разликује	учествује у интеркултуралном дијалогу. Компетенција решавање проблема Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Сечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним. Провера ва применљивост решења у пракси и користи сечена знања и вештине у новимситуацијама.			хронолошког низа догађаја, места и времена дешавања радње; Формирају и исказују своје ставове о делу које слушају или читају; -Изводедрамски текст на сцени; - Стичу читалачке навике читањем домаће лектире; - Илуструју одређени мотив из текста. -Богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитанх текстова.	

књижевном делуи разуме његову улогу; разликује опис од приповедања у књижевном делу; покаже примере дијалога у песми,причи и драмском тексту; уочи хумор у књижевном делу; чита текст поштујућиинтона цију реченице/стиха; изражајно рецитиује песму и читапрозни текст; изводи драмске текстове; разликује врсте (и подврсте) речи утипичним случајевима; одреди основне граматичкекatego рије именица, придева иглагола; примењује	приповедање од описивања и дијалога; 1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметнич ком тексту. Напредни ниво 1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст; 1CJ.3.5.2. уочава узрочнопоследичне везе међу догађајима у тексту; 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметнич ком тексту, аргументује их позивајући се на текст.					

основна правописнаправи ла; јасно и разговорно изговориобавешт ајну, упитну и заповеднуречени цу, поштујући одговарајућуинто нацију и логички акценат, паузе,брзину и темпо; споји више реченица у краћу и дужуцелину; препричава, прича и описује и насажет и на опширан начин; извештава о догађајима водећирачуна о прецизности, тачности,објекти вности и сажетости; варира језички израз; попуни једноставан образац укоји						

уноси основне личне податке; разликује формални од неформалног говора (комуникације); учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.						
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; – примењује основна правописна правила; – јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну	ГРАМАТИКА Основни ниво 1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе); 1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица); 1CJ.1.4.3.	Решавање проблема; Сарадња; Компетенција за учење; Комуникација; Естетичка Компетенција; Рад са подацима и информацијама.	II ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија	Реченица, реч, слог, глас, слово, субјекат, предикат, именице врста (род и број), глаголи (прошло, садашње и будуће време), придеви; обавештајна, упитна, заповедна и узвична реченица.	Облици рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна, илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, природа и друштво, математика	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови

реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; – споји више реченица у краћу и дужу целину; – препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин.	препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне). Средњи ниво 1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе); 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве); 1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у				Место извођења: учионица	практични радови.

	номинативу; 1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго; 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одри чности (потврдне и одричне); 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику. Напредни ниво 1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне,					

	присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе). ЛЕКСИКОЛОГИ ЈА Основни ниво 1СЈ.1.4.4. препознаје антонимију; 1СЈ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.). Средњи ниво 1СЈ.2.4.8. препознаје синонимију; 1СЈ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским					

	текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава. Напредни ниво 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени.					
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости; – варира језички израз; – попуни једноставан образац у који уноси основне личне податке;	ГОВОРНА КУЛТУРА Основни ниво 1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике; 1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања; 1CJ.0.1.3. казује текст природно,	Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Естетичка	III ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Фабула – редослед догађаја, препричавање, причање, описивање, аутодиктат.	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: ликовна култура, музичка култура, природа и друштво	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и

– разликује формални од неформалног говора (комуникације); – учествује у разговору поштујући уобичајена правила комуникације и пажљиво слуша саговорника.	поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења” или „скандирања”; 1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља; 1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и	компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.			Место извођења: учионица	њихови практични радови.

	додатне информације; 1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање; 1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју; 1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ Основни ниво 1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице; 1CJ.1.3.2. уме да се потпише; 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком; 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена,					

назива места (једночланих), назива школе; 1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре; 1СЈ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме; 1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи); 1СЈ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава; 1СЈ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.); 1СЈ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања,						

	зимовања, екскурзије). Средњи ниво 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу); 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/ин,-ски/- чки/шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању;					

	1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...); 1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима; 1CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији					

Српски језик – допунска настава - годишњи фонд часова 18

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: разликује књижевне врсте: песму, причу, басну, бајку, драмски текст; одреди главни догађај, време и место дешавања у прочитаном тексту; одреди редослед догађаја у тексту ; – уочи главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; наведе једноставне	Компетенција сарадња Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктивни, аргументовани начин. Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Негује своју националну,	КЊИЖЕВНОСТ	Поезија, проза, драма, прича, бајка, басна, текст, књижевноуметнички и информативни текст, народна књижевност, наслов, пасус, тема текста, поука, порука текста, ликови, песма, стих, строфа, лирска песма, аутор, дијалог, монолог, песничке слике.	Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се усмено и писмено. Усмено проверавање вршиће се кроз вештине изражавања (причање, препричавање, описивање), ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова (лирских и драмских), сценско приказивање драмског и драматизованог текста, читање и	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

примере поређења из текстова и свакодневног живота;	културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу. Компетенција решавање проблема Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Сечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним. Проверава применљивост решења у пракси и користи сечена знања и вештине у новим ситуацијама.			тумачење књижевног дела, разумевање, примена наученог. - Писмено проверавање ученичких постигнућа вршиће се кроз контролне задатке, тестове, ортографске вежбе, диктате, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, домаће задатке и писмене задатке. - Пратиће се ангажовање ученика кроз однос	

П завршетку разреда ученик ће бити у стању да: уочава и препознаје реченице по значењу и облику, врсте речи - уочава главне делове реченице: субјекат и предикат закључују да речи у реченици имају различиту функцију и означавају место, време и начин вршења радње дели именице на заједничке и властите;	Решавање проблема; Сарадња; Компетенција за учење; Комуникација; Естетичка Компетенција; Рад са подацима и информацијама.	ЈЕЗИК	Реченица, реч, слог, глас, слово, субјекат, предикат, именице врста (род и број), глаголи (прошло, садашње и будуће време), придеви; обавештајна, упитна, заповедна и узвична реченица.	Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се усмено и писмено. Усмено проверавање вршиће се кроз вештине изражавања (причање, препричавање, описивање), ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова (лирских и драмских), сценско приказивање драмског и	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

уочава род и број именица - закључују да се глаголи разликују по радњи, стању и збивању; усвајају да код глагола разликујемо облике садашњости, прошлости и будућности - усвајају знања о роду и броју придева - врше поделу придева на описне и градивне - пише по правописним правилима				драматизованог текста, читање и тумачење књижевног дела, разумевање, примена наученог. - Писмено проверавање ученичких постигнућа вршиће се кроз контролне задатке, тестове, ортографске вежбе, диктате, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, домаће задатке и писмене задатке. - Пратиће се ангажовање ученика кроз однос	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - влада основном техником читања и писања латиничког текста; – користи различите облике усменог и писменог	Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Фабула – редослед догађаја, препричавање, причање, описивање, аутодиктат.	Проверавање постигнућа и праћење напредовања ученика вршиће се усмено и писмено. Усмено проверавање вршиће се кроз вештине изражавања (причање, препричавање,	Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем; Бележењем постигнућа ученика оценом; Усмене и

изражавања: препричавање, причање, описивање; – правилно састави дужу и потпуну реченицу и споји више реченица у краћу целину; – разликује основне делове текста (наслов, пасус, име аутора, садржај); – изражајно чита ћирилички текст – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – износи својемишљење о тексту.	Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке			описивање), ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова (лирских и драмских), сценско приказивање драмског и драматизованог текста, читање и тумачење књижевног дела, разумевање, примена наученог. - Писмено проверавање ученичких постигнућа вршиће се кроз контролне задатке, тестове, ортографске вежбе, диктате, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, домаће задатке и писмене задатке. - Пратиће се ангажовање ученика кроз однос	писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред трећи

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ:

Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Остали облици	
1	Starter Unit	1	3	4
2	Module 1 School again, Come and play	5	7	12
3	Module 2 Fun time, A nice bed	4	7	11
4	Module 3 I can..., It's a monster!	4	7	11
5	Module 4 It's snowing!, Flying kites	4	7	11
6	Module 5 Time to eat!, Every day	4	11	15
7	Holidays	2	3	5
8	My Green Passport	2	3	5
Укупно:		24	48	72

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места, који се односе на тему; поздраве и отпоздраве, примењујући једноставна језичка средства; представе себе и другог; разумеју једноставна питања личне природе и одговарају на њих; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.3.2.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, одговорно учешће у демократском друштву, сарадња, рад са подацима и информацијама	Starter Unit	Starter Unit Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; изражавање броја и количине	- препознавање и именовање слова алфабета; - речи којима се именују боје: black, blue, green, orange, pink, red, white, yellow - основне бројеве 0-100 - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања: Hello. I'm Liam. What's your name? How do you spell it? How are you today? I'm fine, thank you, and you? - изразе и речи који се односе на бројеве и количине: Here you are. How much is that?	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалošки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у уџбенику и радној свесци, симулације у паровима и групама..
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, математика, ликовна култура, музичка култура.							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему: препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање и реагују на њих; траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.6. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.3.2.	Комуникација, компетенција за учење, дигитална компетенција, одговорно учешће у демократском друштву, сарадња, естетичка, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према околини.	Module 1 School again, Come and play	Module 1 School again, Come and play Поздрављање; описивање бића, предмета, места и појава; давање и тражење основних информација о другима; изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања.	- речи које се односе на школу и школски живот - a blue desk, a green notebook, a pink rubber, a red sharpener, a yellow ruler, book, pen, pencil, pencil case, schoolbag - речи којима се именују чланови играчке - ball, bike, car, computer, doll, music box, radio, robot, rocking horse, tea set, toys, train, TV - језичке структуре – Hi, Jake. This is Lilly. Hello, Lilly! What's your name? This is my schoolbag. Red is my favourite colour. Is it a pen? The pink school bus is number eight. I'm eight years old. I'm from England. Whose is this bike? It's Lilly's. These are all my lovely toys!	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

поштују правила учтиве комуникације.					Here you are!, You're welcome! - кратку причу и песму која се односи на тему.		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему: препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, одговорно учешће у демократском	Module 2 Fun time, A nice bed	Module 2 Fun time, A nice bed описивање бића, предмета, места и појава; честитање празника, рођендана и других значајних догађаја;	- речи којима се именују чланови породице: brother, dad, grandma, grandpa, mum, sister - речи које се односе на рођендан: birthday card, cake, candle, decorations, party hat, present	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалогски модели	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци

бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; разумеју и, примењујући једноставна језичка средства, наведу најуобичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника: разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже једноставна обавештења о положају у простору.	1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.6. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.3.2.	друштву, естетичка, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према околини.		исказивање положаја у простору.	- речи којима се именују просторије у кући: bathroom, bedroom, garden, kitchen, living room - речи којима се именују делови намештаја: armchair, bath, bed, bookcase, box, chair, clock, sofa - језичке структуре – Happy Birthday! Thank you! How old are you today? Are you eleven? Yes, we are./No, we aren't. My family is very big! My dad's name is Mark. I'm Daisy and this is my house. There's a sofa in the bathroom. This doll is perfect for a little princess! - кратку причу и песму која се односи на тему. - речи којима се именују различите врсте активности: climb, cook, dance, draw, fly, hear, jump, play football, play the guitar, read, ride a horse, run, see, sing, swim - речи којима се именују делови тела: ears, eyes, hair, hands, head, legs, mouth, nose - речи којима се именују животиње на фарми:	Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

					chicken, cow, duck, frog, goat, rabbit - језичке структуре – What can you do? can swim really well, but I can't cook. Can you hear the children? Time for bed! What's that? It's got two big eyes! Grandma has got five chickens. They are very funny! I'm a farmer. I've got a lot of animals on my farm! How many legs? - кратку причу и песму која се односи на тему.		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање и реагују на њих; траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање; разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње и способности користећи једноставна језичка средства.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.3.2.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, естетичка, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према околини, решавање проблема.	Module 3 I can..., It's a monster!	Module 3 I can..., It's a monster! Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања; описивање догађаја и способности у садашњости	- речи којима се именују различите врсте активности: climb, cook, dance, draw, fly, hear, jump, play football, play the guitar, read, ride a horse, run, see, sing, swim - речи којима се именују делови тела: ears, eyes, hair, hands, head, legs, mouth, nose - речи којима се именују животиње на фарми: chicken, cow, duck, frog, goat, rabbit - језичке структуре – What can you do? can swim really well, but I can't cook. Can you hear the children? Time for bed! What's that? It's got two big eyes! Grandma has got five chickens. They are very funny! I'm a farmer. I've got a lot of animals on my farm! How many legs? - кратку причу и песму која се односи на тему.	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	
Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селектују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих; упуте кратке и једноставне молбе; исказу и прихвате	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, естетичка, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву, рад са подацима и	Module 4 It's snowing!, Flying kites	Module 4 It's snowing!, Flying kites исказивање времена, исказивање молбе, захвалности и извињења; описивање догађаја и способности у садашњости; позив и реаговање на позив за учешће у	- речи којима се именују различите врсте активности: make a snowman, walk - речи и изразе који се односе на метеоролошко време: It's cold., It's hot., It's raining., It's snowing., It's sunny., It's windy. - речи којима се именује одећа: boots, coat, dress, jacket, shoes, shorts, skirt, trousers, T-shirt	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике

захвалност и извињење на једноставан начин; разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње и способности користећи једноставна језичка средства; разумеју позив на заједничку активност и на прикладан начин реагују на њега; упуте позив на заједничку активност.	1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	информацијама, одговоран однос према околини, решавање проблема.		заједничкој активности.	- речи којима се именују годишња доба: autumn, spring, summer, winter - речи којима се именују активности у слободно време: drink milk, eat an ice cream, fish, fly a kite, go to school, listen to music, pick flowers, ride a bike, sleep, tidy my room, watch TV - језичке структуре – It's snowing! It's cold. It's hot and sunny! I'm wearing my red shorts and a blue T-shirt. It's a windy day in London Town. I'm not flying a kite. Are you watching TV? Yes, we are. Spring is here! It's lots of fun! Can you help me? - кратку причу и песму која се односи на тему.	Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказ			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; изразе основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима: разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања / недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање / недопадање	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, естетичка, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према околини, решавање проблема.	Module 5 Time to eat!, Every day	Module 5 Time to eat!, Every day исказивање потреба, осета и осећања; исказивање времена; изражавање допадања / недопадања	- речи којима се именује храна: biscuit, burger, carrot, chicken, chips, chocolate, egg, hot dog, orange juice, onion, pasta, pizza, popcorn, potato, rice, sausage - речи и изразе који се односе на хронолошко време: eight o'clock, half past eight, quarter past eight, quarter to eight - речи којима се именују оброци: breakfast, dinner, lunch - речи којима се именују свакодневне активности: brush my teeth, do my homework, get up, have a shower - речи којима се именују дани у недељи: Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday - језичке структуре –	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

једноставним језичким средствима.	2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.2.				Can I have some chips, please? I like chips, but I don't like burgers. There are some onions, but there aren't any eggs. My favourite food is apple pie! Every day I get up at eight o'clock. My favourite day is Sunday. I get up at ten o'clock in the morning and I have a big breakfast. Cover your mouth and nose when you sneeze. - кратку причу и песму која се односи на тему.		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, poste

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему; разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке.	1.1.2. 1.1.4. 1.1.9. 1.1.19. 1.3.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.3.1.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, естетичка, одговорно учешће у демократском друштву.	Holidays	Holidays честитање празника, рођендана и других значајних догађаја	- речи и изразе које се односе на празник Halloween: costume, sweets, pumpkin, lantern - речи и изразе које се односе на Нову годину: hold hands, make a line, fireworks, heaven, alive - речи и изразе који се односе на Ускрс: bunny, chocolate egg, hot cross bun, spring, chick, lamb, basket, bonnet - речи и изразе који се односе на Дан мајки: roses, traditional, tune, cards, poem, hug - речи и изразе који се односе на Дан очева: day out, tree house, cool, ride, lie, tie - језичке структуре – Happy Halloween! Trick or treat! Happy New Year! Happy Easter! At school, children write poems to show their love for their mothers! Thank you Dad for all you do! Thanks for my day out at the zoo! - песме које се односе на тему.	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	
Српски језик, грађанско васпитање, верска настава, , природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, дигитални свет	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; саопште једноставна упутства и налоге; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења;	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, естетичка.	My Green Passport	My Green Passport разумевање и давање једноставних упутстава и налога; описивање бића, предмета, места и појава.	- речи и изразе који се односе на играчке и очување животне средине: rocket, teddy bear, doll's house, puzzle, train, computer, music box; plastic, electricity, batteries - језичке структуре Green toys are clean toys! No plastic, no electricity, no batteries. I recycle bottles and cans.	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалогски модели Пројектне активности Драмске активности Писање	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике

разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства.	1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.				I plant flowers and trees. Chickens have got feathers and beaks. A tree can be a great place to play! Ride a bike to school. Leave lights on.	Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Српски језик, грађанско васпитање, , природа и друштво, , ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постер

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода - процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, и извођење радних задатака.	Оцену одличан (5) добија ученик који: -у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;. Оцену добар (3) добија ученик који:	Провера остварености исхода: - Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника Усмено одговарање Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију Прегледање свески	Евидентирање смајлића у е дневнику или у свесци педагошке евиденције, на основу ангажовања. Свеобухватност одговора Самосталност у одговарању Правилно изговарање речи и поштовање граматичких правила За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник За редовно доношење домаћег задатка-5 на крају године Уредност	Свакодневно бележење током године По потреби, Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје

Б) Ангажовање ученика у настави -одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима В) Самосталност у раду	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; Б) Ангажовање ученика у настави – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)	Писане провере -Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) Вођење евиденције од стране наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) --Несебичном пружању помоћи другим	Све забележено са часова Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5 Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Сарадња у пару, укљученост оба ученика. -Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано	Након сваке теме (4 провере које се раде цео час – по две у полугодишту и бар две провере до 15минута-једна у првом и једна у другом полугодишту) По потреби

– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4) – показује делимични степен активности и ангажовања (3) - показује мањи степен активности и ангажовања.(2) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)	ученицима	-Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Спреман је да помогне другима	-Пресек стања по тромесечјима

Формативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): провере до петнаест минута, активност на часу (учешће у разговорима, запажања, закључци, увиђања на основу асоцијативног размишљања, примери које ученик наводи из личног искуства, потпуност одговора, креативан допринос приликом анализе), редовност у изради домаћих задатака и њихова садржина, посебно ако су у питању писани/креативни радови, успешност у групном раду, вођење свеске, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу при вршњачком учењу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Начини прилагођавања програма

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

За ученике који лакше и брже савладавају предвиђене садржаје, припремиће се додатни материјал са проширеним садржајем, који би ученици користили на часовима редовне наставе.

За рад са ученицима који имају извесне потешкоће у савладавању градива се осмислиће се активности које ће омогућити лакше савладавање градива кроз индивидуални рад наставника и додатни рад код куће

Литература: 1.Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. SMILES 3, уџбеник за други разред са QR кодом – аутор: Џени Дули;

МАТЕМАТИКА

Назив предмета	Математика
Циљ	Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама,развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникацијематематичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	180 часова

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обрада	Остали облици (утврђивање, вежбање, систематизација, провера)	
1.	Понављање градива другог разреда		6	6
2.	Бројеви	49	74	123
3.	Геометрија	12	17	29
4.	Мерење и мере	5	9	14
5.	Утврђивање градива трећег разреда		8	8
УКУПНО		66	114	180

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАР ДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма(Дидактич ко методичкоупутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1.000); – изврши четири основне рачунске операције, писмено и усмено (до 1.000); – подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; – процени вредност	Основни: 1.1.1; 1.1.2; 1.1.3; 1.1.4; 1.1.5; 1.4.4; 3.1; 1.3.2. Средњи: 1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5. Напредни:3. 1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5;3.3.1; 3.3.2.	Комуникација Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујућиограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,Критичкипроцењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема	БРОЈЕВИ	Бројеви прве хиљаде. Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак). Множење једноцифрени м бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \cdot x = b$. Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$. Римске цифре D, M. Разломци. Упоредивање разломака са једнаким имениоцима. Децимални	Облик рада: -фронтални индивидуални групни -рад у пару Методе рада: -демонстративна -дијалогска -илустративна -истраживачка -диференцирана - пројектна -хеуристичка - графички радови -индивидуализована метода -ИКТ метода -метода писаних радова, - интерактивна, - текстуална, - илустративна, - учење путем открића, Наставна средства : - геометријски прибор - модел геометријских тела -квadratна и тачкаста мрежа -предмети из	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене ере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

израза са једном рачунском операцијом; – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; – одреди десетине и стотине најближе датом броју; – реши једначину са једном рачунском операцијом; – одреди и запишескуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевни		Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, Планира стратегију решавања проблема, Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција Приликом Решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у		запис броја са једном децималом.	окружења -уџбеник -радна свеска - материјал за практичан рад (пластелин, картон, колаж папир, канап, бојице, фломастери...) -маказе -лепак Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, природа и друштво. Место извођења: учионица	

израз или једначину– упореди разломке облика са једнаким имениоцима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом; – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа; – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм).		различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.				

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; – конструише троугао и круг; – именује елементе угла, правоугаоник а, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте углова и троуглова; – одреди обим правоугаоник а, квадрата и	Основни: 1.2.1; 1.2.2; 1. 2.3; 1.2.4. Средњи: 2. 2.2; 2.2.4; 2.2.5. Напредни: 3. 2.1; 3.2.2; 3.2.4.	Комуникација Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,-	ГЕОМЕТРИЈА	Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу). Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг. Правоугаоник и квадрат. Обим троугла, квадрата и правоугаоник а. Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лежира. Конструкције троугла и кружнице.	Облик рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: -демонстративна -дијалогска -илустративна -истраживачка -диференцирана -пројектна -хеуристичка -графички радови -индивидуализована метода- ИКТ метода -метода писаних радова, -интерактивна, -текстуална, -илустративна, -учење путем открића,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање.		Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, Планира стратегију решавања проблема, Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом решавања		Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.	Наставна средства: - геометријски прибор - модели геометријских тела -квadratна и тачкаста мрежа -предмети из окружења - уџбеник -радна свеска -материјал за практичан рад (пластелин, картон, колаж папир, канап, бојице, фломастери...) -маказе -лепак Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, природа и друштво Место извођења: учионица	

		проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.				

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаони ком, квадратом и троуглом);	Основни: 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4; 1.4.2; 1. 4.3; 1.4.4. Средњи: 2. 2.2; 2.4.2; 2. 4.3; 2.4.4. Напредни: 3. 4.2; 3.4.3.	Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, Планира стратегију решавања проблема, - Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење масе (кг, г, т). Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (мм, км). Мерење запремине течности (л, дл, цл, мл, хл). Мерење површине геометријских фигура задатом мером.	- За упознавање метарског система мера треба користити очигледна средства и давати ученицима да мере предмете из околине (у учионици, школском дворишту, код куће итд.). Исто тако, неопходно је и да се ученици вежбају да процењују одока (нпр. раздаљину између два предмета, масу и сл.), па да по завршеном таквом мерењу	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

– примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама		ваншколским искуством. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара - Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене.			утврђују израчунавањем колику су грешку учинили. Облик рада: -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару Методе рада: - демонстративна -дијалогска -илустративна -истраживачка -пројектна -хеуристичка -графички радови -ИКТ метода -интерактивна, -текстуална, -илустративна, -учење путем открића, Наставна средства: Уџбеник Рана свеска Наставни листићи	

					Постери заматематику Нестандардне јединице мере Корелација: - Физичко и здравствено васпитање Различити облици трчања и ходања Места извођења: - Учионица - Школско двориште - Фискултурна сала -Парк	

Математика – допунска настава - годишњи фонд часова 18

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - упознаје и записује бројеве до 1000 (стотине, стотине и десетице); решава простије текстуалне задатке - математички се изражава (математички записује текстуалне задатке, једначине и неједначине и решава их) упознаје, разликује и решава задатке са разломцима $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{1000}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{9}$, $\frac{1}{7}$ - познаје и	Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује,	БРОЈЕВИ	Бројеви прве хиљаде. Сабирање и одузимање (усмени и писмени поступак). Множење једноцифреним бројевима и бројем 10 и дељење бројевима прве десетице са и без остатка (усмени и писмени поступак). Зависност резултата од промене компонената. Једначине	- учење путем откривања - истраживање симулација пројекат решавање проблема - кооперативно учење	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика

разликује римске од арапских бројева и записује их	открива и повезује нова знања. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара, Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, Планира стратегију решавања проблема, Решава проблем према планираној стратегији примењујући		облика: $a + x = b$, $a - x = b$, $x - a = b$, $a \square x = b$. Неједначине облика: $a \pm x < b$, $a \pm x > b$, $x - a < b$, $x - a > b$. Римске цифре D, M. Разломци. Упоређивање разломака са једнаким именицима. Децимални запис броја са једном децималом.		оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

	знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом Решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.				

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - уочава и црта раван, полуправу, праву, дуж и односе међу њима, круг, угао, правоугаоник, квадрат - црта праве (паралелне, нормалне), дуж - израчунава обим квадрата и правоугаоника - уочава и црта троуглове - израчунава обим троугла	Комуникација Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене Компетенција за учење Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Сарадња Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара, Критички	ГЕОМЕТРИЈА	Узајамни положаји правих (паралелне праве и праве које се секу). Угао, врсте углова. Троугао, врсте троуглова. Кружница и круг. Правоугаоник и квадрат. Обим троугла, квадрата и правоугаоника. Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира. Конструкције троугла и кружнице. Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи.	- учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење - учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични

	процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, Планира стратегију решавања проблема, Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Дигитална компетенција - Приликом решавања проблема уме да				радови.

	одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин. Рад са подацима и информацијама - Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их , повезујући их са претходним знањем из различитих области.				
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: упоређује мере - мери дужи - мери масу - мери време (година, век) - мери запремину	Компетенција за учење - Користи различите изворе информација и има критички однос према њима- Способан је да самостално	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење масе (кг, г, т). Мерење времена (деценија, век, секунд). Мерење дужине (мм,	-учење путем откривања - истраживање - симулација - пројекат - решавање проблема - кооперативно учење	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у

течности (литар, децилитар, центилитар, милилитар, хектолитар) - примењује стечена знања о мерама и јединицама мере	и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања. Решавање проблема - Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе између њих, Планира стратегију решавања проблема, - Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем и ваншколским искуством. Сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара - Критички		км). Мерење запремине течности (л, дл, цл, мл, хл). Мерење површине геометријских фигура задатом мером.		разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови.

	процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада. Комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене.				

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Назив предмета Природа и друштво

Циљ Циљ наставе и учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Разред Трећи

Годишњи фонд
часова 72 часа

број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	Обрада	Остали облици (утврђивање, вежбање, систематиз ација, провера)	Укупно
1.	Природа и друштво мога краја	10	5	15
2.	Услови за живот у мом крају	13	5	18
3.	Оријентација у простору и времену	11	5	16
4.	Кретање	8	4	12
5.	Материјали	6	5	11
УКУПНО		48	24	72

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРД И	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈ А	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – идентификује облике рељефа у свом крају; – идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају; – илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају; – примени правила	1ПД.1.6.1 , 1ПД.1.6.2, 1ПД.2.6.1, 1ПД.2.6.2, 1ПД.2.6.3, 1ПД.1.5.1, 1ПД.1.5.2, 1ПД.1.5.3, 1ПД.2.1.1. 1ПД.2.5.1, 1ПД.2.5.2, 1ПД.2.5.3. 1ПД.3.1.1, 1ПД.3.5.1, 1ПД.3.5.2.	Одговорно учешће у демократском друштву-има позитиван став према поштовању људских права и слобода. Сарадњапоштује друге као равноправне чланове групе Решавањеее прроблемасамостално или консултује друге у решавању проблема. Рад са подацима и информацијам	I ПРИРОДА И ДРУШТВО МОГА КРАЈА	Облици рељефа: узвишења (подножје, стране, обронци, врх), равнице и удубљења. Рељеф у мом крају. Површинске воде: река и њене притоке (лева и десна обала); бара и језеро. Површинске воде у мом краја. Групе људи: становници и народи краја (права и	Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседиРазговор Посматрање илустрација у уџбенику и разговор(пород ица, празници, дечја права...)ИграРазредна телевизија-деца сама праве емисије на различите теме:вести из школе, квизови, загонетне	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа

друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима; повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живе; представи резултате истраживања; – повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; примени правила безбедног понашања у саобраћају; повеже резултате рада са - уложеним		а- користи податке из различитих извора.		обавезе; обичаји; суживот). Производне и непроизводне делатности и њихова међузависност. Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност. Значај и улога саобраћаја. Путнички, теретни и информацион и саобраћај. Безбедно понашање ученика на саобраћајницама у крају. Опрема за безбедну вожњу ролера, тротинета и бицикла. Течно, гасовито и чврсто	личности (занимања), дебате (зашто волим- не волим да идем у школу, никада- или понекад треба слагати...); Истраживачки рад(рељеф, стан овници. занимања; саобраћај у нашем крају...) Извођење једноставних огледа(вода, ваздух) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, Активна настава Методе рада: Дијалошка, илустративна, демонстративна, текстуална амбијентална, разговора, хеуристичка,	ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке.

трудоm.				стање воде. Кружење воде у природи. Промене при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремина и кретање ваздуха). Мерење температуре воде, ваздуха и тела.	писаних радова, експери ментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Корелација: Музичка култура Песме(о природи; Стране света) Српски језик На селуговорна вежба У граду- говорна вежба Упознајте мој крајговорна вежба А ово је моја школаговорна вежба Грађанск о васпитање Пра ва деце Да	

					кажем слободноВерон аука- Божих Место извођења: учионица, часов и у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседи.	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу; – повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха;	1ПД.1.1.1, 1ПД.1.3.1, 1ПД.2.3.1, 1ПД.2.3.2, 1ПД.3.3.1, 1ПД.1.1.2, 1ПД.1.1.6, 1ПД.1.2.3, 1ПД.2.1.1, 1ПД.2.1.3, 1ПД.2.1.5, 1ПД.2.1.6, 1ПД.2.2.3, 1ПД.3.1.1, 1ПД.1.5.4, 1ПД.1.5.5, 1ПД.2.2.4.	Комуникативна компетенција, Компетенција за учење, Дигитална компетенција, Компетенција за сарадњу, за одговорно учешће у демократском друштву, Одговоран однос према околини, Одговоран однос	II УСЛОВИ ЗА ЖИВОТ У МОМ КРАЈУ	Услови за жив от, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заје дницама: - Копнене животне заједнице: шуме, ливаде и пашњаци; - Водене животне заједнице: бар е, језера и реке. Култивисане	Часови у непосредној околини школе (објекти њихова намена , понашање у насељу, суседиРазговор Посматрање илустрација у учбенику и разговор(пород ица, празници, дечја права...)ИграРазредна телевизија-деца сама праве	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа

– очита вредност температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра; – прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланца исхране; – илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; – примени поступке (мере) заштите од заразних болести; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима;		према здрављу.		животне заједнице: воћњаци, повртњаци, њиве и паркови. Значај и заштита земљишта и копнених животних заједница. Значај и заштита вода и водених животних заједница. Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима. Начини преношења и мере заштите од заразних болести(грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње	емисије на различите теме:вести из школе, квизови, загонетне личности (занимања), дебате (зашто волим- не волим да идем у школу, никада- или понекад треба слагати...); Истраживачки рад(рељеф,стан овници.занимања;саобраћај у нашем крају...) Извођење једноставних огледа(вода,ваздух) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна,	ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке.

– представи резултате истраживања; - повеже резултате рада са уложеним трудом.				(крпељи, вашке).	демонстративна ,текстуалнаамб ијенталн а, разговора, хеуристичка, писаних радова,експери ментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Корелација: Музичка култураПесме(о природи;Стране света) Српски језикНа селуговорна вежбаУ граду- говорна вежбаУпознајте мој крајговорна вежбаА ово је моја школа-	

					говорна вежба Грађанско васпитање Права деце Да кажем слободно Верон аука- Божић Место извођења: учионица, часови и у непосредној околини школе (објекти њихова намена, понашање у насељу, суседи.	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења; - опише пут којим се може стићи од једне	1ПД.1.4.2, 1ПД.1.4.3, 1ПД.1.4.4, 1ПД.2.4.3, 1ПД.2.4.4, 1ПД.2.4.5, 1ПД.3.4.1, 1ПД.1.6.4, 1ПД.1.6.5, 1ПД.1.6.6, 1ПД.2.6.4, 1ПД.2.6.5, 1ПД.2.6.7.	Комуникативна компетенција, Компетенција за учење, Дигитална компетенција, Компетенција за сарадњу, За одговорно учешће у демократском	III ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	Главне стране света. Умањено приказивање објеката и приказивање из „птичије” перспективе. План насеља. Географска карта Републике Србије: картографске	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалошка, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи,

до друге тачке помоћу плана насеља; идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије; користи временске одреднице (година, деценија, век) – у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости прикупи и представи податке о прошлости породице и краја; повеже резултате рада са –		друштву, Одговоран однос према околини, Рад са подацима и информацијама.		боје, картографски знаци). Мој крај на географској карти Републике Србије. Временске одреднице (датум, година, деценија и век).	хеуристичка, писаних радова, експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Корелација: Српски језик Бринемо о здрављу говорна вежба Место извођења: учионица, часови и у непосредној околини школе (објекти њихова намена, понашање у насељу, суседи); час у кабинету за информатику	тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске

уложеним трудом.					(Рачунар као извор информација)	белешке.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом; – повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем; – разликује природне и вештачке изворе светлости; – повеже	1ПД.1.4.1. 1ПД.2.4.1. 1ПД.2.4.1. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5.	Компетенција за учењеспособан је да самостално и у сарадњи са другима истражује,откри ва и повезује нова знања;користи могућности ваншколског учења,негује и развија лична интересовања Предузимљивост и оријентација капредузетништвуприлагођава се економским и друштвеним променама усмерен је на	IV КРЕТАЊЕ	Кретање тела попутањи (правилинијско и криволинијско). Утицај јачине деловања на пређено растојање тела. Дејство Земљине теже – падање тела. Утицај облика тела на брзину падања. Извори светлости (природни и	Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару,Активна настава Методе рада: Дијалошка, илустративна, демонстративна ,текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова,експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике,	Прикупљање информација изразличитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем

промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости; – повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора; – изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком; – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или		развој нових вештина које примењује у практичном раду, учествује у активности са другима у оквиру своје тимске улоге Дигитална компетенција приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин.		вештачки). Како настаје сенка – облик и величина сенке. Кретање производи звук: треперење затегнуте жице, гласних жица; различити звуци у природи. Звук као информација. Заштита од буке.	пригодни радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Коорелација: Ликовна култура (Цртање, Линеарне) Место извођења: учионица	постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке.

цртежом и др.); сарађује са другима на заједничким активностима						
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разликује повратне и неповратне промене материјала; – уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност; боја; густина; – одабере материјале који по	1ПД.1.3.4, 1ПД.1.3.5, 1ПД.1.3.6, 1ПД.2.3.3, 1ПД.2.3.4, 1ПД.2.3.5, 1ПД.2.3.6, 1ПД.3.3.2.	Решавање проблема; Сарадња; Компетенција за учење способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења, негује и развија лична интересовања Комуникација; Естетичка компетенција;	V МАТЕРИЈАЛИ	Промене материјала: повратне (истезање, савијање, ширење/скупљање; испаравање, кондензовање, топљење/очвршћавање) и неповратне (сагоревање, рђање). Сличности и разлике међу течностима (вода, уље, детерџент за прање судова, мед, млеко,	Практичан рад ученика(прављење предмета од различитих материјала)Ист раживачке активности утицај подлоге и облика предмета на кретање(глатка и храпава подлога...); својства материјала Игра(Погоди који је предмет) Посматрање	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, учествовање у разговору и дискусији, самосталан рад, рад у групи, тестови. Праћењем постигнућа ученика, усменим испитивањем Бележењем

– топлотној проводљивост и највише одговарају употреби у – свакодневном животу; објасни како рециклажа помаже очувању природе; – једноставне огледе/експерименте и повеже - резултат са објашњењем/закључком; повеже резултате рада са уложеним трудом; представи резултате истраживања.		Рад са подацима и информацијама; Дигитална Компетенција.		сок од лимуна). Вода и друге течности као растварачи. Зависност брзине растварања од уситњености материјала, температуре течности и мешања. Топлотна проводљивост материјала. Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу (крзно и перје; слојевито облачење, вунене рукавице, грађевински блокови, термос-боца). Значај рециклаже.	илустрација и разговор(употреба и значај материјала за човека....) Једноставни огледи(испитивања својстава материјала) Облик рада: Групни, индивидуални, фронтални, рад у пару, активна настава Методе рада: Дијалогска, илустративна, демонстративна, текстуална, амбијентална, разговора, хеуристичка, писаних радова, експериментална Наставна средства: Уџбеник, слике, пригодни	постигнућа ученика оценом Усмене и писмене провере степена усвојености знања; Свеске ученика и њихови практични радови. Активност ученика, питања ученика, контролни задаци, посматрање, праћење ангажовања ученика, наративне и анегдотске белешке.

			Разврставање отпадаод пластике, стакла, папира, метала. Рационална потрошња. Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју.	радови, текст Наставни лист, материјал за оглед, енциклопедије, фотографије Коорелација: Ликовна култура -Од старог-ново Место извођења: учионица	

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Назив предмета

Ликовна култура

Циљ

Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван односпрема култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Разред

Трећи

Годишњи фонд часова 72 часа

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обрада	Остали облици (утврђивање, вежбање, систематизација, провера)	
1.	Материјали	21	7	28
2.	Композиција	16	8	24
3.	Споразумевање	4	8	12
4.	Простор	6	2	8
УКУПНО		47	25	72

ПРЕДМЕТН И ИСХОДИ	СТАНДАР ДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; – повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарајући м	-	Естетичка компетенција препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност Компетенцијасарадњ а – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	I МАТЕРИЈАЛ И	Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност (промене у току сушења, у контакту са светлошћу, у контакту са различитим супстанцама и подлогама...), материјали који	-Примена материјала и техника у сликању и вајању различитих облика које ученици познају (животиње, предмети, људи..) - Анализом свог рада - Анализом радова осталих ученика - Цртањем употребних предмета Час у природи посматрање	Однос према раду: (ученик је припремљен за час, одговорно користи материјал, прибор и алатке, одржава прибор и радни простор...); – однос према себи (поставља питања, труди се, учи на грешкама, самосталан је у индивидуалном раду, истрајан је...); – однос према другима (поштује договорена правила понашања,

продуктом; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију; – изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама.				могу да се користе као алатке (пера, длака, лишће, дрвца...). Изглед материјала – основне и изведене боје, природне и створене текстуре. Технике. Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната (накит, уметничке лутке, шешири, таписерије, ћилими, осликани текстил, собне светиљке и сенила, грнчарија, дуборез, гравуре...).	ближе околине; школског дворишта; објеката) Цртањем простора у коме ученици бораве свакодневно (– своје собе, куће, школе) Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Посета оближњим продавницама, (посматрање производа на рафовима) Одељенским изложбама радова. Уређива њем паноа коришћењем различитих ликовних и неликовних	спреман је да помогне и да сарађује, уважава туђе радове, начин размишљања, доживљавања, опажања...); – разумевање (разуме задатак, разуме појмове, разуме процес, разуме визуелне информације...); – повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, идеје, дела...); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове, оригиналан је у односу на своје претходне радове...); – вербално изражавање (учтиво комуницира, кратко и јасно

				Значај рециклирања, уметничка рециклажа.	материјала урадити дораду типа Роршахове мрље да би добили слику користећи другу врсту материјала – слободно одабрану потребни или неупотребни предмет као изапочети цртеж преобликовати користећи различите материјале Облик рада: фронтални, групни, индивидуални Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна, истраживачка, практичан рад Корелација: Природа и друштво- Од	образлаже свој рад, замисао, утисак, опажање, емоције...); – употреба техника (примењује одговарајући процес, контролише однос воде и боје, бира подлогу у односу на технику, бира материјал и технику у односу на идеју). Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, разумевање, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника.

					чега су предмети око нас Материјали и њихова својства (меко, тврдо; провидно, непровидно; храпаво, глатко) Место извођења: Учионица	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа; – изрази одабране садржаје изразом лица,		Естетичка компетенција -препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност; ученик влада основним значењем појма култура Компетенција сарадња –активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	II КОМПОЗИЦИЈА	Композиција. Дводимензионална и тродимензионална композиције, организација композиције, равнотежа. Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна илустративна Корелација: Српски језик, ликовна култура, музичка култура, пројектна настава Место извођења: учионица	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пакујење, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника.

положајем тела, покретима или кретањем;						
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: –изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; – користи одабране податке и информације као подстицај за	-	Компетенција сарадња – активно и конструктивно учествује у раду групе или пара Дигитална компетенција уме да претражује и користи ИКТ	III СПОРАЗУМЕВАЊЕ	Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације. Тумачење визуелних информација. Визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње...	Гледање цртаних филмова (посматрање, анализа; стицање знања о настанку цртаног филма; његове намене) Формирањем целине од више делова(илустровање приче, бајке кроз слике.) Читање стрипа (његово посматрање, анализа, разумевање	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пакује, повезивање, оригиналност, вербално изражавање, употреба техника – однос према раду (ученик је припремљен за час, одговорно користи материјал, прибор и алатке,

стваралачки рад; –протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота;				Пејзаж, портрет, аутопортрет. Слика, текст, звук. Кратки анимирани филмови, рекламе, билборди... Лепо писање – плакат, позивнице, честитке...	постојања истог, његове намене) Цртање и бојење амбалаже и рекламног материјала Прављење плаката, билборда Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалошка, илустративна Корелација: Природа и друштво: Производи Српски језик Прича по низу слика Место извођења: учионица	одржава прибор и радни простор...); – однос према себи (поставља питања, труди се, учи на грешкама, самосталан је у индивидуалном раду, истрајан је...); – однос према другима (поштује договорена правила понашања, спреман је да помогне и да сарађује, уважава туђе радове, начин размишљања, доживљавања, опажања...); – разумевање (разуме задатак, разуме појмове, разуме процес, разуме визуелне информације...); – повезивање (повезује и пореди познате и нове

						информације, људе, места, догађаје, идеје, дела...); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове, оригиналан је у односу на своје претходне радове...); – вербално изражавање (учтиво комуницира, кратко и јасно образлаже свој рад, замисао, утисак, опажање, емоције...); – употреба техника (примењује одговарајући процес, контролише однос воде и боје, бира подлогу у односу на технику, бира материјал и технику у односу на идеју).

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; – учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.	-	Компетенција одговорно учешће у демократском друштву -негује своју културну баштину, понаша се одговорно у друштву.. Естетичка компетенција -препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност;ученик влада озновним значењем појма култура Компетенцијасарадња –активно и конструктивно учествује у раду групе или пара	IV ПРОСТОР	Облици у простору. Непокретни објекти у отвореном и затвореном простору (споменици, уметничка дела, експонати...). Композиција у простору – поставка изложбе, уређење просторије, уређење школе, уређење околине у локалној заједници... Оптичке илузије на дводимензионалној подлози, специјални ефекти на сцени, у филмовима, игрицама...	Посета значајних објеката изнајближег окружења Посета библиотеци Посета позоришту Час у природи (посматрање ближе околине; школског дворишта; објеката) Цртањем употребних предмета и извештавање о њиховој намени. Анализа ученичких радова Доживљај током боравка на планини, мору... описивање,илустрација Облик рада: фронтални,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, однос према раду, однос према себи, однос према другима, пазумевање, повезивање,оригиналност, вербално изражавање, употреба техника– однос према раду (ученик је припремљен за час, одговорно користи материјал, прибор и алатке, одржава прибор и радни простор...); – однос према себи (поставља питања, труди се, учи на грешкама, самосталан је у индивидуалном раду, истрајан

				Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.	групни, индивидуални, рад у пару Методе рада: вербална, демонстративна, дијалогска, илустративна Корелација: Програми да и друштво: Групе људи: породица, школе, клубови, заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова групе. Правила понашања појединаца и групе. Место извођења: учионица	је...); – однос према другима (поштује договорена правила понашања, спреман је да помогне и да сарађује, уважава туђе радове, начин размишљања, доживљавања, опажања...); – разумевање (разуме задатак, разуме појмове, разуме процес, разуме визуелне информације...); – повезивање (повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, идеје, дела...); – оригиналност (оригиналан је у односу на туђе радове, оригиналан је у односу на своје претходне

						радове...); – вербално изражавање (учтиво комуницира, кратко и јасно образлаже свој рад, замисао, утисак, опажање, емоције...); – употреба техника (примењује одговарајући процес, контролише однос воде и боје, бира подлогу у односу на технику, бира материјал и технику у односу на идеју).

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Назив предмета	Музичка култура
Циљ	Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав премамузици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.
Разред	Трећи
Годишњи фонд	36 часова

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обрада	Остали облици (утврђивање, вежбање, систематизација, провера)	
1.	Слушање музике	19	2	21
2.	Извођење музике	10	4	14
3.	Музичко стваралаштво	1		1
УКУПНО		30	6	36

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРД И	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; разликује различите инструменте по боји звука и	-	Компетенција комуникација -Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације. -Изражава своје ставове, мишљења, осећања, напозитиван, конструктиван аргументован начин.- Користи на одговарајући	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звуклик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе	Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, у пару Методе рада: вербална, демонстративна и илустративна Корелација: Српски језик, Ликовна култура, Природа и	Посматрање ангажованости на часу Препознавање слушане музике Разговор са учеником Усмено испитивање.

изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима.		и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву -Негује своју националну културну баштину. - Промовише позитивне вредности друштва у разлишитим активностима (културно. уметничке акције). Компетенција сарадња - Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара. Дигитална компетенција -Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу.		и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратакдуг), јачина (гласан-тих), висина (високдубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, двагласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације	друштво Место извођења: учионица	

				значајне у животу ученика. Музичка прича. Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука (цеде плејер, рачунар...).		
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и	-	Компетенција комуникација - Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације. - Изражава своје ставове, мишљења,	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономотопеје и илустрације Правилан начин певања –	-ПЕВАЊЕ ПЕСАМА - изражајно читање текста песме и изражајно певање песме, понекад и демонстрирање ,	Посматрање ангажованости на часу Разговор са учеником Усмено испитивање Певање бројалица и песама по

расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом;		осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. - Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву - Негује своју националну културну баштину. - Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (културно. уметничке акције). Компетенција за учење - Има позитиван и одговоран однос према учењу. Компетенција сарадња - Активно и		држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (a1 бела, x1 љубичаста боја). Дечји и алтернативни инструменти иначини свирања на њима.	(учитељ), ученици са учитељем певају песму по строфама, певање песме у целини, изражајно певање песме без пратње); - надпевавање по групама; -ИЗВОЂЕЊЕ БРОЈАЛИЦЕ - учитељ изводи бројалицу у целини, затим по деловима, ученици са учитељом изводе бројалицу по деловима, затим је спајају у целину, могу је пратити штапићима, звечкама,	слуху. Извођење одговарајуће пратње уз песму (руке, тело) Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима.

— објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења; — учествује у школским приредбама и манифестацијама .		конструктивно учествује у раду групе или пара. Естетичка компетенција - Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска културна баштина. - Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности. - Препознаје и развија сопствене стваралачке		Инструменталн апратња по слуху уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима — песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима ина алтернативним изворима звука. Музички бонтон.	конзервама; -МУЗИЧКА ИГРА - ученици прате и изводе упутства учитеља; -СВИРАЊЕ НА НАПРАВЉЕН ИМ МУЗИЧКИМ ИНСТРУМЕНТИМА (штапићи, звечке, конзерве....) Облик рада: Фронтални, групни, индивидуални, практичан рад и радионица Методе рада: монолошка, дијалогска, слушање аудио примера, игровне активности, истактаивачки рад, метода	

					стваралачког рада Наставна средства: текстовна наставна средства, аудитивна наставна средства, помоћна техничка средства Корелација: Српски језикМој друг,моја другарица (Говорна вежба); Играмо се гласовима, словима, речима;.Приро да и друштво- Јесен, Зима, Пролеће, ПразнициФизи чко и здравствено васпитањеИде маца око тебе, Ко	

					пре до мене, Разбрајалице за игру- наставни садржаји који могу да се прилагоде теми- ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Место извођења: учионица	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање;	-	-	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШ ТВО	Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне	-Подстицање и развијање жеље за изражајнијим певањем; - Обележавање појединих речи или фраза током извођења мелодије звуком неких инструмената , према избору ученика; - Опонашање звукова из	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, активност на часу, степен ангажовања,

– осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.				приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.	околине, спонтано или договореном импровизацијом (звучи у кући, звучи града, звучи у природи); - Смишљање малих ритмичких целина остварених говором или спонтано изговорених група гласова; -Потпуно слободна звучна импровизација остварена рукама или ногама, односно децјим инструментима ; -Слободан, импровизован звучни разговор остварен једним од	уложен труд и лично напредовање сваког ученика у складу са његовим музичким могућностима.

					претходно наведених начина; -Мале, договором састављене музичке игре уз покрет; Облик рада: фронтални, рад у групи, индивидуални Методе рада: монолошка, дијалошка, слушање аудио-примера, илустративнодемонстративна метода Наставна средства: Текстовна наставна средства, аудитивна средства, помоћна техничка средства, илустративнодемонстративна средства	

					Корелација: Физичко васпитање Народне игре Српски језик- наставни садржаји који могу да се прилагоде теми- МУЗИЧКО СТВАРАЛАШ ТВО Место извођења: учионица	

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Назив предмета	Физичко и здравствено васпитање
Циљ	Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здрављаи примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	108 часова

Редни број теме	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ТИП ЧАСА		Укупно
		Обучавање	Увежбавање	
1.	Физичке способности	НА СВИМ ЧАСОВИМА		6
2.	Моторичке вештине	42	60	102
3.	Физичка и здравствена култура	НА СВИМ ЧАСОВИМА		
УКУПНО		42	66	108

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТ НЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; комбинује усвојене моторичке	ФВ.1.1.1.Унапр еђује моторичке способности ФВ.1.1.2.Прави лно изводи једноставније вежбе обликовања, са и без реквизита ФВ.1.1.3.Разуме значај правилног држања тела за здравље ФВ.2.1.1.Приме њује самостално научени комплекс јутарње	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњи са другима истраж ује, открива и повезује нова знања; користимогућн ост ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости . Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Рад у пару Метод рада: Демонстративна, дијалошка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте, реквизити,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској

вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања.	гимнастике ФВ.3.1.1. Правилно изводи најмање један комплекс вежби обликовања и приказује вежбе за поједине делове тела	Има позитиван став према учењу. Користи различите изворе информација и има критички однос према њима. Комуникација; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност. Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према		физичког развоја и моторичких способности.	клуба, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клуба, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило, козлић, са ндук, обруч и, касета, вијаче, лоптица, табла, листови хартије, што перница Корелација: Математика: геометрија, бројеви, мерење и мере Српски језик: Вођени и слободни разговор. Говорни предлози. Усмена порука. Разговорна,	опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.

		здрављу. Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (			ситуационе и језичке игре. Природа и друштво :Основна осећања (радост, страх, туга и бес).Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом).Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор.Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на	

		свакодневни говор у приватном и јавном животу).			временскеодредни це: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура: Изговор бројалице у ритму уз покрет – пљескање, пуккетање прстима, корачање,дланом о надланицу, ударом о клубу.Звучне ономатопеје и илустрације.Држа ње тела и дисање – правилан начинпевања.Пра вилна дикција – изговарање брзалица ибројалица.Певањ е песама по слуху	

					различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме. Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.	
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе децји и народни плес; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за	ФВ.1.2.1.Правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултат ФВ.1.2.2.Зна правилно да скаче удаљ згрчком варијантом технике и мери дужину скока ФВ.1.2.3.Зна правилно да скаче у варијантом	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњиса другима истражује, открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу. Има	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ	-Ходање и трчање Садржај: Ходање: – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање опружањем стајне ноге, – ходање са реквизитом, – ходање са променом правца и смера,	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Методе рада: Демонстративна, дијалогска, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској

вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења.	технике маказице ФВ.1.2.4.Правило изводи вежбе на тлу ФВ.1.2.5.Правило изводи вежбе на греди и шведској клупи ФВ.1.2.6.Познаје правила спортских елементарних игара ФВ.2.2.1.Правило изводи прескоке ФВ.2.2.2.Правило изводи вежбе на вратилу ФВ.2.2.3.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбал и “Између четири ватре”, примењујући основну технику, неопходна правила и	позитиван став према учењу.Користи различитеизворе информација и има критички однос према њима. Комуникација; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност.Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговораноднос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу.	– ходање комбиновано са различитим покретима, – ходање преко ниских препрека, – елементарне игре са ходањем. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом ритма , – трчање са променом правца и смера, – брзо трчање стартом из различитих почетних положаја, – трчање 30 m – елементарне игре са трчањем. - Скакање и прескакање-	лопте,реквизити, клупа, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клупа, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило,козлић,сандук,обруч и,касета,вијаче, лоптица, табла, листови хартије,штоперица Корелација: Математика: (геометрија) Геометријске фигуре: круг,правоугаоник, квадрат и троугао Права, крива и изломљена линија.Затворена	опреми; – активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак Ученика.

	сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других ФВ.2.2.4.Правишно изводи основне ритмичке вежбе са лоптом и вијачом ФВ.2.2.5.Правишно изводи плес и народно кола предвиђена за трећи разред ФВ.3.2.1.Игра Мини - рукомет, “Футсал”- мали фудбали “Између четири ватре”, примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен	Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора.Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (свакодневни говор		Прескакање вијача, палица и других реквизита поређаних на тлу једноножним и суножним одскоком. Комбинације скокова, Скок удаљ и увис из места и залета. Скок са повишене површине. Припремне вежбе за прескок: игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања. - Бацање и хватањеХодање и трчање са котрљањем лопте. Бацање лоптице из	и отворена линија.Тачка и линија. Дуж.(бројеви) Бројање, писање и читање бројева.Редни бројеви.(мерење и мере)Мерење дужине нестандартним јединицама мере.Српски језик:(језичка култура) Вођени и слободни разговор.Говорни предлошци.Усмена порука.Разговорне, ситуационе и језичке игре. Природа и друштво:(ја и други) Основна осећања (радост, страх, туга и бес).Основне животне	

	сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других.	уприватном и јавном животу).		места у даљину и у циљ. Бацање лоптице из кретања. Бацање лопте увис без и са okreом за 360 степени. Вођење лопте једном и другом руком у месту и кретању. Додавање лопте једном и другом руком. Вођење лопте у ходању и трчању. Гађање лоптом у импровизовани кош, ниски кош и гол. Елементарне игре са вођењем,	потребе (дисање, храна, вода, спавањ е и потреба за тоалетом). (здрав ље и безбедност) Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. (орјентација у простору и времену) Кретање и сналажење у простору у односу напросторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горедоле и карактеристичне објекте. Сналажењ е у времену у односу на временске одредни це: делови дана, обданица и	

				додавањем и гађањем лоптом у циљ. Штафетне игре и друге елементарне игре лоптом (вођење, хватање, додавање). Пузања, вишења, упори и пењања Помицање на дохватном вратилу са погрченим ногама у вису предњем. Помицање у вису предњем окретањем за 180 степени, са укрштеним хватом. Њихање уз помоћ. Проширени садржаји	ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура: (извођење музике) Изговор бројалице у ритму уз покрет – плескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клупу. Звучне ономотопеје и илустрације. Држање тела и дисање – правилан начин певања. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху	

				Узмак корацима уз косу површину. Бочно пењање уз лестве са наизменичним прехватањем и опирањем истовремено обема ногама. Вежбе на тлу Основни садржаји Два повезана колута напред. Колут напред и скок пруженим телом. Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. Колут назад. Састав од научених елемената. Игре усвојених	различитог садржајаи карактера.Певање песама уз покрет – песме уз игру инародне песме.(музичко стваралаштво)Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша.Место извођења: Фискултурна сала, школско двориште, учионица.	

				вежби. Проширени садржаји Колут напред из упора стојећег опружених ногу. Колут преко лопте. Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби. Вежбе равнотеже Основни садржаји Мала вага на тлу, клупи и ниској греди. Ходање привлачењем на целом стопалу и успон. Ходање опружањем стајне и предножењем замајне ноге.		

				Ходање уназад на греди. Састав из другог разреда допунити наученим вежбама. Проширени садржаји Наскок кораком на греду. Чучањ и окрет у чучњу за 90степени и 180степени. Састав из другог разреда допунити вежбама ходањем уназад и окретом у чучњу за 180степени. Одељенско такмичење. Вежбе са реквизитима Вежбе		

				обликовања сареквизитима. Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита. Прескакање вијаче на различите начине. Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. Елементарне игре са реквизитима. Игре са ластишом. Полигон и елементарне игре уз коришћење реквизита Плес и ритмика Основни садржаји Народно коло		

				и дечији плес по избору. Повезивање елемената из првог разреда у композицију – састав. Основни ритмички покрети са реквизитима. Проширени садржаји Прескакање вијаче уназад. Комбиновано прескакање вијаче напредназад. Ходање и трчање са бацањем и хватањем лопте и обруча. Вежбаса вијачом Полигони Кобиновани полигон од усвојених		

				вештина (вежби)		
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно	ФВ.1.3.1.Зна основне појмове везане за физичко вежбање ФВ.1.3.2.Познај е основна начела безбедности у сали, на игралишту и учионици ФВ.1.3.3.Примењује здравственохигијенске мере ФВ.2.3.1.Зна основна правила Мини - рукомета,	Компетенција за учење; Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користимогућност ваншколског учења, негује и развија лична интересовања. Има позитиван и одговоран однос према учењу. Има позитиван став	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Моје здравље и вежбање. Мишићи, зглобови и костимога тела. Телесни развој.. Лична хигијена. Хигијена простора за вежбање. „Шарени-разноврсни оброк” – правилна исхрана. Значај воде за организам	Облик рада: Фронтални Групни Индивидуални Методе рада: Демонстративна, дијалошка, метода практичног вежбања, метода усменог излагања Наставна средства: Разни предмети, објекти непосредне стварности, палице, лопте, реквизити,	Прикупљање информација из различитих извора: свакодневна посматрања, ниво ангажованости (активност) и однос ученика према обавезама у физичком и здравственом васпитању који обухвата: – вежбање у адекватној спортској опреми;

стање и не
вежба када
је
болестан; –
примењује

здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде; – повеже ходање и трчање са позитивним утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета у вежбању; – се придржава правила вежбања; вреднује успех у вежбању.	“Футсала” и “Између четири ватре” ФВ.2.3.2.Позитивно вреднује успешне потезе и уложени труд свих учесника у игри, уз подстицање свих учесника у игри ФВ.3.3.1.Зна утицај физичког вежбања	према учењу.Користи различитеизворе информација и има критички однос према њима. Комуникација; Уважава саговорника реагујући оно што говори, а не на његову личност.Уме да саслуша саговорника до краја и без упадица. Одговоран однос према околини; Одговоран је према квалитету сопственог живота, што обухвата и однос према околини и однос према здрављу.		и вежбање.	клуба, греда, струњаче, разне справе, столице, кутије, школске торбе, књига, ластиш, ЦД, шведска клуба, канап, трака, картони са бројевима, мараме, шал, санке, грудве, вратило,козлић,сандук,обруч и,касета,вијаче, лоптица, табла, листови хартије,штоперица Корелација: Математика: (геометрија) Геометријске фигуре: круг,правоугаоник, квадрат и троугао Права, крива и изломљена линија.Затворена и отворена линија.Тачка и	– активно учествује на часовима физичког и здравственог васпитања; – вежбање и играње у слободно време. Приказ једног комплекса усвојених општеприпремних вежби (вежби обликовања), без реквизита. Постигнућа у моторичким вештинама. Индивидуални напредак ученика.

		Одговоран однос према здрављу; Бира стил живота и навике имајући у виду добре стране и ризике тог избора.Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор. Сарадња; Естетичка компетенција: Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, културна баштина, језичка култура (свакодневни говор			линија. Дуж. (бројеви) Бројање, писање и читање бројева.Редни бројеви. (мерење и мере) Мерење дужине нестандартним јединицама мере. Српски језик: (језичка култура) Вођени и слободни разговор.Говорни предлошци.Усмена порука.Разговорне, ситуационе и језичке игре. Природа и друштво: (ја и други) Основна осећања (радост, страх, туга и бес).Основне животне потребе (дисање, храна,вода,спавањ	

		уприватном и јавном животу).			е и потреба за тоалетом). (здравље и безбедност) Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. (орјентација у простору и времену) Кретање и сналажење у простору у односу на просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после,	

					јуче, данас, сутра, прекјуче, Музичка култура: (извођење музике) Изговор бројалице у ритму уз покрет – пљескање, пуцкетање прстима, корачање, дланом о надланицу, ударом о клубу. Звучне ономатопеје и илустрације. Држа ње тела и дисање – правилан начин певања. Пра вилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певањ е песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање	

					песама уз покрет – песме уз игру инародне песме. (музичко стваралаштво) Креирање сопствених покрета уз музику којасе изводи или слуша. Место извођења: Фискултурна сала, школско двориште, учионица	

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Назив предмета	Грађанско васпитање
Циљ	Циљ наставе и учења програма Грађанско васпитање је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активноучествује у животу школске заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократскогдруштва.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	36 часова

Редни број	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	ЉУДСКА ПРАВА	12
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	10
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	8
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	6
укупно		36

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	СТАНДАРДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)	Начин провере остварености исхода
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: – својим понашањем показује да прихвата различитост других; – препознаје у свом окружењу примере неједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког		Компетенција комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања а. Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву Зна дејча и основна људска права и одговорности, уме да препозна њихово кршење.	ЉУДСКА ПРАВА	Различитост Живот у заједници у којој би сви људи били исти (по полу, узрасту, вери, националности, образовању, интересовању). Различитост као богатство једне друштвене заједнице. Отвореност и затвореност за различитости. Различитости у нашој локалној заједници. Равноправност	Интерактивна Радионица. Представљање покретом, цртежом Прављење беда, стрипа Игровне активности Искуствено учење кроз размену у групи Играње улога Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару - групни Методе рада: - дијалогска - илустративнодемонстративна	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама,

њиховог личног својства; – се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама.				мушкараца и жена Уважавање разлика уз једнакарава, одговорности и могућности. Дечаци и девојчице – сличности и разлике, иста права и могућности. Осетљиве друштвене групе Групе којима је услед специфичних разлика потребна додатна подршка како би имале исте шансе и могле равноправно да се укључе у живот заједнице и остваре своје потребе и	а - интерактивна - истраживачка - игра улога Наставна средства: Уџбеник, потребан материјал Корелација: Природа и друштво: Ја и други, Породични дом, школа . Српски језик: Разговорне, ситуационе и језичке игре. Сценска инпровизација. Вођени и слободни разговор. Музичка култура: Кад си срећан. Ликовна култура: Ликов на култура и окружење.	наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу,

				права. Стереотипи и предрасуде Упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога (сви дечаки су, све девојчице су, сви Роми су). Негативно мишљење појединаца о некоме ко се не познаје довољно. Стереотипи и предрасуде као основ за дискриминацију. Дискриминација Неједнако поступање	Односи у видном пољу Место извођења: учионица	како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

				према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства (пол, узраст, вера, националност, образовање, инвалидитет), што за последицу има нарушавање њихових права и достојанства. Једнако поступање према неједнакима као вид дискриминације. Етикетање, ружни надимци као вид дискриминације.		

По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: – укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка; – објасни разлику између саосећања, солидарности и сажаљења на датом примеру; – укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима; – наведе неколико институција у		Компетенција одговорно учешће у демократском друштву: Понаша се одговорно, хумано и толератно. Компетенција сарадња: Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Локална заједница Место где грађани задовољавају највећи број својих потреба и остварују највећи број својих права. Потребе и права које деца задовољавају у локалној заједници – за образовањем, здравственом заштитом, одмором, игром, учествовањем у спортским, кулурним и уметничким активностима. Комуналне	Интерактивне радионице. Искуствено учење кроз размену у групи Представљање покретом Цртање на задату тему Прављење панорама Игровне активности Играње улога Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару - групни Методе рада: - дијалогска - илустративна - демонстративна - интерактивна - истраживачка - игра улога Наставна средства: Уџбеник,	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују

свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; — наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; — тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права; — наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; — опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници.				услуге Услуге од општег интереса за све грађане локалне заједнице – вода, превоз, путеви, паркинг, отпад, Локалне заједнице у области образовања, културе, здравља, спорта и рекреације, очувања околине, безбедности, верске организације. Активности и допринос удружења грађана у локалној заједници. Наша локална заједница Брига наше локалне	потребан материјал Корелација: Природа и руштво: Породични дом, школа, локална заједница Српски језик: Разговорне, ситуационе и језичке игре. Сценска инпровизација. Вођени и слободни разговор. Музичка култура: Другарство. Физичко васпитање: Бацања и хватања. Место извођења: учионица	чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам,

				заједнице о потребама и правима својих грађана,. Брига наше локалне заједнице о деци различитих својстава (пол, узраст, сиромаштво.		колико су креативни.
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: – препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима; – укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ		Компетенција одговорно учешће у демократском друштву: Понаша се одговорно, хумано и толератно. Компетенција сарадња: Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког рада	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Солидарност Потреба узајамне бриге и одговорности међу људима. Лажна солидарност. Разлика између саосећања, сажаљења и солидарности. Примери акција солидарности у нашој локалној заједници (мобе,	Интерактивне Радионице. Искуствено учење кроз размену у групи Представљање покретом Цртање на задату тему Игровне активности Играње улога Облик рада: - фронтални - индивидуални - рад у пару	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених

и подршка; – објасни разлику између саосећања, солидарности и сажалења на датом примеру; – укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога на приказаним примерима; – наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; – наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; – тражи помоћ у ситуацијама кршења својих		и препознаје своје место и улогу у групи или пару. Компетенција комуникација Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица. Изражава своје ставове, мишљења, осећања а, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Познаје различите облике комуникације и њихове одлике.		добровољно давање крви и хуманитарне акције за лечење болесних, СМС акције прикупљања новца). Ситуације у којима свакоме може бити потребна помоћ (болест, сиромаштво, ратови, поплаве, земљотреси, пожари, миграције). Медији као подршка солидарности. Волонтирање Добровољно ангажовање појединаца и група у пружању помоћи људима,	- групни Метод рада: - дијалошка - илустративнодемонстративна - интерактивна - истраживачка - игра улога Наставна средства: Уџбеник, потребан материјал Корелација: Српски језик: Вођени и слободни разговор. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Сценска инпровизација. Природа и друштво: Групе људи удружења Ликовна култура: Ликовна култура и окружење.	питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају

или туђих права; – наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; – опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници; – пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; – испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; – заједно са осталим ученицима				животињама, биљкама. Мотиви волонтера – веровање у снагу узајамне помоћи, човекољубље и хуманост. Волонтерске акције ученика/ученица школе у локалној заједници (чишћење јавних површина, сађење биљака, помоћ старим људима, удомљавање напуштених кућних љубимаца). Активности волонтера Црвеног крста у нашој локалној заједници	Односи у видном пољу. Место извођења: Учионица	сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.				ици.		
По завршеном разреду ученик ће бити у стању да: – наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце; – наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје; – тражи помоћ у ситуацијама		Компетенција комуникација Уме да слуша излагање саговорника до краја и без упадица. Изражава своје ставове, мишљења, осећања. Компетенција одговорно учешће у демократском друштву: Понаша се одговорно, хумано и толерантно. Компетенција сарадња: Одговорно и савесно извршава	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Планирање и извођење акције солидарности у локалној заједници Утврђивање коме је у заједници потребна помоћ. Одређивање циља акције. Припрема плана акције – подела улога, договор о роковима,	Избор теме/проблема/ активно сти којом ћемо се бавити. Одређивање циља и израда плана акције – подела улога, договор о роковима, начину реализације. Извођење и документовање акције – видео, фотографије,	Могу се пратити следећи показатељи: начин на који ученик учествује у активностима, како прикупља податке, како аргументује, евалуира, документује. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да

кршења својих или туђих права; – наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави; – опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници; – пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење; – испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; – заједно са осталим		заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених. Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи. Критички процењује свој рад и рад чланова групе, и уме да представи резултате рада. Компетенција предузетништво: Развија нове вештине и примењује их у практичном раду. Учествоје у самосталним и тимским пројектима.		начину реализације.	текстови и сл. Промоција акције на нивоу школе – приказивање другим одељењима, родитељима и сл., прављење постера или паноа. Вредновање акције – чиме смо задовољни, шта је могло бити боље. Облик рада: фронтални индивидуални - рад у пару- групни Методе рада: - дијалошка - илустративно - демонстративна - интерактивна - истраживачка	се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретације, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Наставник, такође, прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како

ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.					- игра улога Наставна средства: Уџбеник, потребан материјал Корелација: Српски језик: Сценско извођење текста. Писање обавештења, пи сма. Природа и друштво: Човек ствара. Ликовна култура: Ликовна култура и окружење. Место извођења: учионица.	једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ВЕРСКУ НАСТАВУ

(православни катихизис) Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Редни број теме	Тема/област	об ра да	по на вљање вежбе	Си ст е ма т из.	у к у п но	МЕСЕЦИ										
						IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
I	УВОД	1	/	/	/	1	I 1									
II	БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	5	2	/	/	7	II 3	II 4								
III	БОГ НАС ВОЛИ	5	2	/	/	7		III 1	III 4	III 2						
IV	ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	4	3	/	/	7				IV 2	IV 3	IV 2				
V	ЛИТУРГИЈА-ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ	5	2	/	/	7							V 4	V 3		

VI	ЧОВЕК И ПРИРОДА	3	3	/	1	7								VI 1	VI 4	VI 2
УКУПНО	6	23	12	/	1	36	4	5	4	4	3	2	4	4	4	2

Кључни појмови: стварање, свет, Бог, човек, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, дарови, икона, молитва, чување.

Редни број	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
I	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: <i>Когнитивни аспект:</i> •сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; •уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.<i>Афективни аспект:</i> •жели да активно учествује на часовима верске наставе.	УВОД	Реализацијом програма у 3. разреду треба да се покаже: да свет није самобитан, већ да га је створио Бог Отац слободно, из љубави, и то као конкретне врсте и бића и да постојање света зависи од воље другог, односно од Божије воље.Овим се постиже веома важан услов за даље разумевање хришћанске науке, а што се огледа у следећем: •Бог је створио свет као конкретне врсте ни из чега (узрок постојања света јесте Божја слобода); •Последице створености по природу и њено постојање (конкретност врста и бића значи њихову међусобну раздјељеност – индивидуалност, али и њихову потенцијалну пропадљивост, смрт);	Компетенција за учење •Има позитиван и одговоран однос према чењу •Комуникација •Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. - Сарадња •доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. <i>Врсте наставе</i> Настава се реализује кроз следеће облике наставе:

Редни број	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
II	• препознати неке елементе библијске повести о стварању света; • моћи да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести; • моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву; • моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; • моћи да разуме да се	БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	1. Чињеницом да је Бог створио свет слободно, указујемо на то да је биће, односно постојање природе, израз слободе једне личности, односно личности Бога. Тиме се биће, односно постојање, ослобађа нужности, тј. природне детерминисаности и постаје израз слободе личности. 2. Будући да је Бог Отац створио свет из љубави, то значи да је тај свет Богу врло драг и да га је створио да буде вечан. Зато уништавање природе значи грех и мржњу према Творцу. 3. Стварање света ни из чега, као скуп конкретних врста и бића која су подељена међу собом временски и просторно, указује да су створена бића друге природе у односу на Божанску	<i>Компетенција за учење</i> • Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. <i>Естетичка компетенција</i> • Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким	Током реализације програма наставе и учења примењиваће се следећи поступци, начини и облици рада: - Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. - Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.

Редни број	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
III	<i>Когнитивни аспект:</i> •знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; •препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; •увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; •увидети да Бог жели да свет постоји вечно; •увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно раздвојени;	БОГ НАС ВОЛИ	4. То што је Бог на крају створио човека по “икони и подобију Божијем”, указује на то да природа не може вечно да постоји без човека, односно без личности, да је човек створен са циљем да он сједини сва бића међу собом и да их сједини са Богом тако што ће се сам сјединити с Њим. Човек је икона Божија и разликује се од свих других бића зато што је слободан - личност, односно што има моћ да преко слободе, изражене као љубав према другим бићима, чини та бића апсолутним, непоновљивим и делом своје личности. Истовремено, човек као личност, тј. У заједници слободе изражене као љубав према Богу, постаје и део Божије личности, а преко човека то постаје и читава природа. У том искуству љубави према другој личности човек је једино биће које види	<i>Компетенција за учење</i> •Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. <i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву.	-Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. -Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Назив предмета

Дигитални свет

Циљ

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

Разред

Трећи

Годишњи фонд
часова

36 часова

Редни број	ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ	ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
1.	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	14	6	20
2.	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	3	2	5
3.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	7	4	11
УКУПНО		24	12	36

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
— унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста; – селекује и измени (обрише, дода) текст; – именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку; – допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике; – именује, сачува и поново отвори графичку датотеку; – објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже; – осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје; – објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета; – објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету; – објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО (20)	-Унос краћег текста помоћу физичке и виртуелне тастатуре (функције Shift, Enter, Space bar, Caps Lock, Delete, Backspace тастера). -Селектовање и основно едитовање текста (брисање, додавање). -Чување текстуалног документа, именовање и поновно отварање. -Додавање текстуалног објашњења на слику, чување, именовање и поновно отварање. -Претраживање интернета (прегледачи, претраживачи,	<u>Ликовна култура:</u> Вајање популарног лика из цртаћа повезати са видео записом вајања истог лика. Прављење различитих постера и паноа. <u>Верска настава:</u> Различити цртани филмови који илуструју дешавања из Библије. <u>Природа и друштво:</u> Правилно одлагање електронског отпада је битно за очување животне средине. Опасност на интернету, показати да нису сви добронамерни. <u>Физичко васпитање:</u> Указати ученицима колико је важно ограничити коришћење дигиталних уређаја и бавити се спортом.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција	Указати ученицима да виртуелни лист папира је простор у оквиру ког приказују слова и знакове, значај курсора, велико слово, правопис и граматика - објаснити и демонстрирати начин уношења текста, означавања текста за додавање или брисање -показати и објаснити начин за чување документа - демонстрирати поступак именовања и чувања графичке датотеке - демонстрирати начин приступања садржајима светске мреже

пронађене на интернету користимо на етички начин; – наведе примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно		кључне речи, информисаност о томе како су резултати претраге одабрани и ранжирани; критички однос према резултатима претраге). -Етичко коришћење туђих дигиталних материјала. -Коришћење технологије ван школе-примери дигитализације у свакодневном животу у чијој је основи вештачка интелигенција		11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ					
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА			АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике, водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, подстиче ученика на активно учешће, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика			активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад		

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује; – одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом; – препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин;	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА (5)	-Понашање на интернету – интернет бонтон. - Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. -Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. - Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. -Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине. - карактеристике сваког од поменутих видова (друштвене мреже, Вајбер групе, имејл, видео-састанци и сл.).	<u>Српски језик:</u> Читање текстова са интернета. Образовне игре. <u>Математика:</u> Различити садржаји са интернета везани за бројеве, сабирање, одузимање, тестови знања. <u>Ликовна култура:</u> Вајање популарног лика из цртаћа повезати са видео записом вајања истог лика. Прављење различитих постера и панона. <u>Верска настава:</u> Различити цртани филмови који илуструју дешавања из Библије. <u>Природа и друштво:</u> Правилно одлагање електронског отпада је битно за очување животне средине. Опасност на интернету, показати да нису сви добронамерни. <u>Физичко васпитање:</u> Указати ученицима колико је важно ограничити коришћење дигиталних уређаја и бавити се спортом	- 1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	-Подстицати ученике да наведу неке од података који спадају у личне податке и упознати ученике са чињеницом да коришћењем дигиталних уређаја остављамо личне податке на интернету, а да тога често нисмо ни свесни. Свако чињење у дигиталном окружењу оставља отисак, као када газимо по неутабаном снегу. Неки од тих отисака могу да имају утицај на наш будући живот. Такође, обновити знање о неопходности софтверске заштите дигиталног уређаја јаком лозинком. Поменути постојање двостепене заштите и појаснити како она функционише.Ученици треба да креирају статичке или покретне слике које подижу свест о могућностима које доноси комуникација на интернету, али и опасностима које вребају уколико се комуникацији не приступи на одговоран начин. Креиране слике постављају се на школско веб-место и тиме се промовише стваралаштво ученика, које постаје доступно њиховим породицама и рођацима. улогу емотикона у писаној комуникацији. -Разговарати са ученицима о непримереној комуникацији (говор мржње, вређање, омаловажавање), као и о ризичној комуникацији - Ученици треба да креирају пример дневног плана рада, а наставник треба да их саветује како да одреде приоритете, како да потраже помоћ у случају да не разумеју садржаје које изучавају и тиме доприноси изградњи саморегулације у њиховом учењу.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике, водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, подстиче ученика на активно учешће, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика	активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи понављање; – уочи и исправи грешку у једноставном	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА (11)	-Осмишљавање алгоритама са гранањем који води до решења једноставног проблема. -Оператори поређења и аритметички оператори.	<u>Српски језик:</u> Читање текстова са интернета. Образовне игре. <u>Математика:</u> Различити садржаји са интернета везани за бројеве,	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација	-У оквиру активности за достизање исхода својим речима наставник објасни појам алгоритам и анализира једноставан познати поступак који садржи понављања

алгоритму/програму који садржи понављање; – решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање; – наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно); – наведе аритметичке операторе (+, -, * и /) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања; – примени блокове оператора поређења при креирању програма у визуелном програмском језику, који садрже гранање; - објасни потребу употребе гранања и понављања у програмима својим речима.-		-Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. -Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Уочавање и исправљање грешака у програму.	сабирање, одузимање, тестови знања. <u>Ликовна култура:</u> Вајање популарног лика из цртаћа повезати са видео записом вајања истог лика. Прављење различитих постера и панона. <u>Верска настава:</u> Различити цртани филмови који илуструју дешавања из Библије. <u>Природа и друштво:</u> Правилно одлагање електронског отпада је битно за очување животне средине. Опасност на интернету, показати да нису сви добронамерни. <u>Физичко васпитање:</u> Указати ученицима колико је важно ограничити коришћење дигиталних уређаја и бавити се спортом. oooo	3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	одређених радњи и представи га алгоритамски, ученике треба ставити пред проблеме које треба да декомпонују и њихово решење прикажу у форми низа корака, при чему се треба ослањати на образовно искуство из другог разреда. Међу проблемима треба да се нађу и они чије решавање захтева понављање одређених корака изван број пута или непрестано. -Дефинисани низ корака наставник назива алгоритмом и подстиче ученике да овај појам објасне на узрасту примерен начин. -Наставник ставља пред ученике неколико раније креираних програма, које они треба да анализирају и објасне шта и на који начин раде. -Наставник треба да нагласи чињеницу да учење програмирања представља трајно знање, које је применљиво и у годинама које долазе.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
организује час, презентује наставне садржаје, ангажује ученике, водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ, подстиче ученика на активно учешће, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика	активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, закључују, примењују, учествују у тимском раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за сумативно оцењивање ученика

Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
-вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника -самопроцена оцене од стране ученика * тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима -степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. -процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	Системтско посматрање Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	континуирано након завршетка теме по потреби -белешке са часова током године -пресек стања након завршетка пројекта -пресек стања по тромесечјима -процена о раду и напретку на крају школске године

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Назив предмета	Час одељењског старешине
Циљ	Циљ наставе је развој моралних особина и ставова и уверења ученика, својим примером учитељ упознаје ученикеса школским животом и односима који уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	36 часова

ТЕМЕ	САДРЖАЈИ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ЧАСА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ:
БЕЗБЕДНОСТ	На путу од куће до школе Ко нам помаже у саобраћају Полицајац је наш пријатељ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	- повезивање садржај рада са ситуацијама из свакодневног живота у школи и ван ње - одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада - организовање истраживачких активности - оцењивање позитивних страна понашања и рада и како се могу још побољшати - израда паноа - организовање радионица - постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	План рада и одмора у току дана Колико смо задовољни успехом Школске обавезе Шта је примерно владање		
ЖИВОТ У ШКОЛИ	Права и обавезе Односи у одељењу Дечија недеља Дан школе Савиндан		
КУЛТУРА ПОНАШАЊА	Бонтон Боравак у фискултурној сали Понашање у школи и ван школе		
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Учионица Школско двориште Наш град Чувајмо природу		

ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	Коме се обраћамо када се над нама врши или смо сведоци насиља Насиље, злостављање, занемаривање Нивои насиља Радионице	

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ <u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). <u>Српски језик</u> – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) <u>Математика</u> – Бројеви: Децимални запис броја са једном децималом.	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
планира, истиче циљ теме и часова, прати, пружа подршку и усмерава подстиче ученике на стваралачко истраживање, подстиче сарадњу и тимски рад ученика, заједно са ученицима вреднује резултате процеса рада у току часова	слушају, износе своје мишљење, заједнички формулишу закључке дискутују, глуме, истражују примењују научено у новим ситуацијама учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Назив предмета	Ваннаставне активности
Циљ	Циљ је подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивањеспособности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	36 часова

ПРЕДМЕТНИ ИСХОДИ	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЗИВ ТЕМЕ / САДРЖАЈ	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичкометодичко упутство)
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: разуме сарадњу са локалном заједницом има свести о здравом начину живота поштује разлике и уважава своје и туђе потребе	Компетенција комуникација; Компетенција одговорно учешће у демократском друтву; Компетенција сарадња;	ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	Активности поводом обеежавања: Међународни дан река, Светски дан породице, Дан заштите животне средине.
покаже креативност, уредност, прецизност, има изграђен став према загађењу животне средине	Одговоран однос према здрављу.	ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ	Уређење школског простора Израда честитки поводом значајних датума
-буде хуман -поштује разлика и разуме туђе потреба -развије такмичарски дух		ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ	Акције поводом Дечје недеље Јесењи крос Сарадња са Црвеним крстом Помоћ болесном другу
- развије такмичарски дух - унапреди моторику и спретност		СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	Организовање спортских такмичења: - одељенска -међуодељенска -међушколска

развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност има смисла за лепо		КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	Посете: позоришту, музеју учествовање у активностима поводом школских празника

НАСТАВА У ПРИРОДИ –ЕКСКУРЗИЈА (Излет

Назив предмета	НАСТАВА У ПРИРОДИ
Циљ	Циљеви наставе у природи су: – очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – стварање основа за усвајање активног, здравог и креативног начина живота и организовања и коришћењаслободног времена; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; – развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима; – развијање способности сагледавања развоја привредних могућности краја, односно региона који се обилази.
Задаци	Задаци наставе у природи остварују се на основу плана и програма наставе и учења, образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег плана рада школе. Задаци који се остварују реализацијом програма наставе у природи су: -побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности учени – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; – очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово - упознавање кроз одговарајуће активности; – развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове - повезаности у конкретним природним и друштвеним условима; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине

	– упознавање са начином живота и рада људи појединих крајева; – упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева, уочавање њихове повезаности и променљивости; – упознавање са карактеристикама годишњих доба у природи и смењивање временских прилика; – развијање способности сналажења тј. оријентисања у простору и времену; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима; – подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима кроз одговарајуће активности.
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	6-8 дана

Садржај и активности	Трајање	Активности ученика	Активности наставника	Носиоци припреме
уочавање облика рељефа и површинских вода у околини и природногеографских одлика Републике Србије; – посматрањкарактеристичних биљака и животиња (обилазак станишта биљака и животиња); – посете заштићеним	6- 8 дана	ученици се унапред упознају са местом у које одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући,	- договора се око правила понашања током извођења наставе у природи - координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом наставе у природи, стара се о безбедности и понашању ученика. -прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно васпитних циљева и	

споменика, етносела, спомен-кућа знаменитих људи – научника, књижевника, уметника, војсковођа, државника и др.); – развијање способности оријентације у простору и времену; – обилазак разних типова пољопривредних површина и сточарских фарми (упознавање с производњом здраве хране); – обилазак привредних друштава и јавних предузећа (прерада природних сировина, упознавање с различитим делатностима људи, заштита животне средине и др.).		- појединим спортскорекреативним активностима које ће се тамо реализовати. - ученици, подељени угрупе, уз помоћ наставника припремају кратке реферате о областима и местима која посећују.	климатским условима краја у коме се организује настава у природи -договара се о времену одласка, дужини боравка, цени, документацији коју треба припремити, условима смештаја, исхране, здравствене заштите, условима живота и рада ученика, могућностима комуникације са децом исл. -добро информисање наставника о географским и геолошким карактеристикама краја, о флори и фауни, историјским подацима, значајним културним, привредним и другим објектима који се могу посетити, обичајима и етнографским карактеристикама подручја и места на коме ће се одвијати настава у природи -брине се о безбедности деце -уважава индивидуалне карактеристике ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима, да подстиче сарадњу и тимски рад, самосталност и личну одговорност	

Настава у природи се организује и изводи, уз претходну писмену сагласност родитеља, односно другог законског заступника. Избор агенције за реализацију наставе у природи спроводи се у складу са законом који уређује јавне набавке.

Основна школа „Вук Караџић” Лесковац

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Актив учитеља :

Игор Величковић

Татјана Прокоповић

Драгољуб Гајић

Фонд часова за четврти разред

р.бр.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
8.	Дигитални свет	1	36
Укупно : А		21	756
р.бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ		
1	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36
Укупно : Б		1	36
Укупно : А+Б		22	792
р.бр.	В. ОБЛИК ОБРАЗОВНО - ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Редовна настава	22	792
2	Допунска настава	1	36
3	Додадатна настава	1	36
4	Настава у природи	5-6 дана годишње	
Ред број	Г. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА		
1	Час одељ. старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36
3.	Излет-екскурзија	1 дан годишње	
Укупно : А+Б+В+Г (без наставе у природи и излета)		936	

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Годишњи фонд: 180

Недељни фонд: 5

Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Задаци наставе српског језика: - развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; - основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; - поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; - упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика; - оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; - развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; - увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког); - оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова; - упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу; - поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста; - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служи као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм); - усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности; - упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења; - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује; - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији; - подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; - подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.); - васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности; - развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци: - проширивање знања о простој реченици и њеним деловима; - савладавање основних појмова о променљивим и непроменљивим речима; - оспособљавање за изражајно читање и казивање; - поступно оспособљавање ученика за самостално тумачење основне предметности књижевног текста и сценских дела (осећања, фабула, радња, ликови, поруке, стилогеност сценског израза); - навикавање на сажето и јасно усмено и писмено изражавање према захтевима програма; - савладавање основа методологије израде писмених састава.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	свега
1.	КЊИЖЕВНОСТ	45	42	3	90
2.	ЈЕЗИК	24	16	3	43
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	26	19	2	47
Укупно		104	67	9	180

Кључни појмови: књижевност, језик, језичка култура.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– чита са разумевањем различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; – разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује позитивне и негативне особине ликова; – уочи и издвоји основне елементе лирске	КЊИЖЕВНОСТ (90)	Школска лектира Поезија Проза Драмски текстови Научнопопуларни и информативни текстови Домаћа лектира Књижевни појмови: – шаљива народна песма, – прича о	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 9. Одговоран	– кроз читање књижевноуметничких текстова и у разговору о њима на часу градити критичко мишљење, – упућивати ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања – коришћење е-уџбеника и др. – обезбеђивање корелације са сродним предметима

песме (стих, строфа, рима и ритам); – тумачи идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст из различитих улога/перспектива; – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитије песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела		животињама, – особине народне епске песме, – приповетка, – роман за децу, – персонификација, – опис природе и ликова, – приповедање у 1. и 3. лицу, – сукоб драмских лица	однос према околини 10.Естетичка компетенција	-постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације - развијање емпатије тиме што од читалаца тражи да се ставе на место другог и да разумеју најразличитије особине и поступке ликова -развијати способност читања књижевних текстова са разумевањем, подстицати љубав према читању -функционално повезивање текстова по сродству - богаћење речника путем усвајања непознатих речи из прочитаних текстова - примена тимског, групног и рада у пару

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Природа и друштвоПрошлост- Историјски извори, Начини живота данас и у прошлости; Природа, човек, друштво -
Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама
Музичка култура Слушање музике: Композиције различитог карактера; Музичко стваралаштво: Стварање звучне приче
Ликовна култураСпоразумевање: Слика, текст, звук; Кратки анимирани филмови

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, прича, чита текстове, активно учествује у разговору, описује доживљај прочитаних књижевних дела и износи мишљење о њима,поставља питања, препричава

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЊУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – правилно пише сва три модела управног говора	ЈЕЗИК (43)	Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста непроменљивих речи). Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе). Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. Појам предиката (глаголски предикат). Појам објекта (именице у функцији објекта). Прилошке одредбе за време, место и начин. Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта. Управни говор (трећи модел). Велико слово: имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела Примери из обрађених дела устаљена и посебно наденута имена животиња; Називи институција, предузећа и установа, манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности. Речца <i>ли</i>; скраћени упитни облик <i>је ли</i> (<i>је л'</i>) према узрочном везнику <i>јер</i>. Предлог <i>са</i> уз заменице (нпр. <i>са мно</i>, <i>с њом</i> и сл.). Писање вишечланих бројева.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	-упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања -коришћење е-уџбеника и др. -за сваку врсту речи најпре увести појам, а затим разликовање подврста (нпр. најпре радити на схватању појма именице као врсте речи, затим увести разликовање подврста); -врсте речи уочавати најпре на изолованим примерима (у основном облику), а затим увежбавати и у оквиру реченице. -направити корелацију са наставом математике у вези са писањем скраћеница за мерне јединице ћириличким и латиничким писмом; -користити правописне вежбе: преписивање, диктат и самосталнописање -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
МЕЊУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
Природа и друштво - Природа, човек, друштво - Услови за живот, Облици рељефа; Материјали – Промене материјала Музичка култура - Слушање музике: Музички дијалог Ликовна култураСпоразумевање: Тумачење визуелних информација Математика - Мерење и мере: Јединице мере				

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на увиђање и повезивање са садржајима; проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, повезује са наученим, активно учествује у разговору, уочава врста речи и књижевним текстовима, поставља питања, решава задато

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање; - употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; - препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневnoj комуникацији; - напише разгледницу, честитку, приватно писмо; - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; - повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (47)	Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл. Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази. Разгледница, честитка, писмо. Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе. Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског / драматизованог текста и сл. Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица <i>Ви</i> из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речца <i>ли</i>, предлог <i>са</i>, вишечлани бројеви). Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	- увежбавати јасно, прецизно и разговетно изговарање реченице, поштовање интонације и правилно акцентовање у реченицама - реализовати различите програмске вежбе (правописне, језичке, лексичко-семантичке) - примењивати правописне вежбе: диктат, аутодиктат, вежбе допуњавања и правилног избора речи - кроз игровне активности, посебно кроз језичке и ситуационе игре, неговати језичку културу говора - реализовати говорне вежбе у функцији изграђивања доброг језичког укуса, елоквентности и

закључак; - правилно структурира текст; - учествује у предлагању садржаја и начина рада		времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације. Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју. Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту.		флуентности у изражавању -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
Природа и друштво - Природа, човек, друштво - Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима Музичка култура - Слушање музике: Композиције различитог карактера; Музичко стваралаштво: Стварање звучне приче Ликовна култура - Споразумевање: Слика, текст, звук; Кратки анимирани филмови				
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА		АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
планира, припрема, води разговор; примењује различите облике и методе рада; демонстрира и илуструје; подстиче ученике да богате речник; проверава оствареност исхода;		слуша, посматра, прича, чита текстове, глуми, активно учествује у разговору, описује усмено и писмено доживљај, износи мишљење о свом и раду других;		

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
НАСТАВНЕ ТЕМЕ / ОБЛАСТИ И СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
КЊИЖЕВНОСТ 1CJ.1.2.51CJ.1.2.6. 1CJ.1.2.71CJ.1.2.8. 1CJ.1.5.11CJ.1.5.2. 1CJ. 1.5.31CJ.1.5.4. 1CJ.2.2.51CJ.2.2.6. 1CJ.2.2.71CJ.2.2.8. 1CJ.2.5.11CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.61CJ.2.5.5. 1CJ.3.2.5 1CJ.3.2.7. 1CJ.3.5.1 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3 ЈЕЗИК 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ. 1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. 1CJ.2.3.4. 1CJ.2.3.5.1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4.1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6.1CJ.2.4.7. 1CJ.3.3.1.1CJ.3.4.1. 1CJ.3.4.2.	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	Начин провере исхода и стандарда постигнућа за 1.циклус: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - усмено одговарање(причање, препричавање, описивање, ортоепске вежбе лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе, казивање напамет научених текстова, сценско приказивање) - писане провере (контролни задаци, тестови, ортографске вежбе, диктати, лексичке и семантичке вежбе, синтаксичке и стилске вежбе домаћи задаци и писмени задаци) -вођење прописане педагошке документације -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима	Табеларна евиденција о писменим проверама Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Учесталост јављања (запис датума и области) *Свеобухватност одговора (област; скала по нивоима) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су	Свакодневно бележење током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања након обрађене области Пресек стања по тромесечјима Провера на крају школске године

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА 1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.3. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.7. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.4.4. 1CJ.1.4.5. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.2.4. 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.7. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.2.4.8. 1CJ.2.4.9. 1CJ.3.2.1. 1CJ.3.2.2. 1CJ.3.3.4. 1CJ.3.3.5. 1CJ.3.4.4. 1CJ.3.2.5.	Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	-заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) - Панои: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

***** У току школске године биће реализоване две провере на нивоу разредног већа; провераваће се оствареност исхода као и прописани образовни стандарди постигнућа за 1.циклус, на крају првог полугодишта и на крају школске године.**

СРПСКИ ЈЕЗИК – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста	1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1CJ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/детаљ који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену 1CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту 1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност	1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста 1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ) 1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној

1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста 1CJ.1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате 1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице 1CJ.1.3.2. уме да се потпише 1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе 1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1CJ.1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1CJ. 1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур) 1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.1.4.4. препознаје антонимију 1CJ.1.4.5. познаје значења речи и	догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.) 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1CJ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине (нпр. да избегне понављање) 1CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке) 1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе) 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве) 1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу 1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго 1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију 1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у	форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) 1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста) 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене 1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе) 1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју 1CJ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и текста/контекста у којем су употребљени

фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.) 1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ. 1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту	школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава 1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту 1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога	1CJ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст 1CJ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту 1CJ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ПРЕДМЕТА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред четврти

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ:

Циљ наставе и учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Редни број	Наставна тема	Фонд часова		Свега
		Обрада	Остали облици	
1	Starter Unit	0	4	4
2	Module 1 A big family, Water sports	4	7	11

3	Module 2 Where is ...?, A green day	5	5	10
4	Module 3 Funny clothes, A fruit salad	3	7	10
5	Module 4 A great zoo, Sorry, Miss!	4	6	10
6	Module 5, A funny day, Holidays!	4	15	19
7	Holidays	2	3	5
8	My Green Passport	2	1	3
Укупно:		24	48	72

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места, који се односе на тему; поздраве и отпоздраве, примењујући једноставна језичка средства; представе себе и другог; разумеју једноставна питања личне природе и одговарају на њих; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.3.2.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, одговорно учешће у демократском друштву, сарадња, рад са подацима и информацијама	Starter Unit	Starter Unit Поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; изражавање броја и количине	- препознавање и именовање слова алфабета; - речи којима се именују боје: black, blue, green, orange, pink, red, white, yellow - основне бројеве 0-100 - изразе и речи које се користе код представљања и упознавања: Hello. I'm Liam. What's your name? How do you spell it? How are you today? I'm fine, thank you, and you? - изразе и речи који се односе на бројеве и	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалогски модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, задаци у уџбенику и радној свесци, симулације у паровима и групама..

					количине: Here you are. How much is that?		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Грађанско васпитање, српски језик, математика, ликовна култура, музичка култура.							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему: препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.	Комуникација, компетенција за учење, дигитална компетенција, одговорно учешће у демократском друштву,	Module 1 A big family, Water sports	Module 1 School again, Come and play Поздрављање; описивање бића, предмета, места и појава; давање и тражење основних информација о другима; изражавање	- речи које се односе на школу и школски живот - a blue desk, a green notebook, a pink rubber, a red sharpener, a yellow ruler, book, pen, pencil, pencil case, schoolbag - речи којима се именују	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци

и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање и реагују на њих; траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање; поштују правила учтиве комуникације.	1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.6. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.3.2.	сарадња, естетичка, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, одговоран однос према околини.		припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања.	чланови играчке - ball, bike, car, computer, doll, music box, radio, robot, rocking horse, tea set, toys, train, TV - језичке структуре – Hi, Jake. This is Lilly. Hello, Lilly! What's your name? This is my schoolbag. Red is my favourite colour. Is it a pen? The pink school bus is number eight. I'm eight years old. I'm from England. Whose is this bike? It's Lilly's. These are all my lovely toys! Here you are!, You're welcome! - кратку причу и песму која се односи на тему.	активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије,

прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему: препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; разумеју и, примењујући једноставна језичка средства, наведу најубичајеније активности које се односе на прославе рођендана и празника; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; траже и пруже једноставна обавештења о положају у простору.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.6. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.3.2.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према околини.	Module 2 Where is ...?, A green day	Module 2 Fun time, A nice bed описивање бића, предмета, места и појава; честитање празника, рођендана и других значајних догађаја; исказивање положаја у простору.	- речи којима се именују чланови породице: brother, dad, grandma, grandpa, mum, sister - речи које се односе на рођендан: birthday card, cake, candle, decorations, party hat, present - речи којима се именују просторије у кући: bathroom, bedroom, garden, kitchen, living room - речи којима се именују делови намештаја: armchair, bath, bed, bookcase, box, chair, clock, sofa - језичке структуре – Happy Birthday! Thank you! How old are you today? Are you eleven? Yes, we are./No, we aren't. My family is very big! My dad's name is Mark. I'm Daisy and this is my house. There's a sofa in the bathroom. This doll is perfect for a little princess! - кратку причу и песму која се односи на тему. - речи којима се именују различите врсте активности: climb, cook, dance, draw, fly, hear, jump, play football, play the guitar, read, ride a horse,	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

					run, see, sing, swim - речи којима се именују делови тела: ears, eyes, hair, hands, head, legs, mouth, nose - речи којима се именују животиње на фарми: chicken, cow, duck, frog, goat, rabbit - језичке структуре – What can you do? can swim really well, but I can't cook. Can you hear the children? Time for bed! What's that? It's got two big eyes! Grandma has got five chickens. They are very funny! I'm a farmer. I've got a lot of animals on my farm! How many legs? - кратку причу и песму која се односи на тему.		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије,

прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање и реагују на њих; траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање; разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње и способности користећи једноставна језичка средства.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.12. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.3.2.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, естетичка, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према окоolini, решавање проблема.	Module 3 Funny clothes, A fruit salad!	Module 3 I can..., It's a monster! Изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања; описивање догађаја и способности у садашњости	- речи којима се именују различите врсте активности: climb, cook, dance, draw, fly, hear, jump, play football, play the guitar, read, ride a horse, run, see, sing, swim - речи којима се именују делови тела: ears, eyes, hair, hands, head, legs, mouth, nose - речи којима се именују животиње на фарми: chicken, cow, duck, frog, goat, rabbit - језичке структуре – What can you do? can swim really well, but I can't cook. Can you hear the children? Time for bed! What's that? It's got two big eyes! Grandma has got five chickens. They are very funny! I'm a farmer. I've got a lot of animals on my farm! How many legs? - кратку причу и песму која се односи на тему.	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	
Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему; разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих; упуте кратке и једноставне молбе; искажу и прихвате захвалност и извињење	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, естетичка, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву, рад са подацима и информацијама,	Module 4 A great zoo, Sorry, Miss!	Module 4 It's snowing!, Flying kites исказивање времена, исказивање молбе, захвалности и извињења; описивање догађаја и способности у садашњости; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности.	- речи којима се именују различите врсте активности: make a snowman, walk - речи и изразе који се односе на метеоролошко време: It's cold., It's hot., It's raining., It's snowing., It's sunny., It's windy. - речи којима се именује одећа: boots, coat, dress, jacket, shoes, shorts, skirt, trousers, T-shirt - речи којима се именују годишња доба: autumn,	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног

на једноставан начин; разумеју једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње и способности користећи једноставна језичка средства; разумеју позив на заједничку активност и на прикладан начин реагују на њега; упуте позив на заједничку активност.	1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	одговоран однос према околини, решавање проблема.			spring, summer, winter - речи којима се именују активности у слободно време: drink milk, eat an ice cream, fish, fly a kite, go to school, listen to music, pick flowers, ride a bike, sleep, tidy my room, watch TV - језичке структуре – It's snowing! It's cold. It's hot and sunny! I'm wearing my red shorts and a blue T-shirt. It's a windy day in London Town. I'm not flying a kite. Are you watching TV? Yes, we are. Spring is here! It's lots of fun! Can you help me? - кратку причу и песму која се односи на тему.	Граматички садржаји	оцењивања, ученички радови/пројекти.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу
Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи...), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагују на њих; изразе основне потребе, осете и осећања једноставним језичким средствима: разумеју и саопште једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања / недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање / недопадање једноставним језичким средствима.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, естетичка, одговоран однос према здрављу, одговорно учешће у демократском друштву, рад са подацима и информацијама, одговоран однос према околини, решавање проблема.	Module 5, A funny day, Holidays!	Module 5 Time to eat!, Every day исказивање потреба, осета и осећања; исказивање времена; изражавање допадања / недопадања	- речи којима се именује храна: biscuit, burger, carrot, chicken, chips, chocolate, egg, hot dog, orange juice, onion, pasta, pizza, popcorn, potato, rice, sausage - речи и изразе који се односе на хронолошко време: eight o'clock, half past eight, quarter past eight, quarter to eight - речи којима се именују оброци: breakfast, dinner, lunch - речи којима се именују свакодневне активности: brush my teeth, do my homework, get up, have a shower - речи којима се именују дани у недељи: Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday - језичке структуре – Can I have some chips, please? I like chips, but I don't like	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

	2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.2.				burgers. There are some onions, but there aren't any eggs. My favourite food is apple pie! Every day I get up at eight o'clock. My favourite day is Sunday. I get up at ten o'clock in the morning and I have a big breakfast. Cover your mouth and nose when you sneeze. - кратку причу и песму која се односи на тему.		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик, грађанско васпитање, математика, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере

Препознају и именују бића, предмете и места који се односе на тему; разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке.	1.1.2. 1.1.4. 1.1.9. 1.1.19. 1.3.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.3.1.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, естетичка, одговорно учешће у демократском друштву.	Holidays	Holidays честитање празника, рођендана и других значајних догађаја	- речи и изразе које се односе на празник Halloween: costume, sweets, pumpkin, lantern - речи и изразе које се односе на Нову годину: hold hands, make a line, fireworks, heaven, alive - речи и изразе који се односе на Ускрс: bunny, chocolate egg, hot cross bun, spring, chick, lamb, basket, bonnet - речи и изразе који се односе на Дан мајки: roses, traditional, tune, cards, poem, hug - речи и изразе који се односе на Дан очеве: day out, tree house, cool, ride, lie, tie - језичке структуре – Happy Halloween! Trick or treat! Happy New Year! Happy Easter! At school, children write poems to show their love for their mothers! Thank you Dad for all you do! Thanks for my day out at the zoo! - песме које се односе на тему.	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалошки модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик, грађанско васпитање, верска настава, , природа и друштво, музичка култура, ликовна култура, дигитални свет

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.	слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Тема	Садржаји	Кључни појмови садржаја	Начин остваривања програма	Начин провере
Препознају и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; саопште једноставна упутства и налоге; препознају и именују бића, предмете и места из непосредног окружења; разумеју једноставне описе бића, предмета и места; опишу бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1.	Комуникативна компетенција, компетенција за учење, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, естетичка.	My Green Passport	My Green Passport разумевање и давање једноставних упутстава и налога; описивање бића, предмета, места и појава.	- речи и изразе који се односе на играчке и очување животне средине: rocket, teddy bear, doll's house, puzzle, train, computer, music box; plastic, electricity, batteries - језичке структуре Green toys are clean toys! No plastic, no electricity, no batteries. I recycle bottles and cans. I plant flowers and trees. Chickens have got feathers and beaks. A tree can be a great place to play! Ride a bike to school.	Визуелна наставна средства Пантомима Одговарајући контекст Дијалогски модели Пројектне активности Драмске активности Писање Социокултурна компетенција, Граматички садржаји	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у уџбенику и радној свесци, тестови, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

	1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.11. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.18. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.				Leave lights on.		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ							
Српски језик, грађанско васпитање, , природа и друштво, , ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет.							
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ							
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА				АКТИВНОСТ УЧЕНИКА			
мотивише ученике за рад; подстиче сарадњу и самосталност у раду, креативно / критичко мишљење; пружа подршку; прати и евидентира рад и напредовање ученика.				слушају, пишу, повезују, цртају, боје, играју се, уочавају, препознају, одговарају, глуме, праве паное, презентације, истражују и проналазе, повезују појмове, додају делове слике, допуњују информације, селекују тачне и нетачне исказе,			

Облик рада: фронтални, групни, индивидуални, рад у пару

Методе рада: кооперативна, комуникативна, интерактивна, перцептивне, амбијентално учење, цртање и бојење, глума, демонстрација, учење по моделу

Наставна средства и ресурси: Уџбеници, електронски уџбеници, припремљен материјал (листићи..), свеске, текстови, шеме, панои, слике, фотографије, прибор за цртање и бојење, ПП презентације, интернет стране, књиге и часописи, адекватан дидактички материјал, флеш картице, постери

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (на основу Правилника о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода - процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених	Оцену одличан (5) добија ученик који: -у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; Оцену врло добар (4) добија ученик који:	Провера остварености исхода: - Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника Усмено одговарање	Евидентирање смајлића у е дневнику или у свесци педагошке евиденције, на основу ангажовања. Свеобухватност одговора Самосталност у одговарању Правилно изговарање речи и поштовање граматичких правила	Свакодневно бележење током године По потреби,

поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, и извођење радних задатака. Б) Ангажовање ученика у настави -одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима В) Самосталност у раду	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;.	Редовност доношења домаћег -Ученици воде евиденцију Прегледање свески Писане провере -Ученици дају самопроцену оцене - Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) - Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) Вођење евиденције од стране	За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник За редовно доношење домаћег задатка-5 на крају године Уредност Све забележено са часова Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5 Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Сарадња у пару, укљученост оба ученика.	Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје Након сваке теме (4 провере које се раде цео час – по две у полугодишту и бар две провере до 15минута-једна у првом и једна у другом полугодишту) По потреби

	Б) Ангажовање ученика у настави – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4) – показује делимични степен активности и ангажовања (3) - показује мањи степен активности и ангажовања.(2) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)	наставника о: -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) –Несебичном пружању помоћи другим ученицима	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано -Учесталост јављања и активност по месецима -Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада -Спреман је да помогне другима	-Пресек стања по тромесечјима

Формативно оцењивање

Елементи формативног оцењивања (белешке које наставник води перманентно, у педагошкој документацији): провере до петнаест минута, активност на часу (учешће у разговорима, запажања, закључци, увиђања на основу асоцијативног размишљања, примери које ученик наводи из личног искуства, потпуност одговора, креативан допринос приликом анализе), редовност у изради домаћих задатака и њихова садржина, посебно ако су у питању писани/креативни радови, успешност у групном раду, вођење свеске, пажња и праћење рада на часу (радна дисциплина и култура), узимање активног учешћа у групном раду или раду у пару, помоћ другу при вршњачком учењу, конкретне препоруке ученику за даљи рад и напредовање.

Начини прилагођавања програма

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

За ученике који лакше и брже савладавају предвиђене садржаје, припремиће се додатни материјал са проширеним садржајем, који би ученици користили на часовима редовне наставе.

За рад са ученицима који имају извесне потешкоће у савладавању градива се осмислиће се активности које ће омогућити лакше савладавање градива кроз индивидуални рад наставника и додатни рад код куће

Литература: 1.Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања; (Сл. гласник, Просветни гласник, 16/2018-47 3/2019-1, и 5/2021-1);

2.Правилник о оцењивању (Сл. гласник, Просветни гласник, бр: 34/2019, 59/2020 и 81/2020)

Уџбеник: 1. SMILES 4, уџбеник за други разред са QR кодом – аутор: Џени Дули;

МАТЕМАТИКА

Годишњи фонд: 180

Недељни фонд: 5

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Задаци наставе математике јесу: - да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу; - да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад; - да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења; - да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава; - да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања; - да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању; - да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталан рад; - да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика; - да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику; - да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима; - да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција; - да ученици упознају најважније

равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе; - да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама.

Оперативни задаци: Ученици треба да: - успешно савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему; - упознају скуп природних бројева; - науче да природне бројеве приказују тачкама бројевне полуправе; - умеју да читају и записују помоћу слова основна својства рачунских операција; - упознају и уочавају зависност између резултата и компонената операције (на примерима); - примењују упозната својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачунских олакшица; - знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција; - знају да решавају једноставније једначине и неједначине (упознатих облика) у скупу природних бројева; - успешно решавају задатке дате у текстуалној форми; - упознају разломке (наведене у програму), њихово читање, писање и значење, уз коришћење одговарајућих термина; - знају да цртају мреже и праве моделе коцке и квадрата; - упознају јединице за површину и примењују их при израчунавању површине квадрата, правоугаоника, квадрата и коцке.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	Свега
1.	БРОЈЕВИ	42	90	4	136
2.	ГЕОМЕТРИЈА	4	8	2	14
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	9	19	2	30
Укупно		55	117	8	180

Кључни појмови: природни бројеви, декадни систем, својства операција, израз, једначине и неједначине, разломци, децимални запис броја, коцка, квадар, површина и запремина.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
прочита, запише и упоређи природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; одреди месну вредност цифре; изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; реши једначине и неједначине и провери тачност решења; реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; процени вредност изрази са једном рачунском операцијом; одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); упоређи разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким бројоцима или имениоцима; сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима;	БРОЈЕВИ (136)	Скуп природних бројева са нулом Декадни систем записивања бројева Месна вредност цифре Својства скупа природних бројева Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак) Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). Једначине и неједначине у скупу N_0. Разломци облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$). Упоређивање разломака са једнаким бројоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- Визуелизација бројева и места броја у бројевном низу ради разумевању декадног бројевног система - увежбавање технике рачунања, како би ученици стекли сигурност и спретност при усменом и писменом рачунању - решавање задатака у реалистичним и проблемским ситуацијама - развијање способности математичког моделовања, примене математике у решавању проблема из реалних животних ситуација или других предметних области - разумевање појма разломка радити кроз практичне активности деобе и спајања, лепљења и сечења погодних дидактичких материјала. - примена тимског, групног и рада у пару. - постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Природа и друштво - Оријентација у простору и времену – Географска карта Србије

Музичка култура - Извођење музике: Елементи музичког писма

Српски језик - Језик: Записивање реченице, правописни знаци, зарез, две тачк, записивање низа; Језичка култура

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, даје објашњења; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на примену наученог у реалним животним ситуацијама; организује игров.активности, проверава оствареност исхода;	слуша, посматра, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, записује поступак, израчунава, проверава, користи е-уџбеник, тражи објашњења,

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– именује елементе и опише особине квадрата и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;	ГЕОМЕТРИЈА (14)	Квадар и коцка	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- развој перцепције простора и просторног резоновања кроз упознавање геометријских фигура у равни и њихових својстава - цртање правих и углова помоћу лењира и троугаоника или два троугаоника - конструисање кружнице/круга шестаром и увиђају да су круг и кружница одређени центром и полупречником - подстицање ученика да самостално откривају формуле израчунавања обима и површине - пресликавање једноставних геометријске фигуре на квадратној мрежи или тачкастој мрежи симетрично - развијање геометријског мишљења реализацијом следећих активности: посматрање, прављење модела, цртање, склапање и растављање делова фигуре - постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Природа и друштво Оријентација у простору и времену – Географска карта Србије, план насеља
Музичка култура Извођење музике: Елементи музичког писма
Ликовна култура Композиција: Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, даје објашњења; демонстрира начин цртања; подстиче ученике на примену наученог у сложен. ситуацијама; прати реализације активности, проверава оствареност исхода;	посматра, правилно користи прибор за цртање, црта, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, формулише, проверава, користи е-уџбеник, тражи објашњења;

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке; – реши проблемске задатке у контексту мерења.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ (30)	Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a). Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3). Запремина квадра и коцке.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- упознавање са стандардним мерним јединицама применом очигледних средстава - решавање једноставнијих проблема повезивањем са свакодневним ситуацијама - процена и мерење различите предмета из окружења - примена информационих технологија, Геоглебра и Гоогле мап - развијање логичко-комбинаторног мишљења применом одговарајућих активности - постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Природа и друштво Оријентација у простору и времену Географска карта Србије, план насеља
Музичка култура (Извођење музике: Елементи музичког писма
Ликовна култура (Материјали – Својства материјала)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема, даје објашњења; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на примену наученог у сложен. ситуацијама; прати реализације активности, проверава оствареност исхода;	посматра, слуша, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, претвара, проверава, користи е-уџбеник, тражи објашњења;

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ И СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
БРОЈЕВИ 1МА.1.1.1. 1МА.1.1.2. 1МА.1.1.3. 1МА.1.1.4. 1МА.1.1.5. 1МА.1.3.1. 1 МА.1.3.2.1МА.1.2.1. 1МА.1.2.2. 1МА.1.2.4. 1 МА.1.4.1. 1МА.1.4.2. 1МА.1.4.3. 1МА.1.4.4. 1МА.2.1.1.1МА.2.1.2. 1МА.2.1.3. 1МА.2.1.4. 1МА.2.1.5.1МА.2.3.1. 1МА.2.3.2. 1МА.3.1.1.1МА.3.1.2. 1МА.3.1.3.1МА.3.1.4. 1МА.3.1.5.1МА.3.3.1. ГЕОМЕТРИЈА 1МА.1.2.1.1МА.1.2.2. 1МА.1.2.3.1МА.1.2.4. 1МА.2.2.1.1МА.2.2.2. 1МА.2.2.3.1МА.2.2.4. 1МА.2.2.5.1МА.2.2.6. 1МА.3.2.1.1МА.3.2.2. 1МА.3.2.3.1МА.3.2.4. 1МА.3.2.5.	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	<u>Начин провере исхода и стандарда постигнућа за 1.циклус:</u> -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - усмено одговарање(опис поступка рада) - писане провере (контролни задаци, тестови, домаћи задаци и писмени задаци) -вођење прописане педагошке документације -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) *Учесталост јављања (запис датума и области) *Свеобухватност одговора (област; скала по нивоима) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање	Свакодневно бележење током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања након обрађене области Пресек стања по тромесечјима Провера на крају школске године

МЕРЕЊЕ И МЕРЕ 1 МА.1.4.1.1МА.1.4.2.1МА.1.4.3. 1 МА.2.4.1.1МА.2.4.2.1МА.2.4.3.1МА.2.4.4.1МА.2.4.5. 1МА.3.4.1. 1МА.3.4.2.1МА.3.4.3.	Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	-заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	резултата рада група (пано, табела...) - Панои: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	

*** У току школске године биће реализоване две провере на нивоу разредног већа; провераваће се оствареност исхода као и прописани образовни стандарда постигнућа за 1.циклус, на крају првог полугодишта и на крају школске године.

МАТЕМАТИКА – ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој 1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде 1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1МА.1.1.5. уме да решава једноставне	1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем 1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју 1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза 1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције 1МА.2.1.5. уме да решава једначине 1МА.2.3.1. уме да препозна разломак a/b ($b < 10$, $a < b$) када је графички	1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака 1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени. 1МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет 1МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми

једначине у оквиру прве хиљаде 1МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $1/n$ ($n \leq 10$) и препозна његов графички приказ 1 МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине 1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност) 1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе 1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1МА.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица 1 МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна сановцем у једноставним ситуацијама 1МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml) 1МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t) 1МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме	приказан на фигури подељеној на b делова 1МА.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$) 1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објекта у равни 1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине 1МА.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе 1 МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1 МА.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама 1МА.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама 1 МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна сановцем у сложенијим ситуацијама 1МА.2.4.2. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1МА.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање 1МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање 1МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке	1МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом 1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак a/b ($b \leq 10$, $a < b$) 1МА.3.3.2. зна да израчуна део a/b ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине и користи то у задацима 1МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање 1МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника 1МА.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника 1МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама 1МА.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадра када су подаци дати у истим мерним јединицама 1МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама 1МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности 1МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Програм наставе и учења предмета Природа и друштво у трећем разреду основне школе чини тема *Мој крај* и пет предметних области: Природа, човек, друштво; Оријентација у простору и времену; Прошлост; Кретање; Материјали. Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима.

Циљеви и задаци овог наставног предмета су: - развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних елемената логичког мишљења; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; - оспособљавање за самостално учење и проналажење информација; - интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва; - стицање елемента научне писмености и стварање основа за даље учење; - усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања; - развијање еколошке свести и навика здравог живљења. - развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука; - развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају и домовини; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; - развијање способности запажања основних својстава материјала, објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање елемената логичког мишљења; - стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења; - оспособљавање за сналажење у простору и времену; - разумевање и уважавање различитости међу појединцима и групама; - коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у комуникацији и другим интеракцијским односима; - развијање одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу; - чување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	Свега
1.	Природне и друштвене одлике Србије	22	7	2	31
2.	Човек – природно и друштвено биће	3	2	1	6
3.	Прошлост Србије	14	7	1	22
4.	Материјали	8	3	2	13
Укупно		47	19	6	72

Кључни појмови: отаџбина, оријентација у времену и простору, интеркултуралност, природни ресурси.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; – одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; – повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима	ПРИРОДНЕ И ДРУШТВЕНЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ (31)	Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута. Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита. Национални паркови Србије. Друштвене карактеристике	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском	– Посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих карактеристика); – Илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; – Описивање – вербално или

људи; – уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; – представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; – у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;		Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност). Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима). Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).	друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција	ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; – Процењивање – самостално одмеравање; – Груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; – Праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; – Бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа;

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Српски језик Књижевност – прозни и поетски текстови

Музичка култура Слушање музике: Различити жанрови везани за уобичајене ситуације у животу; Музика и здравље

Ликовна култура Споразумевање: Визуелне карактеристике биљака и животиња

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, даје објашњења; демонстрира и илуструје; подстиче ученике на примену наученог у свакодневном животу; прати реализације активности, интегрише садржаје, проверава оствареност исхода;	посматра, слуша, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, илуструје, групише, користи е-уџбеник, тражи објашњења, одговара на питања, истражује, презентује рад,;

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; - планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; - затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу;	ЧОВЕК – ПРИРОДНО И ДРУШТВЕНО БИЋЕ (6)	Човек – природно, друштвено и свесно биће. Физичке промене у пубертету. Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 10. Естетичка компетенција	-уважавање искуства и знања које је ученик изградио ван школе, -повезивањем активности и садржаја учења са животним искуствима ученика и подстицањем примене наученог у свакодневном животу - илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; -описивање – вербално или ликовно изражавање; -бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; -играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; - активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
<u>Српски језик</u> Језик – врсте речи, Језичка култура – Описивање доживљеног <u>Ликовна култура</u> Споразумевање: Визуелне карактеристике знаци, симболи <u>Физичко и здравствено васпитање</u> Здравствено васпитање: Физичке промене на телу				
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА			АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	
планира, припрема материјале, даје објашњења; демонстрира поступак оријентације у простору и времену; објашњава поступак како да се научено примени у свакодневном животу; прати реализацију активности, интегрише садржаје, проверава оствареност исхода;			посматра, слуша, објашњава, учествује у раду и разговору, процењује, закључује, илуструје, описује, користи е-уџбеник, прави белешке, одговара на питања, истражује, презентује рад;	

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; – опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; – представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих	ПРОШЛОСТ СРБИЈЕ (22)	Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора). Настанак развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак –узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота). Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 10. Естетичка компетенција	– интегрисање садржаја у којем постоји хоризонтална и вертикална повезаност унутар истог предмета и различитих наставних предмета; – неговањем радозналости, одржавањем и подстицањем интересовања за учење и континуирано сазнавање; – илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; – бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; – описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања;
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
<u>Српски језик</u> Књижевност – епска поезија; усмена књижевност <u>Музичка култура</u> Извођење музике: Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима <u>Ликовна култура</u> Композиција: Орнамент. Традиционална и савремена употреба орнамената, симетрија				
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА		АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
планира, припрема материјале, даје објашњења; упућује ученике како да опишу појаву; прати реализацију активности, интегрише садржаје, проверава оствареност исхода;		посматра, слуша, објашњава, учествује у раду и разговору, изводи огледе, илуструје, описује, користи е-уџбеник, прави белешке, одговара на питања, истражује, презентује рад,;		

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаривањем; – испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; – наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; – наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; – наведе примере превенције и заштите од пожара;	МАТЕРИЈАЛИ (13)	Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух). Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаривање). Наелектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству. Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају). Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања. Опасност и заштита од пожара.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	– Експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; – Истраживање – испитивање својстава и особина, веза и узрочно-последичних односа; – Сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; – Стварање – креативна продукција; – Играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; – Активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
<u>Српски језик</u> Књижевност: Информативни текстови <u>Математика</u> Јединице мере, разломци, децимални запис <u>Ликовна култура</u> Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање –растворљивост или постојаност, материјали који могу да се користе као алатке				
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА		АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
планира, припрема материјале, даје објашњења; упућује ученике како да опишу појаву; прати реализацију активности, интегрише садржаје, проверава оствареност исхода;		посматра, слуша, истражује, учествује у раду и разговору, изводи огледе, илуструје, описује, користи е-уџбеник, прави белешке, одговара на питања, презентује рад;		

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ И СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА Правилник о оцењивању	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Праћење и оцењивање (време)
ПРИРОДА, ЧОВЕК, ДРУШТВО 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.1.5. 1ПД. 1.1.61ПД.1.2.1. 1 ПД.1.2.2. 1ПД.1.5.1. 1ПД.1.5.2. 1ПД. 1.5.3. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5. 1ПД. 1.6.1. 1ПД.1.6.2. 1ПД.1.6.3. 1ПД.2.1.3. 1ПД.2.1.4. 1ПД.2.1.5. 1ПД.2.1.6. 1ПД.2.2.1. 1 ПД.2.2.3. 1ПД.2.2.4.1ПД.2.5.1. 1ПД.2.5.2. 1 ПД.2.5.3. 1ПД.2.6.1. 1ПД.2.6.2. 1ПД.2.6.3. 1ПД.3.1.1. 1ПД.3.5.1. 1ПД.3.5.2. ОРИЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ 1ПД.1.4.2. 1ПД.1.4.4. 1ПД.1.4.5. 1ПД.2.4.3. 1ПД.2.4.4. 1ПД.2.4.5 ПРОШЛОСТ 1ПД.1.4.4.1ПД.1.4.5. 1ПД.1.6.4. 1ПД.1.6.5. 1ПД.1.6.6.	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	<u>Начин провере исхода и стандарда постигнућа за 1.циклус:</u> -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - усмено одговарање(опис поступка рада) - писане провере (контролни задаци, тестови, домаћи задаци и писмени задаци) -вођење прописане педагошке документације -белешке о: активностима, самосталности у току рада, практичним радовима, свескама ученика, учешћу на такмичењима и у различитим активностима -заједничко вредновање ученика и наставника	-Табеларна евиденција о писменим проверама -Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару) *Учесталост јављања (јављање +; више пута ++; комплетан, потпун одговор +++; не зна одговор – запис датума и области) *Свеобухватност одговора (област; скала по нивоима) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња	Свакодневно бележење током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања након обрађене области Пресек стања по тромесечјима

1ПД.2.4.5. 1ПД.2.6.4. 1 ПД.2.6.5. 1ПД.2.6.7. 1ПД.3.6.1. КРЕТАЊЕ 1ПД.1.4.1. 1ПД.1.4.3. 1ПД.2.4.1. 1ПД.2.4.2. МАТЕРИЈАЛИ 1ПД. 1.3.1. 1ПД.1.3.2. 1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.1.3.6. 1ПД.2.3.1. 1ПД.2.3.2. 1ПД.2.3.3.1ПД.2.3.4. 1ПД.2.3.5. 1ПД.2.3.6. 1ПД.3.3.1.1ПД.3.3.2.	– показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	- самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...) - Панои: добровољно учешће у разним наставним и ваннаставним активностима	Провера на крају школске године

***** У току школске године биће реализоване две провере на нивоу разредног већа; провераваће се оствареност исхода као и прописани образовни стандарда постигнућа за 1.циклус, на крају првог полугодишта и на крају школске године.**

ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1ПД. 1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима 1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе 1 ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1ПД. 1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову	1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића 1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића 1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници 1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе 1 ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и	1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима 1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима 1ПД.3.5.2. разуме да

улогу 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите 1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља 1ПД. 1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век 1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век 1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара 1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости 1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама 1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца 1ПД. 1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке 1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову	њихових чланова 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама 1 ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности 1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини 1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији 1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора - рељефа, вода, климе -и делатности људи 1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља 1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена 1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности 1 ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад 1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела 1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у	се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују 1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова 1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава 1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи 1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу

употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја а и деловања воде и ваздуха	свом окружењу 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала 1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали	

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Годишњи фонд: 72

Недељни фонд: 2

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Задаци: - настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи; - да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење; - стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава; - стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања; - развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности; - развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава; - развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности; - да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара; - да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу; - развијати сензибилитет за лепо писање; - развијати моторичке способности ученика.

Оперативни задаци:

Ученици треба да: - разликују и повезују дводимензионалне и тродимензионалне облике; - граде искуства и критеријуме према захтевима програма, ликовних уметности и ликовних појава у животу; - усвоје знања о боји, ликовним техникама и креативно практично раде са односима боја; - ускладе ликовни рад са другим медијима (звук, покретом, литерарним изразом и сценским амбијентима); - препознају ликовне технике.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	Свега
1.	КОМПОЗИЦИЈА	12	22	/	34
2.	СПОРАЗУМЕВАЊЕ	3	3	/	6
3.	НАСЛЕЂЕ	5	15	/	20
4.	СЦЕНА	2	10	/	12
Укупно		22	50	/	72

Кључни појмови: простор, облик, линија, боја, текстура, светлина.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора; – изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама; – користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду; – примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији; – користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела; – разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.	КОМПОЗИЦИЈА (34)	Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер). Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални. Материјали и технике – графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- Испитивање својстава материјала у циљу одабира одговарајућег - Примена различитих облика и метода рада - користити уметничка дела као мотивација за стваралачки рад, - тумачење слика реализовати независно од додатних информација као што су звук, текст и др; - одабраним причама развијати креативне идеје - одабране садржаје је потребно повезати са причом о томе како се развијају креативне идеје - примењивати аналитичко посматрање кретања у простору - користити мултимедијалне садржаје – играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре
	СПОРАЗУМЕВАЊЕ (6)	Хералдика – застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.		
	НАСЛЕЂЕ (20)	Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. Познати уметници и најзначајнија дела.		
	СЦЕНА (12)	Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије.		

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Музичко стваралаштво: Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст

Српски језик - Књижевност: Садржај прозних и поетских текстова - Језичка култура: Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним.

Природа и друштво Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност, материјали који могу да се користе као алатке) - Промене материјала - Природне и друштвене одлике Србије - Друштвене карактеристике Србије, национални паркови

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, даје објашњења; прилагођава задатке и активности како би подстакао напредовање свих ученика, упућује ученике како да опишу својства; прати реализацију активности, интегрише садржаје, мотивише, вреднује заједно са ученицима	посматра, слуша, истражује, описује, користи е-уџбеник, слаже и разлаже облике у простору, црта, слика, комбинује материјале, вреднује свој и рад других; обликује или конструише тродимензионалне и дводимензионалне радове прави белешке, презентује рад;

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (<i>Правилник о оцењивању ученика</i>)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	Предмет Ликовна култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. А) Критеријуми оцењивања Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; Б) Ангажовање ученика у настави – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. В) Самосталност у раду Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и	<u>Провера остварености исхода:</u> -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - успешност радова -вођење прописане педагошке документације у којима су видни елементи за оцењивање и оцењивање: -однос према раду -однос према себи -однос према другима -разумевање -повезивање -оригиналност -вербално изражавање -примена техника	Евиденција: белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања по тромесечјима На крају школске године

	ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	-заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима и конкурсима	укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Задаци - неговање способности извођења музике (певање/свирање); - стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; - подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа; - развијање критичког мишљења; - упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци:

Ученици треба да: - певају песме по слуху; - певају песме солмизацијом; - обраде просте и сложене тактове; - усвајају основе музичке писмености; - свирају на дечјим музичким инструментима; - изводе дечје, народне и уметничке игре; - импровизују мелодије на задани текст; - упознају звуке разних инструмената; - слушају вредна дела уметничке и народне музике.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	Свега
1.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	8	2	/	10
2.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	16	6	/	22
3.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (реализује се на сваком часу)	1	3	/	4
Укупно		25	11	/	36

Кључне речи: певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, лествица, темпо, репетиција.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; – уочи контраст и понављање у музичком делу;	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (10)	Композиције различитог карактера. Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора). Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича. Музика у служби других медија. Музички бонтон. Музика и здравље.	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 8.Одговоран однос према здрављу 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	-музичке активности се преплићу, на свим часовима се обрађују све области; -користити мултимедијалне садржаје; - примена различитих метода и облика рада - бирају се одабране композиције које трајањем и садржајем одговарају узрасту

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Извођење музике: Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.

Српски језик Језичка култура: Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним. Препричавање по плану.

Ликовна култура Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира и презентује; мотивише; прати реализацију активности, вреднује заједно са ученицима	слушају, износе мишљење, учествују у разговору, постављају и одговарају на питања, вреднују заједно са наставником

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражајне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (22)	Музичке игре (дидактичке). Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста. Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (<i>Andante. Moderato. Allegro</i>). Боја (различити гласови и инструменти). Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму ce^1-ce^2. Тактирање у 3/4 и 4/4 такту. <i>Це-дур</i> лествица. Репетиција, прима и секунда волта.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- ученичка знања из различитих области треба повезати и ставити у функцију разумевања музике - повезивати покрет и певање извођењем различитих врста музичких игара - радити на остваривању квалитетне комуникације у циљу развоја музичког укуса и интересовања ученика

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Извођење музике: Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.
Српски језик Језичка култура: Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним. Препричавање по плану.)
Ликовна култура Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира одговарајуће песме; мотивише; прати реализацију активности, демонстрира, вреднује	слушају, свирају, певају, постављају и одговарају на питања, вреднују заједно са наставником

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
- коментарише своје и туђе извођење музике; - самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације: — учествује у школским приредбама и манифестацијама.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (4)	Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту). Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање мелодије на одабрани текст.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 8. Одговоран однос према здрављу 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- повезивати покрет и певање извођењем различитих врста музичких игара - стваралачки задаци се реализују по слуху, без записивања

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Извођење музике: Дечји и алтернативни инструменти и начини свирања на њима.
Српски језик Језичка култура: Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним. Препричавање по плану.
Ликовна култура Материјали: Својства материјала. Својства материјала за ликовно обликовање – тврдоћа, еластичност, растворљивост или постојаност, материјали који могу да се користе као алатке

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
планира, припрема материјале, бира одговарајуће песме; мотивише; прати реализацију активности, демонстрира, вреднује	слушају, свирају, певају, постављају и одговарају на питања, вреднују заједно са наставником

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода Б) Ангажовање ученика у настави В) Самосталност у раду	Предмет Музичка култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. А) Критеријуми оцењивања Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања.	Провера остварености исхода: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о степену ангажовања, уложеном труду и личном напредовању у складу са музичким могућностима -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика * групни рад (посматрање наставника, излагање група,	Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...)	Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања по тромесечјима На крају школске године

	Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима, конкурсима	-Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Годишњи фонд: 108

Недељни фонд: 3

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Задачи наставе физичког васпитања јесу: - подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела; - развој и усавршавање моторичких способности; - стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање; - усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја; - формирање морално-вољних квалитета личности; - оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада; - стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци: - усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације; - усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања; - примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.); - задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл. ; - естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности; - усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	Остало	Свега
1.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	/	6	/	6
2.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	44	51	/	95
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	7	/		7
Укупно		51	57	/	108

Кључни појмови садржаја: физичке способности, моторичке вештине, здравље, плес и игра.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – правилно држи тело; – самостално коригује неправилно држање; – правилно подиже, носи и спушта терет;	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ (6)	Вежбе за развој снаге са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој покретљивости са реквизитима и без реквизита. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. Вежбе за развој координације. Национална батерија тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. Моторичке вештине и игре у развоју моторичких способности	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	- редовно вежбање - постепено увећање термина везаних за вежбање - истицање неопходност поштовања правила понашања током вежбања - организовање одељењска и такмичења на нивоу генерације - указивати на значај вежбања - примењивати одговарајуће облике и методе рада
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
<u>Музичка култура</u>Извођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. <u>Српски језик</u>Књижевност: Информативни текстови о физичкој и здравственој култури <u>Природа и друштво</u>Природа, човек, друштво: Начини преношења и мере заштите од заразних болести Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју).				
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА		АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
- прати напредовање ученика и упућује ученике како да развију физичке способности, мотивише ученике да се баве спортом и побољшају моторичке вештине, демонстрира, вреднује		- планирају време које ће провести у вежбању, реализују вежбе, активно учествују у реализацији задатака на часу		

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбаљима; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – поштује и примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – сагледа резултате физичких способности;	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ, СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ (95) Атлетика, Спортска гимнастика, Основе тимских, спортских и елементарних игара, Плес и ритмика, Пливање, Полигони	<u>Атлетика</u> Технике трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником. Тробој. <u>Спортска гимнастика</u> Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови (прескок разношка). Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе са променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. Проширени садржаји Вежбе на тлу: – летећи колут из места. <u>Основе тимских, спортских и елементарних игара</u> Мини–рукомет. Футсал – „мали фудбал“. Основни елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јаџент, са упрошћеним правилима <u>Плес и ритмика</u> Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. <u>Пливање</u> Основна обука пливања. Скок на ноге. <u>Полигони</u> Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	- редовно вежбање - постепено увећање термина везаних за вежбање - истицање неопходност поштовања правила понашања током вежбања - организовање одељењска и такмичења на нивоу генерације - указивати на значај вежбања - примењивати одговарајуће облике и методе рада

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Музичка култура Извођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера.

Српски језик Књижевност: Информативни текстови о физичкој и здравственој култури

Природа и друштво Природа, човек, друштво: Начини преношења и мере заштите од заразних болести Материјали: Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју).

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
- прати напредовање ученика и упућује ученике како да развију физичке способности, мотивише ученике да се баве спортом и побољшају моторичке вештине, демонстрира, учествује у вежбању и игри, вреднује	- планирају време које ће провести у природи, реализују вежбе и учествује у игри, активно учествују у реализацији задатака на часу и сарађује са вршњацима

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – прати промене у сопственој тежини и висини; – препозна здравствено стање када не треба да вежба; – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – увиди значај правилне исхране за вежбање; – повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета и кретања; – користи научена вежбања у рекреацији породице; – правилно реагује у случају повреде у	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА (7)	<u>Култура вежбања и играња</u> Основна правила вежбања. Основна правила мини-рукомета, фудсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици. Вежбање у слободно време. <u>Здравствено васпитање</u> Правилно држање тела и здравље.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција	- редовно вежбање - организовање боравка у природи - организовати дане здраве исхране - организовати ситуационе игре везаних за бригу о здрављу

школи; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; -учествује у предлагању садржаја и начина рада.		Значај вежбања за правилан рад срца и плућа. Мишићи и зглобови тела. Хигијена простора за вежбање.		
МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ				
<u>Музичка култура</u>Извођење музике: Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. <u>Српски језик</u>Књижевност: Информативни текстови о физичкој и здравственој култури <u>Природа и друштво</u>Природа, човек, друштво: Начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке – Материјали:Међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју).				
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА		АКТИВНОСТ УЧЕНИКА		
- мотивише ученике да се баве спортом, проверава колико ученици знају о здрављу и начину очувања, учествује у вежбању и игри, вреднује		- слушају, примењују, проналазе различите изворе знања, правилно се хране и примењују здраве стилове живота		

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ				
Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање				
ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ	КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (Правилник о оцењивању ученика)	Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда и исхода	- Предмет Физичко и здравствено васпитање: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу. А) Критеријуми оцењивања Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	-Провера остварености исхода: -иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - провера раз. облици кретање, дужине скока удаљ, сарадња у оквиру спортских игара -вођење прописане педагошке	Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања	Белешке са часова током године Пресек стања на месечном нивоу Пресек стања
Б) Ангажовање				

ученика у настави В) Самосталност у раду	– решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	документације у којима су видне белешке о нивоу ангажованости, вежбању у адекватној опреми, постигнућима у моторичким вештинама и индивидуалном напретку сваког ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено и ангажовања од стране ученика * тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима	Упитници (за групни и рад у пару) *Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)	по тромесечјима Процена о напретку на крају школске године

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Разред: Четврти

Годишњи фонд часова: 36

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталних компетенција ученика неопходне за безбедну и правилну комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФОНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	Свега
1.	Дигитално друштво	16	3	1	20
2.	Безбедност коришћења дигиталних уређаја	5	1	/	6
3.	Алгоритамски начин размишљања	7	2	1	10
Укупно		28	6	2	36

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; – исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; – уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; – активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; – активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; – утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање;	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста). Селектовање, копирање/исецање и лепљење текста. Уметање слике у текст, додавање оквира, позиционирање слике у односу на текст. Креирање и уређивање текстова за познату публику. Пројектни задатак који подразумева: – претраживање интернета (пробрани елементи напредне претраге); – израду или прилагођавање графике у складу са темом; – креирање текстуалног документа који садржи слике.
	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	Припрема и организација школског догађаја за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета

креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику; – предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок <i>Питај и чекај</i> и блок <i>Одговор</i>) у датом једноставном програму; – креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника.	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	Променљиве. Израда програма који садрже гранање, понављање и променљиве.

Кључни појмови садржаја: уређивање текста, пројектни задатак, дигитални материјали, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Предмет Дигитални свет намењен је развијању дигиталне компетенције код ученика четвртог разреда основне школе. Програм наставе и учења за четврти разред оријентисан је на процес учења и остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет Дигитални свет. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика, који су груписани у три наставне теме: *Дигитално друштво, Безбедно коришћење дигиталних уређаја и Алгоритамски начин размишљања*.

I. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре креира свој годишњи – глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Дефинисани исходи олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице. При планирању треба, такође, имати у виду да се исходи разликују, да се неки лакше и брже могу остварити, али је за већину исхода потребно више времена и више различитих активности.

Наставник је у планирању, припреми и остваривању наставе и учења аутономан. За сваки час треба планирати и припремити средства и начине провере остварености пројектованих исхода.

II. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Наведене исходе потребно је остварити са различитим нивоима расположивости дигиталних уређаја намењених за коришћење од стране ученика. Наставник треба да реализује наставу у кабинету за информатику и омогући ученицима да користе рачунаре на начин који директно доприноси остваривању дефинисаних исхода учења. Препорука је да два ученика користе један рачунар како би се развило вршњачко учење, делила одговорност и развијао тимски рад. Вероватно је да ученици имају искуства са коришћењем дигиталних уређаја. Од изузетног је значаја да та искуства наставник увиди и уважи. Ученици могу бити вешти корисници технологије, али то не значи да су и компетентни у овој области. У том смислу, наставник има слободу да наставу организује у складу са техничким могућностима, предзнањима и потребама својих ученика.

Током реализације наставе, рад наставника мора бити континуирано усмерен ка смањивању дигиталног јаза. Важно је да наставници помогну ученицима који немају могућност приступа технологији од куће тако што ће их, у кабинету за информатику, повезати са ученицима који су дигитално спретни и радити на поспешивању вршњачког учења. Обавезивање ученика да користе наставне материјала за које им је

потребан приступ интернету од куће неправедно је према онима који га немају. За такве ученике наставник мора да обезбеди алтернативу – могућност приступа школским дигиталним уређајима, пре или после наставе.

Дигитално друштво

Наставник нове технике форматирања текста представља ученицима кроз одговарајући контекст, користећи примере из ученицима блиских (дигиталних) уџбеника.

Подебљан текст: Наставник проналази лекције у уџбеницима које садрже подебљан текст. У контексту приказаног дела уџбеника иницира разговор о речима које су подебљане: Зашто су баш ове речи подебљане? Шта су аутори текста желели да постигну подебљавањем баш тих речи? Заједнички долазе до закључка да су у питању кључне речи које означавају главне појмове у датом тексту. Наставник демонстрира технику подебљавања текста, након чега даје налог ученицима да отворе раније припремљен документ који садржи кратак текст о ученицима познатој теми. Сама тема не мора да буде везана за информатику, али би било пожељно да то буде. Нарочито је корисно да наставник припреми текст којим обнавља одређене делове програма наставе и учења (нпр. рад са текстом, чување датотека). Задатак за ученике је да подебљају кључне речи у тексту. На крају активности ученици треба да кажу које речи су подебљали и аргументују своју одлуку да баш те речи означе као важне. Завршна активност треба да створи услове за хеуристички разговор: У којим ситуација јесте оправдано и подебљавање и бојење истог текста? Ако не постоји оправдање за овакву радњу, какве последице су могуће?

Искошен текст: Наставник представља ученицима текст који садржи делове исписане у курзиву. Препушта ученицима да закључе када се користи овакав стил текста. Демонстрира технику искошавања текста. Налаже ученицима да отворе раније припремљен документ који садржи дијалог ликова наводећи да текст који представља управни говор треба да буде наглашен искошеним текстом.

Подвучен текст: Ученици добијају налог да отворе документ у коме се налазе реченице у којима је потребно да одреде главне реченичне чланове (субјекат, предикат) користећи познату нотификацију – субјекат се подвлачи једном, а предикат са две црте. Наставник демонстрира технику подвлачења текста представљајући различите линије којима је могуће подвући текст.

Обојен текст: Наставник демонстрира како се тексту мења боја. Ученици добијају налог да отворе документ у коме је потребно идентификовати врсте речи бојећи их одређеном бојом (именице – црвеном, глаголи – зеленом, итд.). Уколико остане времена, наставник може да укључи захтеве којим проверава да ли су ученици овладали свим раније представљеним техникама форматирања текста.

Слика у тексту: Наставник разговара са ученицима о текстовима које срећу у уџбеницима, новинама, часописима. Заједно долазе до закључка да у приказаним примерима слике представљају значајан елемент којим се доприноси разумевању текста. Наставник демонстриран уметање раније припремљене слике у текстуални документ. Показује ученицима како се одређује положај слике у односу на текст (поравнато са текстом или са преламањем текста: квадратно, збијено, кроз, врх и дно, иза текста, испред текста). Ученици провежбавају приказане технике у датотеци коју је наставник за њих припремио и чувају текст у који су уметнули одговарајуће слике.

Препоручени број часова: 6.

Пројектни задатак од ученика захтева бројне активности, међу којима су: самостално проналажење информација; способност решавања проблема; самостално учење; рад у групи, сарадњу; критички однос према властитом и туђем раду; доношење одлука; аргументовање; усвајање другачијих, нових начина рада; планирање; поштовање рокова и преузимање одговорности.

Циљ рада на пројектним задацима је да ученици у пару или мањој (хетерогеној) групи креирају дигитални текстуални документ у коме ће на технички и језички адекватан начин приказати податке о одређеној теми до којих су дошли на основу претраге на интернету. Пожељно је да избор тема пројектних задатака буде такав да рад на њима у што већој мери представља уједно и ситуацију за учење о некој теми из другог предмета.

При планирању наставник треба да дефинише тип пројекта, да одреди његов циљ, очекиване исходе, област којом се бави пројекат и повезаност са наставним предметима, његове садржаје, активности ученика, потребна средства, динамику рада по фазама и све што је потребно за успешно спровођење пројектне наставе. Најпримеренији је полуструктурирани тип пројекта у коме наставник укључује ученике, не само у давање предлога и избор тема, већ и у планирање и самостално остваривање, а за поједине ученике и вођство у одређеним деловима пројекта. Он и даље, у великој мери, дефинише методологију рада, али се очекује да више укључи ученике у проналажење материјала тако што ће се са њима договарати о томе које материјале би ко, где и како могао да пронађе и обезбеди. Све

садржаје треба реализовати кроз различито тематско повезивање у игри или функционалној активности која задовољава интересовање и потребе ученика на млађем школском узрасту.

Наставник осмишљава бар пет различитих тема пројектних задатака које су повезане са градивом које ученици уче, а које су погодне за додатно истраживање и продубљивање знања (нпр. Биљке/животиње мога краја; Историјски догађај у мом крају; Знаменита личност мога краја; Одговорно коришћење воде у мом домаћинству; Одговорно одлагање отпада у мом домаћинству). Такође, наставник подстиче ученике да самостално предложе теме које би волели да истраже и представе. Сваки од пројектних задатака подразумева: претраживање интернета, израду или прилагођавање одговарајућих слика и креирање текстуалног документа који садржи те слике.

Наставник представља теме пројектних задатака ученицима и подстиче их да одаберу онај која их највише интересује. Најављује им да ће радити у паровима или мањим (хетерогеним) групама на обради теме коју су одабрали. Заједно са ученицима наставник креира критеријуме за процену квалитета финалног продукта који са једнаком пажњом третирају његов технички и садржински аспект (није важно само како текст унет и форматиран, већ и шта је заиста тим текстом речено). Изузетно је важно да критеријуми буду доступни ученицима током читавог трајања израде пројектног задатка. Такође, наставник наглашава да је пожељно да ученици самостално креирају одговарајуће слике и уметну их у текстуални документ и да таква слика више вреди од оне која је преузета са интернета. Као последњу инструкцију, наставник налаже ученицима да замисле публику којој је документ који стварају намењен и да прилагоде његов садржај циљној групи.

С обзиром на узраст ученика, наставник је и даље главни организатор активности који креира прилике у којима ће се самосталност ученика испољавати. Наставник пружа подршку свим ученичким активностима у току пројекта.

Један од важних исхода реализације пројекта јесте оспособљавање ученика да добијене продукте учине видљивим и представе их другима. Бројни су начини да се то постигне (представе, изложбе, кратки филм, текст у новинама, наступ на локалној телевизији, представљање за родитеље...), али у овом случају циљна група су ученици млађих разреда школе.

Препоручени број часова: 13.

Безбедно коришћење дигиталних уређаја

Ученици настављају пројектни приступ настави и учењу припремајући и организујући школски догађај за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета.

Радећи у мањим (хетерогеним) групама, ученици креирају текстуалне документе који садрже слике примењујући научене технике рада са текстом и сликама. Почетак рада представља презентовање пројектне идеје – шта ће садржати документ који припремају и на који начин ће он допринети безбедности деце на интернету. По потреби, наставник благо усмерава ученике и пружа тражену помоћ.

По завршетку рада на изради докумената, ученици у сарадњи са наставником организују сусрет са млађим ђацима на коме им представљају резултате свог рада.

Наставник обезбеђује да се материјали које су ученици креирали и представили нађу на школском веб-сајту. Постављени материјали треба да буду слободни за преузимање и коришћење.

Препоручени број часова: 6.

Алгоритамски начин размишљања

Наставник омогућава ученицима да у специфичним окружењима за блоковско програмирање (попут code.org или petlja.org) решавају једноставне проблеме чије решавање захтева понављање (програмске циклусе) и гранање. Представља узрасту примерен алгоритам/програм који садржи понављање и/или гранање и поставља ученицима питање: „Ако бисмо сложили блокове на овакав начин, шта би се њиховим извршавањем добило?“. Ученици аргументују своје одговоре и дебатују о тачности изнетих одговора. Наставник представља узрасту примерен алгоритам/програм који садржи понављање и/или гранање, али и грешку. Саопштава ученицима сврху

програма. Поставља питање: „Да ли блокови сложени на овакав начин доводе до описаног решења? Да ли је могуће поправити програм?“. Ученици износе предлоге решења и по потреби дебатују о њима.

Препоручени број часова: 3.

Без формалног увођења појма *променљива* и без инсистирања на дефиницијама, наставник представља ученицима једноставне програме који садрже променљиве.

– На самом почетку то треба да буду линијски програми који садрже блок *Питај и чекај* и блок *Одговор*, такви да је, на основу интеракције са програмом ученицима лако да предвиде садржај променљиве *Одговор* (нпр. програм који поставља кориснику неколико питања; програм који кориснику поставља питање *Како се зовеш?*, а онда му враћа одговарајућу поруку у којој наводи унето име). Наставник треба да омогући ученицима да провере тачност свог предвиђања тако што ће им учинити садржај променљиве видљивим;

– Следећи корак треба да буде представљање програма који садрже променљиву и понављање (програмски циклус) (нпр. програм који од корисника тражи унос броја који ће одредити број понављања неке акције попут исцртавања кратке линије, квадрата и сл.);

– У наредном кораку наставник треба да представи програме који садрже гранање које зависи од интеракције са корисником (нпр. програм који захтева унос одговора на питање на основу кога ће вратити или поруку *Твој одговор је тачан* или поруку *Твој одговор није тачан*).

Наставник треба да помогне ученицима да креирају програме у којима се остварује интеракција са корисником коришћењем блокова *Питај и чекај* и *Одговор*. То практично значи да креирани програм треба да захтева од корисника да нпр. унесе неки број или реч и да на основу тог уноса изврши одговарајућу акцију (испише поруку, нацрта облик, репродукује звук). По могућности, ти програми треба да садрже понављање и/или гранање.

Препоручени број часова: 6.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У настави оријентисаној на процес учења и достизање исхода учења вреднују се процес и продукти учења. Устаљене методе процене постигнућа ученика, које наставници примењују у другим обавезним предметима и изборним програмима, могуће је примењивати и у настави овог предмета. Ипак, изазови попут чињенице да процена постигнућа заснована само на резултатима практичних задатака које ученици раде није довољан показатељ онога што они знају и умеју, или да је, при сарадничком раду, врло тешко идентификовати допринос сваког појединца, доводи до потребе за издвајањем неколико техника које се посебно препоручују за примену у оквиру предмета Дигитални свет (превасходно зато што у највећој мери корелирају са његовом природом):

– **самопроцена:** неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика;

– **вршњачка процена:** ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу);

– **отворена питања:** знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта.

– Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам: коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.

Примењујући предложене методе процене постигнућа ученика наставник креира и конзистентно гради персонализовано и подстицајно образовно окружење. Он прати постигнућа ученика из улоге активног посматрача и ментора. Избегнута је формална ситуација процењивања (наставник не прозива и не пропитује ученике), чиме је ниво стреса ученика битно смањен (потенцијално и елиминисан).

Јачање самопоуздања ученика и саморегулације у учењу посебна је добробит која произилази из наведеног.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	
АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
предлаже тему, помаже ученицима да поставе циљеве и задатке одабране теме , прати, пружа подршку и усмерава , подстиче ученике на стваралачко истраживање, подстиче сарадњу и тимски рад ученика, заједно са ученицима вреднује резултате процеса и пројекта	самостално прикупљају релевантне информације, организују материјал, анализирају податке, користе ИКТ уређаје, креирају крајњи резултат – продукт, презентују резултате рада , учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ		
Начин провере остварености исхода- формативно и сумативно оцењивање		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања, критеријуми	Време
-вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено од стране ученика * тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о резултатима рада.	Системтско посматрање Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...) -Редовност реализације задатака: -Самостално у раду -Сарадња у групи -Хоризонтално и вертикално повезивање градива	Белешке са часова током године Процена о раду и напретку на крају школске године

ИЗБОРНИ ПРОГРАМ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1

Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	ЉУДСКА ПРАВА	12
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	10
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	8
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	6
укупно		36

Кључни појмови: равноправност, стереотипи и предрасуде, дискриминација, локална заједница, солидарност, волонтирање.

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА БРОЈ ЧАСОВАИ САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
- разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; -се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и	ЉУДСКА ПРАВА - 12 часова Ја и други на планети Земљи Планета Земља припада свима који на њој живе Узајамни утицај природе и човека. Потребе појединца и опште добро– задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација. Одговоран однос према свету у коме живимо – <i>Мисли глобално делуј локално.</i> Право на здраву животну средину	<u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). <u>Српски језик</u> – Језичка култура:	1.Компетенција за целоживотно учење 2.Комуникација 3.Рад с подацима и информацијама 4.Дигитална компетенција 5.Решавање проблема 6.Сарадња 7.Одговорно учешће у

рационалну потрошњу ресурса; -образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите; -аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; -наведе елементе традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; -образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; -наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура;- -дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа,	Трећа генерација људских права. Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине. ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО – 10 часова Култура и традиција Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе. Културни идентитет Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других. Мултикултуралност и интеркултуралност Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима. Избеглице и мигранти Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет. Сусретање култура Сусретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета.	Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) <u>Ликовна култура</u> – Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.	демократском друштву 8.Одговоран однос према здрављу 9.Одговоран однос према околини 10.Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА БРОЈ ЧАСОВАИ САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
-препознаје примере прекомерне потрошње; -препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих; -критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; -процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета; -испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; -учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ – 8 часова Потрошачко друштво Стварне потребе и прекомерна потрошња. Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа. Амбалажа важнија од садржаја – гомилање отпада. Притисак произвођача – нови модели новог модела. Деца – омиљена циљна група произвођача. Медији и потрошачка култура Поруке медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама. Права потрошача Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа. Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ – 6 часова Планирање и извођење еколошке акције Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције.	<u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). <u>Српски језик</u> – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) <u>Ликовна култура</u> – Споразумевање: Говор тела. Поглед, израз лица, држање тела, гест и кретање, однос вербалне и невербалне комуникације.	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ГРАЂАНСКОГ ВАСПИТАЊА:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
-примену различитих интерактивних облика рада као и одабир и коришћење одговарајућих метода и техника: радионице, симулације, играње улога, студије случаја, дискусије, мини истраживања, једноставне акције -примена искуственог учење, тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;	планира, истиче циљ теме и часова прати, пружа подршку и усмерава подстиче ученике на стваралачко истраживање подстиче сарадњу и тимски рад ученика заједно са ученицима вреднује резултате процеса рада у току часова	слушају, износе своје мишљење, заједнички формулишу закључке дискутују, глуме, истражују примењују научено у новим ситуацијама учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ		
Начин провере остварености исхода- формативно и сумативно оцењивање; оцењује се описном оценом: истиче се, добар, задовољава		
Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања, критеријуми	Време
-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе -вођење прописане педагошке документације у којима су видне белешке о редовност у похађању наставе, заинтересованост и активно укључивање у процес рада групе, напредовање и развој, као и самосталности у раду ученика -заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцено од стране ученика * тимски рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) * рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) *вођење евиденције о учешћу ученика на такмичењима	Системтско посматрање Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање Чек-листе са скалом процене Протоколи посматрања Упитници (за групни и рад у пару) *Скала по нивоима (самосталност у извршавању задатака) *Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, доприносе заједничком циљу...) *Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...) -Активност на часу - број јављања -Свеобухватност одговор -Хоризонтално и вертикално повезивање градива	Белешке са часова током године Пресек стања након завршетка пројекта Пресек стања по тромесечјима Процена о раду и напретку на крају школске године

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ

За ученике којима је потребна додатна подршка због тешкоћа у приступању, укључивању и учествовању у образовању и васпитању, планирају се и спроводе мере за отклањање физичких, комуникацијских и социјалних препрека (мере индивидуализације), односно доноси индивидуални образовни план.

Препоручени начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА предмета ВЕРСКА НАСТАВА (православни катихизис)

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Кроз изучавање садржаја верске наставе, у колрелацији са другим предметима, остварују се општи циљеви образовања и васпитања дефинисани у званичним документима на националном нивоу. У том смислу циљеви обухватају: развој потенцијала ученика; индивидуални, социјални, морални и физички развој; стицање знања, вештина и умења; развој критичког мишљења; развој креативности; поштовање културе свог и других народа; поштовање хуманистичких и демократских вредности; припрему за живот у грађанском, демократском друштву и за свет рада; стварање темеља за даље школовање и за доживотно учење.

Редни број теме	Тема/област	обрада	по на вљ ањ е	ве жб е	си сте ма ти за ци ја	ук уп но	МЕСЕЦИ									
							IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
I	УВОД	1	/	/	/	1	I 1									
II	ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР	5	2	/	/	7	II 3	II 4								
III	ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ	6	1	/	/	7		III 1	III 4	III 2						
IV	ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМ	5	3	/	/	8				IV 2	IV 3	IV 2	IV 1			
V	ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА	5	2	/	/	7							V 3	V 4		

VI	СА НАМА ЈЕ БОГ	3	2	/	1	6								VI 4	VI 2
УКУПНО	6	25	10	/	1	36	4	5	4	4	3	2	4	4	2

Кључни појмови: Црква, светитељи, Бог, човек, Литургија, Васкрсење, љубав, заједница, вера, Божић, врлине, апостоли, молитва.

РБР	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма

I	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: <i>Когнитивни аспект:</i> - стећи основне информације о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током четвртог разреда; - уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања <i>Афективни аспект:</i> - жели да активно учествује на часовима верске наставе.	УВОД	Циљ због кога је Бог створио свет (да свет постане Црква). Црква је конкретна литургијска заједница. Литургија је заједница многих људи и природе с Богом Оцем преко једног човека - Христа. Структура Литургије (епископ, свештеници, ђакони и народ). Црква као икона будућег Царства. Одбијање првог човека Адама да сједини створену природу с Богом (човеков пад и последице тога - првородни грех). Црква у хришћанској архитектури (православни храм и литургијска структура).	<i>Компетенција за учење</i> - Има позитиван и одговоран однос према учењу. <i>Комуникација</i> - Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. <i>Сарадња</i> - доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. <i>Врсте наставе</i> Настава се реализује кроз следеће облике наставе: - теоријска настава (34 часова) - практична настава (2 часа) <i>Место реализације наставе</i> - Теоријска настава се реализује у учионици; - Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању.

II	• уочити важност постојања Заједнице; • уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице; • уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе; • знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница; • знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква; • уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно. <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве; • бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји; • бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар.	ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР	Циљ наставе у 4. разреду јесте да ученици стекну знања о томе да постојање света има свој циљ. Тај циљ је есхатолошка као литургијска заједница: јединство свих створених бића међу собом и на крају с Богом, преко Богочовека Исуса Христа. Циљ због којег је све створено и зашто је створено на овај начин, откривен нам је као Црква, односно као конкретна литургијска заједница. Овим се постижу врло важна знања: - да се истина света смешта у есхатон као заједницу свих створених бића с Богом Оцем преко Христа и да је она мерило свих историјских догађаја у којима суделује Бог, а Бог суделује у оним историјским догађајима који воде ка овом циљу; - да је Литургија икона Царства Божијег које ће се тек у будућности остварити; - да је човек одговоран за историју и постојање природе и да ту одговорност истински остварује једино ако живи таквим начином живота који је утемељен на будућем Царству Божијем и његовој структури; - да су Бог и човек у Христу, односно у Литургији, неодвојиви, јер Бог преко Христа суделује у остварењу будућег Царства Божијег, односно Бог преко	<i>Компетенција за учење</i> •Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. <i>Естетичка компетенција</i> •Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања. <i>Комуникација</i> •Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и	Током реализације програма наставе и учења примењиваће се следећи поступци, начини и облици рада: -Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. -Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.

III	<i>Когнитивни аспект:</i> • уочити да нас Христос позива у лични однос – заједницу љубави; • увидети да су апостоли људи који су слични нама; • уочити да је вера основ заједнице са Богом; • увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом; • разумети значај Христовог оваплоћења (рађања); - Усвојити текст и мелодију песме „Звезда се засја“ <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут да доживи Христа као Личност која нам иде у сусрет.	ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ	Наведена знања биће потребна и у контексту каснијег упоређења овако виђене истине света с проблемом греха и смрти, односно у расветљавању питања колико литургијски начин постојања реално пружа одговор на проблем смрти. Јер, ако се анализира смрт сваког бића понаособ, она је присутна зато што је природа сваког бића смртна, а то је због тога што је она створена ни из чега. Носиоци, пак, те природе, тј. конкретна бића, пре свега људске личности, својим природним рођењем указују на чињеницу да природа постоји и пре њих, јер они пре рођења нису постојали док је људска природа постојала и пре њиховог рођења. На тај начин сви смо наследници смрти зато што смо наследници природе. Истовремено ова чињеница указује и на разлику између природе и личности код човека, као и на то да је постојање сваког човека по природи изазов његовој слободи. Овај проблем се може превазићи једино кроз једно ново рођење, Крштење, где је вечно постојање природе израз наше слободе изражене као заједништво с Богом у Христу. На глобалном плану, смрт прети читавој творевини све дотле док је она одвојена од Бога, односно док не постоји слободно у односу на своје законе кроз једну личност која је сједињује с Богом. Литургија је икона постојања створене природе у личности Христовој, односно њеног	<i>Компетенција за учење</i> •Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. <i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <i>Компетенција за целоживотно учење</i> -разликује чињенице од ставова, веровања и мишљења.	-Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чињеницама извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. -Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.

IV	<i>Когнитивни аспект:</i> • поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи; • увидети да су сви позвани да буду светитељи; • уочити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом; • знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас; • уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља; • знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом; • препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо. <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да	ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМ	Теме: Циљ због кога је Бог створио свет и Првородни грех треба реализовати преко описа Литургије, која садржи све: целокупну природу кроз природне дарове, хлеб, вино, уље, воду; молитве којима се молимо за благорастворење ваздуха, за изобиље плодова земаљских... итд; људе који су сви сједињени у Христу и постоје слободно од природних закона и окренути ка Богу Оцу. Објашњавајући службу епископа (свештеника) у Литургији, треба указати на задатак првоствореног човека Адама у природи, а самим тим и свих људи, да је човек створен да буде свештеник у природи и да сједини природу с Богом Оцем, као и на суштину човековог пада, односно греха, која се огледа у одбијању човека да то учини. Последица тога греха јесте смрт у природи као разједињење свега на саставне делове и опасност да се природа врати у небиће, али која није казна Божија, већ остајање природе, злом вољом човека, несједињене с Богом, тј. постојање природе у човеку Адаму на основу њених закона који јој проузрокују смрт. (Као потврду да природа не може постојати сама за себе, без заједнице личности, односно слободе човека која се изражава као љубав према Богу, треба навести искуство личности и како ствари и природа изгледају у том искуству. На пример, треба указати на искуство да кад нам неко кога волимо из љубави подари било коју ствар, она за нас	<i>Одговорно учење у демократском друштву</i> • Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. <i>Естетичка компетенција</i> <i>Комуникација</i> • Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. <i>Одговоран однос према околини</i> • Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет	-Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата;

V	<i>Когнитивни аспект:</i> • увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави; • уочити да је грех наш погрешан избор; • увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави; • увидети да без врлина нема љубави; • уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима; • упознати најважније хришћанске врлине; • увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити; • увидети да се и врлине усавршавају. <u>Афективни аспект:</u> • бити подстакнут да следује светитељима Божјим; • бити подстакнут да се труди да у себи развија	ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА	Теме: Литургија је заједница у Христу... и Црква као икона будућег Царства треба, такође, реализовати преко описа Литургије указивањем на то да је Литургија христоцентрична, односно да се сви у Литургији сједињују преко епископа, као преко Христа, са Богом, као и на то да Литургија почиње речима: “Благословено Царство Оца и Сина и Св.Духа” и да све у њој указује на будуће Царство. (За реализацију ове теме треба користити: Ј.Зизиулас, Евхаристија и Царство Божије, као и другу сличну литературу.) -Грех као промашај циља; - Последице пада у грех; - Обрада одабраних поглавља из књиге „Из Ти-града у Небески Град;“ - Поуке светих: Григорије С. Петров ; - Васкршња прича дарови доброг мудраца Христу Спаситељу „Четврти Мудрац;“ - Свети Спиридон (прича о смирењу); - Свети Василије Острошки - (прича „Свечев лијек“); - Поуке владике Николаја - Св. Јустин Ћелијски („Срна у изгубљеном рају“ одломак из	<i>Одговорно учеиће у демократском друштву</i> • Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. <i>Компетенција за целоживотно учење</i> -ефикасно користи ра <i>Одговоран однос према здрављу</i> <i>Рад с подацима и информацијама</i> <i>Предузетничка компетенција</i> -има способност представљања адекватних и реалних циљева.	У раду са ученицима користиће се разноврсни облици рада прилагођени садржајима који се обрађују: -Фронтални; -Индивидуални; -Дијалошки; -Тимски; -Групни; - - Илустративни; -Практични.

VI	<i>Когнитивни аспект:</i> • учити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом; - упознати садржај молитве „Царе небески“; • увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље. <u>Афективни аспект:</u> • код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; - бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима; • бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса; • учити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса четвртог разреда основне школе.	СА НАМА ЈЕ БОГ	Педесетница – рођендан Цркве; - Молитва Царе небески; - Кроз одломке из јеванђелских текстова, допуњене фотографијама фресака, приказати домострој спасења.	<i>Одговорно учешће у демократском друштву</i> • Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву; • Негује своју националну културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу. <i>Комуникација</i> • Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица. <i>Рад с подацима и информацијама</i> - уме да процењује поузданост података и препозна могуће узроке грешке. <i>Дигитална компетенција</i>	Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова. Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика;

Међупредметно повезивање

По садржајима верске наставе, међупредметно повезивање се може остварити са садржајима наставних предмета: Српски језик, Природа и Друштво, Ликовна култура, Музичка култура, Народна традиција, Чувари природе.

План провере оставрености исхода				
Шта пратимо		Поступак оцењивања	Иструменти оцењивања	Време
Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине и решавање задатака.	Непосредно опиисно оцењивање ученика може се вршити кроз: - Усмено испитивање; - Писмено испитивање; - Посматрање понашања ученика; - Редовно доношење домаћег задатка; - Прегледање свеске; - Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. - Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За више јављања, одговоре, активност/ истиче се Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године
	<u>Оцену истиче се добија ученик који:</u> -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког	-Комисија ученика и Наставника.	Активност на часу (учесталост и квалитет јављања на часу по месецима); Учесталост по месецима.	Пресек стања по тромесечју

мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. <u>Оцену добар добија ученик који:</u> -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <u>Оцену задовољава добија ученик који:</u> -у довољној мери показује способност употребе	-Усмено одговарање.	Свеобухватност одговора; Хронолошка и појмовна прецизност; Хоризонтално и вертикално повезивање градива; Самосталност у одговарању.	По потреби, бар једном у полугодишту
	-Описно оцењивање.	На основу целокупног рада ученика током полугођа.	На крају полугодишта и школске године
	-Редовност доношења домаћег.	За три недоношења домаћег минус у свеску, а након опомене и у дневник као активност.	Свакодневно током године, праћење/пресек стања на тромесечју
	-Прегледање свески.	Уредност; Све забележено са часова.	Три пута у једном полугођу
	- Писане провере (једном у полугођу), свеска евиденције.	На основу целокупног рада ученика током полугодишта.	По потреби

	информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; -већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; -у довољној мери критички расуђује; -показује делимични степен активности и ангажовања.	-Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције. -Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика). - Вредновање самосталног рада ученика: ППТ, истраживање о датој личностидогађају. - Провера знања које ученици усвајају на часу и испитивање ставова. -Формативно оцењивање.	Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела...) Хоризонтално и вертикално повезивање градива -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	По потреби

Ангажовање ученика у настави: Процењује се: одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање; активно учествовање у настави и сарадњу са другима.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (истиче се) – показује делимични степен активности и ангажовања (добар) – показује мањи степен активности и ангажовања (задовољава)	Вођење евиденције од стране наставника: - Јављању на часовима (учесталост и активност); - Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти); -Посета културноисторијским институцијама и догађајима; -Израда панора, ПП презентација, различитих врста излагања.	-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано; - Учесталост јављања и активност по месецима; - Учествоје, помаже другима, израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада; -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда панора, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...); - Иницијатива и квалитет продукта	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима .

Пројектна настава

У плану је реализација пројектне наставе на тему „Васкрсење Христово.“ На првом месту упознати ученике са припремним седмицама које су посвећене одређеним светитељима и догађајима из живота Цркве, а које упућују на припреме за Васкрс. Са ученицима у наставку обрадити период поста као и догађаје којима је посвећена свака седмица великог поста. Нарочити акценат је посвећен страдалној седмици, првој Литургији, распећу и на крају Васкрсењу. Циљ детаљне обраде ове теме кроз пројектну наставу је стицање свести о највећем значају овог празника, јер без васкрсења не би било ни хришћанства. Кроз радове ученика, филмове, упознавање са обичајима, истраживање и друге видове рада, ученици ће проћи једно путовање откривајући смисао и значај Христовог Васкрсења за нас данас.

Начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка

- Просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- Већа индивидуализација наставе;
- Размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи; ● Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја; ● и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ

За ученике којима је потребна додатна подршка због тешкоћа у приступању, укључивању и учествовању у образовању и васпитању, планирају се и спроводе мере за отклањање физичких, комуникацијских и социјалних препрека (мере индивидуализације), односно доноси индивидуални образовни план.

Препоручени начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка: - просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)

- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима - размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ допунске наставе је пружање додатне подршке ученицима који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

		годишњи фонд	недељни фонд
1.	ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК	18	1 (сваке друге недеље)
2.	ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА	18	1 (сваке друге недеље)
Укупно		36	1

СРПСКИ ЈЕЗИК

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
– одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – правилно пише сва три модела управног говора;	ЈЕЗИК	-Реченица, реченични чланови. -Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. -Појам предиката (глаголски предикат). -Појам објекта (именице у функцији објекта). -Прилошке одредбе за време, место и начин -Управни говор (први и други, трећи модел). Неуправни говор. -Велико слово	- повезивање граматичких појмова обрађене у претходним разредима са новим - разликовање врсте речи и службе речи, увежбавати у оквиру реченице; -усвајати нове садржаје путем различитих вежбања како на нивоу речи тако и на нивоу реченице	-прати напредак ученика и пружа подршку -објашњава начин разликовања врсте речи и службе речи у реченици -објашњава поступак примене прав. правила	-уочава и издваја службу речи - разликује врсту речи и службу речи -пише називе облике рељефа -употребљава тачку, упитник и узвичник -уочава и записује облике управног говора

- чита са разумевањем различите текстове; – чита текст поштујући интонацију реченице /стиха; - споји више реченица у краћу и дужу целину; - препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин;	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	-Краћи и дужи текстови -Причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано). Описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано. Језичке вежбе: проширивање и допуњавање реченица различитим врстама речи, промена реда речи у реченици, промена дужине реченице.	- увежбавати јасно, прецизно и разговетно изговарање реченице, поштовање интонације и правилно акцентовање у реченицама -реализовати различите програмске вежбе (правописне, језичке, лексичко-семантичке)	-припрема, мотивише, чита; усмено излаже; -приказује, показује; -демонстрира -усмерава активности ученика -подстиче ученике да богате речник	-слуша, посматра, прича, -чита, говори стихове, глуми -препричава -учествује у разговору -користи дечју штампу и непознате текстове, -саставља причу
- одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; -именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине;	КЊИЖЕВНОСТ	-Књижевни појмови: лирска песма, епска песма, народна бајка, роман, опис, дијалог, приповедање,	-ученици се мотивишу на читав низ стварал. активности које настају поводом дела -ученик треба да разликује опис , приповедање, дијалог	-припрема материјал за анализу текста -помаже у разумевању текста	чита текстове одговара на питања учествује у разговору поставља питања

МАТЕМАТИКА

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
– прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; - реши једначину са једном	БРОЈЕВИ	Скуп природних бројева са нулом Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак) Једначине и	- Визуелизација бројева и места броја у бројевном низу - увежбавање технике рачунања - инсистирање на усменом објашњењу поступка решавања	-прати напредак ученика пружа подршку, подстиче и усмерава -објашњава начин правилног израчунавања и	-слуша, посматра - усваја и увежбава поступак - самостално решава једноставне задатке

рачунском операцијом; - одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; - уочи делове целине и запише разломке		неједначине у скупу N_0 Упоредивање разломака са једнаким именицима	- разумевање појма разломка радити кроз игровне активности	примене олакшица - примењује различите методе рада	- проверава - објашњава поступак и тражи потребна објашњења
– именује елементе и опише особине квадрата и коцке; – прави моделе квадрата и коцке; - користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадрата и коцке;	ГЕОМЕТРИЈА	Квадар и коцка	- цртањеквадра и коцке - уочавање елемената квадрата и коцке на моделу - подстицање ућеника на прављење модела - подстицање ученика да самостално примене формулу и израчунају потребно	-планира -прати напредак - даје додатна објашњења -демонстрира поступак правилне конструкције - осмишљава одговарајуће задатке - примењује различите методе рада	-посматра, слуша, памти, -правилно користи прибор за геометрију - црта, -самостално решава, проверава, - тражи објашњења;
– прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине;	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење површине (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, km^2, ha, a). Мерење запремине (m^3, dm^3, cm^3, mm^3).	- упознавање са стандардним мерним јединицама применом очигледних средстава - решавање једноставнијих задатака повезивањем са свакодневним ситуацијама - самостално мерење различите предмета из окружења	-прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика да самостално мере и износе закључке -усмерава ученике да практично примене стечена знања -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)	-посматра и слуша, -објашњава, - мери - упоређује и претвара, - проверава, - тражи објашњења;

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ додатне наставе је развијање логичког мишљења, поступка решавања проблемских задатака. Развијање способности уочавања битног у задатку, развијање тачности и прецизности при раду, оспособљавање ученика за самостално решавање проблема.

		годишњи фонд	недељни фонд
1.	ДОДАТНА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА	36	1

МАТЕМАТИКА

ИСХОДИ Ученик ће моћи да:	НАСТАВНА ТЕМА	САДРЖАЈИ	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
– одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног изрази и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину;	БРОЈЕВИ	Скуп природних бројева са нулом Месна вредност цифре Својства скупа природних бројева. Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом) Једначине и неједначине у скупу N_0 Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима Сабирање и одузимање децималних бројева	-увођење ученике у проблемску ситуацију и истицање важност поступка -давање смернице ка решењу - оспособљава за решавање сложених задатака - указивање на уочавање односа и законитости -подстцање наразмишљање јер оно види у одабир једног решења - обезбеђивање стицања знања на вишем нивоу - осмишљавање и уводи ученика у проблемску ситуацију	-прати напредак ученика -пружа подршку, подстиче и усмерава -објашњава начин правилног израчунавања и примене олакшица - примењује различите методе рада	-слуша, посматра - усваја и увежбава поступак - самостално решава једноставне задатке - проверава - објашњава поступак и тражи потребна објашњења
– црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; – израчуна површину	ГЕОМЕТРИЈА	Правоугаоник и квадрат Квадар и коцка	-Прављење различитих модела - упућивање на примену стечених знања и коришћење у даљем раду - навикава на израду скице као првог корака ка решењу	-планира -прати напредак - даје додатна објашњења -демонстрира поступак правилне конструкције	-посматра, слуша, памти, -правилно користи прибор за геометрију - црта, -самостално

квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадра и коцке;			-упућивање на заједничко проналажење решења	- осмишљава одговарајуће задатке - примењује различите методе рада	решава, проверава, - тражи објашњења;
– прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину реши проблемске задатке у контексту мерења	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Мерење површине (јединице за површину) Површина квадрата и правоугаоника Површина квадра и коцке Мерење запремине (јединице за запремину) Запремина квадра и коцке	- упућивање на повезивање - примери задатке о функционалној зависност површине од дужине - указивање и упућивање на површину код сложених фигура - настојање да знања буду применљива	-прати рад и залагање ученика на часу -подстиче код ученика да самостално мере и износе закључке -усмерава ученике да практично примене стечена знања -подстиче ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке...)	-посматра и слуша, -објашњава, - мери - упоређује и претвара, - проверава, - тражи објашњења;

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Циљ наставе је развијање моралних особина, ставова и уверења ученика, упознавање ученике са школским животом и односима којима уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине.

ТЕМЕ	САДРЖАЈИ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
БЕЗБЕДНОСТ	Безбедност у саобраћају Ко нам помаже у саобраћају Полицајац је наш пријатељ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	План рада и одмора у току дана Колико смо задовољни успехом Школске обавезе Шта је примерно владање	
ЖИВОТ У ШКОЛИ	Права и обавезе Односи у одељењу Дечија недеља	

	Дан школе Савиндан	10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
КУЛТУРА ПОНАШАЊА	Бонтон Боравак у фискултурној сали Понашање у школи и ван школе	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ <u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). <u>Српски језик</u> – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) <u>Математика</u> – Бројеви: Децимални запис броја са једном децималом.
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Учионица Школско двориште Наш град Чувајмо природу	
ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	Коме се обраћамо када се над нама врши или смо сведоци насиља Насиље, злостављање, занемаривање Нивои насиља Радионице	

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ЧАСА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
-повезивање садржаја рада са ситуацијама из свакодневног живота у школи и ван ње -одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада -организовање истраживачких активности -оцењивање позитивних страна понашања и рада и како се могу још побољшати -израда паноа -организовање радионица -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;	започиње и усмерава разговор и дискусију, подстиче сарадњу и тимски рад ученика, заједно са ученицима вреднује резултате наставног процеса и учешћа у различитим ваннаставним активностима	слушају, износе своје мишљење, заједнички формулишу закључке анализирају свој и рад других дискутују, глуме, истражују планирају акције учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Годишњи фонд: 36

Недељни фонд: 1-2 (зависи од планираних активности на нивоу одељењског или разредног већа, школе или локалне заједнице)

Циљ је подстицање индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, ради богаћења друштвеног живота и разоноде, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање, исказивање способности, осамостаљивање, развој неких вештина и друго.

ТЕМЕ	САДРЖАЈ	ОПШТЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ	– Дечија недеља (учешће у активностима) – Свети Сава – школска слава (пано) – Дан школе (учешће у активностима) – Нова година (радионица) – Ускрс (радионица) – вршњачке радионице	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву. МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ <u>Природа и друштво</u> – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја <u>Српски језик</u> – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације <u>Математика</u> – Бројеви: Децимални запис броја са једном децималом.
ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ	– школски простор; учионица, двориште (уређење) – честитке за: рођендан, Нову годину, Божић, Дан жена, Ускрс (израда) – одељењски пано (уређење)	
ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ	- акције поводом Дечје недеље - хуманитарне акције (помоћ другу, другарици...) - Сарадња са Црвеним крстом	
СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	- одељенска и међуодељенска такмичења - учешће на Јесењем и пролећњем кросу (општински ниво)	
КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	- одлазак на изложбу - позоришне представе - биоскопске представе - вршњачке радионице	

- Планиране су посете (позоришту, биоскопу, музеју, галерији и библиотеци), обилазак града и шетње до парка.

- Планиран је одлазак и учешће ученика на Јесењем и Пролећном кросу.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
- добро планирање: циља, ефеката, активности ученика и наставника, начин рада - активностима су обухваћени сви ученици и то тако да могу да искажу: ангажованост, самосталност, сарадљивост и иницијативност - примењују се игролике активности којима се подстиче креативност ученика - користе се школски ресурси - организују се једноставне акције у којима су главни носиоци ученици	започиње и усмерава разговор и дискусију, подстиче сарадњу и тимски рад ученика, мотивише и подстиче ученике да учествују и развијају своје способности, заједно са ученицима вреднује резултате учешћа у различитим ваннаставним активностима	планира учешће, припрема се, учествују, подстичу друге и дају пример, анализирају свој и рад других, планирају акције учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

НАСТАВА У ПРИРОДИ/ИЗЛЕТ

ВРЕМЕ, ТРАЈАЊЕ, ПУТНИ ПРАВАЦ, НОСИОЦИ	Циљеви наставе у природи су:	Општи задаци програма наставе у природи/ излета су:
Трајање: Настава у природи – 6 дана; Излет – 1 дан Предложени путни правац за наставу у прир.: Златибор –Рожанство (Стопића пећина, Обилазак града приликом повратка) Време: октобар или мај Излет: Лесковац-Топола (Опленац,, Карађорђево конак)- Орашац) Време: мај Носиоци: -директор, -стручни вођа, -наставници разредне наставе	– очување, подстицање и унапређивање укупног здравственог стања ученика, њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја; – проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу; – социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу, уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима, окружењу и културном наслеђу;	Задаци програма наставе у природи/ излета су: – побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика; – задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром; – подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке; – развијање свести о потреби заштите, неговања, чувања и унапређивања природне и животне средине и изграђивање еколошких навика; – упознавање природно-географских, културно-историјских знаменитости и лепоте места и околине; – оспособљавање ученика за безбедан и правилан боравак у природи; – развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи; – подстицање и стварање навике за неговање редовне физичке активности и за што чешћи боравак у природи; – формирање навика редовне и правилне исхране; – навикавање на правилно смењивање рада, одмора и сна; – разумевање и уважавање различитости међу појединцима;

Предвиђени садржаји по предметима током реализације излета/наставе у природи

ИСХОДИ (ПО ПРЕДМЕТИМА)	САРЖАЈИ (ПО ПРЕДМЕТИМА)	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
Српски језик - разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; - одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; - изводи драмске текстове; - споји више реченица у краћу и дужу целину; - препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; - извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости;	Српски језик - драмски текстови - популарни и информативни текстови - причање о догађајима и доживљајима, стварним и измишљеним (усмено и писано) - описивање људи, животиња и природе (плански приступ) – усмено и писано - различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.)	<u>Српски језик</u> (Језичка култура и Књижевност)	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама
Математика - примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама. - чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);	Математика - мерење масе (kg, g, t). - мерење времена (деценија, век, секунд). - мерење дужине (mm, km). - мерење запремине течности (l, dl, cl, ml, hl).	<u>Математика</u> (Мерење и мере)	4. Дигитална компетенција
Природа и друштво - повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи; - примени правила безбедног понашања у саобраћају; - илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини; - примени поступке (мере) заштите од заразних болести; - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; - представи резултате истраживања о животу у прошлости (писано, усмено, помоћу ленте времена, или цртежом и др); - повеже резултате рада са уложеним трудом.	Природа и друштво - значај и улога саобраћаја; путнички, теретни и информациони саобраћај - начини преношења и мере заштите од заразних болести (грип, заразна жутица, варичеле) и болести које преносе животиње (крпељи, вашке) - животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима - временске одреднице (датум, година, деценија и век) - међусобни утицај човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот кроз правила понашања који доприносе одрживом развоју	<u>Природа и друштво</u> (Природа, човек, друштво; Оријентација у простору и времену; Материјали)	5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу

Музичка култура – комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу ; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;	Музичка култура –певање песама по слуху различитог садржаја и карактера –певање песама уз покрет. –стварање једноставне ритмичке и мелодијске (једноставне) пратње. –музичка питања и одговори и музичка допуњалка. –стварање звучне приче од познатих музичких садржаја.	Музичка култура (Извођење музике и Музичко стваралаштво)	9. Одговоран однос према околини
Ликовна култура – изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; – користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем;	Ликовна култура – тумачење визуелних информација; визуелне карактеристике биљака и животиња, знаци, симболи, униформе, заставе, ношње... пејзаж, портрет, аутопортрет. – кретање, покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.	Ликовна култура (Споразумевање, Простор, Материјали)	10. Естетичка компетенција
Физичко и здравствено васпитање –примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – препозна здравствено стање када не треба да вежба; – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања и другим животним ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – користи здраве намирнице у исхрани; – повезује различита вежбања са њиховим утицајем на здравље;	Физичко и здравствено васпитање –Техника трчања –Истрајно трчање –Између четири ватре –Мини-рукомет. –Футсал – „мали фудбал“. – Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима – Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе) – Хигијена простора за вежбање – Значај воћа и поврћа у исхрани – Поступање у случају повреде	Физичко васпитање (Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине; Физичка и здравствена култура)	11.Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА наставе у природи:	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
- организовање родитељском састанка -упознавање са местом у које ученици одлазе, условима живота у којима се организује настава у природи или излет, облицима и садржајима рада, начином превоза и понашањем у току пута, потребним књигама, прибору, одећи, обући, појединим спортско-рекреативним активностима које ће се тамо реализовати - спроводи се програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја наставе у природи - поштују се договорена правила понашања у току боравка - писање кратких реферата о областима и местима која се посећују - уважавање индивидуалних карактеристика ученика, разлике у њиховим потребама и могућностима -подстиче се сарадња и тимски рад, самосталност и лична одговорност	Планира, организује родитељски састанак и пружа информације о планираном, формира групе и упознаје ученике са задацима везаним за реферате, планира и учествује у реализацији различитих активности у току наставе у природи/ излета, мотивише и подстиче ученике да учествују у активностима, заједно са ученицима вреднује резултате писање извештаја.	планира припрема се, истражује и записује, реализује задатке, учествује у планираним активностима, сарађује са члановима тима, презентују радове анализирају свој и рад других, учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА
ЗА ПЕТИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период 2023/2024 -2026/2027. године

САДРЖАЈ			
План наставе и учења за пети разред		Математика	
ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА		Биологија	
Српски језик и књижевност		Историја	
Енглески језик		Информатика и рачунарство	
Ликовна култура		ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА	
Музичка култура		Немачки језик	
Техника и технологија			
Физичко и здравствено васпитање		Грађанско васпитање	
Географија		Верска настава – Православни катихизис	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
1.	Српски језик и књижевност	5	180
2.	Страни језик	2	72
3.	Ликовна култура	2	72
4.	Музичка култура	2	72
5.	Историја	1	36
6.	Географија	1	36
7.	Физика	-	-
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	-	-
11.	Техника и технологија	2	72
12.	Информатика и рачунарство	1	36
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54
УКУПНО: А		24	918

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ¹	1	36
2.	Други страни језик ²	2	72
УКУПНО: Б		3	108
УКУПНО: А+Б		27	1026
Ред. бр.	ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ И ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Редовна настава	27	1026
2.	Слободне наставне активности ³	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности ¹	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљеви наставе предмета Српски језик и књижевност су: да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Годишњи фонд часова: 180

Недељни фонд часова: 5

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Пети разред
Садржаји програма	Укупно
ЈЕЗИК	74
Граматика	69
Правопис	6
КЊИЖЕВНОСТ	67
Школска лектира	40
Домаћа лектира	18
КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	39
Говорно изражавање	10
Писмено изражавање	29
Укупно	180

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1. ГРАМАТИКА	Реченице, падежи, променљиве врсте речи, глаголи, непроменљиве врсте речи	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама -Комуникација	-Анализом реченице и реченичних чланова наводити ученике да разликују именичке и глаголске додатке -Вежбањем на тексту уочити разлике просте и сложене реченице На конкретном примеру једне изабране речи демонстрирати ученицима њене различите облике у различитим падежима -На сонову конкретних примера у реченици наводити ученике да	CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези са облицима речи CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима CJ.3.3.4. познаје	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, табела, панео, Увођење ученика у главне појмове граматике, српског језика прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима Самоевалуација и евалуација	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредмет не компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			закључе која су питања за падеже, која је њихова функција, а које значење На конкретном примеру демонстрирати ученицима сваку врсту речи понаособ На задатом тексту заједно са ученицима уочавати глаголска времена -Помоћу многобројних примера објаснити ученицима категорије глаголског вида и глаголског броја	подврсте речи; користи терминологику у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези са њима)		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
2. ПРАВОПИС	Велико слово, знакови интерпункције, писање речце НЕ	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	Задатим примером утврдити стечена знања о правопису -На задатом примеру навести ученике да уоче правилну употребу великог слова, писања речце НЕ, употребу зареза, тачке и зареза, неколико тачака, цртице.	СЈ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима СЈ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: текстова, табела Самоевалуација и евалуација Кроз практичне примере ученици показују могућност да самостално користе правописне знаке -Дата правописна правила ученици примењују у говорној култури Корелација: страни језици, информатик	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Рад на тексту-групни рад Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
3. ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	Писмене вежбе и домаћи задаци, провере знања	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	-Различитим темама развијати ученичку писану културу -Занимљивим избором тема мотивисати ученике на испољавање креативности -Одређеним темама мотивисати ученике да што више читају и пишу - Систематизацијом обрађеног градива мотивисати ученике да усвоје граматичка правила из области врста речи, падежа,	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста CJ.3.2.5. зна и доследно примењује	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Ученици развијају своју писменост -Ученици подстичу своју стваралачку моћ и развијају креативност -Одговарањем на различите теме ученици негују врлине и позитивне вредносне системе -Многобројним примерима ученици евалуирају своје знање -Ученици практично примењују усвојена теоријска знања	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак-Радна свеска Писана провера-вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредмет не компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			реченице, правописа и теорије књижевности	правописну норму	о речима, реченици и падежима -Самостално примењују правописна правила Самоевалуација и евалуација Корелација: веронаука, народна традиција, историја, музичко	
4. УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	Говорне вежбе, изражајно казивање стихова, јачање вербалног самопоуздања	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка	Различитим говорним вежбама наставник код ученика развија говорну културу -Наставник подстиче ученике и упућује их на изражајно казивање стихова -Давањем	CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Јавним излагањем ученици развијају реторичке способности -Изражајним казивањем стихова	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредмет не компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		компетенција	слободе ученицима да се самостално изражавају наставник развија ученичко самопоуздање	текста) СЈ.2.2.1. составља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан СЈ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	потврђују лепоту народног стваралаштва -Самосталним изражавањем ученици богате речник и побољшавају свакодневну комуникацију Самоевалуациј а и евалуација Корелација: реторика, историја,	Презентациј е ученика, панои Домаћи задатак Писана провера- вежба дебата

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредмет не компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
5. КЊИЖЕВНОСТ	Лирика, епика	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	Заинтересовати ученике за поједине писце појединоста из приватног живота. -Занимљивим приступом датим песмама мотивисати ученике да читају и факултативне садржаје -Тематско- мотивском анализом наводити ученике да уочавају многобројна стилска изражајна средства - Композицијском анализом упознати ученике са знањима о	CJ.1.4.1. повезује наслов прочитаних књижевних дела са именима аутора тих дела CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани, неримовани; осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметнич ком тексту: нарација, дескрипција, дијалог, монолог	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Изражајним читањем ученици утичу на говорну културу -Читањем самостално доносе закључке о стваралаштву појединих писаца -Уочавањем стилских средстава ученици вреднују литерарни поступак -На примеру песме стичу и примењују знања о строфи, стиху и рими. -Читањем	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи зadataк Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредмет не компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			стиху, строфи и рими -На датим тесковима наставник демонстрира приповедне поступке (дескрипција, нарација, дијалог, монолог, унутрашњи монолог) -На примерима из свакодневног живота наводити ученике да усвоје знања о приповедним поступцима -Поређењем различитих текстова упутити ученике да	CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметнич ком тексту (епитет, поређење, ономатопеја) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничк ог текста: тему, мотив, фабулу, време и место радње, лик... CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметнич ког дела на основу одломка, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.5. препознаје и лазликује одређене (тражене) стилске фигуре	различитих приповедних врста ученици развијају позитиван став о прозном стваралаштву -Познавањем стваралачког опуса неког писца ученици самостално закључују о вредностима тих дела -Читајући уче да препознају оно што ће их лично највише заинтересовати и подстаћи да се тима додатно баве -На основу анализе дела стичу знања о приповедним поступцима, перспективи приповедача	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Пети разред	
Р.бр. и назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Предметни исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			препознају различите приповедне врсте -Мотивисати ученике да праве разлику између народног и уметничког стваралаштва и износе лични став о томе -На конкретним примерима из дела наводити ученике да дате ситуације повезују са онима из свакодневице.	књижевноуметничком тексту СЈ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и	-Упоређују народно и уметничко прозно стваралаштво и уочавају сличности и разлике Самоевалуација и евалуација Повезивање са савременошћу Корелација су другим предметима : српски, ликовно, веронаука, географија	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програм

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања.	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења ЕНГЛЕСКОГ језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	Увод - Introduction	3
2.	Један свет - One world	8
3.	Дом - Home	8
4.	Уобичајене активности - Habits	8
5.	Први писмени задатак	3
6.	Храна - Our food	8
7.	Спорт - Sport	8
8.	Одећа - Our clothes	8
9.	Музика - Music	8
10.	Други писмени задатак	3
11.	Време - Weather	7
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
1	Увод Introduction	Ученици понављају: алфавет, боје, бројеве, вокабулар (pets, the time, days of the week, months, seasons, classroom objects, school subjects, parts of the body, appearance); показне придева this, that, these, those Ученик учи: Описивање живих бића, предмета, места и појава	Ученик може да: – разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; – опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Компетенција за учење Комуникација / Српски језик Математика Грађанско васпитање
2	Један свет One world	Ученик учи: -Описивање карактеристика људи; -Разумевање и давање информација о државама и националностима; -Разумевање краћих текстова у	Ученик може да: -описе карактеристике људи; -разуме и даје информације о државама и националностима; - разуме краће текстова у вези са поздрављањем,	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите	Компетенција за учење Комуникација / Географија Српски језик

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		вези са поздрављањем, представљањем, тражењем и давањем информација личне природе; -Поздрављање, отпоздрављање, представљање себе и других, постављање и одговарање на питања личне природе, давање информација о себи и другима; -Разумевање једноставних описа места (шкотски градови), описивање места у коме живи; -Разумевање и давање исказа који се односе на припадање; -to be (Present); -Possessive adjectives;	представљањем, тражењем и давањем информација личне природе; - поздравља, отпоздравља, представља себе и друге, поставља и одговара на питања личне природе, даје информације о себи и другима; -разуме и даје исказе који се односе на припадање; - разуме једноставне описе места (шкотски градови), описује место у коме живи -пореди места, ствари и жива бића; -користи глагол be у презенту; -користи присвојне придеве -користи присвојне заменице	1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.6	технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		-Possessive pronouns -Поређење кратких придева				
3	Дом Home	Ученик учи: -there is/there are - Prepositions of place -Разумевање и давање информација о томе где се нешто налази - Описивање места и кућа -Исказивање просторних односа и величина -Слушање и читање о правилима понашања и обавезама и разговор о њима; -О планети и свету у коме живимо	Ученик може да: -опише карактеристике места и кућа; -разуме и даје информације о томе где се нешто налази; - разуме краће текстова у вези са становима, насеобинама, градовима, географским одликама држава и континентата; -поставља и одговара на питања о месту и кући у којој живи; -разуме обавештења о простору и величинама и разговара о њима; -користи there is/there are; -користи Prepositions of place;	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,.2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти. Тест.	Компетенција за учење Комуникација / Географија Српски језик

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
			-разуме и реагује на једноставније забране и обавезе; -размени једноставније информације о забранама и обавезама; -представи правила понашања			
4	Уобичајене активности Habits	Ученик учи: -Present Simple Affirmative; -Adverbs of frequency; -Разумевање једноставних текстова у којима се описују сталне, уобичајене радње; -Описивање сталних и уобичајених догађаја и активности у неколико везаних исказа -Слушање и читање исказа у вези са забранама,	Ученик може да: - разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене радње; - описује сталне и уобичајене догађаје и активности у неколико везаних исказа; -користи Present Simple Affirmative; -користи Adverbs of frequency -разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе -размењује једноставније информације које се	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Компетенција за учење Комуникација Сарадња / Српски језик Грађанско васпитање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		правилима понашања и обавезама; -Саопштавање забрана, правила понашања и обавеза	односе на забране и правила понашања			
5	Први писмени задатак: припрема, израда, исправак					
6	Храна Our food	Ученик учи: - Present Simple Affirmative & Negative; --Разумевање једноставних текстова у којима се описују сталне, уобичајене радње; -Описивање сталних и уобичајених догађаја и активности у неколико везаних исказа -Разговор о храни и оброцима -Слушање и читање текстова о количини нечега	Ученик може да: -користи Present Simple Affirmative & Negative; разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене радње; - описује сталне и уобичајене догађаје и активности у неколико везаних исказа; -разуме исказе о количини нечега; -пита и каже колико нечега има; -у продавници или у ресторану затражи неки артикл, храну или пиће;	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти. Тест.	Компетенција за учење Комуникација / Српски језик Грађанско васпитање Биологија

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		и разговор о количини нечега; -Разумевање текстова о живитињама и њиховим навикама и разговор о њима -Will за изражавање одлука	-састави списак за куповину намирница; -разуме и разговара о живитињама и њиховим навикама -изрази одлуку			
7	Спорт Sport	Ученик учи: -Can for ability and permission -Adverbs of manner -Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са нечијим интересовањима, хобијима и спортовима као и размена информацијама о њима -Слушање и читање једноставних исказа мишљења	Ученик може да: -разуме једноставне исказе који се односе на интересовања, хобије и спортове; -опише своја и туђа интересовања, хобије и спортове и изрази допадања и недопадања; - разуме исказе у којима се даје нечије мишљење и даје своје мишљење -разуме и даје једноставне исказе о способностима и дозволама	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.14, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,.2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	Компетенција за учење Комуникација / Српски језик Спорт

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		као и давање мишљења				
8	Одећа Our clothes	Ученик учи: -Present Continuous -Слушање и читање описа садашњих тренутних активности; -Усмено и писано описивање садашњих активности и разговор о њима; -Поређење дугих придева	Ученик може да: -разуме текстове у којима се описују тренутне активности и радње; -размењује информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; -опише тренутне догађаје, радње и активности; -пореди карактеристике живих бића, предмета, места и појава	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2,2.1.3, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.2, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти. Тест.	Компетенција за учење Комуникација / Географија (наука)
9	Музика Music	Ученик учи: -Past Simple of the verb to be -Слушање и читање текстова о прошлим стањима, способностима и догађајима;	Ученик може да: -разуме краће текстова о прошлим стањима, способностима и догађајима; -размени информације о прошлим стањима,	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3,1.1.4, 1.1.5,1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите	Компетенција за учење Комуникација / Музичко

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		-Усмено и писано описивање стања и догађаја у прошлости; -Разумевање исказа о потребама и осећањима -Исказивање потреба и осећања	способностима и догађајима; -разуме и реагује на исказе о потребама и осећањима; -изрази једноставним језичким средствима потребе и осећања	1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6	технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.	
10	Други писмени задатак: припрема, израда, исправак					
11	Време Weather	Ученик учи: -Past Simple of regular and irregular verbs; -Слушање и читање описа прошлих догађаја; -Описивање усмено и писано догађаја из прошлости; -Слушање и читање једноставних текстова у вези са временом и климатским условима;	Ученик може да: -разуме исказе о прошлим догађајима; -описује догађаје у прошлости; -разуме исказе и даје информације о метеоролошким приликама; -разуме једноставне текстове о одморима и празницима; -размени информације о одморима и празницима;	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.9, 1.1.10, 1.1.11, 1.1.12, 1.1.13, 1.1.16, 1.1.17, 1.1.18, 1.1.19, 1.1.20, 1.1.21, 1.1.22, 1.1.23, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.5 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.8, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5, 2.3.6	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима и групама, задаци у радној свесци, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти. Тест.	Компетенција за учење Комуникација / Географија Музичко

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК						Пети разред
Бр.	Наставна тема	Оперативни задаци и наставни садржаји	Наставни исходи	Стандарди постигнућа	Процена и провера постигнућа	Међупредметне компетенције/ корелација
		-Тражење и давање информације о метеоролошким приликама; -Слушање и читање текстова о одморима и празницима; -Усмено и писано описивање одмора и празника; -Be going to за изражавање будућних планова	-размени информације о будућим плановима			

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ наставе и учења **ликовне културе** је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ЛИКОВНА КУЛТУРА		Пети разред
Р.бр.	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	УВОД У ЛИКОВНУ КУЛТУРУ	4
2.	ЛИНИЈА	16
3.	ОБЛИК	32
4.	РИТАМ	14
5.	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	6
УКУПНО		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Пети разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи
1.	УВОД У ЛИКОВНУ КУЛТУРУ	• Компетенције за целоживотно учење • Естетичке компетенције • Комуникација • Решавање проблема	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)	Ученик: • разуме и у свом раду примењује стечена знања о композицији, ликовним елементима и ликовним техникама; • разуме и разматра у групи значај уметничког наслеђа; • разуме и адекватно примењује појмове који се односе на установе културе и уметничка занимања; • анализира у групи значај установа културе; • описује занимања на пољу уметности.
2.	ЛИНИЈА		ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље,	Ученик: • описује линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; • поређи утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; • гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала; • користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа; • црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Пети разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи
			уметничка радионица...)	• разматра, у групи, како је учио/учила о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; • исказује своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности.
3.	ОБЛИК		ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) ЛК.2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ученика	Ученик: • поређи облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; • гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; • наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон; • обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком; • преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; • комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; • објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; • разматра, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Пети разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи
4.	РИТАМ		ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других	• исказује своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно. Ученик: • описује ритам који уочава у природи, окружењу и уметничким делима; • пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте ритма; • гради правилан, неправилан и слободан визуелни ритам, спонтано или с одређеном намером; • користи, у сарадњи са другима, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма; • разматра, у групи, како је учио/ла о визуелном ритму и где та знања може применити; • прави, самостално, импровизовани прибор од одабраног материјала; • исказује своје мишљење о томе зашто људи стварају уметност.
5.	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ			Ученик: • пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас; • обликује убедљиву поруку примењујући знања о ритму, линији, облику и материјалу; • изражава исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Пети разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи
				комуникацијом; • тумачи једноставне визуелне информације; • објашњава зашто је наслеђе културе важно.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

ЛИКОВНА КУЛТУРА			Пети разред
АКТИВНОСТИ У ПРОЦЕСУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
ученика	наставника		
Уочава присуство ритма у природи.	Демонстрација, илустровање	- посматрање	Биологија Географија Српски језик Историја
Ученик опажа облике и разноврсност међу њима.	Организација наставног процеса самостално или у тиму	- праћење ангажовања ученика	
Познаје и користи различите материјале и ликовне технике.	Пружање практичних инструкција	- производи ученикових активности	
	Инструкције уз коришћење	- белешке	
		- задовољство ученика	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- Игра линијама и облицима - цртање, израда линеарног цртежа - стварање различитих врста облика - посматрање, истраживање - комбиновање и анализирање - израда и декорација предмета различитих облика - користи интернет асоцијације - медијска писменост и комуникација	модерних технологија Пружање мотивације у раду Анализа ученичких радова Групна естетска анализа Праћење напретка ученика у раду	на часу - домаћи задаци	Математика Музичка култура Техника и технологија Информатика и рачунарство

ЛИКОВНА КУЛТУРА			Пети разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	Процењују се: вештине ликовног изражавања и разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Уметничко изражавање; Вештине, руковање	ОДЛИЧАН (5) оцену добија: ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности самостално испуњавањазахтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија: ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у	Формативно оцењивање: бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стањана полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби,или жељи ученика
			Практичан рад Естетска анализа	Након реализације наставне јединице
			Свеска из ликовне културе	На крају наставне године, по жељи ученика (није обавезна)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Пети разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	прибором за извођење радних задатака.	потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОБАР (3) оцену добија: ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтевекоји су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОВОЉАН (2) оцену добија: ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Процена наставника о активностима везаних за посете културним догађајима	Током школске године (зависи од активности ученика)
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Пети разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, ППТ, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МУЗИЧКА КУЛТУРА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЧОВЕК И МУЗИКА	10
2.	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	2
3.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	18
4.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	41
5.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	1
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; - објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; - искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека; - реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; - идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - историјско– стилских периода - народно г стварала штва Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.2. структуре и драматургије одређеног музичког жанра МК. 2.1.3. облика народног музицирањаса	-компетенција за учење -комуникација -естетичка кометенција -рад са подацима и информацијама	ЧОВЕК И МУЗИКА <u>Човек у праисторији</u> Улога музике у првобитномдруштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичкоантропол ошка истраживања); Магијска моћ музике; Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритмателом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине.	Покрет, ритам, мелодија	Користити методе/технике и облике рада које активирају ученикеда буду самосталнији у раду: анализа музичких примера, фотографија, ППТ, видео матаријала. Инсистирање на корелацији са другим предметима: историја, ликовна култура, географија. Коришћење ЛОГОС-овог е-уџбеника: видео и аудио записи, квизови, ППТ.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
доба (музички елементи, наступ и сл.);	специфичним контекстом народног живота МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту		Човек Антике Божанска природа музике: - митолошка свест античкогчовека; - музички атрибути богова; - музика и држава. Музика у храму и музика на двору;Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама; Улога и место музике у античким цивилизацијама: Индија, Сумер/Вавилон, Кина, Египат, Грчка, Рим; Појава првих нотација, пентатоника;			
- класификује инструменте по начину	МК. 1.1.1. препознаосновне елементе музичке	-комуникација -естетичка компетенција	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ Најстарији	Мелодија, ритам, инструменти	Комбиновање различитих врста дидактичког	Формативно, свакодневно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
настанказвука; - опише основне карактеристике ударалки; - препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи; - користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима (коришћење доступних апликација);	писмености МК. 1.1.2. опишеосновне карактеристике - музичких инструмената исастава Ученик уме даанализира повезаност: МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких инструмената самузичком изражајношћу МК. 3.1.1. зна функцију елеменатамузичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК. 3.1.3. критички и аргументовано	-компетенција за учење -рад са подацима и информацијама	инструменти:тело, ударалке, дувачки, жичани; Ударалке - настанак, првобитни облик и развој; Ритмичке ударалке као најједноставнија група инструмената; Мелодијске ударалке;		материјала: видео и звучниј запис, фотографија, ППТ, доступне ИКТ апликације. Користити претходна знања ученика. Повезати са историјским контекстом. Коришћење ЛОГОС-овог е-уџбеника	усмених одговораученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	образлаже свој суд					
- изражава се покретима за времеслушања музике; - вербализује својдоживљај музике; - идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; - анализира слушанодело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова имузике	МК. 1.2.1. именује музичке изражајне елементе МК. 1.2.2. именује извођачки састав МК. 1.2.4. именујесрпски музички фолклор МК. 2.2.1. опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу	-комуникација -естетичка компетенција -компетенција за учење -одговоран однос према здрављу	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Елементи музичке изражајности - темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената; Слушање вокалних, вокално-инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора; Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа; Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклоромнарода и народности, различитог садржаја, облика и	Мелодија, ритам, динамика, темпо, покрет	Основни методски приступ је од звукака теорији. Јасно формулисати упутства како би ученици знали на шта да усмере пажњу приликом слушања. Постепено проширивати опажајни капацитет код ученика усмеравајући их на специфичности музичког дела пре слушања. Ученичка знања из различитих области повезати и ставити у функцију разумевања дела, подстичући креативност и критичко мишљење. Користити илустрације, ППТ и ИКТ када је могуће. Подстићатиученике на	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и активности ученика. Самоевалуацијаи евалуација на крају полугодишта и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
према намениу свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...); - критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; - понаша се у складуса правилима музичког бонтона; - користи могућности ИКТ-а за слушање музике;	опажених карактеристика са: МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера МК. 3.2.2. жанровским и историјско– стилским контекстом звучног примера МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора		расположења, као и музичких прича;		изношење свог мишљења уз аргументовано образлагање.	
- пева и свира самостално и у групи; - примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање	МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне	- естетичка компетенција - сарадња - комуникација - одговоран однос према здрављу - компетенција	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Певање Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста	Мелодија, ритам, димнамика, текст, темпо	Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике за самостални рад, рад у пару или групи. Кроз одговарајуће примере музичких	Формативно, свакодневно оцењивање активности ученика, певањем и свирањем. <i>Самоевалуација</i>

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
тела, артикулација); - кроз свирање ипокрет развија сопствену координацију и моторику; - користи различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте,намене и карактера композиције; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принципсарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;	или популарне композиције на барједном инструментуМК. 3.3.1. изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.	за учење	солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијскихмотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом; Свирање Свирање песама и лакших инструменталнихдела по слуху на инструментима Орфовог инструментарија и/или надругим инструментима; Свирање дечјих, народних и уметничких композиција из нотног текста;		вежби и композиција обрадити елементе музичке писмености. Обратити пажњу на правилно дисање, положај тела и дикцију. Узети у обзир гласовне могућности ученика.За инструментално музицирање користити ритмичке и мелодијске инструменте. Могу се користити нотни примери који су солмизацијом обрађени. Примељивати принцип активног учешћа ученика на часу. Коришћење аудио или видео снимака или матрица када је могуће. Посета концерта, у	<i>евалуација на крају полугодишта и током појединих часова</i>

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- учествује у школским приредбама и манифестацијама; - користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...);			Извођење дечијих, народних и уметничкихигара; Извођење једноставних ритмичких и мелодијскихмотива (у стилу) музике старих цивилизација на инструментима или покретом;		складу са могућностима	
- користи музичкеобрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; - изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; - комуницира у групи	Ученик уме да: МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи предмете из окружења МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целинену основу понуђених модела МК. 1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско–	-естетичка компетенција -комуникација -сарадња -компетенција за учење	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука;Креирање покрета уз музику коју ученици изводе; Осмишљавање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка	Мелодија, ритам, динамика, темпо	Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике на музичко стваралаштво, самостално, групнои у пару. Користити корелацију са ликовном кутуром. Креативна употреба мултимедија: ППТ, ИКТ, аудио и видео снимци, мобилни телефони.	Формативно, свакодневно награђивање ученика за било који облик музичког стваралаштва. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом илипокретом; - учествује у креирању школских приредби, догађајаи пројеката; - користи могућности ИКТ-аза музичко стваралаштво.	ритмичкедеонице на направљеним музичким инструментима МК. 1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст.Ученик уме да: МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментарију м и друге задате музичке инструменте МК. 3.4.2. импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у		са потписаним текстом, састављање мелодије од понуђених мотива; Импровизација мелодије на задати текст; Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментаријаи другим инструментима; Израда једноставних музичких инструмената; Реконструкција музичкихдогађаја у стилу старих цивилизација.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Пети разред	
Предметиисходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	оквиру различитих жанрова и стилова МК. 3 4.3. осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.					

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текста; уметничко	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године
			- Усмено одговарање	По потреби
			-Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године, праћење/ пресек на крају године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	Прегледање свески	На крају наставне године
			Певање и/или свирање песама и/или композиција	Пресек стања сваког месеца
			Препознавање слушаних и обрађених композиција	Свакодневно бележење током године
			Музичко стварање	Свакодневно бележење током године
			- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
		ДОВОЉАН (2) оцелу добуја ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добуја ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу у хору, приредбама, ваннаставним активностима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирале кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
			-Израда паноя, ППТ, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ наставе и учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекн е бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6
2.	САОБРАЋАЈ	14
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	16
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	16
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање - разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју - наводи занимања у области технике и технологије - процењује сопствена интересовања у области технике и технологије - организује радно окружење у кабинету - примењују мере заштите на раду - правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје	Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Дигитална Компетенција за учење Комуникација	1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. Правила понашања и рада у кабинету. Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја	Техника и технологија, Занимање, организација, заштита, безбедност, професије	Програм се реализује у форми предавања (теоретска настава) и вежби Техничко-технолошки временов развоја. Припремити сликовне представе различитих занимања . Анкетирати колико препознају занимања Представити шта доноси непознавање, а шта познавање техничко-технолошких достигнућа. Припремљена правила понашања у кабинету ТТ - Уз активну улогу ученика и примену мултимедија указивати на правилну употребу и евентуалне последице у случају непридржавања упутстава за коришћење и неисправности техничких апарата у домаћинству.	Формативно, свакодневно оцењивање Бележење усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци, уредност радног места, систематичност, залагање, самоиницијативност

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- процени како би изгле дао живот људи без саобраћаја - класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени - наводи професије у подручју рада саобраћај - направи везу измеђ у савременог саобраћаја и коришћења информационалних технологија - разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила - правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају - користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим	Одговоран однос према здрављу. Природа и друштво за трећи разред, Техника и технологија за 5.разред (наставна тема: Саобраћај)	2. САОБРАЋАЈ Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. 9-Професије у подручју рада саобраћаја. Употреба информационих технологија у савременом саобраћају Саобраћајна сигнализација –изглед и правила поступања. Рачунарска симулација и саобраћајни полигон.*полигон вожње. Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. Правила и прописи кретања пешака, возача	Саобраћај, саобраћајна средства, значај саобраћаја, копини, водени, ваздушни	За реализацију ових наставних садржаја треба користити одговарајуће мултимедије, а за практично увежбавање могу се користити полигони у оквиру школе или саобраћајне макете које могу израдити и ученици на редовним часовима или у раду слободних активности, као и коришћењем рачунарске симулације. Ученици имају прилику да упознају разне професије у области регулисања друмског саобраћаја и могућности процене сопствених потенцијала и инте ресовања у вези са тим професијама.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци и радног места, Израда саобраћајних знакова или раскрснице: сложеност (2-5) Квалитет израде (2- 5) Решавање е-тестова, као провера исхода. Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
в озилима - аргументује неопходност коришћења сигурних појасева на предњем и					
задњем седишту аутомо била и увек их користи као путник - повеже место седења у аутомобилу са узрасто м ученика - одговорно се понаша као путник у возилу - показује поштовање према другим учесницима у саобраћају - анализира симулирану саобраћајну ситуацију у на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла		бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају Заштитна одећа према потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет - правилно чита технички цртеж - Наводи стандарде у техничком цртежу - Знају како да из формата А4 може да изведе остале формате. - Дефинишу размеру - Трансформишу цртеж из природне размере у размеру увећања и умањења - преноси податке између ИКТ уређаја - примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару - користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима - користи Интернет сервисе за претрагу	Рад са подацима и информацијама Дигиталну комуникацију. Техника и технологија 5. разред (наставна тема: Техничка и дигитална писменост Информатика и рачунарство)	3. ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3, А4). Размера. Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; непрекидана танка линија; црта-тачка-црта танка линија). Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату	Скица, технички цртеж, техничко цртање, прибор за техничко цртање	Програм се реализује у форми предавања (теоретска настава) и вежби Инсистирати на правилном коришћењу прибора за техничко цртање увежбавањем приликом геометријског цртања (паралелне линије, нормалне линије, кружнице). Потребно је да сваки ученик самостално нацрта једноставан технички цртеж у одређеној размери користећи одговарајуће врсте линија као и елементе котирања. правилно и безбедно коришћење дигиталних уређаја (рачунар, лаптоп, таблет, мобилни телефон, тв, дигитални фотоапарат, веб камера), а потом и на овладавање вештинама обраде дигиталне слике на	.Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица, техничких цртежа.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
и приступање online ресурсима - преузима одговорност за рад - представи идеје и планове за акције				рачунаруу циљу стицања одговарајућих компетенција које се односе на документовање и дизајн. Ово је једна од основних вештина које су неопходне у с тицању општих предузетничких компетенција. Препоручује се у пару вежбају пренос података између рачунара и екстерних уређаја (мобилни телефон,фотоапарат), а да сваки ученик	
које предузима користећи савремену информа ционо- комуникациону технологију и софтвер - развију вештину коришћења прибора за техничко цртање - умеју да повлаче паралелне вертикале, хоризонталне и линије под углом		праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност). Техничко писмо. 29.-30. Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија,размера и		самостално реализује процедуре током рада на рачунару. Такође је препорука да сваки ученик (користећи знања и вештине које је стекао на часовима информатике и рачунарства) реализује једноставну вежбу уметања фотографије у одговарајући програм за обраду текста и уређивање документа.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
од 30°, 45°, 60° - знају назив, изглед и примену врста линија - умеју да одаберу тврдоћу мине оловке у зависности од врсте линије - препознају начин просторног приказивања предмета - умеју да нацртају једноставан предмет (облика квадрата) у перспективи, изометрији и ортогоалној пројекцији		котирање). Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резоле		Где год је то могуће, треба користити Интернет претрагу и приступ online ресурсима.	
- знају појам и елементе котирања - знају појам и врсте размере - умеју да нацртају дуж, површину и тело (квадар) у различитим размера и да их искотирају		ције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- умеју правилно да исписују техничко пи смо - умеју да израде мини пројекат п рибором - умеју правилно да у кључе и искључе рачунар - умеју да користе тастатуру и миш - познају основни изглед екрана у Windowsокружењу - умеју да користе основне алатке за рад са „прозором“ - умеју да нацртају линију и површину за познате параметре					
- разуме појам ресурса - разуме појам енерије, изворе, облике - разуме закон о одржању енергије	Дигитална Естетичка	4. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА Природни ресурси на Земљи:енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа; заштита	Природни ресурси, материја, енергија	Поступно увођење ученика у рад са алатом при извођењу разн их операција мења суштински карактер наставе технике и технологиј е –обрада материјала тако постаје средство креативног изражава ња, а не циљ у	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица, техничких цр тежа. Доношење и правилна

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- схвата оправданост рециклаже - препознаје знакове рециклаже - повезује својства природних материјала са применом - објасни технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже - сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета - правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) - направи план израде једноставног производа и план управљања отпадом		животне средине). Врсте, својства и примена природних материјала. Технологија прераде и обраде дрвета. Технологија прераде и обраде коже. Текстилна технологија. Технологија производње папира.		настави технике и технологије. Програм се реализује у форми предавања (теоретска настава) и вежби. Приликом вежбања са алатом има и при обради материјала потребно је да ученици своје идеје исказују самостално. Препорука је да ученици, на крају ове области, направе план израде и самостално израде најмање три једноставна модела.	(економична) употреба материјала и алата.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– самостално израђује једноставан модел		Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање). Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.			
- самостално проналази информације – самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе - одабира материјале и алате за израду предмета/модела		КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ Израда предмета/модела ручно Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже	Тржиште, Предузетништво, менаџмент, менаџер	Препорука је да се пројекти реализују у паровима или малим групама. Наставник упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом посла и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности. Ученици се сам и опредељују за одређену активност у оквиру групе. Пружа им се могућност	Формативно, свакодневно оцењивање етапа у изради практичног рада ученика. Критеријуми за вредновање завршеног

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				да реализују своју идеју која је ускладу са	
- мери и обележава предмет/модел - ручно израђује једно ставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате - користи програм за обраду текста за креирање документа реализованог решења - самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ - показује иницијативу и јасну оријентацију као остваривању циљева и постизању успеха - планира активности које доводе до остваривања циљева	Природа и друштво за 4 (наставна тема: Рад, енергија производња по трошња) , Техника и технологија за 5. р (наставна тема: Ресурси и производња)	коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. Тимски рад и подела задужења у тиму.		њиховим интересовањима и способностима при чему се постиже потпуна диференцијација и индивидуализација наставе. Ученици самостално истражују информације за пројект и задатак користећи информационо-комуникационе технологије, налазе решење, формирају идеју, израђују техничку документацију, планирају и реализују сопствени производ. Идентификација и избор материјала и алата за реализацију пројекта врше се уз подршку наставника. У том процесу, ученици усвајају и примењују знања, развијају вештине, ставове, одговорност и самосталност. Пре	практичног рада: Оригиналност (0-10) Сложеност (0-10) Техничка документација (0-10) Избор материјала (0-10) Тачност израде (0-10) Квалитет спојева (0-10) Естетски изглед (0-10) Функционалност (0-10) Употребна вредност (0-10) Презентација (0-10)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
укључујући оквирну процену трошкова - активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима				порука је да се користе материјали и технологије које су ученици упознали у претходној области. Ученици самостално врше мерење и обележавање. Обрада материјала може се вршити индивидуално али је препорука да ученици раде у пару, чиме развијају способност сарадње и социјалних вештина. По завршетку, ученици самостално представљају производ/модел, усмено образлажући ток реализације, процењујући оствареност	
– пружи помоћ у раду другим ученицима процењује остварен резултат и развија предлог унапређења				резултата и предлог унапређења. Тежиште оваквог рада није на квалитету коначног продукта већ на процесу који има своје кораке и на сарадничким односима у раду у групи. Наставник је ту пажљиви посматрач,	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Пети разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				помагач када је то потребно, дав алац повратне информације и неко ко охрабрује. Ученицима јасно тре ба указати да се и на неуспелим пр одуктима може много научити ако се схвати где су грешке направљене. Дискутовати са ученицима и о цени понуђених решења. Нагласити важност доброг планира ња буџета потребног за његову реализацију као и негативних последица лоших прорачуна. На тај начин ученике полако оспособљавати да разми шљају предузетнички и развијати им основне компетенције везане за финансијску писменост.	

Напомена:

Коначна (закључна) оцена из *технике и технологије* не мора бити аритметичка средина оцена остварених из свих горе наведених елемената оцењивања. **Посете музејима технике, сајмовима и обиласке производних и техничких објеката** треба остваривати увек када за то постоје услови, ради показ ивања савремених техничких достигнућа, савремених уређаја, технолошких процеса,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

радних операција и др. **Када за то не постоје** одговарајући **услови**, ученицима треба **обезбедити мултимедијалне програме** у којима је заступљена ова тематика.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм наставе и учења *технике и технологије* захтева разноврстан методички приступ с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских садржаја, као и психофизичке могућности ученика. За успешно остваривање програма, односно циља учења, потребно је организовати наставу у складу са следећим захтевима:

- уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко стваралаштво;
- омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду;
- систематизовано излагати ученике проблемским ситуацијама – расподела комплексних задатака на низ једноставнијих захтева, идентификовање елемената који ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато;
- обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на правилну примену техничких средстава и технолошких поступака;
- не инсистирати на запамћивању података, поготову мање значајних чињеница и теоријских садржаја који немају директну примену у свакодневном животу;
- приликом конкретизације појединих садржаја, нарочито упознавања нових и савремених технологија, у обзир узимати специфичности средине и уклађивати их са њеним потребама.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада. Разред: пети

Недељњи фонд часова: 2+1+0,5

Годишњи фонд часова: 126

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ТЕОРИЈА	1
2.	ТЕСТИРАЊЕ	3
3.	АТЛЕТИКА	21
4.	ГИМНАСТИКА	20
5.	РУКОМЕТ	21
6.	НАРОДНЕ ИГРЕ	6
7.	ОФА МАЛИ ФУДБАЛ	18
8.	ОФА СТОНИ ТЕНИС	18
	ОФА кумулативни час	18
Укупно		126

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: објасни својим речима сврху и значај вежбања користи основну терминологију вежбања		компетенција за учење комуникација рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	ТЕОРИЈА упознавање са планом и програмом хигијена	Кључни појмови садржаја: Здравље, физичка активност, вежбање, превенција, исхрана, спортско рекреативне активности, плес, ритам	ТЕОРИЈА Упознавање ученика са основним појмовима: здравље, хигијена, исхрана, здрави стилови живота. Упућивање на значајне изворе знања (литература о здрављу, исхрани, уџбеник из биологије, интернет...); израда паноа на одређену тему; упознавање са значајним датумима (Светски дан хране, Дан здравља);	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова
упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак;	3.1.16 3.1.17		ТЕСТИРАЊА бип тест, издржај у згибу, скок у даљ, 4 x 10, бацање медицинке, претклон		међупредметна корелација – ученика са базичним моторичким способностима и методама за њихово побољшање. Израда личних картона за евиденцију реализације програма вежбања и праћење напретка.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					Тестирање Упознавање ученика са тестовима моторичких способности и начином њиховог извођења. Припрема наставника за часове тестирања, припрема и провера мерних инструмената и реквизита. Упознавање ученика са индивидуалним планом вежбања, вођењем личне евиденције о реализацији вежбања у ванчасовним активностима.	
комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу; доводи у везу развој физичких способности са атлетским	2.1.3 2.1.4 2.1.5 2.1.6 3.1.3 3.1.4 3.1.5		АТЛЕТИКА припрема за крос техника ниског старта техника високог старта скок у вис прекорачна техника бацање лоптице у даљ		АТЛЕТИКА познавање ученика са основним појмовима – атлетика, атлетске дисциплине, вишебоји. Примена различитих метода и дидактичких средстава у усвајању моторних вештина и умења значајних за учење и побољшање	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
дисциплинама; објасни својим речима значај атлетике, примени основна правила атлетике, примени мере безбедности током вежбања;			одељенски крос		технике трчања, скокова, прескока. Примена помоћних средстава у настави (схеме, тлоцрти, дијаграми, графикони, видео записи). Упућивање на додатне изворе (интернет, литература из атлетике). Међупредметна корелација – Историја – Античка Грчка, Олимпијске игре...), Музичка култура – ритам. Одлазак на градски стадион, праћење међушколских и других атлетских такмичења.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
користи елементе технике у игри; примењује основна правила рукомета у игри учествује на унутар одељенским такмичењима; примени мере безбедности током вежбања, објасни својим речима значај рукомета за свестрани развој;	2.1.2 3.1.1 3.1.2		РУКОМЕТ Хватање, додавање, вођење лопте Техника вођења лопте Хватање додавање у пару Техника шута Правила игре Трокорак Скок шут, правила Игра 3 на 3 Игра 4 на 4 Одбрана 6:0 и 5:1 Одбрана 6:0 и 5:1 Провера знања Организовање игре		РУКОМЕТ Упознавање ученика са историјатом рукомета. Примена одговарајућих методских поступака за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада у савлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и примена знања кроз	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					суђење на одељенским турнирима; упућивање ученика на израду паноа са темама из рукомета (историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска рукометна такмичења и друга рукометна такмичења на нивоу града.	
одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри; процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици;	2.1.9 2.1.17 3.1.6 3.1.7 3.1.12		ГИМНАСТИКА Колут напред Колут назад Разножно Летећи колут Прескок Ходање по греди Разношка и згрчка Вага Ниска греда Партер, ниска греда Став у упору уза зид Премет странце Мост		ГИМНАСТИКА Упознавање ученика са појмом гимнастике, вежби на справама и тлу, историјатом гимнастике, мушким и женским гимнастичким дисциплинама. Указати на значај гимнастике за правилан психо-физички развој. Упознавање са појмовима чување, асистирање и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу;			Чеона вага Став у упору Гимнастички полигон Вежбе на тлу Трчање, поскоци вијача Обруч, техника држања и избацивања		помагање као и њиховим значајем за безбедност ученика и вежбача. Припрема наставника за часове, припрема и провера справа и реквизита, обезбеђивање услова за безбедан рад и вежбање. Примена одговарајућих методских поступака у обуци и вежбању, који су пре свега, у складу са моторичким умењима и моторичким способностима ученика, као и расположивим материјалнотехничким условима у школи. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, дијаграми, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература,	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					интернет). Посета и праћење школских гимнастичких такмичења, као и других гимнастичких такмичења на нивоу локалне заједнице. Омогућавање међупредметне корелације (Историја - античка Грчка, Олимпијске игре; Музичка култура- ритам, музика за саставе на тлу).	
игра народно коло по избору из краја у коме живи; изведе кретања у различитом ритму; изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура	2.1.2 3.1.1 3.1.2		НАРОДНЕ ИГРЕ Моравац, Чачак, Лесковачка четврка		НАРОДНЕ ИГРЕ Упознавање ученика са историјатом плеса, као и основним појмовима – балет, народни плесови, латиноамерички плесови, спортски плесови, стандардни плесови. Припрема наставника за часове, примена одговарајућих	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					методских поступака у обуци елемената технике у складу са моторичким умењима и интересовањима ученика. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, дијаграми, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (литература, интернет). Упућивање ученика на израду панoa на задату тему (врсте плесова, историјат плесова, одећа за плесаче, народна фолклорна традиција...). Упућивање ученика на рад у паровима, формирање група са посебним задацима (извођење заједничке кореографије, одељенско такмичење у народним и стандардним	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					плесовима). Посета наступима и концертима плесних група и фолклорних удружења на нивоу локалне заједнице. Омогућавање међупредметне корелације – Музичка култура- музика за балет, валцер, народне плесове.	
изведе елементе технике и примени основна правила у игри -комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике у игри и свакодневном животу -учествује на унутародељењским такмичењима	2.1.2 3.1.1 3.1.2		ОФА МАЛИ ФУДБАЛ Вођење лопте пуним рисом вођење лопте спољним рисом вођење лопте унутрашњим делом стопала Вођење свим деловима стопала Примопредаја лопте у месту Примопредаја лопте у кретању			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			Шут на гол из разних позиција Ударац по лопти главом, Техника бацања аута Жонглирање, Ролање Увежбавање пређених елемената Провера пређених елемената Вођење лопте у тројкама крис-крос Игра на један гол уз примену основних правила Игра на два гола уз примену правила Игра на два гола уз примену основних правила Игра на два гола уз примену основних правила Игра уз примену основних правила			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
изведе елементе технике и примени основна правила у игри -комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике у игри и свакодневном животу -учествује на унутар одељењским такмичењима	2.1.2 3.1.1 3.1.2		ОФА СТОНИ ТЕНИС Основни ставови, држање рекетаправила игре Жонглирање лоптице Одбијање лоптице форхендом Одбијање лоптице форхендом Одбијање лоптице бекхендом Одбијање лопте бекхендом Сервис форхендом и бекхендом , Сервис форхендом и бекхендом Одигравање по дијагонали форхендом Одигравање по дијагонали бекхендом			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			Одигравање по паралели форхендом Одигравање по паралели бекхендом Увежбавање пређених елемената Примена правила стоног тениса кроз игру Појединачна игра-сингл Игра у паровима Игра мешовитих парова-микс дубл Одељењско такмичење			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике трчања у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (идржљивости, брзине и снаге) са трчњем - изведе елементе одбојкашке технике - примени основна правила одбојке у игри - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике одбојке у игри и свакодневном животу - примени основне тактичке елементе одбојке	2.1.3 2.1.4 2.1.5 2.1.6 3.1.3 3.1.4 3.1.5 2.1.2 3.1.1 3.1.2		ОФА КУМУЛАТИВНИ ЧАСОВИ 1. Припрема за јесењи крос 2. Припрема за јесењи крос 3. Јесењи крос 4. Припреме за такмичење - Рукомет 5. Припреме за такмичење - Рукомет 6. Такмичење - Рукомет 7. Припрема за такмичење у бацању Вортекса или кугле 8. Припрема за такмичење у бацању Вортекса или кугле 9. Такмичење у бацању Вортекса или кугле			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- учествује на такмичењима између одељења - доводи у везу развој физичких способности са одбојком - изведе елементе технике и примени основна правила у игри - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике у игри и свакодневном животу - учествује на унутародељењским такмичењима - изведе елементе технике и примени основна правила у игри - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике у			10. Припреме за такмичење из Малог фудбала 11. Припреме за такмичење из Малог фудбала 12. Такмичење из Малог фудбала 13. Припрема за пролећни крос 14. Припрема за пролећни крос 15. Пролећни крос 16. Излет до 3км 17. Излет до 7км 18. Спортке игре			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
игри и свакодневном животу - учествује на унутародељењским такмичењима - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике трчања у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности (идржљивости, брзине и снаге) са трчањем - комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике трчања у свакодневном животу - доводи у везу развој физичких способности						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Пети разред
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
(идржљивости, брзине и снаге) са истрајним ходањем						

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај ученика приликом вежбања, избор вежби за учење и вежбање, прилагођавање вежби, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима - размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Уџбеници, приручници, наставни материјали: Географија, уџбеник за пети разред, аутори: Винко Ковачевић, Сања Топаловић и школски атлас, глобус, зидне карте, енциклопедије и интернет...

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГЕОГРАФИЈА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	2
2.	ВАСИОНА	4
3.	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА	30
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
1.	ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама,	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална	- повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; - повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; - на примерима покаже значај учења	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике
		коришћење љр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Одговоран однос према околини -Решавање проблема	географије за свакодневни живот човека; - разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
2.	ВАСИОНА	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - удбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; и др.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Решавање проблема	- разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; - објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; - разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; - одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене;	ГЕ 1.2.1. именује небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред ГЕ 2.2.1. описује небеска тела и њихова кретања
3.	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.1.		Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална	- помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику; - помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; - примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач;	ГЕ 1.2.2. описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања
		науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.2.	Земљина кретања	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка	- разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице; - повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; - повеже нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље; - повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева;	ГЕ 1.2.2. описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања ГЕ 2.2.1. описује небеска тела и њихова кретања ГЕ 3.2.1. препознаје димензије Земље и објашњава последице Земљиног облика и њених кретања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.3.	Унутрашња грађа и рељеф Земље	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Одговоран однос према околини -Решавање проблема	- разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); - разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; - наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; - помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); - разликује хипоцентар и епицентар и наведе трусне зоне у свету и у Србији; - наведе поступке које ће предузети за време	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
					земљотреса ; - опише процес вулканске ерупције и њене последице; - помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење;	(литосфери, атмосфери,
					помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; разликује ерозивне и акумулативне процесе; наведе примере деловања човека на промене у рељефу (броне, насипи, копови);	хидросфери, биосфери)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.4.	Ваздушни омотач Земље	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Одговоран однос према околини -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу -Одговорно учешће у демократском друштву -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	-опису структуру атмосфере; -наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); -разликује појам времена од појма клима; -наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; -графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; -користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; - наводи примере утицаја човека на загађење	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
					атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; - наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја);	(бојама,линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком,табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице – објекте,појаве, процесе и односе у Земљиним сферама (литосфери, атмосфери, хидросфери, биосфери) ГЕ 3.2.2. објашњава физичко – географске законитости у географском омотачу(климатску и биогеографску

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
						зоналност) и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређивање
3.5.	Воде на Земљи	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Одговоран однос према околини -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу -Одговорно учешће у демократском друштву -Предузимљивост и оријентација	- уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; - наведе и опише својства морске воде; - помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; - наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); - разликује типове језерских	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
				предузетниш тву	басена према начину постанка; - наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; - наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; - наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања;	географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама (литосфери, атмосфери, хидросфери, биосфери)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
3.6.	Биљни и животињски свет на Земљи	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графика, ППТ, по могућству виртуелне посете различитим дестинацијама, коришћење лр кодова Увођење ученика у главне појмове географије као науке, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Коришћење КЛЕТовог е - уџбеника: тестови, видео записи	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова	-Компетенција за учење -Сарадња -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална -Естетичка -Одговоран однос према околини -Решавање проблема -Одговоран однос према здрављу -Одговорно учешће у демократском друштву -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	- помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; - помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; - опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; - наведе примере за заштиту живог света на Земљи	ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице – објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
Р. бр.	Наставна тема	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености стандарда	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди
						сферама (литосфери, атмосфери, хидросфери, биосфери) ГЕ 3.2.2. објашњава физичко – географске законитости у географском омотачу(климатску и биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту,обнову и унапређивање

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА

Циљ учења математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова: 144

Недељни фонд часова: 4

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МАТЕМАТИКА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	31
2.	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	17
3.	РАЗЛОМЦИ	56
4.	УГАО	18
5.	ОСНА СИМЕТРИЈА	9
Свега		131
Школски писмени задаци Израда + исправка		8
Обнављање градива, иницијални тест, анализа иницијалног теста, пројектни задатак, закључивање оцена		5
Укупно		144

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ -Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N_0 .	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња Дигитална компетенција	Израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева)		операције са природним бројевима скуповне операције - НЗС и НЗД	-Обновити својства скупова N и N_0 (претходник и следбеник) и подсетити се придруживања бројева тачкама бројевне полуправе -Кроз разноврсне задатке са изразима, једначинама и неједначинама из свакодневног живота, наставити са изграђивањем појмова бројевни израз, променљива, израз с променљивом и придруживање, користећи при томе и термине израз, формула, исказ.	активност на часу усмени одговор писмене провере домаћи задаци кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом оцена предавања
Дељење са остатком у скупу N_0 (једнакост $a=bq+r, 0 \leq r < b$). - Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. - Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама.		Реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, једначину или неједначину Примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама	МА.1.1.1. МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.1.1.5. МА.2.1.3. МА.3.1.2.	прост и сложен број	-Уочавати примере једноставнијих (функцијских) зависности у разним областима При томе је важно коришћење дијаграма и табела -Увести дељење са остатком -Правила дељивости декадним јединицама и бројевима 2, 5, 4 и 25 увести тако да ученици сами откривају законитости и активно се укључују у процес истраживања и учења, док за правила дељивости са 3	истраживачки задатак однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Дељивост са 4 и 25. Дељивост са 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Веза између НЗД и НЗС		Разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце Одреди и примени НЗС и НЗД изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и Правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке Правилно користи речи <i>и</i> , <i>или</i> , <i>не</i> , <i>сваки</i> у математичкологичком смислу			и 9 треба ученике добро изабраним примерима водити до правила. -На конкретним примерима подскупова N_0 , увести различите начине записивања скупова уз увођење појма празног скупа и бесконачног скупа, скуп, елементи, подскуп, једнакост скупова, празан скуп, са одговарајућим знацима; скуповне операције. Коришћењем примера из текућих садржаја, изграђивати математички језик и уносити прецизност у изражавању. -На подесним примерима илустровати математичкологичку употребу речи: <i>сваки</i> , <i>неки</i> , <i>или</i> , <i>и</i> , <i>не</i> , <i>следи</i> (<i>ако...онда</i>). -Увести појмове простог и сложеног броја, објаснити поступак Ератостеновог сита и поступак растављања природних бројева на просте чиниоце и одређивања највећег заједничког делиоца и најмањег заједничког садржаоца, Еуклидов алгоритам (на конкретним примерима) и везу између НЗД и НЗС, и оспособити ученике за њихови примену	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
2. ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг.	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Дигитална компетенција	Анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом Опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај	МА.1.3.1. МА.1.3.3. МА.2.3.1. МА.3.3.1.	Симетрија Транслација Вектор	Главни циљ теме јесте да успостави природни прелаз на више нивое разумевања геометрије, са нивоа <i>визуелизације</i> (на коме су базирани садржаји геометрије у првом циклусу), на нивое <i>анализирања</i> и апстракције (одн. неформалне дедукције). - Ученици усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно формулисање тврђења; правилно закључивање, правилно коришћење везника и, или, а нарочито ако...онда).	- посматрање - праћење ангажовања ученика - продукти ученикових активности писмена провера - усмено испитивање
Кружница и права. Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслација.		тачке и праве у односу на круг Нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор Упореди, сабира и одузима дужи,			Садржаје треба да прате задаци у којима се истиче правилно изражавање, договорено означавање, коректно цртање, и којима се подстиче логичко-комбинаторно размишљање. - Полазећи од појмова <i>тачке</i> и <i>праве</i> и односа <i>припадања</i> и <i>распореда</i> увести појам дужи и појам полуправе и начине њиховог обележавања. - Разматрати однос две праве у равни; заједно са овом чињеницом показати	- домаћи задаци - однос према раду - ангажовање на креативном домаћем задатку - ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		Конструктивно и рачунски преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом Правилно користи геометријски прибор			цртање праве паралелне датој правој кроз тачку која јој не припада. Као посебно важне области (заједно са границом) истаћи <i>троуглове</i> и <i>паралелограме</i> и начине њиховог означавања. -Објаснити практичан значај стандарних јединица мере и потребу за деловима јединице мере. -Увести појмове: кружница, круг, центар, полупречник, пречник, лук, тетива и тангента. Однос две кружнице, односно два круга разматрати на конкретним примерима и задацима. -Централном симетријом пресликавати тачке, дужи, кружнице, троуглове, квадрате и правоугаонике. Истаћи основне особине централне симетрије и повезати их са особинама паралелограма. -Увести појмове усмерених дужи и вектора Транслацијом („паралелним преношењем“) пресликавати тачке, дужи, кружнице, троуглове, квадрате и правоугаонике и остале једноставне фигуре.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
3. УГАО Угао, централни угао; једнакост	- Компетенција за учење - Рад са	Идентификује врсте и опише својства	МА.1.3.1.	врсте углова и операције са угловима	- Угаону линију увести као унију две полуправе са заједничким почетком. Истаћи разлику између конвексне и	- посматрање - праћење ангажовања
углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни	подацима и информацијама - Комуникација - Дигитална компетенција - Сарадња	углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и Примени њихове узајамне односе Нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор Измери дати угао и нацрта угао задате мере Упореди, сабере и одузме углове	МА.2.3.1. МА.3.3.1.		неконвексне области. Угао увести као унију угаоне линије и једне од поменутих области, али даља разматрања ограничити само на конвексне углове. Увести и означавање углова малим словима грчког алфабета. Користећи се механичким моделима (кретање клатна, лепеза и сл.) мотивисати придруживање кружних лукова (и одговарајућих тетива) угловима. Једнаке углове увести као углове чије су одговарајуће тетиве у круговима једнаких полупречника једнаке. На ово објашњење надовезати конструктивно преношење углова помоћу шестара и лењира, а затим и конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова Развити код ученика вештину мерења и цртања угла помоћу угломера. Повезати једнакост углова са једнакошћу њихових мера. Увести	ученика - писмена провера - усмено испитивање - домаћи задаци - однос према раду - израда панона

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.		рачунски и конструктивно Решит једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова)			делове степена (минуте и секунде) и поступке сабирања и одузимања мера углова. Објаснити једнакост унакрсних углова и увести нормалност правих. Ученике треба оспособити да цртају нормалу на праву из дате тачке употребом троугаоног лењира, а након истицања нормалности тангенте и одговарајућег полупречника, и за цртање тангенте на кружницу у задатој тачки кружнице. Објаснити шта се подразумева под растојањем тачке од праве. Под углом између правих које нису међусобно нормалне подразумевати одговарајући оштар угао. Истаћи углове које образује трансверзала две паралелне праве. Када трансверзала није нормална на	
					паралелним правима, добијене углове поделити на оштре и тупе и истаћи да су сви углови исте врсте међусобно једнаки. Обновити једнакост наспрамних страница паралелограма, и извести	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					једнакост наспрамних углова паралелограма. Објаснити шта се подразумева под растојањем између две паралелне праве. Истаћи односе углова са паралелним крацима.	
4. РАЗЛОМЦИ Појам разломка облика a/b ($a, b \in \mathbb{N}$). Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис разломка и преводјење у запис облика a/b ($b \neq 0$). Упоређивање бројева у децималном запису.	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Сарадња - Дигитална компетенција	Прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други Одреди месну вредност цифре у запису децималног броја Заокругли број и процени грешку заокруљивања Израчуна вредност	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	операције са разломцима проценат размера аритметичка средина	- На почетку увести појмове правога односно неправог разломка, као и мешовитог броја. Претварање мешовитог броја у неправи разломак и обрнуто, повезати са поступком дељења са остатком. -Геометријску интерпретацију ненегативних рационалних бројева уводимо помоћу бројевне полуправе. Примери за то треба да буду разноврсни, имениоци разломака не треба да буду већи од 10. Бројевна полуправа се може користити и за упоређивање разломака. -Проширивање и скраћивање разломака уводити на основу особине количника да се он не мења када се и дељеник и делилац помноже, односно поделе истим бројем различитим од нуле. Скраћивање разломка до несводљивог повезати са познатим поступком налажења највећег	-посматрање - праћење ангажовања ученика -писмена провера -усмено испитивање -домаћи задаци -однос према раду -истраживачки задатак - заинтересованост и мотивација поступност и кратки одговори пред таблом у циљу

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Заокругљивање бројева. Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа) и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине у скупу разломака. Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера). Основна		једноставније г бројевног израза и Реши једноставну линеарну једначину и неједначину Реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину Одреди проценат дате величине Примени размеру у једноставним			заједничког делиоца бројиоца и имениоца. -Упознати ученике са различитим начинима упоређивања разломака. - Увођење децималног записа разломка и њихово приказивање на бројевној полуправој повезати са примерима из свакодневног живота. Превођење разломака у децимални	објашњења тока израде задатка предавање ученика

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
неједнакост $p < (p+q)/2 < q$.		У реалним ситуацијама примени аритметичку средину датих бројева Сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер			запис започети са разломцима који се могу свести на децималне разломке, а након тога увести и појам периодичног децималног записа. -Сабирање и одузимање разломака увести свођењем на заједнички именилац. Пре дељења разломака упознати ученике са појмом реципрочне вредности разломка и природног броја. -Код сабирања, одузимања и множења децималних бројева користити аналогију са извођењем истих операција са природним бројевима. Код дељења увести прво дељење децималног броја природним, а након тога, кроз добро одабране примере, показати како се дељење децималних бројева своди на претходни случај. - Код израза се треба задржати на примерима који нису сувише сложени, јер је циљ увежбавање извођења рачунских операција и примена њихових особина. Приликом обраде једначина и неједначина треба се задржати на једноставнијим примерима и користити аналогију са	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					решавањем једначина и неједначина у скупу природних бројева. -Веома важан део ове теме су проблемски – текстуални задаци у којима се користе разломци и децимални запис разломака, помоћу којих се подстиче развој логичког начина мишљења. Могу се обрадити и разни проблеми из свакодневног живота, нпр. планирање кућног буџета којим се, поред увежбавања операција са децималним записом бројева, ствара и основа за развој финансијске писмености. -У делу који се односи на примену, потребно је ученике оспособити да	
					процентни запис разломка, аритметичку средину и размеру повежу са проблемима из свакодневног живота. -Увођење процентног записа разломка пожељно је обрадити кроз визуелне представе на дијаграмима и кроз ситуације у којима се проценат појављује, као што су израчунавања снижења или поскупљења неког производа.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					-Аритметичку средину је пожељно обрадити и вежбати на конкретним примерима (оцене у дневнику, спорт, кроз истраживачке задатке и сл.). -Важно је правилно формирање и разумевање појма размере. Оспособити ученике за њено коришћење у пракси: при цртању и читању разних планова и графикана; при одређивању растојања; при решавању проблема поделе у датој размери и при повећавању и смањивању слика. Обраду овог градива подредити практичном циљу, уз повезивање с већ упознатим садржајима математике и других предмета. . Резултате истраживања ученици треба да представљају графички и на тај начин стекну осећај за упоређивање разломака у различитим записима.	
5. ОСНА СИМЕРИЈА Осна симетрија у равни и	Компетенциј аза учење Рад са подацима и информација	Идентификује оносиметрич ну фигуру и одреди њену осу симетрије	МА.1.3.6. МА.2.3.6.	Симетрија Симетрала дужи Симетрала угла	Код увођења појма осне симетрије од велике важности су: примери који се ученицима дају на непосредно посматрање и експериментисање и питања која	-праћење ангажовања ученика -писмене провере

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.	ма Комуникација Сарадња	Симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор Конструише симетралу дужи			ученицима постављамо како би дошли до њихових основних представао најважнијим карактеристикама осне симетрије. Примере са осном симетријом започети на квадратној мрежи са осама симетрије које су идентичне са линијама мреже, са циљем да ученици самостално	-усмено испитивање -белешке -домаћи задаци -однос према раду
		симетралу угла и примењује њихова својства -конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави			дођу до основних особина осне симетрије, а затим прећи на примере безквadratне мреже. Осном симетријом пресликавати тачку, дуж, круг, троугао, квадрат и правоугаоник, а приликом цртања користити геометријски прибор. Појам оносиметричне фигуре се такође усваја интуитивно, што значи да сенизом примера указује да постоје фигуре које имају једну или више оса симетрија и фигуре које немају ту особину. Ученике научити да користећи геометријски прибор, конструишу симетралу дужи, симетралу угла,	-активност на часу -поступност у раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					нормалуиз тачке на праву и примене њихове особине у проблемским задацима.	
неједнакост $p < (p+q)/2 < q$.		У реалним ситуацијама примени аритметичку средину датих бројева Сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер			запис започети са разломцима који се могу свести на децималне разломке, а након тога увести и појам периодичног децималног записа. -Сабирање и одузимање разломака увести свођењем на заједнички именилац. Пре дељења разломака упознати ученике са појмом реципрочне вредности разломка и природног броја. -Код сабирања, одузимања и множења децималних бројева користити аналогију са извођењем истих операција са природним бројевима. Код дељења увести прво дељење децималног броја природним, а након тога, кроз добро одабране примере, показати како се дељење децималних бројева своди на претходни случај. - Код израза се треба задржати на примерима који нису сувише сложени, јер је циљ увежбавање	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					извођења рачунских операција и примена њихових особина. Приликом обраде једначина и неједначина треба се задржати на једноставнијим примерима и користити аналогију са решавањем једначина и неједначина у скупу природних бројева. -Веома важан део ове теме су проблемски – текстуални задаци у којима се користе разломци и децимални запис разломака, помоћу којих се подстиче развој логичког начина мишљења. Могу се обрадити и разни проблеми из свакодневног живота, нпр. планирање кућног буџета којим се, поред увежбавања операција са децималним записом бројева, ствара и основа за развој финансијске писмености. -У делу који се односи на примену, потребно је ученике оспособити да	
					процентни запис разломка, аритметичку средину и размеру повежу са проблемима из свакодневног живота. -Увођење процентног записа разломка пожељно је обрадити кроз визуелне	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Пети разред	
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					представе на дијаграмима и кроз ситуације у којима се проценат појављује, као што су израчунавања снижења или поскупљења неког производа. -Аритметичку средину је пожељно обрадити и вежбати на конкретним примерима (оцене у дневнику, спорт, кроз истраживачке задатке и сл.). -Важно је правилно формирање и разумевање појма размере. Оспособити ученике за њено коришћење у пракси: при цртању и читању разних планова и графикаона; при одређивању растојања; при решавању проблема поделе у датој размери и при повећавању и смањивању слика. Обраду овог градива подредити практичном циљу, уз повезивање с већ упознатим садржајима математике и других предмета. . Резултате истраживања ученици треба да представљају графички и на тај начин стекну осећај за упоређивање разломака у различитим записима.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА

Циљ: Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
БИОЛОГИЈА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	32
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	8
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	10
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	13
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	9
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; Повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; Одреди положај органа човека и њихову улогу; Цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; Користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално	БИ.1.1.3. БИ.1.1.4. БИ.1.2.1. БИ.1.2.2. БИ.1.2.3. БИ.1.2.4. БИ.1.2.5. БИ.1.2.6 БИ.1.2.7. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.1.6.4. БИ.2.2.1. БИ.2.2.2. БИ.2.2.3. БИ.2.2.4. БИ.2.2.5. БИ.2.2.6. БИ.2.6.1 БИ.2.6.3. БИ.3.1.3. БИ.3.2.1. БИ.3.2.2. БИ.3.2.3.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА Грађа живих бића спољашња и унутрашња. Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. Удруживање ћелија у колоније. Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. Основне животне функције на нивоу организма: исхрана, дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање.	Морфологија Анатомија Ћелија, ткиво, орган, органски систем, организам Грађа ћелије - разлике Амеба Кандида Ферментација Колонија Мицелијум-хифе Вегетативн и биљни органи Систем за варење Систем за дисање Танспортни систем Реакције на дражи Мишићи	- У остваривању наставе потребно је подстицати истраживачки рад ученика основних сличности и разлика спољашње и унутрашње грађе и функционисања различитих живихбића, треба користити школски микроскоп, обрађивати примере из непосредног окружења и водити рачуна да се ученици хумано опходе према живим бићима које истражују -Достизање исхода је могуће кроз различите вежбе и практичне активности ученика као нпр. израда плаката (људско тело, упоредни	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Лабораторијске вежбе проблемски задаци Писана провера Објективни тестови са допуњавањемкратких одговора задаци са означавањем задаци

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
израђених препарата; Хумано поступа према организмима које истражује; Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.			- Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. - Откриће ћелије и микроскопа. - Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). - Разлика између бактеријске, и биљне и животињске ћелије.	Скелет Систем за излучивање Систем за размножавање Реродуктивн и биљни органи	преглед спољашње грађе: човек, један кичмењак, један бескичмењак, биљка, гљива), квиз (нпр. Чији су зуби?), мерење пулса при мировању и физичкој активности, испитивање тока воде кроз биљку, дисековање цвета, размножавање биљака семеном и пелцером, микроскопирање ћелија квасца/инфузоријума/са мостално направљених препарата, употреба едукативних филмова (нпр. Живот у капи воде) итд.	вишеструког избора спаривање појмова задаци есејског типа
Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе			Ћелијско дисање, стварање енергије, основне чињенице о фотосинтези.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта икако је учио/учила и гдета знања може да примени.						
Направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; Размотри односе међучлановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; Илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином;	БИ.1.1.2. БИ.1.1.5. БИ.1.2.5. БИ.1.2.7. БИ.1.4.1. БИ.1.4.2. БИ.1.4.6. БИ.1.4.8. БИ.1.5.7. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.2.1.4. БИ.2.3.6. БИ.2.4.1. БИ.2.4.2. БИ.2.4.3. БИ.2.4.7. БИ.2.4.8. БИ.2.5.4. БИ.2.6.1. БИ.3.1.5. БИ.3.3.6.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ - Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. - Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. Антропогени фактор и облици загађења. - Угрожавање живих бића и њихова заштита.	Екологија Животна средина Биотоп Биоценоза Екосистем Сптаровност Еколошка ниша Животна форма, Аспект Популација Биомаса Произвођачи оптрошач, разлагач Трофичка питрамида Еколошки фактори Акција, реакција	-Знања и искуства ученика стечена у претходном разреду, треба проширити и надоградити појмовима:животна средина, популација, екосистем и еколошка ниша. -Теме се обрађују уз више вежби теренског типа. -ЗадациИстражи и прикажи могу да будупоказатељ у којој мери су ученици разумели основне еколошке појмове. Истраживање може да подразумева познат терен, литературу, нтернет.	Формативнос вакодневно оцењивање усмених одговора ученика умирање остигнућа сменог нгажовања рајем ецембра Самоевалуацијаи евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Проблемск и задаци

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; Идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту; Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	БИ.3.4.7. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2. БИ.3.6.4.	према здрављу		коакција Антропогени фактор Депоније Смог Рециклажа Компост Биогориво	Важно је да се обезбеди час за презентовање резултата истраживања, као и да ученици сами процене квалитет и добију повратну информацију од наставника. Акценат треба ставити на односе рзмножавања када су у питању јединке исте популације и трофичке односе када су у питању јединке различитих популација. -Приликом обраде абиотичких фактора, не треба инсистирати на груписању већ пажњу усмерити на њихов утицај на раст и развиће. - Антропогени фактор треба обработити кроз различите облике загађења, без	Писана провера објективни тестови са допуњавање мкратких одговора задаци са означавање м задаци вишеструк ог избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта икако је учио/учила и где та знања може да примени.					улажења у хемијске процесе јер ученици немају потребна знања из ове области -Требало би укључивати ученике у активности за заштиту животне средине, мотивисати их да предлажу акције и да на своје вршњаке делују личним примером.	
Користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; Хумано поступа према организмима које истражује; Истражи утицај	БИ.1.3.1. БИ.1.3.2. БИ.1.3.3. БИ.1.3.4. БИ.1.3.5. БИ.1.3.6. БИ.1.3.7. БИ.1.3.10. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.1.6.4. БИ.2.3.1. БИ.2.3.2.	Компетенциј а заучење Рад са подацима и информацијама а Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. - Пренос наследног материјала. - Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). - Индивидуал на варијабилно	ДНК Гени Телесне и полне ћелије Варијабилност Природна селекција Еволутивне промене Вештачка селекција Сорта, раса	- Уводе се нови појмови- ген и ДНК (уједру или ван једра код прокариота), деобе телесних и полних ћелија, количина наследног материјала. - Индивидуалну варијабилност организама у популацији треба повезати са механизмом природне селекције, као	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак лабораторијс

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; Идентификује примере природне и вештачке селекције у окружењу и у задатом тексту/илустрацији; Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички представи прикупљене	БИ.2.3.3. БИ.2.3.4. БИ.2.3.6. БИ.2.6.1 БИ.2.6.3 БИ.3.3.1. БИ.3.3.3. БИ.3.3.5. БИ.3.3.6.	Сарадња Дигитална компетенција Одговоран односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	ст. Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека.		еволуционим механизмом који доводи до адаптирања организама на услове животне средине. - Потребно је подстицати ученике дасами пронађу примере о деловању природне селекције. За вештачку селекцију потребно је да ученици сами истраже које су биљке и животиње људи почели припитомљавати у прошлости и због чега. - Природну и вештачку селекцију треба реализовати кроз обраду и табеларно и графичко приказивање неколико различитих примера, са	ке вежбе проблемск изадаци Писана провера објективни тестови са допуњавање мкратких одговора задаци са означавање м задаци вишеструко гизбора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта икако јеучио/учила и где та знања може да примени.					обавезним извођењем закључака. - Потребно је ученике подстицати да истражују нове примере индивидуалне варијабилности и резултате прикажу одељењу.	
Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на	БИ.1.1.5. БИ.1.2.2. БИ.1.3.8. БИ.1.3.9. БИ.1.6.1 БИ.2.1.3 БИ.2.1.4. БИ.2.3.5. БИ.3.3.5.	Компетенција заучење Рад са подацима и информацијама а Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА Постанак живота на Земљи(прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећелијности). „Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских	Протоћелије Еволуција Колоније Вишећелијск и организам Епител, епидермис Дрвоживота Еубактерије Археје Еукарије Сродност и сличност Породично стабло	- Основна идеја коју ученици треба да усвоје је да су сви организми који данас живе на Земљи потомци заједничког претка, који је био једноћелијски организам без формираног једра - Потребно је обрадити улогу ћелија без једра и ћелија са једром у појави вишећелијности. - При разврставању и груписању живог света, треба	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак лабораторијске вежбе проблемске задаци

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Земљи; Одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила игде та знања може да примени.		Одговоран односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	организамана „дрвету живота”.		користити филогенетски приступ, односно заједничко порекло, принцип сродности и сличности. Положај основних група једноћелијских вишећелијских организама на „дрвету живота” треба да има логички след, који произилази из знања о грађи ћелија	Писана провера објективни тестови са допуњавање мкратких одговора задаци са означавање м задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; Збрине површинске озледе коже, укаже прву	БИ.1.5.1. БИ.1.5.2. БИ.1.5.4. БИ.1.5.7. БИ.1.5.8. БИ.1.5.12. БИ.2.5.1.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Пuteви преношења заразних болести. Повреде и прва помоћ: повреде коже, убои инсеката	Патогени Клицоноша Заразна болест Карантин Бактерије које изазивају у болести Зоонозе Полно преносиве болести Стерилност	- У овој области акценат је на основним чињеницама о превенцији заразних болести, путевима преношења и спречавању ширења - Посебно треба обратити пажњу на антибиотике - Важан део ове области је упознавање са болестима зависности, нарочито алкохолизмом - Неопходно је подстаћи ученике да	Формативна свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова
Помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражилекарску помоћ кад процени да је потребна;	БИ.2.5.2. БИ.2.5.3. БИ.2.5.4. БИ.2.5.5. БИ.3.5.1. БИ.3.5.2.	компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран	и других бескичмењака, тровање храном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање у складу са климатским	Антибиотици Пробиотици Цревна флора Прва помоћ Превенција	- сами, уз употребу ИК технологија истражују ову област - Градиво на тему климатских промена обрадити	Домаћи задатак лабораторијске вежбе проблемска задатак Писана провера објективни

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Пети разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени	БИ.3.5.3. БИ.3.5.6. БИ.3.5.7.	односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	параметрима. Последице болести зависности – алкохолизам.	Дезинфекција и дезинсекција Стерилни материјали Сунчаница, топлотни удар Алкохолизам Деликвенција Апстиненција	у виду преојекта (радионице, филм и приредба) - Препорука је да се за обраду ових појмова повремено доведу стручњаци или одведу ученици у одговарајуће установе.	тестови са допуњавање мкратких одговора задаци са означавање м задаци вишеструк огизбора спаривање појмова

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
1. ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални	- вербалне – усмено излагање, разговор	- уџбеник - постери - схеме	- слушају - испољавају - причају
	- рад у групи - рад у паровима	- визуелне демонстративно илустративна, експериментална проблемска настава - учење путем открића	- графофолије - компјутеринтернет - ЦД - лабораторијски инструменти и прибор - лупа - микроскопи - микроскопски препарати - биолошки модели - биолошки материјал - разне фотографије - часописи - плакати	- посматрају - практично примењују - демонстрирају - експериментишу - истражују - уочавају - описују - упоређују - објашњавају - закључују - детерминишу - дискутују, размењују ставове и мишљења
2. ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални - рад у групи - рад у паровима	- вербалне – усмено излагање, разговор - визуелне – демонстративно- илустративна, експериментална	- уџбеник - схеме - графофолије - компјутеринтернет - ЦД - лабораторијски инструменти и прибор - лупа	- слушају - испољавају - причају - посматрају - практично примењују - демонстрирају - експериментишу - истражују

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
			- књига животиња - биолошки материјал - разне фотографије - часописи - “Зелени пакет “ - плакати - ДВД-филмови	- уочавају - описују - упоређују - објашњавају - закључују - уочавају проблеме у животној средини - дискутују, размењују ставове и мишљења
3. НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални - рад у групи - рад у паровима	- вербалне – усмено излагање, разговор - визуелне – демонстративно-илустративна, експериментална	- уџбеник - схеме - графофолије - компјутеринтернет - ЦД - разне фотографије - плакати - ДВД-филмови	- слушају - испољавају - причају - посматрају - практично примењују - демонстрирају - експериментишу - истражују - уочавају - описују - упоређују - објашњавају - закључују - дискутују, размењују ставове и мишљења

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
4. ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални - рад у групи - рад у паровима	- вербалне – усмено излагање, разговор - визуелне – демонстративно-илустративна, експериментална - проблемска настава - учење путем открића	- уџбеник - постери - схеме - графофолије - компјутеринтернет - ЦД - лабораторијски инструменти и прибор - лупа - књига биљака - књига животиња - биолошки материјал - разне фотографије - “Зелени пакет “ - плакати - ДВД-филмови - двоглед, фотоапарат	- слушају - испољавају -причају - посматрају - практично примењују - демонстрирају - експериментишу - истражују - уочавају - описују - упоређују - објашњавају - закључују - детерминишу - уочавају проблеме у животној средини - дискутују, размењују ставове и мишљења -изводе реалне акције
5. ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	- индивидуализовани - индивидуални - фронтални - рад у групи - рад у паровима	- вербалне – усмено излагање, разговор - визуелне – демонстративно-илустративна, експериментална	- уџбеник - постери - атлас људског тела - компјутеринтернет - - ЦД - разне фотографије	- слушају - испољавају -причају - посматрају - практично примењују - демонстрирају - истражују

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА

Циљ наставе и учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИСТОРИЈА		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	4
2.	ПРАИСТОРИЈА	3
3.	СТАРИ ИСТОК	6
4.	АНТИЧКА ГРЧКА	10
5.	АНТИЧКИ РИМ	11
6.	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА	2
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); - лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости ; - именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне	ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и знатредослед историјских периода ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди ком историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Комуникација	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ Основни садржаји Појам прошлости и историја као наука о прошлости људског друштва. Хронологија – рачунање времена. Подела прошлости и периодизација историје. Историјски извори – дефиниција, основна подела и установе у којима се чувају. Проширени садржаји	Историјски извори хронолог ија историјав ек деценија миленију м ера архив музеј	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикона, ППТ Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуал но виртуелна посета музеју, локалитету... Увођење ученика у главне појмове историје као науке: ера, датум, век, деценија, миленијум, прво теоријски, а потом и практично,	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера- вежба 10. мин

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
догађаје; - разврста историјске изворе према њиховој основној подели; - повеже врсте историјских извораса установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); - веронаука: моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру			Сродне науке и помоћне историјске науке. Историја око нас. Историјско наслеђе – тековине.		применом на примерима, а потом и самостално давање примера од стране ученика Вежбање рачунања времена и препознавања врсте ист. извора на датим примерима Коришћење БИГЗ-овог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- наведе главне проналаске и опишењихов утицај на начин живота људи у праисторији; - разликује основне одлике каменоги металног доба; - музичко: искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека - географија: помоћу карте повежеклиматске услове са распрострањено шћу живог света на земљи - ликовно: искаже своје мишљење о томе зашто људи стварају уметност - веронаука: моћи да преприча библијску причу о Постању и доживи	ИС.1.1.3. зна поделу на праисторију и историју ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из општеисторије ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информациједате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информациједате у форми историјске карте у којој је наведеналегенда	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Естетичка компетенција	ПРАИСТОРИЈА Основни садржаји Основне одлике праисторије (начинживота људи, проналасци). Подела праисторије (камено, метално доба). Проширени садржаји Најважнији праисторијски локалитети у Европи иСрбији (Ласко, Алтамира, Лепенски Вир, Винча...)	Ватра точак друштво, праисторија Винча Лепенски Вир	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика са праисторијских локалитета,ППТ, видео материјали, пројектна настава Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија, ликовно-скулптуре Лепенског вира и Винче, музичко васпитање-бубњеви, верска настава-постанак човека, грађанско	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта-Винча, Лепенски вир, места постанка првобитних људи

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
је као дело љубави Божије					васпитање-подела друштва по својини, кроз пројектну наставу Стално коришћење историјске карте и историјског атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву или видео материјал Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	
- лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; - користећи историјску карту, доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; - одреди место припадника друштвене групе на	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком просторусу се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора		СТАРИ ИСТОК Основни садржаји Појам Старог истока – географске одлике, најзначајније цивилизације (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија). Друштвени односи (робовласничко и теократско друштво) и државно уређење	Стари век, држава, друштво, монотеизам, политеизам, писмо	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија-Мала Азија, Нил, Тигар, Еуфрат, ликовно (писма, пирамиде) и музичко	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера- вежба 15 минута Карта – појмови везани за

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
графичком приказу хијерархије заједнице; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; - наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; - идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; - разликује врсте писама цивилизација Старог истока; - илуструје примерима	(текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају или личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем		(монархија – царства/краљевства) у цивилизацијама Старогистока. Основне одлике привреде и свакодневни живот – обичаји, занимања, култура исхране и становања. Култура и историјско наслеђе народа Старог истока – религија (монотеизам и политеизам), писмо, књижевност, уметност, наука, цивилизацијске тековине (математика, архитектура, календар, иригациони		васпитање, верска настава-политеизам, грађанско васпитање-однос владара и поданика... Коришћење историјских текстова и њихова анализа (Хамурабијев законик, Херодот-подизање пирамида, опис Вавилона, Библијске приче о Мојсију, Давиду и Соломону...) Стално коришћење историјске карте и историјског атласа Комбиновање различитих врста	Стари исток Индивидуални рад - мини истраживање - митови о постанку света и Вавилонској кули, приче о Соломону, Давиду, Мојсију

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет; - користи основне историјске појмове - српски: проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставном књижевном и некњижевном тексту - географија: повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-технолошким прогресом - ликовно: искаже	историјском феноменује реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости		систем, саобраћајна средства, медицина, закони...). Проширени садржаји Специфичности египатске религије. Специфичности религија цивилизација Месопотамије. Основне одлике јудаизма.		дидактичког материјала: карикатура, илустрација (пирамиде, хијероглифи, клинасто, алфabet, слик различитих друштвених група), шеме друштвене лествице, питања, ППТ, видео- записа Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панорама, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности - веронаука: моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и култура Старог века - веронаука: моћи да разликује Стари и Нови завет и моћи да преприча библијски опис давања десет Божијих заповести Мојсију - музичко: искаже своје мишљење о					платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; - опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке; - лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; - приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; - пореди начин	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком просторусу се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави,		АНТИЧКА ГРЧКА Појам античке Грчке – географске одлике. Најстарији период грчке историје (Критска и Микенска цивилизација). Грчки митови (појам, примери) и хомерски епови. Колонизација и основне одлике привреде. Полиси – Спарта и Атина (појам полиса, структура друштва, државно уређење). Грчко-персијски ратови. Пелопонески рат – узроци и	Демократија, олимпијске игре, мит, Илијада, Грчко-персијски ратови, позориште, филозофија, држава	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија (Атина, Спарта, Персија, Александрија) ликовно (архитектура, стилови) и музичко васпитање, верска настава-политеизам, грађанско васпитање-демократија, српски	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање постигнућа усменог ангажовања крајем децембра Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта-појмови из Старе Грчке Индивидуални рад, пројектни задаци:

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој, - идентификује узроке и последице Грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; - истражи основна обележја и значај религије старих Грка; - разликује легенде и митове од историјских чињеница; - наведе значај и последице освајања Александра Великог;	догађају иличности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку,		последнице. Култура и свакодневни живот (религија, олимпијске игре, митологија, уметност, наука, обичаји, занимања). Хеленистичко доба и његова култура. Историјско наслеђе (институције, закони, књижевност, позориште, филозофија, демократија, медицина, уметност, архитектура, беседништво, Олимпијске игре). Проширени садржаји		(позориште, трагедија, комедија)... Коришћење историјских текстова и њихова анализа (Хомер-Илијада, Херодот-Грчко-персијски ратови, битка на Термопилском кланцу, опис битака Александра Македонског, Аријан) Стално коришћење историјске карте и историјског атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација (Бацач диска,	панои, ППТ - мини истраживање: митови, личности. догађаји

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; - израчуна временску удаљеност између појединих	историјском периоду припада одређена година, личност и		Пелопонески рат (ток рата, најважнији догађаји и личности). Најистакнутије личности: Драконт, Перикле, Филип II,		стубови, митски прикази на вазама), шеме друштвене лествице, питања, ППТ, видео-записа Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панорама, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, е-модерне платформе и др. Постављање ученика у	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
догађаја; - користи основне историјске појмове; - ликовно: искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно - српски: вреднује поступке ликова и						
- израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; - користи основне историјске појмове; - лоцира на историјској	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значењеосновних	Компетенција за учење, Рад са подацима и	АНТИЧКИ РИМ Основни садржаји Појам античког Рима – географске	Република, хришћанство, Исус Христ, Библија, Рим,	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
карти простор настанка и ширења Римске државе; - наведе основне разлике између античке римске републике и царства; - разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; - истражи основна обележја и значај религије античког Рима; - илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на	појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору сусе одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узрокеи последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности	информацијама, Дигитална компетенција	одлике и периодизација. Оснивање Рима (легенда оРомулу и Рему). Структура друштва и уређење Римске републике. Ширење Римске државе (освајања и провинције, привреда). Рим у доба царства – принципат и доминат. Култура и свакодневни живот (религија, уметност, наука, обичаји, занимања). Хришћанство – појава и ширење. Пад Западног римског царства (почетак Велике	римско наслеђе на тлу Србије	ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија (Рим, Средоземно море, Балканско полуострво-римске провинције, градови: Ниш, Београд, Сремска Митровица, Гамзиград), ликовно (тријумфална капија, палате, амфитеатар), верска настава-развој хришћанства, грађанско васпитање	постигнућа усменог ангажовања крајеммаја Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-провера градива из Старог Рима Карта Индивидуални рад, пројектни задаци-панони, мини предавања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
савремени свет; - пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; - наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; - лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађаји личност из историје античког Рима у одговарајући	је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личности историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС.2.2.4.		сеобе народа, подела царства и пад Западног царства). Историјско наслеђе (абцеда, календар, медицина, уметност, архитектура, путеви, водовод, канализација, терме, римски бројеви, хришћанство, римско наслеђе на територији Србије). Проширени садржаји Етрурци. Римска војска. Римски градови на територији Србије.		(права робова, државно уређење)... Осмишљавање додатног материјала из историје Коришћење историјских текстова (Постанак Рима, Пунски ратови, Галски ратови...) и њихова анализа Стално коришћење историјске карте и историјског атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, шеме-мапе ума из уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
миленијум, век или деценију - ликовно: исказе своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности - српски: вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном или некњижевном тексту - грађанско: проналази примере моралних поступака у делима које чита анализира	уме да одреди угао гледања на историјску појаву (победника или побеђеног) на основу поређења два историјска извора који говоре о истом историјском догађају, феномену ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена		Најистакнутије личности: Ханибал, Цицерон, Јулије Цезар, Клеопатра, Октавијан Август, Константин Велики...). Римски пантеон. Гладијаторске борбе.		др. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе и интернета, енциклопедија... Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе Израђује помоћна наставна средства: паное, карте, шеме, лозе... Истражује и излаже биографије познатих личности- Константин, Исус Христ, Цезар, Ханибал	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
сукоб из различитих углова - веронаука: моћи да именује неке политеистичке религије; моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе Старог века - ликовно: искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно;						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом ; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум, век и деценију; - израчуна временску удаљеност између догађаја; - лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - лоцира на	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних,	Рад са подацима и информацијама,	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА Историјска карта, личности, догађаји...	Сви наведени	Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања историјско-географских појмова, кроз испитивањена карти Коришћење е уџбеника и едмодо платформе, каху квиза	Карта - провера градива из целокупне историје 5 разреда-извлачење цедуљица са 5 појмова, које треба да покажу за 1 минут Прегледање свески Израда ленти времена Самоевалуација и евалуација Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
историјској карти најважније цивилизације и државе Старог века; - у излагању историјске наративе користи основне научне појмове; - уочи значај проналазака из најстарије прошлости људског друштва (ватра, точак, писмо);	сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Пети разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Наставна тема	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	прошлости са појавама из садашњости ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)					

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
Наставна тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	фронтална индивидуална тимски рад рад у пару	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и картом	радни листови, Историјски извори, уџбеник	Слушају Памте, питају наставника Решавају задатке, оспособљавају се за анализу историјских извора -стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оргинална решења, дебатују уз толерантност за другачије миђљење; -формирају став о вредностима
ПРАИСТОРИЈА	фронтална индивидуална тимски рад рад у пару	Дијалог, демонстрација Илустративна	радни листови, Историјски извори, уџбеник	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују,
		Рад са текстом и картом	презентација	истражују, питају наставника Решавају задатке, оспособљавају се за анализу историјских извора -стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оргинална решења, дебатују уз толерантност за другачије миђљење; Уочавају узрочнопоследичне веза – развоја привреде, приватне својине, поделе рада и односа међу људима, настанак државе;
СТАРИ ИСТОК	фронтална индивидуална тимски рад	Дијалог, демонстрација	радни листови,	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
Наставна тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
	рад у пару	Илустративна Рад са текстом и картом	Историјски извори, уџбеник презентација	описују, упоређују, истражују, питају наставника Решавају задатке, Врше анализу историјских извора -стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, дебатују уз толерантност за другачије мишљење; Уочавају узрочнопоследичне веза – развоја привреде, приватне својине, поделе рада и односа међу људима, настанку светске цивилизације.
АНТИЧКА ГРЧКА И РИМ	фронтална индивидуална тимски рад рад у пару	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и картом	радни листови, Историјски извори, уџбеник , мапе Ума, презентација	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују, истражују, питају наставника - Решавају задатке, - Врше анализу историјских извора -стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, дебатују уз толерантност за другачије мишљење; Уочавају узрочнопоследичне веза – развоја привреде, приватне својине, поделе рада и односа међу људима, настанку европске
				цивилизације, науке, културе и иметности. -истаржују значај Античке културе, науке, уметности на савремени свет, културно наслеђе.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Ученици воде евиденцију	
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцене	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ наставе информатике и рачунарства у 5. разреду:

Општи циљ образовно-васпитног рада предмета је да се ученици оспособе за самостално коришћење рачунара.

Општи задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање ученика са применом рачунара у различитим областима људске делатности;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- подстицање креативног рада на рачунару;
- оспособљавање за рад на рачунару.

Оперативни задаци:

- упознавање ученика са графичким радним окружењем оперативног система;
- упознавање ученика са организацијом дискова, датотека и директоријума;
- упознавање ученика са подешавањем околине за рад на српском језику;
- упознавање ученика са инсталацијом додатних уређаја и програма;
- упознавање ученика са радом у програму за обраду текста;
- упознавање ученика са основним програмима за рад у мултимедији;
- упознавање ученика са потенцијално небезбедним ситуацијама у коришћењу ИКТ уређаја;
- упознавање ученика са корацима у поступку програмирања;
- оспособљавање ученика за самостално коришћење рачунарских програма.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ИКТ	9
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	5
3.	РАЧУНАРСТВО	16
4.	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	6
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО						Пети разред
Р. бр.	Област/тема/модул	Садржаји програма	Мађупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Исходи	Начин провере остварености исхода
1.	ИКТ	Увод у информатику и рачунарство Организација података на рачунару Рад са текстуалним документима Форматирање текстуалног документа Коришћење рачунара за рад са дигиталним сликама Тест Репродуковање и снимање аудио и видео материјала Мултимедијалне презентације Мултимедијалне презентације	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама	Енглески језик, математика, ликовна култура	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу - правилно користи ИКТ уређаје - именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја - прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса - прилагоди радно окружење кроз основна подешавања - креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа - креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - сачува и организује податке - разликује основне типове датотека	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО						Пети разред
Р. бр.	Област/тема/модул	Садржаји програма	Мађупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Исходи	Начин провере остварености исхода
2.	Дигитална писменост	Одговорно и безбедно коришћење технологија Утицај технологије на здравље Подаци и информације на интернету Правила понашања на интернету Дигитална писменост	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама	Енглески језик, биологија, историја, српски језик	- реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; - доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине - разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету - реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета - приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај - информацијама на интернету приступи критички - спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету - разуме значај ауторских права - препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО						Пети разред
Р. бр.	Област/тема/модул	Садржаји програма	Мађупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Исходи	Начин провере остварености исхода
					- рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету	
3.	Рачунарство	Увод у програмирање Блоквско програмирање Рад у Скречу (окружење) Рад у Скречу (блокови) Програми линијске структуре Програми линијске структуре Примена математичких формула у програмирању Исправљање грешака у програму Програми линијске структуре Програми линијске структуре Програми цикличне структуре Програми цикличне структуре Програми разгранате структуре Програми разгранате структуре	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Вештина сарадње	Енглески језик, математика	- изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке - схвати математичко-логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако...онда” - зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски - наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема - креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу - сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби - користи математичке операторе за израчунавања - објасни сценарио и алгоритам пројекта - анализира и дискутује програм	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО						Пети разред
Р. бр.	Област/тема/модул	Садржаји програма	Мађупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Исходи	Начин провере остварености исхода
		Програми разгранате структуре Алгоритми аритметике			- проналази и отклања грешке у програму	
4.	Пројектна настава	Планирање пројекта Израда пројекта Евалуација пројекта и закључивање оцена	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Вештина сарадње	Предмети у оквиру којих су ученици одабрали теме (биологија, географија, историја, музичко...)	- сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и представљању резултата и закључака - одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта - наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен - поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Практична провера по фазама израде пројекта

КОРЕЛАЦИЈА

Битно је напоменути да постоји корелација са свим наставним предметима коју је најлакше остварити при изради пројектата. Са којим предметимаће бити остварена корелација превасходно зависи од теме и свеобухватности пројекта.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја -
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Вредновање ученика са тешкоћама у развоју

Елементи вредновања:

- ❖ Однос према раду
- ❖ Праћење постављених задатака
- ❖ Уважавање других ученика и наставника, праћење правила понашања на часу, доношење прибора за рад.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	Свакодневно бележење активности ученика на часу (практичан рад као и усмено одговарање) у евиденције наставника: Водити рачуна о: -свеобухватности одговора -сналажењу у одговарајућим и наменским програмима и апликацијама	континуирано

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
предмета. Процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	мишљења и у знатној мери критички расуђује; Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	-хоризонталном и вертикалном повезивању градива	
		Писане онлајн провере, квизови:	након завршетка теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група), степен знања свих чланова групе, квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (апликација, табела...).	по потреби
Ангажовање и активности ученика у настави	Оцену одличан (5) добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који:	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова)	по потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
	– показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења италијанског језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања.

Годишњи фонд часова: 72;

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	UNA NUOVA ALUNNA!	10
2.	A ROMA	7
3.	ALLA RICREAZIONE	9
4.	CASA DOLCE CASA	8
5.	ANNA, FERMATI!	8
6.	BUON NATALE A TUTTI!	8
7.	BUON NATALE A TUTTI!	11
8.	L'UNIONE FA LA FORZA!	11
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; Поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; Постави и одговори на једноставнија питања личне природе; У неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;	ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација	UNA NUOVA ALUNNA! Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих, једноставнијих текстова који се односе на дате комуникативне ситуације (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о	Представљање Поздрављање Школа Школски простор и активности	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ Увођење ученика у главне појмове. Читање, писање, увежбавање правилног изговора и ритма руске речи кроз песме и брзалице. Демонстративно – експериментална: уџбеник радна свеска, ЦД, компјутер, пројектор, табла, прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима, а потом и самостално давање	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније		себи и тражење и давање информација о другима (СМС, имејл, формулари,		примера од стране ученика Коришћење уџбеника: тестови, видео записи са питањима, ППТ; едмодо платформе и др. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и	
	конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро. ДСТ.2.1.9. Разуме краће поруке личне природе са неколико суштинских информација (писма, мејлови итд.) ДСТ.2.1.19. Једноставним		чланске карте, опис фотографије и сл.). Садрж аји Ciao. Buongiorno. Buonasera. Come stai? Come sta? Bene, grazie. Di dove sei? Sono do... A presto! A domani! Buona notte! Come ti chiami? Come si chiama?		у којима су самосталнији у раду: анализа слика ППТ, видео материјали Обезбеђивање корелације са сродним предметима: географија ликовно-цртежи Москве, музичко васпитање-верска настава-грађанско васпитањеисторија, српски језик Комбиновање различитих врста	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности. ДСТ.2.1.25. Писменим		Mi chiamo...Sono.... Questo/a è il mio amico/a...Si chiama....Questa è mia sorella (mostrando foto)/Questa è la mia famiglia.. Questo è il signor. /la signora... Di dove sei? Dove vivi? Abito a. ./in Via ../Qual è il		дидактичког материјала карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима,галеријама историјском архиву или видео материјал	
Разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих; Тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; Опише непосредни	ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама,	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	А ROMA Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у	Град и окружење Оријентација у простору	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
простор у којем се креће	електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним		простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу/ оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп). Садржаји Scusi/a, dove si trova farmacia? È in Via Garibaldi, dietro il bar. Dov'è la sedia? È accanto/dietro/davanti a/ sotto/sopra... Cosa c'è sul banco? C'è un libro e uno zaino. Nella mia		предметима: српски језик, ликовна култура, биологија Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панона, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.2.1.18. На једноставан начин тражи од саговорника предмет,		camera с'è/ci sono... Фреквентни предлози (нпр. dentro, fuori, sotto, sopra, davanti,			
	објашњење, услугу ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ДСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или путем		dietro...). Прилози за место (qui, qua, lì, là, giù). Упитни прилози: dove. С'è/ci sono. Именице (једнина, множина). (Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања tuo/il suo indirizzo? Il mio Коришћење е-уџбеника, едмодо представља људе			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	тражи или преноси предмете					
Разуме једноставније предлоге и одговори на њих; Упути једноставан предлог; Пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање Разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима; Изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; Разуме жеље, планове и намере и реагује на њих;	ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	ALLA RICREAZIONE Језичке активности у комуникативним ситуацијама: Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима	Школски програми Дани у недељи Изражавање свиђања/ несвиђања Хоби Бројеви до 15	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик, физичко васпитање, верска настава и грађанско васпитање. Осмишљавање додатног материјала Комбиновање различитих врста	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Размени једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама, плановима и намерама; Саопшти шта он/она или неко други жели, планира, намерава;	подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације о себи и најближем окружењу (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби). ДСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику. ДСТ.2.1.21. Исклазује допадање и недопадање,		осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа Садржаји Fare l'appello: Chi è assente? Sofia? – Presente! Cancella la lavagna, per favore! Ascoltiamo! Scriviamo! Leggiamo!Disegniamo! Tutto chiaro? Come si dice...? Cosa significa...? Vediamo cosa avete capito/ avete		дидактичког материјала: карикатура, илустрација, шеме-мапе ума из уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и др. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија... Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе Израђује помоћна наставна средства: паное, карте, шеме, лозе...	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	слагање и неслагање. ДСТ.3.1.13. Описује себе и околину, школски контекст и приватан живот,		letto/abbiamo ascoltato... Ottimo! Bravo/a/i/e! Ho fame/sete/caldo/fr eddo. Posso aprire la finestra? Chiudiamo la porta? Perché non vai a scuola? Perché mi sento male. Vuoi da bere?/da mangiare? No, grazie, non ho sete/fame.			
Разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; Опише	ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	CASA DOLCE CASA Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време,	Просторије у кући Временске прилике Сензације	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, Сумирање постигнућа усменог

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
дневни/недељни распоред активности; Опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима;	једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови),		дан, месец или део дана (разглас/план возње на аутобуској/железничкој станици, аеродрому; биоскопски програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене временске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама. Садржаји Che		Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик, верска настава, музичка култура. Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е-уџбеника и е-модерних платформи, квиза, игре викторине	ангажовања Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања ДСТ.2.1.17. У оквиру размене информација са саговорником о темама од непосредног личног интереса повезује неколико реченица у смислену целину ДСТ.2.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа. ДСТ.2.2.4. Поседује		ore sono? Che ora è? Sono le cinque. Oggi è il 21 febbraio 2017. Il mio compleanno è il 6 giugno. Domani vado al cinema. A che ora comincia il film? Alle 18.00. Il treno parte per Firenze alle 10. Quando vai in Italia? Fra un mese. In giugno. Che tempo fa? Piove. Nevica. Упитни прилози: quando. Употреба садашњег времена за изражавање будућности. Прилози за време			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			(adesso, oggi, domani, mai, sempre..). (Интер)културни садржаји: клима,			
Разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота (правила игре, рецепт за припремање неког јела и сл.) са визуелном подршком без ње; Да једноставна упутства (нпр. може да опише како се нешто користи/прави, напише рецепт и сл.) Разуме једноставнија питања и одговори на њих;	ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	ANNA, FERMATI! Језичке активности у комуникативним Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и Тренутним активностима плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и	Храна Породица Бројеви	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик, верска настава, историја, географија. Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Разуме обавештења о простору и величинама; Опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима	праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања. ДСТ.2.1.20. Поставља једноставнија питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника ДСТ.2.2.3. Познаје и/или користи једноставније граматичке елементе и конструкције. ДСТ.3.1.1. Разуме		тренутним активности ма плановима и способностима Садржаји Ogni giorno mi alzo alle... faccio colazione...vado a scuola... Ho lezioni di italiano il mercoledì e il venerdì. Il sabato vado in piscina. A che ora inizia la lezione? Domani devo: fare la spesa, comprare il latte, fare i compiti, chiamare la nonna... Презент индикатива (најфреквентнији повратни глаголи). Предлози.		Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е-уџбеника и е-модових платформи, квиза, игре викторине	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	саопштења, упутства, молбе итд. који се тичу његових потреба и интересовања ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника, уколико се говори разговетно и		Прилози за време (oggi, domani, dopo, sempre...). (Интер)културни садржаји: радно време, разонода, живот породице.			
Разуме честиткуи одговори на њу упуту пригодну честитку; Разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја; Разуме и формулише	ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.10. Чита наглас	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	BUON NATALE A TUTTI! Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други	Празници и прославе, месеци и годишња доба	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада .Обезбеђивање корелације са	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање; Разуме једноставнија питања и одговори на њих; Разуме обавештења о простору и величинама; Опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима	(изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.16. Најједноставнији м језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста/таква питања саговорнику. ДСТ.1.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику. ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који се тичу		значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику Садржаји Buon compleanno! Tanti auguri! Bravo/a/i/e! Bravissimo/a/i/e! Buon Anno! Felice Anno Nuovo! Buon Natale! Forza! Узвичне реченице. (Интер)културни садржаји најзначајнији празници и начин		сродним предметима: српски језик, верска настава, историја, географија. Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е-уџбеника и е-модова платформекви за игре викторине	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима ДСТ.2.1.21. Искупује допадање и недопадање, слагање и неслагање ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења и податке личне природе. ДСТ.3.1.15. Објашњава		обележавања / прославе			
Разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава;	ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене,		CONGRATULAZIONI, RAGAZZO!	Слободно време одећа Игра слагање	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о	Формативно, свакодневно оцењивање усмених

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;	датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним		Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава. Садржаји		особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада. Обезбеђивање корелације са сродним предметима: српски језик, верска настава, историја, географија. Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење еџбеника и	одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	подацима који се тичу саговорника. ДСТ.1.1.14. Најједноставнији м језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику. ДСТ.2.1.5. Разуме предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, непосредном друштвеном окружењу, природној		La mia migliore amica si chiama Jasmina. È simpatica/alta. Ha i capelli castani/lunghi/corti. Le piace ascoltare la musica. Parla bene il francese. Luca è di Torino. Torino è una bella città. Questo è il mio cane. Si chiama... È grande/piccolo/bianco... Questo è uno zaino. È rosso/giallo... Придеви и именице (род, број и слагање). Показна заменица (questo). Прилози за начин (bene, male).(Интер)кул		едмодно платформе, квиза, игре викторине	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			турни садржаји:култура становања, однос према живој и неживој природи.			
Разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност; Разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; Размени информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; Опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости; Опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;	ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најуобичајеније интернационалне измене, разуме фреквентне	Компетенција за учење, Рад са подацима и информацијама, Естетичка компетенција, Дигитална компетенција, Комуникација	L'UNIONE FA LA FORZA! Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање	Спортске активности Спорт Комшије	Припремање наставника за часове,водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада- Обезбеђивање корелације са сродним предметима:српски и језик,верска настава, историја, географија, музичка култура . Коришћење разноврсних техника сумирања	Прегледање свески Самоевалуација и евалуација Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и изражавање допадања и недопадања; Опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	речи и изразе. ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства. ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама. ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства који		/одбијање позива на заједничку 239 активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења Садржаји: Giochiamo a calcio? Andiamo al cinema? Vieni alla mia festa? Sì, grazie! Va bene. Mi dispiace, non posso. Dai, usciamo/andiamo a.../facciamo... Презент индикатива (најфреквентнији и правилни глаголи). Неправилни		градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања граматичких појмова, кроз испитивање писмено и усмено Коришћење е-уџбеника и е-модова платформе, квиза, игре викторине	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	се тичу непосредних потреба (оријентац ија у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима. ДСТ.2.1.21. Исказује допадање и		глаголи andare, venire, fare, potere,uscire. (Интер)културн и садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава, рођендана, игре.			

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Ученици воде евиденцију	
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе немачког језика заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању како страног тако и матерњег језика. Током основног образовања ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ПОЗДРАВЉАЊЕ	6
2.	ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ	8
3.	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА	8
4.	ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА	10
5.	ЧЕСТИТАЊЕ	10
6.	ОПИСИВАЊЕ ЖИВИХ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА	10
7.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА И ОСЕЋАЊА	10
8.	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	10
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Област/ тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере остварености исхода
1. Поздрављање 2. Представљање себе и других 3. Разумевање и давање једноставних упутстава и налога 4. Исказивање молбе, захвалности и извињења 5. Честитање 6. Описивање живих бића, предмета, места и појава 7.	Основни ниво ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене, датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговетно и уколико су јасно контекстуализовани. ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се	Сви садржаји у оквиру наставе усмерени су ка оспособљавању ученика да комуницирају и користе циљни језик у свакодневном животу. При томе се води рачуна о томе да се настава одвија у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери, а наставник прилагођава свој говор узрасту и знањима ученика.	Разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих Даје кратка и једноставна упутства и молбе Користи једноставне фразе Усваја правопис Може да води једноставан дијалог	Компетенција за целоживотно учење Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног Вештина комуникације Усмене и писане комуникације Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин. Негује културу дијалога	-Енглески језик -Српски језик и књижевност -Музичка култура -Ликовна култура -Географија - Информатика	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред	
Област/ тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере остварености исхода
Исказивање потреба и осећања 8. Исказивање положаја у простору	односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.			Дигитална компетенција Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија у учењу, у слободном времену и комуницирању. Вештина сарадње Активно слуша и поставља релевантна питања		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред
Наставне теме/садржаји	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1. Поздрављање	-успостављање контакта при сусрету: Садржаји Hallo! Guten Morgen/Tag/Abend. Wie geht's? Danke (nicht so) gut/schlecht und dir? Es geht. Tschüs. Auf Wiedersehen. Gute Nacht. Bis dann. Bis später.	Индивидуалн и и групни рад	Фронтална дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по групама, индивидуални рад
2. Представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима	-слушање кратких и једноставних текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа. Ich heiße/bin Anna. Wie heißt du? Das ist mein Freund Marcus. Meine Freundin heißt Julia. Julia, das ist Marcus. Marcus, das ist Julia	Индивидуалн и и групни рад	фронтална дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима индивидуални рад
3. Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	-слушање налога и упутстава и реаговање на њих; давање кратких и једноставних упутстава Komm her! Kommt an die Tafel! Setz dich! Setzt euch! Mach(t) das Buch auf/zu! Lies/Lest vor! Hör(t) zu! Sing(t) mit!	Индивидуалн и и групни рад	фронтална дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима и групама индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред
Наставне теме/садржаји	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
	Sprich/Sprecht nach! Hör/Hört zu!				
4. Исказивање молбе, захвалности и извињења	-слушање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење	Индивидуалн и и групни рад	фронталнадијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима , индивидуални рад
5. Честитање	-слушање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки Zum Geburtstag, viel Glück, zum Geburtsag viel Glück, zum Geburtstag, liebe Lina, zum Geburtstag Viel Glück ...	Индивидуалн и и групни рад	фронтална дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима индивидуални рад
6. Описивање живих бића, предмета, места и појава	Слушање краћих једноставних описа живих бића, предмета и места у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених описа живих бића, предмета и места	Индивидуалн и и групни рад	фронтална, дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред
Наставне теме/садржаји	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
	Meine Tante ist schlank. Mein Onkel ist fleißig. Wie ist dein Regenschirm? Er ist blau.				
7. Исказивање потреба и осећања	-саопштавање својих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на туђа Ich bin durstig. Ich habe (keinen) Hunger/Durst. Mir ist kalt/warm. Ich bin müde/glücklich. Möchtest du schlafen? Möchtest du etwas Wasser trinken?	Индивидуални и групни рад	фронтална, дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима индивидуални рад
8. Изражавање допадања/ недопадања	-слушање кратких текстова с једноставним исказима за изражавање допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања Ich mag Eis. Magst du es auch? Ich liebe meine Familie und meine Freunde. Ich schwimme gern. Глаголи mögen, lieben	Индивидуални и групни рад	фронтална, дијалог	Уџбеник, свеска, ЦД	Рад по паровима , индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура;	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ предмета је да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.

Задаци предмета:

- разумевање значења кључних појмова који се односе на грађанина, државу и власт и схватање историјског развоја грађанских права и слобода - упознавање са карактеристикама одговорног и активног грађанина и разумевање улоге детета као грађанина у друштву
- разумевање односа између грађанских права, појединца и општег добра
- упознавање са начинима развијања грађанске одговорности
- разумевање волонтерског покрета и значаја волонтерских акција
- разумевање значаја иницијативе за постизање промена у друштву и подстицање ученика да се ангажују у различитим иницијативама - разумевање неопходности постојања власти и концепта неограничене власти
- упознавање са институцијом Бачког парламента и оспособљавање за самоиницијативност и извођење конкретних акција

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	УВОД	2
2.	БАЧКИ ПАРЛАМЕНТ И ИНИЦИЈАТИВА	5
3.	ГРАЂАНИН	19
4.	ДРЖАВА И ВЛАСТ	7
5.	ЗАВРШНИ ДЕО	3
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Број часова	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1. УВОД		2	Припремање наставника за часове	
2. ЂАЧКИ ПАРЛАМЕНТ И ИНИЦИЈАТИВА	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Комуникација и сарадња Дигитална компетенција Одговорано учешће у демократском друштву	5	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: презентације, видео материјали, пројектна настава, симулација, играње улога, дебата.. Обезбеђивање корелације са другим предметима. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно, оцењивање усмених одговора ученика и рада у групи Самоевалуација и евалуација крају месеца и током поједи часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације
3. ГРАЂАНИН	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Комуникација и сарадња, Дигитална компетенција Одговорано учешће у демократском друштву	19	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: радионице, презентације, видеозаписа, кратки филм.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноя, кратких видео записа.. Вршњачко предавање Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика и рада у групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњачко предавање
4. ДРЖАВА И ВЛАСТ	Компетенција за учење;	7	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада : играње улога,	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, и рада

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Пети разред
Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Број часова	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација и сарадња Одговорано учешће у демократском друштву Решавање проблема		симулације.. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:презентације, видеозаписа... Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета ради припреме симулације и годишњег школског Квиза Организовати посету Градској општини Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	у групи, сумирање постигнућа ангажовања крајем маја Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Квиз
5. ЗАВРШНИ ДЕО		3	Припремање наставника за часове	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњашко предавање Квиз

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	Непосредно опшисно оцењивање ученика може се вршити кроз: - Усмено испитивање; - Писмено испитивање; - Посматрање понашања ученика; - Редовно доношење домаћег задатка; - Прегледање свеске; Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
			Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Ученици воде евиденцију	
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
			Рад у пару (посматрање наставника,	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
задатака.	ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и		излагање парова, процена осталих ученика)	
			Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА

Православни катихизис

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ВЕРСКА НАСТАВА		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	УВОД	1
2.	РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	3
3.	ОТКРИВЕЊЕ – СВЕТ БИБЛИЈЕ	4
4.	СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	8
5.	СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА	7
6.	ЗАКОН БОЖИЈИ	4
7.	МЕСИЈАНСКА НАДА	9
Укупно		36

Кључни појмови: Стварање света, религије, идоли, једнобоштво, многобоштво, Божије Откровење, Свето Предање, Библија, Стари Завет, Нови Завет..

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
I	Ученик ће: Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе; Моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања	I УВОД	1. Упознавање са садржајем програма и начином рада 2.Прелиминарна систематизација Циљ наставе у 5. разреду јесте да ученици на примеру старозаветне историје уоче да Бог није одустао од остварења свог првобитног плана о свету, који се огледа у сједињењу свих створених бића са Богом преко човека, и поред тога што је то први човек Адам одбио да испуни. Бог је после греха првог човека променио начин остварења тог циља, али је циљ због кога је свет створен остао исти. Конкретна реализација тога циља почиње од избора Аврама и благосиљања	Компетенција за учење •Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација •Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Сарадња •доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Катихизација као литургијска делатност је заједничко дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација ("знања о вери"), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у Богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе: Настава се реализује кроз следеће облике наставе: 1) теоријска настава (35 часова) 2) практична настава (1 час). Место реализације наставе: 1) Теоријска настава се реализује у учионици; 2)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
					Практична настава се реализује у цркви - учешћем у литургијском сабрању; Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика,
II	Моћи да именује неке политеистичке религије. Моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века	II РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	Ови старозаветни догађаји, којима почиње остварење Царства Божијег у историји, показују, међутим, и то да се и у новом начину остварења Царства Божијег не заобилази човек и да Бог такође остаје при томе да апсолутно поштује слободу човека, да се преко њега и његовом сарадњом то Царство и оствари, као што је то био случај и са првим човеком Адамом. Кроз старозаветну историју почиње, међутим, да се назире и то коју је личност одабрао Бог да уместо првог Адама буде та спона између Њега и света како би	Компетенција за учење •Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. Естетичка компетенција •Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким	Катихета (вероучитељ) треба да упозна ученике са основним елементима религије и културе старог века, најзначајнијим паганским митовима и легендама о вечном животу и да припреми ученике за сусрет са Правим и Истинитим Богом који нам се открива у личном односу, а о чему нам сведоче Свето Писмо и Свето Предање. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
			се тај план испунио, као и то на који ће се начин	пољима свог деловања. Комуникација •Изражава своје ставове, мишљења,	доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе - узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја
III	Моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава; Моћи да објасни да је рођење Христово	III ОТКРИВЕЊЕ СВЕТ БИБЛИЈЕ	Десет Божијих заповести дате су јеврејском народу да би регулисале однос старозаветне Цркве са Богом, као и односе међу члановима Цркве. На основу позива Божијег Авраму и оснивања старозаветне	Компетенција за учење •Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова	Катихета је позван да код ученика развија свест о Богу као Личности која нам се открива и да их упозна са појмовима Светог Писма и Светог Предања, као и са узроком и начином настанка Библије.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	догађај којИ дели историју на стару и нову еру; Моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка Моћи да разликује Стари и Нови Завет Бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;		Цркве, треба показати да се и старозаветна Црква, као новозаветна, темељи на вери у Христа и будући догађај сабрања око Њега и сједињења с Богом у њему, што ће донети бесмртност свима и целој природи. Овај програм треба реализовати читајући кључне одломке	знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. Одговорно учешће у демократском друштву •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Одговоран однос према околини •Сагледава које активности (обрасци понашања), на	Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе - узрасту

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
					ученика, нивоу психофизичког развоја
IV	Моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије Моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле Моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан Бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи; Моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу; Моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама;	IV СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	Тему Припрема света за долазак Сина Божијег треба реализовати препричавањем библијске историје од пада Адама до позива Авраму да напусти родитељски дом и пође за Богом. Овде треба указати ученицима на то да се Бог не пројављује у свету као индивидуа, већ кроз историјске догађаје и да су то они догађаји који својом структуром и елементима указују на будуће Царство Божије.	Одговорно учешће у демократском друштву •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Естетичка компетенција Комуникација •Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини •Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице	Катихета (вероучитељ) треба да упозна ученике са истином да Бог ствара свет из љубави како би му дао вечно постојање, да их оспособи да увиде посебну улогу човека као споне између Бога и створеног света коју му је (човеку) Бог наменио, објасни им повест о прародитељском греху и упозна их са његовим последицама, укаже им на начин на који се Бог стара о свету и човеку од Адама до Ноја и пробуди у ученицима одговорност за свет који их окружује. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	Моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом Бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу;			и глобалном нивоу,	и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.
V	Моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом Моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта Моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести Моћи да препозна старозаветне	V СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА	Теме: Избор Аврама... и Аврам и јеврејски народ као праслика Христа и Цркве, треба, такође, реализовати препричавањем библијске историје везане за Аврама и упућивањем на следеће моменте: да је Аврам, на основу веровања обећању Божијем, пошао за Њим, без обзира на то што су многи догађаји могли указивати на то да се то обећање неће испунити; да је покушај Аврама да жртвује свог сина Исака израз апсолутне везаности Аврама за Бога, односно вере у Бога и његово обећање; да Бог не жели жртву Исакову (из	Одговорно учешће у демократском друштву • Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. Одговоран однос према здрављу Рад с подацима и информацијама	Катихета (вероучитељ) треба да упозна ученике са старозаветним личностима и догађајима и њиховом повезаношћу са Христом, а посебно догађаја Пасхе, као и да им укаже на етичку вредност старозаветних списа, на библијску историју као сведочанство Божије бриге о свету и човеку, а осим тога и да их упозна са старозаветним мотивима у иконографији. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	личности и догађаје у православној иконографији		чега би требало извести закључак да се ниједно дело, уперено против човека и његовог живота, не може оправдати Богом), као и на моменат да је Исак праслика Сина Божијег и његове жртве за спасење		проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе - узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја
VI	Моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију;	VI ЗАКОН БОЖИЈИ	Тему Десет Божијих заповести треба реализовати на основу старозаветног описа давања заповести Мојсију на гори		Катихета (вероучитељ) треба да објасни ученицима околности у којима је Бог дао Закон преко Мојсија, да им пружи основно знање о томе

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	Моћи да наведе ипротумачи на основном нивоу Десет Божијих заповести; Моћи да разуме да је ододноса према Заповестима зависила и припадност Божијем народу; Бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном животу.		Синају, указујући да суштина овог закона није његово индивидуално упражњавање и испуњење, већ да он има смисао у односу човека према Богу и другом човеку, односно да прописује шта не треба учинити другом човеку, на основу чега се подвлачи значај другог, Бога и човека, за живот нас самих.		да се кроз Десет Божијих заповести остварује заједница Бога и људи и да оне представљају водич и припрему за Христове заповести љубави. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
					наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења
VII	Моћи да препозна наслици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана Моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи Моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства Знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију Моћи да наведе неке од старозаветних пророка Моћи да уочи да	VII МЕСИЈАНСКА НАДА	Упоредо с библијском историјом, глобална светска историја показује да људи, будући да су иконе Божије, не престају да теже бесмртности. То се види кроз стварање разних религија, митова, али и философије и науке, као и културе и уопште цивилизације, које све имају као крајњи циљ налажење начина да се превазиђе смрт. Ово треба искористити и покренути у настави дијалог између хришћанског виђења истинског постојања света, односно начина на који се може остварити бесмртност за све људе и за сву природу, и савремених религијских и научних		Катихета (вероучитељ) треба да упозна ученике са појмом Обећана земља и његовим значајем за изабрани Народ Божији, да им објасни значај Старозаветне Скиније и Храма, да им укаже на улогу старозаветних царева и пророка, лепоту Давидових псалама, да им објасни појам Месије и предочи им специфичност библијског текста и омогући да доживе његову сликовитост. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА - Православни катихизис					Пети разред
Редни број	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	сустарозаветни пророци најављивали долазак Месије Увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу		теорија о решењу проблема смрти. Нагласак треба ставити на литургијско искуство превазилажења смрти, с назнаком да хришћанство остварење ове тежње види у слободи Бога и		нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе - узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

ВЕРСКА НАСТАВА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање;	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	Непосредно опшисно оцењивање ученика може се вршити кроз: Усмено испитивање; Писмено испитивање; Посматрање понашања ученика; Редовно доношење домаћег задатка; Прегледање свеске; Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
			Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група,	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и		процена осталих ученика)	
			Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
			Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА				Пети разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
			ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА
ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период 2023/2024 -2026/2027. године

САДРЖАЈ			
План наставе и учења за шести разред		Биологија	
ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА		Техника и технологија	
Српски језик и књижевност		Физичко и здравствено васпитање	
Енглески језик		Информатика и рачунарство	
Ликовна култура		ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА	
Музичка култура		Немачки језик	
Физика		Грађанско васпитање	
Математика		Верска настава	
Историја			
Географија			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
1.	Српски језик и књижевност	4	144
2.	Страни језик	2	72
3.	Ликовна култура	1	36
4.	Музичка култура	1	36
5.	Историја	2	72
6.	Географија	2	72
7.	Физика	2	72
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	-	-
11.	Техника и технологија	2	72
12.	Информатика и рачунарство	1	36
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54
УКУПНО: А		25	954

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Верска настава /Грађанско васпитање	1	36
2.	Други страни језик	2	72
УКУПНО: Б		3	108
УКУПНО: А+Б		28	1062
Ред. бр.	ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ И ИЗБОРНИ ПРОГРАМ	Недељно	Годишње
1.	Редовна настава	28	1062
2.	Слободне наставне активности	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње	

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљ учења предмета Српски језик и књижевност је да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Оперативни задаци: увођење ученика у грађење речи; упознавање гласовних алитерација, њихово уочавање у грађењу и промени речи; утврђивање знања о значењу и функцији придевских заменица; проширивање знања о сложеној реченици; развијање способности за уочавање и тумачење емоција; мотива и песничких слика у лирском тексту; постепено уочавање структуре основних облика писменог изражавања.

Годишњи фонд часова: 144

Недељни фонд часова: 4

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Шести разред
Садржаји програма	Укупно
ЈЕЗИК	63
Граматика	58
Правопис	5
КЊИЖЕВНОСТ	46
Школска лектира	36
Домаћа лектира	10
КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	35
Говорно изражавање	10
Писмено изражавање	25
Укупно	144

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Шести разред	
Р. бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	ГРАМАТИКА	Реченице, грађење речи, гласови и гласовне промене, придевске заменице, глаголски облици	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама -Комуникација	-Вежбањем на тексту уочити разлике зависне и независне реченице -На конкретним примерима ученицима објаснити појмове изведена, неизведена и сложена реч -На конкретним примерима објаснити ученицима све творбене елементе речи (префикс,суфикс, корен речи, творбена основа) - Уз помоћ слике и табеле ученицима објаснити говорне органе, начин изговора гласова и поделе гласова -На конкретним примерима речи наводити ученике да уочавају правила по којима се врше гласовне промене, као и одступања од њих -На конкретним примерима навести ученике да самостално препознају врсту придевских заменица На задатом тексту заједно са	СЈ.1.3.1. зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставнијим примерима; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама СЈ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставнијим примерима СЈ.2.3.2. препознаје гласовне промене СЈ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи СЈ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи СЈ.3.3.1. дели реч на слоге у	Комбиновање различитих врста дидактичког материјалаУвођење ученица уочавају потпуност/непотпуност просте реченице и закључују из тога њену независност/зависност Ученици наводе примере придева према датим наставцима Ученици препознају речи према грађењу, самостално дају примере и проналазе их у тексту Ученици уочавају творбене елементе, усвајају њихове називе и уз помоћ	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Шести разред	
Р. бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				ученицима уочавати глаголска времена	сложенијим случајевима СЈ.3.3.2. познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује) СЈ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама	наставника, а затим самостално одређују исте, на новим примерима На многобројним примерима ученици оцавају и одређују врсте гласова по свим поделама (звучности, месту творбе и начину постанка) Логичким мишљењем и закључивањем ученици усвајају правила о вршењу, односно одступању од гласовне промене Ученици уцавају именичке заменице и самостално их мењају по падежима Међу многобројним примерима ученици одређују врсту	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Шести разред	
Р. бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						придевских заменица и самостално их мењају по падежима. Исто то чине на тексту (из књижевног дела или припремљеном од стране наставника) Вежбају да сами напишу	
2.	ПРАВОПИС	Велико слово, знакови интерпункције, писање речце НЕ	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	Задатим примером утврдити стечена знања о правопису -На задатом примеру навести ученике да уоче правилну употребу великог слова, писања речце НЕ, употребу зареза, тачке и зареза, неколико тачака, цртице. -Увежбавати писање глаголских облика, речи са гласовном променом или одступањем од ње, придевских заменица; велико слово у писању имена грађевина,	СЈ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима СЈ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: текстова, табела Самоевалуација и евалуација Кроз практичне примере ученици показују могућност да самостално користе правописне знаке -Дата правописна правила ученици примењују у	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Рад на тексту-групни рад Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Шести разред	
Р. бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				божанства, астронимских појава.	норму	говорној култури Корелација: страни језици, информатика	Домаћи задатак Писана провера-вежба
3.	ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	Писмене вежбе и домаћи задаци, провере знања	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	-Различитим темама развијати ученичку писану културу -Занимљивим избором тема мотивисати ученике на испољавање креативности -Одређеним темама мотивисати ученике да што више читају и пишу -Систематизацијом обрађеног градива мотивисати ученике да усвоје граматичка правила из области врста речи, падежа, реченице, правописа и теорије књижевности	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Ученици развијају своју писменост Ученици подстичу своју стваралачку моћ и развијају креативност Одговарањем на различите теме ученици негују врлине и позитивне вредносне системе Многобројним примерима ученици евалуирају своје знање Ученици практично примењују усвојена теоријска знања о речима, реченици и падежима	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак-Радна свеска Писана провера-вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Шести разред	
Р. бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму	Самостално примењују правописна правила Самоевалуација и евалуација Корелација: веронаука, народна традиција, историја, музичко	
4.	УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	Говорне вежбе, изражајно казивање стихова, јачање вербалног	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција	Различитим говорним вежбама наставник код ученика развија говорну културу -Наставник подстиче ученике и упућује их на изражајно казивање стихова -Давањем слободе ученицима да се самостално изражавају наставник развија ученичко самопоуздање	СЈ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу СЈ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни наративни и дескриптивни текст и уме да организује у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста)	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Јавним излагањем ученици развијају реторичке способности Изражајним казивањем стихова потврђују лепоту народног стваралаштва Самосталним изражавањем ученици богате речник и	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Презентације ученика, панони

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Шести разред	
Р. бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		самопоуздања	Естетичка компетенција		СЈ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан СЈ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	побољшавају свакодневну комуникацију Самоевалуација и евалуација Корелација: реторика, историја,	Домаћи задатак Писана провера- вежба дебата
5.	КЊИЖЕВНОСТ	Лирика, епика	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	Заинтересовати ученике за поједине писце појединостама из приватног живота. -Занимљивим приступом датим песмама мотивисати ученике да читају и факултативне садржаје -Тематско-мотивском анализом наводити ученике да уочавају многобројна стилска изражајна средства -Композицијском анализом упознати ученике са знањима о стиху, строфи и рими	СЈ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора тих дела СЈ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (умена и ауторска књижевност) СЈ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму СЈ.1.4.4. препознаје врсте	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Изражајним читањем ученици утичу на говорну културу Читањем самостално доносе закључке о стваралаштву појединих писаца Уочавањем стилских средстава ученици вреднују литерарни поступак На примеру песме стичу и примењују	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Шести разред	
Р. бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				-На датим тесковима наставник демонстрира приповедне поступке (дескрипција, наратија, дијалог, монолог, унутрашњи монолог) -На примерима из свакодневног живота наводити ученике да усвоје знања о приповедним поступцима -Поређењем различитих текстова упутити ученике да препознају различите приповедне врсте -Мотивисати ученике да праве разлику између народног и уметничког стваралаштва и износе лични став о томе -На конкретним примерима из дела наводити ученике да дате ситуације повезују са онима из свакодневице.	стиха (римовани, неримовани; осмерац и десетерац) СЈ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: наратија, дескрипција, дијалог, монолог СЈ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја) СЈ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: тему, мотив, фабулу,	знања о строфи, стиху и рими. Читањем различитих приповедних врста ученици развијају позитиван став о прозном стваралаштву. Познавањем стваралачког опуса неког писца ученици самостално закључују о вредностима тих дела. Читајући уче да препознају оно што ће их лично највише заинтересовати и подстаћи да се тиме додатно баве. На основу анализе дела стичу знања о приповедним поступцима, перспективи приповедача	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Шести разред	
Р. бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					време и место радње, лик... СЈ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломка, ликова, карактеристичних ситуација СЈ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре књижевноуметничком тексту СЈ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта	Упореджују народно и уметничко прозно стваралаштво и уочавају сличности и разлике Самоевалуација и евалуација Повезивање са савременошћу Корелација су другим предметима: српски, ликовно, веронаука, географија	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова,	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	– у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панoa, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења Страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
0.	Welcome to <i>Discovery 101!</i>	4
1.	Money	8
2.	Out and About	9
3.	Be careful!	8
4.	Time Detectives	9
5.	Everyday Life	8
6.	Fashion	9
7.	Crazy Communication	8
8.	Our World	9
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
Р. бр	Наставна тема	Стандарди постигнућа	Исходи	Корелација/ међупредметне компетенције
0.	Welcome to Discovery 101! Поздрављање и представљање себе и других и тражење / давање основних информација о себи и другима	2.1.14.	По завршеној теми/области ученик је у стању да у усменој комуникацији: - разуме једноставне текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства - размени једноставније информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима	Грађанско васпитање, српски језик /2. Вештина комуникације, 4. Дигитална компетенција
1.	Money Описивање радњи у садашњости; изражавање количине, бројева и цена	2.1.8. 2.1.9.	- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену - пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства - пита/каже/израчуна колико нешто кошта	Грађанско васпитање, српски језик, математика /11. Предузетничка компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
Р. бр	Наставна тема	Стандарди постигнућа	Исходи	Корелација/ међупредметне компетенције
2.	Out and About Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих; описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	2.1.17.	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упутити предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа	Грађанско васпитање, српски језик, географија /3. Рад са подацима и информацијама
3.	Be careful! Исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и псећања	2.1.15.	- разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	Грађанско васпитање, српски језик, биологија /8. Брига за здравље
4.	Time Detectives Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања; описивање радњи у прошлости; изражавање мишљења	2.1.18.	- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости	Грађанско васпитање, српски језик, историја, географија /5. Решавање проблема, 6. Вештина сарадње

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
Р. бр	Наставна тема	Стандарди постигнућа	Исходи	Корелација/ међупредметне компетенције
			- размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење	
5.	Everyday Life Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, и захвалности	2.1.1.	- разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упуту уобичајене молбе и захтеве - честита, захвали се и извини се користећи једноставнија језичка средства	Грађанско васпитање, српски језик, биологија /1. Компетенција за целоживотно учење, 7. Вештина за живот у демократском друштву
6.	Fashion Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза; изражавање припадања и поседовања; изражавање допадања и недопадања	1.1.14.	- разуме једноставније забране, правила понашања, своје и туђе обавезе и реагује на њих - размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту, као и на своје и туђе обавезе - саопшти правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства - разуме једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадност	Грађанско васпитање, српски језик /1. Компетенција за целоживотно учење 10. Естетска компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
Р. бр	Наставна тема	Стандарди постигнућа	Исходи	Корелација/ међупредметне компетенције
			- пита и каже шта неко има/нема и чије је нешто - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење	
7.	Crazy Communication Разумевање и давање упутстава	2.1.7.	- разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота упути пригодну честитку - пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота	Грађанско васпитање, српски језик /2. Вештина комуникације, 4. Дигитална компетенција
8.	Our World Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору	1.1.6.	- разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима	Грађанско васпитање, српски језик, биологија/ 5. Решавање проблема 6. Вештина сарадње, 9. Еколошка компетенција
НАПОМЕНА Следећи стандарди су присутни на готово свим часовима: ПСТ 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.7 1.1.8 1.1.9 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.13 1.1.16 1.1.21 1.1.22 1.1. 23 1.2.1 1.2.2 1.2.3 1.2.4. ПСТ 2.1.1 2.1.2 2.1.3 2.1.6 2.1.10. 2.1.12 2.1.13 2.1.16 2.1.24 2.1.25 2.2.1 2.2.2 2.2.3 2.3.1 2.3.2 2.3.5 ПСТ 3.1.1 3.1.2 3.1.6 3.1.9 3.1.17 3.1.20 3.1.29 Због тога ови стандарди нису наведени већ само они који су специфични за одређене наставне јединице.				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				
Наставна тема	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активност ученика
ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУИГМА	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	Уџбеник Радна свеска - Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама	- Разговор - Рад на тексту - Индукција - Дедукција - Мапе ума - Олуја идеја	Уџбеник Радна свеска - Слике као илустративни материјал Интернет материјал	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				
Наставна тема	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активност ученика
	Индивидуални облик рада	Техника размене искуства Вођена дискусија	Мапе ума Наставни листићи	Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	Уџбеник Радна свеска - Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ	Фронтални рад Рад у пару	Разговор Рад на тексту Индукција		Слушање - Упоредивање - Самостално закључивање
	Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија		Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција	Уџбеник Радна свеска Слике као	Слушање Упоредивање Самостално закључивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				
Наставна тема	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активност ученика
	Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	Уџбеник Радна свеска Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја	Уџбеник Радна свеска Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање
		Техника размене искуства Вођена дискусија	Наставни листићи	Размена сопствених знања и мишљења

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				
Наставна тема	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активност ученика
ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА)	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	Уџбеник Радна свеска Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Фронтални рад Рад у пару	- Разговор - Рад на тексту - Индукција	Уџбеник Радна свеска	Слушање Упоредивање Самостално закључивање
	Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја	Уџбеник Радна свеска Слике као илустративни материјал Интернет материјал	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				
Наставна тема	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активност ученика
		Техника размене искуства Вођена дискусија	Мапе ума Наставни листићи	Размена сопствених знања и мишљења
ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	Уџбеник Радна свеска Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја	Уџбеник Радна свеска Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање
		Техника размене искуства Вођена дискусија	Наставни листићи	Размена сопствених знања и мишљења
	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција	Уџбеник Радна свеска Слике као	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Шести разред
НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА				
Наставна тема	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активност ученика
	Индивидуални облик рада	Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
	Фронтални рад Рад у пару	Разговор Рад на тексту Индукција	Уџбеник Радна свеска	Слушање Упоредивање Самостално закључивање
	Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења
	Фронтални рад Рад у пару Групни облик рада Рад по радионицама Индивидуални облик рада	Разговор Рад на тексту Индукција Дедукција Мапе ума Олуја идеја Техника размене искуства Вођена дискусија	Уџбеник Радна свеска Слике као илустративни материјал Интернет материјал Мапе ума Наставни листићи	Слушање Упоредивање Самостално закључивање Читање Разговор Практичне примењивање Истраживање Размена сопствених знања и мишљења

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
технологијама и извођење радних задатака.	самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцелу добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
	НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцелу Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирале кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
ЛИКОВНА КУЛТУРА	Шести разред
Садржаји програма	Укупно
БОЈА	9
БОЈА И СВЕТЛИНА	6
ТЕКСТУРА	7
СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА	4
КОМУНИКАЦИЈА	5
ПРОСТОР	5
Укупно	36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
1.	БОЈА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...) ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи	✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за основне, изведене, хроматске и ахроматске боје у окружењу и уметности; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира основне, изведене, хроматске и ахроматске боје; ✓ примењује стечена знања о својствима и врстама боја у, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
			садржај, тему, карактеристике технике...) ЛК.2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ученика ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других	✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује темперу и колаж као сликарске технике, експериментише и истражује њихове изражајне могућности у сопственом раду; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите односе боја у окружењу и уметности; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира комплементарне парове боја; ✓ самостално примењује темперу, воштани и суви пастел као сликарске технике, експериментише и истражује њихове изражајне могућности

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				комбинујући их у сопственом раду; ✓ самостално примењује технике сликања на текстилу, експериментише и истражује њихове изражајне могућности у сопственом раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа. ✓ именује и описује основне појмове из области ранохришћанске и византијске уметности; ✓ посматра, опажа и уочава улогу боја и колористичких односа у делима која припадају ранохришћанској и византијској уметности; ✓ примењује стечена знања о ранохришћанској и византијској уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених боји;
2.	БОЈА И СВЕТЛИНА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација		По завршетку активности ученик ће бити у стању да: На крају часа ученик ће бити у стању да:

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
		Решавање проблема Сарадња		✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ користи изражајна својства боја у ликовном раду и свакодневном животу; ✓ обликује, самостално, или у сарадњи са другима, употребне предмете од материјала за рециклажу; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове светлина и сенка; ✓ именује, описује и показује сензитивност за светло-тамни контраст; ✓ наводи примере светлине / сенке у окружењу и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				изворе светлости, као и бачене и сопствене сенке; ✓ примењује стечена знања о светлости и сенкама у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује и комбинује различите ликовне технике и материјале, експериментише и истражује њихове изражајне могућности ликовног подручја обликовање различитих материјала; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и утврђеног и тежи промени. ✓ именује, описује и показује

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				сензитивност за светло-тамни контраст; ✓ наводи примере светло-тамног контраста у окружењу и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите контрасте светлина у окружењу и уметности; ✓ примењује стечена знања о светло-тамном контрасту у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака; утврђеног и тежи промени ✓ именује, описује и показује сензитивност за графичке технике и типове штампе; ✓ посматра, опажа и уочава улогу светло-тамног контраста у делима реализованим у графичким техникама; ✓ описује, упоређује и анализира различите односе светлина и светло-тамне контрасте, као и њихово дејство на посматрача; ✓ примењује стечена знања о светло-тамном контрасту приликом решавања проблемских задатака кроз израду графике; ✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове градација

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				светлости и волумен; ✓ наводи примере дејства светлости на боју и карактер облика у окружењу и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите примере градације светлости и волумена у окружењу и уметности; ✓ примењује стечена знања о градацији светлости и волумену у окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака; ✓
3.	ТЕКСТУРА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња		По завршетку активности ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ прави разноврсне текстуре на подлогама, облицима или у апликативном програму; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте текстура; ✓ наводи примере различитих текстура у природи и уметничким делима и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте текстура у природи и уметности; ✓ примењује стечена знања о текстури и врстама текстура приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује туш као цртачку технику и материјал, експериментира и истражује његове изражајне могућности у сопственом раду;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и утврђеног и тежи промени. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура у сликарству; ✓ наводи примере различитих материјала коришћених у креирању сликарских дела и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура сликарских дела; ✓ примењује стечена знања о материјалима и фактури приликом решавања проблемских задатака; ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура; ✓ наводи примере различитих материјала коришћених у креирању уметничких дела и тумачи их;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура уметничких дела; ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите врсте материјала и фактура у вајарству; ✓ наводи примере различитих материјала коришћених у креирању вајарских дела и тумачи их; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира различите врсте фактура вајарских дела; ✓ именује, описује и показује сензитивност за технике фротаж, гратаж и зграфито; ✓ посматра, опажа и уочава улогу текстуре у делима изведеним у техникама фротаж, гратаж и зграфито; ✓ описује, упоређује и анализира различите врсте текстура и њихова дејства на посматрача; ✓ примењује стечена знања о текстури приликом решавања проблемских задатака кроз прављење фротажа и гратажа; ✓ именује и описује основне појмове из области исламске

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				уметности; ✓ посматра, опажа и уочава улогу текстуре у делима која припадају исламској уметности; ✓ описује, упоређује и анализира различите врсте текстура и њихова дејства на посматрача; ✓ примењује стечена знања о исламској уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених текстури; ✓ именује и описује појмове: текстура, текстуре у природи и уметничким делима; слојевито, лазурно и пастуозно сликање; ✓ наводи примере усвојених појмова из окружења, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења; ✓ активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања; ✓ показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				на тему, односно ликовни проблем;
4.	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња		По завршетку активности ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове машта, фантазија и уобразиља; ✓ наводи примере употребе маште и фантазије у ликовним делима и тумачи их; ✓ именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе у земљама северне Европе; ✓ посматра, опажа и уочава улогу маште и имагинације у делима која припадају уметности ренесансе;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ именује, описује и показује сензитивност за технику фото-колаж / папир-маше; ✓ посматра, опажа и уочава улогу маште, фантазије и уобразиље у делима изведеним у техници фото-колаж / папир-маше; ✓ описује, упоређује и анализира различите мотиве из митологије и легенди, и њихову улогу у уметничким делима; ✓ примењује стечена знања о уобразиљи у ликовној уметности приликом решавања проблемских задатака кроз прављење фото--колажа, папир-машеа; ✓ посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира улогу маште, фантазије и уобразиље у ликовним делима; ✓ примењује стечена знања о машти, фантазији и уобразиљи у уметности приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује и комбинује различите ликовне технике и материјале, експериментише и истражује њихове изражајне могућности; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и тежи променама; ✓ проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих појава. ✓ именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе у земљама северне Европе; ✓ посматра, опажа и уочава улогу маште и имагинације у делима која припадају уметности ренесансе; ✓ описује, упоређује и анализира различите мотиве из маште и имагинације, и њихову улогу у уметничким делима из доба ренесансе;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ примењује стечена знања о уметности ренесансе приликом решавања проблемских задатака посвећених машти и имагинацији; ✓ именује и описује појмове: машта, фантазија, уобразиља и уобразиља у ликовној уметности; ✓ наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења; ✓ активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања; ✓ показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем; ✓ примењује знања, оригиналне идеје и различите методе у дискусији и закључивању;
5.	КОМУНИКАЦИЈА	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња		На крају часа ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад; ✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите теме и и мотиве у ликовним делима; ✓ наводи примере различитих тема и мотива у ликовним делима и тумачи их; ✓ уочава, упоређује и анализира примере визуелног споразумевања и комуникацијску улогу ликовних дела; ✓ примењује стечена знања о различитим темама и мотивима у ликовној уметности приликом решавања проблемских задатака; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује и комбинује ликовну технику фото-колаж, експериментише и истражује његове изражајне могућности; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа, одступа од постојећег и тежи променама; ✓ проналази необичне, смешне, парадоксалне углове посматрања познатих појава. ✓ именује, описује и показује сензитивност за различите примере примењене уметности и графичког дизајна; ✓ наводи примере из области примењене уметности и графичког дизајна и тумачи их; ✓ уочава, упоређује и анализира улогу уметности у свакодневном животу; примењује стечена знања о примењеној уметности и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				графичком дизајну приликом решавања проблемских ✓ именује, описује и показује сензитивност за уметност калиграфије и типографије; ✓ посматра, опажа и уочава комуникацијску улогу ликовних дела изведених у калиграфији и типографији; ✓ описује, упоређује и анализира могућности визуелног споразумевања путем калиграфског и типографског писма; ✓ примењује стечена знања о визуелном споразумевању приликом решавања проблемских задатака кроз бављење калиграфијом, типографијом и илустрацијом; задатака; ✓ именује и описује основне појмове из области српске средњовековне уметности; ✓ посматра, опажа и уочава комуникацијску улогу ликовних дела која припадају српској средњовековној уметности; ✓ описује, упоређује и анализира различите мотиве и теме, и њихову комуникацијску улогу у

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				делима која припадају српској средњовековној уметности; ✓ примењује стечена знања о српској средњовековној уметности приликом решавања проблемских задатака посвећених визуелном споразумевању и комуникацији; ✓ именује и описује појмове: теме и мотиви у ликовној уметности, улога уметности у свакодневном животу, примењена уметност и дизајн; ✓ наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења; ✓ активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира предмете, бића и појаве; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања; ✓ показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем;
6.	ПРОСТОР	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација		По завршетку активности ученик ће бити у стању да: ✓ користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
		Решавање проблема Сарадња		✓ изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; ✓ опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; ✓ идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; ✓ разматра са другима шта и како је учио/ла и где та знања може применити. ✓ именује, описује и показује сензитивност за технику витраж; ✓ посматра, опажа и уочава улогу витража у уређивању ентеријера и креирању амбијента; ✓ описује, упоређује и анализира могућности уређења ентеријера и стварања амбијента путем ликовних дела изведених у техници витраж; ✓ примењује стечена знања о ентеријеру, амбијенту и обликовању простора приликом решавања проблемских задатака кроз креирање витража; ✓ повезује стечена знања и вештине са осталим наставним

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				садржајима и примењује их у ликовном раду; ✓ развија стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; ✓ самостално примењује технику витраж, експериментише и истражује њене изражајне могућности у сопственом раду; ✓ осмишљава и ствара креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду; ✓ показује инвентивност кроз изражавање нових ликовних односа. ✓ именује и описује основне појмове из области уметности ренесансе; ✓ посматра, опажа и уочава улогу амбијента у делима која припадају уметности ренесансе; ✓ описује, упоређује и анализира различите амбијенте и начине обликовања простора, и њихову улогу у уметничким делима из доба ренесансе; ✓ примењује стечена знања о уметности ренесансе приликом

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				решавања проблемских задатака посвећених креирању амбијента и обликовању простора; ✓ именује, описује и показује сензитивност за појмове амбијент, архитектура и дизајн ентеријера; ✓ посматра, опажа и уочава различите примере из области архитектуре и дизајна ентеријера; ✓ описује, упоређује и анализира различите могућности креирања амбијента и уређења ентеријера; ✓ примењује стечена знања о ентеријеру и обликовању простора приликом решавања проблемских задатака у оквиру школског пројекта; ✓ именује и описује појмове: амбијент, архитектура и дизајн ентеријера; ✓ наводи примере усвојених појмова у окружењу и уметности, тумачи их, упоређује и анализира њихова значења; ✓ активно посматра, опажа, уочава, упоређује и анализира продукте настале током реализације пројектног задатка; ✓ комуницира и спонтано изражава своје ставове, мисли и осећања;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				Шести разред
Р.бр.	Област / тема	Међупредметне компетенције	Стандарди постигнућа ученика	Исходи
				✓ показује радозналост и спремност да поставља питања, критикује, дискутује у односу на тему, односно ликовни проблем;

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА			Шести разред
ЗАДАЦИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
	Методе	Облици рада	Средства
Да ученици развију ликовно-естетски сензибилитет за спонтани ритам бојених мрља, линија, светлина и облика. Да развију способности за креативно и апстрактно мишљење. Да развију ликовно-естетску осетљивост за текстуру, овладају техникама, развију способности сарадње и самопоуздања у тимском рад Развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског ликовног уметничког наслеђа. Покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло- тамно, облик, боја, простор, композиција Покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло- тамно, облик, боја, простор, композиција	Показивање Репродукција Демонстрација Разговор Самостални рад Комбинована техника Опажање Усмена анализа дела Цртање на великом формату Сликање Вајање Филм Показивање завршених радова Естетска анализа	Фронтални Индивидулни Групни Рад у паровима	Писани материјали и извори Уџбеник Слике Цртачки, сликарски, вајарски и други материјали, дидактичка и друга очигледна средства Темпера боје, папири Аудио-визуелна средства Фотографије Предмети и објекти из природе Оловке с меким графитним улошком, папири, пакпапир Темпера боје (црна и бела), четке, Глина, глинамол, пластелин Употребни предмети Фотографски апарати Ентеријер Екстеријер

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Шести разред	
АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
ученика	наставника		
Ученик повезује облике и линије у композицији.	Демонстрација, илустровање	- посматрање - праћење ангажовања ученика - Продукти ученикових активности - белешке - задовољство ученика на часу - домаћи задаци	Биологија Музичка култура Математика Историја Географија Техника и технологија Српски језик Верска настава Грађанско васпитање Спорт Информатика
Примењује знања и вештине у изради визуелног знака.	Организација наставног процеса		
Стилизује облике и спољни изглед површине.	Пружање практичних инструкција		
Изражава текстуру предмета и материјала. Користи се богатством боја.	Пружање мотивације у раду		
Поседује имагинацију и спретност у раду.	Анализа ученичких радова		
	Групна естетска анализа		
	Праћење напретка ученика у раду		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА			Шести разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	Процењују се: вештине ликовног изражавања и разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором за извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија: ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности самостално испуњавањазахтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија: ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа	Формативно оцењивање: бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стањана полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, или жељи ученика
			Практичан рад Естетска анализа	Након реализације наставне јединице
			Свеска из ликовне културе	На крају наставне године, по жељи ученика (није обавезна)
			Процена наставника о активностима везаних за посете културним догађајима	Током школске године (зависи од активности ученика)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Шести разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
		посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОБАР (3) оцену добија: ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОВОЉАН (2) оцену добија: ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Шести разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панора, ППТ, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народ.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МУЗИЧКА КУЛТУРА		Шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ЧОВЕК И МУЗИКА	7
2.	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	5
3.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	10
4.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	11
5.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (реализује се сваког часа)	3
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-исто-ријским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; – опише улогу музике у средњовековној Србији;	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике историјско–стилских периода народног стваралаштва Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.2. структуре и драматургије одређеног музичког жанра МК. 2.1.3. облика народног музицирања са специфичним контекстом	Компетенција за учење Комуникација Естетичка компетенција Рад са подацима и информацијама Сарадња	ЧОВЕК И МУЗИКА Средњи век: Ранохришћанска музика. Византијско певање. Грегоријански корал. Рани облици вишегласја – мотет. Световна музика средњег века: трубадури, трувери минезенгери. Духовна и световна музика у средњовековној Европи и Србији. Музика средњег века као инспирација за уметничку и популарну музику. Ренесанса Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадригал. Највећи	Световна музика Духовна музика Вишегласје	Користити методе/технике и облике рада које активирају ученика да буду самосталнији у раду: анализа музичких примера, фотографија, ППТ, видео материјала. Инсистирање на корелацији са другим предметима: историја, ликовна култура, географија. Коришћење е-уџбеника: видео и аудио записи, квизови, ППТ.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– уочи разлике између духовних и световних вокалних композиција средњег века и ренесансе; – издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота;	народног живота МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту		представници ренесансне вокалне музике: Ђ. П. да Пале-стрина, О. ди Ласо. Инструментална музика ренесансе.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
извођачке и техничке могућности инструмената;						
– одреди врсту музичког инструмента са диркама по изгледу и звуку; – опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; – разликује вокално-инструменталн	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике музичких инструмената и састава Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу	Комуникација Естетичка компетенција Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Сарадња Дигитална компетенција	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ Инструменти са диркама: оргуље, чембало, клавир, хармоника, челеста. Народни инструменти.	Мелодија Ритам Инструменти	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: видео и звучниј записа, фотографија, ППТ, доступне ИКТ апликације. Користити претходна знања ученика. Повезати са историјским контекстом. Коришћење е-уџбеника	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
е и инструменталне облике средњег века и ренесансе;	МК. 3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд					
– коментарише слушано дело у односу на извођачки састав инструменте ; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе;	МК. 1.2.1. именује музичке изражајне елементе МК. 1.2.2. именује извођачки састав МК. 1.2.4. именује српски музички фолклор МК. 2.2.1.	Комуникација Естетичка компетенција Компетенција за учење Одговоран однос према здрављу	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске бојеразличитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике. Слушање вокалних, вокално-	Мелодија Ритам Динамика Темпо Покрет	Основни методски приступ је од звука катеорији. Јасно формулисати упутства како би ученици знали на шта да усмере пажњу приликом слушања. Постепено проширивати опажајни капацитет код	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора и активности ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова Домаћ

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; – идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;	описује и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са: МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера МК. 3.2.2. жанровским и историјско–стилским		инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике. Слушање дела инспирисаних фолклором.		ученика усмеравајући их на специфичности музичког дела пре слушања. Ученичка знања из различитих области повезати и ставити у функцију разумевања дела, подстицајући креативност и критичко мишљење. Користити илустрације, ППТ и ИКТ када је могуће. Подстићи ученике на изношење свог мишљења уз аргументовано образлагање.	и задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	контекстом звучног примера МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора					
-изводи музичке примере користећи глас, покрет и традиционалне и/ или електронске инструменте, самостално и у групи; – примењује правилну технику певања; – примењује различита средства изражајног	МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту МК. 3.3.1. изведе разноврсни музички репертоар	Естетичка компетенција Сарадња Комуникација Одговоран однос према здрављу Компетенција за учење Дигитална компетенција	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Певање и свирање Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама изотног текста солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији		Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике за самостални рад, рад у пару или групи. Кроз одговарајуће примере музичких вежби и композиција обрадити елементе музичке писмености. Обратити пажњу на правилно дисање,	Формативно, свакодневно оцењивање активности ученика, певањем и свирањем. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
певања и свирања у зави- сности од врсте, намене и карактера композиције; – развије координациј у и моторику кроз свирање и покрет; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич-ком музицирању; – користи музичке обрасце у осмишљава њу музичких целина кроз певање,	певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.		са покретом. Свирање по слуху децјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/илина другим инстру- ментима. Свирање из нотног текста децјих, народних и уметничких компози- ција на инструментима Орфовог инструментарија и/илина другим нструментима Извођење једноставнијих мелодија.		положајтела и дикцију. Узети у обзир гласовне могућности ученика. За инструментално музицирање користити ритмичке и мелодијске инструменте. Могу се користитиотни примери који су солмизацијом обрађени. Примељивати принцип активног учешћа ученика начасу.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката;						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	Ученик уме да: МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи предмете из окружења МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела МК. 1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско–ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима МК. 1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски	Естетичка компетенција Комуникација Сарадња Компетенција за учење	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Креирање пратње запесме ритмичким и звучним ефектима, користећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије назадати текст. Импровизација дијалога на инструментима а Орфовог инструментарија и другим инструментима. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.	Мелодија Ритам Динамика Темпо	Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученика на музичко стваралаштво, самостално, групно и у пару. Користити корелацију са ликовном културом. Креативна употреба мултимедија: ППТ, ИКТ, аудио и видео снимци, мобилни телефони.	Формативно, свакодневно награђивање ученика за било који облик музичког стваралаштва Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Шести разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	контекст. Ученик уме да: МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте МК. 3.4.2. импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова МК. 3 4.3. осмисли музику за школску представу, приредбуили перформанс.					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године
			- Усмено одговарање	По потреби
			-Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године, праћење/ пресек на крају године
			Прегледање свески	На крају наставне године
			Певање и/или свирање песама и/или композиција	Пресек стања сваког месеца

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	извођење радних задатака.	стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Препознавање слушаних и обрађених композиција	Свакодневно бележење током године
			Музичко стварање	Свакодневно бележење током године
			- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
			- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	-Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу у хору, приредбама, ваннаставним активностима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноя, ППТ, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА

Циљ учења предмета Физике јесте да сви ученици: стекну базичну језичку и научну писменост; оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама; образложе своје мишљење у оквиру дискусије; упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу; развију мотивисаност за учење и напредују ка достизању одговарајућих стандарда.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ФИЗИКА		Шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	УВОД У ФИЗИКУ	4
2.	КРЕТАЊЕ	14
3.	СИЛА	14
4.	МЕРЕЊЕ	13
5.	МАСА И ГУСТИНА	15
6.	ПРИТИСАК	12
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
1	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање);	УВОД У ФИЗИКУ	Физика као природна наука. Физика и математика. Физика и техника. Физика и медицина. Методе истраживања у физици (посматрање, мерење, оглед...). Огледи који илуструју различите физичке појаве (из сваког дана живота). Демонстрациони огледи: Како савити млаз воде? Мехури од сапунице имају облик сфере, зашто? Магнетно деловање Направи дугу. Опишимо лик предмета у равном и сферном огледалу. Улога мерења у физици и у свакодневном животу (мерење времена, дужине, површине и запремине...).	Компетенција за учење Комуникација Сарадња	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). Повезаност наставних садржаја са појавама у свакодневном животу.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	-разликује врсте кретања према облику путање и према промени брзине и одређује средњу брзину; – изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (СИ) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега) -решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак	КРЕТАЊЕ	Кретање у свакодневном животу. Релативност кретања. Појмови и величине којима се описује кретање (путања, пут, време, брзина, правац и смер кретања). Векторски карактер брзине. Подела кретања према облику путање и брзини тела. Зависност пређеног пута и брзине од времена код равномерног праволинијског кретања. Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина. Демонстрациони огледи: Кретање куглице по Галилејевом жљебу. Кретање мехура ваздуха (или куглице) крозвертикално постављену дугу провидну цев са	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња	Излагањем садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе: Како уз сваку тематску целину иду демонстрациони огледи, ученици ће спонтано пратити ток посматране појаве, а на наставнику је да наведе ученика да својим речима, на основу сопственог расуђивања, опише појаву коју посматра. После тога, наставник, користећи прецизни језик физике, дефинише нове појмове (величине) и речима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	чврстих тела и течности...).		течношћу. Лабораторијска вежбе 1. Одређивање средње брзине променљивог кретања тела и сталне брзине равномерног кретања помоћу стаклене цеви са мехуром (или куглицом).		формулише закон појаве. Када се прође кроз све етапе у излагању садржаја теме (оглед, учеников опис појаве, дефинисање појмова и формулисање закона), прелази се,
3	-објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру (промена брзине, правца и смера кретања, деформација тела) и узајамно деловање тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично и магнетно деловање); -разликује деловање силе Земљине теже од тежине тела; -разликује масу и тежину тела,	СИЛА	Узајамно деловање два тела у непосредном додиру и последице таквог деловања: покретање, заустављање и промена брзине тела, деформација тела (истезање, сабијање, савијање), трење при кретању тела по хоризонталној подлози и отпор при кретању тела кроз воду и ваздух. Узајамно деловање два тела која нису у непосредном додиру (гравитационо, електрично, магнетно). Сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања. Векторски карактер силе. Слагање сила истог правца. Процена интензитета силе	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња	ако је могуће, на презентовање закона у математичкој форми. Решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблемситуација: При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака одвија се кроз три етапе: физичка анализа задатка, математичко

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	препознаје их у свакодневном животу и решава различите проблемске задатке (проблем ситуације); – демонстрира утицај трења и отпора средине на кретање тела и примењује добре и лоше стране ових појава у свакодневном животу; -Демонстрира појаву деформације тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног система (СИ) и		демонстрационим динамометром. Сила Земљине теже. Тежина тела као последица деловања силе Земљине теже. Демонстрациони огледи. Истезање и сабијање еластичне опруге. Трење при клизању и котрљању. Слободно падање. Привлачење и одбијање наелектрисаних тела. Привлачење и одбијање магнета.		израчунавање и дискусија резултата. У првој етапи уочавају се физичке појаве на које се односи задатак, а затим се набрајају и речима исказују закони по којима се појаве одвијају. У другој етапи се, на основу математичке форме закона, израчунава вредност тражене величине.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); - решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (сила, тежина...)				
	– изражава физичке величине уодговарајућим мерним јединицама међународног система (СИ) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); – процењује вредност	МЕРЕЊЕ	Основне и изведене физичке величине и њихове јединице (префикси микро, мили, кило, мега). Међународни систем мера. Мерила и мерни инструменти (опсег и тачност). Директно и индиректно мерење. Појам средње вредности мерене величине и грешке мерења при директним мерењима. Демонстрациони огледи. Мерење дужине (метарска трака, лењир), запремине (мензура) и времена (часовник, хронометар).	Компетенција за учење Комуникација Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу	У трећој етапи тражи се физичко тумачење добијеног резултата. У циљу развијања природно научне писмености наставник инстистира на систематском коришћењу јединица мере физичких величина SI (међународни систем јединица). Лабораторијским вежбама: Лабораторијске вежбе чине саставни део редовне наставе. Час

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	најмањегподеока код мерних инструмената (односно, тачност мерења); – мери тежину, дужину, време, запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак; – одређује средњу вредност мерене величине и грешку мерења; – решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).		Приказивање неких мерних инструмената (вага, термометри, електрични инструменти). Лабораторијске вежбе 1. Мерење димензија тела лењиром самилитарском поделом. 2. Мерење запремине чврстих тела неправилног облика помоћу мензуре. 3. Мерење еластичне силе при истезању и сабијању опруге. 4. Мерење силе трења при клизању или котрљању тела по равној подлози.		вежби састоји се из: уводног дела, мерења и записивања података добијених мерењима, анализе и дискусије добијених резултата, извођења закључака. У уводном делу часа наставник: обнавља делове градива који су обрађени на часовима предавања, а односе се на дату вежбу (дефиниција величине која се одређује и метод који се користи да би се
5	– демонстрира појаву инерције тела, деформације тела под дејством силе, узајамно деловање	МАСА И ГУСТИНА	Инертност тела. Закон инерције (Први Њутнов закон механике). Маса тела на основу појма о инертности и о узајамном деловању тела.	Компетенција за учење Комуникација Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности; – повезује масу и инерцију, разликује масу и тежину тела, препознаје их у свакодневном		Маса и тежина као различити појмови. Мерење масе тела вагом. Густина тела. Средња густина тела. Одређивање густине чврстих тела.	Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња	
	животу и решава различите проблемске зadatке (проблем ситуације);		Одређивање густине течности мерењем њенемасе и запремине. Демонстрациони огледи. – Илустровање инертности тела. – Судари двеју кугли (а) исте величине, истог материјала, (б) различите величине, истог материјала, (в) исте величине, различитог материјала. – Мерење масе вагом. – Течности различитих густина у истом суду – „течни сендвич” – Суво грожђе у газираној води. – Мандарина са кором и без коре у	Дигитална компетенциј а Одговоран однос према околини	величина одредила), обраћа пажњу на чињеницу да свако мерењепрати одговарајућа грешка иуказује на њене могућеизворе,
			Одређивање густине течности мерењем њене масе и		величина одредила), обраћа пажњу на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
			запремине. Демонстрациони огледи. – Илустровање инертности тела. – Судари двеју кугли (а) исте величине, истог материјала, (б) различите величине, истог материјала, (в) исте величине, различитог материјала. – Мерење масе вагом. – Тачности различитих густина у истом суду – „течни сендвич” – Суво грожђе у газираној води. – Мандарина са кором и без коре у води. Лабораторијске вежбе 1. Одређивање густине чврстих тела правилног и неправилног облика. 2. Одређивање густине течности мерењем њене масе и запремине. 3. Калибрисање еластичне опруге и мерење тежине тела динамометром.		чињеницу да свако мерењепрати одговарајућа грешка иуказује на њене могућеизворе, уознаје ученике с мерним инструментима и обучава их да пажљиво рукујулабораторијским инвентаром, указује ученицима на мере предострожности, којих се морају придржавати ради сопствене сигурности. Док ученици врше мерења,наставник активно прати њихов рад, дискретно ихнадгледа и, кад затреба, објашњава им и помаже. При уношењу резултата мерења у ђачку свеску, процену грешке треба вршити само за директно мерене величине, а не и за величине које се посредно одређују.
6.	– демонстрира појаву инерције тела, деформације	ПРИТИСАК	Притисак чврстих тела. Притисак у мирној течности. Хидростатички притисак.	Компетенција заучење Комуникација	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	тела под дејством силе, узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета, притисак чврстих тела и течности; – разликује преношење силе притиска кроз чврста тела и течности и наводи примере примене (хидраулична преса, кочнице аутомобила, ходање поснегу...); познаје примену хидростатичког притисака (принцип рада водовода, фонтане);		Спојени судови. Атмосферски притисак. Торичелијев оглед. Зависност атмосферског притиска од надморске висине. Барометри. Преношење спољњег притиска кроз течности и гасове у затвореним судовима. Паскалов закон и његова примена. Демонстрациони огледи. – Зависност притиска чврстих тела од величине додирне површине и од тежине тела. Преношење притиска кроз течност (стаклена	Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Одговоран однос према здрављу	
	– изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама међународног		цев с мембраном, Херонова боца, спојени судови). – Хидраулична преса (нпр. два медицинска ињекциона шприца различитих попречних пресека спојена		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	система (СИ) и разликује основне и изведене физичке величине, претвара веће јединице у мање и обрнуто (користи префиксе микро, мили, кило, мега); – мери тежину, дужину, време, запремину и масу и на основу мерених вредности одређује густину и притисак; Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (брзина, тежина, густина, притисак чврстих тела и течности...).		силиконским цревом). – Огледи који илуструју разлику притисака ваздуха (како се ваздух може „видети“, како свећа може да гори под водом). Огледи који илуструју деловање атмосферског притиска. Лабораторијска вежба 1. Одређивање зависности хидростатичког притиска од дубине воде		

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Унутар предмета:

- корелација са градивом унутар предмета Између предмета:
- српски језик и књижевност – рад са текстом и обрада текста приликом израде презентација, читање и разумевање текста, издавајање кључних речи и најважнијих појмова
- математика – рад са табелама, решавање рачунских задатака, графичких задатака
- информатика и рачунарство – примена ИКТ технологија у изради домаћих задатака, прикупљању података и информација, фотографија и видео клипова
- ликовна култура – израда паноа, плаката, цртежа, модела
- географија – оријентација у простору
- биологија- енергетска вредност уноса хране (као мали пројекат)
- техничко образовање- мерење дужине, микрометарско мерило и помично мерило
- физичко васпитање- брзина, мерење брзине, трчање на 100м, мерење времена
- историја- временски периоди у коме су живели познати научници: Њутн, Галилеј, Коперник...

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА		Шести разред
СТАНДАРДИ		
Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1.1. СИЛЕ ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно ФИ.1.1.2. уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе ФИ.1.1.3. разуме принцип спојених судова 1.2. КРЕТАЊЕ ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине 1.4. МЕРЕЊЕ ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе,	2.1. СИЛЕ ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе ФИ.2.1.5. разуме и примењује концепт густине ФИ.2.1.6. зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида 2.2. КРЕТАЊЕ ФИ.2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују 2.4. МЕРЕЊЕ ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.4.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута 2.6. МАТЕМАТИЧКЕ ОСНОВЕ ФИЗИКЕ ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације	3.1. 1. зна шта је притисак чврстих тела и од чега зависи ФИ.3.1.4. разуме и примењује концепт притиска у флуидима 3.2. КРЕТАЊЕ ФИ.3.2.1. уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање 3.4. МЕРЕЊЕ ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења 3.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА		Шести разред
СТАНДАРДИ		
Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време 1.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији	односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина 2.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству	експериментом

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

- Пројектна настава, као један од облика рада, обухвата припрему, израду пројекта, презентацију и дискусију. Пројекат изводе ученици по групама уз асистенцију наставника. Овакав начин рада подразумева активно учешће сваког ученика у групи у оквиру прикупљања података, извођење експеримената, мерења, обраде резултата, припрема презентације и презентовање. Резултат оваквог начина рада је активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање.
- Планирана се пројектна настава у областима: Сила и Мерење
- Планирани су истраживачки домаћи задаци, на пример у области Маса и густина планиран је истраживачки домаћи задатак “Зашто јабуке не тону у води”

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- Подстицање вршњачког учења у различитим фазама наставе и учења, посебно кроз пројектну наставу, рад на истраживачким задацима, приликом међусобног процењивања постигнућа ученика, током реализације радионица, укључивањем ученика у ваннаставне активности промоције и популаризације природних наука...
- Планирани су различити типови домаћих задатака (класични – квалитативни и квантитативни задаци, практични, истраживачки, уз употребу ИКТ-а), при чему наставник води рачуна о нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији. С обзиром да кроз израду домаћег задатка ученици проверавају степен разумевања усвојеног садржаја, коректност урађеног домаћег задатка биће проверена на наредном часу.

НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА

Процес праћења и вредновања ученика треба започети иницијалном проценом нивоа постигнућа ученика. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.

Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби.

Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу **усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина**, као и **вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе**. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује.

На почетку школске године, потребно је спровести **иницијални тест**. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.

Ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак и других ученика (различите анкете, скале процене, табеле и сл.)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА

ЦИЉЕВИ:	➤ да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; ➤ стицање основне математичке писмености; ➤ решавање проблема применом једначина; ➤ схватање геометријских облика; ➤ да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе; за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; ➤ развијање менталних способности, формирање научног погледа на свет и свестран развитак личности ученика; да обраде, вежбају, утврде, продубљују и примењују стечена знања; ➤ напредовање према способностима; ➤ развијање естетских склоности коришћењем геометријских облика; ➤ формирање позитивних ставова према раду
ОБРАЗОВНИ ЗАДАЦИ:	❖ усвајање појма негативног броја, супротног броја, апсолутне вредности броја, структуре скупа целих бројева; усвајање операција у скупу Q; ❖ усвајање појма и елемената троугла, врсте троуглова и односи између елемената троугла; ❖ усвајање појма четвороугла, врста и својстава четвороугла; ❖ усвајање појма површине и правила (формула) за израчунавање површина четвороугла и троугла.
ВАСПИТНИ ЗАДАЦИ :	❖ развијање марљивости и уредности код ученика; ❖ развијање упорности и изграђивање позитивног односа према раду; ❖ развијање воље, истрајности и задовољства при решавању задатака; ❖ развијање самопоуздања и поверења у властите математичке способности.
ФУНКЦИОНАЛНИ ЗАДАЦИ:	❖ развијање интелектуалних функција код ученика (перцепције, пажње, закључивања, стваралачког и апстрактног мишљења); □ повезивање знања и његове примене у свакодневном животу; ❖ оспособљавање ученика за решавање проблема и задатака у непознатим ситуацијама, као и решавање разноврсних задатака из животне праксе; ❖ да ученици науче да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима; да развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметни садржај; ❖ развој менталних способности.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Годишњи фонд часова: 144 Недељни фонд часова: 4

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МАТЕМАТИКА		Шести разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	20
2.	ТРОУГАО	29
3.	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	51
4.	ЧЕТВОРОУГАО.	20
Свега		131
Школски писмени задаци Израда + исправка		8
Обнављање градива, иницијални тест, анализа иницијалног теста, пројектни задатак, закључивање оцена		5
Укупно		144

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ Скуп целих бројева $(\mathbb{Z})$. Супротан број. Апсолутна вредност целог броја. Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоредивање целих бројева. Основне рачунске операције у скупу $\mathbb{Z}$ и њихова својства. Изрази са целим бројевима.	20	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња Дигитална компетенција Решавање проблема	Ученик ће бити устању да: прочита, запише, упореди и представина бројевној правој целе бројеве; одреди супротан броји апсолутну вредност целог броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз.	МА.1.1.1. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.1.1.6. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	Појам негативних бројева. Скуп целих бројева Супротан број. Апсолутна вредност	- Кроз предавање проширити скуп $\mathbb{N}_0$ „природних бројева“ са нулом на скуп целих бројева $\mathbb{Z}$. - Проширивање скупа операција. - Демонстрирати представљање на бројевној правој бројева из скупа $\mathbb{Z}$. - Објаснити: n и $-n$, пар супротних бројева. - Увести појам $ n $ апсолутна вредност n . - Објаснити сабирање кроз конкретне примере, закони сабирања. - Преглед основних својстава (која истичу структуру уређеног прстена), користећи a, b, c као ознаке за променљиве (а не оне којима се истиче знак целог	-активност на часу -усмени одговор -писмене провере -домаћи задаци -кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом истраживач кизадатак - однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						броја). - Постављање питања и усмеравање на закључак. - Пратити рад ученика, обилазити их и давати додатна објашњења.	
ТРОУГАО 1. ДЕО: Појам троугла. Обим троугла. Једнакокрак и и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова	29	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција	Ученик ће бити у стању да: класификује троуглове на основу њихових својстава; конструира троуглове од 90° и 60° и користи њихове делове за конструкције других	МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.3.2. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	Углови Подударност Висина троугла Једнакокрак и троугао	- Користити прибор приликом обраде тематских јединица везаних за геометрију. - Дати дефиницију троугла - Осмислити класификацију троуглова према страницама и угловима. - Демонстрирати одговарајуће конструкције. - Известити једноставна твђења о збиру унутрашњих углова троугла и спољашњем угловима троугла.	- посматрање праћење ангажовања ученика продукт и ученичких активности - писмена провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°). 2. ДЕО Основне констркциј е троугла. Појам подударности и ставови подударности. Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност. Центар описане		Решавање проблема Сарадња	углова; уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови); примени својства троуглова у једноставнијим задацима; одреди центар описане и уписане кружнице троугла; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у		Једнакостранични троугао Центар описане кружнице Центар уписане кружнице	- Осмислити подударност троуглова преко једнакости одговарајућих елемената – страна и углова. - Известити тврдње о значајним тачкама троугла. - Праћење активности ученика на свим пољимарада. Преглед и оцена резултата рада приликом провере знања	усмено испитивање - домаћи задаци - однос према раду ангажовање на креативном домаћем задатку ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
и уписане кружнице троугла.			једноставнијим задацима; правилно користи геометријски прибор.				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	51	Компетенција за целоживотно учење	Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упоређи и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; одреди супротан број и апсолутну вредност рационалног броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.3.1.3. МА.1.5.3. МА.2.5.2. МА.2.5.3. МА.3.5.2.	Рационални бројеви Једначине и неједначине: $ax + b = c$; $ax + b \leq c$; $ax + b < c$; $ax + b \geq c$; $ax + b > c$ ($a, b, c \in \mathbb{Q}$, $a \neq 0$).	- Кроз предавање и дијалог проширити скуп $\mathbb{Q}^+$ на скуп $\mathbb{Q}^-$, аналогно проширењу скупа $\mathbb{N}$ на $\mathbb{Z}$ - Демонстрирати представљање на бројевној правој скупа рационалних бројева. - Дељење у систему рационалних бројева осмислити као множење реципрочним бројем. Демонстрирати принцип рада на одговарајућим примерима. - Истаћи да је дељење једино 0 неизводљиво.	- активност на часу - усмени одговор - писмене провере - домаћи задаци - кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом - однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						- Кроз једначине и неједначине развијати везумножења и дељења, $ax + b = c$ решавати у два корака $ax = c - b$, а затим $x = (c - b) : a$	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Основне рачунске операције у скупу Q_i њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначин е и неједнчи не. 2.ДЕО: Координа тни систем. Приказ података у		Решавање проблема Сарадња	линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева решити једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; примени пропорцију и	МА.3.5.3.	Координатни систем Пропорције пропорциона лност проценти размера координатни систем	- Појму процента треба посветити посебну пажњу као начину исказивања количинских односа који се јављају и оваква употреба без „процентног рачуна“ и образаца. - Проценат схватити као разломак са имениоцем 100. - У делу који се односи на примену, најпре увести појам координатног система (апсцисна и ординатна оса, јединична дуж, квадранти), као и појам координата као	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

координа тном систему. Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционал ност.Обрнута пропорционал ност.			проценат у реалним ситуацијама прикаже податке у зависности између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); тумачи податке приказане табелом и графички.			уређеног паракоји одређује - положај тачке у координатној равни. У овом делу постоји могућност за понављање појмова из - претходне године, одређивање осно и централно симетричних тачака и објеката у координатном - геометријских објеката за задати вектор. Обрадити одређивање растојања између две тачке само када - оне имају једнаке вредности апсциса или ордината, а одређивање средишта дате дужиу координатном -Кроз практичне примере, увести појам директне и обрнуте пропорционалности уз приказ зависности директне	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						пропорционалности у координатном систему.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧЕТВОРОУГАО. Углови четвороугла Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм Ромб, правоугаоник и квадрат. Конструкција паралелограма .Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез. Особине трапеза.	20	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: класификује четвороуглове на основу њихових својстава; конструираше паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороугла); примени својства четвороуглова у једноставнијим задацима;	МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.3.1. МА.2.3.6. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	Четвороугао Дијагонале Паралелограм Ромб Квадрат Правоугаоник Трапез Средња линија	-Дефиниција појмова: квадрат, правоугаоник, ромб, трапез, делтоид.. - Истицати логичку класификацију класа геометријских фигура (квадрат је правоугаоник, правоугаоник је паралелограм). - Демонстрирати одговарајуће конструкције - Запознати да се четвороугао може разложити на троуглове и искористити за лакше доказивање једнакости дијагонала. правоугаоника, нормалност дијагонала код ромба, узајамно половљење дијагонала и сл. - Демонстрирати	- посматрање - праћење ангажова ња ученика продукт и ученико вих активнос ти - писмена провера усмено испитива ње - домаћи задаци - однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						одговарајуће доказе - Треба се ослањати на карактеристична	
Средња линија троуглаи трапеца. Конструкције трапеца. делтоид			сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и translације у једноставнијим задацима.		делтоид	својства при - конструкцији. Демонстрирати. - Праћење активности ученика на свим пољимарада. - сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; - Увести појам и особине делтоида. Није предвиђена конструкција делтоида.	ангажовање на креативном домаћем задатку ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПОВРШИНА ЧЕТВОРОУГЛА И ТРОУГЛА Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла са нормалним дијагоналама.	12	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити устају да: израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или распоживу једнакост.	МА.1.3.2. МА.1.3.6 МА.1.4.1. МА.3.4.1.	Површина Једнакост Нормалност	-Једначење површина геометријских фигура осмишљава се на класичан начин, ослањајући се на појмове разложиве и допунске једнакости. Демонстрација одговарајућих примера.. - Полазећи од површине правоугаоника допуњавањем и разлагањем, изводе се формуле за површину паралелограма, троугла и трапеза. - Демонстрирати одговарајуће доказе. - Објаснити да кад су странице а и б изражене мерним бројевима, релативно датим дужинским јединицама, израз а б схвата се као	- посматрање праћење ангажова ња ученика продукт и ученико вих активнос ти - писмена провера усмено испитива ње - домаћи задаци - однос према раду Ангажовање на креативном домаћем задатку ангажовањ е у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Шести разред
Садржаји програма	Бр час	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						производ бројева којим се површина изражава преко одговарајуће јединице за површину. - На одговарајућим примерима демонстрирати израчунавање површина четвороугла уз посебно наглашавање битности истоимених јединица. - Објаснити практичну примену. - Праћење активности ученика на свим пољимарада. - Преглед и оцена резултата рада приликом провере - знања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

МАТЕМАТИКА			Шести разред
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
наставне методе		наставни облици рада	наставна средства
Дијалогска, монологско-дијалогска, хеуристичка метода писаних радова, метода демонстрације, метода писмених и графичких радова, комбинована		Индивидуалним, фронтални, групни рад, рад у пару	Табла (бела и зелена), креда и маркери (за белу таблу), пројектор, уџбеник, збирка задатака, припремни материјал, наставни листићи, модели, ученичке свеске, прибор за геометрију.
МАТЕМАТИКА			Шести разред
АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
ученика	наставника		
-активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу - практична примена стечених знања - активно учешће у раду - самопроцењивање напретка	Предавање, контрола и праћење рада ученика, развијање љубави према предмету, упознавање ученика са циљевима и садржајима програма - упознавање са правилима рада - упознавање са критеријумима оцењивања по областима Упознавање ученика, одређивање њиховог претходног искуства, снимање иницијалног стања	Оцењивање мотивисаности ученика за учење Оцењивање процентног нивоа постигнућа ученика Идентификација напретка у учењу - самовредновање реализације програма Усмено и писмено испитивање Вођење ученичког портфолија - тестови знања Разговор	Техника и технологија област Техничка и дигитална писменост Ликовна култура област

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Шести разред
АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
ученика	наставника		
- запажање, повезивање, решавање проблема, организација, ослањање на претходно искуство... - вежбање на часу и у раду домаћих задатака	Редовно праћење рада и залагања ученика на часу, стална спремност на индивидуализацију приступа ученику Подстицање развоја мишљења и разумевања код ученика - менторска улога наставника Неговање позитивне климе у одељењу Омогућавање подстицајне средине за рад и учење Охрабривање, помагање и подстицање ученика да сами изводе закључке Подстицање на учење Инсистирање на систематичности, као и на практичној примени стечених знања	Контролне вежбе Посматрање ангажованости на часу Ученички радови Домаћи задаци Писмени радови Анализа Извођење закључака - презентација групног рада Вредновање и оцењивање	Изражавање линијама

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
прибором и технологијама и извођење радних задатака.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА

Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Годишњи фонда часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИСТОРИЈА		Шести разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	3
2.	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРТЕДЊЕМ ВЕКУ	20
3.	ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	28
4.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ	18
5.	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА	3
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- лоцира одређену временску јединицу навременској ленти - именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничнодогађаје - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели - повезује историјске изворе са установама у којима се чувају - користи основне историјске појмове - именује средњи век и нови век и наводи граничне догађаје - повезује историјске изворе са	ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди ком историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје	Компетенција за учење	1. тема ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ Основне одлике периода средњег века и новог века (појмови средњи век, нови век, преиндустријско доба, хронолошки и просторни оквири). Историјски извори за историју средњег века и раног новог века и њихова сазнајна вредност(писани и материјални).	Историјск и извори Хронологија Историјск и периоди Архив Музеј	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, шема, графикана, ППТ Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета музеју, локалитету... Проналажење примера од стране ученика Коришћење БИГЗ-овог е - уџбеника: тестови, видео записи са	Иницијално тестирање Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
установама у којима се чувају - користи основне историјске појмове (стари век, средњи век, повеља, житије) - пореди историјске периоде - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду	значење основних појмова из историје цивилизације				питањима, ППТ; едмодо платформе и др.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; – пореди историјске појаве; – наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у раном средњем веку; – на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); – сагледа значај и улогу истакнутих личности удатом историјском контексту;	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција	2. тема ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ Велика сеоба народа и стварање нових држава у Европи (германска исловенска племена, Бугари, Мађари, Викинзи). Најзначајније државе раног средњег века (Франачка држава, Византијско царство, Арабљани). Религија у раном средњем веку (христијанизација и хришћанска црква, Велики раскол, ислам). Феудално друштво (структура,	Велика сеоба народа Хришћанство Раскол Ислам Срби у раном средњем веку Властимир Часлав	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, историјске карте, историјских извора, различитих графичких организатора, ППТ, видео материјали, пројектна настава; израда шема и др. Корелација са сродним предметима: географија (подела Словена, Средоземље), веронаука	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Есеј, прича

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; - на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном средњем веку ; - идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег века; - изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; - пореди положај и начин живота жена	историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске		друштвене категорије, вазални односи). Српске земље и Балканско полуострво (досељавање Срба и Хрвата, односи са староседеоцима и суседима, формирање српских земаља, христијанизација, ширење писмености). Истакнуте личности: Јустинијан, Карло		(православна, католичка црква, ислам), ликовно (минијатуре, заставице, иконе, арабеске), музичко, грађанско, српски језик кроз интегративну наставу и тематско повезивање Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, табела, ППТ, питања Посета локалном	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, ураном средњем веку ; разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у раном средњем веку; на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; идентификује основне одлике и промене уначину производње у	информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да				музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
средњем веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина раног средњег века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на	закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости				самоевалуације Обележавање Дана словенске писмености (у мају)	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
коришћењу одабраних историјских извора и литературе; - повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.						
- образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним примерима; - пореди историјске	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости	Рад са подацима и информацијама Естетичка	3. тема ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ		Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењива

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
појаве; наведе најзначајније последице настанка и развоја држава у Европи и Средоземљу у позном средњем веку; на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском (на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); сагледа значај и улогу истакнутих личности удатом историјском контексту; приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена; на историјској карти	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизац ије ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште	компетентности Дигитална компетенције Сарадња	ВЕКУ Државно уређење (типови европских монархија; република). Сусрети и прожимања цивилизација и народа (хришћанство, ислам, јудаизам, Крсташки ратови, најзначајнији путописци и њихова путовања – Марко Поло, Ибн Батута и др). Српске земље и суседи (краљевина и царство, деспотовина аутоке- фална црква, односи са Византијом, Угарском, Бугарском,		разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија, ликовно и музичко васпитање, верска настава, грађанско васпитање, кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста	ње рада у пару и групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задаци Писана провера Вежба 15 минута Индивидуални рад: мини истраживање, панои и др. Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у позном средњем веку; - идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег века; - изводи закључак о значају српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице; - пореди положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, усредњем	историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске		Венецијом, османска освајања у југоисточној Европи). Свакодневни живот у Европи и српским земљама (двор и дворски живот, живот на селу и граду – занимања, родни односи, правоверје и јереси, куга). Опште одлике средњовековне културе (верски карактер културе, витешка култура, културне области, школе и универзитети, проналасци; писана и визуелна култура код Срба, легенде – Косовска, о		дидактичког материјала: карикатура, илустрација, шемедруштвене лествице, питања, ППТ, шеме Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
веку; разликује основна обележја и идентификује најзначајније последице настанка и ширења различитих верских учења у средњем и раномновом веку; на понуђеним примерима, разликује легенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; образлаже најважније последице научно-техничких открића у периоду средњег и раног новог века; идентификује основне одлике и промене уначину производње у	информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да		краљу Артуру...). Истакнуте личности: Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан,		евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса локалне историје Савиндан	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
средњем веку; – илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; – разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; – илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву; – користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања	закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.						
образложи узроке и последице историјских догађаја на конкретним	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости	Компетенција за учење Рад са подацима и	5. тема ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ (Прединдустријско	Венеција Химанизам и ренесанса Географска открића	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
примерима; - пореди историјске појаве; - на основу датих примера, изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском(на плану политике, економских прилика, друштвених и културних појава); - сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; - приказује на историјској карти динамику различитих	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважниј	информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција	доба) Прединдустријско доба (хронолошки оквири, научна и техничка открића, штампа, промене у начину производње, банкарство, успон градова – примери Фиренце, Венеције, Антверпена). Велика географска открића и колонизација (истакнути морепловци и њихова путовања, сусрет са ваневропским цивилизацијама Северна и Јужна Америка, Индија, Африка, Кина, Јапан, Аустралија; последице). Опште одлике	Научна открића Технички проналасци Сеобе Прожимање цивилизација Индивидуални и колективни идентитети	Користити разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија, ликовно и музичко васпитање, верска настава, грађанско васпитање, кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих	Процењивање рада у пару и групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта Индивидуални рад: панои, ППТ - мини истраживање личности. догађаји Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
историјских појава и промена; на историјској карти лоцира правце миграција и простор насељен Србима и њиховим суседима у раном новом веку; идентификује разлике између типова државног уређења у периоду средњег ираног новог века; поређи положај и начин живота жена и мушкараца, различитих животних доби, припадника постојећих друштвених слојева, у средњем и раном новом веку; разликује основна обележја и идентификује	их појава из прошлост и ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме		културе раног новог века (основна обележја хуманизма и ренесансе; књижевност, политичка мисао, промене у свакодневном животу, обичаји и веровања...). Реформација и противреформација (узроци, протестантизам, католичка реакција улога језуита; верски сукоби и ратови). Појава апсолутистичке монархије (промене у државном уређењу, централизација државе, положај владара).		врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, шеме друштвене лествице, питања, ППТ, шеме Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панорама, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
најзначајније последице настанка и ширења различитих верскихучења у средњем и раном новом веку; на понуђеним примерима, разликујелегенде и митове од историјских чињеница, као и историјске од легендарних личности; образлаже најважније последице научно-техничких открића у периодусредњег и раног новог века; идентификује основне одлике и промене у	да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС 2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС 2.1.4.		Врхунац моћи Османског царства (освајања, држава и друштво). Живот Срба под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу (обнова Пећке патријаршије; мењање верског и културног идентитета – исламизација, покатоличавање, унијаћење; учешће у ратовима, отпори исеобе, положај и привилегије, Војна крајина). Истакнуте личности: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кристифор Колумбо,		евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса локалне историје	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
начину производње у средњем и раном новом веку; - илуструје примерима значај прожимања различитих цивилизација; - разликује споменике различитих епоха, са посебним освртом на оне у локалној средини; - илуструје примерима важност утицаја политичких, привредних, научних и културних тековина средњег и раног новог века у савременом друштву;	препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњост и ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до		Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
користећи ИКТ, самостално или у групи, презентује резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе; повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим	одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум, век и деценију; - лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - лоцира на историјској карти најважније појмове средњег века и прединдустријског доба; - у излагању историјске	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле		СИСТЕМАТИЗАЦИЈА Историјска карта, личности, догађаји	Сви наведени	Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања историјско-географских појмова, кроз испитивањена карти Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе, каху квиза	Карта - провера градива из целокупне историје 6 разреда-Прегледање свески Израда ленти времена Самоевалуација и евалуација Писана провера градива

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
нарације користи основне научне појмове;	најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.3.1.1. уме да примени					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)					

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Шести разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	фронтална индивидуални групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, , рад сауџбеником, рад са историјским изворима, , рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	уочавају и дефинишу откривено -проналазе оргинална решења, -дебатују уз толерантност за другачије миђљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе - сами откривају технике и методе решавања проблема, -формирају став о вредностима
ВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад са уџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	Посматра, слуша, бележи, самостално ради,износи својемишљење, Самостално уочава периоде навременској ленти, ради са историјским изворима
ЕВРОПА, СРЕДОЗЕМЉЕ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У ПОЗНОМ СРЕДЊЕМ ВЕКУ	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	уочавају и дефинишу откривено -проналазе оргинална решења, -дебатују уз толерантност за
		сауџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад		другачије миђљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе - сами откривају технике и методе решавања проблема,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Шести разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
				-формирају став о вредностима
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ (Прединдустријско доба)	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад са уџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	Слушају Памте, питају наставника Решавају задатке, стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, -дебатују уз толерантност за другачије мишљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе; - сами откривају технике и методе решавања проблема; - формирају став о вредностима.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА

Циљеви предмета су: упознавање и разумевање појава и процеса у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу, разумевање узрочно-последичне повезаности појава и процеса у географском омотачу, картографској писмености и коришћењу географске карте у свакодневном животу, развоју географског мишљења заснованог на повезаности и међуусловљености географских појава и процеса у простору и времену, упознавање основних географских одлика Европе, њених регија и држава, упознавање са комплементарношћу и регионалним разликама планетарног света, развијању ставова о превентиви, заштити, унапређењу животне средине, развијању толеранције, постојања и припадности мултиетничком, мултијезичком и мултикултурном свету, развијању способности за активно стицање и примену знања из географије кроз самостално учење и истраживање.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- упознају основне појаве, процесе и феномене у хидросфери и географски размештај хидрографских објеката, као и њихове одлике;
- схвате значај вода за живот на Земљи;
- упознају биљни и животињски свет, утицај природних фактора и човека на њихов развој, хоризонтални и вертикални распоред, као и међусобну условљеност и значај;
- упознају људске активности које утичу на квалитет животне средине и схвате неопходност њеног очувања, унапређивања и заштите.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГЕОГРАФИЈА		Шести разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	3
2.	ГЕОГРАФСКА КАРТА	13
3.	СТАНОВНИШТВО	10
4.	НАСЕЉА	7
5.	ПРИВРЕДА	12
6.	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИЈСКИ ПРОЦЕСИ	16
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Шести разред
Р. бр.	Област/ тема	Садржај	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи	Начин провере остварености исхода
1.	Друштво и географија		- компетенција за учење - комуникативна компетенција - естетичка компетенција - компетенција за одговоран однос према околини	ГЕ.1.3.1, ГЕ.2.3.1, ГЕ.3.3.1.	По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса; – одређује математичко-географски положај на Земљи.	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова
2.	Географска карта		- компетенција за одговоран однос према здрављу - компетенција за предузимљивост и оријентација	ГЕ.1.1.1, ГЕ.1.1.2, ГЕ.1.1.3, ГЕ.2.1.2, ГЕ.2.1.3, ГЕ.2.1.4, ГЕ.3.1.1,	– анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; – оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе	Домаћи задатак Карта
3.	Становништво		- компетенција за рад са подацима и информацијама	ГЕ.1.3.1, ГЕ.2.3.1, ГЕ.3.3.1, ГЕ.1.3.1, ГЕ.2.3.1, ГЕ.3.3.1.	– доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група	Процењивање рада у пару и у групи Индивидуални рад: панои, Сумативно оцењивање
4.	Насеља		- компетенција за решавање проблема - компетенција за сарадњу			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Шести разред
Р. бр.	Област/ тема	Садржај	Међупредметне компетенције	Стандарди	Исходи	Начин провере остварености исхода
5.	Привреда		дигитална компетенција	ГЕ.1.3.2, ГЕ.3.3.2	– објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; - – доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима.	
6.	Држава и интеграцијски процеси			ГЕ.1.3.2, ГЕ.2.3.2, ГЕ.3.3.2.	– објасни политичко-географску структуру државе; - представи процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света	
7.	Географија Европе			ГЕ.1.4.1, ГЕ.2.4.1, ГЕ.3.4.1.	– објасни како се издвајају географске регије; - – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Шести разред
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
Друштво и географија	Да се ученици: Упознају са наставом географије у 6. разреду успоставља везе између физичко-географских и друштвено-географских објеката, појава и процеса; Одређују математичко - географски положај на Земљи;	фронтални рад, индивидуални облик рада	метода излагања метода разговора метода рада на тексту	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернетматеријал,	- слушају, упоређују, питају - одговарају на питања - дискутују
Географска карта	Анализирају, читају и тумаче опште географске и тематске карте; Оријентишу се користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе; Знају да одреде географске координате на карти Разумеју шта је размер карте и да поделе карте према размери	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуализован и облик рада, рад у пару групни рад	метода излагања, метода разговора, метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације, техника размене искуства, техника вођена дискусија	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернетматеријал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	слушају, посматрају, разговор користе и упоређују већ стечена знања питају - дискутују - показују на карти и у свом атласу - хватају белешке - речунају

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Шести разред
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
Становништво и насеља	Уочавају просторни распоред светског	фронтални рад, индивидуални облик рада,	метода излагања, метода разговора,	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни	- слушају, посматрају, разговор, описују, упоређују, практично
	становништва и његову густину, Могу самостално израчунати природни прираштај, Разликују људске расе и народе света	индивидуали зован и облик рада, рад у пару групни рад	метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, <i>техника вођена дискусија</i>	материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	примењују и врше корелацију на часовима математике, уочавају и демонстрирају
Привреда	Схвате да природна богатства и ресурси нису вечни, Самостално набрајају основне привредне делатности и секторе	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуали зован и облик рада, рад у пару	метода излагања, метода разговора, метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, <i>техника вођена дискусија</i>	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима,	- слушају, посматрају, разговор, упоређују, демонстрирају уочавају, врше корелацију на часовима техничког васпитања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Шести разред
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
				аудио снимак, видео снимак	
Држава и интеграцијски процеси Географија Европе	Упознају географски положај Европе, у чему се састоји њена привредна развијеност, каква је природна разноликост, регионална и политичка подела Упознају Средоземље као посебан туристички центар Европе	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуализован и облик рада, рад у пару	метода излагања, метода разговора, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, техника <i>вођена дискусија</i>	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују, истражују, читају, анализирају; пишу, читају и анализирају реферате и самосталне радове, самостално проналазе и анализирају географске информације

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески Сналажење на карти	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
технологијама и извођење радних задатака.	самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцелу добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцелу Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирале кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА

Циљ: Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
БИОЛОГИЈА		Шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	36
2.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	16
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	6
4.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОГ СВЕТА	6
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	8
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
Р.бр	Исходи	Тема/област	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
1.	– упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; – повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и нивоу организма; – одреди положај органа човека и њихову улогу; – цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; – користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; – хумано поступа према организмима	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	- Грађа живих бића – спољашња и унутрашња. - Грађа људског тела: хијерархијски низ од организма до ћелије. - Једноћелијски организми – бактерија, амеба, ћелија квасца. - Удруживање ћелија у колоније. - Вишећелијски организми – одабрани примери гљива, биљака и животиња. - Основне животне функције на нивоу организма: исхрана,	- Компетенција за учење - Рад са подацима и информацијама - Комуникација - Одговорно учешће у демократском друштву - Естетичка компетенција - Решавање проблема - Сарадња - Дигитална компетенција - Одговоран односпрема околини - Одговоран односпрема здрављу	- У остваривању наставе потребно је подстицати истраживачки рад ученика основних сличности и разлика спољашње и унутрашње грађе и функционисања различитих живих бића, треба користити школски микроскоп, обрађивати примере из непосредног окружења и водити рачуна да се ученици хумано опходе према живим бићима које истражују - Достижање исхода је могуће кроз различите вежбе и практичне активности ученика као нпр. израда плаката (људско тело, упоредни преглед спољашње грађе: човек, један кичмењак, један бескичмењак, биљка, гљива), квиз (нпр. Чији су зуби?), мерење пулса при мировању и физичкој активности, испитивање тока воде кроз биљку, дисековање цвета, размножавање биљака семеном и пелцером, микроскопирање ћелија квасца/инфузоријума/самосталн

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
Р.бр	Исходи	Тема/област	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	које истражује; – групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; – користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; – разматра, у групи, шта икако је учио/учила и где та знања може да примени.		дисање, транспорт и елиминација штетних супстанци, размножавање. - Разлике у грађи биљака, гљива и животиња и начину функционисања, као и сличности и разлике у обављању основних животних процеса. - Откриће ћелије и микроскопа. - Основна грађа ћелије (мембрана, цитоплазма, једро, митохондрије, хлоропласти). Разлика између бактеријске, и биљне и		о направљених препарата, употреба едукативних филмова (нпр. Живот у капи воде) итд.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
Р.бр	Исходи	Тема/област	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
			животињске ћелије. - Ћелијско дисање, стварање енергије, - основне чињенице о фотосинтези.		
2	- направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; - размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација на конкретним примерима; - илуструје примерима међусобни утицај живих бића и узајамни однос са животном средином; - истражи утицај средине на испољавање особина,	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	- Популација, станиште, екосистем, еколошке нише, адаптације, животне форме, трофички односи – ланци исхране. - Абиотички и биотички фактори. Значај абиотичких и биотичких фактора. - Антропогени фактор и облици	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	-Знања и искуства ученика стечена у претходном разреду, треба проширити и надоградити појмовима: животна средина, популација, екосистем и еколошка ниша. -Теме се обрађују уз више вежби теренског типа. -Задаци Истражи и прикажи могу да буду показатељ у којој мери су ученици разумели основне еколошке појмове. Истраживање може да подразумева познат терен, литературу, интернет. Важно је да се обезбеди час за презентовање резултата истраживања, као и да ученици сами процене квалитет и добију

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
Р.бр	Исходи	Тема/област	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	поштујући принципе научног метода; - идентификује примереприродне и вештачке селекције у окружењу иу задатом тексту; - повеже узроке нарушавања животне средине са последицамапо животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљузаштите животне средине; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању,обради података и приказу резултата. - табеларно и графички представи прикупљенеподатке и изведе одговарајуће закључке; разматра, у групи, шта икако је учио/учила и гдета знања може да		загађења. - Угрожавање живих бићаи њихова заштита.	Одговоран односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	повратну информацију од наставника. Акценат треба ставити на односе рзмножавања када су упитању јединке исте популације и трофичке односе када су у питању јединке различитих популација. -Приликом обраде абиотичких фактора, не треба инсистирати на треба инсистирати на груписању већ пажњу усмерити на њихов утицај на раст и развиће. - Антропогени фактор треба обрадити кроз различите облике загађења, без улажења у хемијске процесе јер ученици немају потребна знања из ове области -Требало би укључивати ученике у активности зазаштиту животне средине, мотивисати их да предлажу акције и да на своје вршњаке делујуличним примером.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
Р.бр	Исходи	Тема/област	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	примени.				
3.	- користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; - хумано поступа према организмима које истражује; - истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; - идентификује примереприродне и вештачке селекције у окружењу иу задатом тексту/илустрацији; - повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и	НАСЛЕЂИ ВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈ А	Наследни материјал (ДНК, гени). Телесне и полне ћелије. - Пренос наследног материјала. - Наследне особине (веза између гена и особина, утицај спољашње средине). - Индивидуална варијабилност. - Природна селекција на одабраним примерима. Вештачка селекција. - Значај гајених биљака и припитомљених животиња за човека	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран односпрема околини Одговора н однос према здрављу	- Уводе се нови појмови- ген и ДНК (у једру иливан једра код прокариота), деобе телесних и полних ћелија,количина наследног материјала. - Индивидуалну варијабилност организама у популацији треба повезати са механизмом природне селекције, као еволуционим механизмом који доводи до адаптирања организама на услове животне средине. - Потребно је подстицати ученике да самипронађу примере о деловању природне селекције. За вештачку селекцију потребно је да ученици сами истраже које су биљке и животиње људи почели припитомљавати у прошлости и због чега. - Природну и вештачку селекцију треба реализовати кроз обраду и табеларно и графичко приказивање неколико различитих

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
Р.бр	Исходи	Тема/област	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	приказу резултата. - табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; разматра, у групи, шта икако је учио/учила и где та знања може да примени.				примера, са обавезним извођењем закључака. - Потребно је ученике подстицати да истражују нове примере индивидуалне варијабилности и резултате прикажу одељењу.
4.	– истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; – повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; – групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; – одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Постанак живота на Земљи (прве ћелије без једра, постанак ћелија са једром и појава вишећелијности). „Дрво живота“ (заједничко порекло и основни принципи филогеније, сродност и сличност). Организми без једра. Организми са једром.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална	- Основна идеја коју ученици треба да усвоје је да су сви организми који данас живе на Земљи потомци заједничког претка, који је био једноћелијски организам без формираног једра - Потребно је обрадити улогу ћелија без једра и ћелија са једром у појави вишећелијности. - При разврставању и груписању живог света, треба користити филогенетски приступ, односно заједничко порекло, принцип сродности и сличности. - Положај основних група

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
Р.бр	Исходи	Тема/област	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама; – користи ИКТ и другу		Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрветуживота”.	компетенција Одговоран однос	једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота” треба да има логички след, који произилази из знања о грађи ћелија
	опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. – табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.			према околини Одговоран однос према здрављу	
5 .	- одржава личну хигијену и хигијену животног простора у циљу спречавања инфекција; - доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Обољења која изазивају, односно преносе бактерије и животиње. Бактерије и антибиотици. Путеви преношења заразних	Компетенција заучење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском	- У овој области акценат је на основним чињеницама о превенцији заразних болести, путевима преношења и спречавању ширења - Посебно треба обратити пажњу на антибиотике - Важан део ове области је

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
Р.бр	Исходи	Тема/област	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	психоактивних супстанци; - збрине површинске озледе коже, укаже првупомоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна; - повеже узроке нарушавања животне средине са последицамапо животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; - користи ИКТ и другу опрему у истраживању,обради података и приказу резултата - разматра, у групи, шта икако је учио/учила и гдета знања може да примени		болести. Повреде и прва помоћ:повреде коже, убоди инсеката и других бескичмењака, тровањехраном, сунчаница, топлотни удар. Превенција и понашање ускладу са климатским параметрима. Последице болести зависности – алкохолизма.	друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	упознавање саболестима зависности, нарочито алкохолизмом - Неопходно је подстаћи ученике да сами, уз употребу ИК технологија истражују ову област - Градиво на тему климатских промена обрадити у виду преојекта (радионице, филми приредба) - Препорука је да се за обраду ових појмова повремено доведу стручњаци или одведу ученици у одговарајуће установе.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Шести разред
АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ ПРОЦЕСУ		ЕВАЛУАЦИЈА	КОРЕЛАЦИЈА
ученика	наставника		
Активан приступ при излагању новог градива и изради задатака на часу Практична примена стечених знања Активно учешће у раду Самопроцењивање напретка Запажа, упоређује, примењује, повезује, решава проблем, Организује, повезује знања са другим областима, ослања се на претходно искуство....	Подстицати ученике да опажају, примењују, препознају, упоређују, изводе закључке, повезују знања са другим областима и другим предметима, решавају проблеме, практично примењују. Редовно пратити рад и залагање ученика на часу Водити рачуна о индивидуализацији приступа ученику Подстицати код ученика развој мишљења и разумевања Менторска улога наставника Неговање позитивне климе у одељењу Омогућити подстицајну средину за рад и учење Охрабрује, помаже и подстиче ученика Омогућити ученицима да сами доносе закључке Подстицати ученике на учење Оцењивањем мотивисати ученике за учење Оцењивањем проценити ниво постигнућа ученика Идентификовати напредак у учењу и постигнућима	разговор; одговарање на питања; посматрање ангажованости на часу; константне белешке о напредовању; испитивање; ученички радови и продукти ученичких активности, бележење присуства ученика, домаћи задаци, усмено испитивање, ученички радови, разговор са ученицима, посматрање и стално праћење активности ученика.	Географија Математика Историја Физичко васпитање Српски језик Страни језик Техника и технологија Физика Ликовна култура Верска настава

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА		Шести разред
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања Метода разговора Метода илустрације Метода читања и рада на тексту Метода писања Метода практичних и лабораторијских радова Метода демонстрације	Индивидуални рад Рад у пару Рад у групи Фронтални	Уџбеник, рачунар, ТВ, лупа микроскоп, микроскопски препарати, природни материјал, модели, наставни листићи, панои, тестови, слике, интерактивни уџбеник, кратки филмови, презентације.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај ученика приликом вежбања, избор вежби за учење и вежбање, прилагођавање вежби, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и произво дњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интерес овања и поступа предузимљиво и иницијативно
Предмет Техника и технологија **нема стандарде.**

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА		Шести разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6
2.	САОБРАЋАЈ	14
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	16
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	16
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Ученик ће бити у стању да: Повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; Анализира карактеристике савремене културе становања Класификује кућне инсталације на основу њихове намене	Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Дигитална Компетенција за учење Комуникација	1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Значај и развој грађевинарства. Просторно и урбанистичко планирање Култура становања у урбаним и руралним срединама, објектима за индивидуално и колективно становање, распоред просторија, уређење стамбеног простора. Кућне инсталације	Техника и технологија Занимање Организација Заштита Безбедност професије	Програм се реализује у форми предавања (теоретска настава) и вежби У области животно и радно окружење обрађују се садржаји који се односе на грађевинарство као грану технике. Уз помоћ медија потребно је, у најкраћим цртама, приказати историјски развој грађевинарства и повећати га са побољшањем услова живљења (по могућству интерактивно). Потребно је нагласити значај урбанизма и просторног планирања. Препорука је да се користите рачунарске мапе за одређивање положаја грађевинских објеката у односу на околину. http://urbel.com/prostorni-plan-ovi/ Обезбедити услове за ситуационо учење.	Формативн свакодневно оцењивање Бележење усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци, уредност радног места, систематичност, залагање, самоиницијативност.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Класификује врсте саобраћајних објеката према намени Повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају Повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе Демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном	Одговоран однос према здрављу Техника и технологија за 5. разред (наставна тема: Саобраћај)	2. САОБРАЋАЈ Саобраћајни системи Саобраћајни објекти Управљање саобраћајном сигнализацијом Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају	Саобраћајни објекти Сигнализација Прописи Пешак Бициклиста Јавни саобраћај	Препорука је да се кроз примере симулације, а који су доступни на Интернету, ученици уведу у ситуацију да препознају сигурносне ризике и предвиде опасне ситуације у саобраћају. Уз помоћ мултимедијалних примера објаснити како се управља саобраћајем коришћењем ИКТ и колико такво управљање утиче на безбедност путника и робе. Са аспекта безбедности учесника у саобраћају обратити пажњу на учешће пешака и возача бицикла у јавном саобраћају. За реализацију ових садржаја користити мултимедије као и саобраћајне полигоне практичног понашања у саобраћају у оквиру школе, дворишта, шири ходници или физкултурне сале ради остваривања овог исхода.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци и радног места, Решавање е-тестова, као провера исхода. Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
полигону и/или уз помоћ рачунарске симулације					
Скицира просторни изглед грађевинског објекта Чита и црта грађевински технички цртеж уважавајући фазе изградње грађевинског објекта уз примену одговарајућих правила и симбола Користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3Д приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе	Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Техника и технологија 5. разред (наставна тема: Техника и дигитална писменост Информатика и рачунарство)	3. ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ Приказ грађевинских објеката и техничко цртање у грађевинарству Техничко цртање помоћу рачунара Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација	Слоца Технички цртеж Прибор за техничко цртање	У овом делу програма ученици развијају нове интегрисане модалитете техничке и дигиталне писмености. Ученике треба оспособити зарад у рачунарској апликацији за техничко цртање примереној њиховом узрасту и потребама. Објаснити правила и симболе који се користе у техничком цртању у области грађевинарства. Приликом израде техничких цртежа на папиру и помоћу рачунара препоручује се индивидуални облик рада. Представити могућности и рад са једноставним рачунарским апликацијама за 3Д приказ грађевинских	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица, техничких цртежа.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
савремене културе становања Самостално креира диг италну презентацију и представља је				објекта. Ученицима објаснити појам пресека коришћењем наставних помагала и рачунарске симулације. Како би ученици функционализовали стечена знања предвидите мини-пројекат на тему изра де скице хоризонталног и вертикалног пресека стана у коме ученици живе и уређење стана према истим.	
				Ученици своја решења скицеграђевинског објекта и унутра шњег уређења стана самостално представљају током редовне наставе. У оквиру ових активности предвидети коришћење дигиталн их презентација* које су учени ци израдили.	
Класификује грађевинске материјале према врсти и својствима и		4. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА Подела, врсте и карактеристике	Пројекат Изградња Прерада хране Енергија Уштеда	Ово је сложена наставна област јер се у оквиру ње изучавај у грађевинарство, пољопривре да, енергетика и екологија надовезује се	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
процењује могућности њихове примене Повезује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова Повезује коришћење грађевинских материјала са утицајем на животну средину Описује занимања у области грађевинарства, пољопривреде, производње и прераде хране Изради модел грађевинске машине или пољопривредне машине уз примену мера заштите на раду Образложи на	Естетичка компетенција Компетенција за учење Предузетништво Решавање проблема Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Техника и технологија 5. разред (наставна тема: Ресурси и производња	грађевинских материјала Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди Организација рада у грађевинарству и пољопривреди Обновљиви извори енергије и мере за рационално и безбедно	енергије Рециклажа Заштита животне средине	на знања које су ученици стекли о ресурсима у петом разреду. На почетку рада на овој области упознати ученике, на нивоу обавештености, са основном поделом грађевинских материјала (према пореклу и намени). Врсте, начин производње, основне карактеристике грађевинских материјала и њихову примену објаснити на елементарном нивоу, без улажења у детаље. Препоручљиво је ученицима показати угледне примере појединих грађевинских материјала и ли предавање поткрепити сликама, проспектима или мултимедијом. Уз помоћ мултимедије или слика упознати ученике са врстама грађевинских објеката у оквиру нискоградње, високоградње и хидроградње. Користити	ученика, уредност и тачност скица, техничких цртежа. Доношење и правилна (економична) употреба материјала и алата. Критеријуми за вредновање мини пројекта: Оригиналност Сложеност Техничка документација Избор материјала Тачност израде Квалитет спојева Естетски изглед Функционалност Употребна вредност

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
примеру коришћење обновљивих извора енергије и начине њиховог претварања у корисне облике енергије				раз не узорке материјала. Организовати активне методе рада и учења (рад у	
Правилно и безбедно користити уређаје за загревање и климатизацију простора Повезује значај извођења топлотне изолације са уштедом енергије Реализује активност која указује на важност рециклаже		Коришћење топлотне енергије Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и заштита животног окружења		малим групама) организовати нпр. интерни конкурс за предлог пројекта/ активности којим би ученици приказали да разумеју које активности. подстичу одрживост (нпр. штедна воде и енергије, разврставање отпада, рециклажа) као и да ли повезују значај тих активности са својим будућим животом, животом заједнице као и животом будућих генерација. На крају ове области ученици поступно увести у свет практичног стваралаштва. Кроз практичан рад	Презентација Вредновање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				ученици стечена теоријска знања претварају у функционална, развијајући алгоритамски начин размишљања од идеје до реализације.	
Самостално проналази и информације о условима, потребама и начину реализације макете / модел а користећи ИКТ Припрема и организује радно окружење одређујући одговарајуће алате, машине и опрему у складу са захтевима посла и материјалом који се обрађује израђује макету/модел	Техника и технологија за 5. разред Конструкторско моделовање	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ Израда техничке документације Израда макете/модела у грађевинарству, пољопривреди или модела који корист и обновљиве изворе енергије Представљање идеје, поступка израде и решења производа Одређивање тржишне вредности производа укључујући и оквирну процену трошкова Представљање производа и креирање дигиталне презентације	Макета Модел Алгоритам Идеја Вредновање Тржишна вредност Цена	Препорука је да се пројекти реализују у паровима или малим групама. Ученици се сами одређују за одређену активност у оквиру дате теме која се односи на израду модела разних машина и уређаја у грађевинарству, израду макете грађевинског објекта или стана на основу плана и предлог за његово уређење као и моделовање машина и уређаја у пољопривредној производњи. Користе податке из различитих извора, самостално проналазе информације о условима, потребама и начину	Формативно, свакодневно оцењивање етапа у изради практичног рада ученика. Критеријуми за вредновање завршеног практичног рада: Оригиналност (0-10) Сложеност (0-10) Техничка документација (0-10) Избор материјала

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са при нципима безбедности на раду Учествује у успостављању критеријума за вредновање, Процењује свој р ад и рад других и предлаже унапређења постојеће макете/модела Одреди реалну вредност израђене				реализације Ученици самостално врше мерење и обележавање. Обрада материјала може се вршити индивидуално али је препорука да ученици раде у пару, чиме развијају способност сарадње и социјалних вештина. По завршетку, ученици	(0-10) Тачност израде (0-10) Квалитет Спојева (0- 10) Естетски изглед (0-10) Функционалнос т (0-10) Употребна
макете/модела укључујући оквирну процену				самостално представљају производ/ макету, усмено	Вредност (0- 10) Презентациј

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Шести разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
трошкова				образлажући ток реализације, процењујући оствареност резултата и предлог унапређења. Тежиште оваквог рада није на квалитету коначног продукта већ на процесу који има своје кораке и на сарадничким односима у раду у групи. Ученицима јасно треба указати да се и на неуспелим продуктима може много научити ако се схвати где су грешке направљене. Дискутовати са ученицима и о цени понуђених решења.	а (0-10)

Посете музејима технике, сајмовима и обиласке производних и техничких објеката треба остваривати увек када за то постоје услови, ради показивања савремених техничких достигнућа, савремених уређаја, технолошких процеса, радних операција и др. Када за то не постоје одговарајући услови, ученицима треба обезбедити мултимедијалне програме у којима је заступљена ова тематика.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм наставе и учења *технике и технологије* захтева разноврстан методички приступ с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских садржаја, као и психофизичке могућности ученика. За успешно остваривање програма, односно циља учења, потребно је организovati наставу у складу са следећим захтевима:

- уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко стваралаштво;
- омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду;
- систематизовано излагати ученике проблемским ситуацијама – расподела комплексних задатака на низ једноставнијих захтева, идентификовање елемента који ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато;
- обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на правилну примену техничких средстава и технолошких поступака;
- не инсистирати на запамћивању података, поготову мање значајних чињеница и теоријских садржаја који немају директну примену у свакодневном животу;
- приликом конкретизације појединих садржаја, нарочито упознавања нових и савремених технологија, у обзир узимати специфичности средине и усклађивати их са њеним потребама.

*Акцента треба да буде на дизајну мултимедијалних елемената презентације, начину представљања решења (ток презентације) и развоју вештине комуникације (контакт са публиком), а не на техници израде презентације. У оквиру ове активности потребно је обезбедити простор за дискусију и давање вршњачке повратне информације на основу успостављених критеријума.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај ученика приликом вежбања, избор вежби за учење и вежбање, прилагођавање вежби, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада. Разред: пети

Недељњи фонд часова: 2+1+0,5

Годишњи фонд часова: 126

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		Шести разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	АТЛЕТИКА	21
2.	ГИМНАСТИКА	20
3.	КОШАРКА	22
4.	ОФА РУКОМЕТ	18
5.	ОФА СТОНИ ТЕНИС	18
6.	НАРОДНЕ ИГРЕ	6
7.	ТЕСТИРАЊЕ	3
8.	ОФА – КУМУЛАТИВНИ ЧАС	18
Укупно		126

Кључни појмови садржаја: Здравље, физичка активност, вежбање, превенција, исхрана, спортско рекреативне активности

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Ученик ће бити у стању да: –примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби уз помоћ наставника –уз помоћ наставника направи план активности Атлетика –комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике трчања у свакодневном животу –доводи у везу развој физичких способности (идржљивости, брзине и снаге) са трчњем	Атлетика 2.1.3 2.1.4 2.1.5 2.1.6 3.1.3 3.1.4 3.1.5 Гимнастика 2.1.9 2.1.17 3.1.6 3.1.7 3.1.12	Компетенција за учење Комуникација а Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	Упознавање са планом и програмом АТЛЕТИКА: правилно држање тела ТЕСТИРАЊЕ: Висина, Тежина, Скок у даљ из места ОФА: Упознавање ученика са планом и програмом Рукомет - игра ТЕСТИРАЊЕ: Прегипање у седу, Издржај у згибу ТЕСТИРАЊЕ: Трчање на 30м ОФА: РУКОМЕТ: Хватање и додавање лопте у месту АТЛЕТИКА: Техника трчања АТЛЕТИКА: Техника трчања ОФА: РУКОМЕТ: Хватање и додавање лопте у кретању АТЛЕТИКА: Ниски старт, трчање на 10 м АТЛЕТИКА: Ниски старт, трчање на 10м ОФА: РУКОМЕТ: Вођење лопте једном руком		Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Здравствено васпитање -примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања -чува животну средину током вежбања –примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби уз помоћ наставника –уз помоћ наставника направи план активности	Кошарка 2.1.2 3.1.1 3.1.2 ОФА-Рукомет 2.1.2 3.1.1 3.1.2 ОФА стони тенис 2.1.2 3.1.1 3.1.2		АТЛЕТИКА: Високи старт, трчање на 30м АТЛЕТИКА: Високи старт, трчање на 30м ОФА: РУКОМЕТ: Вођење лопте обема рукама АТЛЕТИКА: Примопредаја штафете АТЛЕТИКА: Примопредаја штафете ОФА: РУКОМЕТ: Скок шут АТЛЕТИКА: Припрема за крос АТЛЕТИКА: Крос-одељењско такмичење ОФА: РУКОМЕТ: Финтирање КОШАРКА: Хватање и додавање лопте у месту КОШАРКА: Хватање и додавање лопте у месту ОФА- РУКОМЕТ: Увежбавање пређених елемената		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Рукомет - правилно хвата и додаје лопту –примењује основна правила рукомета у игри на један гол –комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике рукомета у свакодневном животу –доводи у везу развој физичких способности (координације, и држљивости, брзине и снаге) са рукометом	Народне игре 2.1.2 3.1.1 3.1.2 Тестирање 3.1.16 3.1.17		КОШАРКА: Хватање и додавање лопте у кретању КОШАРКА: Хватање и додавање лопте у кретању ОФА: РУКОМЕТ: Увежбавање пређених елемената КОШАРКА: Вођење лопте једном руком КОШАРКА: Вођење лопте једном руком ОФА: РУКОМЕТ: Шут из трка-Мађарац КОШАРКА: Вођење лопте обема рукама КОШАРКА: Вођење лопте обема рукама ОФА: РУКОМЕТ: Чеони шут КОШАРКА- Скок шут КОШАРКА: Скок шут		
Гимнастика –изводи ротације тела, колутове и прескоке –комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике гимнастике			ОФА: РУКОМЕТ: Бочни шут-шасе корак КОШАРКА: Увежбавање пређених елемената КОШАРКА: Провера пређених елемената ОФА: РУКОМЕТ: Хватање и додавање у тројкама крис-крос		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
(колутове) у свакодневном животу – доводи у везу развој физичких способности (координације покрета, гipкости и експлозивне снаге) са гимнастиком			ГИМНАСТИКА: Колут напред ГИМНАСТИКА: Колут напред ОФА: РУКОМЕТ: Игра са применом правила на један гол ГИМНАСТИКА. Колут назад ГИМНАСТИКА: Колут назад ОФА: РУКОМЕТ Колективна игра у нападу и одбрани		
Кошарка – примењује основна правила кошарке у игри на 2 коша – комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кошарке у свакодневном животу – доводи у везу развој физичких способности (координације, идржљивости, брзине и снаге) са кошарком			ГИМНАСТИКА: Став у упору ГИМНАСТИКА: Став у упору ОФА: РУКОМЕТ: Игра на два гола уз примену основних правила ГИМНАСТИКА: Став у упору, колут напред ГИМНАСТИКА: Став у упору, колут напред ОФА: РУКОМЕТ: Игра на два гола уз примену основних правила ГИМНАСТИКА: Колут назад кроз став у упору Гимнастика: колут назад кроз став у упору ОФА: РУКОМЕТ: Игра на два гола уз примену основних правила НАРОДНЕ ИГРЕ: Моравац		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Народне игре –изведе основне кораке плеса из народне традиције других клтура и игра народно коло			НАРОДНЕ ИГРЕ: Моравац ОФА: С.тенис: Основни ставови,држање рекетаправила игре НАРОДНЕ ИГРЕ: Лесковачка четворка НАРОДНЕ ИГРЕ: Лесковачка четворка ОФА: С.тенис: Жонглирање лоптице НАРОДНЕ ИГРЕ: Чачак ОФА: С.тенис: Одбијање лоптице форхендом ГИМНАСТИКА: Премет странце ГИМНАСТИКА: Премет странце		
Физичко вежбање и спорт –користи основну терминологију вежбања –поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама –примени мере безбедности током вежбања–одговорно се односи према објектима, справама и			ОФА: С.тенис: Одбијање лоптице форхендом ГИМНАСТИКА: Прескок-Разношка ГИМНАСТИКА: Прескок-Разношка ОФА: С.тенис:Одбијање лоптице бекхендом ГИМНАСТИКА: Прескок-Згрчка ГИМНАСТИКА: Прескок-Згрчка ОФА.С.тенис: Одбијање лопте бекхендом ГИМНАСТИКА: Увежбавање пређених елемената ГИМНАСТИКА: Провера пређених елемената ОФА: С.тенис: Сервис форхендом и бекхендом		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			ГИМНАСТИКА: Увежбавање пређених елемената		
реквизитима у просторима за вежбање –примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама –направи план дневних активности			ГИМНАСТИКА: Провера пређених елемената ОФА: С.тенис: Сервис форхендом и бекхендом АТЛЕТИКА: Припрема за крос АТЛЕТИКА: Крос-Одељењско такмичење ОФА: С.тенис: Одигравање по дијагонали форхендом КОШАРКА: Десни двокорак КОШАРКА: Десни двокорак ОФА: С.тенис: Одигравање по дијагонали бекхендом КОШАРКА: Леви двокорак КОШАРКА: Леви двокорак		
			ОФА: С.тенис: Одигравање по паралели форхендом КОШАРКА: Шут са дистанце КОШАРКА: Шут са дистанце ОФА: С.тенис: Одигравање по паралели бекхендом КОШАРКА:Увежбавање пређених елемената КОШАРКА: Провера пређених елемената		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			ОФА: С.тенис: Увежбавање пређених елемената КОШАРКА: Игра КОШАРКА: Игра		
			ОФА: С.тенис: Примена правила стоног тениса кроз игру АТЛЕТИКА: Скок у даљ-увинуће АТЛЕТИКА: Скок у даљ-увинуће ОФА: С.тенис: Појединачна игра-сингл АТЛЕТИКА: Скок у вис-Маказице АТЛЕТИКА: Скок у вис-Маказице ОФА.С.тенис: Игра у паровима АТЛЕТИКА:Бацање кугле-Школска техника АТЛЕТИКА: Бацање кугле-обрајан техника		
			ОФА: С.тенис: Игра мешовитих парова-микс дубл АТЛЕТИКА:Увежбавање пређених елемената АТЛЕТИКА: Провера пређених елемената ОФА: С.тенис: Одељењско такмичење		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	2.1.3 2.1.4 2.1.5 2.1.6 3.1.3 3.1.4 3.1.5 2.1.2 3.1.1 3.1.2		ОФА – КУМУЛАТИВНИ ЧАСОВИ 1. Припрема за јесењи крос 2. Припрема за јесењи крос 3. Јесењи крос 4. Припреме за такмичење - Кошарке 5. Припреме за такмичење - Кошарке 6. Такмичење - Кошарке 7. Припрема за такмичење у бацању Вортекса или кугле 8. Припрема за такмичење у бацању Вортекса или кугле 9. Такмичење у бацању Вортекса или кугле 10. Припреме за такмичење из Малог фудбала 11. Припреме за такмичење из Малог фудбала 12. Такмичење из Малог фудбала 13. Припрема за пролећни крос 14. Припрема за пролећни крос 15. Пролећни крос 16. Излет до 3км 17. Излет до 7км 18. Спортке игре		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај ученика приликом вежбања, избор вежби за учење и вежбање, прилагођавање вежби, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ИКТ	10
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	4
3.	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК ИЗ ОБЛАСТИ ИКТ И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	4
4.	РАЧУНАРСТВО	15
5.	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК ИЗ ОБЛАСТИ РАЧУНАРСТВО	3
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Шести разред	
ТЕМА	Исходи	Садржај	Међупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Начин и поступак провере остварености исхода
ИКТ	На крају теме ученик уме да: ...именује основне компоненте рачунара, наведе примере корисничких програма за одређену намену ... користи програм за управљање документима на рачунару ... разуме поступак дељења докумената преко Google диска ... креира текстуални документ, примењује акције едитовања и форматирања и умеће табеле у документ ... креира, уређује и структурира текстуалне документе који садрже табеле ... креира и обрађује дигиталну слику ... примењује алат за снимање и обраду аудио-записа ... правилно користи ИКТ уређаје ... примењује алат за снимање и обраду видео-записа ... креира, уређује и структурира дигитални садржај (мултимедијалне презентације)	Компоненте рачунара и кориснички програми Управљање документима на рачунару Рад са текстуалним документима и уметање табела Форматирање табела у текстуалном документу Коришћење рачунара за рад са дигиталним сликама Коришћење рачунара за рад са текстуалним документима и дигиталним сликама Снимање и обрада аудио-материјала Снимање и обрада видео-материјала Мултимедијалне презентације		Информатика и рачунарство (5. разред) Ликовна култура	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Шести разред	
ТЕМА	Исходи	Садржај	Међупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Начин и поступак провере остварености исхода
	који садржи табеле, видео и аудио записе	Мултимедијалне презентације			
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	... разликује врсте рачунарских мрежа и разуме структуру веб-адреса ... препознаје и објасни функцију основних интернет сервиса ... ефикасно користи интернет сервисе ... одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу ... приступа интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права ... објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом СС лиценцом ... чува и организује податке локално и у облаку ... примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи ... поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника	Појам и врста рачунарских мрежа и адресирање Интернет сервиси Дигитална писменост Прикупљање података путем онлајн упитника		Информатика и рачунарство (5. и 6. разред)	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Шести разред	
ТЕМА	Исходи	Садржај	Међупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Начин и поступак провере остварености исхода
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК ИЗ ОБЛАСТИ ИКТ И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... одабира технике и алат у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом ... примењује технике и алат у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка ... вреднује своју улогу у групи приликом израде пројектног задатка и активности за које је био задужен	Планирање пројекта Израда пројекта Израда пројекта Евалуација пројекта и закључивање оцена		Информатика и рачунарство (5. разред)	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Шести разред	
ТЕМА	Исходи	Садржај	Међупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Начин и поступак провере остварености исхода
РАЧУНАРСТВО	... разуме разлику између текстуалних и визуелних програмских језика ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, читавања, исписа) ... користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима ... сврсисходно примењује програмске структуре (уграђене функције) ... креира програм линијске структуре у текстуалном програмском језику ... објасни и примени одговарајућу програмску структуру ... разуме и предвиђа резултате наредби гранања ... вреднује своје знање о рачунским и логичким операцијама, линијским и програмима разгранате структуре ... користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности	Наредбе и променљиве у Python-у Основне аритметичке операције у Python-у Уграђене функције у Python-у Програми линијске структуре Програми разгранате структуре Програми разгранате структуре Програми линијске и разгранате структуре Ниске (стрингови) Листе Корњача графика Програми цикличне структуре Програми цикличне структуре Креирање функција у Python-у Програмирање у Python-у Основни алгоритми		Информатика и рачунарство (5. и 6. разред) Енглески језик Математика Физика	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Шести разред	
ТЕМА	Исходи	Садржај	Међупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Начин и поступак провере остварености исхода
	... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања ... креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања ... разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме) ... вреднује своје знање о креирању програма који укључују наредбе понављања, гранања и дефинисане функције у текстуалном програмском језику ... креира програм који укључује математички алгоритам у текстуалном програмском језику				
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК ИЗ ОБЛАСТИ РАЧУНАРСТВО	... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом ... одабира и примењује технике и алат у складу са фазама реализације пројекта ... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради	Планирање пројекта Израда пројекта Евалуација пројекта и закључивање оцена		Информатика и рачунарство (5. и 6. разред)	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Шести разред	
ТЕМА	Исходи	Садржај	Међупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Начин и поступак провере остварености исхода
	материјала и формулацији закључака у вези са темом ... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака ... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка ... вреднује своју улогу у групи приликом израде пројектног задатка и активности за које је био задужен				током појединих часова Практична провера по фазама израде пројекта

КОРЕЛАЦИЈА

Битно је напоменути да постоји корелација са свим наставним предметима коју је најлакше остварити при изради пројектата. Са којим предметимаће бити остварена корелација превасходно зависи од теме и свеобухватности пројекта.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са приредом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја -
- и све друго што ће се применити ускладу са конкретним случајем

Вредновање ученика са тешкоћама у развоју

Елементи вредновања:

- ❖ Однос према раду
- ❖ Праћење постављених задатака
- ❖ Уважавање других ученика и наставника, праћење правила понашања на часу, доношење прибора за рад.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	Свакодневно бележење активности ученика на часу (практичан рад као и усмено одговарање) у евиденције наставника: Водити рачуна о: -свеобухватности одговора -сналажењу у одговарајућим и наменским програмима и апликацијама	континуирано

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
предмета. Процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	мишљења и у знатној мери критички расуђује; Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	-хоризонталном и вертикалном повезивању градива	
		Писане онлајн провере, квизови:	након завршетка теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група), степен знања свих чланова групе, квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (апликација, табела...).	по потреби
Ангажовање и активности ученика у настави	Оцену одличан (5) добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који:	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова)	по потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
	– показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе немачког језика заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању како страног тако и матерњег језика. Током основног образовања ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК		Шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ШКОЛА И ШКОЛСКИ ЖИВОТ	10
2.	ПОРОДИЦА И УЖЕ ОКРУЖЕЊЕ	12
3.	ГЕОГРАФСKE ОСОБЕНОСТИ	12
4.	СТАНОВАЊЕ – ФОРМЕ И НАВИКЕ	14
5.	ЖИВИ СВЕТ – ПРИРОДА, ЉУБИМЦИ	12
6.	ВРЕМЕНСКО ИСКУСТВО И ДОЖИВЉАЈ ВРЕМЕНА	12
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Шести разред	
Област/ тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере остварености исхода
1. Школа и школски живот 2. Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.) 3. Географске особености 4. Становање – форме, навике 5. Живи свет – природа, љубимци 6. Временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност)	Основни ниво ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања,	Сви садржаји у оквиру наставе усмерени су ка оспособљавању ученика да комуницирају и користе циљни језик у свакодневном животу. При томе се води рачуна о томе да се настава одвија у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери, а наставник прилагођава свој говор узрасту и знањима ученика.	Ученик: Уме да опише једноставне ситуације Разуме кратка и једноставна упутства Даје кратка и једноставна упутства и молбе Користи једноставне фразе Усваја правопис и нове речи Може да води једноставан дијалог	Компетенција за целоживотно учење ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног Вештина комуникације усмене и писане комуникације изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин. негује културу дијалога Дигитална компетенција	Енглески језик Српски језик и књижевност Музичка култура Ликовна култура Географија Информатика	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Шести разред	
Област/ тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере остварености исхода
	породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.			подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија у учењу, у слободном времену и комуницирању. Вештина сарадње активно слуша и поставља релевантна питања		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са приредом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК				Шести разред	
Наставне теме	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1. Школа и школски живот	-слушање текста где је описан начин наставе у немачком говорном подручју - учење назива школских предмета на немачком језику -креирање распореда часова на немачком језику	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по групама, индивидуални рад
2. Породица и уже окружење (родбина, пријатељи...)	-слушање кратких и једноставних текстова у којима су представљени чланови породице -описивање своје породице -описивање активности са породицом и пријатељима	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник , свеска, ЦД	рад по паровима, индивидуални рад
3. Географске особености	-слушање текста о главним градовима немачког говорног подручја -усвајање географских појмова (Deutschland, die Schweiz, Österreich, Serbien, die Hauptstadt) -једноставно описивање	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник , свеска, ЦД	рад по паровима и групама, индивидуални рад
4. Становање – форме и навике	-усвајање појмова везаних за становање (das Haus, die Wohnung, die Strasse, die Adresse, die Stadt, das Dorf...) -једноставно описивање властитог становања	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник , свеска, ЦД	рад по паровима индивидуалн и рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК				Шести разред	
Наставне теме	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
5. Живи свет – природа, љубимци	-слушање текста у којем су описани кућни љубимци -учење назива животиња на немачком језику -описивање љубимаца (основне карактеристике)	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник , свеска, ЦД	рад по паровима индивидуалн и рад
6. Временско искуство и доживљај времена (прошлост садашњост, будућност)	-усвајање граматике -исправна употреба глаголских времена -једноставно описивање ситуација у датом времену	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник , свеска, ЦД	рад по паровима индивидуалн и рад

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења предмета: Циљ наставе и учења грађанског васпитања је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		Пети разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ЉУДСКА ПРАВА	8
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	8
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	9
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	11
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					Шести разред
Исходи	Наставна тема и садржај	Међупредметне компетенције	Кључни појмови	Поступак остваривања програма	Начин праћења остваривања исхода
По завршеној области/тема ученик ће бити у стању да: Образложи везу права и одговорности на примеру; Наведе примере за групу права слобода да...и заштита од...; Аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; Штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; Идентификује показатеље кршења права	ЉУДСКА ПРАВА Права и одговорности Моја и твоја права – наша су права. Права и одговорности. Посебна група права: „слобода да...“ и припадајуће одговорности. Посебна група права: „заштита од...“ и припадајуће одговорности. Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности. Право на квалитетно образовање и једнаке могућности за све и припадајуће одговорности. Инклузивно образовање –	Општа Оспособљавање ученика за активно учешће у грађанском животу и друштву Специфичне: Развијање знања, вештина и ставова који омогућавају активну улогу у грађанском животу и друштву Међупредметне: Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	права и одговорности	Ученици су у петом разреду имали сазнања о основним децим правима и изградили су ставове у вези са њима. У шестом разреду ће се права проширити, новим и повезати са људским правима уз интензивније сагледавање суштине људских права у развоју друштвене свести и друштва уопште. Посебна пажња ће се указати праву на квалитетно образовање и инклузију, који су део општих људских права а тиме и децим. Потребно је да ученици разумеју шта је то инклузија у контексту права на образовање, а шта је то сегрегација, посебно када је у питању дискриминација у образовању због личног својства. Постићи толерантно и подржавајуће понашање према ученицима који похађају школу по индивидуалном образовном плану и спремност да пруже помоћ и подршку. Ова област ће се реализовати кроз радионичарски рад. Такође ће се	Праћење и вредновање постигнућа ученика је континуирано, на сваком часу. Прати се: степен активности ученика на часу, индивидуално, у пару или у групи; однос према обавезама и додељеним задужењима а степен и ниво сарадња са другим

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					Шести разред
Исходи	Наставна тема и садржај	Међупредметне компетенције	Кључни појмови	Поступак остваривања програма	Начин праћења остваривања исхода
детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе	квалитетно образовање за све.	Компетенциј а за учење Одговорно учешће у демократско м друштву Комуникациј а Одговоран однос према околини Иницијатива и предузетниш тво		гледати и документарни и кратки играни филмови који се односе на ову проблематику, након којих ће се организовати дискусија и анализа. У раду ће се користити ситуационе радионице, као и радионице из разних приручника Ужичког центра за права детета. Школа је у школској 2018/19.година постала део Пројекта Образовање за права детета. Поред Грађанског васпитања, радионице ће се реализовати и из других предмета у 6. разреду као и часова одељењског старешине. Посебна пажња ће се обратити на дискриминацију деце у образовању и индекс дејих права. Из ове области ће се реализовати и пројектна настава са истраживачким задацима. Конкретизација тема и операционализација пројектне наставе ће се дефинисати заједно са ученицима уз координацију наставника. Продукти ученичких активности и резултата у оквиру	ученицима; мотивисано ст ученика да изнесе свој став, мишљење и да га аргументов ано брани; самостална припрема и презентациј а информациј а о некој теми - истраживач ки задатак Самоиници јативност На крају сваког часа и активности ученицима се даје повратна информациј

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					Шести разред
Исходи	Наставна тема и садржај	Међупредметне компетенције	Кључни појмови	Поступак остваривања програма	Начин праћења остваривања исхода
				пројектне наставе ће се објавити на Сајту школе, ФБ страници школе и ФБ страници „Ужице очима детета“.	а о успешности реализације планираног
Сврсисходно користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт; Образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти на примеру; Разликује стварну партиципацију ученика у одељењу и школи од	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Демократско друштво и партиципација грађана Демократско друштво – појам, карактеристике. Грађанин. Дете као грађанин. Процедуре којима се регулише живот у заједници: ко је овлашћен да доноси колективне одлуке и на основу којих процедура. Власт. Нивои и гране власти. Лествица партиципације ученика у школи: манипулација, декоративна употреба,		демократско друштво, партиципација, грађанин	Област Демократско друштво ће се на почетку фокусирати на кључне појмове демократија, грађанин и демократска власт како бу ученици разумели релацију ових појмова. Биће упознати са овим појмовима кроз кратак развој у историји и са актуелним тенденцијама. Посебно је важно да ученици схватте појам и улогу грађанина у савременом друштву. Ученици ће добити истраживачке задатке, да на примерима и уз објашњења прикажу и представе кључне појмове који се односе на демократију. Посебно ће се апострофирати значај партиципације ученика у одељењу и школи. Нагласиће се значај Ученичког парламента. Потребно је радити на развијању свести ученика о потреби стварне а не декларативне партиципације.	и даје им се могућност да дају коментаре и сугестије. У оцењивању се уважава мишљење вршњака и подстиче се самооцењивање. Посебно се истиче сваки напредак у свим претходно наведеним сегментима оцењивања.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентир одговарајући начин у складу са природом корекције.

и нове и дневне припреме или на неки други

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					Шести разред
Исходи	Наставна тема и садржај	Међупредметне компетенције	Кључни појмови	Поступак остваривања програма	Начин праћења остваривања исхода
симболичке и декоративне;	симболичка употреба, стварна партиципација. Партиципација ученика на нивоу одељења и школе.			Реализација овог тематског дела ће се организовати путем радионица које ће за циљ имати развој критичког мишљења и ставова. Наводиће се примери од стране наставника и ученика и кроз организовану дискусију, ученици ће се путем аргументованог нишљења „борити“ за своје ставове.	
Позитивно користи интернет и мобилни телефон за учење, информисање, дружење, покретање акција; Образложи могући утицај друштвених мрежа на ставове и деловање појединца; Примени 7	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Употреба и злоупотреба интернета и мобилних телефона Позитивно коришћење интернета и мобилног телефона. Шта је дозвољено, а шта није на интернету. Утицаја друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца. Опасности у коришћењу интернета и мобилног телефона.		дигитално насиље, дигитална злоупотреба, предности ИКТ	У овој области обрадиће се злоупотреба интернета и мобилних телефона, али и њихове предности. Ученици ће се упознати са истраживањима која се односе на добре и лоше стране ових видове комуникације. Охрабриваће се да их користе на позитиван начин (за едукацију, информисање, дружење, пружање помоћи и подршке, покретање акција и др.) Посебно ће се обратити пажња на злоупотребу интернета и мобилних телефона када они постају средство насиља (директног или преко посредника), чиме се крше права детета. Ученици треба да схвате	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме ил одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					Шести разред
Исходи	Наставна тема и садржај	Међупредметне компетенције	Кључни појмови	Поступак остваривања програма	Начин праћења остваривања исхода
правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; Препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ;	Дигитално насиље и веза са Конвенцијом о правима детета. Карактеристике и последице дигиталног насиља. Седам правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука. Реаговање у ситуацијама дигиталног насиља. Одговорности ученика и школе.			да је неопходно да се одговорно понашају у коришћењу ових средстава комуникације. Потребно је да знају шта је дозвољено, а шта не, а упутиће се и у појам ауторских права и навођење извора приликом коришћења туђих интелектуалних добара. Потребно је даље развијати свест код ученика и потребу да пријаве сазнање о дигиталном насиљу, као и коме се треба обратити за помоћ у школи. За ове активности користитће се материјал који је припремљен у оквиру пројекта Школа без насиља коју подржава УНИЦЕФ, јер одговара садржају програма за грађанско васпитање шестог разреда. У оквиру ове области, формираће се вршњачки едукатори који ће упознати ученике млађих разреда са насиљем које се дешава на интернету.	
Учествује у избору теме,	ГРАЂАНСКИ		ставови	Ученици ће у оквиру ове области, поред спровођења вршњачке	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме и одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					Шести разред
Исходи	Наставна тема и садржај	Међупредметне компетенције	Кључни појмови	Поступак остваривања програма	Начин праћења остваривања исхода
узорка и инструмента истраживања; Учествоје у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; Презентује спроведено истраживање и добијене резултате; Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; У дискусији показује вештину активног	АКТИВИЗАМ Планирање и извођење истраживања о понашању ученика у школи и њиховим ставовима о употреби/злоупотреби интернета и мобилних телефона. Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем. Избор теме, узорка и инструмента истраживања. Спровођење истраживања. Обрада података. Тумачење резултата. Припрема и презентација добијених резултата.			еукације, као што је напоменуто претходно, спровести мање истраживање ставова и/или понашања ученика, а које је у вези са садржајима треће области. Овај захтев увешће ученике у процедуре истраживања као што су: избор конкретне теме истраживања у оквиру задате области, дефинисање узорка истраживања, одабир инструмента који ће се користити и извођење закључака на основу добијених резултата. Циљ ових активности је да ученици изграде правилан однос према грађанском активизму, где акције, кад год је то могуће, треба заснивати на чињеницама добијеним на основу конкретних истраживања. Да би ученици били успешни у овом захтеву, неопходне су извесне преактивности у којима ће им се појаснитио шта су ставови, који указују на њихову сазнајну, емоционалну и конативну (вољну, делатну) компоненту, што их чини „одговорним” за	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					Шести разред
Исходи	Наставна тема и садржај	Међупредметне компетенције	Кључни појмови	Поступак остваривања програма	Начин праћења остваривања исхода
слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; Учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.				понашање појединаца, јер се људи понашају у складу са својим ставовима. Ученицима треба указати на везу ставова са знањима и повезати са појмовима предрасуде и стереотипи који се односе на неосноване ставове јер се не базирају на тачним и провереним чињеницама, о чему су учили у оквиру програма Грађанског васпитања у петом разреду. Подсетити ученике да предрасуде и стереотипи показују велику отпорност на промену и зато је важно учинити све да се не формирају. У ту сврху користиће се више различитих примера који су ученицима блиски и који показују везу између ставова и понашања. Представиће се неколико једноставних истраживања ставова и/или понашања људи како би ученици имали јасну слику о значају инструмента којим се оно спроводи и на основу ког се изводе закључци. Ученицима ће се дати слободу да	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ					Шести разред
Исходи	Наставна тема и садржај	Међупредметне компетенције	Кључни појмови	Поступак остваривања програма	Начин праћења остваривања исхода
				сами осмисле све кључне елементе истраживања (тему, узорак, инструмент), уз помоћ и подршку наставника. Упитник који ученици буду саставили спровешће се онлине, на Гугл платформи или преко неке друге платформе која нуди бесплатну опцију упитника. Ученици ће се поделити у мање групе. Бираће теме, поред актуелне области о коришћењу интернета, и из других области школског живота и рада који су битни за ученике, па и дечјих права, посебно права на образовање и подршку ученицима. Ученици ће обрадити добијене податке, припремиће презентације и направити критички осврт на свој рад и анализу резултата. На основу ових радњи, потребно је да ученици осмисле акцију или више мањих акција на нивоу разрађених идеја.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Начини прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна подршка

- укључивање у групни рад и вршњачка помоћ у извршавању задатака
- прилагођени задаци и садржаји, према потреби
- подстицање на изношење сопственог мишљења и учешће у играма улога
- размена искустава са колегама
- истицање сваког напретка и похвала са циљем јачања самопоуздања.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова,	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетновисок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се	Непосредно опиисно оцењивање ученика може се вршити кроз: Усмено испитивање; Писмено испитивање; Посматрање понашања ученика; Редовно доношење домаћег задатка; Прегледање свеске; Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
			Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ			Шести разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	заснивају наподацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.		(посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	
	ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери покаује способност употребеинформација; -у знатној мери логички повезује чињенице и		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
			Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности иангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским	На сваком часу токомшколске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
			институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА

Православни катихизис

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ВЕРСКА НАСТАВА		Шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	УВОД	1
2.	ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖИЈЕГ	5
3.	УВОД У НОВИ ЗАВЕТ	5
4.	БОГОЧОВЕК ИСУС ХРИСТОС	17
5.	ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА	8
Укупно		36

Кључни појмови садржаја у оквиру тематских области: Припрема света за долазак Сина Божијег: Јевреји, Месија, Стари Завет, мит, религија... Увод у Нови Завет: Откровење, вере, Јеванђеље, Библија, Апостоли... Богочовек Исус Христос: Бог, Света Тројица, празници... Црква Духа Светога: Литургија, саборност, причешће, вера, православље, Црква...

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Шести разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
I	По завршетку теме ученик ће моћи да: Сагледа саджаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6.разреда основне школе; Моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	УВОД	Циљ наставе у 6. разреду јесте да се покаже да је Син Божији постао нови Адам, преко кога се остварује јединство створене природе и Бога. У контексту догађаја везаних за Христа треба ученицима скренути пажњу на слободу, како Бога, тако и човека, као кључног елемента у остварењу јединства Бога и тварне природе у коме створена природа превазилази смрт. Треба нагласити, такође, да се у случају Христа слобода човека у односу на Бога изражава као вера у Бога Оца и његово обећање, односно као љубав према Богу Оцу која кроз Литургију чини присутним у историји оно што нам је Бог обећао да ће се десити на крају, а то је Царство Божије. Ово треба довести у везу са дефиницијом вере код ап. Павла (Јев.11,1 и даље), коју	Компетенција за учење Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Сарадња Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе. Компетенција за целоживотно учење Уме да процени степен у ком је	По садржајима верске наставе, међупредметн о повезивање се може остварити са садржајима наставних предмета: Српски језик, Историја (средњи век, хришћанство), Географија (регионална географија Еврпе; Опште географске одлике Европе), (демографске и географске одлике средине за које се везује радња дате наставне јединице),	Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Шести разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
			он поистовећује са љубављу, односно са Литургијском заједницом (1Кор. 12-13). - Црква је конкретна литургијска заједница		Грађанско васпитање, Ликовна култура, Музичка култура.	Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе: -теоријска настава (34 часова) -практична настава (2 часа) Место реализације наставе Током реализације програма наставе и учења примењиваће се следећи поступци, начини и облици рада: -Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног
II	Моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе; Моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава; Моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и	ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖИЈЕГ	Теме: Тајна Христова..., Христос је Син Божији који је постао човек..., треба реализовати кроз опис Христовог живота забележеног у Јеванђељима и одлукама 1. и 4. Васељенског сабора, али виђеног, протумаченог из литургијске перспективе. Тиме се показује да је догађај “Христос” истовремено јединство многих преко једног првог Богом, као и то да је Исус Христос конкретна личност у којој је поново остварена заједница створене природе с Богом, због чега је Исус Христос једини спаситељ света, присутан у догађају заједништва с Богом и са људима. На овај закључак	Компетенција за учење Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Шести разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	каже да је он припремао народ за долазак Христа; • моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом.		нас упућује литургијско виђење Христа. На овај начин Христос престаје да буде индивидуа, и постаје оно што јесте личност која да би постојала претпоставља заједницу с Богом, с другим људима и с природом, на шта указује литургијски догађај.	пољима свог деловања. Комуникација Изражава своје ставове, мишљења,		катихизиса, група располаже. -Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, -Имајући у виду захтеве наставног програма и
III	Моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима; Моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка; Моћи да пронађе одређени библијски одељак;	УВОД У НОВИ ЗАВЕТ	Теме: Рођење Христово..., Улога Бога у спасењу..., Улога човека у спасењу... и Христово страдање и васкрсење, треба, такође, реализовати на основу сведочанстава забележених у Св.Писму Новог Завета, а затим и на основу светоотачких тумачења, уз наглашавање да је кључни елеменат у Тајни Христовој слобода, како Бога, тако и човека, и то слобода која се изражава као љубав према другом. Зачеће Господа Исуса Христа од Духа	Компетенција за учење Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. Одговорно учешће у демократском		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Шести разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	Моћи да каже да се Библија користи на богослужењима; • моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе; Бити подстакнут на читање Светог Писма.		Светог и Марије Девојке указује на то да је овај догађај акт слободе, како Бога, тако и човека. Марија је на иницијативу Бога Оца слободно пристала да роди Сина Божијег као човека (в. Лк. 1,34-38). Ово је посебно важно напоменути због тога што се и овде уочава да Бог, приликом сједињења створене природе са њим у Христу, поштује човекову слободу (у овом случају то је била Марија Дјева), као што је поштовао и слободу првог човека Адама. Док је први човек Адам своју слободу	друштву Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Одговоран однос према околини Сагледава које активности (обрасци понашања), на		могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене наставе наставник је извор
IV	Моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“; Моћи да препозна службу	БОГОЧОВЕК ИСУС ХРИСТОС	За разлику од првог човека Адама, који је слободно одбио да остане у заједници с Богом (у чему је и суштина првородног греха), нови Адам, Христос, од почетка до краја остао је у заједници са Богом и поред свих искушења. На то	Одговорно учешће у демократском друштву Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву.		знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. - Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Шести разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	анђела као гласника и служитеља Божијих; Моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе; Моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога; Моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима; Моћи да преприча		указује читав земаљски живот Исуса Христа - почевши од кушања у пустињи, па све до његовог страдања на крсту и смрти. Страдање Христа као Сина Божијег и човека јесте израз његове слободе као љубави према Богу Оцу. Јер, Христос као човек слободно, из љубави према Богу Оцу, иде у смрт. Овде треба нагласити улогу личности (човека) у спасењу природе од смрти. Васкрсење Христово из мртвих је израз слободе, љубави Бога Оца према Христу. То је исказано тврдњом апостола да је Бог Отац Духом Светим васкрсао Исуса из мртвих, да га је васкрсао слободно, из љубави. Међутим, у контексту васкрсења Христовог треба посебно скренути пажњу ученицима на то да Христос не васкрсава сам	Естетичка компетенција Комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу,		простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. -Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата; У раду са ученицима користиће се разноврсни облици рада прилагођени садржајима који се обрађују: Фронтални; Индивидуални; Дијалошки;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Шести разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	библијски опис Рођења Христовог; Моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека;					Тимски; Групни; Илустративни; Практични. Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе)
V	Моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице; Моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова; Моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота; • моћи да уочи да су у Римском	ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА	Да бисмо указали на сличности и разлике између Христа као новог Адама и старог Адама, треба из Старог Завета користити опис стварања и живота првог човека Адама, као и литургијско виђење улоге Бога и човека у спасењу света На примерима православне иконографије који показују Христов живот треба указати на наведене чињенице да је Христос и Бог и човек и да је Христос као личност везан за Бога Оца. (На пример, у сцени рођења Христовог, јасно се види да Христос није	Одговорно учешће у демократском друштву Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. Одговоран однос према здрављу Рад с подацима и информацијама Естетска компетенција Препознаје естетске елементе у различитим		наставник ће остварити на два начина: -процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; -провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Шести разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва; • Моћи да објасни значај доношења Миланског едикта; Моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења.		обично дете, већ Син Божији; Христос у наручју Богородице, за разлику од ренесансног приказивања ове сцене, где се Христос нимало не разликује од обичне новорођенчади, приказује се као онај који благосиља и од кога зависи постојање свих нас, па и Богородице, а не обрнуто, итд.). - Оно што је најважније и што је основни циљ катихизиса јесте то да ученици постану чланови Литургијске заједнице.	контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура.		

Пројектна настава

У плану је наставак пројектне наставе на тему „Сачувајмо наше писмо-ћирилицу.“ Подстакнути темама конкурса „Колевка“ и „Моја отаџбина Србија“ имамо за циљ да ђацима приближимо сам настанак нашег писма као и потребу да се оно сачува јер само писмо једног народа чини његов идентитет. Реализацији теме учествују чланови стручног већа друштвених наука. У разматрање теме узимају се истријски подаци о настанку писма, реформа правописа, саме историјске ситуације, значај писма данас, читање текстова филолога на дату тему, ћирилични натписи...

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

ВЕРСКА НАСТАВА				Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова,	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се	Непосредно опиисно оцењивање ученика може се вршити кроз: Усмено испитивање; Писмено испитивање; Посматрање понашања ученика; Редовно доношење домаћег задатка; Прегледање свеске; Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
			Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА			Шести разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	заснивају наподацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.		(посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	
	ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
			Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА				Шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
			институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноеа, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА
ЗА СЕДМИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период 2023/2024 -2026/2027. године

САДРЖАЈ			
План наставе и учења за седми разред		Биологија	
ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА		Хемија	
Српски језик и књижевност		Техника и технологија	
Енглески језик		Физичко и здравствено васпитање	
Ликовна култура		Информатика и рачунарство	
Музичка култура		ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА	
Историја			
Географија		Немачки језик	
Физика		Грађанско васпитање	
Математика		Верска настава – православни катихизис	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
1.	Српски језик и књижевност	4	144
2.	Страни језик	2	72
3.	Ликовна култура	1	36
4.	Музичка култура	1	36
5.	Историја	2	72
6.	Географија	2	72
7.	Физика	2	72
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	2	72
11.	Техника и технологија	2	72
12.	Информатика и рачунарство	1	36
13.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
УКУПНО: А		28	1008

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА СЕДМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ¹	1	36
2.	Други страни језик ²	2	72
УКУПНО: Б		3	108
УКУПНО: А+Б		31	1116
Ред. бр.	ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ И ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Редовна настава	31	1116
2.	Слободне наставне активности ³	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Ваннаставне активности ¹	1	36
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње	

¹ Ученик бира један од понуђених изборних програма.

² Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса а то су немачки језик и италијански језик.

³ Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задачи наставе предмета Српски језик и књижевност су:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандардасрпског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилскиммогућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његовеусмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писменоизражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања усеби (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованихенциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичкопроцењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служи као изворомсазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценскихостварења (позориште, филм);

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци: упознавање појма синтагма, упознавање развоја књижевног језика, упознати расправу као облик усменог и писменог изражавања, осамостаљивање за анализу лирских, епских и драмских дела, усвојити појмове специфичне за филмску и сценску уметност, систематизовати градиво из свих програмских подручја.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Седми разред
Садржаји програма	Укупно
ЈЕЗИК	61
Граматика	56
Правопис	5
КЊИЖЕВНОСТ	49
Школска лектира	36
Домаћа лектира	13
КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	34
Говорно изражавање	11
Писмено изражавање	23
Укупно	144

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Седми разред	
Р.бр	Нзив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенциј	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	ГРАМАТИКА	Врсте речи Значење и употреба падежа Појам и врсте синтагме Појам актива и пасива Подела реченица према комуникативној функцији Независне предикатске реченице у напоредном односу Конгруенција Кратки акценти Словенски језици и порекло српског	Компетенција за учење Рад са подацима и Информацијама Комуникација	Систематизовати граматичке категорије променљивих речи (род, број, падеж, вид, степен поређења, лице) Систематизујемо стечена знања о падежима и њиховим значењима различите врсте синтагми именичка, апозиција, апозитив) појам пасива који се глуми уз помоћ речце се и пасив саграђен са трпним придевом појам комуникативне функције реченица Посебно уочити на датим примерима различите врсте односа (саставни, раставни, супротни,	CJ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези са облицима речи CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи CJ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: На датим примерима препознају и подсећају се основних значења појединих падежа Уочавање примера падежне синонимије у задатим реченицима Ученици уочавају слагање речи и одступање (неправилности) у изражавању ако се одступи од слагања реченичних делова Ученици повезују градиво историје и српског језика Упознају се са одликама старословенског писма Увођење	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Седми разред	
Р.бр	Нзив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенциј	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		језика		искључни, закључни) Наставник објашњава појам конгруенције На карактеристичним примерима демонстрирају се краткисилазни и кратки узлазни акценти Стварање старословенског језика (Ћирило и Методије, старословенска писма)	чланове у сложенијим примерима СЈ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама СЈ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези са њима)	ученика у главне појмове граматике, српског језика прво теоријски, а потом и практично, применом на примерима Самоевалуација и евалуација Корелација: историја веронаука, традиција, страни језици	
2.	ПРАВОПИС	Велико слово Знакови Интерпункција Писање речце НЕ	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална	Задатим примером утврдити стечена знања о правопису На задатом примеру навести ученике да уочеправилну употребу великог	СЈ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области)у једноставним	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: текстова, табела Самоевалуација и	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Рад на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Седми разред	
Р.бр	Нзив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенциј	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			компетенција Естетичка компетенција	слова, писања речце НЕ, употребу зареза, тачке и зареза, неколико тачака, цртице.	примерима CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму	евалуација Кроз практичне примере ученици показују могућност да самостално користе правописне знаке Дата правописна правила ученици примењују у говорној култури Корелација: страни језици, информатика	тексту-групни рад Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-вежба
3.	ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	Писмене вежбе и домаћи задаци, провере знања	Компетенција за учење Рад са подацима и Информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	Различитим темама развијати ученичку писану културу Занимљивим избором тема мотивисати ученике на испољавање креативности Одређеним темама мотивисати ученике да што више читају и пишу	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Ученици развијају своју писменост Ученици подстичу своју стваралачку моћ и развијају креативност Одговарањем на различите теме ученици негују	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Седми разред	
Р.бр	Нзив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенциј	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				Систематизацијом обрађеног градива мотивисати ученике даусвоје граматичка правила из области врста речи, падежа, реченице, правописа итеорије књижевности	целовит и кохерентан CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај CJ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму	врлинеи позитивне вредносне системе Многобројним примеримаученици евалуирају своје знање Ученици практично примењују усвојена теоријска знања о речима, реченици и падежима Самостално примењују правописна правила Самоевалуација и евалуација Корелација: веронаука, народна традиција, историја, музичко	часова Домаћи задатак- Радна свеска Писана провера- вежба
4.	УСМЕНО ИЗРАЖАВА ЊЕ	Говорне вежбе, изражајно	Компетенција за учење Рад са	Различитим говорним вежбама наставник код	CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички	Комбиновање различитихврста дидактичког	Формативно свакодневно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Седми разред	
Р.бр	Нзив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенциј	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		казивање стихова, јачање вербалног самопоуздања	подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	ученика развија говорну културу Наставник подстиче ученике и упућује их на изражајно казивање стихова Давањем слободе ученицима да се самостално изражавају наставник развија ученичко самопоуздање	исправну реченицу СЈ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и дескриптивни текст и уме да организује смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) СЈ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан СЈ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	материјала: Јавним излагањем ученици развијају реторичке способности Изражајним казивањем стихова потврђују лепоту народног стваралаштва Самосталним изражавањем ученици богате речник и побољшавају свакодневну комуникацију Самоевалуација и евалуација Корелација: реторика, историја,	усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Презентације ученика, паноеи Домаћи задатак Писана провера- вежба дебата
5.	КЊИЖЕВНОСТ	Лирика, епика	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама	Заинтересовати ученике за поједине писце појединоцима из приватног живота.	СЈ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Изражајним	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Седми разред	
Р.бр	Нзив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенциј	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				нарација, дијалог, монолог, унутрашњи монолог) На примерима из свакодневног живота наводити ученике да усвоје знања о приповедним поступцима Поређењем различитих текстова упутити ученике да препознају различите приповедне врсте Мотивисати ученике да праве разлику између народног и уметничког стваралаштва и износе лични став о томе На конкретним примерима из дела наводити ученике	монолог CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, ономатопеја) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: тему, мотив, фабулу, време и место радње, лик... CJ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломка, ликова, карактеристичних ситуација CJ.2.4.5. препознаје и	вредностима тих дела Читајући уче да препознају оно што ће их лично највише заинтересовати и подстаћи да се тиме додатно баве На основу анализе дела стичу знања о приповедним поступцима, перспективи приповедача Упоредјују народно и уметничко прозно стваралаштво и уочавају сличности и разлике Самоевалуација и евалуација Повезивање са савременошћу Корелација су другим	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Седми разред	
Р.бр	Нзив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенциј	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				да дате ситуације повезују са онима из свакодневице и да	лазликује одређене (тражене) стилске фигуре књижевноуметничком тексту СЈ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и	предметима: српски, ликовно, веронаука, географија	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцене	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења Енглеског језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Седми разред
Садржаји програма	Укупно
All About Us	5
Crime	6
The Media	10
Education	6
The Environment	9
Relationships	8
Interests	7
Inventions And Discoveries	5
Travel	10
Писмени задаци	6
Укупно	72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Седми разред
Бр.	Наставна тема	Стандарди	Исходи	Корелација/ међупредмтне компетенције
0.	All About Us Поздрављање и представљање себе и других и тражење / давање основних информација о себи и другима Описивање радњи у садашњости Изражавање припадања и поседовања	1.1.8 1.1.10 1.1.16 1.2.2 1.2.3 1.1.13 1.3.1 2.1.18 2.3.1 2.3.2 3.1.10	По завршеној теми/области ученик је у стању да у усменој комуникацији: -разуме једноставне текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе - поздрав и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства - размени једноставније информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање	Српски језик, Грађанско васпитање/ 2.Вештина комуникације
1.	Crime Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој	1.1.4 1.1.5 1.1.7 1.1.9 1.1.12 1.1.17 2.1.4 2.1.11	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упуту предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости	Српски језик, Грађанско васпитање/ 7. Вештина за живот у демократском друштву, 5. Решавање проблема

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Седми разред
Бр.	Наставна тема	Стандарди	Исходи	Корелација/ међупредметне компетенције
	активности и реаговање на њих Описивање радњи у прошлости Исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања	2.1.19 2.1.24 2.3.3. 3.1.17	- размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	
2.	The Media Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности Описивање радњи у садашњости Описивање радњи у прошлости Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	2.1.3 2.1.8 2.1.12 2.1.20 3.1.17	- разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упуту уобичајене молбе и захтеве - честита, захвали се и извини се користећи мање сложена језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости	Српски језик, Грађанско васпитање, Информатика/ 4. Дигитална компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Седми разред
Бр.	Наставна тема	Стандарди	Исходи	Корелација/ међупредмтне компетенције
			- опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту	
3.	Education Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	1.2.3 2.1.2 2.1.12 2.1.15 2.2.3 3.2.3 3.2.4	- разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту	Српски језик, Грађанско васпитање/ 1. Компетенција за целоживотно учење
	ПИСМЕНИ ЗАДАТАК 1 (децембар)		Писмени задатак	
4.	The Environment Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих	1.1.2 1.1.5 2.1.1 2.1.8 1.1.10 2.1.12 1.1.16 2.1.21 3.1.24	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања	Српски језик, Биологија/ 9. Еколошка компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Седми разред
Бр.	Наставна тема	Стандарди	Исходи	Корелација/ међупредмтне компетенције
	Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања Изражавање припадања и поседовања Изражавање количине, бројева и цена		- опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање - разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену - пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства - пита/каже/израчуна колико нешто кошта	
5.	Relationships Разумевање и давање упутстава Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања) Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору Изражавање допадања и недопадања	1.1.2 2.1.6 2.1.12 2.1.13 2.2.3 3.1.1 2.3.5 1.1.20 2.2.3	- разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих	Српски језик, Географија/ 6. Вештина сарадње

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК				Седми разред
Бр.	Наставна тема	Стандарди	Исходи	Корелација/ међупредмтне компетенције
			- изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење	
6.	Interests Изражавање мишљења	2.1.1 1.1.9 2.1.6 1.1.10 2.1.12 2.1.22 2.1.25 2.2.3	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење	Српски језик, Музичка култура/ 8. Брига за здравље, 11. Предузетничка компетенција,
7.	Inventions And Discoveries Описивање радњи у садашњости Описивање радњи у прошлости Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	1.1.3 2.1.2 1.1.9 2.1.9 2.1.12 2.1.13 1.1.16 2.2.3 2.2.4	- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима	Српски језик, Информатика/ 4. Дигитална компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК											Седми разред				
Бр.	Наставна тема			Стандарди		Исходи						Корелација/ међупредмтне компетенције			
						- саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа									
	ПИСМЕНИ ЗАДАТАК 2 (април)					Писмени задатак									
8.	Travel Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору			1.1.2 2.1.3 2.1.9 2.1.15 2.1.19 2.2.3 1.1.17 2.1.21		- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упуту уобичајене молбе и захтеве - честита, захвали се и извини се користећи мање сложена језичка средства - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима						Српски језик, Географија/ 3. Рад са подацима и информацијама, 10. Естетска компетенција			
Напомена															
Следећи стандарди су присутни на готово свим часовима и зато нису наведени у колони <u>Стандарди</u> :															
ПСТ 1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.1.5 1.1.7 1.1.8 1.1.9 1.1.10 1.1.11 1.1.12 1.1.13 1.1.14 1.1.16 1.1.21															
1.1.22 1.1.23 1.2.1 1.2.2 1.2.3															
ПСТ 2.1.1 2.1.2 2.1.3 2.1.6 2.1.12 2.1.13 2.1.16 2.1.24 2.1.25 2.2.1 2.2.2 2.2.3 2.3.1 2.3.2															
ПСТ 3.1.1 3.1.2 3.1.6 3.1.16 3.1.17 3.1.20 3.1.29 3.2.1 3.2.2 3.2.3 3.3.1 3.3.2 3.3.5 3.3.6															
Због тога ови стандарди нису наведени већ само они који су специфични за одређене наставне јединице															

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
технологијама и извођење радних задатака.	самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ наставе и учења ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
ЛИКОВНА КУЛТУРА	Седми разред
Садржаји програма	Укупно
ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА	19
КОМУНИКАЦИЈА	13
УМЕТНОСТ ОКО НАС	4
Укупно	36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- Разуме појам простора и препознаје га у свакодневном животу, као и у различитим видовима уметничког изражавања – користи традиционалне технике и одабрана савремена средства за ликовна истраживања; – изражава, одабраним ликовним елементима, емоције, стање или имагинацију; – обликује композиције примењујући	Основни ниво ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр.	Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини	ПРОСТОР И КОМПОЗИЦИЈА Композиција Принципи компоновања (ритам, контраст, равнотежа, јединство, хармонија, доминанта); врсте композиција (пирамидална, вертикална, хоризонтална, дијагонална, овална, спирална, слободна) Арабеска Појам, врсте, принципи и начини конструкције, израда арабеске Пропорције Односи величина, пропорције људске	Композиција Елементи композиције Принципи компоновања Арабеска Пропорције Простор Пропорције Кроки Контрапост Анфас Полупрофил Профил Ентеријер Екстеријер Амбијент Склад Естетика Дизајн Рециклажа	Наставник ученике анимира различитим врстама презентација, штампаним фотографијама и репродукцијама уметничких дела како би им приближио основне појмове простора, ликовних елемената, принципа компоновања и различитих врста композиција. Радам натексту и путем визуелних примера из уџбеника ученици самостално, или у парима истражују одређену тему, а затим путем	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Мапа радова ученика Практични рад Усмена провера Индивидуална естетска анализа Естетска анализа кроз дискусију Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
основна знања о пропорцијама и перспективи; – користи, сам или у сарадњи са другима, одабране изворе,	музеј, галерија, атеље,				дискусије изводе закључке и разматрају могуће идеје за реализацију ликовних задатака. Наставник још путем туторијала на YouTube-у ученике упознаје са различитим ликовним техникама. Подстиче ученике да самостално и слободно исказују своја мишљења о уметничким делима. Покреће дискусије естетске анализе на крају наставне целине развијајући код	
податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – представи своје и радове других, кратко, аргументован о и афирмативно; - користи одабране информац ије као подстицај за стваралачк	уметничка радионица...) средњи ниво ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) 2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт напредни ниво ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства материјал, тех-		фигуре, пропорције портрета, кроки Простор Појам и врсте простора (унутрашњи и спољашњи, микро и макро); простор у ликовним уметностима; Амбијент Елементи који чине амбијент (дизајн ентеријера, атмосфера, корисници, утицај амбијента на расположење,			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
и рад опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела	нику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принцип или садржаја на свом раду и на радовима других ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и		активност и учење, обликовање школског простора, поставка изложбе). Перспектива Врсте перспектива: нагомилавање; вертикална; инверзна; иконолошка (семантичка); линеарна (централна, угаона, птичија, жаба); ваздушна, колористичка и полиперспектива.		ученика естетски начин размишљања уз уважавање туђих мерила вредности и ставова. У зависности од ликовног задатка, у току часа организује се индивидуални практични рад, рад у пару, или по групама. Наставник активно учествује у процесу рада ученика својим саветима и коректурама.	
	принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.3.3. користи друга места и изворе да би проширио своја знања из				Поред ових најчешће примењиваних метода рада, наставник ученике упућује на одговоран однос према	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	уметности				средици у којој живе и раде, па у складу са тим подстиче их да дају својдопринос активним планирањем пројектне наставе усмерене ка естетском уређењу просторија школе и школског дворишта. Ученицима ће бити омогућен и додатни радкод куће, а материјале за домаће ликовне задатке имаће прилику да виде на Google classroom.	
- идентификује теме у одабраним уметничким делима и	Основни нивоЛК. 1.1.3. описујесвој рад и радове других (нпр. исказује	Рад с подацима иинформацијама Решавање	КОМУНИКАЦИЈА Комуникативна улогауметности (теме, мотиви и поруке у	Визуелне поруке Тема Мотив Знак Симбол Метафора	Наставник ученике анимира различитим врстама презентација,	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
циљеве једноставних визуелних порука - изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих култура и епоха; – препозна различите врсте фотографија; – самостално креира	утисак) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе гдеможе да прошири своја знањавезана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица. ЛК. 1.3.1. описује разлике које уочавана уметничким радом- вима из различитих земаља, култура и периода ЛК. 1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребназнања и вештине стечени	проблема Сарадња Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини	визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу). Фотографија Историја фотографије (појам, врсте фотографија и техника фотографисања); примена фотографије у свакодневном животу; дигитална фотографија. Кадрирање Портрет (анфас, полупрофил и профил); аутопортрет;	Фотографија Експозиција Бленда Фокус Савремена комуникација Кадар Анимација Сцена Дизајн светла Дизајн звука Сценографија Костимографија	штампаним фотографијама и репродукцијама уметничких дела како би им приближио различите начине визуелне комуникације. Радом на тексту и путем визуелних примера из уџбеника ученици самостално, или у пару истражују одређену тему, а затим путем дискусије изводе закључке и разматрају могуће идеје за реализацију ликовних задатака. Наставник још путем туторијала на YouTube-у ученике	рад ученика Мапа радова ученика Практични рад Усмена провера Индивидуална естетска анализа Естетска анализа кроз дискусију Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
своје фотографи је успешно користећи						
начине кадрирања и технику фотографисања; – уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије; – прави, самостално или у тиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације;	учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) средњи ниво 1.3.1. лоцира одабрана уметничка дела у историј-ски и друштвени контекст 2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне из-ражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности напредни ниво	Предузи мљивост и оријентација ка предузет ништву	однос мотива и простора у којем се он налази; динамика кадра Анимација Врсте анимација (фенакистос коп, праксиноскоп, цртани филм, компјутерска анимација); дизајн карактера анимираних ликова; Покрет, игра, звук Обједињавање игре, покрета и звука (ритуални плесови, карневали, циркуске	Менаџер Презентација	упознаје са различитим ликовним техникама. Подстиче ученике да самостално и слободно исказују своја мишљења о уметничким делима. Покреће дискусије естетске анализе на крају наставне целине развијајући код ученика естетски начин размишљања уз уважавање туђих мерила вредности и ставова. У	часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– разматра своја интересовања и могућности у односу на занимања у визуелним уметностима.	ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципли садржаја на свом раду и на радовима других ЛК.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у Односу на времена станка и према културној Припадности (описује основне		представе, драмска и филмска уметност, перформанс и хепенинг); Организација сцене Презентација Презентовање тема из ликовне уметности путем PowerPoint-a.		зависности од ликовног задатка, у току часа организује се индивидуални практични рад, рад у пару, или по групама. Наставник активно учествује у процесу рада ученика својим саветима и коректурама. Ученици добијају практичне задатке у којима повезујући текстуалне и визуелне информације презентују резултате свог тимског рада. Ученицима ће бити омогућен и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					додатни радкод куће, а материјале за домаће ликовне	
	карактеристике, намеру уметника...) ЛК.3.3.2. описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности				задатке имаће прилику да виде на Google classroom.	
– учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију; – предлаже идеје за уметничку рециклажу, хуманитарне	Основни ниво ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија,	- Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Компетенција за учење - Естетичка компетенција	УМЕТНОСТ ОКО НАС Уметност и технологија Савремена средства израза (видео продукција ликовних дела, инсталације, амбијентална уметност, дигитална фотографија, уметност	Савремена уметност Амбијентална уметност Дигиталне технологије Музеј Галерија Атеље Уметничке организације и удружења Уметничка занимања Уметничко	Доминантан циљ ове области јесте да ученике упозна са савременим средствима ликовног израза и приближи им уметност њиховог краја. У те сврхе, наставник поред наставних метода и дидактичких средстава који су горе	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Мапа радова ученика Практични рад Усмена провера Индивидуална естетска анализа Естетска

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
акције кроз ликовно стваралаштво или обилазак места и установа културе;	атеље, уметничка радионица. ЛК. 1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) средњи ниво 2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне из-ражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности напредни ниво	Комуникација Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	рециклаже. Моје место, мој крај Институције културе, значајни споменици и ликовни ствараоци Западне Србије. Уметничке школе и занимања Преглед средњих школа и факултета за развијање ликовних вештина и знања; врсте занимања ликовних и примењених уметности (сликарство, вајарство, графика, фотографија, сценографија, костимографија, уметничка керамика, индустријски и	наслеђе	наведени користи демонстрације употребе савремених техничких средстава у уметничком изразу. Организује посете галерији, музеју, Уметничкој школи и УВУУ како би ученици из прве руке добили информације о савременом ликовном стваралаштву, али и стваралаштву претходних периода. Битно је код ученика развити могућност разумевања	анализа кроз дискусију Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА						Седми разред
Исходи	Стандарди	међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципли садржаја на свом раду и на радовима других ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, об- лик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других.		графички дизајн, дизајн ентеријера и екстеријера, архитектура, пејзажна архитектура...). Уметничко наслеђе (савремено уметничко стваралаштво нашег краја).		утицаја друштвених околности на резултате уметничких израза. У овој области је предвиђен и практичан рад ученика кроз који би се реализовала пројектна настава усмерена ка естетском уређењу просторија школе и школског дворишта. За те потребе би ученици користили материјале за рециклажу.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

ЛИКОВНА КУЛТУРА			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	Процењују се: вештине ликовног изражавања и разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором за извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија: ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности самостално испуњавањазахтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија: ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда	Формативно оцењивање: бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стањана полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби,или жељи ученика
			Практичан рад Естетска анализа	Након реализације наставне јединице
			Свеска из ликовне културе	На крају наставне године, по жељи ученика (није обавезна)
			Процена наставника о активностима везаних за посете културним догађајима	Током школске године (зависи од активности ученика)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Седми разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
		постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОБАР (3) оцену добија: ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОВОЉАН (2) оцену добија: ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панорама, ППТ, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
МУЗИЧКА КУЛТУРА	Седми разред
Садржаји програма	Укупно
ЧОВЕК И МУЗИКА	8
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	4
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	11
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	11
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (реализује се сваког часа)	2
Укупно	36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Седми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
-повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; – препозна инструменти или групу према врсти композиције у оквиру датог	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - историјско– стилских периода - народног стваралаштва Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.2. структуре и драматургије одређеног музичког жанра МК. 2.1.3. облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене	-компетенција за учење -комуникација -естетичка компетенција -рад са подацима и информацијама -сарадња	ЧОВЕК И МУЗИКА Барок Рођење опере Клаудио Монтеверди Облици вокално-инструменталне музике (ораторијум, кантата). Инструментална музика: солистичко, камерно и оркестарско музицирање. Инструментални облици: свита, концерто гресо. Антонио Вивалди, Јохан Себастијан Бах и Георг Фридрих Хендл. Класицизам Појам сонате и симфоније. Жанрови класичне музике – опера, црквени жанрови, симфонијска, концертантна, камерна (посебно гудачки	барок, ораторијум, кантата, свита, концерто гресо, класицизам, соната, симфонија,	Користити методе/технике облике рада које активирају ученике да буду самосталниј и у раду: анализа музичких примера, фотографија, ППТ, видео материјала. Инсистирање на корелацији са другим предметима: историја, ликовна култура, географија. Коришћење ЛОГОС-овог е- уџбеника: видео и аудио	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и залагања ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Седми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
музичког стила; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампањанота; извођачке и техничке могућности инструмената;	околности настанка жанра и облика музичког фолклора МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту		квартет), солистичка музика. Јозеф Хајдн, Волфганг Амадеус Моцарти Лудвиг ван Бетовен. Развој српске црквене музике.		записи, квизови, ППТ.	
- препозна врсту жичаних инструмента по изгледу и звуку; – опише начин добијања тона код жичаних инструмената; -објасни како је музика повезана са другим	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - музичких инструмената исастава Ученик уме да анализира	-комуникација -естетичка компетенција -компетенција за учење -рад са подацима и информацијама -сарадња дигитална компетенција	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ Жичани: трзалачки и гудачки. Градитељске школе. Појам симфонијског оркестра Српски народни музички инструменти.	мелодија, ритам, инструмент и, симфонијски и оркестар,	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: видео и звучниј записи, фотографија, ППТ, доступне ИКТ апликације. Користити	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и залагања ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Седми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;	повезаност: МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу МК. 3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд				претходна знања ученика. Повезати са историјским контекстом. Коришћење ЛОГОС-овог е-учбеника	појединих часова
– разликује музичке форме барока и класицизма; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника	МК. 1.2.1. именује музичке изражајне елементе МК. 1.2.2. именује извођачки састав МК. 1.2.4. именује српски	-комуникација -естетичка компетенција -компетенција за учење -одговоран однос према здрављу	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне музике барока и		Основни методски приступ је од звука катерији. Јасно формулисати упутства како би ученици знали на шта да	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и активности ученика. Самоевалуација и евалуација на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Седми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
барока и класицизма; – идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба;	музички фолклор МК. 2.2.1. опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са: МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера МК. 3.2.2. жанровским и историјско–		класицизма. Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике.		усмере пажњу приликом слушања. Постепено проширивати опажајни капацитет код ученика усмеравајући их на специфичности музичког дела пре слушања. Ученичка знања из различитих области повезати и ставити у функцију разумевања дела, подстичући креативност и критичко мишљење. Користити илустрације, ППТ и ИКТ	крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Седми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	стилским контекстом звучног примера МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора				када је могуће. Подстићи ученике на изношење свог мишљења уз аргументовано образлагање.	
– изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мањемузичке целине гласом, инструментом или	МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту МК. 3.3.1. изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.	– естетичка компетенција – сарадња – комуникација – одговоран однос према здрављу – компетенција за учење – дигитална компетенција	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Певање песама по слуху и из нотног текста (солмизацијом) самостално и у групи. Певање песама у комбинацији са покретом. Певање и свирање из нотног текста народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом.		Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике за самостални рад, рад упару или групи. Кроз одговарајуће примере музичких вежби и композиција обрадити елементе музичке писмености. Обратити пажњу на	Формативно, свакодневно оцењивање активности ученика, певањем и свирањем. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Седми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – понаша се у складу са правилима			Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских репрезентативних примера (одломака/тема) у стилу музике барока, класицизма.		правилно дисање, положај тела и дикцију. Узети у обзир гласовне могућности ученика. За инструментално музицирање користити ритмичке и мелодијске инструменте. Могу се користити нотни примери који су солмизацијом обрађени. Примељивати принцип активног учешћа ученика на часу. Коришћење аудио или видео снимака или матрица када је могуће. Посета	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Седми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
музичког бонтона у различитим музичким приликама;					концерта, у складу са могућностима	
– критички просуђује утицајмузике на здравље; – користи могућности ИКТ-аза самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	Ученик уме да: МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи предмете из окружења МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела МК. 1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско–ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима МК. 1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски	-естетичка компетенција -комуникација -сарадња -компетенцијаза учење -одговоран однос према здрављу	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШВО Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање ритмичке пратње. Реконструкција музичкихдогађаја у стилу барока и класицизма.		Користити методе/технике иоблике рада који подстичу ученикена музичко стваралаштво, самостално, групно и у пару. Користити корелацију саликовном кутуром. Креативна употреба мултимедија: ППТ,ИКТ, аудио и видео снимци, мобилни телефони.	Формативно, свакодневно награђивање ученика за било који облик музичког стваралаштва. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Седми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	контекст. Ученик уме да: МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте МК. 3.4.2. импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова МК. 3 4.3. осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

МУЗИЧКА КУЛТУРА			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године
			- Усмено одговарање	По потреби
			-Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године, праћење/ пресек на крају године
			Прегледање свески	На крају наставне године
			Певање и/или свирање песама и/или композиција	Пресек стања сваког месеца

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	извођење радних задатака.	стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Препознавање слушаних и обрађених композиција	Свакодневно бележење током године
			Музичко стварање	Свакодневно бележење током године
			- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
			- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	-Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу у хору, приредбама, ваннаставним активностима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноя, ППТ, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА

Циљ учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИСТОРИЈА		Седми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	3
2.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА	21
3.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА	24
4.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА	21
5.	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА	3
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје Повезује историске изворе са установама у којима се чувају Именује нови век и наводи граничне догађаје Користи основне историјске појмове Пореди историјске периоде Разврстава историјске	ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди ком историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације	Компетенција за учење	1. тема ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата. Историјски извори за изучавање периода од Индустијске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).	Историјски извори Историјски периоди Архив Музеј Нови век	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: уџбеника, илустрација, шема, графикана Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима новог века, историјском архиву, евентуално виртуелна посета музеју, локалитету из новог века... Проналажење примера за период Новог века од стране ученика Коришћење	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Посматрање м наставника Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду					БИГЗ-овог е - удбеника: тестови, видео записи са питањима и др.	
Користи основне историјске појмове Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту (Наполеон, Карађорђе. Милош Обреновић) Повеже визуелне и текстуалне информацијеса одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички,	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националнеи опште историје	Компетенција за учење Рад са информацијама и подацима Естетичка компетенција Комуникација	2. тема ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА (од средине XVIII до средине XIX века) Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција,	Револуција (индустријска , политичка, национална:Први и Други српски устанак) Индустријско доба Источно питање Људска права	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, историјске карте, историјских извора, различитих графичких организатора, ППТ, видео материјали, пројектна настава; израда шема и др. Корелација са сродним	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Посматрање наставника Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Дебата Учествовање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
друштвени) Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку Препознаје основне карактеристике различитих идеологија Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и	ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне		просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес). Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење). Живот Срба под османском и хаџбуршком		предметима: српским језиком (Почетак буне на дахије, Бој на Мишару) географија (Европе и Србије), веронаука (покатоличавање, унијаћење, исламизација), ликовно (мотиви Наполеона, подизање устанака и др.), музичко (Ероика), грађанско (људска права, национално ослобођење) кроз интегративну наставу и тематско повезивање Стално коришћење	у неговању сећања Мини истраживачк и задаци (пројктни задаци) Домаћи задатак Писана провера Есеј, прича

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
улогу у групи Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност Изражава своје ставове на аргументован начин Препознаје историјску подлогу савремених инситуција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам уставност) Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у	историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену јереч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске		влашћу. Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај). Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа). Црна Гора у доба владичанства (основна обележја државног и друштвеног уређења). Истакнуте личности: Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта, вожд Карађорђе, кнез Милош, кнегиња		историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (Наполеон, Источно питање), илустрација (Прва индустријска рев.), ППТ, квиз на кахуу и др. Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернет страница (Српска	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
новом веку Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском,	хронологије ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости		Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук		историјска читанка), енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-учбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Обележавање Првог и Другог	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
на основу датих примера Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету Употреби податке из табеле						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
у једноставном истраживању Презентује самостално или у групи резултате једноставног истраживања						
Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основданих примера Препознаје основне карактеристике	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су	Компетенција за учење Рад са информацијама и подацима Естетичка компетенција Комуникација Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу	3. тема ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролећенарода”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског	Антисемитизам Берлински конгрес Независност Србије и Црне Горе	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (колоније, Балкан), ликовно (карикатуре, романтизам, импресионизам) и музичко	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и групи (нпр пројектна настава, активности...) Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
различитих идеологија Анализира процес настанка модерних нација инаводи њихове основне карактеристике Користи основне историјске појмове На карти показује места где су се десили одређени догађаји Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Самостално или у групи реализује једноставне задатке	се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне		царства). Промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање, свакодневни живот). Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој државних установа и политичког живота, унутрашња и спољна политика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хаџбуршком и		васпитање, верска настава, грађанско васпитање, кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (односи између великих сила), илустрација (Друга индустријска револуција), питања, филмова	задачи Писана провера Вежба 15 минута Индивидуални рад: мини истраживање (пројектни задаци), паноеи, предавања и др. Учествовање у неговању сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку Препознаје основне карактеристике различитих идеологија Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско	историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу		османском влашћу). Истакнуте личности: Ђузепе Гарибалди, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица Викторија, Абрахам Линколн, Карл Маркс, браћа Лимијер, Алфред Нобел, кнез Александар Карађорђевић, кнез Михаило, краљ Милан, краљица Наталија и краљ Александар Обреновић, књаз Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, патријарх Јосиф Рајачић, Катарина Ивановић, Светозар Милетић, Бењамин Калај, Алекса Шантић		(Пролазак воза кроз станицу), ППТ, шеме Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноя, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса локалне историје Обележавање добијања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
доба Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Упоредије, анализира и уочава разлике између свог и ставова других Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету	карактеристичних сликовних историјских извора ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости				Независност и Србије на Берлинском конгресу	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Употреби податке из табеле у једноставном истраживању Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку Анализирајућ и дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу Повезује						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)						
Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима: Балкански ратови, Први светски рат Користи основне историјске појмове Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из	Компетенција за учење Рад са информацијама и подацима Естетичка компетенција Комуникација Дигитална компетенција Одговорно учење у демократском друштву	4. тема ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена		Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (Европа, Србија), ликовно (слике Првог светског рата) и музичко	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
историјском контексту: Петар I и Александар Карађорђевић, Николај II Романов, Вилхелм II, Вудро Вилсон Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку: интереси великих сила и савеза; Балкански ратови Уочава везу између развоја српске државности током новог	националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике		научних достигнућа, положај жена). Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња испољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима). Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата,		васпитање (Марш на Дрину, Тамо далеко), верска настава, грађанско васпитање (људска права, право на слободу), српски језик (Плава гробница) кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, филмова	провера Карта Индивидуалн и рад: панои, ППТ - мини истраживањ е (пројектни задаци):Моја породица у Првом светском рату; личности. догађаји Учествовање у неговању сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
века и савремене српске државе Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије Поређи различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности Препознаје	ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС 2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС 2.1.4. препознаје да		пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању). Истакнуте личности: Алберт Ајнштајн, Пјер и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд, Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, краљ Петар и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић,		(Крунисање Петра I, Први светски рат), ППТ, шеме Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса локалне историје Обележавање победе	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва: споменичко наслеђе Балканских ратова, 11. новембар Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку: Балкански ратови и Први светски рат, Србија, Краљевина СХС Уочава утицај историјских догађаја, појава	постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања		Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
процеса на прилике у савременом друштву Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом: прелазак Срба преко Албаније и др. Уочава улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости: "Тамо далеко", Време смрти, Дан шести и др. Раздваја битно од небитног у историјској						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
нарацији Презентује самостално, или у групи,						
визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом Користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући историјски период, догађај и век ; Лоцира на историјској карти најважније појмове Новог века	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и	Рад са информацијама и подацима Комуникација	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА Историјска карта, личности, догађаји... (3 с)	Сви наведени	Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања историјско-географских појмова, кроз испитивањена карти Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе, каху квиза	Иницијално тестирање Карта - провера градива из целокупне историје 7. разреда-извлачење цедуљица са 5 појмова, које треба да покажу за 45 секунди Прегледање свески Израда ленти времена Самоевалуација и евалуација

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
У излагању историјске наративе користи основне научне појмове;	опште историје ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	одређена година, личност и историјски феномен)					

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, као и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Седми разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	фронтална индивидуални групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, , рад сауџбеником, рад са историјским изворима, , рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	уочавају и дефинишу откривено -проналазе оргинална решења, -дебатују уз толерантност за другачије мишљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе -сами откривају технике и методе решавања проблема, -формирају став о вредностима
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ ИНДУСТРИЈСКОГ ДОБА	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад са уџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	Посматра, слуша, бележи, самостално ради, износи своје мишљење, Самостално уочава периоде навременској ленти, ради са историјским изворима
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	уочавају и дефинишу откривено -проналазе оргинална решења, -дебатују уз толерантност за
		сауџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад		другачије мишљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе -сами откривају технике и методе решавања проблема,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Седми разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
				-формирају став о вредностима
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД НА ПОЧЕТКУ XX ВЕКА	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад са уџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	Слушају Памте, питају наставника Решавају задатке, стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оргинална решења, -дебатују уз толерантност за другачије миђљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе; - сами откривају технике и методе решавања проблема; - формирају став о вредностима.

ИСТОРИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се:	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНИСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на	Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	подацима; – критички не расуђује;		
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским , насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГЕОГРАФИЈА		Седми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	3
2.	ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ	20
3.	АЗИЈА	17
4.	АФРИКА	12
5.	СЕВЕРНА АМЕРИКА	6
6.	ЈУЖНА АМЕРИКА	5
7.	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА	4
8.	ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ	5
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Приказује на немој карти: океане, мора, облике разуђености обале, низије, планине, реке, језера, државе, градове Класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске ел. карте ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привр.делатности и гране ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Комуникација	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА Регионална географија принципи регионализације. хетерогеност и хомогеност географског простора. ГЕОГРАФСKE РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ Јужна Европа – културно-цивилизацијске тековине, етничка хетерогеност, туризам, политичка подела. Државе Јужне Европе: државе бивше СФРЈ, Италија, Шпанија и Грчка – основне географске карактеристике. Средња Европа –	Регионална географија РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: ППТ, видео материјали, пројектна настава Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Стално коришћење географскекарте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, табела, ППТ, питања.. Постављање ученика у различите ситуације	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера 15 мин. Са немокартом

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; Описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама;	ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава гео. чињенице, објекте, појаве и процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене гео. податке нанемој карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике		културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, природни ресурси и економски развој, урбанизација, политичка подела. Немачка – основне географске карактеристике. Западна Европа – културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, природни ресурси и економски развој, урбанизација, политичка подела. Француска и Уједињено Краљевство – основне географске карактеристике. Северна Европа – природни ресурси и економски развој,		евалуације и самоевалуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; Објасни формирање политичке карте света; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја	континентата и наводи њихове регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај привреде и пр. делатности ГЕ.3.4.3. објашњава геог. везе		народи, политичка подела. Норвешка – основне географске карактеристике. Источна Европа – културно-цивилизацијске тековине, етничка хетерогеност, природни ресурси и економски развој, политичка подела. Руска Федерација – основне географске карактеристике. Европска унија – пример интеграционих процеса.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
пољопривреде,	и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије					
рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету болести и епидемије						
Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске ел. карте ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Комуникација	АЗИЈА Географски положај, границе и величина Азије. Природне одлике Азије. Становништво Азије. Насеља	АЗИЈА	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка	становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привр.делатности и гране ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава гео.чињенице, објекте,појаве и процесе и односе који су представљени моделом,сликом,графиком,табелом,шемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене		Азије. Привреда Азије. Политичка и регионална подела. Југозападна Азија – природни ресурси и економски развој, културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, урбанизација, политичка подела. Јужна Азија – културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, етничка хетерогеност, урбанизација, политичка подела. Југоисточна Азија – природни ресурси и економски развој, политичка подела. Источна Азија –		облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Стално коришћење географске карте и географског атласа и неке карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: питања, ППТ, видео-записа...е уџбеника Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панорама, кратких записа, кратких излагања Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	током појединих часова Домаћи задатак Писана провера- вежба 15 минута Карта – појмови

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
нестабилност; Доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој	гео. податке на немој карти картографским средствима, графичком, табелом, шемом ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континената и наводи њихове регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте		културно-цивилизацијске тековине, савремени демографски процеси, етничка хетерогеност, природни ресурси и економски развој, урбанизација, политичка подела. Централна Азија – природни ресурси, политичка подела, насеља и становништво.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
земљи; Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; Описује улогу међународних организација у свету	ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај привреде и пр. делатности ГЕ.3.4.3. објашњава геог. везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије					
Приказује на немој карти: океане, мора, облике разуђености обале, низије, планине, реке, језера, државе, градове	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске ел. карте ГЕ.1.3.1. познаје основне	Компетенциј а за учење; Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Дигитална компетенција	АФРИКА Географски положај, границе и величина Африке. Природне одлике Африке.	АФРИКА	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање постигнућа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	појмове о становништву и насељима и уочава	Комуникација			облике рада	
Класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом	њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике континената и наводи њихове регије Средњи ниво ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава гео. чињенице, објекте, појаве и процесе и односе који су		Становништво Африке. Насеља Африке. Привреда Африке. Политичка и регионална подела. Афрички Медитеран и Сахарска Африка. Подсахарска Африка.		Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Стално коришћење географске карте и атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: питања, ППТ, видео-записа.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, презентација, кратких записа, кратких излагања Постављање ученика у различите	усменог ангажовања крајем децембра Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта-појмови

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
становништва у свету; Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; Описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености	представљени моделом, сликом, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене гео. податке нанемој карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о				ситуације евалуације и самоевалуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; Објасни формирање политичке карте света; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и	просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2.. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај привреде и пр. делатности ГЕ.3.4.3. објашњава геог. везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету болести и епидемије Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних						
целина и описује различите начине издвајања регија Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; Доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; Препознаје негативне						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије Описује улогу међународних организација у свету						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Приказује на немој карти: океане, мора, облике разуђености обале, низије, планине, реке, језера, државе, градове Класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену територију Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издаваја просторне	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске ел. карте ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде препознаје привр. делатности и гране ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво ГЕ.2.1.3.	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Дигитална компетенција Комуникација	СЕВЕРНА АМЕРИКА Географски положај, границе, величина и регионална подела Северне Америке. Природне одлике Северне Америке. Становништво Северне Америке. Насеља Северне Америке. Привреда Северне Америке. Политичка подела. ЈУЖНА АМЕРИКА Географски положај, границе и величина Јужне Америке. Природне одлике Јужне Америке. Становништво Јужне Америке.	СЕВЕРНА ЈУЖНА АМЕРИКА	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: Стално коришћење географске карте и атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: мапе, умаиз, уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и др. Упућивање ученика на коришћење	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање постигнућа усменог ангажовања крајем маја Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера-Карта Индивидуални рад, пројектни задаци-панои, мини предавања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
целине са највећом концентрацијом становништва у свету; Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним	препознаје и објашњава гео. чињенице, објекте, појаве и процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене гео. податке на немој карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре		Насеља Јужне Америке. Привреда Јужне Америке.		додатне литературе, интернета, енциклопедија...	
државама; Тумачи и израђује тематске карте становништва по	становништва ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике		Политичка подела.			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
континентима, регијама и одабраним државама; Описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и одабраним државама; Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија; Објасни формирање политичке карте света; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су	континентима и наводи њихове регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објекта, појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај привреде и пр. делатности ГЕ.3.4.3. објашњава геог. везе					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету болести и епидемије Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и	и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; Доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора;						
Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи; Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; Описује улогу међународних организација у свету						
Приказује на немој карти: океане, мора, облике разуђености обале, низије, планине, реке, језера, државе, градове Класификује облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске ел. карте ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о	Компетенција за учење, Комуникација и сарадња, Рад са подацима и информацијама, Дигитална, Естетичка компетенција	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА Географски положај, границе и величина Аустралије и Океаније. Природне одлике Аустралије. Колонијални период и становништво Аустралије.	АУСТРАЛИЈА, ОКЕАНИЈА, ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне	Карта - провера градива из 7 разреда-извлачење цедуљица са 5 појмова, које треба да покажу за 1 минут

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
наведену територију Анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; Објашњава настанак пустиња на територији проучаваног континента; Проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; Укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних	становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привр.делатности и гране ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава гео.чињенице, објекте,појаве и процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.1.4.		Насеља Аустралије. Привреда Аустралије. Океанија – основна географскаобележја. Политичка и регионална подела. ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ Основна географска обележја СИСТЕМАТИЗАЦИЈА		технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: Стално коришћење географскекарте и атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: мапе умаиз уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и др. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија... Коришћење разноврсних техника сумирања градива: мапе ума Проверавање знања	Прегледање свески Самоевалуација и евалуација Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; Тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; Описује узроке и последице урбанизације на различитим континентима, регијама и у одабраним државама; Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и описује различите	приказује понуђене гео. податке нанемој карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе геог.				географских појмова, кроз испитивање на карти Коришћење е уџбеника и каху квива	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
начине издвајања регија; Објасни формирање политичке карте	карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај привреде и пр. делатности ГЕ.3.4.3. објашњава геог. везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије					
света; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност,						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Истражује утицај Европске уније на демографске, економске и политичке процесе у Европи и свету болести и епидемије Доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; Уз помоћ географске карте објашњава специфичности						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
појединих просторних целина и описује различите начине издвајања регија Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност;						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; Препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама; Анализира примере позитивног утицаја човека на животну средину у државама које улажу напоре на очувању природе и упоређује их са сличним примерима у нашој земљи;						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Седми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије Описује улогу међународних организација у свету						

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, као и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА				Седми разред
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	фронтални рад, индивидуални облик рада	метода излагања метода разговора метода рада на тексту	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал,	- слушају, упоређују, питају - одговарају на питања - дискутују
ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуализовани облик рада, рад у пару, групни рад	метода излагања, метода разговора, метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, техника <i>вођена дискусија</i>	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	слушају, посматрају, разговор користе и упоређују већ стечена знања питају - дискутују - показују на карти и у свом атласу - хватају белешке - речунају
АЗИЈА	фронтални рад, индивидуални облик рада,	метода излагања, метода разговора,	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни	- слушају, посматрају, разговор, описују, упоређују, практично
АФРИКА	индивидуализовани облик рада, рад у пару групни рад	метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације	материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са	примењују и врше корелацију на часовима математике, уочавају и демонстрирају

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА				Седми разред
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
		техника размене искуства, <i>техника вођена дискусија</i>	занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	
СЕВЕРНА АМЕРИКА	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуализован и облик рада, рад у пару	метода излагања, метода разговора, метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, техника <i>вођена дискусија</i>	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак	- слушају, посматрају, разговор, упоређују, демонстрирају уочавају, врше корелацију на часовима техничког васпитања
ЈУЖНА АМЕРИКА	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуализован и облик рада, рад у пару	метода излагања, метода разговора, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, техника <i>вођена дискусија</i>	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују, истражују, читају, анализирају; пишу , читају и анализирају реферате и самосталне радове, самостално проналазе и анализирају географске информације

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Ученици воде евиденцију	
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНИСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА

Циљ учења предмета Физике јесте да сви ученици: стекну базичну језичку и научну писменост; оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама; образложе своје мишљење у оквиру дискусије; упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу; развију мотивисаност за учење и напредују ка достизању одговарајућих стандарда.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ФИЗИКА		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ	25
2.	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЋА	12
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА	11
4.	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА	15
5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	9
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци о остваривања програма
1	-Разликује скаларне и векторске физичке величине. -Користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички. -Анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са сталним убрзањем. -Примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења. -Демонстрира појаве: инерције тела убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из окружења. -Самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике (Атвудова машина, колица са теговима...), прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни	Сила и кретање	Сила као узрок промене брзине тела. Појам убрзања. Успостављање везе између силе, масе тела и убрзања. Други Њутнов закон. Динамичко мерење силе. Међусобно деловање два тела – силе акције и реакције. Трећи Њутнов закон. Примери Равномерно променљиво праволинијско кретање. Интензитет, правац и смер брзине и убрзања. Тренутна и средња брзина тела. Зависност брзине и пута од времена при равномерно променљивом праволинијском кретању. Графичко представљање зависности брзине тела од времена код равномерно променљивог праволинијског кретања. Демонстрациони огледи: - Илустровање инерције тела помоћу папира итега. - Кретање куглице низ	-Компетенција за учење -Естетичка компетенција -Комуникација -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Рад са подацима и информацијама -Решавање проблема -Сарадња -Дигитална компетенција	– Поступност (од једноставног до сложеног) при упознавању нових појмова и формулисању закона. – Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено једино демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). – Повезаност наставних садржаја са појавама у свакодневном животу. Излагањем садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе: Како уз сваку тематску целину иду демонстрациони огледи, ученици ће спонтано

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	резултате експеримента. - Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...).		Галилејев жљеб. - Кретање тела под дејством сталне силе. - Мерење силе динамометром. - Илустровање закона акције и реакције помоћу динамометара и колица, колица са опругом и других огледа (реактивно кретање балона и пластичне боце).		пратити ток посматране појаве, а на наставнику је да наведе ученика да својим речима, на основу сопственог расуђивања, опише појаву коју посматра. После тога, наставник, користећи
			Лабораторијске вежбе 1. Одређивање сталног убрзања при кретању куглице низ жљеб. 2. Провера Другог Њутновог закона помоћу покретног тела (коллица) или помоћу Атвудове машине.		прецизни језик физике, дефинише нове појмове (величине) и речима формулише закон појаве. Кадасе прође кроз све етапе уизлагању садржаја теме (оглед, учеников опис појаве, дефинисање појмова и формулисање закона), прелази се, ако је могуће, на презентовање закона уматематичкој форми. Решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблем-ситуација: При решавању квантитативних
2	-Разликује скаларне и векторске физичке величине. -Користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички. -Анализира зависност брзине и пређеног пута од времена код праволинијских кретања са	Кретање тела под дејством силе теже. Силе трења	Убрзање при кретању тела под дејством силе теже. Галилејев оглед. Слободно падање тела, бестежинско стање. Хитац навише и хитац наниже. Силе трења и силе отпора средине (трење мировања, клизања и котрљања). Утицај ових сила на кретање тела. Демонстрациони огледи:	-Компетенција за учење -Комуникација -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Рад са подацима и информацијама -Решавање проблема -Сарадња -Дигитална	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	сталним убрзањем. -Примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења. - Покаже од чега зависи сила трења и на основу тога процени како може променити њено деловање. -Демонстрира појаве: инерције тела, убрзаног кретања, кретање тела под дејством сталне силе, силе трења и сила акције и реакције на примерима из окружења. -Самостално изведе експеримент из области кинематике и динамике (Атвудова машина, колица са теговима...), прикупи податке мерењем, одреди тражену физичку величину и објасни резултате експеримента.		- Слободно падање тела различитих облика имаса (Њутнова цев, слободан пад везаних новчића...). - Падање тела у разним срединама. - Бестежинско стање тела (огледи са динамометром, с два тега и папиром између њих, са пластичном чашом која има отвор на дну и напуњена је водом). - Трење на столу, косој подлози и сл. - Мерење силе трења помоћу динамометра. Лабораторијске вежбе 1. Одређивање убрзања тела које слободно пада. 2. Одређивање коефицијента трења клизања.	компетенција	(рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме, решавање задатака одвија се кроз три етапе: физичка анализа задатка, математичко израчунавање и дискусија резултата. У првој етапи уочавају се физичке појаве на
	- Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинematика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...).				које се односи задатак, а затим се набрајају и речима исказују закони по којима се појаве одвијају. У другој етапи се, на основу математичке форме
3	-Разликује скаларне и	Равнотежа	Деловање две силе на тело,	-Компетенција за	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
	векторске физичке величине. -Користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички. -Примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења. -Покаже врсте и услове равнотежечврстих тела. -Наводи примере простих машина које се користе у свакодневном животу. -Прикаже како сила потиска утиче на понашање тела потопљених у течност и наведе услове пливања тела на води. - Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...).	тела	појам резултатујесиле кроз различите примере слагања сила. Разлагање сила. Појам и врсте равнотеже тела. Полуга, моментсиле. Равнотежа полуге и њена примена. Сила потиска у течности и гасу. Архимедов закони његова примена. Пливање и тоњење тела. Демонстрациони огледи: - Врсте равнотеже помоћу лењира или штапа. - Равнотежа полуге. - Услови пливања тела (тегови и стаклена посуда на води, Картезијански гњурац, суво грождје у минералној води, свеже јаје у води и воденом раствору соли, мандарина са кором и без коре у води, пливање коцке леда на води...). Лабораторијска вежба 1. Одређивање густине чврстог тела применом Архимедовог	учење -Естетичка компетенција -Комуникација -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Рад са подацима и информацијама -Решавање проблема -Сарадња -Дигитална компетенција	закона, израчунава вредност тражене величине. Утрећој етапи тражи се физичко тумачење добијеног резултата. У циљу развијања природно-научне писмености наставник инстистира на систематском коришћењу јединица мере физичких величина SI (међународни систем јединица). Лабораторијским вежбама: Лабораторијске вежбе чине саставни део редовне наставе. Час вежби састоји се из: уводног дела, мерења и записивања података. Добијених мерењима, анализе и дискусије добијених резултата, Извођења закључака. У уводном делу часа наставник: – обнавља делове градива

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци о остваривања програма
			закона.		
4	-Разликује скаларне и векторске физичке величине. -Користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички.	Механички рад и енергија. Снага	Механички рад. Рад силе. Рад силе теже и силе трења. Квалитативно увођење појма механичке енергије тела. Кинетичка енергија тела. Потенцијална енергија. Гравитациона потенцијална енергија тела.	-Компетенција за учење -Комуникација Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
	-Примени Њутнове законе динамике на кретање тела из окружења. -Повеже појмове механички рад, енергија и снага и израчуна рад силе теже и рад силе трења. -Разликује кинетичку и потенцијалну енергију тела и повеже њихове промене са извршеним радом. -Демонстрира важење закона одржања енергије на примерима из окружења. - Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...).		Веза између промене механичке енергије тела и извршеног рада. Закон о одржању механичке енергије. Снага. Коефицијент корисног дејства. Демонстрациони огледи: - Илустровање рада утрошеног на савладавање силе трења при клизању тела по различитим подлогама, уз коришћење динамометра. - Коришћење потенцијалне енергије воде или енергије надуваног балона за вршење механичког рада. - Примери механичке енергије тела. Закон о одржању механичке енергије (Галилејев	-Рад са подацима и информацијама -Решавање проблема -Сарадња -Дигитална компетенција - Одговоран однос према здрављу	који су обрађени на часовима предавања, а односе се на дату вежбу (дефиниција величине која се одређује и метод који се користи да бисе величина одредила), – обраћа пажњу на чињеницу да свако мерење прати одговарајућа грешка и указује на њене могуће изворе, – упознаје ученике с мерним инструментима и обучава их да пажљиво рукују лабораторијским инвентаром, – указује ученицима на мере предострожности, којих

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци о остваривања програма
			жљеб; математичко клатно; тег са опругом) Лабораторијске вежбе 1. Одређивање рада силе под чијим дејством сетело креће по различитим подлогама. 2. Провера закона одржања механичке енергије помоћу колица.		се морају придржавати радисопствене сигурности. Док ученици врше мерења, наставник активно прати њихов рад, дискретно их надгледа и, кад затреба, објашњава им и помаже. При уношењу резултата мерења у ђачку свеску, процену грешке треба вршити само за директно мерене величине, а
5	-Разликује скаларне и векторске физичке величине. -Користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички. -Решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке (кинематика и динамика кретања тела, трење, равнотежа полуге, сила потиска, закони одржања...). -Разликује појмове температуре и количине топлоте и прикаже различите механизме преноса	Топлотне појаве	Честични састав супстанције: молекули и њихово хаотично кретање. Топлотно ширење тела. Појам и мерење температуре. Унутрашња енергија и температура. Количина топлоте. Специфични топлотни капацитет. Топлотна равнотежа. Агрегатна стања супстанције. Демонстрациони огледи: - Дифузија и Брауново кретање. - Ширење чврстих тела, течности и гасова (надувани балон на стакленој посуди - флаши и две посуде са хладном и топлим водом, Гравесандов прстен,	-Компетенција за учење -Комуникација -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву -Рад са подацима и информацијама -Решавање проблема -Сарадња -Дигитална компетенција - Одговоран однос према окоolini	При уношењу резултата мерења у ђачку свеску, процену грешке треба вршити само за директно мерене величине, а

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред
Р. бр.	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма
			издужење жице, капилара...).		
	топлоте са једног тела на друго. -Анализира промене стања тела (димензија, запремине и агрегатног стања) приликом грејања или хлађења. -Наведе методе добијања топлотне енергије и укаже на примере њеног рационалног коришћења.		Лабораторијска вежба 1. Мерење температуре мешавине топле и хладне воде после успостављања топлотне равнотеже.		не и за величине које се посредно одређују.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, као и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Унутар предмета:

- корелација са градивом шестог разреда

Између предмета:

- српски језик и књижевност – рад са текстом и обрада текста приликом израде презентација, читање и разумевање текста, издвајање кључних речи и најважнијих појмова
- математика – рад са табелама, решавање рачунских задатака, графичких задатака

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- информатика и рачунарство – примена ИКТ технологија у изради домаћих задатака, прикупљању података и информација, фотографија и видео клипова
- ликовна култура – израда паноа, плаката, цртежа, модела
- географија – оријентација у простору
- биологија- енергетска вредност уноса хране (као мали пројекат)
- хемија- честични састав супстанције,молекули и атоми
- техничко образовање- полуга, равнотежа, рад и снага
- физичко васпитање- равнотежа тела,полуга

ФИЗИКА		Седми разред
СТАНДАРДИ		
Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1.1. СИЛЕ ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно 1.2. КРЕТАЊЕ ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине 1.4. МЕРЕЊЕ И.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена	2.1. СИЛЕ ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска ФИ.2.1.3. уме да препозна када је полуга у стању равнотеже ФИ.2.1.4. разуме како односи сила утичу на врсту кретања ФИ.2.1.5. разуме и примењује концепт густине ФИ.2.1.6. зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида 2.2. КРЕТАЊЕ ФИ.2.2.1. уме да препозна убрзано кретање 2.4. МЕРЕЊЕ ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.4.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре	3.1. СИЛЕ ФИ.3.1.1. разуме и примењује услов равнотеже полуге ФИ.3.1.2. зна какав је однос сила које делују на тело које мирује или се равномерно креће 3.2. КРЕТАЊЕ ФИ.3.2.1. уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно променљиво праволинијско кретање 3.4. МЕРЕЊЕ ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА		Седми разред
СТАНДАРДИ		
Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице забрзину ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време 1.5. ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА ФИ.1.5.1. зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре ФИ.1.5.2. уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела 1.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији	ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута 2.5. ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА ФИ.2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе одбрзине, односно висине на којој се тело налази ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге ФИ.2.5.4. зна да унутрашња енергија зависи од температуре ФИ.2.5.5. зна да запремина тела зависи од температуре 2.6. МАТЕМАТИЧКЕ ОСНОВЕ ФИЗИКЕ ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина 2.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству	система ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења 3.6. ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА ФИ.3.5.1. разуме да се укупна механичка енергија тела при слободном паду одржава ФИ.3.5.2. уме да препозна карактеристичне процесе и термине који описују промене агрегатних стања 3.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

- Пројектна настава, као један од облика рада, обухвата припрему, израду пројекта, презентацију и дискусију. Пројекат изводе ученици по групама уз асистенцију наставника. Овакав начин рада подразумева активно учешће сваког ученика у групи у оквиру прикупљања података, извођење експеримената, мерења, обраде резултата, припрема презентације и презентовање. Резултат оваквог начина рада је активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање.
- Планирана се пројектна настава у областима: Сила и кретање; Кретање тела под дејством силе теже. Силе трења; Равнотежа тела; Механички рад и енергија. Снага.
- Планирани су истраживачки домаћи задаци, на пример у области Механички рад, енергија, Снага: „Енергетска вредност дневног уноса хране“ и у оквиру области Топлотне појаве „Климатске промене“.
- Подстицање вршњачког учења у различитим фазама наставе и учења, посебно кроз пројектну наставу, рад на истраживачким задацима, приликом међусобног процењивања постигнућа ученика, током реализације радионица, укључивањем ученика у ваннаставне активности промоције и популаризације природних наука...
- Планирани су различити типови домаћих задатака (класични – квалитативни и квантитативни задаци, практични, истраживачки, уз употребу ИКТ-а), при чему наставник води рачуна о нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији. С обзиром да кроз израду домаћег задатка ученици проверавају степен разумевања усвојеног садржаја, коректност урађеног домаћег задатка биће проверена на наредном часу.

НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА

Процес праћења и вредновања ученика треба започети иницијалном проценом нивоа постигнућа ученика. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби.

Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује.

Ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак и других ученика (различите анкете, скале процене, табеле и сл.)

ФИЗИКА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
Процењују се:		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
Вештине изражавања и саопштавања;		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура;		Прегледање свески	На крају наставне године
Рад са подацима и рад на			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ДОБАР (3) оцелу добуја – у доволуној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у доволуној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцелу добуја ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добуја ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Писане провере Ученици дају самопроцену оцелу	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцелу Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА

Циљ учења у настави математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова: 144

Недељни фонд часова: 4

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МАТЕМАТИКА		Седми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	Реални бројеви	20
2.	Питагорина теорема	19
3.	Цели алгебарски изрази	46
4.	Многоугао	20
5.	Круг	18
6.	Обрада података – пројектни задатак	5
Школски писмени задаци Израда + исправка		8
Обнављање градива, иницијални тест, анализа иницијалног теста, пројектни задатак, закључивање оцена		8
Укупно		144

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Седми разред
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Реални бројеви Квадрат рационалног броја. Решавање једначине $x^2 = a$, $a > 0$; постојање ирационалних бројева (на пример решења једначине $x^2 = 2$). Реални бројеви и бројевна права. Квадратни корен, једнакост $\sqrt{a^2} = a $ Децимални запис реалног броја; приближна вредност реалног броја; апсолутна грешка. Основна својства операција с реалним	20	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња Дигитална компетенија Решавање проблема	Ученик ће бити у стању да: Израчуна квадрат реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и Примени одговарајућа својства операција; Одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; На основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевог израза са реалним	МА.1.1.1. МА.2.1.2. МА.2.2.2. МА.3.1.1.	Квадрат рационалног броја; Квадратни корен; ирационални бројеви; Реална бројевна права; Приближна вредност реалног броја; Апсолутна грешка; Директна пропорционалност Продужена пропорција	Увести појам квадрата рационалног броја p/q и илустровати га површином квадрата. Цртање дужи чији је мерни број дати рационални број а затим објаснити пример када мерни број није рационалан. Увести појам ирационалног броја. Доказати колика је страница квадрата чија је површина 2. Кроз одговарајуће примере објаснити узајамно једнозначну везу између тачака на правој с једне и реалних бројева с друге стране. Саопштити ученицима разлику рационалних и ирационалних бројева кроз одговарајуће примере. Објаснити поступак приказивања децималних разломака са	Активност на часу усмени одговор писмене провере домаћи задаци кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом оцена предавања истраживачки задатак однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Седми разред	
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
бројевима. Функција директне пропорционалности $y = kx$, $k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Продужена пропорција.			бројевима; Одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; Нацрта график функције $y = kx$, $k \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$; Примени продужену пропорцију у реалним ситуацијама;			неограниченим бројем децимала који ће представљати изабрани ирационални број. Објаснити да се за рачунање са реалним бројевима користе исти принципи као и у пољу рационалних бројева. За све реалне бројеве без обзира да ли имају коначну или бесконачну децималну репрезентацију увести појам приближне вредности и појам апсолутне грешке. Правила заокругљивања реалних бројева увести на конкретним примерима, посматрањем могућих граница (интервала) у зависности од прецизности, ученици бирају приближне вредности тако да се при заокругљивању бира вредност са мањом апсолутном грешком, након чега се формулишу правила. Реализовати основна	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Седми разред
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						својства операције кореновања у R^+ на примерима при чему се посебно третирају збир, разлика, производ и количник корена и њихови односи са кореном збира, разлике, производа и количника. Увести функцију директне пропорционалности $y = kx$ на конкретним примерима блиским искуству ученика (раст дужине пута са временом	
						путовања при константној брзини, смањење водостаја реке ако је дневни пад протока константан ...). Реализовати тематску јединицу продужена пропорција, такође, на конкретним примерима (подела дате суме у датој размери, одређивање углова троугла ако је дат њихов однос, присуство метала у легурама ...). Посебну пажњу поклонити	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Седми разред	
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						вези продужене пропорције са класичном двојном пропорцијом. Праћење активности ученика на свим пољима рада. Преглед и оцена постигнутих знања о реалним бројевима на тесту.	
Питагорина теорема Питагорина теорема (директна и обрнута). - Важније примене Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}\sqrt{3}\sqrt{5}$ итд Растојање између две тачке у координатном	19	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: Примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима Конструктивно одреди бројеве $\sqrt{2}\sqrt{3}\sqrt{5}$ на бројевној правој Одреди растојање између две тачке у координатном систему	МА.1.3.2. МА.2.3.2	Питагорина теорема; обрт Питагорине теореме Питагорине тројке	Као мотивација за тему могу се користити историјски подаци најпре о потреби човека за употребом и конструкцијом правоуглих троуглова током изградње различитих објеката. На примеру египатског троугла експериментом са конопцем, цртежом или симулацијом на неком од динамичких софтвера упознати ученике са теоремом, а затим је и исказати и дати комплетан доказ. У току вежбања инсистирати на различитим	Посматрање праћење ангажоања ученика продукти учениквих активности писмена провера усмено испитивње домаћи задаци однос према раду ангажовање на креативном домашем задатку ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Седми разред
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
систему						ознакама катета и хипотенузе, као и различитим положајима самог правоуглог троугла, како би се ученици оспособили да Питагорину теорему користе касније у образовању. Упознати ученике са карактеристичним Питагориним тројкама кроз примере и напоменути да таквих тројки има бесконачно много. Формулисати обрат Питагорине теореме и применити га у задацима. Показати примену Питагорине теореме на конструкције дужи чији је мерни број дужине ирационалан број и примену на квадрат, правоугаоник, једнакокраки и једнакостранични троугао, ромб и правоугли и једнакокраки трапез.	
						Увежбавање да примене	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Седми разред
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						Питагорине теореме и на једнакокрако правоугли троугао, правоугли троугао са углом од 30° Увежбавање одређивања растојања двеју тачака у координатном систему. Праћење активности ученика на свим пољима рада. Оцена постигнутих знања о Питагориној теореме	
Цели алгебарски изрази Први део Степен чији је изложилац природан број; Степен декадне јединице чији је изложилац цео број; Операције са степенима; Степен производа, количника и степена.	46	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: Трансформише збир, разлику и производ полинома; Примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; Растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни	МА.1.2.2. МА.1.2.3. МА.2.2.3. МА.3.2.2. МА.3.2.3.	Степен; Степен степена, Степен збира, разлике, количника; Степен са изложиоцем нула или негативним бројем; Полином; Квадрат бинома; Разлика квадрата...	Упознавање ученика са степенима чији је изложилац конкретан природан број и операцијама са таквим степенима. Решавање одговарајућих задатака са степенима. Објаснити практичност примене ових знања у физици и другим наукама. Упознати ученике са појмом алгебарског израза, уз израчунавање вредности једноставнијих израза. Објаснити појам	Активност на часу усмени одговор писмене провере домаћи задаци кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом оцена предавања истраживачки задатак однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Седми разред
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Други део Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира, разлике и производа полинома у сређени облик полинома); Квадрат бинома и разлика квадрата; Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинома и разлику квадрата;			закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); Примени трансформације полинома на решавање једначина;			полинома (моном као специјалан случај полинома). Решавати полиноме на основу познатих закона рачунских операција с бројевима. Објаснити растављање полинома на чиниоце типа: $ax^2 + bx + c$, $a^2 - b^2$, $a^2 + 2ab + b^2$ уз наглашавање сврхе тих трансформација. Кроз примену растављања на чиниоце објаснити решавање једначина облика: $ax^2 + bx + c = 0$ и $x^2 - cx = 0$ Праћење активности ученика на свим пољима рада. Оцена постигнутих знања о целим и рационалним алгебарским изразима	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Седми разред
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Многоугао Појам многоугла; Врсте многоуглова; Збир углова многоугла; Број дијагонала многоугла; Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције); Обим и површина многоугла; Тежишна дуж троугла. - Ортоцентар и тежиште троугла; Сложеније примене ставова подударности.	20	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: Примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; Конструира ортоцентар и тежиште троугла; Примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима	МА.1.3.2. МА.3.3.2.	Многоугао; Ортоцентар Тежиште Ставови подударности	Позивајући се на раније стечена знања о појединим геометријским фигурама, дефинисати многоугао као део равни ограничен многоугаоном линијом. Објаснити зависност збира углова и броја дијагонала ма ког угла од броја његових страница. Кроз одговарајуће примере објаснити конструкцију неких правилних многоуглова (са 3, 4, 6, 8... страница) Објаснити могућност цртања правилних многоуглова са 1,9, 10 итд. страница уз коришћење угломера. Разликовати конструкцију од приближног цртања (скице). На примерима илустровати ситуације када конструктивни	Посматрање праћење ангажовња ученика продукти ученикових активности писмена провера усмено испитивање домаћи задаци однос према раду ангажовање на креативном домаћем задатку ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Седми разред	
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						задатак има више решења или нема решења, али не инсистирати на оваквим задацима. Израчунавање обима и површине многоугла илустровати разноврсним примерима и задацима. Посебну пажњу посветити израчунавању површине правилног шестоугла. Укључити и одређени број практичних примена рачунања површина. Праћење активности ученика на свим пољима рада. Оцена постигнутих знања о многоуглу.	
Круг Централни и периферијски угао у кругу; Обим круга, број π ; Дужина кружног лука; Површина	18	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција	Ученик ће бити у стању да: Примени својства централног и периферијског угла у кругу; Израчуна	МА.1.3.3. МА.2.3.3. МА.3.3.3.	Круг; периферисјки угао; централни угао; ротација; кружни исечак;	Кроз предавање увести појам централног и периферијског угла круга и кроз доказ објаснити њихов однос. На адекватан начин објаснити обим и површину круга. Кроз одговарајуће примере	Посматрање праћење ангажовња ученика продукти ученикових активности писмена провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Седми разред
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.		Решавање проблема Сарадња	обим и површину круга и његових делова; Преслика дати геометријски објекат ротацијом;		кружни прстен; број π	на неким моделима експерименталним путем објаснити сталност односа обима и пречника круга, уз увођење броја π . Извести обрасце за дужину кружног лука, површину кружног исечка и површину кружног прстена. У практичним израчунавањима користити приближну вредност 3,14 али повремено радити и са проценама 3,142; 22/7; 3,1. У оквиру дела теме који се односи на ротацију, треба се ограничити на ротације једноставнијих фигура око задате тачке и за задати угао. Објаснити ученицима позитиван и негативан смер ротације и урадити неколико примера ротације у координатном систему. Важно је да ученици уоче да се дужине дужи и величине углова не мењају при	усмено испитивње домаћи задаци однос према раду ангажовање на креативном домаћем задатку ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА							Седми разред
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						ротацији. Праћење активности ученика на свим пољима рада. Оцена постигнутих знања о кругу.	
Обрада података Средња вредност Медијана Мод.	5	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: Одређује средњу вредност, медијану и мод.	МА.1.5.1. МА.1.5.2. МА.1.5.3. МА.1.5.4. МА.2.5.3. МА.2.5.4. МА.3.5.3. МА.3.5.4.	- Средња вредност; - медијана; - мод	Ову тему реализовати као пројектни задатак. Циљ пројектног задатка је да ученици овладају појмовима средња вредност, медијана и мод и истовремено се увере у применљивост обраде података у свакодневnoj пракси. Препорука је да се пројектни задатак реализује на конкретним примерима и предлог је да у седмом разреду то буде прикупљање, обрада и анализа података добијених анкетом. Теме се могу одабрати из животног окружења и њихов садржај би требало да буде близак узрасту ученика (на пример: коришћење ИКТ од стране	Посматрање праћење ангажовња ученика продукти ученикових активности однос према раду ангажовање на пројектном задатку ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Седми разред	
Садржаји програма	Број часова	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						ученика, расподела слободног времена ученика, еколошка свест младих ...). Број питања у анкети не мора бити велики, највише 5-6, а истраживање треба реализовати тако да узорак не буде премали, али ни превелик и да се може реализовати у најближем окружењу (школа, породица, комшилук ..	

Пројектни задатак – Програмом је планиран и један пројектни задатак, по избору наставника и ученика. Примери могућих пројектних задатака: Ученици се поделе у групе, свака група да има најмање 4 ученика. Свака група треба да састави анкету о коришћењу мобилног телефона и интернета у сврху учења. Ученици раде анкете на основу одговора ученика из других одељења (свака група анкетира различито одељење, може се поделити да једна група анкетира пети разред, друга шести итд.). Свака група треба да одреди средњу вредност, медијану и мод и да податке представи презентацијом и графички. Улога наставника је да координира рад група, по потреби помаже ученицима, проверава да ли су анкете и обраде података урађене по договору и да ли сви ученици учествују у раду. Ученици састављају анкете, испитују друга одељења и све то представљају графички, праве презентације и одређују средњу вредност, медијану и мод. Свака група представља своје прикупљене податке и свако од ученика учествује у излагању.

Корелација са градивом изучаваним у претходним разредима, ликовном културом, техником и технологијом, информатиком и рачунарством, српским језиком, физиком, географијом и хемијом.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

МАТЕМАТИКА					Седми разред
СТАНДАРДИ					
Р.бр	Наставна тема	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво	Образовни стандарди
1.	Реални бројеви	Ученик/ца: уме да препозна скуп реалних бројева, као унију рационалних и ирационалних бројева, да уз коришћење основних примера схвати појам квадрата рационалних бројева и квадратног корена. Уз помоћ слике види реалне бројеве као тачке на бројевној пра	Ученик/ца: изводи операције квадрирања у скупу рационалних бројева, кореновања, да схвата реалне бројеве као дужинске мере на бројевној правој одређене дужима које представљају такву меру и правилно употребљава одговарајуће ознаке. Користи бројеве и бројевне изразе у једноставним задацима	Ученик/ца: схвата смисао речи реални бројеви, квадрирање рационалних бројева, кореновање облика а , бројевна права, децимални запис реалног броја и изводи сложене операције са истим. Користи особине квадратног корена.	- МА.1.1.1. - МА.2.1.2. - МА.2.2.2. - МА.3.1.1.
2.	Питагорина теорема	зна Питагорину теорему и уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему.	зна Питагорину теорему и уме да решава задатке примењујући исту.	зна Питагорину теорему и уме да примени исту код свих геометријских фигура које су до сада изучавали и у којима се може уочити правоугли троугао.	-МА.1.3.2. - МА.2.3.2
3.	Цели алгебарски изрази	уме да уз коришћење једноставних примера схвати појам степена и савлада основне операције са степенима.	оперише са степенима, сабира и одузима полиноме. Солидан степен увежбаности.	користи особине степена, увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставнији облик.	- МА.1.2.2. - МА.1.2.3. - МА.2.2.3. - МА.3.2.2. - МА.3.2.3
4.	Многоугао	влада појмовима:	уме да врши приближну	уме да врши приближну	- МА.1.3.2.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА					Седми разред
СТАНДАРДИ					
Р.бр	Наставна тема	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво	Образовни стандарди
		многоугао, појам, врсте, дијагонале и збир углова многоугла, обим и површина многоугла. Уме да их нацрта користећи прибор. Разликује неке врсте многоуглова.	конструкцију ма ког правилног многоугла. Да зна основне обрасце са многоуглом.	конструкцију ма ког правилног многоугла и геометријску конструкцију појединих правилних многоуглова, са 3, 4, 6, 8 и 12 страница. Да зна најважније обрасце у вези са многоуглом и да може да их примени у задацима.	- МА.3.3.2
5.	Круг	влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор;	користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена.	одреди централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину лука и познаје својства круга и уме да их примени.	- МА.1.3.3. - МА.2.3.3. - МА.3.3.3.
6.	Обрада података	уме да податке из табеле прикаже графиком и обрнуто Ученик уме да одреди задати проценат неке величине.	уме да чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу). Ученик уме да примени процентни рачун у једноставним реалним ситуацијама	уме да одреди положај (координате) тачака које задовољавају сложеније услове, да тумачи, да прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; црта график којим представља међузависност величина, да примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама.	- МА.1.5.1. - МА.1.5.2. - МА.1.5.3. - МА.1.5.4. - МА.2.5.3. - МА.2.5.4. - МА.3.5.3. - МА.3.5.4.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Ученици воде евиденцију	
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцене	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА

Циљ: Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
БИОЛОГИЈА		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	8
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	31
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	14
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	11
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	8
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења; Упореди полно и бесполно размножавање; Идентификује разлике између митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и основну улогу гентичког материјала у ћелији; Шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према Менделовом правилу;	БИ.1.3.1. БИ.1.3.2. БИ.1.3.3. БИ.1.3.4. БИ.1.3.5. БИ.1.3.6. БИ.1.3.7. БИ.1.3.1 0. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.1.6.4. БИ.2.3.1. БИ.2.3.2. БИ.2.3.3. БИ.2.3.4. БИ.2.3.6. БИ.2.6.1 БИ.2.6.3 БИ.3.3.1. БИ.3.3.3. БИ.3.3.5. БИ.3.3.6.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА Деоба ћелије (хромозоми, настајање телесних и полних ћелија. ДНК и појам гена (алел, генотип, фенотип). Прво Менделово правило, крвне групе, трансјузија и трансплантација. Наслеђивање пола. Наследне болести. Животни циклуси биљака и животиња. Смена генерација. Једнополни и двополни организми. Значај и улога полног размножавања.	Ћелијске органеле Ћелјски метаболизам Једно ДНК Ген Хромозом хроматиде Кариотип Ћелијски циклус Хаплоидан и диплоидан број хромозома Хомологи хромозоми Митоза Мејоза Кариограм Генски локус Генски алел Доминантни и рецесивни алели Менделова правила наслеђивања Телесни и полни	Потребно је повезати знања ученика о појмовима гена и ДНК и њиховом положају у ћелији прокариота и еукариота. Уводи се појам хромозома (од чега се састоје, како изгледају у деоби и ван ње, улога хромозома у контроли метаболизма ћелије, при чему је појам метаболизма познат из претходног разреда). На примеру људског кариограма, објаснити парове хромозома и да хромозоми једног пара се називају хомологи хромозоми. Најприкладније је да ученици користе моделе деоба које могу сами да направе. На основу модела ученик може да опише ток сваке деобе, да их упореди и да направи табелу разлика митозе и мејозе. Важно је надовезати садржај	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак лабораторијске вежбе проблемски задаци Писана провера Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора Задаци са означавањем Задаци вишеструког

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				хромозоми Наследне болести	о размножавању на садржај који се односи на ћелијске деобе. Бесполно размножавање треба повезати са митозом и настанком идентичних ћелија, због чега су потомци генетички идентични једном родитељу. Потребно је дати примере бесполног размножавања код биљка и животиња. Полно размножавање треба повезати са мејозом, деобом којом настају гамети, чијим спајањем ће се гени родитеља искомбиновати, у јединствену комбинацију коју свака јединка носи. Ток развића ишећелијских организама објаснити на моделу човека, а ученици самосталним истраживањем треба да дођу до података о животним циклусима животиња из непосредног окружења. Објаснити појам генотипа	избора Спаривање појмова Задаци есејског типа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					кроз постојање два алела за један ген на хомологим хромозомима (један наслеђен од маме, а други од тате), а фенотипа на видљивим особинама. Треба дати шему наслеђивања неке особине (светле очи/тамне очи) у једној генерацији и на њој објаснити Менделово правило. Као примере промена стања организма или наследних болести могу се навести болести које зависе: само од наслеђених гена (срасли прсти, једна врста патуљастог раста), од наслеђених гена и начина живота (дијабетес), оне које су везане за полне хромозоме (хемофилија), болести које су одређене већим бројем гена и такође зависне од начина живота (шизофренија), или су	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					последица прмене у броју хромозома (Даунов синдром).	
Упореди организме на различитим позицијама на «дрвету живота» према начину на који обављају животне процесе; Користи микроскоп за посматрање грађе гљива, биљних и животињских ткива;	БИ.1.1.3. БИ.1.1.4. БИ.1.2.1. БИ.1.2.2. БИ.1.2.3. БИ.1.2.4. БИ.1.2.5. БИ.1.2.6. БИ.1.2.7. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.1.6.4. БИ.2.2.1. БИ.2.2.2. БИ.2.2.3. БИ.2.2.4. БИ.2.2.5. БИ.2.2.6. БИ.2.6.1. БИ.2.6.3. БИ.3.1.3. БИ.3.2.1. БИ.3.2.2. БИ.3.2.3.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенци Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА Појам симетрије-типични примери код једноћелијских и вишећелијских организама. Симетрија, цефализација и сегментација код животиња. Присуство/ одсуство биљних органа. Ћелије са специфичном функцијом: мишићне, крвне, нервне, ћелије затварачице... Грађа и улога ткива, органа, органских система и	Асиметрија Двобочна и зрачна симетрија Чланци Једноћелијске еукарије Гљиве Мицелијум-хифе Хитин Спорангија-плодоношотело Животни процеси биљака Васкуларне биљке Биљна ткива Смена генерација Спорофит-гамефит Цвет Монокотиледон е и дикотиледоне биљке Творна и трајна	Акценат треба да буде на ученичком истраживању основних принципа организације живих бића и значају ткива, органа и органских система и за функционисање организма. Симетричност тела треба обрадити као особину која се јавља у свим групама живих организама (једноћелијских и вишећелијских), са типичним примеријам радијалне (зрачне), билатералне (двобочне) симетрије и асиметрије. Код обраде симетрије/ асиметрије једноћелијских организама корисити примере познатих врста које су обрађиване у претходним разредима. Посебно обратити пажњу на појаву симетрије/асиметрије код биљака (симетрија	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Сумирање постигнућа усменог ангажовања крајем децембра Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Проблемски задаци Писана провера Објективни тестови са допуњавањем

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			значај за функционисања организма. Компаративни преглед грађе главних група биљака, гљива и животиња.	ткива Епител Пресвлачење Рожне творевине Егзо и еноскелет Локомоторни систем Животињска ткива Чула Нервни систем Обезбеђивање енергије Варење Системи за транспорт Нефридија Мокраћа Оплођење Ембрионално развиће Потпуно и непотпуно развиће Ларва Стални и прелазни домаћин	цвета, листа...), као и на облике симетрије код животиња, како би се разумео значај симетрије тела за живот у воденој и копненој средини. Цефализацију (овај стручни појам не треба користити) код животиња би требало описати као груписање главних органа за пријем и спровођење информација у предњем делу тела, јер овај део тела први ступа у контакт са спољашњом средином. Главне групе једноћелијских еукариотских организам треба обрадити кроз упоредни преглед грађе и сличности/ разлике основних животних функција код једноћелијске алге, амебе, бичара, трепљара. Не ићи у детаљније систематске поделе у оквиру групе Протиста.	кратких одговора Задачи са означавањем Задачи вишеструког избора Спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					Сличности и разлике у грађи ткива и органа значјних за обављање основних вегетативних процеса (исхрана, дисање и излучивање) биљака обработи паралелно, тј. компаративним прегледом грађе методки одбраних представника (вишећелијска алга, маховина, папрат, голосеменица, скривеносеменица). Компаративни преглед грађе и функције животиња треба реализовати кроз обраду на методски одабраним представницима, који су од раније били познати ученицима Компаративни преглед грађе главних група гљива: плесни, квасци и печурке треба обработи кроз преглед сличности и разлика у обављању основних	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					животних процеса на методски одабраним представницима. Са гљивама треба обрадити и лишајеве, као пример обострано корисне заједнице организама.	
Разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева; Повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста-фосили;	БИ.1.1.5. БИ.1.2.2. БИ.1.3.8. БИ.1.3.9. БИ.1.6.1 БИ.2.1.3. БИ.2.1.4. БИ.2.3.5. БИ.3.3.5.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према окоolini Одговоран однос према здрављу	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА Основни принципи систематике (Карл Лине, биномна номенклатура). Приказ разноврсности живота кроз основне систематске категорије до нивоа кола и класе). Докази еволуције, фосили и тумачење филогенетских низова (предачке и потомачке форме, прелазни фосили)	Бинарна номенклатура таксономске категорије фауна разноврсност и систематика животиња кичмењак и и бескичмењаци	Увод у систематику би требало засновати на приказ основних принципа систематике, навођењем основних систематских категорија, као и спомињањем биномне номенклатуре. На основу биномне номенклатуре се може демнстрирати принцип-врсте унутар једног рода, а затим се по истом прниципу може појаснити припадност родова једној фамилији, фамилија по реду итд. Систематику треба обрадити мање детаљно, а инсистирати на правилима примен, односно практичној	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак лабораторијске вежбе Проблемски задаци Писана провера Објективни тестови са допуњавањем кратких

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					примени дихотомног кључа, чиме би ученици, након демонстрације одговарајућих примера од стране наставника, били оспособљени да сами разврставју жива бића и на основу задатих дритеријума одреде њихову позицију на дрвету живота. Основне принципе систематике, кроз порекло и диверзификацију група организам од заједничког претка, треба илустровати приказом прелазних фосила	одговора Задаци са означавањем Задаци вишеструког избора Спаривање појмова
Идентификује основне односе у биоценози на задатим примерима; Илуструје примерима однос између еколошких фактора и ефеката природне	БИ.1.1.2. БИ.1.1.5. БИ.1.2.5. БИ.1.2.7. БИ.1.4.1. БИ.1.4.2. БИ.1.4.6. БИ.1.4.8. БИ.1.5.7. БИ.1.6.1. БИ.1.6.2.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ Састав и структура популација. Популациона динамика (природни прираштај и миграције; Абиотички фактори и биотички	Биолошки и еколошки нивои организације Биоми Популација-особине Регулација бројности Мреже исхране Симбиоза Мутуализам	Препорука је да се користе теренска истраживања у паровима/групи. Ученици треба да прикупе податке о различити врстама које живе на различитим стаништима. Није неопходно да знају назив врсте, довољно је да их разликују. Знања о еколошким	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
селекције; Упоређи прикупљене податке о изабраној врсти и њеној бројности на различитим стаништима; Повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животној области биому са животним формама које га насељавају; Анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; Идентификује	БИ.2.1.4. БИ.2.3.6. БИ.2.4.1. БИ.2.4.2. БИ.2.4.3. БИ.2.4.7. БИ.2.4.8. БИ.2.5.4. БИ.2.6.1. БИ.3.1.5. БИ.3.3.6. БИ.3.4.7. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2. БИ.3.6.4.	проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран односпрема околини Одговоран односпрема здрављу	односи као чиниоци природне селекције (адаптације). Мреже исхране. Животне области. Конвергенција и дивергенција животних форми. Заштита природе. Заштита биодиверзитета.	Паразитизам Коменсализам Компетиција Сексуална селекција Биодиверзитет Национални паркови IN-SITU и EX-SITU заштита	факторима треба да повежу са природном селекцијом. Потребно је проширити и продубити знања о трофичким односима и ланцима исхране. Обрада треба да буде праћена радионичарским, односно групним радом. Потребно је обрадити комплекс еколошких фактора који одређују распрострањење 8 основних животних области на копну (тундре, тајге, лишћарске листопадне шуме, медитеранске шуме и макије, саване, кишне тропске шуме , степе и пустиње). Грађа органа за варење// начин исхране може се повезати са актерима ланаца исхране/мреже исхране. Слично је и са подударношћу опрашивача и цветова, у оквиру исте области. На основу позитивних	Домаћи задатак лабораторијске вежбе Проблемски задаци Писана провера Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора Задаци са означавањем Задаци вишеструког избора Спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
трофички ниво организма у мрежи исхране; Предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима:					примера деловања човека на животну средину, ученици треба да осмисле предлоге (који се односе на стање у свих 8 копнених животних области, као и у воденим биомима), уз напомену да свака акција није уједно и добра акција.	
Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; Идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); Планира време за рад, одмор и рекреацију; Доведе у везу измењено п	БИ.1.5.1. БИ.1.5.2. БИ.1.5.4. БИ.1.5.7. БИ.1.5.8. БИ.1.5.12. БИ.2.5.1. БИ.2.5.2. БИ.2.5.3. БИ.2.5.4. БИ.2.5.5. БИ.3.5.1. БИ.3.5.2. БИ.3.5.3. БИ.3.5.6. БИ.3.5.7.	Компетенција заучење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ Примери наследних болести. Особине и грађа вируса. Болести изазване вирусима. Имунитет. Вакцине. Пулс и крвни притисак. Прва помоћ, повреде крвних судова (практичан рад). Принципи уравнотежене	инфекција, епидемија и пандемија антиген и антитело имунитет вакцине кондиција физичка форма РЕМ и НРЕМ фаза Гојазност, анорексија и булимија Пубертет Толеранција Болести зависности	Требало би обрадити особине и грађу вируса, ко и начине преношења и превенције најчешћих вирусних болести. Пожељно је да то буду болести против којих постоји вакцина. Истовремено, то је и прилика да се ученици подсети путева преношења и начина превенције најчешћих бактеријских болести (6. разред). При обради имунитета и вакцинације требало би се задржати на основном објашњењу настанка имунитета без дубљег	- Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика - Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова - Домаћи задатак - лабораторијске вежбе - проблемска задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
онашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; Аргументу је предности вакцинације; Примени поступке збрињавања лакших облика крварења; Расправља о различитости међуљудима са аспекта генетичке варијабилности толеранције и прихватања различитости.		Одговоран односпрема здрављу	исхране и поремећаји у исхрани. Значај правилног чувања, припреме ихигијене намирница, тровањехраном. Промене у адолесценцији. Здрави стилови живота (сан, кондиција...) Последице болести зависности (наркоманија)		залажења у механизме настанка антитета. Током обраде правила чувања и припремања намирница наставник би требало да упути ученике да повежу сазнања са оним што им је познато о бактеријама(6.разред) и гљивама (раније 7.разред). Потребно је да ученик зна да коришћење психоактивних супстанци доводи до физичке и психичке зависности, у којој је то мери штетно за поједница, породицу, друштво, ко и да зна коме се треба обратити за помоћ и лечење од зависности. Могу се емитовати едукативни филмови.	- Писана провера – објективни тестови са допуњавањем кратких одговора – задаци са означавањем – задаци вишеструког избора – спаривање појмова

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА		Седми разред
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања Метода разговора Метода илустрације Метода читања и рада на тексту Метода писања Метода практичних и лабораторијских радова Метода демонстрације	Индивидуални рад Рад у пару Рад у групи Фронтални	Уџбеник, рачунар, ТВ, лупа микроскоп, микроскопски препарати, природни материјал, модели, наставни листићи, панои, тестови, слике, интерактивни уџбеник, кратки филмови, презентације.

БИОЛОГИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања;	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Писане провере Ученици дају самопроцену оцене Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика) Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика) Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Након сваке теме По потреби По потреби Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се:	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Одговоран однос према раду и постављеним задацима	степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панора, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА

Циљ учења хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ХЕМИЈА		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	3
2.	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	7
3.	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	10
4.	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	10
5.	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	11
6.	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	7
7.	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	12
8.	ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА.	12
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;	ХЕ.1.1.9. ХЕ.1.1.10. ХЕ.1.2.10. ХЕ.1.6.1 ХЕ.1.6.2. ХЕ.2.6.1. ХЕ.2.6.2. ХЕ.2.6.3.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС 3 - Предмет изучавања хемије. Везе између хемије и других наука. Примена хемије у различитим делатностима и свакодневном животу. Супстанца. Врсте супстанци: хемијски елементи, хемијска једињења и смеше. Демонстрациони огледи: демонстрирање узорака елемената, једињења и смеша	-Ученици идентификују појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, кроз различите примере из савременог живота (на пример, производња и прерада хране, производња лекова, нових врста грађевинских и изолационих материјала, козметичких производа, средстава за хигијену, конзерванаса, боја, лакова). - Ученици би требало да уоче да је развијеност хемијске производње значајан показатељ нивоа развијености друштва, да хемијски производи представљају стално окружење савременог човека, са свим добитима и ризицима. -Хемија као природна наука, заједно са физиком и биологијом, пружа могућност комплексног сагледавања природе и доприноси да	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				ученици формирају позитиван став према њеном очувању. -У оквиру теме ученици идентификују да је предмет изучавања хемије супстанца. На основу претходног знања разликују супстанцу и физичко тело, класификују супстанце према сложености састава на хемијске елементе и хемијска једињења, и сазнају да се елементи и једињења у природи могу наћи као чисте супстанце и као састојци смеша. -Демонстрацијоним огледима ученици посматрају узорке хемијских елемената, једињења и смеша, познатих из свакодневног живота	
– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално	ХЕ. 1.1.1. ХЕ.1.1.2. ХЕ. 1.1.3. ХЕ.1.1.8. ХЕ. 1.1.9. ХЕ. 1.1.11. ХЕ. 1.1.12. ХЕ. 1.6.1. ХЕ.1.6.2.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА - Хемијска лабораторија и експеримент. -Лабораторијско посуђе и прибор. -Физичка и хемијска	-Ученици усвајају основна правила понашања у хемијској лабораторији, мерама опреза при руковању супстанцама, лабораторијским посуђем и прибором, мерама заштите себе и других, заштите животне	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа.	ХЕ.2.1.2. ХЕ.2.1.7 ХЕ.2.6.2. ХЕ.2.6.3. ХЕ. 3.1.2. ХЕ. 3.1.7. ХЕ. 3.1.8. ХЕ.3.6.1. ХЕ.3.6.2. ХЕ.3.6.3. ХЕ.3.6.4.	Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	својства супстанци. -Физичке и хемијске промене супстанци. Демонстрациони огледи: -демонстрирање правилног руковања лабораторијским посуђем и прибором, и правилног извођења основних лабораторијских техника рада; - испитивање физичких и хемијских својстава и промена супстанци. Лабораторијска вежба I: основне лабораторијске технике рада: мешање, уситњавање и загревање супстанци. Лабораторијска вежба II: физичка својства супстанци, мерење масе, запремине и температуре супстанце.	средине, и мерама прве помоћи у случају повреде при раду. -У демонстрационим огледима ученици уочавају које се лабораторијско посуђе и прибор користи у експерименталном раду, како се правилно њиме рукује - У демонстрационим огледима ученици уочавају и разликују физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци. -Ученици експериментално испитују и описују физичка и хемијска својства супстанци, као и физичке и хемијске промене супстанци.	током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провара објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова
– налази потребне информације у различитим изворима	ХЕ.1.1.4. ХЕ.1.1.5. ХЕ.1.1.6.	Компетенција за учење Рад са подацима	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	Ученици о атому, о структури атома и субатомским честицама користе различите моделе	Формативно, свакодневно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
користећи основну хемијску терминологију и симболику; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула;	ХЕ.1.1.8. ХЕ.2.1.1. ХЕ.3.1.4	и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи. Грађа атома: атомско језгро и електронски омотач. Атомски и масени број, изотопи. Распоред електрона по нивоима у атомима елемената. Периодни систем елемената (ПСЕ), закон периодичности и веза између броја и распореда електрона по нивоима у атомима елемената и положаја елемената у ПСЕ. Племенити гасови. Својства и примена. Демонстрациони огледи: формулисање претпоставке о честичној грађи супстанци:растварање калијум-перманганата у води и разблаживање раствора калијум-перманганата	атома (сlike, тродимензионалне и анимиране моделе атома доступне преко савремених информационо комуникационих технологија, ИКТ). -Потребно је да ученици упореде наелектрисање и масу протона, неутрона и електрона, а потом наелектрисање, масу и величину атомског језгра и електронског омотача. -Ученици примењују појмове атомски и масени број у описивању структуре атома -Учећи о изотопима важно је да ученици уоче да атоми једне врсте, тј. једног хемијског елемента, могу да се разликују према броју неутрона. Уз то, потребно је да уоче различиту заступљеност изотопа у природи и да познају каква је њихова практична примена. -Ученици учећи разликују врсте хемијских елемената: метале, неметале, металоиде и племените гасове. Они би требало да уоче: када је	усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провара објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			Вежба IV: одређивање валентног нивоа и броја валентних електрона.	максимално попуњен валентни ниво, распоред електрона у атомима племенитих гасова, да шематски представљају распоред електрона по енергетским нивоима, и да повезују распоред електрона у атому елемената са положајем елемента у Периодном систему елемената. Учећи о племенитим гасовима ученици би требало да повезују структуру атома са својствима елемената, применом, као и са заступљеношћу њихових слободних атома у природи.	
– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и	ХЕ.1.1.4. ХЕ.1.1.5. ХЕ.1.1.6. ХЕ.1.1.8. ХЕ.2.1.1. ХЕ.2.1.2. ХЕ.2.1.4. ХЕ.3.1.1. ХЕ.3.1.3. ХЕ.3.1.4	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА Ковалентна веза: молекули елемената и молекули једињења. Атомска и молекулска кристална решетка. Јонска веза и јонска	-Ученици настављају да повезују својстава и структуре супстанци, да уоче веома малу заступљеност слободних атома у природи, тј. да су само атоми племенитих гасова слободни. – -Удруживање атома у стабилне молекуле, односно грађење ковалентневезе, ученици уче на примерима: водоника, хлора, кисеоника, азота, хлороводоника, воде и амонијака, а о јонској	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
симболику; – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе		Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	кристална решетка. Валенца. Хемијске формуле и називи. Демонстрациони огледи: својства супстанци са ковалентном и јонском везом:скретање млаза поларне супстанце у електричном пољу; поларност воде и етанола Лабораторијска вежба V: упоређивање својстава супстанци са јонском и супстанци са ковалентном везом.	хемијској вези на примерима: натријум-хлорида, натријум-оксида и магнезијум-хлорида Учећи о хемијској вези могу користити моделе атома, молекула, јона, кристалних решетки доступних преко савремених ИКТ.Они закључују и различита својстава супстанци са јонском и ковалентном везом: растворљивост, температура топљења, и агрегатно стање при стандардним условима. -Ученици пишу формуле и називе супстанци користећи појам валенце..	задатак проблемски задаци Писана провра објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;					
– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша;	ХЕ.1.1.1. ХЕ.1.1.2. ХЕ.1.1.5. ХЕ.1.1.7. ХЕ.1.1.8. ХЕ.1.1.9. ХЕ.1.1.12. ХЕ. 1.6.1. ХЕ.1.6.2. ХЕ.2.1.1. ХЕ.2.1.2. ХЕ.2.1.3. ХЕ.2.1.5. ХЕ.2.1.6. ХЕ.2.1.7. ХЕ.2.1.9. ХЕ.2.1.10. ХЕ.2.6.1. ХЕ.2.6.2. ХЕ.2.6.3. ХЕ.3.1.1. ХЕ.3.1.2. ХЕ.3.1.5. ХЕ.3.1.8.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ -Смеше: хомогене и хетерогене. -Раствори – хомогене смеше. Растварање и растворљивост. Вода и ваздух – хомогене смеше у природи. -Масени процентни састав смеша. -Раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета. Демонстрациони огледи: састав и својства смеша; раствори и њихова својства; растворљивост; незасићени, засићени и презасићени раствори; раздвајање састојака смеша.	Ученици формирају појмове: хетерогена и хомогена смеша, раствори и растворљивост, разликују квалитативни и квантитативни састав смеша и представљају квантитативни састав смеша преко масеног процентног састава. У демонстрационим огледима ученици би требало да уоче да је састав смеша произвољан, да састојци смеша не мењају својства у смешама и да својства смеша зависе од заступљености састојака у смешама. Они би требало да виде како се припремају раствори, на пример припремање презасићеног раствора натријум-ацетата и кристализацију растворене супстанце. - Демонстрирање огледа којим се показује да у води има раствореног кисеоника,	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провара објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа			Лабораторијска вежба VI: испитивање растворљивости супстанци. Лабораторијска вежба VII: раздвајање састојака смеше: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета	растварање калијум-перманганата и јода у води и неполарним растварачима („хемијски коктел”) Демонстрационим огледима показује се раздвајање састојака смеше : декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета. -Познајући појам хомогених и хетерогених смеше , ученици треба да препознају воду за пиће, ваздух, али и речну воду или морску воду, као примере хомогених смеше. Упоредјујући различите узорке вода у природи и разматрајући различите природне или деловањем човека изазване промене у њиховом саставу, треба да уоче када вода и ваздух представљају хомогене, а када хетерогене смеше. При томе, важно је да разликују воду као једињење (чиста супстанца), од примера вода у	вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				природи које су смеше (изворска, морска, речна, језерска, подземна, минерална вода, атмосферска и отпадна вода). Ученици би требало да објасне шта се раствара у води, да схвате значај воде за живот, и да је чувају од загађења. Важно је да знају су неке супстанце загађујуће за ваздух, али и да се могу предузети мере у циљу спречавања загађивања ваздуха. Израчунавања у вези са масеним процентним саставом смеша ученици треба да у највећој мери повезују са саставом комерцијалних производа (на пример, медицинска средства, прехранбени производи, средства за одржавање хигијене).	
– налази потребне информације у различитим изворима	ХЕ.1.1.3. ХЕ.1.1.6. ХЕ.1.1.8.	Компетенција за учење Рад са подацима	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	Ученици уче квалитативно и квантитативно значење хемијске једначине којом се	Формативно, свакодневно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
користећи основну хемијску терминологију и симболику; – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; – квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска	ХЕ. 1.6.1. ХЕ.1.6.2. ХЕ.2.1.2. ХЕ.2.1.9. ХЕ.2.6.1. ХЕ.2.6.3. ХЕ.3.1.9. ХЕ.3.6.1. ХЕ.3.6.2. ХЕ.3.6.3. ХЕ.3.6.4.	и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	Хемијске реакције. Закон о одржању масе. Хемијске једначине. Демонстрациони огледи: мерење и упоређивање укупне масе супстанци пре и после хемијске реакције у отвореном и затвореном реакционом систему. Вежба VIII: састављање једначина хемијских реакција.	представља одређена хемијска промена, примењују значење коефицијента и разликују коефицијент од индекса. -Закон о одржању масе ученици треба да разумеју са становишта честичне структуре супстанце, тј. да је маса супстанце пре и после хемијске реакције иста, јер је број атома пре и после хемијске реакције исти. Најбоље је учити кроз демонстрационе огледе: сагоревање свеће, реакције између натријум-хидрогенкарбоната и сирћетне киселине, реакције између натријум- хлорида и сребро-нитрата, и баријум- хлорида и натријум-сулфата ученици -Ученици треба да усмене и текстуалне описе хемијских реакција преводе у симболички запис, тј. да записују једначине хемијских реакција, разликују реактанте од производа хемијске реакције и	усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провра објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
маса, количина супстанце и моларна маса; – опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксида и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа				одређују коефицијенте у хемијској једначини. -Ученици би требало да уоче топлотне ефекте при физичким и хемијским променама супстанци, тј. да се током промена ослобађа или трошитоплота на пример, при растварању натријум-хидроксида и растварању амонијум-хлорида у води. -При писању хемијских формула супстанци и записивању једначина хемијских реакција ученици уче и како се пишу хемијске формуле у програмима за обраду текста и посебним програмима креираним за ту сврху.	
– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – објашњава основну	ХЕ.1.1.3. ХЕ.1.1.6. ХЕ.1.1.8. ХЕ. 1.6.1. ХЕ.1.6.2. ХЕ.2.1.2. ХЕ.2.1.8. ХЕ.2.6.1.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ Релативна атомска и релативна молекулска маса. Количина супстанце и мол. Моларна маса.	Ученици формирају појмове: релативна атомска маса, релативна молекулска маса, количина супстанце, мол, моларна маса. Ученици на основу назива или хемијске формуле супстанце	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА					Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; – квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;	ХЕ.2.6.3. ХЕ.3.1.9. ХЕ.3.6.1. ХЕ.3.6.2. ХЕ.3.6.3. ХЕ.3.6.4.	демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	Закон сталних односа маса. Масени процентни састав једињења. Израчунавања на основу једначина хемијских реакција. Лабораторијска вежба IX: мерење масе супстанце и израчунавање моларне масе и количине супстанце.	израчунавају релативне молекулске масе задатих супстанци користећи таблицу ПСЕ. Лабораторијска вежба предвиђа да ученици на техничкој ваги измере масу одређене супстанце, а затим да израчунају количину супстанце, и обрнуто, да за задату количину супстанце израчунају масу те супстанце, а онда и да је измере помоћу ваге. Важно је да током израчунавања ученици успостављају везе између масе супстанце, количине супстанце и броја честица, да изводе израчунавања на основу хемијских формула – израчунавање масеног елементарног процентног састава једињења, израчунавања на основу хемијских једначина, на основу односа количине, масе и броја честица учесника у хемијској реакцији.	крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провара објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

– налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; – квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и	XE1.2.4 XE1.2.5 XE1.2.6 XE1.2.8. XE 2.2.1. XE2.2.2. XE3.2.2. XE 3.2.3. XE 3.2.4 XE 3.2.6.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	ВОДНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ Водоник. Кисеоник. Оксидација, сагоревање и корозија. Оксиди: хемијске формуле, називи и основна својства. Киселине: хемијске формуле, називи и основна својства. Хидроксиди (базе): хемијске формуле, називи и основна својства. Мера киселости раствора: рН-скала. Неутрализација – хемијска реакција киселина и хидроксида (база). Соли: формуле и називи. Демонстрациони огледи: испитивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора; реакција неутрализације. Лабораторијска вежба Х: испитивање кисело-базних својстава	Ученици уче о водонику и кисеонику, и класама неорганских једињења (оксиди, киселине, хидроксиди/базе и соли). У оквиру теме ученици детаљније сазнају о својствима и практичној примени ова два елемента, као и о њиховим једињењима учећи у наставку о класама неорганских једињења. Тако ученици сазнају о заступљености водоника у природи, својствима водоника и повезују својства и примену водоника. Примењују Закон о одржању масе приликом писања хемијских једначина добијања водоника електролизом воде и сагоревања водоника. На тим примерима, ученици могу уочити разлику измеђ хемијске реакције анализе и синтезе. Заступљеност кисеоника у природи ученици повезују са значајем кисеоника за живи свет – дисање. Они би требало да знају да су својства O₂ и O₃ различита, и значај озона за заштиту живог света од	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провора објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

молекулска маса, количина супстанце и моларна маса; – опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалн их производа			раствора помоћу индикатора	зрачења из космоса. Ученици треба да формирају појмове оксидација, сагоревање и корозија, и да уоче улогу кисеоника у овим процесима. Ученици треба да уоче да оксидација може бити бурна или тиха, и да сепроизводи оксидације разликују по својим својствима.. Ученици кроз демонстрационе огледе и лабораторијску вежбу треба да повежу састав и својства киселина, база и соли, да уоче шта је заједничко у саставу киселина (на пример, HCl, H₂SO₄, CH₃COOH), и у саставу хидроксида/база (NaOH, Ca(OH)₂). Промену боје индикатора у растворима различитих киселина и база требало би да повежу с постојањем H⁺, односно OH⁻ јона уводеним растворима, што одређује и остала хемијска својства ових једињења. Важно је да то знање повежу са примерима из свакодневног живота. Ученици испитују кисело- базна својстава комерцијалних производа (за уклањање	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

				каменца, одмашћивање перни, чишћење сливника) и тако уоче везу између својстава и примене киселина и хидроксида. Ученици уче о киселости раствора и рН-скали на примерима из свакодневног живота (на пример, средства за одржавање хигијене, козметички препарати, прехранбени производи, телесне течности), што им помаже у разумевању информација о рН вредности на етикетама тих производа. Ученици систематизују знање о киселинама, хидроксидима/базама и солима кроз демонстрациони оглед, испитивање електропроводљивости дестиловане воде, хлороводоничне киселине, раствора натријум-хидроксида и раствора натријум-хлорида, и разматрање зашто неке течности проводе електричну струју, а неке не проводе.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године
		Ученици воде евиденцију	праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
технологијама и извођење радних задатака.	самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцелу добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцелу Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирале кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Предмет техника и технологија **нема стандарде.**

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА		Седми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6
2.	САОБРАЋАЈ	6
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	18
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	22
Укупно		72

Кључни појмови садржаја:

Машинка техника, саобраћај, техничка документација, енергетика, роботика, заштита личне безбедности и животне средине, предузимљивост и иницијатива.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Седми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота ирада; - повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава; - анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине; - истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству; - повеже занимања у области производних техника и технологија са сопственим	Одговоран однос према околини, Компетенција за учење и Естетичка компетенција.	1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Појам, улога и развој машина и механизма. Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде. Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи. Зависност очувања животне средине од технологије.	Машинство Професије у области машинства	Фронтални, индивидуални, групни (у пару) - Различитим методама, подстичући истраживачки начин рада, постојеће знање ученика о техници и технологији проширити користећи различите изворе знања. Развој технике повезивати са историјским епохама и догађајима. -Упознавање подручја човековог рада и производње, занимања и послова у области технике и технологије треба реализовати уз активну улогу ученика и примену одговарајућих медија. Омогућити ученицима да идентификују одређена занимања којима се људи баве и послове који се обављају у оквиру тих занимања као и техничка средства која се при томе користе. - Уз активну улогу ученика и примену мултимедија указивати на правилну употребу и евентуалне последице у	У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. Формативно, свакодневно оцењивање . Бележење усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци, уредност радног места, систематичност , залагање, самоиницијативност.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Седми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				случају непридржавања упутстава за коришћење и неисправности техничких апарата у домаћинству	
По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: • разликује врсте транспортних машина; • повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом; • провери техничку исправност бицикла; • демонстрира поступке одржавања бицикла или mopеда;	Одговоран односпрема здрављу.	2. САОБРАЋАЈ Машине спољашњег и унутрашњег транспорта. Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони). Исправан бицикл/ mopед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају.	Спољашњи и унутрашњи транспорт Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони).	Фронтални, индивидуални и групни – Ученици треба да се на интересантан и очигледан начин упознају са правилима и прописима кретања пешака и бицикла у јавном саобраћају, начине рагулисања саобраћаја и безбедно кретање од школе до куће. Тежиште ове теме јена: безбедном понашању и преузимању личне одговорности ученика за понашање у саобраћају и употреба заштитне опреме при вожњи бицикла и других дечијих возила, као и коришћење сигурносних појасева у возилу је најважнији исход који треба постићи. – За реализацију ових наставних садржаја, а за практично увежбавање могу се користити полигони у	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци и радног места, Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Седми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				оквиру школе или саобраћајне макете које могу урадити ученици на редовним часовима или у раду слободних активности као и коришћењем рачунарске симулације.	
По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање; - користи CAD технологију за креирање техничке документације; - образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета; - управља моделима користећи рачунар; - објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних	Дигитална компетенција Рад са подацима и информацијама Комуникација.	3. ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ Специфичности техничких цртежа у машинству. Ортогонално и просторно приказивање предмета. Коришћење функција и алата програма за CAD. Основне компоненте ИКТ уређаја. Управљање и контрола	Техничка документација Вештачка интелигенција интерфејс технологија и роботика машинско учење	- Фронтални, индивидуални, групни(упару) – Увежбати изражавање идеје скицом и техничким цртежом. Објаснити како се променом правила (стандарда) израђује технички цртеж. Упознати ученике, кроз практичну примену, са: врстама линија, форматима папира, размером, правилима котирања... – Оспособити ученике и инсистирати на правилном коришћењу прибора за техничко цртање и развоју вештине њиховог коришћења. Потребно је да сваки ученик самостално нацрта једноставан технички цртеж у одређеној размери користећи одговарајуће врсте линија као и елементе котирања. -	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица, техничких цртежа.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Седми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
телефона и осталих савремених ИКТ уређаја;		коришћењем рачунарске технике и интерфејса. Вештачка интелигенција – појмови; примери технологија управљаних вештачком интелигенцијом.		Примена информационо-комуникационих технологија у техници првенствено се односе на правилно и безбедно коришћење дигиталних уређаја (рачунар, лаптоп, таблет, мобилни телефон, тв, дигитални фотоапарат, веб камера), а потом и на овладавање вештинама обраде дигиталне слике на рачунару у циљу стицања одговарајућих компетенција које се односе на документовање и дизајн. – Вежбати у пару пренос података између рачунара и екстерних уређаја (мобилни телефон, фотоапарат) а да сваки ученик самостално реализује процедуре током рада на рачунару. Реализовати једноставну вежбу уметања фотографије у одговарајући програм за обраду текста и уређивање документа. Где год је то могуће, треба користити Интернет претрагу и приступ online ресурсима.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Седми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: • аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; • идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене; • користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења; • врши операције обраде материјала којима користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду;	Одговоран односпрема околини, Одговоран односпрема здрављу и Компетенција за учење	4. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине. Материјали у машинству (пластика, метали, легуреи др.). Мерење и контрола – појам и примена мерних средстава (мерила). Технологија обраде материјала у машинству (обрада материјала са и без скидања струготине, савремене	Заштита личне безбедности и животне средине мотори	- Фронтални, индивидуални, групни – Напоменајући се на ранија знања ученика, упознати их са појмом природних ресурса на Земљи и са значајем њиховог очувања. Тежиште ове теме је на енергији материјалима. – Назначити основне изворе енергије као важан ресурс за живот људи, технолошке процесе и производњу без улажења у детаље. Упознати ученике са начином коришћења и претварања у неке корисне облике њима већ познатих извора енергије воде, ветра и Сунца. – Други важан ресурс су материјали. Упознати ученике са појмом и поделом материјала (природни, вештачки). Врсте и својства материјала (физичка, хемијска и механичка): дрво, папир, текстил, кожа објаснити на елементарном нивоу. Начин обраде материјала (принципи деловања алата за механичку	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност техничких цртежа. Правилна употреба прибора за мерење.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Седми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
• објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру; • образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса; • објасни основе конструкције робота; • класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом;		технологије обраде). Елементи машина и механизма (елементи завезу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи). Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња. Појам, врсте, намена и конструкција робота (механика, погон и управљање).		обраду материјала, испитивање материјала). Припрема за обраду. Приказати правилно коришћење алата за ручну обраду материјала, извођење операција и заштита на раду: обележавање, сечење, завршна обрада (бушење, равнање, брушење). Избор материјала, операција и алата и редоследа њихове примене. Рециклажа материјала и заштита животне средине. Поступно увођење ученика у рад са алатом обезбеђује да обрада материјала постаје средство креативног изражавања, а не циљ у настави технике и технологије. – Упознавати ученике са професијама из ове области. – На крају ове области, ученици треба да направе план израде и самостално израде најмање три једноставна модела. Програм се реализује у форми предавања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Седми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: - самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта; - изради производ у складу са принципима безбедности на раду; - тимски представи идеју, потупак израде и производ; - креира рекламу за израђен производ; - врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје; - процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност,	Предузетништво Решавање проблема, Сарадња, Дигитална компетенција и Комуникација.	5. КОНСТРУКТОР СКО МОДЕЛОВАЊЕ Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. Самосталан/тимски и радна пројекту. Израда техничке документације изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација. Реализација пројекта - израда модела коришћењем алата и машина у складу са принципима безбедности на раду. Представљање идеје, поступака израде и	Стварање идеје Дефинисање задатака Алгоритам Планска документација	Пројект ереализовати у паровима или малим групама. – У овом делу програма ученици реализују заједничке пројекте примењујући претходно стечена знања и вештине. Ученици се сами опредељују за одређену активност у оквиру групе. Пружа им се могућност да реализују своју идеју. Ученици самостално истражују информације за пројектни задатак користећи информационо-комуникационе технологије, налазе решење, формирају идеју, израђују техничку документацију, планирају и реализују сопствени производ. Користити материјале технологије које су ученици упознали у претходној области. Ученици самостално врше мерење и обележавање. Ученици раде у пару, чиме развијају способност сарадње и социјалних вештина. По	Формативно, свакодневно оцењивање етапа у изради практичног рада ученика. Критеријуми за вредновање завршеног практичног рада: Оригиналност Сложеност (0-10) Техничка документација (0-10) Избор материјала (0-10) Тачност израде (0-10) Квалитет спојева

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА					Седми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
педантност и сл.).		производа. Процена сопственог радарада и рада других на основу постављених критеријума. Употреба електронске кореспонденције са циљем унапређења производа. Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела. Креирање рекламе за израђен производ.		завршетку, ученици самостално представљају производ/модел, усмено образлажући ток реализације, процењујући оствареност резултата и предлог унапређења. Тежиште оваког рада није на квалитету коначног продукта већ на процесу који има своје кораке и на сарадничким односима у раду у групи. Ученицима јасно треба указати да се и на неуспелим продуктима може много научити ако се схвати где су грешке направљене. Дискутовати са ученицима и оцени понуђених решења. Нагласити важност доброг планирања буџета потребног за његову реализацију као и негативних последица лоших прорачуна. На тај начин ученике полако оспособљавати да размишљају предузетнички и развијати им основне компетенције везане за финансијску писменост.	(0-10) Естетски изглед (0-10) Функционалност (0-10) Употребна вредност (0-10) Презентација (0-10)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи..
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржај
-

ОПШТЕ МЕЃУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

- 1) компетенција за учење;
- 2) естетичка компетенција;
- 3) комуникација;
- 4) одговоран однос према околини;
- 5) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
- 6) рад са подацима и информацијама;
- 7) решавање проблема;
- 8) сарадња;
- 9) дигитална компетенција

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Техника и технологија је наставни предмет повезан са свим другим наставним предметима, а тиме и свим међупредметним темама. Та повезаност произлази из апликативне функције Технике и технологије чиме сваки наставни предмет може примену својих наставних садржаја уобличити у садржајима и активностим Технике и технологије а истовремено, Техника и технологија има и интегративну улогу јер садржаји и активности различитих предмета могу бити обједињени у садржајима и активностима учења и поучавања Технике и технологије.

Најизраженија је повезаност с предметима природних наука будући да се техничке законитости и деловање техничких средстава темеље на природним законитостима физике, хемије, биологије. Тиме ученици директно сусрећу примену природних законитости које су у основама техничких компетенција. На сличан начин примену имају и знања и вештине стицане у Математици.

Предмети језичко-комуникацијског подручја попут Српског језика и Страног језика, али и Информатика и рачунарство, повезани су са Техником и технологијом развојем комуникацијских вештина што укључује усмено и писано (и графичко) изражавање и документовање, односно презентовање уз примену стручних назива које је често из других језика.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Наставни предмети Историја и Географија повезани су Техником и технологијом сазнањима о утицајима и важности технике и технологије у великим географским открићима, индустријским револуцијама, ратовима, затим сазнањима о међуодносима географских природних добара, одрживог развоја и производње и друштвеног развоја.

Ликовна култура је повезана са Техником и технологијом развијањем естетске улоге, графичким дизајном, цртањем, моделовањем.

Моторика се развија и у настави Физичког и здравственог васпитања у којој су важна сазнања ученика о ума рању и очувању здравља при раду, вештинама разгибавања и отклањања умора до којих долази у раду ученика и будућем професионалном раду.

С обзиром да је настава теоријско-практичног карактера, часове треба реализовати поделом одељења на 2 (две) групе. Наставник за сваки час планира и припрема средства и начине провере остварености пројектованих исхода.

Посете музејима технике, сајмовима и обиласке производних и техничких објеката биће остваривани увек када за то постоје услови, ради показивања савремених техничких достигнућа, савремених уређаја, технолошких процеса, радних операција и др. Када за то не постоје одговарајући услови, ученицима ће бити обезбеджени мултимедијалне програме у којима је заступљена ова тематика.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Усвојеност садржаја програма	Радне навике и вештине	Самосталност и одговорност	Поступак	Време
ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: -означава, преобликује, разликује, расправља, сажима,	-конкретно логички закључује, -примењује релевантне информације у извршење задатака, -с лакоћом користи методе, инструменте, алате и материјал, -изразито прецизан и уредан, -комуницира, сарађује и rado	-Активан, потпуно самосталан одговоран, иновативан -увек се придржава општих правила понашања и -стално води рачуна о мерама заштите на раду.	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу усвеску евиденције наставника	Свакодне бележење током године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНИСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Усвојеност садржаја програма	Радне навике и вештине	Самосталност и одговорност	Поступак	Време
успоређује, предвиђа, -одлично познаје градиво, -логички излаже, -повезује целине и -одговара без помоћи наставника.	помаже другима, -у потпуности примењује мере заштите на раду и -уз потребан прибор за рад доноси и додатне прилоге наставне часове везане уз обрађено градиво (штампанеприлоге, линкови на интернету, властите РРТ и сл.)		Прегледање свески	На крају сваке вежбе и крају наставне године
ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија ученик који: -зна да објасни главну идеју, описује, показује, одабира, ређа, разликује, -излаже градиво тачно и разговетно, -врло добро разуме постављено питање -наставник ретко помаже	-Логички размишља и примењује закључке при извршењу конкретних задатака, -самостално користи техничку документацију, -лако изводи рутинске покрете, -правилно користи инструменте, алат и материјал, -придржава се општих правила понашања, -тачан, прецизан, -примењује мере заштите на раду и -редовито доноси потребан прибор за рад.	-Одговоран при извршавању задатака, -води рачуна о заштити на раду и -понекад брзоплет.	Редовност доношења прибораи материјала	Свакодне током године праћење/ пресек стања за тромесечј
			Прегледање практичног рада рађеног самостално или упару	На крају модула

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНИСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Усвојеност садржаја програма	Радне навике и вештине	Самосталност и одговорност	Поступак	Време
ДОБАР (3) оцену добија ученик -набраја, описује,издваја, -добро разуме постављено питање и -наставник делимично помаже.	-Једноставно логички размишља, -углавном самостално користи техничку документацију, -изводи једноставне рутинске покрете, -комуницира и углавном сарађује, -води рачуна о заштити на раду, -придржава се општих правила понашања, -донекле је прецизан и ретко не доноси потребан прибор за рад.	-Углавном одговоран при извршавању задатака, -самостално ради уз повремену помоћ и надзор, -греши и понекад незаинтересован.	Групни рад	
ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: -идентификује и препознаје основне појмове и кључне речи, -даје пример, али не зна да објасни главну идеју, -градиво излаже без редауз велику помоћ наставника и -тешко разуме постављена питања.	-Не размишља логички, -има тешкоће у разумевању техничке документације и у примени средстава рада, -минимално је прецизан, -делимично води рачуна о заштити на раду и -често не доноси потребан прибор за рад.	-Потребна стална помоћи надзор, -углавном неодговоран при извршавању задатака -површан, недовољно заинтересован, -реагује на опомене.	Посматрање наставника, представљање пројекта-практичног рада, излагање група, процена по утврђеним критеријумима	По потреби на крају моделовања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Усвојеност садржаја програма	Радне навике и вештине	Самосталност и одговорност	Поступак	Време
НЕДОВОЉАН (1) оцену добија ученик који: -препознаје основне појмове и кључне речи.	-Не завршава ни минимум задатих задатака и на час долази без потребног прибора.	-Омета друге у раду, -не поштује договорена правила, -пасиван и незаинтересиран.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 108

Недељњи фонд часова: 3

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		Седми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ТЕОРИЈСКИ ДЕО	4
2.	ТЕСТИРАЊА	6
3.	АТЛЕТИКА	15
4.	ОДБОЈКА	19
5.	КОШАРКА	12
6.	РУКОМЕТ	12
7.	ФУДБАЛ	11
8.	ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ	14
9.	ПЛЕС И РИТМИКА	6
10.	ПОЛИГОНИ	4
11.	СТОНИ ТЕНИС	5
Укупно		108

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ						Седми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: објасни својим речима сврху и значај вежбања користи основну терминологију вежбања		компетенција за учење комуникација рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	ТЕОРИЈА упознавање са планом и програмом хигијена правилно држање тела	Кључни појмови садржаја: Здравље, физичка активност, вежбање, превенција, исхрана, спортско рекреативне активности	ТЕОРИЈА Упознавање ученика са основним појмовима: здравље, хигијена, исхрана, здрави стилови живота. Упућивање назначајне изворе знања (литература о здрављу, исхрани, уџбеник из биологије, интернет...); израда паноа на одређену тему; упознавање са значајним датумима (Светски дан хране, Дан здравља); међупредметна корелација – ученика са базичним моторичким способностима и методама за њихово побољшање. Израда личних картона за евиденцију реализације програма вежбања и праћење напретка.	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова
упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак;	3.1.16 3.1.17		ТЕСТИРАЊА Висина и тежина Скок у даљ из места Изддржај у згибу Претклон Трчање на 30м Трчање на 500 – 800м Бацање медицинке		Упознавање ученика са тестовима моторичких способности и начином њиховог извођења. Припрема наставника за часове тестирања, припрема и провера мерних инструмената и реквизита. Упознавање ученика са индивидуалним планом вежбања, вођењем личне	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

			Одбијање лопте од зид		евиденције о реализацији вежбања у ванчасовним активностима.	
комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу; доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама; објасни својим речима значај атлетике, примени основна правила атлетике, примени мере безбедности током вежбања;	2.1.3 2.1.4 2.1.5 2.1.6 3.1.3 3.1.4 3.1.5		АТЛЕТИКА Техника спринтерског трчања Ниски и високи старт Техника штафетног трчања Скок у вис оплорачно Скок у даљ увинуће Припрема за крос Увежбавање одређених елемената Бацање кугле из места Бацање кугле из залета Скок у вис леђна техника		АТЛЕТИКА Упознавање ученика са основним појмовима – атлетика, атлетске дисциплине, вишебоји. Примена различитих метода и дидактичких средстава у усвајању моторних вештина и умења значајних за учење и побољшање технике трчања, скокова, прескока. Примена помоћних средстава у настави (схеме, тлоцрти, дијаграми, графикони, видео записи). Упућивање на додатне изворе (интернет, литература из атлетике). Међупредметна корелација – Историја – Античка Грчка, Олимпијске игре...), Музичка култура – ритам. Одлазак на градски стадион, праћење међушколских и других атлетских такмичења.	
користи елементе технике у игри			ОДБОЈКА Одбојкашки ставови; одбијање		Упознавање ученика са историјатом одбојке. Примена одговарајућих методских поступака	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

примењује основна правила одбојке у игри учествује на унутародељенским такмичењима			лопте прстима; одбијање лопте чекићем; школски сервис; тенис сервис; смечирање; блокирање; Правила; игра уз примену правила.		за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада усавлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и примена знања кроз суђење на одељенским турнирима; упућивање ученика на израду паноя са темама из одбојке (историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска атлетска такмичења и друга атлетска такмичења на нивоу града.	
користи елементе технике у игри примењује основна правила кошарке у игри учествује на унутародељенским			КОШАРКА Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада у савлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком.		Упознавање ученика са историјатом кошарке. Примена одговарајућих методских поступака за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада у савлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

такмичењима примени мере безбедности током вежбања, објасни својим речима значај кошарке за свестрани развој;			Основни кошаркашки ставови Хватање и додавање лопте у месту и кретању Вођење лопте Десни двокорак пивотирање Спјање елемената у целину Провера обрађених елемената Финте шута и додавања Блокаде Укрштено додавање осмице Контра напад Скок шут Игра са применом правила.		Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и примена знања кроз суђење на одељенским турнирима; упућивање ученика на израду паноа са темама из рукомета (историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска кошаркашка такмичења и друга кошаркашка такмичења на нивоу града.	
користи елементе технике у игри; примењује основна правила рукомета у игри учествује на унутар одељенским			РУКОМЕТ		Упознавање ученика са историјатом рукомета. Примена одговарајућих методских поступака за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада у	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

такмичењима; примени мере безбедности током вежбања, објасни својим речима значај рукомета за свестрани развој;					савлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и примена знања кроз суђење на одељенским турнирима; упућивање ученика на израду паноя са темама из рукомета (историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска рукометна такмичења и друга рукометна такмичења на нивоу града.	
користи елементе технике у игри; примењује основна правила фудбала у игри учествује на унутар одељенским такмичењима; примени мере безбедности током вежбања, објасни својим речима значај фудбала за свестрани развој;			ФУДБАЛ Контрола лопте у месту и кретању; ударци по лоти унутрашњом страном стопала, хрптом стопала, спољашњом страном стопала. Ударци по лопти главом; пријем полувисоких и високих лопти; правила: игра уз примену правила.		Упознавање ученика са историјатом фудбала. Примена одговарајућих методских поступака за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада усавлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

					примена знања кроз суђење на одељенским турнирима; упућивање ученика на израду паноя са темама из фудбала (историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска фудбалска такмичења и друга фудбалска такмичења на нивоу града.	
одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици			ГИМНАСТИКА Колут напред до става раскорачн ог Летећи колут Премет странце у обе стране Став на шакама Колут напред мост Ниска греда статав Прескоци Партер Мост вага свећа Прескакање вијаче		Упознавање ученика са појмом гимнастике, вежби на справама и тлу, историјатом гимнастике, мушким и женским гимнастичким дисциплинама. Указати на значај гимнастике заправилан психо-физички развој. Упознавање са појмовима чување, асистирање и помагање као и њиховим значајем за безбедност ученика и вежбача. Припрема наставника за часове, припрема и провера справа и реквизита, обезбеђивање услова за безбедан рад и вежбање. Примена одговарајућих методичких поступака у обуци и вежбању, који су пре свега, у складу са моторичким умењима и моторичким способностима ученика, као и расположивим материјално-техничким условима у школи. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, дијаграми, видео запис); упућивање	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

			Прекопит преко козлића		на додатне изворезнања (спортска литература, интернет). Посета и праћење школских гимнастичких такмичења, као и других гимнастичких такмичења на нивоу локалне заједнице. Омогућавање међупредметне кореалације (Историја - античка Грчка, Олимпијске игре; Музичка култура- ритам, музика за саставе на тлу).	
изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу игра народно коло изведе кретањ а у разлиит ом ритму изведе основне коракe плеса из народне традиције других култура			ПЛЕС Народно коло Валцер		Упознавање ученика са историјатом плеса, као и основним појмовима – балет, народни плесови, латино- амерички плесови, , спортски плесови, стандардни плесови. Припрема наставника за часове, примена одговарајућих методских поступака у обуци елемената технике у складу са моторичким умењима и интересовањима ученика. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, дијаграми, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (литература, интернет). Упућивање ученика на израду паноя на задату тему (врсте плесова, историјат плесова, одећа	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

					за плесаче, народна фолклорна традиција...).	
			СТОНИ ТЕНИС Форхенд ударац; бекхенд ударац; сервис; игра у дублу;правила.		Упућивање ученика на рад у паровима, формирање група са посебним задацима (извођење заједничке кореографије,	
					Припрема наставника за часове, примена одговарајућих методских поступака у обуци елемената технике у складу са моторичким умењима и интересовањима ученика. Примена различитих дидактичких средстава у настави(схеме, дијаграми, видеозапис); посета школским такмичењима у стоном тенису.	

НАЧИНИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Основне карактеристике часова:

- јасноћа наставног садржаја;
- оптимално коришћење расположивог простора, справа и реквизита;
- избор рационалних облика и метода рада;
- избор вежби оптималне образовне вредности;
- функционална повезаност свих делова часа - унутар једног и више узастопних часова једне наставне теме.

Уколико на часу истовремено вежбају два одељења, настава се спроводи одвојено за ученике и ученице.

Приликом избора облика рада неопходно је узети у обзир просторне услове рада, број ученика на часу, број справа и реквизита и динамику обучавања и увежбавања наставног задатка.

Избор дидактичких облика рада треба да буде функцији рационалне организације и интензификације часа, као и достизања постављених исхода.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА

Физичке способности у корелацији са биологијом због физиолошких процеса који се развијају у организму приликом развоја снаге, покретљивости, издржљивости, брзине и координације;

Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине у корелацији са биологијом због физиолошких процеса који се развијају у организму приликом развоја снаге, покретљивости, издржљивости, брзине и координације;

Плес и ритмика у корелацији са музичком културом и географијом;

Физичка и здравствена култура у корелацији са биологијом и информатиком;

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај ученика приликом вежбања, избор вежби за учење и вежбање, прилагођавање вежби, начина и врста оцењивања)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка инадареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржа
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	Постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усаврђавању технике), активност и склоност према физичком и здравственом	Оцену одличан (5) добија ученик који: остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и	Формативно оцењивање: јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника	Свакодневно бележење током године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	васпитању; индивидуални напредак моторичких способности	прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања,	Усмено одговарање ученика који су ослобођени дела наставе или целог практичног дела наставе	По потреби
		Оцену врло добар (4) добија ученик који: који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања		
			Редовност доношења опreme	Свакодневно током године, праћење/ пресек на крају године
		Оцену добар (3) добија ученик који: остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања	Прегледање свлачионица	У току школске године
			Правилно извођење уз бројање	Свакодневно

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
		захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика	ритма вежби загревања и вежби снаге	током године, праћење/ пресек на крају године
		Оцену довољан (2) добија ученик који: остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика,	Одговоран однос према раду	Свакодневно бележење током године
			Исказано интересовање за спортове	Свакодневно бележење током године
			Вођење личне хигијене у току вежбања и након завршеног вежбања	По потреби
		Недовољан (1) добија ученик који: не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан		
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима)	Пресек стања по тромесечјима
		– показује велику самосталност		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	и висок степен активности и ангажовања.(4)	Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти Учешћу на такмичењима Несебичном пружању помоћи другим ученицима	
		– показује делимични степен активности и ангажовања (3)		
		– показује мањи степен активности и ангажовања. (2)		
		– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ наставе и учења предмета:

Циљ учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО		Пети разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ИКТ	10
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	4
4.	РАЧУНАРСТВО	14
5.	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК	8
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Седми разред	
Тема/модул	Исходи	Садржај	Међупредметне компетенције	Међупредметно повезивање	Начин и поступак провере остварености исхода
ИКТ	На крају теме ученик уме да: - разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; - користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста; - објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; - креира растерску слику у изабраном програму; - креира векторску слику у изабраном програму; - користи алате за уређивање и трансформацију слике; - креира гиф анимацију; - креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;	Рад са текстом – обележавање логичке структуре текста и генерисање садржаја текстуалног документа Стилови Генерисање садржаја текстуалног документа Рачунарска графика Рад у програму за растерску графику Алатке за селекцију и основне корекције дигиталних слика Рад у програму за векторску графику Креирање гиф анимација Коришћење алатки за снимање екрана Питања и задаци за вежбу	Дигитална компетенција Рад са подацима и информацијама	Информатика и рачунарство из претходних разреда, ликовна култура, енглески језик, техника и технологија, математика	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- разликује појмове УРЛ, ДНС, ИП адреса; - објасни појмове хипервеза и хипертекст;	Адресирање на интернету-хипервеза и хипертекст Електронска комуникација	Дигитална компетенција Рад са подацима и информацијама	Информатика и рачунарство из претходног разреда,	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	- креира, форматира и шаље електронску пошту; - обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; - препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; - сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;	Рад на дељеним документима Питања и задаци за вежбу		грађанско васпитање	одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба
РАЧУНАРСТВО	- уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2D графике; - употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; - планира, опише и имплементира решење једноставног проблема; проналази и отклања грешке у програму;... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања	2Д графика у програмском језику Пајтон Основне карактеристике графичке библиотеке "PYGAME" Основна структура "PYGAME" програма Подешавање боја и случајно генерисане вредности Цртање основних геометријских облика – правоугаоника Цртање основних геометријских облика – квадрата	Дигитална компетенција Рад са подацима и информацијама Вештина сарадње	Математика, ликовна култура	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	... креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања ... разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме) ... вреднује своје знање о креирању програма који укључују наредбе понављања, гранања и дефинисане функције у текстуалном програмском језику ... креира програм који укључује математички алгоритам у текстуалном програмском језику	Цртање основних геометријских облика – многоугла Цртање основних геометријских облика – кругова Цртање основних геометријских облика – елипси Цртање основних геометријских облика – лукова Цртање комбиновањем основних геометријских облика Учитавање и приказ слика у програму са графиком Исписивање текста помоћу графичке библиотеке "PYGAME" Питања и задаци за вежбу			
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК ИКТ и Дигитална писменост и Рачунарство	- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; - креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; - креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;	Први пројектни задатак- планирање, одређивање теме, подела задатака, формирање група, избор материјала и средстава одређивање рока за израду пројектног задатка, прикупљање и проучавање материјала, израда задатака Први пројектни задатак- подела послова унутар	Дигитална компетенција Рад са подацима и информацијама Вештина сарадње	Математика, биологија, историја, географија, физика, грађанско васпитање Рад на часу је у корелацији са наставним садржајима	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	- поставља rezultat свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.	групе, прикупљање података, истраживање Први пројектни задатак- заједнички рад на документима, креирање и израда рекламних материјал, видео записа, постера, презентација Први пројектни задатак- презентовање резултата рада група, вредновање рада група Други пројектни задатак- планирање, одређивање теме, подела задатака, формирање група, избор материјала и средстава одређивање рока за израду пројектног задатка, прикупљање и проучавање материјала, Други пројектни задатак – подела послова унутар групе, прикупљање података, истраживање Други пројектни задатак – заједнички рад на документима, креирање и израда рекламних материјал, видео-записа, постера, презентација		предмета информатике и рачунарства, математике, биологије, историје, географије, физике, грађанског васпитања Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, решавање проблема, естетичка компетенција, дигитална компетенција, сарадња, брига о здрављу, учешће у демократском друштву	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

		Други пројектни задатак – подела послова унутар групе, прикупљање података, истраживање			

КОРЕЛАЦИЈА

Битно је напоменути да постоји корелација са свим наставним предметима коју је најлакше остварити при изради пројеката. Са којим предметима ће бити остварена корелација превасходно зависи од теме и свеобухватности пројекта.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја -
- и све друго што ће се применити ускладу са конкретним случајем

Вредновање ученика са тешкоћама у развоју

Елементи вредновања:

- ❖ Однос према раду
- ❖ Праћење постављених задатака
- ❖ Уважавање других ученика и наставника, праћење правила понашања на часу, доношење прибора за рад.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;	Свакодневно бележење активности ученика на часу (практичан рад као и усмено одговарање) у евиденције наставника: Водити рачуна о: -свеобухватности одговора -сналажењу у одговарајућим и наменским програмима и апликацијама -хоризонталном и вертикалном повезивању градива	континуирано
		Писане онлајн провере, квизови:	након завршетка теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група), степен знања свих чланова групе, квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (апликација, табела...).	по потреби
		Рад у пару (посматрање наставника,	по потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

извођење радних задатака.	– не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	излагање парова)	
Ангажовање и активности ученика у настави	Оцену одличан (5) добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. Оцену добар (3) добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе немачког језика заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању како страног тако и матерњег језика. Током основног образовања ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ШКОЛА И РАСПУСТ	12
2.	МЛАДИ – ЖИВОТ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ	12
3.	ЗДРАВЉЕ И ХИГИЈЕНА	12
4.	ЕМОЦИЈЕ (љубав према породици, друговима, али и мобинг)	12
5.	ПРЕВОЗНА СРЕДСТВА	12
6.	ВРЕМЕНСКЕ ПРИЛИКЕ	12
Укупно		72

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК						Седми разред
Облас/тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начун провере остварености исхода
1. Школа и распуст 2. Млади – живот деце и омладине 3. Здравље и хигијена 4. Емоције (љубав према породици, друговима, али и мобинг) 5. Превозна средства 6. Временске прилике	Основни ниво ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких , јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење.	Сви садржаји у оквиру наставе усмерени су ка оспособљавању ученика да комуницирају и користе циљни језик у свакодневном животу. При томе се води рачуна о томе да се настава одвија у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери, а наставник прилагођава свој говор узрасту и знањима ученика.	Ученик: Уме да опише једноставне ситуације Разуме кратка и једноставна упутства Даје кратка и једноставна упутства и молбе Користи једноставне фразе Усваја правопис и нове речи Мможе да води једноставан дијалог	Компетенција за целоживотно учење Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног Вештина комуникације Усмене и писане комуникације Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин. Негује културу дијалога Дигитална компетенција Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија у учењу, у слободном времену и комуницирању.	Енглески језик Српски језик и књижевност Музичка култура Ликовна култура Географија Информатика	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК						Седми разред
Облас/тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начун провере остварености исхода
	ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.			Вештина сарадње Активно слуша и поставља релевантна питања		

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Седми разред
Наставне теме	Циљеви и задаци	МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1. ШКОЛА И РАСПУСТ	-слушање текста где је описан начин на који су ученици провели летњи распуст -усвајање нових речи -једноставно описивање вербално и писмено	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по групама, рад по паровима, индивидуални рад
2. МЛАДИ – ЖИВОТ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ	-слушање кратких и једноставних текстова у којима су описане активности младих -једноставно описивање својих активности са пријатељима -усвајање нових фраза: Viel Spass! Bis bald!	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима, индивидуални рад
3. ЗДРАВЉЕ И ХИГИЈЕНА	-слушање текста о здравом начину живота -усвајање појмова везаних за исхрану, спорт, хобије, релаксацију, хигијену	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима и групама, индивидуални рад
4. ЕМОЦИЈЕ (љубав према породици, друговима, али и мобинг)	-описивање и изражавање властитих емоција, позитивних и негативних -упознавање појма мобинг -усвајање нових речи	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима , индивидуални рад
5. ПРЕВОЗНА СРЕДСТВА	-слушање текста у којем су описане ситуације у саобраћају -учење појмова везаних за саобраћај -смерови: rechtsgeradeaus-links	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима , индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Седми разред
Наставне теме	Циљеви и задаци	МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
6. ВРЕМЕНСКЕ ПРИЛИКЕ	-усвајање појмова везаних за време: sonnig, wolkig, Gewitter... -учење назива светских страна: Osten, Westen, Norden, Süden - једноставно описивање времена – температура, небо, ветар	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима , индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ учења Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва, постане свестан својих права и одговорности, осетљив на потребе других и спреман да активно делује у заједници.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ЉУДСКА ПРАВА	9
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	6
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	9
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	9
СИСТЕМАТИЗАЦИЈА		3
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Седми разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
-наведе и опише основне карактеристике људских права -својим речима опише везу између права појединца и општег добра -дискутује о односу права и правде и о сукобу права -образложи личну одговорност у заштити свог здравља -штити своја права на начин који не угрожава права других -у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин -проналази, критички разматра и користи	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Одговорано учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Дигитална Комуникација и сарадња Естетичка	ЉУДСКА ПРАВА (9 часова) Карактеристике људских права-урођеност, универзалност, неопуштивост Опште добро Права појединаца и опште добро Сукоб појединачно право и опште добро Права и правда Социјална правда	Социјална правда, људска права, опште добро	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, презентације, кратки филм, видео записи, квиз.. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду, групни, радионичарски облик рада, вршњачка предавања.. Обезбеђивање корелације са другим предметима-тематски дани, недеље, обележавање значајних датума.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација панорама, кратких видео записа.. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњашко предавање Квиз

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Седми разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
информације из различитих извора					
Образложи постојање политичких странака Аргументује потребу ограничења и контроле власти Наведе кораке од предлагања до усвајања закона Образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине -у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин -проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Комуникација и сарадња Дигитална Одговорано учешће у демократском друштву	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО 6 часова Политичке странке у вишепартијском систему-владајуће и опозиционе Народна скупштина сврха и надлежности Народни посланици, посланичке групе Процедуре у раду народне скупштине Скупштинска дебата Предлагање и доношење закона	Вишепартијски сиситем, народна скупштина, народни посланици	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: презентације, видео материјали, пројектна настава, симулација, играње улога, дебата.. Обезбеђивање корелације са другим предметима. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика и рада у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Седми разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
- препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска -препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се -у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин -проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Комуникација и сарадња, Дигитална Одговорано учешће у демократском друштву	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ 9 часова Припадност групи Групни идентитет Односи у вршњачкој групи и њен утицај на појединца Вршњачки притисак Конформизам Приватност-обим и ганице Понашање људи у маси и угроженост права појединаца	Вршњачка група, вршњачки притисак, конформизам	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: радионице, презентације, видеозаписа, кратки филм.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноа, кратких видео записа.. Вршњачко предавање Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика и рада у групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњачко предавање
-Учествује у организацији, реализацији и	Компетенција за учење;	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ 9 часова	Симулација народна скупштина,	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења	Формативно, недељно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Седми разред	
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
евауација симулације народне скупштине -у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин -проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора	Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација и сарадња Одговорано учешће у демократском друштву Решавање проблема	Симулација Народне скупштине: Одређивање улога и процедура у скупштини Формирање посланичких група Избор председника скупштине Формирање предлога закона Скупштинска дебата Гласање Евакуација симулације 3 часа систематизација 36 часова годишње	гласање	Користити разноврсне технике/методе и облике рада : играње улога, симулације.. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:презентације, видеозаписа... Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета ради припреме симулације и годишњег школског Квиза Организовати посету Градској општини Постављање ученика у различите ситуације евакуације и самоевакуације	усмених одговора ученика, и рада у групи, сумирање постигнућа ангажовања крајем маја Самоевакуација на крају месеца и током појединих часова Квиз

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор материјала за рад, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи.
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и	Непосредно опшисно оцењивање ученика може се вршити кроз: - Усмено испитивање; - Писмено испитивање; - Посматрање понашања ученика; - Редовно доношење домаћег задатка; - Прегледање свеске; Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
			Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Ученици воде евиденцију	
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
			Рад у пару	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
технологијама и извођење радних задатака.	висок степен активности и ангажовања. ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и		(посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	
			Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панорама,	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ			Седми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
			различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА

Православни катихизис

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ВЕРСКА НАСТАВА		Шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	УВОД	1
2.	БОГОПОЗНАЊЕ	5
3.	ЈЕДИНСТВО ЦРКВЕ ХРИСТОВЕ	7
4.	СВЕТОТАЛИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ	12
5.	СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	11
Укупно		36

Кључни појмови: Бог, човек, Литургија, Свете Тајне, саборност, заједница, вера, прсвославље, светитељи, слава...

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис					Седми разред
Р. бр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
I	По завршетку теме ученик ће бити у стању да: Когнитивни аспект: Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе; Моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. Афективни аспект: Жели да активно учествује на часовима верске наставе.	УВОД	Реализацијом наставног програма за 7. разред треба да се постигну следећи циљеви: Да се код ученика изгради свест отоме да је носилац постојања природе личност; Да је личност израз заједнице слободе с другом личношћу; Да је Црква у својој литургијској пројави икона начина постојања Св. Тројице, односно постојања човека као личности- као иконе Божије. Да би се ово постигло, потребно је најпре детаљно изложити православно учење о Богу као Св. Тројици, а затим и саму структуру Литургије. Тема Бог у кога хришћани верују јесте Св. Тројица... треба да има следећу садржину: Бог у кога хришћани верују јесте	Компетенција за учење Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Сарадња Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис					Седми разред
Р. бр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
			Св.Тројица: Отац, Син и Свети Дух, односно Бог је конкретна личност, Отац, Син и Св.Дух, а не безлична виша сила, или пак, безлична природа. Божанска природа не постоји безлично, већ као конкретне		темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе: -теоријска настава (34 часа) -практична настава (2 часа) Место реализације наставе
II	Когнитивни аспект Моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; Моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања Моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога	БОГОПОЗНАЊЕ	Међутим, кад говоримо о Божанским личностима, Оцу, Сину и Св.Духу, не говоримо о три Бога, о три Божанске индивидуе, које су међусобно раздвојене по природи, као што је то случај с нама људима, где кад говоримо о човеку, говоримо о многим људима. Божанске личности су неразделиве међу собом по природи. Зато што нису створене, односно зато што	Компетенција за учење Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. Естетичка компетенција Препознаје и развија сопствене	Током реализације програма наставе и учења примењиваће се следећи поступци, начини и облици рада: -Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис					Седми разред
Р. бр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће; Моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога; Моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности; Моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима;		Божанска природа није створена, не постоји ни временско-просторна дистанца између постојања Оца и постојања Сина и Духа. (Примера ради, не постоји прво Отац као јединка, као индивидуа, који је касније родио Сина као јединку да би њихове природе биле раздвојене, као што је случај с нама људима, већ су обојица исте природе и савечни су). Једна Божанска природа постоји цела, неразделива, у свакој од три личности: у личности Оца, у личности Сина и у личности Св. Духа, односно то су три личности,	стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања. Комуникација Изражава своје ставове, мишљења,	наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. -Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис					Седми разред
Р. бр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
					педагошким захтевима у
III	Когнитивни аспект: Моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју; Бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво; Знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима; Умети да интерпретира Символ вере; Знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији; Моћи да уочи да појам Богочовека описује	ЈЕДИНСТВО ЦРКВЕ ХРИСТОВЕ	Овим се подвлачи да је постојање божанске природе слободно постојање, због тога што је њено постојање израз слободе личности Оца. Јер, мимо личности Оца не постоји божанска природа. Отац слободно постоји, жели и постоји, и зато је Један Бог Отац, једна конкретна личност, а не безлична божанска природа. Што се, пак, тиче личности, она не може да постоји сама, без заједнице с другом личношћу. Отац је Отац у заједници са Сином. Ако нема Сина, нема ни Оца. Божија слобода постојања као Оца изражава се као љубав према другој личности, односно изражава се на тај начин што Отац вечно рађа Сина и исходи Св.Духа. Један Бог је Отац који је истовремено и Св.Тројица као заједница	Компетенција за учење Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. Одговорно учешће у демократском друштву Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Одговоран однос према околини	-Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис					Седми разред
Р. бр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	Христа као истинитог Бога и истинитог Човека; Афективни аспект: Бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи Бити подстакнут да се труди да воли све људе.		љубави Оца са Сином и Св.Духом. Постојање личности Оца, која је носилац постојања природе у Богу, претпоставља постојање Св. Тројице. То има за последицу да се у Богу личност поистовећује са слободом.		ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
IV	Когнитивни аспект: Моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у	СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ	Теме Антрополошке последице вере у Бога као Св.Тројицу и Кроз Литургију се пројављује Св.Тројица треба реализовати тумачењем одељка Св.Писма Старог завета који говори о стварању човека као иконе Божије и опис Литургије. За Оце Цркве човек је икона (слика) Божија. По природи човек је створен и зато његова природа подлеже	Одговорно учешће у демократском друштву Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Естетичка компетенција Комуникација Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на	-Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис					Седми разред
Р. бр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	јелеосвећењу...) Моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве; Знати да је Причешће врхунац светотајинског живота; Моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; Бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота; Моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; Моћи да разликује и именује службе у Цркви		ограничењима и на крају смрти. Но, и поред тога, човек је створен слободан. То значи да је призван да постоји не на начин на који постоји његова природа, већ слободно у односу на своју природу, односно, човек је позван да своју слободу изрази као љубав према другој личности, односно према Богу, и да тако постоји слично Богу. На овај начин човек би ослободио своју природу последица њене створености, односно детерминисаности постојања, и обожио би се. Слично Христовом начину постојања.	позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу,	
V	Когнитивни аспект: Моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској	СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	Литургија указује на то да се у литургијском искуству Бог открива као Отац, Син и Св.Дух, као три конкретне личности, које се познају и	Одговорно учешће у демократском друштву Промовише позитивне вредности	У раду са ученицима користиће се разноврсни облици рада прилагођени

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис					Седми разред
Р. бр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; Моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ; Бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина; Моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља Моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе; Бити подстакнут да прослављање Крсне		пројављују односом који имају једна према другој. Христос, Син Божији, јесте онај који приноси дарове. Он их приноси Богу Оцу, док је Дух Свети онај који сабира многе људе око Христа, односно, Дух се пројављује као онај који конституише Литургију кроз Крштење, Миропомазање и Рукоположење. Истовремено треба указати ученицима на то да се Св.Тројица овде пројављује преко људи и њихових служби које они пројављују у односу један према другом. Овим се показује да је човек икона Божија и да се Бог не среће другачије осим преко човека у литургијском догађају. За остваривање овог програма треба користити: Св. Писмо Старог и Новог завета, литургијско искуство откривења Бога, литургијски начин постојања човека, као и помоћну литературу.	друштва у различитим активностима. Одговоран однос према здрављу Рад с подацима и информацијама	садржајима који се обрађују: -Фронтални; -Индивидуални; -Дијалогски; -Тимски; Групни; Илустративни; Практични. Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића провером знања које ученици

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис					Седми разред
Р. бр	Исходи	Теме/области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	Славе везује за Литургију.				усвајају на часу и испитаивањем ставова.

Пројектна настава

У плану је наставак пројектне наставе на тему „Сачувајмо наше писмо-ћирилицу.“ Подстакнути темама конкурса „Колевка“ и „Моја отаџбина Србија“ имамо за циљ да ђацима приближимо сам настанак нашег писма као и потребу да се оно сачува јер само писмо једног народа чини његов идентитет. Реализацији теме учествују чланови стручног већа друштвених наука. У разматрање теме узимају се истријски подаци о настанку писма, реформа правописа, саме историјске ситуације, значај писма данас, читање текстова филолога на дату тему, ћирилични натписи...

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

ВЕРСКА НАСТАВА				Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	Непосредно опшисно оцењивање ученика може се вршити кроз: Усмено испитивање; Писмено испитивање; Посматрање понашања	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА				Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
савладавања програма предмета.	-решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;	ученика; Редовно доношење домаћег задатка;	оцењивање усмених одговора ученика.	
Процењују се:	-показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања;	Прегледање свеске;	Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
Вештине изражавања и саопштавања;	-показује одговоран однос према раду/припремљен је за час.	Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура;	ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;		Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова,	-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;		Писане провере	Једном у полугодишту
Уметничко изражавање;	-решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	-показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
	ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери показује способност употребе информација;		Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА				Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
	-у знатној мери логички повезује чињенице и			
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панорама, различитих врста излагања	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА И ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА
ЗА ОСМИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период 2023/2024 -2026/2027. године

САДРЖАЈ			
План наставе и учења за седми разред		Хемија	
ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ОБАВЕЗНИХ ПРЕДМЕТА		Биологија	
Српски језик и књижевност		Техника и технологија	
Енглески језик		Физичко и здравствено васпитање	
Ликовна култура		Информатика и рачунарство	
Музичка култура		ПЛАН И ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА	
Историја		Немачки језик	
Географија			
Физика		Грађанско васпитање	
Математика		Верска настава – Православни катихизис	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА			
Ред. бр.	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	Недељно	Годишње
1.	Српски језик и књижевност	4	136
2.	Страни језик	2	68
3.	Ликовна култура	1	34
4.	Музичка култура	1	34
5.	Историја	2	68
6.	Географија	2	68
7.	Физика	2	68
8.	Математика	4	136
9.	Биологија	2	68
10.	Хемија	2	68
11.	Техника и технологија	2	68
12.	Информатика и рачунарство	1	34
13.	Физичко и здравствено васпитање	3	102
УКУПНО: А		28	952

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Ред. бр.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Верска настава / Грађанско васпитање ¹	1	36
2.	Други страни језик ²	2	68
УКУПНО: Б		3	102
УКУПНО: А+Б		31	1054
Ред. бр.	ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ И ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Недељно	Годишње
1.	Редовна настава	31	1054
2.	Слободне наставне активности ³	1	34
3.	Допунска настава	1	34
4.	Додатна настава	1	34
Ред. бр.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	Недељно	Годишње
1.	Час одељењског старешине	1	34
2.	Ваннаставне активности ¹	1	34
3.	Екскурзија	До 3 дана годишње	

¹ Ученик бира један од понуђених изборних програма.

² Ученик бира страни језик са листе страних језика коју нуди школа у складу са својим кадровским могућностима и изучава га до краја другог циклуса а то су немачки језик и италијански језик.

³ Слободне наставне активности школа планира Школским програмом и Годишњим планом рада. Ученик обавезно бира једну активност са листе од три слободне наставне активности које школа нуди.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмеђавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; - поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служи као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности; - развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци:

- ❖ савладавање главних правила акценатске норме књижевног језика;
- ❖ обновити, савладати и делимично проширити садржаје из претходних разреда из граматике и правописа;
- ❖ формирати критеријуме за самосталан избор, анализу и процену уметничких дела доступних узрасту - упознати технику писања реферата - овладати расправом као обликом усменог и писменог изражавања;
- ❖ систематизовати градиво из свих програмско-тематских подручја.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ	Осми разред
Садржаји програма	Укупно
ЈЕЗИК	44
Грамматика	37
Правопис	7
КЊИЖЕВНОСТ	60
Школска лектира	45
Домаћа лектира	15
КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	32
Говорно изражавање	3
Писмено изражавање	29
Укупно	136

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Осми разред	
Р.бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	ЈЕЗИК	Развој српског књижевног језика Језик свакодневне комуникације Грађење речи Фонетика Морфологија Синтакса Акценатска норма	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: Објасни настанак и развој српског књижевног језика; Разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; Сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; Именује дијалекте српског језика; Разуме постојеће језичке прилике у Србији; Издвоји делове творенице и Препозна основне моделе њиховог грађења; Користи садржаје из	CJ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу) CJ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима CJ.1.3.18. зна основне податке о пореклу и дијалекатској разуђености српског језика CJ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање) CJ.3.3.3. зна и у свом говору примењује	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Ученици уочавају промене у графемама и лексици српског језика кроз време Ученици развијају позитиван однос према значају Вукове реформе и посебности српског језика Препознавање на примерима различитих функционалних стилова Обнављају стечена знања о синтагмама Уочавају значења сваке од појединих врста зависних реченица Речи настале претварањем Различита вежбања	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Осми разред	
Р.бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом;	акценатску норму CJ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главназначења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези са њима) CJ.2.3.1. одређује местоакцента у речи CJ.3.2.5. зна и доследнопримењује правописну норму	у творби речи Примена стечених знањао проклитикама и енклитикама На различитим примерима у тексту Самоевалуација и евалуација	
		Правопис Писање имена из страних језика са акцентом на њихову промену Спојено и одвојено писање речи (сложенице, полусложенице, синтагме)		Доследно примени правописну норму; Примени основна правила о распореду акцената; Уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила; Пише и говори	CJ.1.2.8. примењује правописну норму (из сваке правописне области)у једноставним примерима CJ.2.2.5. зна правописнунорму и примењује је у већини случајева CJ.3.2.5. зна и доследно примењује	Комбиновање различитихврста дидактичког материјала: текстова, табела Самоевалуација и евалуација Кроз практичне примере ученици показују могућност да самостално користе правописне	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуација и евалуација на крају месеца и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Осми разред	
Р.бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		Генитивни знак Црта и цртица; други интерпункцијски и правописни знаци		поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; Уочи разлику између речи и лексеме;	правописну норму	знаке Дата правописна правила ученици примењују у говорној култури Корелација: страни језици, информатика	током појединих часова
2.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Текстови писани различитим функционалним стиловима Лексикологија Расправа и есеј на задату тему	Компетенција за учење Рад са подацима и Информацијама Комуникација Дигитална компетенција Естетичка компетенција	Пише и говори поштујући карактерис тике различитих функциона лних стилова; Напише приказ, расправу и краћи есеј; Користи речник, енциклопедиј у и лексикон; Уочи манипулацију у пропагандним текстовима;	CJ.1.2.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај CJ.3.2.1. организује тексту логичне и	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: Ученици развијају своју писменост Ученици подстичу свој устваралачку моћ и развијају креативност Одговарањем на различите теме ученици негују врлине и позитивне вредносне системе Многобројним примерима ученици евалуирају своје	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуа ција и евалуација на крају месеца и током појединих часова Радна свеска Писана провера- вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Осми разред	
Р.бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста CJ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму	знање Ученици практично примењују усвојена теоријска знања о речима, реченици и падежима Самостално примењују правописна правила Самоевалуација и евалуација Корелација: веронаука, народна традиција, историја, музичко	
		Језичке вежбе Говорне вежбе Изражајно казивање стихова Јачање		Повезује информације и идеје изнесене у тексту Уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на	CJ.1.2.2. саставља разумљиву, граматички исправну реченицу CJ.1.2.3. саставља једноставан експозиторни, наративни и	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала Јавним излагањем ученици развијају реторичке способности Изражајним	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Осми разред	
Р.бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		вербалног самопоуздања		тексту Чита са разумевањем Књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; Тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; Критички промишља о стварности на основу прочитаних дела;	дескриптивни текст и уме да организује смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) СЈ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан СЈ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај	казивањем стихова потврђују лепоту народног стваралаштва Самосталним изражавањем ученици богате речник и побољшавају свакодневну комуникацију Самоевалуација и евалуација Корелација: реторика, историја,	ција и евалуација на крају месеца и током појединих часова Писана провера вежба дебата
3.	КЊИЖЕВНОСТ	Лирика Епика Драма	Компетенција за учење Рад са подацима и	Истакне универзалне вредности књижевног	СЈ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора тих	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:	Формативно свакодневно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Осми разред	
Р.бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		Научно популарни текстови Домаћа лектира Књижевно-теоријски појмови	Информација а Комуникација а Дигитална компетенција Естетичка компетенција	дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; Повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; Издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; Уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; Повеже књижевна дела са	дела СЈ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) СЈ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епiku и драму СЈ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани, неримовани; осмерац и десетерац) СЈ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог, монолог СЈ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигурау	Изражајним читањем ученици утичу на говорну културу Читањем самостално доносе закључке о стваралаштву појединих писаца Уочавањем стилских средстава ученици вреднују литерарни поступак На примеру песме стичу и примењују знања о строфи, стиху и рими. Читањем различитих приповедних врста ученици развијају позитиван став о прозном стваралаштву Познавањем стваралачког опуса	усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Осми разред	
Р.бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				историјским или другим одговарајућим контекстом; Одреди временски оквир у којем је писац стварао; Разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта;	књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, оноματοпеја) СЈ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: тему, мотив, фабулу, време и место радње, лик... СЈ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломка, ликова, карактеристичних ситуација СЈ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре књижевноуметничког текста СЈ.3.4.1. наводи	некогписца ученици самостално закључују о вредностима тих дела Читајући уче да препознају оно што ће ихлично највише заинтересовати и подстаћи да се тиме додатно баве На основу анализе дела стичу знања о приповедним поступцима, перспективи приповедача Упоређују народно и уметничко прозно стваралаштво и уочавајусличности и разлике Самоевалуација и евалуација Повезивање са савременошћу Корелација су другимпредметима:	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ						Осми разред	
Р.бр	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Стандарди	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					наслов	српски, ликовно, веронаука,	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања;	ОДЛИЧАН (5) оцелу добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцелу добија – у великој мери показује способност примене	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Ученици воде евиденцију	пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену	Крај школске године
		Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	
Ангажовање ученика у настави.	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања;	Вођење евиденције од стране наставника о:	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панора, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ учења енглеског језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести исазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји нормевербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	Осми разред
Садржаји програма	Укупно
УВОД – ДРУЖЕЊЕ, ПОЗДРАВИ	3
КЊИГЕ – ПИСАНА РЕЧ	6
СПОРТ	10
ХРАНА	6
ПИСМЕНИ ЗАДАТАК	2
МЕДИЦИНА	9
ЗАБАВА И ДРУЖЕЊЕ	8
КУПОВИНА	7
МОЈА КУЋА	5
ПИСМЕНИ ЗАДАТАК	2
СВЕТ КОЈИ НАС ОКРУЖУЈЕ	10
Укупно	68

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Осми разред
Р.бр.	Наставна тема/садржај	Исходи	Међупредметне компетнеције/ корелација
1.	УВОД - ДРУЖЕЊЕ Поздрављање и представљање себе и других и тражење / давање основних информација о себи и другима Описивање радњи у садашњости Изражавање припадања и поседовања	По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да: -разуме једноставне текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе - поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставнија језичка средства - размени једноставније информације личне природе - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање	Српски језик, Грађанско васпитање/ 2.Вештина комуникације
2.	КЊИГА – ПИСАНА РЕЧ Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих Описивање радњи у прошлости Исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.	Српски језик, Грађанско васпитање/ 7. Вештина за живот у демократском друштву, 5. Решавање проблема

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Осми разред
Р.бр.	Наставна тема/садржај	Исходи	Међупредметне компетнеције/ корелација
		- разуме уобичајене изразе у вези са жељама, интересовањима, потребама, осетима и осећањима и реагује на њих - изрази жеље, интересовања, потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима	
3.	СПОРТ Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности Описивање радњи у садашњости Описивање радњи у прошлости Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	- разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упуту уобичајене молбе и захтеве - честита, захвали се и извини се користећи мање сложена језичка средства - разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл. - разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту - размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту	Српски језик, Грађанско васпитање, Информатика/ 4. Дигитална компетенција
4.	ХРАНА	- разуме једноставније исказе који се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту	Српски језик, Грађанско васпитање/ 1.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Осми разред
Р.бр.	Наставна тема/садржај	Исходи	Међупредметне компетенције/ корелација
	Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	- размени једноставније информације које се односе на дозволе, забране, упозорења, правила понашања и обавезе код куће, у школи и на јавном месту	Компетенција за целоживотно учење
	ПИСМЕНИ ЗАДАТАК 1 (децембар)	Писмени задатак	
5.	МЕДИЦИНА Изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања Изражавање припадања и поседовања Изражавање количине, бројева и цена	- разуме једноставне предлоге, савете и позиве на заједничке активности и одговори на њих уз одговарајуће образложење - упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе - затражи и пружи додатне информације у вези са предлозима, саветима и позивима на заједничке активности - разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање - формулише једноставније исказе који се односе на поседовање и припадање - разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену - пита и саопшти колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства - пита/каже/израчуна колико нешто кошта	Српски језик, Биологија/ 9. Еколошка компетенција
6.	ЗАБАВА И ДРУЖЕЊЕ Разумевање и давање упутстава Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	- разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - пружи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота - разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима	Српски језик, Географија/ 6. Вештина сарадње

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Осми разред
Р.бр.	Наставна тема/садржај	Исходи	Међупредметне компетенције/ корелација
	Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору Изражавање допадања и недопадања	- саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима - разуме једноставније исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење	
7.	КУПОВИНА Изражавање мишљења	- разуме једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагује на њих - изражава мишљење, слагање/неслагање и даје кратко образложење	Српски језик, Музичка култура/ 8. Брига за здравље, 11. Предузетничка компетенција,
8.	МОЈА КУЋА Описивање радњи у садашњости Описивање радњи у прошлости Описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)	- разуме једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости - разуме једноставније текстове у којима се описују способности и умећа - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости - опише радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа - разуме једноставније текстове у којима се описују искуства, догађаји и способности у прошлости - размени појединачне информације и/или неколико информација у низу о искуствима, догађајима и способностима у прошлости - опише у неколико краћих, везаних исказа искуства, догађај из прошлости - опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.	Српски језик, Информатика/ 4. Дигитална компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Осми разред
Р.бр.	Наставна тема/садржај	Исходи	Међупредметне компетнеције/ корелација
		- разуме једноставније исказе који се односе на одлуке, обећања, планове, намере и предвиђања и реагује на њих - размени једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама, плановима, намерама и предвиђањима - саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, предвиђа	
	ПИСМЕНИ ЗАДАТАК 2 (април)	Писмени задатак	
9.	СВЕТ КОЈИ НАС ОКРУЖУЈЕ Описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности Исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору	- разуме једноставније текстове који се односе на опис особа, биљака, животиња, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања - опише и упореди жива бића, предмете, места, појаве, радње, стања и збивања користећи једноставнија језичка средства - разуме уобичајене молбе и захтеве и реагује на њих - упути уобичајене молбе и захтеве - честита, захвали се и извини се користећи мање сложена језичка средства - разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговори на њих - затражи и разуме обавештења о оријентацији/положају предмета и бића у простору и правцу кретања - опише правац кретања и просторне односе једноставним, везаним исказима	Српски језик, Географија/ 3. Рад са подацима и информацијама, 10. Естетска компетенција

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Ученици воде евиденцију	
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцене	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ наставе и учења *ликовне културе* је да се ученик развијајући стваралачко и креативно мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и решавање проблема и да изграђује позитиван однос према уметничком наслеђу и културној баштини свог и других народа.

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

о –обрада новог градива в- вежбање у- утврђивање Часови су подељени на часове обраде, вежбања, и утврђивања, али је, због специфичности предмета, већина часова комбинована.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
ЛИКОВНА КУЛТУРА	Осми разред
Садржаји програма	Укупно
КОМПОЗИЦИЈА	23
КОМУНИКАЦИЈА	5
НАСЛЕЂЕ	6
Укупно	34

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– бира одговарајући прибор, материјал, технику, уређај и апликативни програм за изражавање идеја, имажинације, емоција, ставова и порука; – користи разноврсне податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – примењује знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневно м животу; – користи, сам или у сарадњи са	Основни ниво ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК.1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне	Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини	КОМПОЗИЦИЈА Композиција Принципи компоновања (ритам, контраст, равнотежа, јединство, хармонија, доминанта); врсте композиција (пирамидална, вертикална, хоризонтална, дијагонална, овална, спирална, слободна)	Композиција Елементи композиције Принципи компоновања Пропорције Простор Склад Естетика Дизајн Рециклажа	Наставник ученике анимира различитим врстама презентација, штампаним фотографијама и репродукцијама уметничких дела како би им приближио основне појмове простора, ликовних елемената, принципа компоновања и различитих врста композиција. Радом натексту и путем визуелних примера из уџбеника ученици самостално, или у пару истражују одређену тему, а затим путем дискусије изводе закључке и разматрају могуће идеје за реализацију ликовних задатака. Наставник још путем туторијала на YouTube-у ученике упознаје са	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Мапа радова ученика Практични рад Усмена провера Индивидуална естетска анализа Естетска анализа кроз дискусију Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
другима, одабране изворе, податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – представи своје и радове других, кратко, аргументовано и афирмативно; - користи одабране информације као подстицај за стваралачки рад опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела	уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица.. .) средњи ниво ЛК.2.1.2. образлаже свој ради радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) 2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт напредни ниво ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју				различитим ликовним техникама. Подстиче ученике да самостално и слободно исказују своја мишљења о уметничким делима. Покреће дискусије естетске анализе на крају наставне целине развијајући код ученика естетски начин размишљања уз уважавање туђих мерила вредности и ставова. У зависности од ликовног задатка, у току часа организује се индивидуални практични рад, рад у пару, или по групама. Наставник активно учествује у процесу рада ученика својим саветима и коректурама. Поред ових најчешће примењиваних метода	задатак Сумативно оцењивање.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	(одабрану) идеју ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципли садржаја на свом раду и на радовима других ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.3.3. користи друга места и изворе да би проширио своја знања из уметности				рада, наставник ученике упућује на одговоран однос према средини у којој живе и раде, па у складу са тим подстиче их да дају свој допринос активним планирањем пројектне наставе усмерене ка естетском уређењу просторија школе и школског дворишта. Ученицима ће бити омогућен и додатни рад код куће, а материјале за домаће ликовне задатке имаће прилику да виде на Google classroom.	
–разговара о одабраним идејама, темама или	Основни ниво ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других	Рад с подацима и информацијама	НАСЛЕЂЕ Културна баштина (значај, заштита и	Теме Мотиви Ангажована уметност Наслеђе	Доминантан циљ ове области јесте да ученике упозна са светским и	Формативно, свакодневно оцењивање ученика

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
мотивима у уметничким остварењима различитих епоха свога краја – прави, самостално или утиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих епоха свога краја – прави, самостално	(нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знањавезана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица). ЛК. 1.3.1. описује разлике које уочавана уметничким радovima из различитих земаља, култура и периода ЛК. 1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и	Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	промоција наслеђа). Најзначајнија уметничка остварења и уметници, локалитети и споменици на територији Србије и у свету. Моје место, мој крај Институције културе, значајни споменици и ликовни ствараоци Западне Србије. Уметничко наслеђе (савремено уметничко стваралаштво нашег краја). Презентација Презентовање тема из ликовне уметности путем PowerPoint-a.	Промоција	националним културним наслеђем, као и са савременим средствима ликовног израза и приближи им уметност њиховог краја. У те сврхе, наставник поред наставних метода и дидактичких средстава који су горе наведени користи демонстрације употребе савремених техничких средстава у уметничком изразу. Организује посете галерији, музеју, Уметничкој школи и УВУУ како би ученици из прве руке добили информације о савременом ликовном стваралаштву, али и стваралаштву претходних периода. Битно је код ученика развити могућност разумевања утицаја друштвених	Индивидуални рад ученика Мапа радова ученика Практични рад Усмена провера Индивидуална естетска анализа Естетска анализа кроз дискусију Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
или утиму, презентације о одабраним темама повезујући кључне текстуалне податке и визуелне информације	вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) средњи ниво 1.3.1. лоцира одабрана уметничка дела у историј-ски и друштвени контекст 2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности напредни ниво ЛК.3.2.2. изводи				околностина резултате уметничких израза. Ученике би требало усмерити ка истраживачком раду и пројектној настави, у циљу промоције културне баштине свог краја.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принципли садржаја на свом раду и на радовима других ЛК.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у Односу на време настанка и према културној Припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) ЛК.3.3.2. описује					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности					
- идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука - изрази своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником – разговара о одабраним идејама, темама или мотивима у уметничким остварењима различитих	Основни ниво ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерија, атеље, уметничка радионица). ЛК. 1.3.2. зна да наведе различита	Рад с подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Компетенција за учење Естетичка компетенција Комуникација Одговоран однос према околини Предузимљивост и	КОМУНИКАЦИЈА Комуникативна улога уметности (теме, мотиви и поруке у визуелним уметностима; улога уметности у свакодневном животу).	Визуелне поруке Тема Мотив Знак Симбол Метафора Персонификација Алегорија Хералдика	Наставник ученике анимира различитим врстама презентација, штампаним фотографијама и репродукцијама уметничких дела како би им приближио различите начине визуелне комуникације. Радом на тексту и путем визуелних примера из уџбеника ученици самостално, или у пару истражују одређену тему, а затим путем дискусије изводе закључке и разматрају могуће идеје за реализацију ликовних задатака. Наставник још путем туторијала	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Мапа радова ученика Практични рад Усмена провера Индивидуална естетска анализа Естетска анализа кроз дискусију Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
култура и епоха – учествује у заједничком креативном раду који обједињује различите уметности и/или уметност и технологију;	занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) средњи ниво 2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности напредни ниво ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената,	оријентација ка предузетништву			на YouTube-у ученике упознаје са различитим ликовним техникама. Подстиче ученике да самостално и слободно исказују своја мишљења о уметничким делима. Покреће дискусије естетске анализе на крају наставне целине развијајући код ученика естетски начин размишљања уз уважавање туђих мерила вредности и ставова. У зависности од ликовног задатка, у току часа организује се индивидуални практични рад, рад у пару, или по групама. Наставник активно учествује у процесу рада ученика својим саветима и коректурама. Ученици добијају практичне задатке у	на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	принципили садржаја на свом раду и на радовима других ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципа да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, об- лик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других				којима повезујући текстуалнеи визуелне информације презентују резултате свог тимског рада. Ученицима ће бити омогућен и додатни радкод куће, а материјале за домаће ликовне задатке имаће прилику да виде на Google classroom.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Осми разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	Процењују се: вештине ликовног изражавања и разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором за извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија: ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности самостално испуњавањазахтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија: ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда	Формативно оцењивање: бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стањана полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби,или жељи ученика
			Практичан рад Естетска анализа	Након реализације наставне јединице
			Свеска из ликовне културе	На крају наставне године, по жељи ученика (није обавезна)
			Процена наставника о активностима везаних за посете културним догађајима	Током школске године (зависи од активности ученика)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Осми разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
		постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОБАР (3) оцену добија: ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтева који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ДОВОЉАН (2) оцену добија: ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИКОВНА КУЛТУРА		Осми разред		
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панора, ППТ, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА	
МУЗИЧКА КУЛТУРА	Седми разред
Садржаји програма	Укупно
ЧОВЕК И МУЗИКА	7
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	4
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	10
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	10
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (реализује се на сваком часу)	3
Укупно	34

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; Уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу; Препознаје националне игре у делима уметничке музике; Наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; Разликује музичке форме романтизма, импресионизма и	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - историјско–стилских периода - народног стваралаштва Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.2. структуре и драматургије одређеног музичког жанра МК. 2.1.3. облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене	компетенција за учење комуникација естетичка компетенција рад са подацима и информацијама сарадња	ЧОВЕК И МУЗИКА Романтизам Програмска и апсолутна музика Соло песма Клавирска минијатура Националне и стилизоване игре (полка, мазурка, чардаш, казачок, сиртаки, валцер, танго...) Музичко-сценска дела Сметана, Дворжак, Шопен, Лист, Шуберт, Шуман, Паганини, Верди, Пучини, Росини, Чајковски, Бородин, Мусоргски, Мокрањец Импресионизам Равел, Дебиси Савремено доба Жанрови: Џез,	Романтизам програмска и апсолутна музика, соло пемса, клавир музичко сценска дела, савремено доба, музички жанрови	Користити методе/технике и облике рада које активирају ученике да буду самосталнији у раду: анализа музичких примера, фотографија, ППТ, видео материјала. Инсистирање на корелацији са другим предметима: историја, ликовна култура, географија. Коришћење ЛОГОС-овог е-учбеника: видео и аудио записи, квизови, ППТ.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и залагања ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

савременог доба; Идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба; Идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба;	околности настанка жанра и облика музичког фолклора МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту		популарна музика, апстрактна музика. Импровизација (појам) Стравински, Прокофјев, Коњовић, Константин Бабић, Вера Миланковић			
Препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; Опише начин добивања тона код дувачких инструмената; Препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;	МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености МК. 1.1.2. опише основне карактеристике музичких инструмената и састава Ученик уме да анализира повезаност: МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких	комуникација -естетичка компетенција компетенција за учење -рад са подацима и информација ма -сарадња дигитална компетенција	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ Дувачки инструменти	Инструменти дрвени, лимени, дувачки инструменти, мелодија	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: видео и звучниј записа, фотографија, ППТ, доступне ИКТ апликације. Користити претходна знања ученика. Повезати са историјским контекстом. Коришћење ЛОГОС-овог е- уџбеника	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и залагања ученика. Самоевалуаци ја и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	инструмената са музичком изражајношћу МК. 3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд					
Препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; Објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;	МК. 1.2.1. именује музичке изражајне елементе МК. 1.2.2. именује извођачки састав МК. 1.2.4. именује српски музички фолклор МК. 2.2.1. опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра Ученик уме да анализира слушни	комуникација -естетичка компетенција компетенција за учење одговоран однос према здрављу	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне музике романтизма, импресионизма и савременог доба. Слушање вокалних, вокалноинструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора.	Мелодија, ритам, темпо покрет динамика	Основни методски приступ је од звука ка теорији. Јасно формулисати упутства како би ученици знали на шта да усмере пажњу приликом слушања. Постепено проширивати опажајни капацитет код ученика усмеравајући их на специфичности музичког дела пре слушања. Ученичка знања из различитих области повезати и ставити у функцију	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора и активности ученика. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	пример и открије везу опажених карактеристика са: МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера МК. 3.2.2. жанровским и историјско– стилским контекстом звучног примера МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора		Слушање дела традиционалне народне музике.		разумевања дела, подстичући креативност и критичко мишљење. Користити илустрације, ППТ и ИКТ када је могуће. Подстићати ученике на изношење свог мишљења уз аргументовано образлагање.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; Користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; Комуницира у групи импровизујући мање музичке целине	МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту МК. 3.3.1. изведе разноврсни	-естетичка компетенција -сарадња комуникација -одговоран однос према здрављу - компетенција за учење дигитална компетенција	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Певање песама по слуху и из нотног текста (солмизација м) самостално и у групи. Певање песама у мешовитим тактовима (7/8, 5/8) по слуху. Певање песама у		Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике за самостални рад, рад у пару или групи. Кроз одговарајуће примере музичких вежби и композиција обрадити елементе музичке писмености.	Формативно, свакодневно оцењивање активности ученика, певањем и свирањем. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

гласом, инструментом или покретом; Учествује у креирању и реализацији школских приредби, догађаја и пројеката; Изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); Примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у комуникацији и заједничком музицирању; Понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама;	музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.		комбинацији са плесним покретом. Певање и свирање из нотног текста народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментариј а и/или на другим инструментима . Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских репрезентативних примера (одломака/тема) у стилу музике романтизма, импресионизма и савременог доба.		Обратити пажњу на правилно дисање, положај тела и дикцију. Узети у обзир гласовне могућности ученика. За инструментално музицирање користити ритмичке и мелодијске инструменте. Могу се користити нотни примери који су солмизацијом обрађени. Примењивати принцип активног учешћа ученика на часу. Коришћење аудио или видео снимака или матрица када је могуће. Посета концерта, у складу са могућностима	појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

критички просуђује утицај музике на здравље; користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	Ученик уме да: МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи предмете из окружења МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела МК. 1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско–ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима МК.1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст. Ученик уме да: МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте	-естетичка компетенција комуникација -сарадња компетенција за учење одговоран однос према здрављу	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО Импровизација Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање ритмичке пратње. Реконструкција музичких догађаја у стилу романтизма, импресионизма и савремене музике. Израда дувачких инструмената од доступних материјала.	Мелодија, ритам, темпо покрет динамика	Користити методе/технике и облике рада који подстичу ученике на музичко стваралаштво, самостално, групно и у пару. Користити корелацију са ликовном кутуром. Креативна употреба мултимедија: ППТ, ИКТ, аудио и видео снимци, мобилни телефони.	Формативно, свакодневно награђивање ученика за било који облик музичког стваралаштва. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	МК. 3.4.2. импровизује и/или komponује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова МК. 3.4.3. осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс.					

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених	процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се	- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције	Свакодневно бележење током године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који:	наставника	
			- Усмено одговарање	По потреби
			-Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године, праћење/ пресек на крају године
			Прегледање свески	На крају наставне године
			Певање и/или свирање песама и/или композиција	Пресек стања сваког месеца
			Препознавање слушаних и обрађених композиција	Свакодневно бележење током године
			Музичко стварање	Свакодневно бележење током године
			- Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
- Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
		– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;		
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ОДЛИЧАН (5) –показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. ВРЛО ДОБАР (4) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ДОБАР (3) – показује делимични степен активности и ангажовања ДОВОЉАН (2) – показује мањи степен активности и ангажовања. НЕДОВОЉАН (1) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима -Броју успешности у групном раду, раду у пару -Учешћу у хору, приредбама, ваннаставним активностима -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноя, ППТ, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА

Циљ учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Годишњи фонда часова: 68

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИСТОРИЈА		Седми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	3
2.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА РАТА	20
3.	ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ	15
4.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА	14
5.	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА	12
6.	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА	4
Укупно		68

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје Повезује историјске изворе са установама у којима се чувају Именује Савремено доба и наводи граничне догађаје Користи основне историјске појмове Пореди историјске периоде Пазврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према	ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.5. уме да одреди ком историјском периоду припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације	Компетенција за учење Дигитална компетенција	1. тема ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио-визуелни, усмена сведочанства, дигитални)	Историјски извори Историјски периоди Архив Музеј Савремено доба	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: уџбеника, илустрација, шема, графикона Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима савременог доба, историјском архиву, евентуално виртуелна посета музеју, локалитету из савременог доба... Проналажење примера извора за период Савременог доба од стране ученика Коришћење БИГЗ-овог е - уџбеника: тестови, видео записи са питањима и др.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Посматрањем наставника Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Истраживачки задаци везани за ист.изворе из Савременог доба Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
историјском периоду Пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихових сазнајних вредности						
Користи основне историјске појмове Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени) Поштује правила	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште	Естетичка компетенција Комуникација	2. тема ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА РАТА Последице Великог рата (демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света). Револуције у Русији	Октобарска револуција Версајски уговор Друштво народа Тоталитарне идеологија Фашизам Нацизам Комунизам Милитаризам Антисемитизам Велика економска криза Стварање Југославијеш	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, историјске карте, историјских извора, различитих графичких организатора, ППТ, видео материјали, пројектна настава; израда шема и др. Корелација са сродним предметима: српским језиком	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Посматрање наставника Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација а и евалуација на крају месеца и током појединих часова Дебата

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност Изражава своје ставове на аргументован начин Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Препознаје основне	историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је		и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процес и носиоци уједиња, међународно признање и границе). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска краљекраљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни	естојануарска диктатура Пеницилин	(Дучић, Нушић) географија (Европе, Света, Југославије), веронаука, ликовно (споменичко наслеђе међуратног периода, Дали, Пикасо, М.П. Барили), музичко (Химна Југославије), грађанско (људска права, тоталитарне идеологије) кроз интегративну наставу и тематско повезивање. Стално коришћење историјске карте. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (Друштво народа, тоталитарне	Мини истраживачки задаци (пројектни задаци, породична и локална историја) Домаћи задатак-редовност Писана провера Есеј, прича Показивање на карти

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
карактеристике различитих идеологија Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других	наведена легенда ИС.1.2.7. зна да исте историјске појаве могу различито да се тумаче ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.2.4. уме да		положај економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влатко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић,		идеологије), илустрација (плакати), ППТ, видео записа (убиство краља Александра у Марсеју и др.), квиз на кахуу и др. Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернет страница, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету Употреби податке из табеле у једноставном истраживању Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у савременом добу Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу	одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)		Исидора Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић		Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту Уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва;						
Доводи у везу узроке и последице историјских	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје	Компетенција за учење Рад са	3. тема ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ	Други светски рат Гето	Припремање наставника за часове, водећи	Формативно, свакодневно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера Препознаје основне карактеристике различитих идеологија Користи основне историјске појмове На карти показује места где су се десили одређени догађаји Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и	цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје	подацима и информацијама а Естетичка компетенција Сарадња Дигитална компетенција Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву	Свет у рату –узроци, међународне кризе, сукоби и освајајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зарађене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања, ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини; крај рата и победа Антифашистичке коалиције. Југославија и српски народ у рату-улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистичка борба и грађански рат; војне операције, живот у рату.	Холокауст Аушвиц Јасеновац Људска права Расизам Антисемитизам Антифашизам	рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (фронтови, битке: Свет, Европа, Југославија), ликовно (карикатуре, плакати) и грађанско васпитање (људска права, савези), кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење	усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и групи (нпр пројектна настава, активности...) Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задаци Писана провера Вежба 15 минута Индивидуални рад: мини истраживање (пројектни задаци, панои, предавања и др. Учествовање у неговању

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
промена у Савременом добу Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Самостално или у групи реализује једноставне задатке Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Препознаје основне карактеристике различитих идеологија Пореди положај и начин живота припадника различитих	једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора ИС.2.2.2. уме да закључи о којем		Последице рата-људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције, уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине, стварање ОУН. Истакнуте личности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз Тито, Милан Недић		историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (односи између великих сила), илустрација (плакати), питања, филмова (нпр. Дечак у пругастој пицами, Дара из Јасеновца и др.), ППТ, шеме и табеле Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање	сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
друштвених слојева и група у Савременом добу Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и	историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости ИС.3.2.4. уме да одреди на основу анализе историјског извора контекст у којем је настао извор и контекст о којем говори извор (идеолошки, културолошки, социјални, политички, географски контекст извора)				ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса локалне историје Обележавање места великих страдања српског и других народа у Другом светском рату (27. јануар, 22. април...и др.)	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
ставова других Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету Употреби податке из табеле у једноставном истраживању Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни) Уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима Објасни значење појмова геноцид и						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Холокауст Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији Идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта						
Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка	4. тема ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА	Хладни рат Блоковска подела Несврстани ОУН Декларација Људска и	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити	Формативно, свакодневно оцењивање усмених говорача ученика Процењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
примерима Користи основне историјске појмове Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на	ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у	компетенција Дигитална компетенција Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву	Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације-покрети за женска и мањинска права, антиратни и антирасни покрети; научна достигнућа, освајање свемира, медији, популарна култура. Југославија и српски народ после Другог светског рата-изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким	мањинска права Атомска енергија Глобализација а СФРЈ Једнопартијски систем	разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (ОУН, ЕУ, блоковска подела, несврстани, СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре) и музичко васпитање (Елвис Присли, Битлси), верска настава, грађанско васпитање (антиратни и антирасни покрети, демократија), српски језик (Иво Андрић) кроз интегративну наставу и тематско повезивање	рада у пару и групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта Индивидуални рад: панои, ППТ мини истраживање (пројектни задаци): Моја породица у СФРЈ; личности. догађаји Учествовање у неговању сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу	форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.1.2.8. препознаје различита тумачења исте историјске појаве на једноставним примерима ИС.2.1.1. уме да повеже личност и		противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност, свакодневица, популарна култура, нове тенденције у култури. Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Голда Меир, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мендела, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.		Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, филмова (Европске интеграције, ратна жаришта и др.), ППТ, шеме, табеле.. Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панона, кратких записа,	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ Анализира историјске догађаје и појаве на основу	историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС 2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС 2.1.3. препознаје да постоји повезаност регионалне и светске историје ИС 2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних				кратких излагања Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса локалне историје	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
доступног аудио-визуелног материјала Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији	сликовних историјских извора ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања					
Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима	ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција	5. тема ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА Свет после хладног	Република Србија Транзиција Тероризам Дигитална револуција Популарна култура	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Користи основне историјске појмове Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове	најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике	Дигитална компетенција Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву	рата –пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи, распад СССР-а, нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације, Четврта индустријска револуција (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети. Српски народ на крају XX и на почетку XXI века- криза СФРЈ 80-их година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког	Миграције НАТО бомбардовање Операције Олуја и Бљесак Дејтонски споразум Косово и Метохија Република Србија Транзиција Тероризам Дигитална револуција Популарна култура Миграције НАТО бомбардовање Операције Олуја и Бљесак Дејтонски споразум Косово	технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (пад Берлинског зида, ЕУ, Распад СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре), грађанско васпитање (тероризам), биологија (еколошки покрети), информатика (интернет, Четврта индустријска револуција, мобилна телефонија, апликације) кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких	групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта Индивидуални рад: панои, ППТ мини истраживање (пројектни задаци): нпр. Моја породица 90-их и 00-их; личности. догађаји Учествовање у неговању сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање Формативно, свакодневно

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
сазнајне вредности Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским	ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС 2.1.2. препознаје		политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000.године, република Србија као самостална држава, питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања ЕУ,	и Метох ија	текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација, филмова (НАТО агресија 1999, Распад СФРЈ и др.), ППТ, шеме, табеле.. Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноя, кратких записа, кратких излагања Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо	оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и групи Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера Карта Индивидуалн и рад: панои, ППТ - мини истраживање (пројектни задаци):нпр . Моја породица 90-их и 00-их;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
контекстом Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији Изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и	да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС 2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и		култура и спорт. Истакнуте личности: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић, Војислав Коштуница		платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Корелација са сродним предметима: географија (пад Берлинског зида, ЕУ, Распад СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре),	личности. догађаји Учествовање у неговању сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
сознајних вредности Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; Доводи у везу	историјски феномен) ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС 3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип) ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује				грађанско васпитање (тероризам), биологија (еколошки покрети), информатика (интернет, Четврта индустријска револуција, мобилна телефонија, апликације) кроз интегративну наставу и тематско повезивање Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа Стално коришћење историјске карте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илустрација,	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима Користи основне историјске појмове Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у Савременом добу Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на	најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике				филмова (НАТО агресија 1999, Распад СФРЈ и др.), ППТ, шеме, табеле.. Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноя, кратких записа, кратких излагања Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације Коришћење ресурса	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
основу садржаја Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву	ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.1.2.5. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми табеле ИС.1.2.6. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми графикана ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС 2.1.2. препознаје					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији -Изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова	да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС 2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајних вредности Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене	историјски феномен) ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања ИС 3.2.7. уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена и да одреди врсту пристрасности (манипулација, пропаганда, стереотип)					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
политичке прилике и развој друштва;						
Визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; Користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући историјски период, догађај и век ; Лоцира на историјској карти најважније појмове Савременог доба	ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске	Рад са подацима и информацијама Комуникација	СИСТЕМАТИЗАЦИЈА Иницијално тестирање, Систематизација Историјска карта, личности, догађаји... (4 с)	Сви наведени	Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања историјско-географских појмова, кроз испитивање на карти Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе, каху квиса	Иницијално тестирање Карта - провера градива из целокупне историје 8. разреда-извлачење цедуљица са 5 појмова, које треба да покажу за 45 секунди Прегледање свески Израда ленти времена Самоевалуација и евалуација

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА					Осми разред	
Предметни исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
У излагању историјске наратије користи основне научне појмове;	карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)					

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

ИСТОРИЈА				Осми разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	фронтална индивидуални и групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, , рад са уџбеником, рад са историјским изворима, , рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, -дебатују уз толерантност за другачије мишљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе -сами откривају технике и методе решавања проблема, -формирају став о вредностима
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА РАТА	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад са уџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	Посматра, слуша, бележи, самостално ради, износи своје мишљење, Самостално уочава периоде наременској ленти, ради са историјским изворима
ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, -дебатују уз толерантност за
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА		сауџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад		другачије мишљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе -сами откривају технике и методе решавања проблема, -формирају став о вредностима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Осми разред
Област/тема	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			Активности ученика
	Облици рада	Методе и технике	Средства	
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА	фронтална индивидуална групна	Дијалог, демонстрација Илустративна Рад са текстом и Предавање, описивање, причање, рад са уџбеником, рад са историјским изворима, рад са картом, самосталан рад	радни листови, Историјски извори, уџбеник	Слушају Памте, питају наставника Решавају задатке, стичу знања и умења -уочавају и дефинишу откривено -проналазе оригинална решења, -дебатују уз толерантност за другачије мишљење; -самостално прикупљају и анализирају историјске изворе; - сами откривају технике и методе решавања проблема; - формирају став о вредностима.

ИСТОРИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања;	ОДЛИЧАН (5) оцелу добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцелу добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;		полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
Ангажовање ученика у настави. Процењује се:	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену	Крај школске године
		Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	
		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА

Циљ учења географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским , насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГЕОГРАФИЈА		Осми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	6
2.	ФИЗИЧКО- ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	25
3.	ДРУШТВЕНО- ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	26
4.	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	4
5.	ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА	2
6.	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ	3
Укупно		68

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; Учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; Анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије. Анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује;	Основни ниво ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.1.4.1.препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе Средњи ниво ГЕ.2.1.1.одређује стране света у простору и на географској карти ГЕ.2.1.2. одређује положај места на географској карти ГЕ.2.1.3.препознаје и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ.2.1.4.приказује понуђене географске податке на немој карти картографским	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција Комуникација	1. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ Југоисточна Европа, интеграциони и дезинтеграцион и процеси. Географски положај Србије. Историјско-географски развој Србије. Симболи Србије. Границе и проблеми пограничних крајева.	Географск и положај Границе и величина теритоије Србије	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, тематске карте, презентације.. Коришћење е - уџбеника: видео записи са питањима.	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Нема карта Писана провера- вежба 10. мин

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	средствима, графиком, табелом, шемом Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте					
Учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; Анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; Опише узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; Класификује облике рељефа на територији	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ1.2.3. именује Земљине сфере и препознаје њихове основне одлике ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе Средњи ниво ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ.2.1.3. препознаје и	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини	2. ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ Геотектонски процеси на територији Србије. Сеизмизам Србије. Тектонски облици рељефа. Падински процеси и рељеф настао деловањем воде. Рељеф настао деловањем леда, ветра и човека. Утицаји ерозивних и акумулативних	Физичко-географске одлике Србије	Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: ППТ, видео материјали, пројектна настава Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Стално коришћење географске карте Комбиновање различитих врста дидактичког	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера 15 мин. Са немоном картом Карта -појмови

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Србије и именује репрезентативне ; Анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; Класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; Наводи начине коришћења вода Србије; Препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; Доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске	објашњава гео. чињенице, објекте, појаве и процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, та белом, шемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке на немој карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице- објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница,		процеса на човека. Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији. Подземне воде Србије. Реке Србије. Језера Србије. Заштита вода и заштита од вода. Земљишта Србије. Распрострањеност биљног и животињског света		материјала: илустрација, табела, ППТ, питања, квиз.. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
карактеристике простора.	објеката, појава и процеса, односа на основу анализе геог. карте ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друш. фактора на развој и размештај привреде и пр. делатности ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе и законитости у нашој земљи и уме да издвоји географске регије					
Анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; Објашњава популациону динамику становништва Србије: -Кретање броја становника, природни прираштај и миграције;	Основни ниво ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ1.2.3. именује Земљине сфере и препознаје њихове	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос у демократском	3. ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ Кретање броја становника и њихов просторни размештај. Природно кретање. Миграцио	Друштвено-географске одлике Србије	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелацијеса сродним предметима. Стално коришћење	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи; Изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; Израђује и анализира графичке приказе структура становништва; Објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; Уз помоћ карте Србије и других	основне одлике ГЕ.1.3.2.дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе Средњи ниво ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава гео. чињенице, објекте, појаве и процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.1.4. приказује понуђене гео. податке на мапи карти картографским средствима, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.3.1. разликује и	друштву Сарадња	ни процеси. Структуре становништва. Демографски проблеми и популациона политика. Прва насеља у Србији. Село и рурални процеси. Градови. Урбанизација и проблеми урбаног развоја. Београд. Природни ресурси и привредни развој. Друштвени услови привредног развоја и		географске карте и географског атласа и немеккарте Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: питања, ППТ, видео-записи... е-учбеника Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради изградње, кратких записа, кратких излагања Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	провера- вежба 15 минута Карта – појмови

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; Доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи;	објашњава кретање(природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.1.описује природне и друштвене одлике наше државеи наводи њене регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1.доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објеката,појава и процеса, односа на основу анализе географске карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друш. фактора на развоји размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде иприв. дел.		промене у структури привреде. Пољопривреда и географски простор. Индустрија и географски простор. Саобраћај и географски простор.			
Учествује у	Основни ниво	Компетенција	4.	Природна и	Припремање	Формативно,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; Анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти.	ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте Средњи ниво ГЕ.2.1.3.препознаје и објашњава географске чињенице,објекте, појаве и процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом, шемом ГЕ.2.1.4.приказује понуђене географске податке на некој карти картографским средствима, графиком,табелом, шемом Напредни ниво ГЕ.3.1.1.доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница, објекта,појава и процеса, односа на основу анализе	за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос у демократском друштву Сарадња	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ Природна баштина Србије. Културна баштина Србије. Светска баштина под заштитом Унескоа у Србији.	културна баштина Србије	наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима. Стално коришћење географске карте и атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:,питања , ППТ,видео-записа.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде панорама,презентација, кратких записа,	свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање постигнућа усменог ангажовања крајем децембра Самоевалуација на крају месеца итоком појединих часова Домаћи задатак Писана провераКарта-појмови

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	географске карте				кратких излагања Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	
Учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; Анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; Препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; Доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста	Основни ниво ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.1.3.1.познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ.1.3.2.дефинише појам привреде и препознаје привр.делатности и гране ГЕ.1.4.2.именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике Средњи ниво	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција	5. ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА Појам и географски положај завичаја. Природне карактеристике. Друштвене карактеристике.	Географија завичаја	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Пројектни задатак Обезбеђивање корелације са сродним предметима: Стално коришћење географске карте и атласа Комбиновање различитих врста	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, сумирање постигнућа усменог ангажовања крајем маја Самоевалуација на крају месеца Домаћи задатак Карта Индивидуални рад, пројектни задаци- панои, презентације, мими предавања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
и физичко-географске карактеристике простора; Кретање броја становника, природниприаштај и миграције; Изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва; Изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; Израђује и анализира графичке приказе структура становништва; Објашњава утицај природних и друштвених	ГЕ.2.1.3.препознаје и објашњава гео.чињенице,објекте, појаве и процесе и односе који су представљени моделом,сликом,графи ком,табелом,шемом ГЕ.2.1.4.приказује понуђене гео. податке на немој карти картографским средствима,графиком,табелом,шемом ГЕ.2.3.1.разликује и објашњава кретање(природно и механичко) и структуре становништва ГЕ.2.4.1.описује природу и друш одлике наше државе и наводи њене регије Напредни ниво ГЕ.3.1.1.доноси закључке о просторним и каузалним везама гео. чињеница,				дидактичког материјала:мапе ума из уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и др. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, енциклопедија ...	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
фактора на настанак, развој и трансформацију насеља; Уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; Доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине; Препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине;	објеката, појава и процеса, односа на основу анализе гео карте ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природ и друш. фактора на развоји размештај становништва и насеља ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развоји размештај привреде и прив делатности ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе и законитости у нашој земљи и уме да издвоји гео регије.					
Учествује у	Основни ниво	Компетенција	6.	Срвија у	Припремање	Карта -

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини; Анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; Објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету.	ГЕ.1.1.3.препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ.1.3.1.познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред Средњи ниво ГЕ.2.1.3.препознаје и објашњава географске чињенице,објекте,појаве и процесе и односе који су представљени моделом,сликом,графиком,табелом,шемом ГЕ.2.1.4.приказује понуђене географске податке на немој карти картографским средствима,графиком,табелом,шемом ГЕ.2.3.1.разликује и објашњава кретање(природно и механичко) и структуре	за учење Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос у демократском друштву Сарадња	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ Срби у Црној Гори. Срби у БиХ – Република Српска. Срби у Хрватској. Срби у осталим суседним државама. Срби у дијаспори.	региону и дијаспори	наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења и предзнањима ученика Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима: Стално коришћење географскекарте и атласа Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:мапе ума из уџбеника, табеле, ППТ, видео записи и др. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе,	провера градива из 8. разреда-извлачење цедуљица са 5 појмова, које треба да објасне покажу на карти, уцртају у нему карту Прегледање свески Самоевалуација Провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	становништва Напредни ниво ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља				интернета, енциклопедија Коришћење разноврсних техника сумирања градива: мапе ума Проверавање знања географских појмова, кроз испитивање на карти Коришћење е-уџбеника, дигиталних часова и квизова.	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи..
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА				Осми разред
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	фронтални рад, индивидуални облик рада	метода излагања метода разговора метода рада на тексту	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернетматеријал,	- слушају, упоређују, питају - одговарају на питања - дискутују
ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуализовани облик рада, рад у пару, групни рад	метода излагања, метода разговора, метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, техника <i>вођена дискусија</i>	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	слушају, посматрају, разговор користе и упоређују већ стечена знања питају - дискутују - показују на карти и у свом атласу - хватају белешке - речунају

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА				Осми разред
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСKE ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	фронтални рад, индивидуални облик рада,	метода излагања, метода разговора,	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни	- слушају, посматрају, разговор, описују, упоређују, практично
ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	индивидуализовани облик рада, рад у пару групни рад	метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, <i>техника вођена дискусија</i>	материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	примењују и врше корелацију на часовима математике, уочавају и демонстрирају
ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуализован и облик рада, рад у пару	метода излагања, метода разговора, метода рада на тексту, метода илустрације, метода демонстрације техника размене искуства, техника <i>вођена дискусија</i>	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме, графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак	- слушају, посматрају, разговор, упоређују, демонстрирају уочавају, врше корелацију на часовима техничког васпитања
СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ	фронтални рад, индивидуални облик рада, индивидуализован и облик рада, рад у пару	метода излагања, метода разговора, метода илустрације, метода демонстрације	Уџбеник/ци/дигиталн и уџбеник, енциклопедије, текст као илустрација, слике као илустративни материјал, интернет материјал, презентације, моделе, шеме,	- слушају, посматрају, разговор, размењују сопствена знања и мишљења, описују, упоређују, истражују, читају, анализирају; пишу

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА				Осми разред
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	НАЧИН ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКОГ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
	Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
		техника размене искуства, техника <i>вођена дискусија</i>	графиконе, дијаграме, материјале са занимљивостима, аудио снимак, видео снимак,	, читају и анализирају реферате и самосталне радове, самостално проналазе и анализирају географске информације

ГЕОГРАФИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: — у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; — лако логички повезује чињенице и појмове; — самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; — решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија — у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; — самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; — решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
Процењују се:		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
Вештине изражавања и саопштавања;		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура;		Прегледање свески	На крају наставне године
Рад са подацима и рад на различитим врстама		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА

Циљ учења предмета Физике јесте да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост; оспособе се да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама; образложе своје мишљење у оквиру дискусије; упознају природне појаве и основне природне законе и њихову примену у свакодневном животу; развију мотивисаност за учење и напредују ка достизању одговарајућих стандарда.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонда часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ФИЗИКА		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	8
2.	СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	15
3.	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	10
4.	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	18
5.	МАГНЕТНО ПОЉЕ	6
6.	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	8
7.	ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	3
Укупно		68

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Осми разред
Р.бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
1	-повезује физичке величине које описују осцилације и таласе -описује карактеристике звука, ултразвука и инфразвука и наводи примере примене ултразвука -демонстрира и објасни: осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу, осциловање жица и ваздушних стубова - примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу - решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области -Користи и анализира резултате мерења различитих физичких величина и приказује их табеларно и графички.	ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	Осцилаторно кретање (осциловање тела окаченог о опругу, осциловање куглице клатна). Појмови и величине којима се описује осциловање тела (амплитуда, период, фреквенција). Закон о одржању механичке енергије при осциловању тела. Механички таласи. Основни параметри којима се описује таласно кретање (таласна дужина, фреквенција, брзина). Звук. Карактеристике звука и звучна резонанција. <u>Демонстрациони огледи</u> Осциловање куглице клатна и тела обешеног о опругу (у ваздуху и у течности). Осциловање жица и ваздушних стубова (ксилофон, различите затегнуте жице, једнаке стаклене флаше са различитим нивоима воде). Одакле долази звук (гумено црево са два левка, канап и две пластичне чаше...). Таласи (таласна машина или када). Демонстрација звучне резонанције променом висине ваздушног стуба (дужа стаклена цев са водом). Лабораторијске вежбе 1. Мерење периода осциловања клатна или периода осциловања тега на опрузи	Компетенција за учење Комуникација Одговоран однос према здрављу Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	Поступност (од једноставног ка сложеном) при упознавању нових појмова и формулисању закона. Очигледност при излагању наставних садржаја (уз сваку тематску целину предвиђено је више демонстрационих огледа, а у недостатку наставних средстава могуће је користити и симулације). Повезаност наставних садржаја са појавама у свакодневном животу. Излагањем садржаја теме уз одговарајуће демонстрационе огледе: Како уз сваку тематску целину иду демонстрациони огледи, ученици ће спонтано пратити ток посматране појаве, а на наставнику је да наведе ученика да својим речима, на основу сопственог расуђивања, опише појаву коју

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Осми разред
Р.бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
			2. Одређивање убрзања Земљине теже помоћу математичког клатна		посматра. После тога, наставник, користећи
2	-анализира примере одбијања и преламања светлости, тоталне рефлексије (огледала, сочива) и користи лупу и микроскоп -демонстрира и објасни: појаву сенке, функционисање ока и корекцију вида -примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу -решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области	СВЕТЛОСН Е ПОЈАВЕ	Карактеристике светлости. Праволинијско простирање светлости (сенка и полусенка, помрачење Сунца и Месеца). Закон одбијања светлости. Равна и сферна огледала и конструкција ликова предмета. Брзина светлости у различитим срединама. Индекс преламања и закон преламања светлости. Тотална рефлексија. Преламање светлости кроз призму и сочива. Одређивање положаја ликова код сочива. Оптички инструменти. Лупа и микроскоп. <u>Демонстрациони огледи</u> Сенке. Хартлијева плоча за илустровање закона о одбијању и преламању светлости. Преламање светлости (штапић делимично уроњен у чашу с водом, новчић у чаши са водом и испод ње). Преламање беле светлости при пролазу кроз призму. Преламање светлости кроз сочиво, око и корекција вида (оптичка клупа, геометријска оптика на магнетној табли, стаклена флаша са водом као сочиво). Лупа и микроскоп. Лабораторијске вежбе	Компетенција за учење Комуникација Одговоран однос према здрављу Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	прецизни језик физике, дефинише нове појмове (величине) и речима формулише закон појаве. Када се прође кроз све етапе у излагању садржаја теме (оглед, учеников опис појаве, дефинисање појмова и формулисање закона), прелази се, ако је могуће, на презентовање закона у математичкој форми. Решавањем квалитативних и квантитативних проблема као и проблем- ситуација: При решавању квантитативних (рачунских) задатака из физике, у задатку прво треба на прави начин сагледати физичке садржаје, па тек после тога прећи на математичко формулисање и израчунавање. Наиме,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Осми разред
Р.бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
			1. Провера закона одбијања светлости коришћењем равног огледала. 2. Одређивање жижне даљине сабирног сочива.		решавање задатака одвија се кроз три етапе: физичка анализа задатка, математичко
3	-демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и објасни од чега оно зависи -прикаже и опише електрично поље, израчуна силу којом поље делује на наелектрисање и повеже електрични напон и јачину електричног поља - решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области	ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	Наелектрисавање тела. Елементарна количина наелектрисања. Закон о одржању количине наелектрисања. Узајамно деловање наелектрисаних тела. Кулонов закон. Електрично поље (линије сила, хомогено и нехомогено поље). Рад силе електричног поља. Напон. Веза напона и јачине хомогеног електричног поља. Електричне појаве у атмосфери. <u>Демонстрациони огледи</u> Наелектрисавање чврстих изолатора и проводника. Електрофор, електрично клатно и електроскоп. Линије сила електричног поља (перјанице, гриз у рициновом уљу и јаком електричном пољу). Фарадејев кавез. Антистатичке подлоге. Инфлуентна машина. Мехури сапунице у електричном пољу. Модел громобрана.	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција	израчунавање и дискусија резултата. У првој етапи уочавају се физичке појаве на које се односи задатак, а затим се набрајају и речима исказују закони по којима се појаве одвијају. У другој етапи се, на основу математичке форме закона, израчунава вредност тражене величине. У трећој етапи тражи се физичко тумачење добијеног резултата. У циљу развијања природно-научне писмености наставник инстистира на систематском коришћењу јединица мере физичких величина SI (међународни систем јединица).
4	-објасни провођење струје кроз метале, течности и гасове и упореди отпорности металних проводника на	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	Електрична струја (једносмерна, наизменична). Услови за настајање електричне струје и извори струје (EMS).	Компетенција за учење Комуникација Преузимљивост	Лабораторијским вежбама: Лабораторијске вежбе

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Осми разред
Р.бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	основу њихових карактеристика наводи и користи различите изворе електричне струје (EMS) и зна да их разврста ради рециклаже -познаје основне елементе електричног кола и уме да их повеже, изабере одговарајући опсег мерног инструмента и мери јачину струје и напон, одређује вредност отпорности редно и паралелно везаних отпорника и резултате прикаже табеларно и графички -описује ефекте који се испољавају при протицању електричне струје описује узајамно деловање два паралелна проводника са струјом, деловање магнетног поља на струјни проводник и принцип рада електромагнета и електромотора препозна основна својства наизменичне струје, израчуна потрошњу електричне енергије у домаћинству и да се придржава основних правила безбедности		Мерење електричне струје и напона. Електрична отпорност проводника. Проводници и изолатори. Омов закон за део струјног кола. Рад и снага електричне струје. Џул-Ленцов закон. Омов закон за цело струјно коло. Везивање отпорника. Електрична струја у течностима и гасовима. Мере заштите од електричне струје (жива бића, објекти и електрични уређаји). <u>Демонстрациони огледи</u> Демонстрациони амперметар у струјном колу. Регулисање електричне струје у колу реостатом и потенциометром. Графитна мина (оловке) као потенциометар. Мерење електричне отпорности омметром. Загревање проводника при протицању електричне струје. Протицање електричне струје у воденом раствору кухињске соли. Лимун као батерија. Пражњење у Гајслеровим цевима помоћу Теслиног трансформатора. Лабораторијске вежбе 1. Зависност електричне струје од напона на отпорнику (таблични и графички приказ зависности). 2. Одређивање електричне отпорности отпорника у колу помоћу амперметра и волтметра.	и оријентација ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу	чине саставни део редовне наставе. Час вежби састоји се из: уводног дела, мерења и записивања података добијених мерењима, анализе и дискусије добијених резултата, извођења закључака. У уводном делу часа наставник: Обнавља делове градива који су обрађени на часовима предавања, а односе се на дату вежбу (дефиниција величине која се одређује и метод који се користи да би се величина одредила), Обраћа пажњу на чињеницу да свако мерење прати одговарајућа грешка и указује на њене могуће изворе, Упознаје ученике с мерним инструментима и обучава их да пажљиво рукују лабораторијским инвентаром, Указује ученицима на мере предострожности,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Осми разред
Р.бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу -решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области		3. Мерење електричне струје и напона у колу са серијски и паралелно повезаним отпорницима и одређивање еквивалентне отпорности.		којих се морају придржавати ради сопствене сигурности. Док ученици врше мерења, наставник активно прати њихов рад,
5	-описује ефекте који се испољавају при протицању електричне -објасни принцип рада компаса и природу Земљиног магнетног поља користи компас и апликације за паметне телефона за оријентацију у природи -решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области	МАГНЕТНО ПОЉЕ	Магнетно поље сталних магнета. Магнетно поље Земље. Магнетно поље електричне струје. Дејство магнетног поља на струјни проводник. Допринос Николе Тесле и Михајла Пупина развоју науке о електромагнетним појавама и њиховој примени. Демонстрациони огледи Линије сила магнетног поља потковичастог магнета и магнетне шипке. Магнетна игла и школски компас. Ерстедов оглед. Електромагнет. Узајамно деловање два паралелна проводника кроз које протиче струја.	Компетенција за учење Комуникација Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини	дискретно их надгледа и, кад затреба, објашњава им и помаже. При уношењу резултата мерења у ђачку свеску, процену грешке треба вршити само за директно мерене величине, а не и за величине које се посредно одређују.
6.	-објасни структуру атомског језгра и нуклеарне силе -опише радиоактивност, врсте зрачења, радиоактивне изотопе, познаје њихово дејство, примену и мере заштите -разликује фисију и фузију и наводи могућности њихове	ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	Структура атома (језгро, електронски омотач). Нуклеарне силе. Природна радиоактивност. Радиоактивно зрачење (алфа, бета и гама зраци) и њихово дејство на биљни и животињски свет. Заштита од радиоактивног зрачења. Вештачка радиоактивност. Фисија и	Компетенција за учење Комуникација Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад са подацима и информацијама	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Осми разред
Р.бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма
	примене -решава квалитативне, квантитативне и графичке задатке из сваке наведене области		фузија. Примена нуклеарне енергије и радиоактивног зрачења. Демонстрациони огледи Детекција присуства радиоактивног зрачења. (школски Гајгер-Милеров бројач)	Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини	
7.	-разликује фисију и фузију и наводи могућности њихове примене	ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	Значај физике за развој других природних наука Допринос физике развоју савремене медицине (ултразвук, ЕКГ, скенер, магнетна резонанција, Гама нож...) Физика и савремене технологије (интернет, мобилна телефонија, даљинско управљање, нанофизика.)	Компетенција за учење Комуникација Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Рад са подацима и информацијама Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини.	

Кључни појмови садржаја: осцилације, таласи, звук, светлост, електрично поље, магнетно поље, електрична струја, атом, атомско језгро, радиоактивност.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ:

Унутар предмета:

- корелација са градивом шестог и седмог разреда.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Између предмета:

- српски језик и књижевност – рад са текстом и обрада текста приликом израде презентација, читање и разумевање текста, издвајање кључних речи и најважнијих појмова;
- математика – рад са табелама, решавање рачунских задатака, графичких задатака;
- информатика и рачунарство – примена ИКТ технологија у изради домаћих задатака, прикупљању података и информација, фотографија и видео клипова;
- ликовна култура – израда панорама, плаката, цртежа, модела;
- географија – оријентација у простору;
- биологија- енергетска вредност уноса хране (као мали пројекат);
- хемија- честични састав супстанције, молекули и атоми;
- техничко образовање- електрична струја, рад и снага;
- музичка култура- звук и звучне појаве.

НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА

Процес праћења и вредновања ученика треба започети иницијалном проценом нивоа постигнућа ученика. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.

Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз проверавање његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонстрационих огледа (пре свега оних реализованих применом предвиди-посматрај-објасни наставне стратегије), предавања и активног учешћа у раду, решавања квантитативних, квалитативних, графичких, практичних и истраживачких задатака, пројектне наставе и лабораторијских вежби.

Континуирано се пратити и вреднује знање, вештине и ставови ученика помоћу усменог испитивања, кратких писмених провера, контролних вежби, провером практичних вештина, као и вредновањем учешћа и продуката пројектне наставе. Наставник треба да омогући ученицима да искажу сопствена размишљања о неким физичким појавама и да то адекватно вреднује.

На почетку школске године, потребно је спровести иницијални тест. Овај тест је инструмент провере предзнања и потенцијала ученика.

Ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак и других ученика (различите анкете, скале процене, табеле и сл.)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА		Осми разред
СТАНДАРДИ		
Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1.1. СИЛЕ ФИ.1.1.2. уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе 1.2. КРЕТАЊЕ ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине 1.3. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА ФИ.1.3.1. уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале ФИ.1.3.2. уме да препозна магнетне ефекте електричне струје 1.4. МЕРЕЊЕ ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину,	2.1. СИЛЕ ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска 2.2. КРЕТАЊЕ ФИ.2.2.3. уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање 2.3. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА ФИ.2.3.1. зна да разликује електричне проводнике и изолаторе ФИ.2.3.2. зна називе основних елемената електричног кола ФИ.2.3.3. уме да препозна да ли су извори напона везани редно или паралелно ФИ.2.3.4. уме да израчуна отпор, јачину струје или напон ако су му познате друге две величине ФИ.2.3.5. уме да препозна топлотне ефекте електричне струје ФИ.2.3.6. разуме појмове енергије и снаге електричне струје 2.4. МЕРЕЊЕ ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.4.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута 2.5. ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА ФИ.2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине, односно висине на којој се тело налази ФИ.2.5.2. уме да препозна појаве код којих се електрична енергија	3.2. КРЕТАЊЕ ФИ.3.2.2. уме да примени односе између физичких величина који описују осцилаторно кретање ФИ.3.2.3. зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању ФИ.3.2.4. зна основне физичке величине које описују таласно кретање ФИ.3.2.5. уме да препозна основне особине звука и светлости ФИ.3.2.6. зна како се прелама и одбија светлост 3.3. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА ФИ.3.3.1. зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система ФИ.3.4.2. уме да мери јачину струје и напон у електричном колу 3.4. МЕРЕЊЕ ФИ.3.4.1. уме да претвара

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА		Осми разред
СТАНДАРДИ		
Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време 1.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији	троши намеханички рад ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге 2.6. МАТЕМАТИЧКЕ ОСНОВЕ ФИЗИКЕ ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина 2.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству	јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система ФИ.3.4.2. уме да мери јачину струје и напон у електричном колу ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења 3.7. ЕКСПЕРИМЕНТ ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

Пројектна настава, као један од облика рада, обухвата припрему, израду пројекта, презентацију и дискусију. Пројекат изводе ученици по групама уз асистенцију наставника. Овакав начин рада подразумева активно учешће сваког ученика у групи у оквиру прикупљања података, извођење експеримената, мерења, обраде резултата, припрема презентације и презентовање.

Резултат оваквог начина рада је активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање. Пројектна настава може се реализовати у свакој од наставних тема, а најмање једном током сваког полугодишта.

- Подстицање вршњачког учења у различитим фазама наставе и учења, посебно кроз пројектну наставу, рад на истраживачким задацима, приликом међусобног процењивања постигнућа ученика, током реализације радионица, укључивањем ученика у ваннаставне активности промоције и популаризације природних наука

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

доприноси развијању предметних и међупредметних компетенција.

- Планирани су различити типови домаћих задатака (класични – квалитативни и квантитативни задаци, практични, истраживачки, уз употребу ИКТ-а), при чему наставник води рачуна о нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији.

При одабиру домаћих задатака наставник треба да води рачуна о нивоу сложености задатака, али и о њиховој мотивационој функцији. С обзиром на то да кроз израду домаћег задатка ученици проверавају степен разумевања усвојеног садржаја, коректност урађеног задатог домаћег задатка треба да буде проверена на наредном часу

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи..
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

ФИЗИКА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања;	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА

Циљ учења у настави математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова: 136

Недељни фонд часова: 4

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МАТЕМАТИКА		Осми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	СЛИЧНОСТ	16
2.	ТАЧКА, ПРАВА, РАВАН	12
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	18
4.	ПРИЗМА	14
5.	ПИРАМИДА	16
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	12
7.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	15
8.	ВАЉАК, КУПА, ЛОПТА	16
Школски писмени задаци Израда + исправка		8
Обнављање градива, иницијални тест, анализа иницијалног теста, пројектни задатак, закључивање оцена		9
Укупно		136

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
СЛИЧНОСТ Пропорционалне величине. Талесова теорема. Сличност троуглова Примене сличности.	16	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Сарадња Дигитална компетенција	Ученик ће бити у стању да: -примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту;	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.4.1. МА.2.3.2. МА.2.3.6. МА.3.4.1. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	-Слични троуглови -Талесова теорема пропорционалне странице	Користећи географске карте разних размера (стоне, зидне ...) поновити размеру дужи и израчунавања растојања на основу дате размере и измереног растојања на карти. Извршити уопштавање појма размере и на конкретним примерима показати како се израчунава четврта пропорционала (ако су три дужи дате нумерички). Поставити питање како проблем решити конструктивно (ако нису дати нумерички подаци), тј. ако се знају три дужи, како одредити четврту геометријску пропорционалу. На примерима објаснити и појам самерљивих дужи (основица и средња линија троугла, растојање од тежишта до темена и тежишна дуж ...) и несамерљивих дужи (страница и дијагонала квадрата). Талесова теорема се на овом нивоу не може коректно доказати, али се ученици могу избором	Активност на часу усмени одговор писмене провере домаћи задаци кратки одговори у оквиру решавања задатка пред таблом оцена предавање истраживачки задатак однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						погодног упрошћеног модела и поступним, правилним закључивањем навести да исправно формулишу исказ Талесове теореме. Обрат Талесове теореме се може (али и не мора) доказати. Увежбавања везана за примену Талесове (и обратне) теореме организовати поступно тако да се и нумерички и конструктивно размотре могући случајеви примене. Посебну пажњу посветити конструктивној подели дужи на једнаке делове. Сличност фигура показати на разним примерима из свакодневног живота. Дефиницију сличности троуглова и појам коефицијента сличности увести природно, разматрањем разних ситуација (када је реч о сличним троугловима и онима који то нису). За извођење тврђења о пропорционалности	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						страница сличних троуглова (и обратне теореме), као и за формулацију ставова сличности искористити Талесову теорему. Увјежбавања везана за сличност троуглова реализовати на примерима одређивања страница и углова сличних троуглова. Примену сличности троуглова реализовати на примерима из историје математике (легенда о томе како је Талес измерио висину Кеопсове пирамиде), практичним примерима примене (мерење широке реке без преласка на другу обалу, мерење висине брда ...) и примени сличности на правоугли троугао (доказ Питагорине теореме, релација између висине правоуглог троугла и одсечака на хипотенузи ...).	
ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН Однос тачке и праве, тачке и равни. Односи	12	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима	Ученик ће бити у стању да: -анализира односе тачака,	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.4.1. МА.3.4.1.	- Тачка -права -раван	Обраду међусобних односа тачака, правих и равни у простору засновати на посматрању и анализи објеката у окружењу, користећи	Посматрање праћење ангажовања ученика продукти

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Однос две равни. Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве). Угао између праве и равни. Полиедар.		и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; – уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту	МА.3.3.6.		математичку терминологију и одговарајуће ознаке. Посебну пажњу треба посветити односима паралелно и нормално (између две праве, између праве и равни, односно између две равни). Однос између праве и равни повезати са одговарајућим односом између праве и њене ортогоналне пројекције на раван. Угао између праве и равни (када оне нису нормалне или паралелне) увести као угао између праве и њене ортогоналне пројекције на ту раван. Обновити Питагорину теорему и илустровати њену примену примерима и задацима у вези са ортогоналним пројектовањем дужи на раван. Полиедар увести као део простора ограничен многоугловима. Користећи основне примере полиедара (посебно оне који одговарају познатим реалним објектима) анализирати облик и број страна полиедара. Обновити својства коцке и квадра и кроз разноврсне	ученикових активности писмена провера усмено испитивање домаћи задаци однос према раду ангажовање на креативном домаћем задатку ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						примере и задатке повезати их саосталим садржајима ове наставне теме. Предвиђене садржаје треба да прате задаци којима се подстиче оријентација у простору, просторна визуелизација, мисаоно сагледавање простора и сл. Будући да развоју ових способности значајно доприноси вештина представљања просторних односа сликама у равни, неопходно је код ученика подстицати вештину цртања (слободном руком и геометријским прибором) просторних фигура. Веома је важно да ученици коректно употребљавају пуне и испрекидане линије за приказивање видљивих и невидљивих ивица просторне фигуре у односу на изабрани правац посматрања, као и да уочавају елементе (пре свега праве углове) просторне фигуре који нису веродостојно приказани на равној слици.	
ЛИНЕАРНЕ	18	Компетенција	Ученик ће бити	МА.1.2.1.	-Линеарна	Ученици су се, у претходним	Активност на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ Линеарна једначина. Решавање линеарних једначина с једном непознатом. Линеарна неједначина. Решавање линеарних неједначина с једном непознатом. Примена у реалним ситуацијама		зацеложивотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	у стању да: – реши линеарну једначину, неједначину и систем линеарних једначина са две непознате; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате;	МА.1.2.2. МА.1.2.3. МА.1.1.1. МА.2.2.5. МА.2.5.4. МА.3.2.1. МА.3.2.5. МА.3.5.4.	једначина са једном непознатом – решење линеарне једначине са једном непознатом	разредима, упознали са решавањем једноставних линеарних једначина и неједначина. На самом почетку, једначине и неједначине су решавали користећи везе међу операцијама (уочавањем непознатог сабирка, чиниоца, умањеника, умањивоца, дељеника или делиоца), а касније користећи методу теразија. Ова претходна знања представљају темељ за коришћење еквивалентних трансформација при решавању једначина и неједначина. На конкретним примерима показати да линеарна једначина $ax = b$: – у случају да је $a \neq 0$ и $b \in \mathbb{R}$ има јединствено решење, – у случају да је $a = 0$ и $b \neq 0$ нема решења (скуп решења једначине је празан) и – у случају да је $a = 0$ и $b = 0$ има бесконачно много решења (сваки реалан број је решење). У осмом разреду није предвиђено да се решавају једначине са параметрима.	часу усмени одговор писмене провере домаћи задаци кратки одговори оквиру решавања задатка предтаблом оцена предавање истраживачки задатак однос према раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						Ученици треба да овладају техникама помоћу којих се неке једначине могу еквивалентним трансформацијама свести на једначину облика $ax = b$ Укључивати и примере једначина које се свode на линеарне, а помоћу којих се обнављају и користе стечена знања о: – апсолутној вредности (само случај $ax + by = c$), – формулама за квадрат бинома и разлику квадрата (случајеви када се квадратни чланови анулирају), – условима под којима су производ, односно количник једнаки нули. На сличан начин приступати и решавању линеарне неједначине уз истицање разлика (у случају множења негативним бројем мења се смисао неједнакости). Решења неједначина приказивати на бројевној правој и у одговарајућем скуповном	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						запису. Решавајући текстуалне проблеме, укључујући оне из сродних предмета, као и из реалног контекста, ученици увиђају потребу за састављањем одговарајућих једначина и неједначина, при чему утврђују научене формалне поступке, сагледавају употребу за њиховом применом и умеју да образложе добијено решење.	
ПРИЗМА Призма: појам, врсте, елементи. Мрежа праве призме. Површина праве призме. Запремина праве призме..	14	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме и четворостране призме е (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране призме; - примени обрасце за површину и запреминутела у	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.3.4. МА.3.4.1. МА.3.3.4. МА.3.3.6.	-Призма -Висина -Омотач	Да би ученици што лакше упознали геометријска тела – призму и пирамиду, њихове елементе, уочавали дијагоналне пресеке и научили да израчунавају површине и запремине ових тела, треба користити њихове моделе, мреже, скице и слике. Препоручљиво је да и сами ученици цртају мреже и израђују моделе проучаваних тела. Предвиђено је израчунавање површине и запремине следећих тела: праве тростране и четворостране призме, правилне шестостране призме,	Посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности писмена провера усмено испитивање домаћи задаци однос према раду ангажовање на креативном домаћем задатку

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			реалним ситуацијама;			четворостране пирамиде (основа правоугаоник),	ангажовање у групном раду
ПИРАМИДА Пирамида; појам, врсте, елементи. Мрежа пирамиде. Површина пирамиде. Запремина пирамиде.	16	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; -примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.3.4. МА.3.4.1. МА.3.3.4. МА.3.3.6. .	Пирамида -апотема	правилне тростране и шестостране пирамиде. Приликом решавања задатака инсистирати на што прецизнијем цртању скице геометријског тела, водећи рачуна о цртању видљивих ивица пуном линијом и невидљивих испрекиданом линијом. Извођење формуле за запремину призме везивати за прихваћену формулу за запремину квадрата. Рачунати површине и запремине помоћу основних елемената и зависних елемената (бочне висине, полупречника описаног или уписаног круга, дијагонала ...). Приликом израде задатака треба полазити од општих формула (за призму $P = 2B + M$ и $V = BH$, за пирамиду: $P = B + M$ и $V = \frac{1}{3}BH$) и анализирањем конкретног случаја решавати задатак. Посебно размотрити примере једнакоивичних тела. На часовима систематизације применити знања оповршини	Посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности писмена провера усмено испитивање домаћи задаци односно према раду ангажовање на креативном домаћем задатку ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						и запремини призме и пирамиде и у ситуацијама из свакодневног живота. Да би ученици што лакше упознали геометријска тела – призму и пирамиду, њихове елементе, уочавали дијагоналне пресеке и научили да израчунавају површине и запремине ових тела, треба користити њихове моделе, мреже, скице и слике. Препоручљиво је да и сами ученици цртају мреже и израђују моделе проучаваних тела. Предвиђено је израчунавање површине и запремине следећих тела: праве тростране и четворостране призме, правилне шестостране призме, четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде. Приликом решавања задатака инсистирати на што прецизнијем цртању скице	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						геометријског тела, водећи рачуна о цртању видљивих ивица пуном линијом и невидљивих испрекиданом линијом. Извођење формуле за запремину призме везивати за прихваћену формулу за запремину квадра. Рачунати површине и запремине помоћу основних елемената и зависних елемената (бочне висине, полупречника описаног или уписаног круга, дијагонала ...). Приликом израде задатака треба полазити од општих формула (за призму $P = 2B + M$ и $V = BH$, за пирамиду: $P = B + M$ и $V = \frac{1}{3}BH$) и анализирањем конкретног случаја решавати задатак. Посебно размотрити примере једнакоивичних тела. На часовима систематизације применити знања о површини и запремини призме и пирамиде и у ситуацијама из свакодневног живота.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА Линеарна функција ($y = kx + n$). График линеарне функције; нулаи знак функције, монотоност. Имплицитни облик задавања линеарне функције. Цртање и читање графика линеарних функција.	12	Компетенција зацеложивотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: -нацрта и анализира график линеарне функције; – учествује у избору истраживачког пројекта и начина рада.	МА.1.2.4. МА.1.5.1. МА.1.5.2. МА.1.5.3. МА.2.2.1. МА.2.2.4. МА.2.2.5. МА.2.4.3. МА.2.5.1. МА.2.5.4. МА.3.2.4. МА.3.5.1. МА.3.5.2. МА.3.2.3.	Линеарна функција нула функције коэффициент правца	Најпре поновити појам функције директне пропорционалности и њеног приказивања у координатном систему који је обрађиван у седмомразреду. Увести затим појам линеарне функције једне реалне променљиве ($y = kx + n$), не помињући општи појам функције. Показати да је график те функције права, уз посебно разматрање случајева $k = 0$, $k > 0$, $k < 0$, као и $n = 0$, $n > 0$, $n < 0$. Увести појмове: нула функције, знак функције, растућа и опадајућа функција и објаснити како се они илуструју на графику и како зависе од вредности коефицијената k и n . Ученици треба у потпуности да овладају поступком цртања графика линеарне функције и његовог анализирања, тј. „читања“ својстава те функције када јој је график задат. Обрадити својства линеарне функције када је она задата имплицитном релацијом $ax + by = c$.	Посматрање праћење ангажовања ученика Продукти ученикових активности Однос према раду Ангажовање на пројектном задатку Ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА С ДВЕ НЕПОЗНАТЕ Појам линеарне једначине с две непознате. Појам система од две линеарне једначине с две непознате. Решавање система методом замене и методом супротних коефицијената; графичка интерпретација система. Примена у реалним ситуацијама	15	Компетенција зацеложивотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: – реши линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате;	МА.1.2.1. МА.2.2.1. МА.3.2.1. МА.3.2.5. МА.3.5.4.	Системи линеарних једначина са две непознате Решење система	Ученици треба да се упознају са линеарном једначином с две непознате облика $ax + by = c$, да разумеју да је график ове једначине (када је бар један од бројева a или b различит од нуле) права и да умеју да нацртају тај график. Уводи се и појам система две линеарне једначине с две непознате, као и појам решења система као уређеног пара бројева. Системе линеарних једначина решавати методама замене и супротних коефицијената. Пажњу треба посветити и графичкој интерпретацији система две линеарне једначине с две непознате. Решавајући разне проблеме из геометрије, физике, хемије и свакодневног живота, ученици увиђају потребу за састављањем одговарајућих система линеарних једначина, при чему утврђују научене формалне поступке, сагледавају потребу за њиховом применом и умеју да образложе добијено решење.	Посматрање праћење ангажовања ученика Продукти ученикових активности Однос према раду Ангажовање напројектном задатку Ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						..	
ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА Ваљак и његови елементи. Мрежа ваљка. Површина и запремина правога ваљка. Купа и њени елементи. Мрежа купе. Површина и запремина праве купе. Појам лопте и сфере. Пресеци лопте (сфере) и равни. Површина и запремина лопте.	16	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; – израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.3.4. МА.2.3.5. МА.3.4.1. МА.3.3.5. МА.3.3.6.	Ваљак купа лопта	Важно је истаћи да су ваљак, купа и лопта ротациона тела. Као и код призме и пирамиде, ради бољег уочавања елемената и осних пресека ваљка и купе, као и пресека лопте (сфере) и равни, користити моделе тела. Оспособити ученике за цртање мреже ваљка и купе, израду њихових модела као и што прецизнијих скица приликом решавања задатака. При обради ове теме, ваљак и купу повезати са призмом и пирамидом и указивати на аналогije између призме и ваљка, односно пирамиде и купе. Ту аналогију користити за образложење формула за површину и запремину ваљка и купе. Приликом извођења формуле за површину купе, повезати површину омотача са површином кружног исечка, а обим базе са дужином кружног лука. Пре дефинисања сфере, односно лопте потребно је	Посматрање праћење ангажовања ученика Продукти ученикових активности Однос према раду Ангажовање на пројектном задатку Ангажовање у групном раду

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА						Осми разред	
Садржаји програма	Број час.	Међупредметне компетенције	Исходи	Образовни стандарди	Кључни појмови	Начин и поступак остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						подсетити се дефиниција кружнице и круга. Формуле за површину и запремину лопте се наводе без доказивања. На часовима систематизације применити знања о површини и запремини ваљка, купе и лопте у ситуацијама из свакодневног живота.	

Пројектни задатак

Програмом је планиран и један пројектни задатак, по избору наставника и ученика. Примери могућих пројектних задатака:

Конструкција теста из математике за завршни испит

Ученици се поделе у групе нехомогених математичких знања, тако да свака група има најмање три ученика. Свака група има задатак да састави низ од 20 задатака, уз следеће услове:

- да 9 задатака буду задаци основног нивоа, 7 средњег нивоа и 4 напредног нивоа;
- да по 5 задатака буде из области *Бројеви и операције са њима* и *Алгебра и функције*, 6 из области Геометрија и по 2 задатка из области *Мерење* и *Обрада података*.

Област и ниво за сваки од задатака у тесту одређује наставник у договору са ученицима. Улога наставника је да координира рад група, по потреби помаже ученицима, проверава да ли су тестови конструисани по договореној методологији, организује израду теста тако да сваки ученик решава тест у чијој конструкцији није учествовао (ученици једне групе решавају појединачно тест друге групе), организује прегледање тестова и презентацију резултата. Ученици врше избор задатака, решавају задатке, израђују кључ теста и припремају тест и кључ у неком програму за обраду текста, решавају тест друге групе, прегледају урађене тестове које је њихова група конструисала, обрађују добијене резултате и презентују их.

Овај задатак може бити веома користан за ученике који се припремају за завршни испит, а мотивација за реализацију ће бити на повишеном нивоу.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМА ПРЕДМЕТИМА

Корелација са градивом изучаваним у претходним разредима, ликовном културом, техником и технологијом, информатиком и рачунарством, српским језиком, физиком, географијом и хемијом.

МАТЕМАТИКА				Осми разред	
СТАНДАРДИ					
Р. бр.	Назив наставне теме	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво	Образовни стандарди
1.	СЛИЧНОСТ	Ученик/ца: користи одговарајуће јединице за мерење дужине. ће претварати веће јединице дужине у мање. влада појмовима дуж и угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор). оспособити влада појмовима: дуж, полуправа, права, равани угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор). Влада појмом Талесове теореме. влада појмом троугла (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; да разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла).	Ученик/ца: поређи величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину. Зна да одреди однос углова и страница у троуглу и збира углова у троуглу и да решава задатке користећи сличност троуглова. користи сличност троуглова и везује је са карактеристичним својствима фигура.	Ученик/ца: претвара јединице мере, рачунајући са њима. користи Талесову теорему и њена својства како би поделио дату дуж; и да уме да тупо делу конструише. зна да примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката.	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.4.1. МА.2.3.2. МА.2.3.6. МА.3.4.1. МА.3.3.2. МА.3.3.6.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА				Осми разред	
СТАНДАРДИ					
Р. бр.	Назив наставне теме	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво	Образовни стандарди
		интуитивно схвата појамсличних фигура.			
2.	ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН	користи одговарајућејединице за мерење дужине. претвара веће јединице дужине у мање. влада појмовима тачка, права, раван, дуж , угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама иуме да их нацрта користећи прибор). влада појмом пројекција ида зна да одреди пројекцију тачке направу. влада појмом полиедар ида зна да их разликује.	пореди величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину.	претвара јединице мера, рачунајући са њима. зна да примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката.	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.4.1. МА.3.4.1. МА.3.3.6.
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕС ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	зна да реши линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану. зна да израчуна степен датог броја, зна основне операције са степенима. зна да сабира,одузима имножи мономе. Зна да прочита и запишеосновна својства једнакости. зна да прочита и запише еквивалентне једначине и неједначине.	користи једначине у једноставнијм текстуалним задацима зна да примени процентни рачун у једноставнијим реалним ситуацијама	составља и решава линеарне једначине и неједначине са једном непознатом. користи једначине и неједначине решавајући сложеније текстуалне задатке зна да примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама.	МА.1.2.1. МА.1.2.2. МА.1.2.3. МА.1.1.1. МА.2.2.5. МА.2.5.4. МА.3.2.1. МА.3.2.5. МА.3.5.4.
4.	ПРИЗМА	зна да користи одговарајућејединице за мерење дужине, површине,	влада појмом призма, даразликује у реалним	претвара јединице мера, рачунајући са њима.	МА.1.4.1. МА.1.4.2.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА				Осми разред	
СТАНДАРДИ					
Р. бр.	Назив наставне теме	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво	Образовни стандарди
		запремине и масе. претвара веће јединице дужине, површине, запремине и масе у мање. влада појмовима коцка иквадар , уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе и да зна да им израчуна површину и запремину	ситуацијама тела обликапризме. ученика разликује у реалнимситуацијама тела облика призме их разликује тростране, четворостране и шестостране призме. зна да израчуна површину изапремину призме када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	зна да израчуна површину изапремину призме укључујући случајеве када неопходни нису елементи непосредно дати у задатку. зна да примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката.	МА.1.3.1. МА.2.3.4. МА.3.4.1. МА.3.3.4. МА.3.3.6.
5.	ПИРАМИДА	користи одговарајуће јединице за мерење дужине,површине, запремине и масе. претвара веће јединицедужине, површине, запремине и масе у мање. влада појмом пирамида ,уочава њихове моделе у реалним ситуацијама	влада појмом пирамида, разликује у реалним ситуацијама тела облика пирамиде разликује у реалним ситуацијама тела облика пирамиде и разликује тростране, четворостране и шестостране пирамиде. зна да израчуна површину изапремину правилних пирамида када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	претвара јединице мера, рачунајући са њима. зна да израчуна површину и запремину правилних пирамида укључујући случајеве када неопходни нису елементи непосредно дати у задатку. зна да примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката.	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.3.4. МА.3.4.1. МА.3.3.4. МА.3.3.6.
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	зна да одреди вредност функције дате таблицомили формулом.	Зна да решава линеарне једначине са једном	разликује директно и обрнуто пропорционалне	МА.1.2.4. МА.1.5.1.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА				Осми разред	
СТАНДАРДИ					
Р. бр.	Назив наставне теме	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво	Образовни стандарди
		зна да изражава положај објеката сврставајући у врсте и колоне, одреди положај тачке у првом квадранту координатног система ако су дате координате и обратно уме да прочита и разумео податак са графика, дијаграма или из табеле и одреди минимум или максимум зависне величине уме да податке из табеле прикаже графиком и обрнуто	непознатом уме да уочи зависност међу променљивим величинама, зна функцију и графички интерпретира њена својства, везује за та својства појам директне пропорционалности и одређује непознати члан пропорције уме да користи једначине у једноставнијим текстуалним задацима зна да претвори износ у једној валути у другу постављајући одређену пропорцију уме да дату величину искаже приближном вредношћу влада описом координатног система, одређује координате тачака, осно или централно симетричних. влада описом координатног система, одређује координате	величине и то изражава одговарајућим записом познаје линеарну функцију и зна да графички интерпретира њена својства зна да одреди положај тачака које задовољавају сложеније услове тумачи дијаграме и табеле зна да примени проценат у сложенијим ситуацијама	МА.1.5.2. МА.1.5.3. МА.2.2.1. МА.2.2.4. МА.2.2.5. МА.2.4.3. МА.2.5.1. МА.2.5.4. МА.3.2.4. МА.3.5.1. МА.3.5.2. МА.3.2.3.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА				Осми разред	
СТАНДАРДИ					
Р. бр.	Назив наставне теме	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво	Образовни стандарди
			тачака, осно или централно симетрићних зна да примени процентнирачун у реалним ситуацијама		
7.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА С ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	Зна да реши линеарнеједначине са две непознате у којима се непозната појављује само у једном члану и у којима је вредност другенепознате експлицитно дата..	уме да реши системе лихеарних једначина са две непознате .	уме да саставља и решава системе линеарних једначина са две непознате, зна да користи системеједначина са двенепознате решавајући сложеније текстуалне задатке зна да примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама.	МА.1.2.1. МА.2.2.1. МА.3.2.1. МА.3.2.5. МА.3.5.4.
8.	ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА	Зна да користи одговарајуће јединице мерење дужине, површине, запремине и масе. Претвара веће јединицедужине, површине, запремине и масе у мање, влада појмом обло тело, појмом ваљка купе или лопте , уочава њихове моделе у реалним ситуацијама)	влада појмом ваљка купеили лопте, да разликује у реалним ситуацијама тела облика ваљка, купе или лопте зна да израчуна површину и запремину ваљка, купе или лопте када су неопходни елементи непосредно дати у задатку	претвара јединице мера, рачунајући са њима. зна да израчуна површину и запремину ваљка, купе или лопте укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати у задатку. зна да примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката.	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.3.4. МА.2.3.5. МА.3.4.1. МА.3.3.5. МА.3.3.6.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Ученици воде евиденцију	
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцене	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
задатака.	ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноя или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно- историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА

Циљ наставе и учења хемије: Да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ХЕМИЈА		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	10
2.	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	10
3.	СОЛИ	8
4.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	2
5.	УГЉОВОДОНИЦИ	12
6.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	8
7.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	12
8.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	6
Укупно		68

Кључни појмови садржаја: метали, неметали, оксиди, киселине, хидроксиди, соли, угљоводоници, адиција, супституција, полимери, алкохоли, карбоксилне киселине, естри, масти и уља, угљени хидрати, протеини, загађујуће супстанце, рециклажа, зелена хемија.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; Изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; Наведe заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој	ХЕ.1.2.1; ХЕ.1.2.2; ХЕ.1.2.3; ХЕ.1.2.4; ХЕ.1.2.5; ХЕ.1.2.6; ХЕ.1.2.7; ХЕ.1.2.8; ХЕ.1.2.10; ХЕ.2.1.4; ХЕ.2.2.1; ХЕ.2.2.2; ХЕ.2.2.3; ХЕ.2.2.4; ХЕ.3.2.1; ХЕ.3.2.2; ХЕ.3.2.3; ХЕ.3.2.4;	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	метали, оксиди и хидроксиди Метали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства метала. Алкални и земноалкални метали. Гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк, њихове легуре и практична примена. Оксиди метала и хидроксиди, својства и примена. Демонстрациони огледи: реакција Na, K, Mg и Ca са водом; реакција MgO и CaO са води	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Решавање проблема. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини.	На почетку теме ученици разматрају заступљеност метала у неживој и живој природи што доприноси њиховом сагледавању релевантности теме за разумевање природе и шта чини њен састав, зашто је добијање метала из руда значајно за друштво и да је при томе важно предузимање мера за заштиту животне средине. Потребно је подстицати ученике да повезују облике налажења метала у природи (у елементарном облику и у једињењима) са структуром атома, односно реактивношћу метала, као и с положајем метала у Периодном систему елемената. Ученици би требало да сазнају о важности катјона појединих метала за живе организме и повежу та знања са садржајем биологије. Физичка својства метала се уче у прегледу. Хемијска својства типичних метала уче се на примерима натријума и калијума (ученици би требало да то повежу с претходним разматрањима: од алкалних метала два	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишестр убог избора спаривање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	и неживој природи; Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли;			испитивање својстава насталог раствора помоћу лакмус-хартције; испитивање електропроводљивости раствора натријум-хидроксида. Лабораторијска вежба I: испитивање физичких својстава метала; реакција метала са киселинама.		најзаступљенија метала у Земљиној кори, чији су јони Na^+ и K^+ најважнији за људски организам), и магнезијума и калцијума као представника земноалкалних метала (међу металима на петом, односно трећем месту по заступљености у Земљиној кори, при чему је Ca^{2+} јон најзаступљенији јон метала у људском организму). Ученици треба да уоче да је кисеоник неопходан реактант за реакције оксидације метала, као што су сагоревање и рђање, и да упоређују тежњу различитих метала да подлежу том типу реакције. Они могу посматрати демонстрацију сагоревања магнезијума као пример реакције у којој настаје оксид метала, а демонстрацију реакције натријума, калијума, магнезијума и калцијума са водом као пример реакције у којима настају хидроксиди ових метала. Очекује се да на основу посматрања демонстрација упоређују реактивност алкалних и земноалкалних метала, и да је повезују са структуром атома и	појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала; -изведе стехиометријска израчунавања					положајем метала у Периодном систему елемената. При разматрању хемијских својстава метала који имају велику практичну примену (гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк), ученици би требало да уоче разлику у њиховој реактивности (грађење оксида и хидроксида) у односу на реактивност алкалних и земноалкалних метала. Такође, учење садржаја ове теме би требало да буде ослоњено на знање стечено у претходном разреду о доказивању базне средине помоћу индикатора, о дисоцијацији хидроксида и ОН-јону због којег је средина базна. У оквиру разматрања практичне примене метала, ученици би требало да сазнају о начинима заштите метала од корозије, о легирању метала у циљу добијања материјала са погоднијим својствима за одређену намену и о легурама које се најчешће користе (бронза, месинг, челик, дуралуминијум, силумини). У оквиру прве лабораторијске вежбе ученици испитују основна физичка својства метала (агрегатно стање, боју,	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	и израчуна масену процентну заступљеност супстанци;					проводљивост електричне струје и топлоте, магнетичност). Такође, испитују реакцију магнезијума и гвожђа са разблаженом хлороводоничном киселином, што би, уједно, требало да укаже ученицима да је једно од својстава киселина реакција са металима (не свим) и да представља везу како с градивом седмог разреда, тако и са следећом темом. На основу угледа ученици би требало да уоче да заједничка својства метала нису подједнако изражена код свих метала. Лабораторијска вежба I: Испитивање физичких својстава метала, испитивање проводљивости топлоте и електричне струје, магнетичности, тврдоће и густине гвожђа, алуминијума и бакра. Реакција метала са киселинама: реакција разблажене хлороводоничне киселине са магнезијумом, гвожђем и цинком..	
	Правилно рукује лабораторијским посуђем,	ХЕ.1.2.1; ХЕ.1.2.2; ХЕ.1.2.4; ХЕ.1.2.5; ХЕ.1.2.6;	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	Неметали у неживој и живој природи. Општа физичка и	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација.	На почетку учења друге теме важније да ученици, кроз разматрање заступљености неметала у неживој и живој природи, сагледају релевантност теме за разумевање	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
2	прибором и супстанцама, и показује одговоран односпрема здрављу и животној средини; Изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у животи и неживој	ХЕ.1.2.7; ХЕ.1.2.8; ХЕ.1.2.10; ХЕ.2.1.4 ХЕ.2.2.1; ХЕ.2.2.2; ХЕ.2.2.3; ХЕ.2.2.4; ХЕ.3.2.1; ХЕ.3.2.2; ХЕ.3.2.3; ХЕ.3.2.4;		хемијска својства неметала. Халогени елементи, сумпор, азот, фосфор и угљеник. Оксиди неметала и киселине, својства и примена. Демонстрацион и огледи: добијање сумпор(IV) - оксида и испитивање његових својстава; разблаживање концентроване сумпорне киселине; добијање угљеник(IV)-оксида и испитивање	Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран односпрема здрављу. Одговоран односпрема околини.	природе и шта чини њен састав, али и као ресурса који користи друштво. Ученицима се може рећи да неметали улазе у састав биолошки важних једињења о којима ће учити у другом делу године. И у оквиру ове теме је важно да ученици повезују структуру атома неметала са реактивношћу елемената и облицима налажења у природи (у елементарном облику и у једињењима). Ученици могу да сазнају о различитим алотропским модификацијама сумпора, фосфора и угљеника, као и да се подсети градива седмог разреда алотропским модификацијама кисеоника. Демонстрациони огледи и лабораторијске вежбе омогућавају ученицима да уоче физичка својства неметала: агрегатностање, растворљивост у води и неполарним растворачима (лабораторијска вежба II). Приликом разматрања агрегатног стања неметала на собној температури, ученици се могу подсетити о заступљености азота и кисеоника у ваздуху. Очекује се да ученици разликују оксиде неметала	ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишестр убог избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	природи; Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Напише формуле и именује оксиде,			његових својстава; испитивање електропроводљивости дестиловане воде и хлороводоничне киселине; доказивање базних својстава воденог раствора амонијака. Лабораторијска вежба II: испитивање физичких својстава неметала. Лабораторијска вежба III: доказивање киселости неорганских киселина помоћу лакмус-хартије.		који не реагују са водом (CO , N_2O и NO) од оних који са водом граде киселине. Киселост неорганских киселина ученици доказују помоћу индикатора, то својство повезују са дисоцијацијом киселина и H^+ јоном због којег средина има кисела својства. Ученици могу упоредо доказивати киселост њима познатих киселина из свакодневног живота (сирћетна киселина, лимунска киселина). Извођење лабораторијске вежбе III не мора да обухвати цеошколски час. Ученике треба стално подстицати да пишу формуле оксида и киселина (кисеоничних: H_2SO_4 , HNO_3 , H_3PO_4 , H_2CO_3 и безкисеоничних: HCl и H_2S). У оквиру ове теме важно је да ученици сазнају о практичној примени киселина. Посматрањем демонстрација огледа ученици могу сазнати о начину добијања и својствима сумпор(IV)-оксида, о његовом утицају на нижеорганске и пигменте, о начину добијања и својствима угљеник(IV)-оксида, о његовој густини у односу на ваздух и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	киселине, базе и соли; Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала; Изведе стехиометријс					својству да не подржава горење. Посматрањем демонстрације огледа важно је да сазнају како се правилно разблажује концентрована сумпорна киселина. Испитивање електропроводљивости раствора киселина и амонијака пружа прилику за утврђивање знања због којих јона раствори неких супстанци имају кисела, односно базна својства..	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	ка израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци;						
3	Правилно рукује лабораторијски м посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; И изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и	ХЕ.1.2.4; ХЕ.1.2.5; ХЕ.1.2.6; ХЕ.1.2.7; ХЕ.1.2.8; ХЕ.1.2.9; ХЕ.1.2.10; ХЕ.2.1.4;; ХЕ.2.2.1; ХЕ.2.2.2; ХЕ.2.2.3; ХЕ.2.2.4; ХЕ.3.2.5; ХЕ.3.2.6.	СОЛИ	Добијање соли. Формуле соли и називи. Дисоцијација соли. Физичка и хемијска својства соли. Примена соли. Демонстрацион и огледи: реакција неутрализације хлороводоничне киселине и раствора натријум- хидроксида; реакција између метала и киселине; хемијске реакције соли:	Компетенциј а за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијам а. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран односпрема здрављу. Одговоран односпрема околини.	Учење о начинима добијања соли, физичким и хемијским својствима соли требало би да обухвати примену до тада стечених знања (о киселинама и базама, њиховим формулама и називима) приликом писања формула и назива неутралних соли, као и хемијских једначина реакција за добијање неутралних соли. Добијање киселих соли приказати на примеру добијања натријум- хидрогенкарбоната. Ученици могу посматрати демонстрацију реакције неутрализације, написати формуле реактаната и једног производа (вода), а онда разматрати како се саставља формула другог производа, тј. формула соли. И у оквиру ове теме ученици би требало да пишу једначине дисоцијације у води растворних соли и да разликују	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	изведе закључке; Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; Нспита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; Нспита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу			између калцијум-карбоната и хлороводоничне киселине, раствора гвожђе(III)-хлорида и натријум-хидроксида, раствора сребро-нитрата и натријум-хлорида. Лабораторијска вежба IV: добијање соли и испитивање растворљивости различитих соли у води; добијање баријум-сулфата; доказивање угљеник(IV)-оксида и настајање		катјоне од анјона. Ученици могу посматрати демонстрацију огледа у којем се добијају хидроксиди оних метала чији оксиди не реагују са водом (на пример $\text{Fe}(\text{OH})_3$), као и демонстрацију својства киселина да реагују са солима угљене киселине уз издвајање угљеник(IV)-оксида и воде. И у оквиру учења ове теме ученици битре бало да сазнају о практичној примени различитих соли, о својствима, добијању и практичној примени кухињске соли (на пример, за припремање физиолошког раствора, као конзерванс). Корелација са наставом географије може се остварити кроз разматрање како својства калцијум-карбоната и калцијум-хидрогенкарбоната утичу на облик кречњачког рељефа. Важно је да ученици повезују стечено знање о солима са саставом воде за пиће и саставом минералних вода. На крају обраде теме, кроз различите примере (обухватајући и оне обрађене у првој и другој теми), важно је да ученици уоче међусобну повезаност класа неорганских једињења и тако	означава њем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; Испита, опише и објасни својства оксида, неорганичких киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном			калцијум-карбоната.		систематизују знања о својствима оксида, киселина, хидроксида и соли. У лабораторијској вежби IV ученици могу да испитују растворљивост различитих соли у води и да добијају соли таложењем (двоструком изменом). При томе, за огледе бирати супстанце којимасе најмање утиче на животну средину.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	применом; Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала; Изведе стехиометријска израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци;						
4	Разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура; Препозна физичке и хемијске	ХЕ.1.3.1; ХЕ.1.3.2; ХЕ.1.3.3; ХЕ.3.3.1; ХЕ.3.3.2; ХЕ.3.3.3.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	Својства атома угљеника и многобројност органских једињења. Функционалне групе и класе органских једињења. Општа својства	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран односпрема	Ова тема уводи ученике у нову област хемије. У оквиру теме ученици, на основу посматрања демонстрационих огледа, упоређују састав и својства органских једињења, познатих из свакодневног живота, и претходно учених неорганских једињења. Они сазнају о великом броју органских једињења и ту чињеницу повезују са својствима атома угљеника и начинима међусобног повезивања. Препознају потребу за	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама; Напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; Разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина			органских једињења. Демонстрациони огледи: упоређивање својстава органских и неорганских једињења; доказивање угљеника у органским супстанцама.	здрављу. Одговоран односпрема околини.	класификацијом органских једињења и да се она може извести на основу функционалне групе у молекулима.	проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом;						
5	Дефинише појам угљоводоника Класификује угљоводнике на основу структуре; Напише рационалне структурне формуле угљоводоника; Дефинише појам алкана; Наведе општу формулу алкана; Дефинише хомологи низ; Напише формуле и	ХЕ.1.3.1; ХЕ.1.3.2; ХЕ.1.3.3; ХЕ.2.3.1; ХЕ.3.3.1; ХЕ.3.3.2; ХЕ.3.3.3.	УГЉОВОДОНИЦИ	Подела угљоводоника . Номенклатура . Изомерија. Физичка својства угљоводоника Хемијска својства угљоводоника Полимери. Нафта и земни гас. Демонстрацион и огледи: испитивање растворљивости и сагоревање п-хексана (медицински бензин);	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран односпрема здрављу. Одговоран односпрема околини.	На почетку теме ученици се могу информисати да су угљоводонички састојци нафте и земног гаса, и према томе, извори енергије, чиме се истиче практични значај ових једињења. Састављање и посматрање модела молекула угљоводоника може помоћи ученицима да пишу молекулске, структурне и рационалне структурне формуле угљоводоника, и то једноставних примера, укључујући и именовање изомера према IUPAC номенклатури. Појам изомера ученици би требало да повежу са садржајем претходне теме омогућим различитим начинима међусобног повезивања атома угљеника. Ученици уче о физичким својствима засићених и незасићених угљоводоника у прегледу. Разлике у реактивности алкана, алкена, алкина и	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	називе алкана по IUPAC- овој номенклатури Изведе формуле алкил-група из одговарајућих формула алкана; Опише структурну изомерију; Саставља рационалне структурне формуле изомера; Дефинише појмове алкена и алкина; Наведе општу формулу алкена и алкина; Напише формуле и називе алкена и			разликовање засићених и незасићених ацикличних угљоводоника (реакција са калијум-перманганатом). Вежба V: састављање модела молекула угљоводоника, писање структурних формула и именовање угљоводоника.		ароматичних угљоводоника требало би да повежу саразликама у структури молекула ових једињења. Упоредивање хемијских реакција засићених и незасићених угљоводоника требало би да обухвати њихове сличности (сагоревање) и разлике (супституција, адиција). Ученици би требало да повежу хемијска својства угљоводоника са практичном применом ових једињења: – сагоревање – употреба угљоводоника као извора енергије (земни и рафинеријски гас, бензин, дизел гориво, мазут); – реакције супституције и адиције – од угљоводоника се могу добити једињења различите практичне намене која, поред атома угљеника и водоника, садрже и атоме других елемената (на пример, производња пластичних маса, тефлона, фреона, боја, инсектицида итд.). Ученици треба да познају широку примену угљоводоника, али и мере опреза у њиховом коришћењу, тј. Последице које имају на животну средину и здравље људи. Од ученика се очекује	означава њем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	алкина по IUPAC-овој номенклатури Опише изомери ју положај а; Састави моделе молекула алкана, алкена и алкина; Опише физичка својства ацикличних угљоводоника Опише хемијска својства ацикличних угљоводоника; Напише једначине хемијских реакција угљоводника;					да пишу једноставније једначине хемијских реакција сагоревања угљоводоника, као и реакција адиције водоника, воде и бромана етен, пропен, етин и пропин, и супституције атома водоника у молекулу метана. Такође, могу да препознају и описују хемијске реакције адиције и супституције на основу написаних хемијских једначина ових реакција. Ученици могу учити да се у реакцији полимеризације од реактаната одређених својстава (на пример, гасовито агрегатно стање), добијају супстанце са новим својствима (чврсто агрегатно стање). И у овом случају је важно да сазнају о практичној примени различитих полимера. О ароматичним угљоводонцима, њиховој реактивности и токсичности, ученици уче на информативном нивоу. Учећи одериватима нафте, важно је да они уче да су производи фракционе дестилације (кондензације) и даље смеше угљоводоника. Кроз демонстрационе огледе ученици треба да уче	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	Опише разлику у реактивности алкана и алкена у реакција с раствором калијум-перманганата; Дефинише појам ароматичних угљоводоника; Напише структурне формуле молекула ароматичних угљоводоника; Опише физичка својства ароматичних угљоводоника Наведе примену ароматичних					разлику између засићених и незасићених угљоводоника, њихову примену као горива, и да су нафта и земни гас главни извори угљоводоника у природи. Састављање модела молекула угљоводоника у оквиру вежбе V, ученицима може помоћи у савладавању писања формула и именовања угљоводоника. Препорука је да они састављају моделе молекула са највише шест атома угљеника.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	угљоводника; Наведе изворе угљоводоника у природи; Опише поступак фракционе дестилације нафте; Наведе називе најважнијих фракције нафте; Наведе примену најважнијих фракција нафте; Опише појмове полимери и полимеризација; Наведе примену полимера у свакодневном						

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	животу; Изведе стехиометријска израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци.						
6	Напише формуле и именује представнике класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; Разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула,	ХЕ.1.3.1; ХЕ.1.3.2; ХЕ.1.3.3; ХЕ.2.3.1; ХЕ.3.3.1; ХЕ.3.3.2; ХЕ.3.3.3.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	Алкохоли – номенклатура, својства и примена. Карбоксилне киселине – номенклатура, својства и примена. Масне киселине. Естри – номенклатура, својства и примена. Демонстрациони огледи: добијање алкохола	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран односпрема здрављу. Одговоран односпрема околини.	Ученици уочавају да су својства органских једињења са истим бројем атома угљеника у молекулу различита у зависности од присутне функционалне групе. Они уче именовање органских једињења према функционалној групи и повезују одређену функционалну групу у молекулу са својствима једињења. Уз називе једињења према IUPAC номенклатуре, ученици уче и тривијалне називе представника органских једињења са кисеоником. Демонстрација добијања етанола алкохолним врењем и његово одвајање дестилацијом, захтева време за извођење огледа, о чему се мора водити рачуна приликом планирања часа. Ученици уче да су	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; Испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практично м применом; Објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичн			алкохолним врењем; доказивање киселости карбоксилних киселина; лабораторијско добијање и испитивање својстава етил-етаноата. Лабораторијска вежба VI: физичка и хемијска својства органских једињења са кисеоником; испитивање растворљивости алкохола и карбоксилних киселина са различитим бројем атома угљеника у молекулу у води и неполарном		карбонилна једињења производи оксидације одговарајућих алкохола, и о практичном значају метанала (формалдехида) и пропанона (ацетона). Важно је да се ученици информишу о штетном физиолошком деловању алкохола и о проблему алкохолизма. У корелацији са наставом биологије, ученици могу самостално, из различитих извора, да прикупљају информације о утицају алкохола на организам. Током обраде наставних садржаја о карбоксилним киселинама, ученици уочавају сличности и разлике у својствима неорганских и органских киселина. Поред примене у свакодневном животу, потребно је да сазнају о важности органских једињења са кисеоником као индустријских сировина. У оквиру лабораторијске вежбе VI ученици испитују својства органских једињења с кисеоником. Упоредјују растворљивост алкохола и карбоксилних киселина са различитим бројем атома угљеника у молекулу у води и неполарном	кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	е за поједине класе органских једињења;			растварачу; реакција етанске и лимунске киселине са натријум-хидрогенкарбон атом.		растварачу. Упоредити својства њима познатих киселина (сирћетне и лимунске), са својствима, на пример, разблажене хлороводоничне киселине. Препоручени број часова за реализацију ове теме је 8	
7	Опише физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљиво ствитамина; Опише основну структуру молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине; Објасни сапонификациј	ХЕ.1.4.1; ХЕ.1.4.2; ХЕ.2.4.1; ХЕ.3.4.1; ХЕ.3.4.2.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Масти и уља. Угљени хидрати у прегледу: моносахарид и (глюкоза и фруктоза), дисахариди (сахароза и лактоза), полисахарид и (скроб и целулоза). Амино-киселине. Протеини. Витамини. Демонстрациони огледи: сапонификација масти – сапуни.	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Одговоран односпрема здрављу. Одговоран односпрема околини.	У оквиру теме ученици сазнају о саставу, структури, својствима и значају масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина. Од ученика се не очекује да пишу структурне формуле триацилглицерола, већ да описују и објашњавају својства ових једињења, и њихових смеша, да наводе биолошки и технички значај масти и уља, и примену ових једињења као сировина или полупроизвода у даљој хемијској преради (на пример, добијање маргарина из уља и производња сапуна). Ученици могу да припреме есеј о енергетској улози масти и уља у живим бићима, значају правилне исхране, и значају незасићених масних киселина у исхрани. На основу хемијске једначине процеса	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	у триацилглицеролаи хидрогенизацијунезасићених триацилглицерола Наведе производе хидролизе дисахарида и полисахарида и опише услове под којима долази до денатурације протеина; Наведе заступљеност у природи и улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у живим организмима и доведе их у везу са			Лабораторијска вежба VII: испитивање растворљивост масти и уља, и угљених хидрата у води; доказивање скроба; денатурација протеина.		фотосинтезе, ученици могу да уоче да од једноставних неорганских молекула, угљеник(IV)-оксида и воде, под одређеним условима, настају сложени молекули органског једињења (глукозе). Они би требало да грађење полисахарида сагледају као начин да се енергија складишти, да опишу скроб и целулозу као природне полимере, изграђене различитим повезивањем истих моносахаридних јединица и да познају градив-ну и заштитну улогу целулозе у биљкама. На примерима скроба и целулозе ученици могу да уоче како разлика у структури доводи до разлике усвојствима. Важно је да они познају заступљеност угљених хидрата у природи и њихову примену у свакодневном животу: сахарозе у прехранбеној индустрији, скроба у прехранбеној и фармацеутској индустрији, памука и целулозе у текстилној индустрији. На примеру сахарозе и инвертног шећера ученици могу обновити разлику између једињења и смеша, а на примеру кристализације меда, кристализацију презасићеног	кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	здрављем и правилном исхраном људи;					раствора. Ученици уче о аминокиселинама као једињењима која у свом молекулу садрже две функционалне групе: карбоксилну и аминокиселинску групу, и о настајању пептидне везе, као функционалне групе полипептида и протеина, у реакцији аминокиселина. једне аминокиселине са карбоксилном групом друге аминокиселине. Важно је да познају значење појмова: аминокиселина, α-аминокиселина, протеинска аминокиселина и есенцијалне аминокиселине, као и да познају биолошки значај протеина, њихову градивну и каталитичку функцију у организму. На основу угледа ученици би требало да уоче да под дејством топлоте и киселина долази до денатурације протеина. У оквиру теме треба да науче да се исхраном уноси шест главних врста супстанци неопходних људском организму (протеини, угљени хидрати, масти и уља, витамини, минерали и вода), о важности правилне исхране, као и о поремећајима исхране. Лабораторијска вежба VII: ученици испитују растворљивост масти и уља	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
						у води и неполарном растварачу, на пример, хексану, растворљивост представника, моносахарида, дисахарида и полисахарида у води. Учећи о начину доказивања скроба, испитују у којим намирницама је скроб заступљен. За денатурацију протеина ученици примењују методе које се користе у кулинаруству (кување, таложење протеина киселинама и сл.).	
8	Рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада; Наведете загађујуће	ХЕ.1.5.1;	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	Загађивачи, загађујуће супстанце и последице загађивања. Рециклажа. Зелена хемија.	Компетенција за целоживотно учење. Комуникација. Рад са подацима и информацијама. Дигитална компетенција. Сарадња. Решавање проблема. Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према	У оквиру теме ученици сазнају да развој производа и процеса хемијске индустрије, поред доприноса побољшању квалитета живота, може имати и штетно дејство на животну средину и здравље животиња и људи. Требало би да на основу својстава супстанци разматрају њихов утицај на околину и жива бића, идентификују главне неорганске и органске загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и начине како оне доспевају у животну средину. Важно је да ученици сагледају значај руковања супстанцама и комерцијалним производима у складу са ознакама на амбалажи, као и правила о начину	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА						Осми разред	
Р.бр	Исходи	Стандарди	Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; Критичк и процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; Објасни значај планирања и решавања проблема заштите животне средине.				околини.	чувања производа и одлагања отпада. Такође би требало да ученици сагледају проблем нагомилавања отпада и значај рециклаже. У оквиру ове теме ученици сазнају о принципима зелене хемије као одрживе хемије, чији је циљ прилагођавање хемијских производа и процеса очувању животне средине и здравља људи. Требало би да ученици дискутују начине за превенцију загађења животне средине, смањење количине отпада и коришћење обновљивих извора сировина и енергије. Ова тема се може реализовати кроз активности у оквиру различитих мини пројеката, које ће ученици радити у току школске године, и презентовати након реализације сваког пројекта	Писана провера објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи..

коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржај

ХЕМИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	– у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;	Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
	– већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА

Циљ наставе и учења биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
БИОЛОГИЈА		Осми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	23
2.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	8
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	7
4.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	7
5.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	19
Укупно		68

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Осми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; Повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; Идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе;	БИ.1.2.1; БИ.1.2.2; БИ.1.2.3; БИ.1.2.4; БИ.1.2.5; БИ.1.2.6; БИ.1.2.7; БИ.2.1.1; БИ.2.1.2; БИ.2.2.1; БИ.2.2.4; БИ.2.2.7; БИ.2.2.8; БИ.2.2.9; БИ.3.2.6; БИ.3.2.7; БИ.3.1.1; БИ.3.1.2; БИ.3.2.4; БИ.3.3.2.	Компетенција за јазу учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА Улога и значај појединих ћелијских органела у метаболизму ћелије: једро, ендоплазмични ретикулум, рибозоми, хлоропласти, центриоле, лизозоми. Матичне ћелије – ћелије програмиране за различите функције. Принцип економичности грађе и функције живих бића Улога и значај ензима. Ендокрини систем	Ћелијски метаболизам Ензими, Протеински носачи Активан и пасиван транспорт Матичне ћелије Диференцијација ћелија Праг дражи, надражај Електролит, јонски канали Неуротрансмитер Рефлекс, рефлексни лук ЦНС, ПНС, АНС Симпатикус и парасимпатикус Хормони Ендокрине жлезде Полни хормони Менструални циклус Хомеостаза-повратна спрега Неурала, хуморална и хормонална	У активностима за достизање исхода повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије, треба нагласити да се особине живог налазе у структури – ћелији и да је на Земљи живот успостављен током еволуције ћелија. Кроз обраду улога и значаја појединих ћелијских органела у метаболизму ћелије (једро, ендоплазмични ретикулум, рибозоми, хлоропласти, центриоле, лизозоми) треба увести појмове који ће повезати ћелијску грађу и функцију. У том смислу треба поменути да поједине ћелије имају одређену грађу из које произилази њихова специфична функција (нпр. надражљивост, проводљивост, контрактилност), док друге могу бити програмиране за диференцијацију у више праваца, односно обављање различитих функција (пример матичних ћелија). Активности за достизање исхода повеже однос површине и	Иницијално тестирање Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Сумирање постигнућа усменог ангажовања Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Проблемски задаци Писана провера Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора Задаци са означавањем задаци Вишеструког

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Осми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини			и хуморална регулација. Регулаторна улога хормона биљака и животиња. Надражљивост, проводљивост, контрактиленост.	стимулација Терморегулација	запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција треба усмерити тако да ученици разумеју да се усложњавањем унутрашње грађе стичу услови за појаву нових карактеристика ћелије (и организма) при чему се повећањем активне површине преко које се обавља одређена функција, на свим нивоима организације, успоставља принцип економичности – оптимално искоришћавање ограничене запремине ћелије/организма, повећањем унутрашње или спољашње површине. На тај начин се остварује боља енергетска ефикасност, на ћелијском и на нивоу организма, и обезбеђује континуитет (одрживост) животних функција. То се може приказати на различитим примерима: интрамембрански систем у ћелији, набори мембране унутармитохондрија, цревне ресице, алвеоле у плућима, шкржни листићи, набори (вијуге) мозга итд. Садржаји се могу	избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Осми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			Чулно-нервни системживотиња. Рефлексни лук. Поремећаји функције ендокриног система, нервног система и чула. Неуротрансмитери, нервни импулси, драж, надражај. Хомеостаза – принципповратне спреге. ФотосинтезЋелијско дисање. Транспирациј а. Температурна регулација	Екто и ендотермни организми Хибернација и естивација Биљни хормони Фотосинтеза Дисање Транспирација Еутрофикација	обрадити кроз истраживачки рад ученика о томе како се долази до матичних ћелија, како се чувају, на који начин ихкористимо у медицини итд, кроз разговор са стручњаком (лекар, генетичар) о матичним ћелијама, посетом Генетичком саветовалишту локалне болнице или другим институцијама које се баве овом темом. Активности за достизање исхода идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе и илуструје примеримавезу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини, треба усмерити тако да ученик разуме да ћелија/организам најбоље функционише у одређеним условима и да сви организми поседују механизме који одржавају свој унутрашњи састав у одређеним границама, које омогућавају њихово преживљавање. Посебно је важан принцип примања и преноса информација и реаговања на	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					надражаје. Потребно је нагласити да су то повезани и регулисани процеси, односно да процеси који се одвијају у појединим деловима тела могу да регулишу активности у другим органима и ткивима и утичу на целокупно функционисање организма. Хомеостаза и повратна спрега као појмови могу се повезатиса градивом роботике (Техника и технологија). Ученике на овом узрасту треба што више упућивати да самостално прикупљају, обрађују, представљају и тумаче информације добијене једноставним истраживањима. Потребно је повезати физику и биологију (физичке појаве у телу организама, притисак, брзина...) и хемију и биологију (неуротрансмитери, хормони, ензими...). Током остваривања наведених исхода, требало би да ученици различитим примерима илуструју везу између физиолошких адаптација живих бића и промена у спољашњој средини. Садржаји се могу	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Осми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					обрадити кроз низ кратких вежби/демонстрација рефлекса (рефлекси ока, рефлекс хватања лењира, пателарни рефлекс...), варљивост чула (прецизност чула додира, оптичке варке итд.).	
Одговорно се односи према свом здрављу; Изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; Повеже промене настале у пубертетуса деловањем хормона; Идентификује поремећаје у раду органа и	БИ.1.5.1; БИ.1.5.2; БИ.1.5.4; БИ.1.5.5; БИ.1.5.6; БИ.1.5.7; БИ.1.5.8; БИ.1.5.9; БИ.1.5.10; БИ.1.5.11; БИ.1.5.13; БИ.2.1.4; БИ.3.2.8; БИ.3.5.1; БИ.3.5.2; БИ.3.5.3; БИ.3.5.4; БИ.3.5.5; БИ.3.5.6; БИ.3.5.8.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ Резултати стандардних лабораторијских анализа крви и урина. Биолошки смисао адолесценције (родни иполни идентитет у контексту хормонске активности и индивидуалне генетичке варијабилности). Заштита од полно преносивих болести контрацепција. Одговорност за сопствено	Гушавост, дијабетес мигрена, мождани удар, мултипла склероза, душевна болест мане ока пубертет- промене амигдала емпатија контрацепција стерилитет абортус полне болести	У активностима за достизање исхода: одговорно се односи према свом здрављу, важно је указати на путеве преношења болести, превенцију и значај редовних контрола. Ученик треба да развије одговоран однос према сопственом здрављу, здрављу људи из своје околине и да поступа према упутствима лекара. Када знају путеве преношења изазивача болести, требало би да ученици науче и како се треба понашати у присуству оболелих од различитих болести, али и да развију толерантан однос према оболелима. На пример, особу оболелу од сиде не треба да игноришу, нити дискриминишу на било који начин, а то ћемоћи када науче да руковање, загрљај, разговор нису начини како се ова болест преноси. Процена ставова из домена одговорног односа	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Сумирање постигнућа усменог ангажовања Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Осми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
система органа изазваних нездравим начином живота;		здрављу	здравље		према здрављу може се радити кроз чек-листу. У оквиру области Човек и здравље треба обрадити и примере различитих утицаја на функције ендокриног система, нервног система и чула изазваних различитим спољашњим и унутрашњим факторима (узроцима), као и могућност враћања организма у уравнотежено стање након одређених поремећаја. Могу се користити примери који су блиски за разумевање ученицима овог узраста, као што је слабљење слуха услед слушања прегласне музике, коришћења слушалица, коришћења мобилних телефона, играња компјутерских игрица итд. Ученике треба мотивисати да изразе критички став у погледу домена и мере штетности појединих утицаја. Разумевање резултата стандардних лабораторијских анализа крви и урина се може обрадити кроз вежбу, при чему пажњу треба обратити само на вредности које се односе на	означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					еритроците, хемоглобин, гвожђе, леукоците (безлеукоцитне формуле), ниво шећера, а код резултата уринана замућеност, присуство бактерија и ћелија крви. Циљ вежбе није тумачење, анализирање и интерпретација лабораторијских анализа, јер то раде лекари, већ је потребно да ученик уме да прочита табелу и разуме да вредности треба да буду у опсегу референтних. Током вежбе се могу анализирати унапред припремљени (симулирани) подаци од стране наставника, а не реални резултати конкретних особа (ученика или одраслих). Посебну пажњу треба посветити репродуктивном здрављу. Контрацепцију обрадити и у смислу спречавања преране трудноће и полно преносивих болести. Кроз активности за достизање исхода изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота, код ученика треба развијати критички став према	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					садржајима који се могу наћи на интернету и другим изворима информисања (часописима, ТВ емисијама...). У питању су садржаји који се односе нпр. на дијете, биолошки активне супстанце и адитиве, али и друге теме од значаја за здраве стилове живота. Ученици могу да проналазе примере медијских садржаја који ће се анализирати на часу. Анализу је могуће урадити и у виду дебате са темама: постоје ли инстант-дијете, „чаробне биљке“ које лече најразноврсније болести, „топекилограме“, продужавају младост и слично. Кроз истраживачке задатке или пројектну наставу, могу се обрадити лековити и физиолошки активни продукти животиња и биљака (као што су мед, прополис, различити екстракти биљака, полен...) који се користе за људску употребу. Ова тема је погодна за корелацију са градивом хемије или за	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					заједничку пројектну наставу са овим предметом (нпр. вежбе екстракције хлорофила, кофеина и биљних уља). Такође, у циљу истраживања о деловању биљних и животињских продуката и екстраката, могу се организовати посете или мини-екскурзије до оближњег постројења за прераду лековитих биљака, узгајивачници медицинских пијавица, произвођачу меда и сл, зависно од подручја и локалних услова у којима се школа налази. За врсте које су интродукцијом унете ради узгајања и добијања екстраката и других продуката, могу се проучити путеви којима су те врсте доспеле на наше подручје, што семоже повезати са исходима области Живот у екосистему и са предметом Географија. За достизање исхода повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона потребно је ову тему повезати са хормоналном регулацијом, која се обрађује у теми Јединство грађе и функције, и са знањима из претходних разреда у вези са	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					променама у пубертету (менструални циклус, на пример). У обради полног и родног идентитета, поред развијања толеранције и прихватања различитости, ученицима треба пружити ширу перспективу генетичке варијабилности, као природног феномена, која не даје основе за предрасуде, стереотипе, дискриминацију и насиље. Адекватним избором садржаја и начина рада можесe успоставити веза са садржајима који се обрађују на предмету Грађанско васпитање, а који се односе на теме пол, род и сексуалности. Активности се могу реализовати као дебате, трибине, представљање резултата истраживачких задатака ученика (нпр. о ставовима ученика у одељењу, анализа текстова – дневни пресек новинских чланака и слично). Активности за достизање исхода: идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота треба да обухвате	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					истраживања видова нездравог начина живота, као што су начин исхране, физичка активност, употреба психоактивних супстанци (укључујући и лекове – таблетоманија). Посебну пажњу треба посветити злоупотреби стероида и других супстанци за нпр. повећање мишићне масе и снаге због последица настање организма и на понашање. Резултате истраживања треба повезивати са деловањем на системе органа и приказивати их јавности (нпр. на нивоу одељења или школе) у различитим облицима (нпр. пано који ће пропагирати здраве стилове живота, или са декларацијама производа које свакодневно користе уз коментарисање улоге и штетности појединих адитива исхрани и слично).	
Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети;	БИ.1.5.1; БИ.1.5.2; БИ.1.5.4; БИ.1.5.5; БИ.1.5.6; БИ.1.5.7; БИ.1.5.8;	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА „Календар живота“, еволуција различитих група	календар живота коеволуција геолошка доба велика изумирања теорија ендосимбиозе строматолити озонски омотач	Активности за достизање исхода доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети треба усмерити на повезивање стечених еколошких знања са историјом планете Земље, тј. начинима којима се она	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Сумирање постигнућа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Истражи давно нестале екосистеме	БИ.1.5.9; БИ.1.5.10; БИ.1.5.11; БИ.1.5.13; БИ.2.1.4; БИ.3.2.8; БИ.3.5.1; БИ.3.5.2; БИ.3.5.3; БИ.3.5.4; БИ.3.5.5; БИ.3.5.6; БИ.3.5.8.	Комуникациј а Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу	организама кроз геолошка доба и великаизумирања. Значај алги (цијанобактерија) и биљака за продукцију О ₂ и озонског омотача, као заштита од УВ зрака, и услов за развојосталих живих бића. Строматолити. Излазак из воде накопно.		мењала (тектонске промене, промене климе, састав атмосфере, влажност, температура, итд). Податке о геофизичким процесима треба пропратити описом развоја живог света кроз геолошка доба. За именовање геолошких доба треба користити стручне називе прекамбријум, палеозоик, мезозоик и кенозоик. Могу се поменути и краћи периоди који су познати ученицима као што су перм, карбон, тријас, јура, креда, али се не препоручује да ти називи буду део кључних појмова. Стечена знања о постанку живог света треба повезати са продукцијом кисеоника и настанком озонског омотача, као условима за еволуцију већине врста живих бића. Посебну пажњу треба посветити настанку нових група живих бића и повезати их са њиховим положајем на Дрвету живота, што представља и део активности за достизање исхода истражи давно нестале екосистеме. Већину активности за достизање поменутог исхода је	усменог ангажовања Самоевалуацијаи евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак проблемски задаци Писана провера објективни тестови са допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					могуће реализовати кроз пројектне задатке у којима ће ученици истраживати и представљати (презентацијом, плакатом) нестале шуме карбона, мора камбријума, итд, уз адекватну употребу еколошких појмовапопут еколошких фактора и адаптација.	
Повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена; Повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције	БИ.1.1.5; БИ.1.3.8; БИ.1.3.9; БИ.1.3.10; БИ.2.3.6; БИ.2.5.4; БИ.3.1.5; БИ.3.2.3; БИ.3.2.5; БИ.3.3.5; БИ.3.3.6.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА Улуткавање и пресвлачење инсеката. Пубертет и адолесценција човека. Цветање, плодношеће и сазревање плодова биљака. Теорија еволуције. Постанак нових врста кроз еволуционе процесе. Еволуција човека.	Генотип Фенотип Јувенилни хормони Теорије еволуције Дарвинизам Специјација Мутација-мутаген Природна селекција Миграција Проток гена Генетички дрифт Аустралопитекус Спретан човек Усправан човек Неандерталац Кромањонац	Активности за достизање исхода повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена, обухватају истраживање и описивање промена током животног циклуса различитих врста биљака и животиња (од зигота, преко деоба ћелија и формирања органа, а затим улазак у репродуктивну фазу, старење и смрт). На пример, могу се истражити и представити животињске врсте са потпуним преображајем (метаморфозом), које пролазе кроз фазе ларве и лутке пре одултања периода (бројни инсекти), као и они са непотпуним преображајем (одсуство стадијума лутке код инсеката); развиће преко ларвеног	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак лабораторијске вежбе проблемски задаци Писана провера објективних тестова са допуњавањем кратких

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		околини Одговоран однос према здрављу			стадијума код мекушаца, ракова, риба, водоземаца итд. Такође, треба нагласити да постоје и организми чије развиће нема очигледно препознатљиве фазе кроз промене целокупне грађе тела, али да и такво развиће подразумева раст, промене у пропорцијама делова тела и физиолошким процесима, као и развиће полних органа (нпр. човек). Морфолошке и физиолошке промене током животног циклуса треба повезати са хормонским променама (хормон раста, полни хормони, јувенилни хормон код инсеката, биљни хормони, итд). Развиће човека треба повезати са променама насталиму пубертету услед деловања хормона које се обрађују у области Човек и здравље. Посебну пажњу треба посветити томе да се хормонски индуковане промене активирају укључивањем регулаторних гена у одређеним фазама животног циклуса. Да би се ови процеси довели у везу са основним молекулским	одговора задачи са означавањем задачи вишеструког избора спаривање појмова задачи есејског типа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					процесима у ћелији, неопходно је подсетити ученике на знање о генима и молекулу ДНК (из седмог разреда). Током седмог разреда, ученицима су предочена правила наслеђивања (трансмисије) генетичког материјала од родитеља на потомство. Сада је потребно објаснити другу улогу генетичког материјала – функцију гена у процесу развића особина организама. На овом узрасту не треба говорити о транскрипцији и транслацији, али је важно рећи да су производи гена протеини који остварују различите функције – ензими, структурни протеини (нпр. колаген, антитела, итд), хормони, итд. На примеру хормона може се објаснити улога гена. Током животног циклуса, у одређеним фазама се активирају гени за хормоне, који онда активирају друге гене за раст тела и развиће органа (нпр. јувенилни хормон код инсеката). Активност гена за полне хормоне код људи доводи до активирања гена за развиће полних органа, длакавост	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					код дечака, раст груди код девојчица, итд. Ови садржаји дају ширу перспективу генетичке варијабилности када су у питању особе чије се полне карактеристике и полни идентитет не поклапају. Имајући у виду оваква објашњења улоге гена у развићу фенотипа, као и знања из седмог разреда о алелима и правилима наслеђивања, може се појаснити ученицима присуство различитости између јединки у једној популацији. У циљу остваривања исхода повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције, подсетити се појма популација и процеса селекције који су обрађени у претходним разредима. Процес специјације (настанка нових врста) најбоље је објаснити кроз алопатрички модел специјације (ученицима не треба уводити овај термин). Модел: једна велика популација бива подељена на две мање и прекине семогућност	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					укрштања између јединки две популације; свака од популација се прилагођава, деловањем селекције, на услове средина у којима живе; такође, различите мутације се дешавају у свакој популацији (настају неки нови алели); због ових процеса, временом између две популације настају све веће разлике (фенотипске и генетичке); током дужег времена, јединке две популације се толико разликују да више не могу да се међусобно укрштају чак и уколико дођуу физички контакт; тада су то две нове врсте. Ово објашњење еволуције дао је Чарлс Дарвин и данас је потврђено у свим биолошким истраживањима. Ученицима је неопходно дати податке о Дарвиновој теорији еволуције и објашњењима која је он пружио. Објаснити да је он дао концепцију природне селекције и дивергенције популација, што води настанку нових врста. Такође, навести да је Дарвин закључио да је порекло живог	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					света јединствено и да због тога сва жива бића деле заједничке особине – дисање, излучивање, метаболизам итд. Дарвинову концепцију јединства живота повезати са моделом „дрво живота“. Процес еволуције, постанка врста и заједничког претка врста може се објаснити на примеру еволуције човека. Ученици могу на интернету да истражују приказе људских предака, почевши од одвајања наше еволуционе линије од последњег заједничког претка са шимпанзом (пре 7 милиона година). У заједничком раду могу направити еволуционо стабло људских предака. Важно је нагласити даје човек настао на афричком континенту, а да је затим мигрирао на друге континенте. На сваком од континената, људске популације су се прилагођавале другачијим срединским условима и због тога данас имамо различите особине које су карактеристичне за групе људи из различитих региона света (али увек	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					наглашавати да је индивидуална варијабилност унутар људских група огромна). Јако је важно објаснити ученицима да, у биолошком смислу, тј. у контексту генетичких разлика, не постоје расе људи, већ само континуирана варијабилност различитих људских карактеристика	
установи узрочно-последичну везу између губитака врста у екосистему и негативних последица у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране; критички процени последице људских делатности у односу на	БИ.1.4.1; БИ.1.4.2; БИ.1.4.3; БИ.1.4.4; БИ.1.4.5; БИ.1.4.6; БИ.1.4.7; БИ.1.4.8; БИ.2.4.3; БИ.2.4.4; БИ.2.4.5; БИ.2.5.6; БИ.2.4.8; БИ.2.4.9; БИ.3.4.1; БИ.3.4.2; БИ.3.4.3; БИ.3.4.4; БИ.3.4.5; БИ.3.4.6;	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учење у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ Еволуција и развој екосистема. Концепт климакса. Циклуси кружења основних супстанци у природи (H ₂ O, C, N) и њихова повезаност. Азотофиксација, микориза, симбиоза, симбионтски организми (лишајеви).	Сукцесија Деградација Пионирске врсте - Прелазни стадијуми – климакс заједница Циклус кружења Азотофиксација Микориза Нитрификационе бактерије Нектон, планктон, бентос Биоиндикатори Биомониторинг Чисте и мешовите шуме Лишћарске и четинарске шуме Покровност	У активностима за достизање исхода повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране акцент је на томе да у екосистемима постоји тежња ка усаглашавању производње и потрошње органске супстанце и ка производњи што веће количине органске супстанце у датим условима (биомаса, разноврсност). Потребно је увести концепт климакса екосистема у смислу да он представља, удатим околностима, равнотежу у преносу и кружењима енергије и супстанце у екосистему. Истовремено, треба увести и појам природне сукцесије.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак лабораторијске вежбе проблемски задаци Писана провера објективни тестови са

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА						Осми разред
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
расположиве ресурсе на Земљи; повеже утицај еколошких чинилаца распоредом карактеристичних врста које насељавају простор Србије; истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.	БИ.3.4.7; БИ.3.4.8	околини Одговоран однос према здрављу	Ограниченост ресурса (капацитет средине) и одрживи развој. Нестанак врста и фактори угрожавања (Н.І.Р.Р.О. концепт). Типични екосистеми Србије. Ретке и угрожене врсте Србије. Интродукције и реинтродукције и инвазивне врсте. Последице глобалних промена.	Шумска стеља, детритус Аспект, степе, планинске рудине ливаде и пашњаци монокултура урбани екосистем црвене кљиге и листе дезертификација ареал - ендем, космополит аутохтона и алохтона врста инвазивне врсте интродукција, реинтродукција биоаккумуляција природни ресурси еколошко отисак капацитет средине одрживи развој зелена енергија и економија глобално загревање фреони – озонске рупе киселе кише	Уколико се достигнути ступањ равнотеже (климакс екосистема) поремети, покрећесе процес природне сукцесије који доводи до поновног успостављања нарушене равнотеже. Процес природне сукцесије може се пратити кроз серију заједница које се успостављају, од пионирске заједнице до климаксне заједнице екосистема. Процеси кружења и преноса супстанци (вода, угљеника и азота) и енергије у природним екосистемима могу се представити мрежама исхране заједница карактеристичних екосистема за које се предлага обавезно садрже произвођаче, потрошаче и разлагаче. Циклуси кружења супстанци на исти начин се могу посматрати и у биосфери. Активностима за достизање исхода критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи треба увести концепт одрживог развоја и еколошког отиска. Да би ученици разумели	допуњавањем кратких одговора задаци са означавањем задаци вишеструког избора спаривање појмова задаци есејског типа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					ове концепте, препоручује се обрада појма капацитет средине (бројност – бројност популација – биомаса – диверзитет) који се у датим околностима може одржати у дужем временском периоду. Указати на чињеницу да се неограничен раст не може одржати у ограниченим условима (повезати са Х.И.П.П.О концептом). Пожељно је омогућити ученицима да израчунају свој еколошки отисак на неком од калкулатора, који се може наћи на интернету и у одељењу продискутовати добијене резултате, нарочито о томе које животне навике би свако могао да промени, а при томе да смањи свој отисак. Ученицима треба скренути пажњу да коришћење обновљивих извора енергије може имати и извесне негативне последице (ветропаркови, деривационе минихидроелектране...). Једна од тема за дебату са ученицима може бити управо ова: добробит и лоше стране употребе	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					обновљивих извора енергије. Пожељно је указати да се непрекидно развијају нови, бољи технолошки процеси који смањују негативне ефекте. Активности за достизање исхода повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом карактеристичних врста које насељавају простор Србије треба фокусирати на ретке врсте, угрожене врсте, ендемичне врсте, космополитске врсте. Кроз пројектне задатке ученици могу да истражују везу наведених врста и еколошких чиниоца који условљавају њихово присуство на задатим подручјима. Истраживање се може спровести на терену, ако постоје могућности, или претраживањем литературе, интернета... Предложене врсте: банатски божур, храст лужњак, буква, рамонда, трска, маслчак, белоглави суп, орао белорепан, сова ушара, вук, шакал, врабац, пастрмка, младица, кечига, моруна... у обзир долазе све врсте за које ученици могу да одреде	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					еколошке факторе због којих је врста ретка, угрожена или космополитска. Исход истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања (начини како је врста пренета) може да се реализује кроз истраживање познатих инвазивних врста, попут амброзије, багремца (Аморпха фрутицоса), киселог дрвета, папирног дуда (Броуссонетиа папурифера), сибирског бреста, свиленице (Асплениас суриаца), азијске бубамаре, шимшировог мољца (Цудалима перспецталис) итд. Ученици могу спровести истраживање на терену, у непосредној околини (ако постоје услови) или претраживањем литературе и интернета. Могу се проучити и алохтоне врсте које су у ранијим периодима инвазијом освојиле наше просторе и постале уобичајне као што су гугутка, бизамски пацов, нутрија, бабушка, багрем... Активности	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					за достизање овог исхода треба повезати са активностима за достизање исхода повеже губитак врста у екосистему са негативним последицама у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране. За достизање исхода Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју може се искористити Х.И.П.П.О концепт који на једноставан начин дефинише чиниоце нестанка врста. Назив овог концепта је акроним изведен из следећих речи на енглеском језику: Хабитат алтератион – измене или промене станишта, Инвасиве специес – инвазивне, алохтоне врсте, Поллutiон – загађење, Популатион growth – раст људске популације, Оверехплоитатион – претерана експлоатација (ресурса). Пројектни задатак може бити израда „дрвене књиге“ за локалне врсте са ИУЦН листе по Х.И.П.П.О концепту. Наставник предлаже листу	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Осми разред	
Исходи	Стандарди	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
					врста, а ученици одабирају једну и одређују факторе угрожавања и приказују резултате.	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи..
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржај

БИОЛОГИЈА			Седми разред
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА			
Наставне методе		Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања Метода разговора Метода илустрације Метода читања и рада на тексту Метода писања Метода практичних и лабораторијских радова Метода демонстрације		Индивидуални рад Рад у пару Рад у групи Фронтални	Уџбеник, рачунар, ТВ, лупа микроскоп, микроскопски препарати, природни материјал, модели, наставни листићи, панои, тестови, слике, интерактивни уџбеник, кратки филмови, презентације.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; ДОБАР (3) оцену добија – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који:	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Ученици воде евиденцију	
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере	Након сваке теме
		Ученици дају самопроцену оцено	
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; НЕДОВОЉАН (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	Мogućност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	(5) - показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања; (4) - показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања; (3) - показује делимични степен активности и ангажовања; (2) - показује мањи степен активности и ангажовања; (1) - не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Циљ учења технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА		Осми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	6
2.	САОБРАЋАЈ	6
3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	18
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	18
Укупно		68

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу; Анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи; Образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству; Повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима;	Одговоран однос према окоolini. Одговоран однос према здрављу. Компетенција за учење. Комуникација	1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Увод у електротехнику, рачунарство и мехатронику. Електрична инсталација – опасност и мере заштите Примена електричних апарата и уређаја у домаћинству, штедња енергије и енергетска ефикасност. Професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике.	Мехатроника Електрична инсталација Енергија Енергетска ефикасност Штедња енергије	У области Животно и радно окружење обрађују се садржаји првенствено везани за електротехнику, рачунарство и мехатронику. Уз помоћ различитих медија потребно је, у најкраћим цртама, приказати развој ових грана технике као и њихову међусобну повезаност. Путем примера навести ученике да анализирају утицај развоја наведених области на савремен начин живота. Указати на допринос српских научника у развоју електротехнике и телекомуникација. Правилну употребу електричних апарата и уређаја у домаћинству треба представити ученицима што јемогуће више на практичним примерима користећи доступна наставна средства и	Формативно, свакодневно оцењивање . Бележење усмених одговора ученика, уредност записаног свесци, уредност радног места, систематичност залагање, самоиницијативност.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				мултимедије, са посебним акцентом на уштеду енергије. Објаснити разред енергетске ефикасности електричних уређаја на основу којих ученик може извршити поређење електричних уређаја према ефикасности. Навести значај примене енергетски ефикасних уређаја са аспекта екологије и економије. Посебно анализирати могуће опасности које се могу десити приликом коришћења електричних апарата и уређаја и евентуалне последице у случају непридржавања	
Упоређи карактеристике електричних и хибридни саобраћајних средстава са конвенционалним; Разуме значај електричних	Техника и технологија за 7, разред наставна тема: Саобраћај	САОБРАЋАЈ Саобраћајна средства на електропогон – врсте и карактеристике Електрична и . Хибридна возила.	Возила Аудиовизуелна средства	Преглед карактеристика класичних саобраћајних средстава треба заокружити електронским подсистемима, као и конструкцијама и функцијама средстава на електрични погон и хибридни возила.	Формативно, свакодневно оцењивање . Бележење усмених одговора ученика, уредност записаног

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
електронских уређаја у саобраћајним средствима; Користи доступне телекомуникационе уређајеи сервисе;		електронски уређајиу саобраћајним средствима. Основи телекомуникација.		Препоручује се да ученици самостално, путем доступних изворазнања, истраже предности и недостатке возила на електрични и хибридни погон и упореде их са конвенционалним возилима. У ову сврху могуће је користити различите наставне методе (методу пројектне наставе, проблемску, истраживачки рад). Путем мултимедија приказати електрични и електронски системкод саобраћајних средстава (путничка возила, мопеди). Елементе система (уређаје за производњу и акумулацију електричне енергије, електропокретач, уређај за паљење радне смеше, уређаје за сигнализацију) повезати са претходним знањем ученика о погонским машинама (моторима).	свесци, уредност радног места, систематичност залагање, самоиницијативност. Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				Посебно обратити пажњу на намену електронских уређаја (електронско убризгавање, сензори за кретање..) Осврнути се и на потребу исправности ових уређаја за безбедно учествовање у саобраћају. Преношење података на даљину чини посебан сегмент саобраћаја. Потребно је ученицима приближити	
	Дигитална	3. ТЕХНИЧКА И	Предузимљивост	Упознати ученике са	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Класификује компоненте ИКТ уређаја према намени; Процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ; Црта електричне шеме правилно користећи симболе; Користи софтвере за симулацију рада електричних кола; састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса;	писменост Информатика и рачунарство	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ Основне компоненте ИКТ уређаја. Управљање процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ. Основни симболи у електротехници. Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола. Израда и управљање електромеханичким моделом. Израда и	и иницијатива	основним симболима и ознакама које се користе у електричним шемама и оспособити их за њихово цртање. Приликом реализације ове активности користити једноставнешеме. Демонстрирати рад са софтвером за симулацију рада електричних кола примереним узрасту и прецнањима ученика. Креирати вежбу у оквиру које ученици цртају електричну шему и користе рачунарску симулацију за приказ њеног функционисања. Уколико материјално-техничке могућности дозвољавају, ученици потом састављају електричну шему на радном столу и демонстрирају њен рад. Можете користити аналогне и дигиталне компоненте. Осмислити вежбе у којима ће ученици саставити и управљати	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредности тачност скица, техничких цртежа.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				електромеханичким моделима користећи ИКТ и интерфејс. Сложеност модела прилагодити условима и опреми са којом школа располаже. Комбиновати знања и вештине из програмирања која ученици поседују са појашњењем функција и начина рада појединих елемената модела. Уколико ученици раде са различитим моделима предвидети време за представљање појединачних решења у одељењу. У најкраћим цртама упознати ученике са могућностима управљања процесима и стварима на	
		4. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА Електроенергетски систем. Производња,		На почетку изучавања ове области упознати ученике, на информативном нивоу, са електроенергетским системом наше земље. Шта га чини, које су потребе за	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		трансформација и пренос електричне енергије. Обновљиви извори електричне енергије. Електроинсталациони материјал и прибор. Кућнеелектричне инсталације. Састављање електричних кола Коришћење фазног испитивача и		електричном енергијом, а који потенцијали за производњу којима располажемо. Производњу, трансформацију и пренос електричне енергије објаснити уз помоћ мултимедије. У најкраћим цртама објаснити хидроелектране, термоелектране и нуклеарне електране, значај трансформисања електричне енергије у трансформаторским станицама, као и пренос електричнеенергије далеководима и нисконапонском електричном мрежом, од произвођача до потрошача. Садржаје у овој области, који су директно везани за живот и дело нашег научника Николе Тесле, увек посебно истаћи и нагласити. Када је у питању производња електричне	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				енергије, део садржаја посветити обновљивим изворима електричне енергије. Ту се пре свега мисли на: соларне електране, ветроелектране (аероелектране), геотермалне електране, електране набиомасу, мини хидроелектране и постројења за сагоревање комуналног отпада. Ове садржаје реализовати уз помоћ одговарајуће мултимедије. Са ученицима анализирати значај и предности.	
		5. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ Моделовање електричних машина и уређаја. Огледи са електропанелима. Коришћење интерфејса за управљање помоћу рачунара. Израда и коришћење једноставног		Ова област је сложенија јер се у њој по вертикали повезују садржаји како претходних разреда тако и осмог разреда. У овом делу програма ученици кроз практичан рад примењују претходно стечена знања и вештине кроз моделовање електричних машина и уређаја. То је неопходно пошто се та знања и вештине појављују и у реализацији	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		школског робота управљаним вештачком интелигенцијом Рад на пројекту: – израда производа/модела; Рад на пројекту: – израда производа/модела;		делова пројекта. У овом разреду треба заокружити целину о обновљивим изворима енергије. С обзиром да је у претходним разредима било речи о механичким и топлотним претварачима енергије у осмом разреду тежиште је на електричној енергији. Моделе који користе обновљиве изворе енергије ученицимогу моделовати на различите начине. Један од начина је извођењеогледа са електропанелима. У ту сврху довољно је радити на мањој плочи електропанела и помоћу мултиметара (унимера) мерити промене у зависности од количине светла. У оквиру пројекта могуће је израдити модел ветрогенератора. Са интрефејсом ученици су се упознали на нивоу „црне кутије” (black box). Практично приказати како функционише интерфејс да	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме и садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				би, у каснијој фази, могли применити стечена знања на неком пројекту. Ученике треба упознати са основним деловима интрфејса:	

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи..
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржај

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Усвојеност садржаја програма	Радне навике и вештине	Самосталност и одговорност	Поступак	Време
ОДЛИЧАН (5) оцену добија ученик који: -означава, преобликује, разликује, расправља, сажима, успоређује, предвиђа, -одлично познаје градиво, -логички излаже, -повезује целине и -одговара без помоћи наставника.	-конкретно логички закључује, -примењује релевантне информације у извршење задатака, -с лакоћом користи методе, инструменте, алате и материјал, -изразито прецизан и уредан, -комуницира, сарађује и радо помаже другима, -у потпуности примењује мере заштите на раду и -уз потребан прибор за рад доноси и додатне прилоге нанаставне часове везане уз обрађено градиво (штампанеприлоге, линкови на интернету, властите РРТ и сл.)	-Активан, потпуно самосталан одговоран, иновативан -увек се придржава општих правила понашања и -стално води рачуна о мерама заштите нараду.	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу усвеску евиденције наставника	Свакодне бележење током године
			Прегледање свески	На крају свак вежбе и крају наставне године
ВРЛО ДОБАР (4) оцену добија ученик који: -зна да објасни главну	-Логички размишља и примењује закључке при извршењу конкретних задатака, -самостално користи техничку документацију,	-Одговоран при извршавању задатака, -води рачуна о заштити на раду и -понекад брзоплет.	Редовност доношења прибораи материјала	Свакодне током године, праћење/ пресек стања за тромесечј

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Усвојеност садржаја програма	Радне навике и вештине	Самосталност и одговорност	Поступак	Време
идеју, описује, показује, одабира, ређа, разликује, -излаже градиво тачно и разговетно, -врло добро разуме постављено питање -наставник ретко помаже	-лако изводи рутинске покрете, -правилно користи инструменте, алат и материјал, -придржава се општих правила понашања, -тачан, прецизан, -примењује мере заштите на раду и -редовито доноси потребан прибор за рад.		Прегледање практичног рада рађеног самостално или упару	На крају модула
ДОБАР (3) оцену добија ученик -набраја, описује, издваја, -добро разуме постављено питање и -наставник делимично помаже.	-Једноставно логички размишља, -углавном самостално користи техничку документацију, -изводи једноставне рутинске покрете, -комуницира и углавном сарађује, -води рачуна о заштити на раду, -придржава се општих правила понашања, -донекле је прецизан и ретко не доноси потребан прибор за рад.	-Углавном одговоран при извршавању задатака, -самостално ради уз повремену помоћ и надзор, -греша и понекад незаинтересован.	Групни рад	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Усвојеност садржаја програма	Радне навике и вештине	Самосталност и одговорност	Поступак	Време
ДОВОЉАН (2) оцену добија ученик који: -идентификује и препознаје основне појмове и кључне речи, -даје пример, али не зна да објасни главну идеју, -градиво излаже без редауз велику помоћ наставника и -тешко разуме постављена питања.	-Не размишља логички, -има тешкоће у разумевању техничке документације и у примени средстава рада, -минимално је прецизан, -делимично води рачуна о заштити на раду и -често не доноси потребан прибор за рад.	-Потребна стална помоћи надзор, -углавном неодговоран при извршавању задатака -површан, недовољно заинтересован, -реагује на опомене.	Посматрање наставника, представљање пројекта-практичног рада, излагање група, процена по утврђеним критеријумима	По потреби на крају моделовања
НЕДОВОЉАН (1) оцену добија ученик који: -препознаје основне појмове и кључне речи.	-Не завршава ни минимум задатих задатака и на час долази без потребног прибора.	-Омета друге у раду, -не поштује договорена правила, -пасиван и незаинтересиран.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 102

Недељњи фонд часова: 3

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ		Осми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ТЕОРИЈСКИ ДЕО	2
2.	ТЕСТИРАЊА	8
3.	АТЛЕТИКА	12
4.	ОДБОЈКА	12
5.	КОШАРКА	12
6.	РУКОМЕТ	12
7.	ФУТСАЛ	12
8.	ГИМНАСТИКА	12
9.	ПЛЕС И РИТМИКА	6
10.	ПОЛИГОНИ	6
11.	АКТИВНОСТИ ПО ИЗБОРУ УЧЕНИКА	8
Укупно		102

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Објасни својим речима сврху и значај вежбања Користи основну терминологију вежбања	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	ТЕОРИЈА упознавање са планом и програмом хигијена, правилно држање тела	Здравље. Исхрана. Подела моторичких способности . Функција срчаносудовног система. Чување и одржавање простора, справа и реквизита који се користе у вежбању. Вежбање у функцији сналажења у ванредним околностима .	Упознавање ученика са основним појмовима: здравље, хигијена, исхрана, здрави стилови живота. Упућивање на значајне изворе знања (литература о здрављу, исхрани, уџбеник из биологије, интернет...); израда паноа на одређену тему; упознавање са значајним датумима (Светски дан хране, Дан здравља); међупредметна корелација – ученика са базичним моторичким способностима и методама за њихово побољшање. Израда личних картона за евиденцију реализације програма вежбања и праћење напретка.	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова
Упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос	ТЕСТИРАЊА И МЕРЕЊА Висина и тежина Скок у даљ из места Издржај у згибу Претклон Трчање на 30м	Здравље. Исхрана. Вежбање у функцији сналажења у ванредним околностима	Упознавање ученика са тестовима моторичких способности и начином њиховог извођења. Припрема наставника за часове тестирања, припрема и провера мерних	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
моторички напредак	према здрављу	Трчање на 500 – 800м Бацање медицинке Одбијање лопте од зид		инструмената и реквизита. Упознавање ученика са индивидуалним планом вежбања, вођењем личне евиденције о реализацији вежбања у ванчасовним активностима.	евалуација на крају полугодишта и током појединих часова
Примени атлетске дисциплине у складу са правилима. Развија своје физичке способности применом вежбања из атлетике. Комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу. Доводи у везу развој физичких	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	АТЛЕТИКА -Техника спринтерског трчања - Ниски и високи старт - Техника штафетног трчања -Скок у вис леђна техника - Скок у даљ увинуће - Припрема за крос - Увежбавање одређених елемената -Бацање кугле	Истрајно трчање. Спринтерско трчање. Штафетно трчање. Скок у даљ. Бацање кугле. Скок у вис (леђна техника).	Упознавање ученика са основним појмовима – атлетика, атлетске дисциплине, вишебоји. Примена различитих метода и дидактичких средстава у усвајању моторних вештина и умења значајних за учење и побољшање технике трчања, скокова, прескока. Примена помоћних средстава у настави (схеме, тлоцрти, дијаграми, графикони, видео записи). Упућивање на додатне изворе (интернет, литература из атлетике). Међупредметна корелација – Историја – Античка Грчка, Олимпијске игре...), Музичка култура – ритам.	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
способности са атлетским дисциплинама				Одлазак на градски стадион, праћење међушколских и других атлетских такмичења.	
Користи елементе технике спортских игара у игри Познаје и примењује основна правила спортских игара у игри Учествује на унутародељењским такмичењима	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	ОДБОЈКА Одбојкашки ставови; одбијање лопте прстима; одбијање лопте чекићем; школски сервис; тенис сервис; смечирање; блокирање; Правила; игра уз примену правила.	Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.	Упознавање ученика са историјатом одбојке. Примена одговарајућих методских поступака за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада у савлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и примена знања кроз суђење на одељенским турнирима; упућивање ученика на израду паноя са темама из одбојке	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				(историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска атлетска такмичења и друга атлетска такмичења на нивоу града.	
Користи елементе технике спортских игара у игри Познаје и примењује основна правила спортских игара у игри Учествује на унутародељењским такмичењима	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	КОШАРКА Основни кошаркашк и ставови Хватање и додавање лопте у месту и кретању Вођење лопте Десни двокорак Пивотирање Спјање елемената у целину Провера обрађених елемената Финте шута и додавања Блокаде Укрштено додавање осмице Контра напад Скок шут Игра са применом правила	Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.	Упознавање ученика са историјатом кошарке. Примена одговарајућих методских поступака за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада у савлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и примена знања кроз суђење на одељенским турнирима; упућивање	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				ученика на израду паноа са темама из рукомета (историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска кошаркашка такмичења и друга кошаркашка такмичења на нивоу града.	
Користи елементе технике спортских игара у игри Познаје и примењује основна правила спортских игара у игри Учествује на унутародељењским такмичењима	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	ФУТСАЛ Контрола лопте у месту и кретању; ударци по лопти унутрашњом и спољашњом страном стопала. Ударци по лопти главом; пријем полувисоких и високих лопти; правила: игра уз примену правила.	Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.	Упознавање ученика са историјатом фудбала. Примена одговарајућих методских поступака за обучавање ученика ради усвајања основних облика кретања и контроле лопте. Примена фронталног рада, индивидуалног и групног рада у савлађивању технике; упознавање са индивидуалном, групном и тимском тактиком. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Учење правила игре и примена знања кроз	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				суђење на одељенским турнирима; упућивање ученика на израду паноа са темама из фудбала (историјат, елементи технике, тактике, правила игре...). Одлазак на школска фудбалска такмичења и друга фудбалска такмичења на нивоу града.	
Одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, Изводи ротације тела Користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри Процени сопствене могућности за вежбање у	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	ГИМНАСТИКА Колут напред до става раскорачног Летећи колут Премет странце у обе стране Став на шакама Колут напред мост Ниска греда статав Прескоци Партер Мост вага свећа Прекопит преко козлића	Основни садржаји: Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе. Прескок. Греда. Проширени садржаји: На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби.	Упознавање ученика са појмом гимнастике, вежби на справама и тлу, историјатом гимнастике, мушким и женским гимнастичким дисциплинама. Указати на значај гимнастике за правилан психофизички развој. Упознавање са појмовима чување, асистирање и помагање као и њиховим значајем за безбедност ученика и вежбача. Припрема наставника за часове, припрема и провера справа и реквизита, обезбеђивање услова за безбедан рад и вежбање.	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
гимнастици				Примена одговарајућих методких поступака у обуци и вежбању, који су пре свега, у складу са моторичким умењима и моторичким способностима ученика, као и расположивим материјално-техничким условима у школи. Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, дијаграми, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (спортска литература, интернет). Посета и праћење школских гимнастичких такмичења, као и других гимнастичких такмичења на нивоу локалне заједнице. Омогућавање међупредметне корелације (Историја - античка Грчка, Олимпијске игре; Музичка култура - ритам, музика за саставе на тлу).	
Одржава	Компетенција за	СТОНИ ТЕНИС	Елементи технике и	Припрема наставника за	Формативно,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела	учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	Форхенд ударац; бекхенд ударац; сервис; игра у дублу; правила.	тактике. Игра уз примену правила.	часове, примена одговарајућих методских поступака у обуци елемената технике у складу са моторичким умењима и интересовањима ученика. Примена различитих дидактичких средстава у настави(схеме, дијаграми, видео запис); посета школским такмичењима у стоном тенису.	свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова
Изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу Игра народно коло Изведе кретања у различитом ритму Изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура	Компетенција за учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Одговоран однос према здрављу	РИТМИКА И ПЛЕС Народно коло Валцер	Вежбе са вијачом. Вежбе са обручем. Народно коло из краја у којем се школа налази (Ужичко). Енглески валцер.	Упознавање ученика са значајем ритмике и ритмичких вежби за развој моторичких способности; историјатом плеса, као и основним појмовима – балет, народни плесови, латино- амерички плесови, , спортски плесови, стандардни плесови. Припрема наставника за часове, примена одговарајућих методских поступака у обуци елемената технике у складу са моторичким умењима и интересовањима ученика.	Формативно, свакодневно оцењивање ученика кроз практичан рад на часу или усмено одговарање. Самоевалуација и евалуација на крају полугодишта и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ					Осми разред
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				Примена различитих дидактичких средстава у настави (схеме, дијаграми, видео запис); упућивање на додатне изворе знања (литература, интернет). Упућивање ученика на израду панорама на задату тему (врсте плесова, историјат плесова, одећа за плесаче, народна фолклорна традиција...). Упућивање ученика на рад у паровима, формирање група са посебним задацима (извођење заједничке кореографије, одељенско такмичење у народним и стандардним плесовима). Посета наступима и концертима плесних група и фолклорних удружења на нивоу локалне заједнице. Омогућавање међупредметне корелације – Музичка култура- музика за балет, валцер, народне плесове.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи..
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржај

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	Постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усаврђавању технике), активност и склоност према физичком и здравственом васпитању;	Оцену одличан (5) добија ученик који: остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања,	Формативно оцењивање: јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника	Свакодневно бележење током године
	индивидуални		Усмено одговарање	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	напредак моторичких способности	Оцену врло добар (4) добија ученик који: који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања	ученика који су ослобођени дела наставе или целог практичног дела наставе	
			Редовност доношења опреме	Свакодневно током године, праћење/ пресек на крају године
		Оцену добар (3) добија ученик који: остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања	Прегледање свлачионица	У току школске године
			Правилно извођење уз бројање	Свакодневно

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
		захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика	ритма вежби загревања и вежби снаге	током године, праћење/ пресек на крају године
		Оцену довољан (2) добија ученик који: остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика,	Одговоран однос према раду	Свакодневно бележење током године
			Исказано интересовање за спортове	Свакодневно бележење током године
		Недовољан (1) добија ученик који: не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену недовољан	Вођење личне хигијене у току вежбања и након завршеног вежбања	По потреби
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и			
		– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4)		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	– показује делимични степен активности и ангажовања (3)	Учешћу на такмичењима Несебичном пружању помоћи другим ученицима	
		– показује мањи степен активности и ангажовања. (2)		
		– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

Циљ учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија.

Годишњи фонд часова: 34

Недељњи фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО		Седми разред
Р. бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова
1.	ИКТ	14
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	3
3.	РАЧУНАРСТВО	11
4.	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА	6
Укупно		34

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Осми разред	
Р.бр.	Област/тема/ модул	Међупредметне компетенције	Садржај	Исходи	Начин провере остварености исхода
1.	ИКТ	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама	Податак и информација Радно окружење програма за табеларна израчунавања Креирање радне табеле и унос података: — креирање новог документа, — снимање новог документа, — затварање прозора, — документа и прозора програма, — унос података у радни лист Креирање радне табеле и унос података: — типови података, — означавање у табели, — измене података у табели, — аутоматско попуњавање података Подешавање изгледа табеле: — подешавање оквира ћелије, — промена ширине колоне и висине реда, — додавање редова и колона у табелу, — брисање редова, колона и ћелије у табели Подешавање изгледа табеле:	- По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: - унесе и мења податке у табели; - разликује типове података у ћелијама табеле; - сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; - користи формуле за израчунавање статистика; - представи визуелно податке на одговарајући начин; - примени основне функције форматирања табеле, сачува је у пдф формату и одштампа;	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Осми разред	
Р.бр.	Област/тема/ модул	Међупредметне компетенције	Садржај	Исходи	Начин провере остварености исхода
			— стилови за подешавање изгледа ћелије, — индекс и експонент, — фиксирање заглавља и окна у табели Формуле и функције Примена формула за израчунавање статистике Сортирање и филтрирање података Груписање података и израчунавање статистика по групама Визуелизација података – израда графика Припрема документа за штампу Рад са дељеним табелама Питања и задаци за вежбање		
2.	Дигитална писменост	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама	Заштита личних података Начини прикупљања и обраде података Питања и задаци за вежбу	- приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа; - разуме на које све начине делимо личне податке приликом коришћења интернета; - разуме потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце;	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Осми разред	
Р.бр.	Област/тема/ модул	Међупредметне компетенције	Садржај	Исходи	Начин провере остварености исхода
				- разуме везу између ризика на интернету и кршења права; - објасни појам „отворени подаци”; - успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци;	
3.	Рачунарство	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Вештина сарадње	Увод у Џупитер Интерактивне радне свеске Коришћење радне свеске за покретање Пајтон програма Унос података у једнодимензионе низове Једноставне анализе низова података у библиотечким функцијама Сортирање и филтрирање података у једнодимензионом низу Графичко представљање података Унос и представљање табеларно записаних података Анализа табеларно записаних података Индексирање и транспоновање табеле	- унесе серију (низ) података; - изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте, ...); - графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма); - унесе табеларне податке или их учита из локалних датотека и сними их; - изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање, ...);	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Практична провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Осми разред	
Р.бр.	Област/тема/ модул	Међупредметне компетенције	Садржај	Исходи	Начин провере остварености исхода
			Обрада табеларно записаних података Учитавање података у табелу Питања и задаци за вежбу	- изврши анализе које укључују статистике по групама;	
4.	Пројектни задатак из области ИКТ и Дигитална писменост и Рачунарство	- Дигитална компетенција - Рад са подацима и информацијама - Вештина сарадње	Први пројектни задатак Пројектне активности: представљање тема, избор тема, избор група, израда плана пројектних активности Пројектне активности: прикупљање материјала и рад на задацима Пројектне активности: представљање резултата и вредновање Други пројектни задатак Пројектне активности: представљање тема, избор тема, избор група, израда плана пројектних активности Пројектне активности: прикупљање материјала и рад на задацима Пројектне активности: представљање резултата и вредновање	- сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; - сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка; - самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима; - креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; - поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.	Формативно, сваког часа оцењивање усмених и практичних одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Практична провера по фазама израде пројекта

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

КОРЕЛАЦИЈА

Битно је напоменути да постоји корелација са свим наставним предметима коју је најлакше остварити при изради пројеката. Са којим предметима ће бити остварена корелација превасходно зависи од теме и свеобухватности пројекта.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја -
- и све друго што ће се применити ускладу са конкретним случајем

Вредновање ученика са тешкоћама у развоју

Елементи вредновања:

- ❖ Однос према раду
- ❖ Праћење постављених задатака
- ❖ Уважавање других ученика и наставника, праћење правила понашања на часу, доношење прибора за рад.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених исхода	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; Оцену врло добар (4) добија ученик који:	Свакодневно бележење активности ученика на часу (практичан рад као и усмено одговарање) у евиденције наставника: Водити рачуна о: -свеобухватности одговора	континуирано

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: вештине разумевања, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим задацима; вештине, руковање алатима и технологијама и извођење радних задатака.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; Оцену довољан (2) добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; Недовољан (1) добија ученик који: – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује;	-сналажењу у одговарајућим и наменским програмима и апликацијама -хоризонталном и вертикалном повезивању градива	
		Писане онлајн провере, квизови:	након завршетка теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група), степен знања свих чланова групе, квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (апликација, табела...).	по потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова)	по потреби
Ангажовање и активности ученика у настави	Оцену одличан (5) добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. Оцену врло добар (4) добија ученик који: – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак оцењивања	Време
	Оцену добар (3) добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања. Оцену довољан (2) добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања. Недовољан (1) добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Циљ наставе немачког језика заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика. Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању како страног тако и матерњег језика. Током основног образовања ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонд часова: 2

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	СЛОБОДНО ВРЕМЕ – ЗАБАВА, РАЗОНОДА, ХОБИЈИ	10
2.	ИСХРАНА И ГАСТРОНОМСКЕ НАВИКЕ	10
3.	ПУТОВАЊА	12
4.	МОДА И ОБЛАЧЕЊЕ	12
5.	СПОРТ	12
6.	ВЕРБАЛНА И НЕВЕРБАЛНА КОМУНИКАЦИЈА, КОНВЕНЦИЈЕ ПОНАШАЊА И ОПХОЂЕЊА	12
Укупно		68

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Осми разред	
Област/тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере остварености исхода
1. Слободно време – забава, разонода, хобији 2. Исхрана и гастрономске навике 3. Путовања 4. Мода и облачење 5. Спорт 6. Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења	ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа. ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговетно. ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања,	Сви садржаји у оквиру наставе усмерени су ка оспособљавању ученика да комуницирају и користе циљни језик у свакодневном животу. При томе се води рачуна о томе да се настава одвија у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери, а наставник прилагођава свој говор узрасту и знањима ученика.	Ученик: Уме да опише једноставне ситуације Разуме кратка и једноставна упутства Даје кратка и једноставна упутства и молбе Користи једноставне фразе Усваја правопис и нове речи Може да води једноставан дијалог	Компетенција за целоживотно учење Ученик уочава структуру градива тј. активно одваја битно од небитног Вештина комуникације Усмене и писане комуникације Изражава своје ставове и мишљења, осећања и вредности на позитиван и аргументован начин. Негује културу дијалога Дигитална компетенција Подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија у учењу, у слободном времену и комуницирању. Вештина сарадње	Енглески језик Српски језик и књижевност Музичка култура Ликовна култура Географија Информатика	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Осми разред	
Област/тема	Стандарди	Садржај и начин остваривања програма	Исходи	Међупредметне компетенције	Корелација	Начин провере остварености исхода
	породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.			Активно слуша и поставља релевантна питања		

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Осми разред
Наставне теме	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1. Слободно време – забава, разонода, хобији	-слушање текста где је описан начин на који ученици проводе слободно време -појам Freizeit -усвајање нових речи -једноставно описивање вербално и писмено	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по групама, рад по паровима, индивидуални рад
2. Исхрана и гастрономске навике	-слушање кратких и једноставних текстова у којима су описане навике и обичаји кухиње немачког говорног подручја -упоређивање: Was ist gesund/ungesund? -усвајање нових фразе: Guten Appetit! Mahlzeit!	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима, индивидуални рад
3. Путовања	-слушање текста о дестинацијама немачког говорног подручја -усвајање географских појмова: das Gebirge, der Fluss, der See, der Gletcher...	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима и групама, индивидуални рад
4. Мода и облачење	-описивање и изражавање властитих модних афинитета и стилова -усвајање нових речи	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима, индивидуални рад
5. Спорт	-слушање текста у којем су описани спортови -изражавање мишљења о екстремним	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима, индивидуални рад
6. Вербална и невербална комуникација,	спортовима -описивање властитих спортских активности	индивидуални и групни	фронтална, дијалог	уџбеник, свеска, ЦД	рад по паровима, индивидуални рад

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Осми разред
Наставне теме	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	МЕТОДИЧКО-ДИДАКТИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
конвенције понашања и опхођења	-усвајање појмова којима изражавамо поштовање -персирање -писање формалних и неформалних порука и мејлова				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ предмета је да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су претпоставка за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.

Задаци предмета:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе грађанског васпитања сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе грађанског васпитања буду у пуној мери реализовани;
- разумевање концепта универзалности права детета;
- стицање знања о узроцима различитог степена остварености права детета у савременом свету;
- подстицање развоја критичког односа према појавама злоупотребе права детета;
- упознавање са неопходним условима за остваривање најбољег интереса детета;
- упознавање са местом, улогом и значајем међународних организација које се у свом раду баве унапређивањем положаја деце;
- упознавање са местом, улогом и значајем институција и организација које се у свом раду баве унапређивањем положаја деце у Србији;
- упознавање са националним законодавним оквиром чији је циљ заштита интереса деце;
- разумевање места, улоге и одговорности државе, друштва, породице и детета у унапређивању положаја деце у једном друштву;
- идентификовање особина, знања и вештина код деце које су значајне за њихову активну улогу у унапређивању положаја деце у друштву;
- разумевање улоге и значаја медија у савременом друштву;
- унапређивање вештина критичког разматрања информација добијених преко различитих медија;
- упознавање са улогом медија у креирању слике детета у друштву.

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ		Осми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ЉУДСКА ПРАВА	10
2.	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	12
3.	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	8
4.	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	4
Укупно		34

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Ученик ће моћи да: Изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који никога не угрожава; образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Одговорано учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Дигитална Комуникација и сарадња Естетичка	ЉУДСКА ПРАВА Припадност држави и нацији Патриотизам – осећај љубави и поноса према домовини и свим њеним припадницима. Начини изражавања патриотизма. Обесправљивање и угрожавање лободе људи. Ксенофобија, расизам,	Слобода, изражавања право на живот	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, презентације, кратки филм, видео записи, квиз.. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду, групни,	Формативно недељно оцењивање усмених одговора ученика, сарадње и комуникације у групном раду Самоевалуација и евалуација на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред	
Иисходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
дискриминације и кршења људских права Наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице; Покаже интересовање за упознавање различитих култура; наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају; Разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе; уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продуктима културе на који начин се преносе родни обрасци;		антисемитизам, антициганизам. Заједница различитих културних група Културна разноликост у форми мултикултуралности и интеркултуралности Интеркултурни дијалог као средство развоја поштовања различитих култура и заједничког живота. Припадници националних мањина у Србији – заштита права и слобода припадника националних мањина.		радионичарски облик рада, вршњачка предавања.. Обезбеђивање корелације са другим предметиматематски дани, недеље, обележавање значајних датума.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноа, кратких видео записа.. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњашко предавање Квиз

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Указује на примере родне равноправности и неравноправности у ситуацијама из свакодневног живота; Дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу; Наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену; Препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; Наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником;					
Наведе основне функције медија и	Компетенција за учење;	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Родна	Користити методе/технике и облике	Формативно, недељно

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред	
Исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; Образложи значај слободе медија за развој демократије у медијима Проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; Препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; Проналази и користи информације из различитих извора, критички их Разматра	Рад са подацима и информацијама Комуникација и сарадња Дигитална компетенција Одговорано учешће у демократском друштву	Пол и род Биолошке разлике (анатомске и физиолошке), насупрот разликама које друштво ствара (очекивања друштва од мушкараца и жена). Преношење родних образаца. Стереотипи и предрасуде о роду. Родна перспектива Укључивање родне перспективе приликом доношења одлука важних за једну заједницу (образовање, здравље, породица, запошљавање, спорт...). Родна равноправност Родна равноправност и једнаке могућности за све ради развоја друштва. Препреке родној равноправности. Одговорност државе, организација цивилног друштва и појединца у	равнопра вност	рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: презентације, видео материјали, пројектна настава, симулација, играње улога, дебата.. Обезбеђивање корелације са другим предметима. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала Постављање ученика у различите ситуације и самоевалуације	оцењивање усмених одговора ученика и рада у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред	
Иисходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
и вреднује; Препозна пример злоупотребе деце у медијима;		постизању родне равноправности. Привремене позитивне мере за постизање родне равноправности (квоте уписа на факултет, субвенције за запошљавање...). Родно засновано насиље Родне разлике као основа неравнотеже моћи. Злоупотреба моћи насилника. Карактеристике особе која врши насиље, која је изложена насиљу или која му сведочи. Мере заштите од родно заснованог насиља.			
У дискусији показује вештину активног слушања, Износи свој став заснован на аргументима, Комуницира на конструктиван начин;	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама Естетичка компетенција; Комуникација и сарадња,	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Медији Врсте и функције медија. Слобода медија и њихов допринос развоју демократије. Медији као	Толеранција идентитет, медији	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада Обезбеђивање корелације са сродним предметима.	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика и рада у групи

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред	
Иисходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма, Учествује у избору садржаја и начина рада	Дигитална Одговорано учешће у демократском друштву	извор информација и дезинформација. Манипулације путем медија (одлагање информације, скретање пажње, побуђивање емоција, стварање осећаја кривице, неговање некултуре...). Медијска писменост Способност разумевања, критичког и аналитичког усвајања медијских садржаја. Кодекс у медијима Кодекс деца и медији. Кодекс новинара. Притисци на новинаре као инструмент ограничавања слободе изражавања		Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: радионице, презентације, видео-записа, кратки филм.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноа, кратких видео записа.. Вршњачко предавање Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Оцена продуката рада и презентације урађеног Вршњачко предавање
У дискусији показује вештину активног слушања, Износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин;	Компетенција за учење; Рад са подацима и информацијама а Дигитална компетенција Комуникација и сарадња	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Вредности грађанског друштва	Партиципација, група и тим	Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада : играње улога, симулације.. Комбиновање	Формативно, недељно оцењивање усмених одговора ученика, и рада у групи, сумирање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред	
Иисходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Кључни појмови	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
Учествује у припреми, реализацији и евалуацији кратког филма, Учествује у избору садржаја и начина рада.	Одговорано учешће у демократском друштву Решавање проблема			различитих врста дидактичког материјала:презентације, видеозаписа... Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета ради припреме симулације и годишњег школског Квиза Организовати посету Градској општини Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	постигнућа ангажовања крајем маја Самоевалуација на крају месеца и током појединих часова Квиз

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор матерјала за рад, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи.
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања; -показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	Непосредно опшисно оцењивање ученика може се вршити кроз: - Усмено испитивање; - Писмено испитивање; - Посматрање понашања ученика; - Редовно доношење домаћег задатка; - Прегледање свеске; - Вођење евиденције од стране наставника о јављању на часовима	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
			Редовност доношења домаћег	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Ученици воде евиденцију	
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
			Рад у пару (посматрање наставника,	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ				Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
задатака.	ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери покаује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и		излагање парова, процена осталих ученика)	
			Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панорама, различитих врста излагања	На сваком часу током школске године. Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА

Православни катихизис

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност Цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринарној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се хришћанско виђење живота и постојања света излаже у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ВЕРСКА НАСТАВА		Осми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	УВОД	1
2.	ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖИЈА	6
3.	ПОДВИЖНИЧКО – ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС	7
4.	ЛИТУРГИЈА	10
5.	ЦАРСТВО БОЖИЈЕ	10
Укупно		34

Кључни појмови: Царство Божије, други Христов долазак, живот будућег века, Преображење Господње, Свето Причешће, евхаристија, пост, хришћанске врлине, подвиг, Света литургија...

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Осми разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметн е компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
I	Ученик ће: Моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе; Моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања	УВОД	Циљ наставе у 8. разреду јесте рекапитулација целокупног градива из претходних разреда с посебним истицањем следећих елемената: Да је метафизичко начело постојања Бог, односно да истинско биће треба тражити у Богу који је Св.Тројица; Да је онтолошко начело на основу православног учења о Богу као Св.Тројици личност, а не природа; Да је личност заједница слободе са другом личношћу; Да је човек створен као личност и да је позван да постоји на начин на који постоји Св.Тројица ако жели да превазиђе ограничења своје природе, што се остварује у Христу, односно у Литургији. Схватање човека као личности, односно као апсолутног и	Компетенција за учење Има позитиван и одговоран однос према учењу. Комуникација Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност. Сарадња Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.	По садржајима верске наставе, међупредмет но повезивање се може остварити са садржајима наставних предмета: Српски језик, Историја, Географија, Грађанско васпитање, Ликовна култура, Музичка култура.	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има на уму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Осми разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметн е компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
			непоновљивог бића, извире из хришћанске триадологије. До појаве хришћанства, свету није био познат појам човека као личности. Старојелинска философија			Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе: -теоријска настава (32 часа) - практична настава (2 часа) Место реализације наставе
II	Моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света. Моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим Бити подстакнут да · учествује у литургијској заједници. Моћи да сагледа грех · као	ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖИЈА	Теме Учење о личности... и Разлика природе и личности треба реализовати у контексту триадологије како је изложена код православних отаца: Василија Великог, Григорија Богослова и других. Као помоћну литературу за разумевање овог учења, треба узети чланке Ј.Зизијуласа, Допринос Кападокије хришћанској мисли у Православна Теологија, Београд, 1995; и Од маске до личности, Београд, 1989.	Компетенција за учење Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје. Естетичка компетенција Препознаје и развија		Током реализације програма наставе и учења примењиваће се следећи поступци, начини и облици рада: -Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Осми разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметн е компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	промашај људског назначења; Моћи да разликује · слободу од самовоље; Моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика; бити подстакнут Моћи да увиди вредност ближњега у сопственом животу; Моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт;		и сл. У контексту излагања Божијег постојања, а касније и постојања људи, треба посебну пажњу обратити на разлику између природе и личности у Богу, односно у човеку. Природа је нешто опште, заједничко свим личностима. Личност је начин постојања природе. Природа указује на то да нешто јесте, да нешто постоји, док личност указује на то како нешто јесте, односно на који начин то нешто постоји.	сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања. Комуникација Изражава своје ставове, мишљења.		катихизиса, група располаже. -Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиге када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода,
III	Моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика;	ПОДВИЖНИЧКО – ЕВХАРИСТИЈСК И ЕТОС	Теме: Сједињење тварне и нетварне природе у Христу... и Обожење створене природе... треба	Компетенција за учење Способан је да самостално и у		-Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонована

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Осми разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметн е компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	Бити подстакнут да увиди вредност ближњег у сопственом животу; Моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт; Моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави.		реализовати у контексту дефиниције ове проблематике на 4. Васељенском сабору уз следеће објашњење: личност може бити носилац постојања више природа. На пример, човек као личност има у себи многе природе, воду, ваздух, минерале, материјалну природу, духовну, али све те природе постоје у свакој од конкретних личности на посебан начин, не престајући да буду то што јесу по природи. Такође, после оваплоћења, Син Божији има поред Божанске и људску природу. Међутим, људска природа у Христу постоји сада на божански начин, не престајући да буде људска природа, односно људска природа у Христу је превазишла своје ограничености, тј.	сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања. Одговорно учешће у демократском друштву Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Одговоран однос према околини		наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. -Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Осми разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметн е компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
			обожила се захваљујући личности Сина Божијег.			личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
IV	· Указати ученицима на значај личне и саборне молитве; · Објаснити ученицима важност Литургије тумачењем значења речи Евхаристија и Литургија (захвалност и заједничко дело); - Указати ученицима да је литургијско сабрање израз Цркве као Тела Христовог; · Указати ученицима на целину литургијског догађаја као	ЛИТУРГИЈА	Тему Црква као Тело Христово треба реализовати на основу објашњења које о томе даје ап.Павле у 1.Кор.12. После оваплоћења створена природа је уипостазирана у Христову личност, односно постала је тело Христово, Христова природа. Будући да створена људска природа не постоји мимо конкретних личности, процес њеног узимања од стране Сина Божијег - Христа претпоставља заједницу људских личности са Сином Божијим- Христом. Овај процес почиње Христовим оваплоћењем и наставља се Духом	Одговорно учешће у демократском друштву •Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву. Естетичка компетенција Комуникација •Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин. Одговоран однос према околини		-Вредновање самосталног рада ученика; -Праћење рада на часу; -Комбиновање више врста дидактичког материјала; -Илустрација, шеме, мапа ума; -ППТ презентације; -Коришћење веб алата;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Осми разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметн е компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	узајамног даривања Бога и његовог народа Упознати ученике са · смислом и основним елементима Литургије; Подстаћи ученике на · заједничко учешће у богослужењима; Објаснити ученицима · динамику богослужбеног времена.		Светим кроз крштење у Литургији. Зато је Црква Тело Христово, јер је Христова личност носилац постојања створене природе која постоји као заједница многих у Христу, тј. као литургијска заједница која је преко њеног начелника Христа у заједници с Богом Оцем.	•Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу,		
V	· моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије; · моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих; моћи да	ЦАРСТВО БОЖЈЕ	Тему Будуће Царство као узрок постојања Цркве треба обрадити на основу објашњења које о овоме даје Св.Максим Исповедник (РГ 4, 157). Бог је створио свет и људе са жељом да се сједине са Њим преко једног човека, што указује на Тајну Христову, односно на Литургију, како би	Одговорно учешће у демократском друштву • Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима. Одговоран однос према здрављу		У раду са ученицима користиће се разноврсни облици рада прилагођени садржајима који се обрађују: -Фронтални; -Индивидуални; -Дијалошки; -Тимски; Групни; Илустративни; Практични. Евалуација наставе

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА – Православни катихизис						Осми разред
Р. бр	Исходи	Теме/ области	Садржаји програма	Међупредметн е компетенције	Корелација	Начин и поступци остваривања програма
	објасни да је · Бог створио човека као сарадника на делу спасења; моћи да препозна да је · Литургија икона Царства Божијег; бити подстакнут да · активније учествује у Светој Литургији. моћи да преприча · догађај Преображења Господњег; моћи да повеже појмове· светости и обожења са дејством Светога Духа моћи да препозна да је · предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама		постојали вечно. Дакле, будуће Царство је узрок стварања и постојања света и људи. На тај начин Св.Максим указује да узрок постојања света није у прошлости, као што су о томе говорили грчки философи, већ у будућности, у будућем догађају који се још увек није збио, али који се остварује кроз историју. Тиме се мења поглед на историју у односу на јелинистичко схватање историје, која за Јелине значи вечно кружење, вечно понављање истог. Хришћанска историја има почетак и крај, циљ. Крај, односно циљ историје, јесте узрок њеног почетка. Тачније речено, литургијско постојање	Рад с подацима и информацијама		Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: -процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; -провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Пројектна настава

У плану је реализација часа у коме би ученици направили макету једног праволсавног храма. У оквиру тог пројекта они би испоштовали сва правила која одређују изглед једне цркве у којој се одвија богослужбени живот. То подразумева да макета храма, веродостојно, приказује спољашње и унутрашње уређење. Том приликом би искористили најразличитије материјале: дрво, картон, метал, папир, боје, и неке већ готове елементе које би дочарали ентеријер црквеног објекта. Током реализације овог пројекта биће обрађена наставна јединица: Литургијски простор (делови храма) али и остварена корелација са предметима: Техника и технологија, Ликовна култура, Историја...

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

ВЕРСКА НАСТАВА				Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: -лако логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; -показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен и ангажовања;	Непосредно опиисно оцењивање ученика може се вршити кроз: Усмено испитивање; Писмено испитивање; Посматрање понашања ученика; Редовно доношење домаћег задатка; Прегледање свеске;	Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника. Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
				Вођење евиденције

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА				Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	-показује одговоран однос према раду/припремљен је за час. ДОБАР оцену добија ученик који: -у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; -самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; -решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; -показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: -у довољној мери показује способност употребе информација; -у знатној мери логички повезује чињенице и	од стране наставника о јављању на часовима	доношења домаћег Ученици воде евиденцију	током године праћење/ пресек стања на полугодишту
			Прегледање свески	Три пута у једном полугођу
			Писане провере	Једном у полугодишту
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
			Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
			Описно оцењивање.	Крај полугодишта и школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се:	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања		Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по	На сваком часу током школске године. Пресек стања по

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВЕРСКА НАСТАВА			Осми разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак		Време
Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – показује мањи степен активности и ангажовања		месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панорама, различитих врста излагања	тримесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ
У ДРУГОМ ЦИКЛУСУ
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
за период 2023/2024 -2026/2027. године

САДРЖАЈ			
Циљеви и задаци и организација		МАТЕМАТИКА	
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ		Допунска настава – пети до осми разред	
Допунска настава – пети до осми разред		Додатна настава – пети до осми разред	
Додатна настава – пети до осми разред		БИОЛОГИЈА	
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Допунска настава – пети до осми разред	
Допунска настава – пети до осми разред		Додатна настава – пети до осми разред	
Додатна настава – пети до осми разред		ФИЗИКА	
Допунска настава – пети до осми разред		Допунска настава – пети до осми разред	
		Додатна настава – пети до осми разред	
Додатна настава – пети до осми разред		ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	
ХЕМИЈА		Допунска настава – пети до осми разред	
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК		Додатна настава – пети до осми разред	
Допунска настава – пети до осми разред			
Додатна настава – пети до осми разред			
ИСТОРИЈА			
Допунска настава – пети до осми разред			
Додатна настава – пети до осми разред			
ГЕОГРАФИЈА			
Допунска настава – пети до осми разред			
Додатна настава – пети до осми разред			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ И ОРГАНИЗАЦИЈА ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

ДОПУНСКА НАСТАВА се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова, као и за ученике који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног предмета/програма.

Циљ и задаци допунске наставе јесу спречавање застоја у напредовању; примена индивидуализоване наставе, тј. издиференцираних захтева у зависности од ученика; подстицање и мотивисање ученика да усвоје предвиђене наставне садржаје, отклањање неуспеха у учењу; навикавање ученика на самосталан рад и активно учење у заједничком раду и разговору; развијање памћења, мишљења, логичког мишљења и повезивања.

Методе и наставна средства се, оперативно планирају за ученика или групу ученика, на основу иницијалних тестова, тестова и контролних задатака на крају области и зависе од потешкоћа које ученици имају у савладавању градива. Најчешћи облик рада је индивидуални, у пару или у мањим групама.

Ученик се укључује у допунску наставу једнократно, дужи временски период или стално током школске године.

Планом наставе и учења предвиђено је 36 часова допунске наставе годишње, односно 1 час недељно.

Допунска настава се организује се према потреби ученика и у складу са распоредом и структуром радног времена наставника, тако да број ученика који се укључује у допунску наставу, као и трајање и број часова допунске наставе одређеног обавезног предмета/изборног програма, као и број часова допунске наставе по наставним темама варира по школским годинама и током школске године и предвиђа се глобалним и оперативним плановима рада наставника.

ДОДАТНА НАСТАВА се организује за ученике који на редовној настави показују изразито занимање за наставни предмет/програм и поседују способности које се могу развити додатним радом.

Додатна настава омогућава заинтересованим ученицима да продубе и прошире знање градива обухваћеног редовном наставом усвајањем нових појмова и садржаја путем обрађивања додатне литературе и других извора информација. На часовима додатне наставе се подстиче креативност ученика кроз практичне радове, ради се на корелацији са другим наставним предметима/програмима и развија позитиван однос ученика према раду. Радом у пару и групним радом развија се сарадња и међусобно уважавање. На часовима додатне наставе ученици се припремају за постизање што бољих резултата на школским такмичењима.

Методе и наставна средства се, оперативно планирају за ученика или групу ученика, а најчешће се примењују индивидуализовани, групни и рад у пару, читање, писање, анализа и синтеза података и рад на рачунару.

Планом наставе и учења предвиђено је 36 часова допунске наставе годишње, односно 1 час недељно.

Додатна настава организује се према интересовању ученика и у складу са распоредом и структуром радног времена наставника, тако да број ученика који се укључује у додатну наставу, као и трајање и број часова додатне наставе наставн обавезног предмета/изборног програма, као и број часова додатне наставе по наставним темама варира по школским годинама и током школске године и предвиђа се глобалним и оперативним плановима рада наставника.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљеви допунске наставе:

Допунска настава се организује за ученике који, из објективних разлога, у редовној настави матерњег језика не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја.

Допунски рад организује се током целе наставне године, односно одмах чим се уоче тешкоће појединих ученика у усвајању програмских садржаја. Чим савлада одређену тешкоћу или отклони недостатак, ученик престаје с допунским радом ван редовне наставе. Током даље редовне наставе такве ученике не треба испуштати из вида, односно диференцирањем редовне наставе омогућити ученицима да градиво савладају на редовним часовима.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Редни број	Назив теме	Циљеви	Начин остваривања програма	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
1.	Граматика	-оспособљавање ученика да препознају облике именских речи и да их правилно користе -бољи резултати на проверама, побољшање говорне културе	индивидуални групни, фронтални	Праћење и евидентирање побољшаних резултата, програмирање наставе према индивидуалним способностима ученика
2.	Правопис	-побољшање писмене културе	индивидуални групни, фронтални	Праћење и евидентирање побољшаних резултата, програмирање наставе према индивидуалним способностима ученика
3.	Књижевност	-боље познавање обрађених књижевних дела	индивидуални групни фронтални	Праћење и евидентирање побољшаних резултата, програмирање наставе према индивидуалним способностима ученика
4.	Књижевно-	-усвајање основних термина науке о књижевности	Индивидуалн	Праћење и евидентирање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Редни број	Назив теме	Циљеви	Начин остваривања програма	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
	теоријски појмови		игрупни фронтални	побољшаних резултата, програмирање наставе према индивидуалним способностима ученика

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Назив теме	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања програма	Циљеви и задаци
Избор ученика и усвајање год. плана рада	Слушање, сугестије, усвајање и записивање плана	Наводи на размишљање Прилагођава методе способностима ученика	Дијалог, монолог	Развијање љубави према срп. језику и потребе за унапређивањем
Језик (граматика и правопис)	Слушање, вежбање, упоређивање, шпрактична примена стеченог знања, уочавање, закључивање	Наводи на размишљање Прилагођава методе способностима ученика	Дијалог, Монолог рад у групама, тимски рад, истраживачки рад	Поступно и темељито упознавањеграматике српског језика Упознавање и примена граматике иправописа
Књижевност (књижевни текстови и стилске особине текста)	Читање, разговор, анализа, упоређивање, размена знања и искуства, истраживање	Наводи на размишљање Прилагођава методе способностима ученика	Дијалог, монолог, групни, тимски рад, индивидуалан рад	Развијање осећањаза аутентичне естетске вредности у књ. Уверљиво усмено и писмено изражавање
Израда текстова	Рад на тексту	Наводи на размишљање Прилагођава методе способностима	Припремање текста, извођење програма	Квалитетна и разноврсна израда текстова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Назив теме	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања програма	Циљеви и задаци
		ученика		
Анализа рада	1 Сугестије, усвајање,записивање	- Наводи на размишљање -Прилагођава методе способностима ученика	Дијалог, анализа, монолог	Унапређивање рада наставе

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Редни број	Назив теме	Циљеви	Начин остваривања програма	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
1.	ЈЕЗИК И ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Усвајање граматичких и правописних правила и примена у примерима	Индивидуализација наставе Полупрограмиран и и програмирани задаци	Усмена и писмена провера Резултати ученика на контролним задацима и усменим проверима
2.	КЊИЖЕВНОСТ	Усвајање основних књижевнотеоријских појмова и препознавање књижевних дела	Индивидуализација наставе Полупрограмиран и и програмирани задаци	Усмена и писмена провера Резултати ученика на контролним задацима и усменим проверама

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Редни број	Назив теме	Циљеви	Начин остваривања	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
1.	Граматика: Развој српског књижевног језика и дијалекти српског језика Грађење речи Синтакса	Усвајање основних знања о Вуковом раду на развоју књижевног језика Оспособљавање ученика за полагање завршног испита	Организовањем индивидуалног рада или рада у групи	Праћење и евидентирање напретка ученика у савладавању планираног градива

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Редни број	Назив теме	Циљеви	Начин остваривања	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
2.	Језичка култура	Савладавање тешкоћа у писменом и усменом изражавању, развијање језичке културе	Организовањем индивидуалног рада или рада у групи	Праћење и евидентирање напретка ученика у савладавању планираног
3.	Књижевност	Утврђивање основних термина науке о књижевности. Савладавање стилских средстава	Организовањем индивидуалног рада или рада у групи	Праћење и евидентирање напретка ученика у савладавању планираног

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљеви додатне наставе: Развијање љубави према српском језику и потребе за унапређивањем; поступно и темељито упознавање граматике српског језика; обнављање, систематизација знања и делимично проширивање садржаја из граматике и правописа из претходних разреда; упознавање и примена граматике и правописа; развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевности; уверљиво усмено и писмено изражавање; развијање такмичарског духа и жеље за стицањем нових знања из језика и граматике; унапређивање рада наставе.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Редни број	Назив теме	Циљеви за тему	Начин остваривања	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
1.	Језик Граматика Правопис	- припрема ученика за школско, општинско, међуопштинско и републичко такмичење из Српског језика	Индивидуалн игрупни фронтални истраживачки	- примењује претходно стечена знања - овладава новим граматичким и правописним законитостима - уз помоћ наставника решава тестове са ранијих

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Редни број	Назив теме	Циљеви за тему	Начин остваривања	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
				такмичења
2.	Књижевност Школска лектира Домаћа лектира	увођење ученика у структуру и анализу дела - тумачење главних мотива и песничких слика у лирској песми - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности	индивидуални групни фронтални	- чита, анализира и интерпретира дела по избору ученика и наставника - уочава главне мотиве и песничке слике - запажа основне карактеристике

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Назив теме	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци извођења програма	Циљеви и задаци
Језик Граматика Правопис	- примењује претходно с- овладава новим граматичким и правописним законитостима (подела гласова и гласовне промене, придевске заменице, глаголски облици); -уочава на примерима; - упоређује; -уз помоћ наставника решава тестове са ранијих такмичења.	- Презентује наставни садржај; - Подстиче на размишљање и закључивање -Користи се тестовима са ранијих такмичења	монолошки; дијалошки; текстовни; индивидуални	припрема ученика за школско, општинско, међуопштинско и републичко такмичење из Српског језика.
Књижевност Школска лектира Домаћа лектира	чита, анализира и интерпретира дела по избору ученика и наставника; уметнички анализира филм по избору; самостално уочава интернационалне мотиве у делима народне књижевности.	- Презентује наставни садржај; - Подстиче на размишљање и закључивање -Користи се тестовима са ранијих такмичења	монолошки; дијалошки; текстовни; индивидуални; демонстративни	оспособљавање за исказивање властитих судова и закључака приликом анализе текста.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Назив теме	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци извођења програма	Циљеви и задаци
Култура изражавања Говорно изражавање	описује екстеријери ентеријер; увежбава технике у изради писменог	. - Презентује наставни садржај; - Подстиче на размишљање и	монолошки; дијалошки; текстовни; индивидуални	стваралачко препричавање текста са променом гледишта

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ				Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Редни број	Назив теме	Циљеви	Начин остваривања програма	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
1.	ЈЕЗИК И ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Вежбе у равилном акцентовању. Анализа реченица и синтагми Вежбе на тежим експозиторним текстовима Прављење легенди и табела	Дијалошка метода Вежбање на тестовима са такмичења Истраживачки рад Израда презентација	Усмена и писмена провера Резултати ученика на такмичењима
2.	КЊИЖЕВНОСТ	Анализа лирске и епске песме Анализа драмског књижевног дела Анализа савременог књижевног дела Коришћење основне литературе о делима и писцима Анализа домаћег филма	Дијалошка метода Вежбање на тестовима са такмичења Истраживачки рад Израда презентација	Усмена и писмена провера Резултати ученика на такмичењима

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ					Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Редни број	Назив теме	Број часова	Циљеви	Начин остваривања	Начин праћења ефеката и остварености циљева/исхода
1.	Језик Граматика Правопис	Поступно и темељито упознавање граматике српског језика Упознавање и примена	Индивидуализовани или групни (у зависности од интересовања)	Наставник прати и евидентира развој и напредовање, резултате истраживачких радова,	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

		граматике и правописа		проблемских задатака...
2	Књижевност и језичка култура	Развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књ. Уверљиво усмено и писмено изражавање	Индивидуализовани или групни (у зависности од интересовања)	Наставник прати и евидентира развој и напредовање, резултате истраживачких радова, проблемских задатака...
3	Припреме за разне нивое такмичења	Припрема ученика за школско, општинско, међуопштинско и републичко	Индивидуализовани или групни (у зависности од интересовања)	Наставник прати и евидентира укључивање ученика у организоване облике рада ван школе: конкурси, смотре, такмичења

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ допунске наставе енглеског језика јесте да се ученик усвајањем граматичких знања о језичком систему оспособи за основну писмену и усмену комуникацију.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА		
ТЕКСТОВИ ЧИТАЊЕ РАЗГОВОР	правилно читање и спеловање речи и одговарање на питања разумевање текста-превод	Оспособљавање ученика за коришћење све четири вештине страног језика: писање, читање, разумевање текста и конверзија. Оспособљавање ученика, уз помоћ наставника, за употребу граматичких форми и лексичких структура, помоћ у правилном читању, разумевању текста и спелингу.
ГРАМАТИКА		
ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ	оспособљавање ученика да правилно формирају глаголске облике (Present Simple and Continuous, Past Simple, Present Perfect and Future Simple Tense)	
КОМПАРАЦИЈА ПРИДЕВА	оспособљавање ученика да формирају и примене компаратив и суперлатив придева	
МНОЖИНА ИМЕНИЦА	употребљавање правилне и неправилне множине именица у реченицама	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА		
Садржаји програма	Активности	Циљеви и задаци
ТЕКСТОВИ ЧИТАЊЕ РАЗГОВОР	правилно читање и спеловање речи и одговарање на питања, разумевање текста-преводом	Оспособљавање ученика за коришћење свечетири вештине страног језика: писање, читање, разумевање текста и конверзација. Оспособљавање ученика, уз помоћ наставника, за употребуграматичких форми и лексичких структура, помоћ у правилном читању, разумевању текста и спелингу.
ГРАМАТИКА		
ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ	оспособљавање ученика да правилно формирају глаг.облике (Present Simple and Continuous, Past Simple, Present Perfect, Future Simple and Past Continuous Tense)	
ПРИДЕВИ / ПРИЛОЗИ	оспособљавање ученика да разликују придеве од прилога уреченици	
ПРВИ КОНДИЦИОНАЛ	употреба првог типа условних реченица	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА		
Садржаји програма	Активности	Циљеви и задаци
ТЕКСТОВИ ЧИТАЊЕ РАЗГОВОР	правилно читање и спеловање речи и одговарање на питања, разумевање текста -превод	Оспособљавање ученика за коришћење све четири вештине страног језика: писање, читање, разумевањетекста и конверзација. Оспособљавање ученика, уз помоћ наставника, за употребу граматичких форми лексичких структура, помоћ у правилном читању, разумевању текста и спелингу.
ГРАМАТИКА		
ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ	оспособљавање ученика да правилно формирају глаг.облике (Present Simple and Continuous, Past Simple, Present Perfect, Future Simple and Past Continuous Tense)	
ПАСИВ	уочава разлику у грађењу активне и пасивне реченице	
ПРВИ И ДРУГИ КОНДИЦИОНАЛ	употреба првог и другог типа условних реченица	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА		
Садржаји програма	Активности	Циљеви и задаци
ТЕКСТОВИ ЧИТАЊЕ РАЗГОВОР	правилно читање и спеловање речи и одговарање на питања,разумевање текста-превод	Оспособљавање ученика за коришћење све четири вештине страног језика: писање, читање, разумевање текста и конверзација. Оспособљавање ученика, уз помоћ наставника, за употребу граматичких форми лексичких структура, помоћ у правилном читању, разумевању текста и спелингу.
ГРАМАТИКА		
ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ	оспособљавање ученика да правилно формирају глаг.облике (Present Simple and Continuous, Past Simple, Present Perfect, Future Simple and Past Continuous Tense)	
ПАСИВ	уочава разлику у грађењу активне и пасивне реченице	
ПРВИ И ДРУГИ КОНДИЦИОНАЛ	употреба првог и другог типа условних реченица	
ОБЛИК РЕЧИ, ВРСТА	Обучавање ученика да правилно граде именице, придеве и прилоге као изведене речи.	

ДОДАТНА НАСТАВА

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА		
Садржаји програма	Активности у образовно-васпитном раду	Циљеви и задаци
ЈЕЗИК И КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	Богаћење вокабулара Драматизација Прављење зидних новина	Оспособљавање ученика за проширења знања у домену граматичких форми и лексичких структура. Помоћ у самосталном писаном и усменом изражавању кроз писање есеја и усменој презентацији везаној за одређену тему.
ГРАМАТИКА	Овладавање граматичким и правописним правилима	
УКУПНО		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА		
Садржаји програма	Активности	Циљеви и задаци
ЈЕЗИК И КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	Богаћење вокабулара Драматизација Прављење зидних новина	Оспособљавање ученика за проширења знања у домену граматичких форми и лексичких структура. Помоћ у самосталном писаном и усменом изражавању кроз писање есеја и усменој презентацији везаној за одређену тему.
ГРАМАТИКА -quiz, crosswords -tests (fill in the gaps, choose, match, correct the mistakes...)	Овладавање граматичким и правописним правилима	

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК		Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА		
Садржаји програма	Активности	Циљеви и задаци
ЈЕЗИК И КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	Богаћење вокабулара Драматизација Прављење зидних новина Препричавање текстова	Оспособљавање ученика за проширења знања у домену граматичких форми и лексичких структура. Помоћ у самосталном писаном и усменом изражавању кроз писање есеја и усменој презентацији везаној за одређену тему.
ГРАМАТИКА -Present and Past Tenses -quiz, crosswords -tests (fill in the gaps, choose, match, correct themistakes...) -Writing short essays	Овладавање граматичким и правописним правилима Разумевање текста Писање есеја, писмо, мејл	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Садржаји програма		Активности	Циљеви и задаци
ЈЕЗИК И КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	Богаћење вокабулара Драматизација Прављење зидних новина Препричавање текстова Употреба рачунара		Оспособљавање ученика за проширења знања у домену граматичких форми и лексичких структура. Помоћ у самосталном писаном и усменом изражавању кроз писање есеја и усменој презентацији везаној за одређену тему.
ГРАМАТИКА -listening and reading comprehension -tests -writing essays	Овладавање граматичким и правописним правилима Разумевање прочитаног текста Писање кратких есеја, писма, мејла Решавање тестова и припрема за такмичење		

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљеви допунске наставе су: Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива. Додатно објашњавање, понављање и утврђивање градива из текуће школске године. Зависно од потреба ученика могуће и повећање броја часова посвећених некој од тема.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Садржаји програма	Стандарди		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1.Исказивање потреба и осећања 2.Исказивање допадања и недопадања	ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и	ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким	ДСТ.3.1.1. Разуме саопштења, упутства, молбе итд. које се тичу његових потреба и интересовања. ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Садржаји програма	Стандарди		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
	интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.	саопштењима на блиске теме. ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније поруке личне природе. ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику.	двоје или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ДСТ.3.1.3. Разуме кратко и једноставно монолошко излагање на узрасно адекватне и блиске теме, као и презентације праћене визуелним елементима.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Шести разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Циљеви и задаци	Начин реализације				Стандарди
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика	
1. ШКОЛА И ШКОЛСКИ ЖИВОТ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	Уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање	Д.С.Т.1.1.6 Препознаје основне појмове, као и најуобичајније интернационализме, разуме ферквентне речи и изразе. Д.С.Т.1.1.7
2. ПОРОДИЦА И УЖЕ ОКРУЖЕЊЕ (РОДБИНА,	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	Уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање	Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС) Д.С.Т.1.1.8

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК						Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Циљеви и задаци	Начин реализације				Стандарди
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика	
ПРИЈАТЕЉИ...)						Разуме најједноставнија упутства, уколико укључују и визуелне елементе. Д.С.Т.1.1.10 Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). Д.С.Т.1.1.11 Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника
3. ГЕОГРАФСKE ОСОБЕНОСТИ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	Уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање	
4. СТАНОВАЊЕ – ФОРМЕ И НАВИКЕ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	Уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Наставне теме	Циљеви и задаци	Начин реализације			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1. ШКОЛА И РАСПУСТ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање
2. МЛАДИ – ЖИВОТ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање
3. ЗДРАВЉЕ И ХИГИЈЕНА	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање
4. ЕМОЦИЈЕ (љубав према породици, друговима, али и мобинг	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Наставне теме	Стандарди				
	Основни ниво		Средњи ниво	Напредни ниво	
1. Школа и распуст	ДСТ.1.1.6. Препознаје основне појмове, као и најобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.10. Чита наглас				
2. Млади – живот деце и омладине					
3.					

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Здравље и хигијена	(изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао).		
4. Емоције (љубав према породици, друговима, али и мобинг)	ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средстава приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника.		

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Наставне теме	Циљеви и задаци	Начин реализације			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1. СЛОБОДНО ВРЕМЕ – ЗАБАВА, РАЗОНОДА, ХОБИЈИ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање
2. ИСХРАНА И ГАСТРОНОМСКЕ НАВИКЕ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање
3. ПУТОВАЊА	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање
4. МОДА И ОБЛАЧЕЊЕ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	индивидуални	фронтална, демонстративна	уџбеник, свеска, ЦД	слушање, понављање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Наставне теме	Стандарди		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1. Слободно време – забава, разонода, хобији 2. Исхрана и гастрономске навике 3. Путовања 4. Мода и облачење	ДСТ.1.1.6. Препознаје основне појмове, као и најуобичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе. ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС). ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставна упутства, уколико укључују и визуелне елементе. ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао). ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљеви и задаци додатног рада: Допуњавање, понављање и утврђивање градива из текуће школске године као припрема за такмичење. Зависно од интересовања ученика могуће и повећање броја часова посвећених некој од тема.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Садржаји програма	Циљеви и задаци садржаја програма	Начин реализације			Активности ученика
		Облици рада	Методе и технике	Средства	
1. ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА И ОСЕЋАЊА	-развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за страни језик	индивидуални и групни	фронтална, дијалог демонстративна	учбеник, цд, интернет	рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или панора
2. ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	-развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за страни језик	индивидуални и групни	фронтална, дијалог демонстративна	учбеник, цд, интернет	рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или панора

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК				Шести разред	
ДОДАТНА НАСТАВА					
Садржаји програма (наставне теме)	Циљеви и задаци садржаја програма	Начин реализације			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1.ЖИВИ СВЕТ – ПРИРОДА, ЛЉУБИМЦИ	-развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за страни језик	индивидуални и групни	фронтална, дијалог демонстративна	уџбеник, цд, интернет	рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или паноа
2.ВРЕМЕНСКО ИСКУСТВО И ДОЖИВЉАЈ ВРЕМЕНА (прошлост-садашњост будућност)	-развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за страни језик	индивидуални и групни	фронтална, дијалог демонстративна	уџбеник, цд, интернет	рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или паноа

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Садржаји програма (наставне теме)	Стандарди		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1. Живи свет – природа, љубимци 2. Временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност)	ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и	ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким саопштењима на блиске теме.	ДСТ.3.1.1. Разуме саопштења, упутства, молбе итд. које се тичу његових потреба и интересовања. ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.	ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније поруке личне природе. ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику.	или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ДСТ.3.1.3. Разуме кратко и једноставно монолошко излагање на узрасно адекватне и блиске теме, као и презентације праћене визуелним елементима.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Наставне теме	Циљеви и задаци садржаја програма	Начин реализације			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1. ПРЕВОЗНА СРЕДСТВА	-развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за страни језик	индивидуални и групни	фронтална, дијалог демонстративна	уџбеник, цд, интернет	рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или паноа
2. ВРЕМЕНСКЕ ПРИЛИКЕ	-развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за страни језик	индивидуални и групни	фронтална, дијалог демонстративна	уџбеник, цд, интернет	рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или паноа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Наставне теме	Стандарди		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1. Превозна средства 2. Временске прилике	ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.	ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким саопштењима на блиске теме. ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније поруке личне природе. ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику.	ДСТ.3.1.1. Разуме саопштења, упутства, молбе итд. које се тичу његових потреба и интересовања. ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ДСТ.3.1.3. Разуме кратко и једноставно монолошко излагање на узрасно адекватне и блиске теме, као и презентације праћене визуелним елементима.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Наставне теме	Циљеви и задаци садржаја програма	Начин реализације			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
1.СПОРТ	-развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за страни језик	индивидуални и групни	фронтална, дијалог демонстративна	уџбеник, цд, интернет	рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или панона

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Наставне теме	Циљеви и задаци садржаја програма	Начин реализације			
		Облици рада	Методе и технике	Средства	Активности ученика
2.ВЕРБАЛНА И НЕВЕРБАЛНА КОМУНИКАЦИЈА, КОНВЕНЦИЈЕ ПОНАШАЊА И ОПХОЂЕЊА	-развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за страни језик	индивидуални и групни	фронтална, дијалог демонстративна	учбеник, цд, интернет	рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или панона

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Наставне теме	Стандарди				
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво		
1. Спорт 2. Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења	ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговетно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење. ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговетно и споро.	ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким саопштењима на блиске теме. ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније поруке личне природе. ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима. ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику.	ДСТ.3.1.1. Разуме саопштења, упутства, молбе итд. које се тичу његових потреба и интересовања. ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом. ДСТ.3.1.3. Разуме кратко и једноставно монолошко излагање на узрасно адекватне и блиске теме, као		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Наставне теме	Стандарди		
	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
			и презентације праћене визуелним елементима.

ИСТОРИЈА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ: Савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа.

ИСТОРИЈА			Пети разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р.бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
1	Основи проучавања прошлости Прошлост Време Историја, наука о прошлости	Разликује појмове историја, историјски извор, прошлост Наводи питања на која историја треба да одговори Именује врсте историјских извора Именује где се чувају писани, а где материјални историјски извори Разликује и препознаје појмове: век, деценија, миленијум, ера, датум Одређује, уз помоћ наставника, ком веку припадају одређене године Уме да напише датум Зна којим догађајем и када почиње хришћанска ера Препознаје на једноставним примерима, уз помоћ наставника, временске одреднице Показује на линији времена године пре и после нове ере Наводи поделу прошлости	Објашњавање појма прошлости, хронолошких одредница, временских јединица у историји и вежбање на задатим и самостално задатим примерима; размена у пару	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р.бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
		Именује историјске периоде Ређа историјске периоде исправним хронолошким редоследом		
2	Праисторија Основне одлике праисторије Основне одлике праисторије и Централни Балкан у праисторији	Репродукује хронолошке оквире праисторије (постанак човека-постанак писма) Именује праисторијска налазишта у Србији: Лепенски Вир и Винчу Именује најзначајнија открића праисторије: ватра, точак, метал На карти, уз помоћ наставника, уме да покаже главна праисторијска налазишта у Србији Уме у локалном музеју, на локалитету, у књизи, да покаже историјски изворвезан за праисторију	Објашњавање праисторије у њеним главним карактеристикама Уочавање карактеристика праисторије на основу слика, фотографија, експоната Показивање на карти локалитета из праисторије у Србији Вежбање на задатим примерима самостално и у пару	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р.бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
3	Стари исток Основна обележја Старог истока Основна обележја Старог истока Култура народа Старог истока	Именује хронолошке границе Старог века Уме, уз помоћ наставника, да објасни настанак првих држава у долинама Нила, Тигра и Еуфрата (IV миленијум п.н.е) Уме на карти да покаже, уз помоћ наставника, Египат и Нил; Месопотамију, Тигар и Еуфрат Разликује појмове роб и робовласник Препознаје титуле владара: цар, фараон Препознаје на слици пирамиду Именује политеизам и монотеизам Објашњава разлику између политеизма и монотеизма Препознаје на примерима врсте писама Старог истока (пре свега алфавет) Именује Библију Именује Јевреје и повезује их са монотеизмом - Јудаизмом, Библијом и Јерусалимом	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања; -Сналажење на историјској карти - Израда и проналажење информација на ленти времена - Анализа и тумачење историјских извора - Припремање за контролни	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Решавање проблема Естетичка компетенција
4	Античка Грчка Најстарији период грчке историје Грчки полиси Спарта и Атина Грчко-персијски ратови и Пелопонески ратови Грчка култура	Именује Грке, народ који је створио полисе Зна ко је Хомер и именује његова дела Именује најзначајније полисе: Спарту и Атину и показује их на карти Проналази на карти, уз помоћ наставника, Крит, Средоземно море, Малу Азију, Атину, Спарту, Персију, Балканско полуострво Објашњава, уз помоћ наставника, појмове полис, колонизација, аристократија, демократија Зна ко је Перикле Препознаје грчке полисе као робовласничке Именује период када су били Грчко-персијски ратови (½ V в. п.н.е.)	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање, тумачење и анализа писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р.бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
	Грчка култура Хеленистичко доба и његова култура	Именује, уз помоћ наставника, победнике Грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата Именује грчке богове: Зевса, Херу, Атину, Посејдона Одређује век када су се организовале прве ОИ, кад су били ратови итд. Именује грчко писмо (алфабет) Зна ко је и када је владао Александар Велики (336-323г.п.н.е.) Репродукује дефиницију хеленистичке културе	Сналажење на историјској карти Израда и проналажење информација на ленти времена Анализа и тумачење историјских извора Припремање за контролни	
5	Антички Рим Постанак Рима Рим, светска сила Старог века Рим у доба Царства Пад Западног Римског царства Римска култура Хришћанство	Показује на карти, уз помоћ наставника: Италију и Рим, територију Римске државе у њеном највећем обиму, Сингидунум, Наисус, Сирмијум, Гамзиград, Константинопољ, Јерусалим На ленти времена, препознаје периоде римске историје Разликује и препознаје појмове Република, Провинција, роб и робовласник Именује Сенат и Народну скупштину, као главне органе власти у Римској републици, Зна ко је Гај Јулије Цезар, Октавијан Август и Константин Велики (306-337) Описује римску војску на основу слике војника Зна шта је то Трајанова табла Наводи хронолошке одреднице Римског царства Именује Римске провинције на тлу Србије, тј. уме, уз помоћ наставника, да прочита њихове називе на карти Именује годину и век када је био пад Западног Римског царства (476.г)	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање, тумачење и анализа писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена Сналажење на историјској карти Израда и проналажење информација на ленти времена	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Сарадња

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р.бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
		Објашњава ко су варвари и шта је то Велика сеоба народа Примењује појам политеизам на примеру римске религије Именује римске богове: Јупитера, Марса и Венеру Повезује Хришћанство са монотеизмом Именује оснивача хришћанства (Исус Христос) Наводи, уз помоћ наставника, ко су апостоли и јеванђелисти и у чему је њихов значај Именује свету књигу хришћана (Библија) и из чега се састоји (Стари и Новизавет) Препознаје на примерима симболе хришћанства Израђује, уз помоћ наставника, линију времена, на којој се налазе, оснивање Рима, фазе развоја Римске државе, подела Римског царства, Пад Западног римског царства, Милански едикт, владавине Цезара, Октавијана Августа и цара Константина, оснивање Цариграда, Пунске ратове и пролазак Хуна кроз Врата народа Проналази једноставне историјске информације у кратким текстовима	Анализа и тумачење историјских извора Припремање за контролни	

ИСТОРИЈА				Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми - исходи	Начин реализације и врсте активности	Међупредметне компетенције
1	Основи проучавања прошлости	Разликује појмове историја, историјски извор, прошлост Наводи питања на која историја треба да одговори Именује врсте историјских извора Именује где се чувају писани, а где материјални историјски извори	Утврђивање хронолошких одредница историјских периода, временских	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми - исходи	Начин реализације иврсте активности	Међупредметне компетенције
		Разликује и препознаје појмове: век, деценија, миленијум, ера, датум Одређује, уз помоћ наставника, ком веку припадају одређене године Зна којим догађајем и када почиње хришћанска ера Препознаје на једноставним примерима, уз помоћ наставника, временске одреднице Показује на линији времена године пре и после нове ере Наводи поделу прошлости Именује историјске периоде Ређа историјске периоде исправним хронолошким редоследом	јединица у историји и вежбање на задатим и самостално задатим примерима; размена у пару Утврђивање врста историјских извора, места чувања, вежбање на историјским изворима за средњи век и рано нови век Посеђивање актуелних изложби	
2	Европа, Средоземље и српске земље ураном средњемвеку	Именује кључне личности овог периода: Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, На карти, уз помоћ наставника, уме да покаже главне локалитете у Европи и Србији Именује хришћанство и ислам и зна да препозна њихове верске објекте Повезује робовласништво са старим веком и феудализам са средњим веком Препознаје и објашњава значај српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице: Властимировићи, Војислављевићи, Вукановићи Препознаје на примеру ћирилично писмо	Објашњавање раног средњег века у његовим главним карактеристикама Уочавање карактеристика раног средњег века на основу карте, слика, фотографија, експоната Показивање на карти Вежбање на задатим примерима самостално и у пару	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење
	Европа, Средоземље	Именује хронолошке границе Средњег века Уме, уз помоћ наставника, да објасни значај српских	Објашњавање кључних појмова, показивање	Рад са подацима и информацијама

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми - исходи	Начин реализације и врсте активности	Међупредметне компетенције
3	и српске земље у позном средњем веку	династија Немањић, Лазаревић и Бранковић Уме на карти да покаже, уз помоћ наставника, ширење и распадање српске државе, место Маричке и Косовске битке Наводи кључне личности овог периода: Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан, кнез Лазар и кнегиња Милица, Твртко I Котроманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ, султанија Мара, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Црнојевићи, Мехмед II Освајач. Именује најзначајније задужбине Немањића	на карти, израда и одговарање на питања Вежбање на задатим примерима	Компетенција за учење Решавање проблема Естетичка компетенција
4	Европа, свет и српске земље у раном новом веку (Прединдустриско доба)	Именује хронолошке границе Новог века и раног Новог века Уме, уз помоћ наставника, да објасни значај великих географских открића, хуманизма и ренесансе, реформације и противреформације, сеоба Срба, обнове и укидања Пећке патријаршије, значај проналазак штампарије и Ватове парне машине Уме на карти да покаже, уз помоћ наставника, ширење Османског царства у Европи, велика географска открића Наводи кључне личности овог периода: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић.	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање и тумачење писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
1	Основи проучавања прошлости	На крају часа ученик ће бити у стању да: наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; Уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; Раздваја битно од небитног у историјској наративи; препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва.		
2	Европа, свет, српска држава и народ у XIX веку	Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички,	Објашњавање и именовање основних појмова везаних за капитализам Читање одломака из књиге и Анализирање - учимо учење Коришћењем књиге и историјске карте, као и прављењем паноа научити и утврдити основне чињенице	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Седми разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
		друштвени, културни); Наводи кључне историјске појмове Анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; Наводи кључне личности овог периода: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић.	и појмове везане за Први и Други српски устанак, Карађорђевиће, Обреновиће и Петровиће	
3.	Европа, свет, српска држава и народ на почетку XX века	Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; Уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; Уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање и тумачење писаних историјских извора, гледање филмова, Фронтални рад Групни рад Индивидуални рад Монолошко-дијалогска Демонстративна метода	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА			Седми разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
		идентитета у прошлости; Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; Препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; Уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; Пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; Уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; Уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
		садржајима историјских извора; Употреби податке из графикана и табела у елементарном истраживању; Презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; Упоредује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; Раздваја битно од небитног у историјској наративи; Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; Идентификује историјске споменике у локалној средини.		

ИСТОРИЈА				Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми - исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
1.	Национална историја XX век	Препознаје основне карактеристике различитих	Објашњавање основних појмова, улоге истакнутих	Рад са подацима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми - исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
2.	Општа историја XX век	идеологија; Наводи кључне појмове, догађаје и личности	личности, догађаја Читање одломака из књиге и анализирање-учимо учење Уочавање и именовање кључних појмова у тексту учбеника Анализа филмова Играње квизова	и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција
3.	Историјска карта	- анализирање и упоређивање прошлости и садашњости - проналажење главних историјских појмова на карти	Вежбање на историјским картама	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ: Савладавање образовних исхода, стандарда и кључних појмова средњег и напредног нивоа.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
1.	Основи проучавања прошлости	Самостално проналази примере ист. извора из породичне и личне историје и сврстава их по категоријама Објашњава зашто историју зовемо учитељицом	Примена знања из историје на примерима: историјских извора, у	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
	Прошлост Време Историја, наука о прошлости	живота Процењује релевантност врсте историјских извора за историјску науку Селектује историјске изворе Примењује знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији, веку припада одређена година) Одређује од које до које године пне и нове ере трају одређене деценије, векови и миленијуми Одређује ком делу прошлости и историјском периоду припадају одређене године	хронологији Самостална продукција примера Израда прилога о неком Музеју или Архиву по избору	
2.	Праисторија Основне одлике праисторије Основне одлике праисторије и Централни Балкан у праисторији	Самостално на карти показује праисторијска налазишта у Србији Процењује и просуђује о напретку људског друштва кроз праисторијске периоде: развој привреде, организацију друштва... Повезује настанак приватне својине са настанком државе и крајем праисторије Уочава разлику између историјских извора из праисторије и историје на примерима из локалног музеја	Закључује на основу понуђених материјалних историјских извора Анализира писане историјске изворе Самостално се сналази на историјској карти Повезује догађаја у целину на задатим примерима Помагаже другима из разреда	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција
3.	Стари исток Основна обележја Старог истока	Самостално показује на карти задате географско- историјске одреднице Именује Хамурабија и Рамзеса II и објашњава зашто су значајни Описује власт владара на подручјима Старог истока	Повезује догађаје у целину, уочава узрочно-последичних веза; поређење две појаве... Помагаже другима из	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
	Култура народа Старог истока	Препознаје на примерима клинопис и хијероглифе Закључује о значају религије и свештенства у управљању државама у обичном животу Анализира поједине чланове Хамурабијевог законика Упоредије алфавет са осталим писмима тог доба	разреда Савладавање почетних корака у изради панона и презентација на задату тему	компетенција Естетичка компетенција
4.	Античка Грчка Најстарији период грчке историје Грчки полиси Спарта и Атина Грчко-персијски ратови и Пелопонески ратови Грчка култура Грчка култура Хеленистичко доба и његова култура	Показује на карти, без легенде, путеве грчке колонизације, Александрију, поделу Александрове државе Повезује прошлост и садашњост: појмови су се до данас задржали из овог периода историје Целовито објашњава државно уређење Атине: архонти, народна скупштина, ареопаг и друштвено уређење Атине: аристократија и демос .Упоредије Спарту и Атину Анализира кроз историјске изворе тактику и стратегију, предности и мане грчке и персијске војске Анализира и упоређује моћ Атинског поморског савеза и Пелопонеског савеза Зна кад је била Маратонска битка и уме да је опише Зна да објасни узроке и последице Грчко-персијских и Пелопонеских ратова Зна када су организоване прве ОИ (776. г. п.н.е.) Описује самостално ОИ (трајање, учешће, Зевс, ловоров венац) - Препознаје и наводи у садашњости остатке грчке архитектуре и културе (алфавет, ОИ, науке: историја, филозофија, драма...) Анализира значај битке код Гаугамеле	Развијање умења коришћења историјске карте Развијање умења тумачења историјских извора Развијање умења повезивања догађаја у целину, уочавања узрочнопоследичних веза; поређење две појаве... Помагање другима из разреда Савладавање почетних корака у изради панона и презентација на задату тему -Уочава значаја историјских личности: Александар Македонски Развија критичко мишљење Повезује прошлост и	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
		Анализира и сумира слабљење грчких полиса у међусобним ратовима, ширење Македонске државе, стварање хеленистичке културе, распад Александрове државе Реализује пројектне задатке : презентује истражени садржај и анализира	садашњост кроз израду пројектних задатака : нпр. Римско наслеђе на тлу Србије, остаци Античке Грчке и Рима у савременом свету и др.	
5.	Антички Рим Постанак Рима Рим, светска сила Старог века Рим у доба Царства Пад Западног Римског царства Римска култура Хришћанство	Описује друштвено уређење Рима: патрицији и плебејци Зна ко су конзули Објашњава значај Народне скупштине и Сената у Римској републици Објашњава појам Пирова победа Анализира зашто је Рим најразвијенија робовласничка држава Старог века Описује Пунске ратове и показује на карти битку код Кане 216. г. п.н.е и да објасни њен значај. Објашњава ко су: Ханибал, Цезар, Октавијан Трајан, Константин Велики Наводи када је основан Константинопољ (330.г) Уз помоћ карте, именује државе, које се данас налазе на местима некадашњих римских провинција, као и градове, који су настали на местима некадашњих римских градова на Балкану Зна којим догађајем и када је почела Велика сеоба народа Објашњава значај Божића и Васкрса за хришћане Упореджује основне грчке и римске богове	Развијање умења коришћења историјске карте Развијање умења тумачења историјских извора Развијање умења повезивања догађаја у целину, уочавања узрочно-последичних веза; поређење две појаве... Помагање другима из разреда - Израђивање панорама и презентација на задату тему Уочава и објашњава значај историјских личности: Цезара, Октавијана, Константина Великог Развијање критичког мишљења	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција Комуникација

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације	Међупредметне компетенције
		Препознаје елементе римске културе у календару, именима планета Израђује ленту времена најзначајнијих догађаја из римске историје	Повезује прошлост и садашњост кроз израду пројектних задатака	

ИСТОРИЈА				Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Садржај		Начин реализације	Активности	
Европа и Средоземље у раном средњем веку		Обнављање градива петог разреда, разумевање појма средњи век, феудализам, помоћу уџбеника и историјских текстова	Израда шеме феудалних држава, феудалног поседа, структуре друштва	
Срби и њихово окружење у раном средњем веку		Појава Срба на историјској сцени, њихова сеоба, обичаји начин живота, насељавање помоћу уџбеника и историјских текстова	Рад на карти и историјским изворима	
Европа у позном средњем веку		Разумевање процеса карактеристичних за Европу позног средњег века, крсташки ратови помоћу уџбеника и историјских текстова	Повезивање градива са оним што су ученици читали, гледали филмове; разумевање духа времена	
Срби и њихово окружење у позном средњем веку		Значај династије Немањића за Србију и окружење Рад са уџбеником и историјским текстовима	Илустрације, израда родослова, задужбине Немањића	
Српске земље и њихово окружење у доба Османлијских освајања		Моравска србија и Српска деспотовина, допринос српског народа у борби против Турака помоћу уџбеника и историјских текстова	Рад на уџбенику, карти, родословима, гледање дијапозитива	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
1.	Национална историја XIX века	Показује на карти, без легенде, тражене податке Повезује прошлост и садашњост: последице ширења Османског царства Целовито, хронолошки тачно, узрочно-последично анализира положај Срба под Османлијама и у Хабзбуршкој монархији, Србији и Црној Гори у овом периоду Спроводи истраживање, прикупља и анализира податке и израђује на основу тога самостално или у групи, користећи ИКТ, пано, презентацију, есеј и др. Учествује у обележавању важних датума из наше прошлости	Посета актуелним изложбама и предавањима Пројектна настава (избор теме, прикупљање материјала, сумирање, излагање, евалуација) Помагање другима у припреми контролних питања Израда питања Вежбање на карти	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Сарадња Дигитална компетенција Естетичка компетенција Комуникација
2.	Општа историја XIX века	Показује на карти, без легенде, тражене податке Повезује прошлост и садашњост: Француска револуција и њене идеје Целовито, хронолошки тачно, узрочно-последично анализира утицај Наполеона Бонапарте, Бечки и Берлински конгрес, националне и политичке револуције Спроводи истраживање, прикупља и анализира податке и израђује на основу тога самостално или у групи, користећи ИКТ, пано, презентацију, есеј и др.	Анализа филмова Обележавање значајних датума из прошлости Израда школских изложби	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
3.	Први светски рат	Показује на карти, без легенде, тражене податке Уочава узроке и последице догађаја, уочава значај појединих битака и личности Учествује у обележавању важних датума из наше прошлости Бира тему, прикупља материјал, израђује презентацију, пано, представља другима		

ИСТОРИЈА				Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми - исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
1.	Национална историја прве половине XX века (међуратни период)	Показује на карти, без легенде, тражене податке Повезује прошлост и садашњост: Краљевина Србија, Краљевина СХС и Југославија Целовито, хронолошки тачно, узрочно-последично анализира положај Срба у Краљевини Југославији и СФРЈ, у међуратном периоду. Бира тему, спроводи истраживање, прикупља и анализира податке и израђује на основу тога самостално или у групи, користећи ИКТ, пано, презентацију, есеј и др. Учествује у обележавању важних датума из наше прошлости	Посета актуелним изложбама и предавањима Пројектна настава (избор теме, прикупљање материјала, сумирање, излагање, евалуација) Помагање другима у припреми за контролни Израда питања Вежбање на карти Анализа филмова Обележавање значајних датума из прошлости	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Сарадња Дигитална компетенција Естетичка компетенција Комуникација
2.	Општа историја прве половине	Показује на карти, без легенде, тражене податке Повезује прошлост и садашњост: тоталитарни	Израда школских изложби	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИСТОРИЈА				Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Р. бр.	Садржаји програма	Образовни максимум по теми - исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
	XX века (међуратни период)	режими, велика економска криза, култура Анализира филм “Велики диктатор” и “Модерна времена”		
3.	Други светски рат	Показује на карти, без легенде, тражене податке Повезује прошлост и садашњост: Први и Други светски рат Уочава узроке и последице догађаја, уочава значај појединих битака и личности		

ГЕОГРАФИЈА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљеви допунске наставе: Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
1.	Васиона	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о: васиони, Сунчевом систему, облику и величини Земље, њеном положају	-размишљају -постављају питања - цртају распоред планета у Сунчевом систему -показују на карти	- подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и	Индивидуални рад, групни радови (панои, презентације) демонстрација, метода читања,	Формативно оцењивање (домаћи задаци, учешће у групном раду) Посматрање праћење

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
		у васиони и о небеским телима Сунчевог система.	Света океане и континенте	способностима ученика	метода писања, графички радови	ангажовања ученика; Продукти ученикових активности; Белешке; Задовољство ученика на часу.
2.	Планета Земља	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о: облику Земље, распореду континената и океана, кретањима Земље и последицама њених кретања, основним објектима и процесима у географском омотачу Земље.	-размишљају -постављају питања -цртају слику Земље са упоредницима и подневцима - цртају и боје слику унутрашњих Земљиних сфера		Индивидуални рад, рад на карти - показују на карти света океане и континенте групни радови (панои, презентације), демонстрација метода читања, метода писања, графички радови	

ГЕОГРАФИЈА						Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Р.бр	Назив теме	Циљеви	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
1.	Географска карта	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о географској карти	-размишљају -постављају питања	- подстиче на усвајање знања -мотивише за рад	Индивидуални рад, групни радови (панои, презентације) демонстрација, метода читања, метода писања,	Формативно оцењивање (домаћи задаци, учешће у групном раду) Посматрање, праћење ангажовања
2.	Становништво	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о становништву	- на карти показују делове светског мора -упознају биљни	прилагођава карактеристикама и		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Р.бр	Назив теме	Циљеви	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
3.	Насеља	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о насељима	и животињски свет на Земљи. -бележе земље са најмањим и највећим бројем становништва	способностима ученика	графички радови	ученика; Продукти ученикових активности; Белешке; Задовољство ученика на часу.
4.	Привреда	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о привреди				
5.	Државе и интеграциони процеси	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о одржавим и интеграционим процесима				
6.	Географија Европе	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о природно-географским и друштвено-економским одликама Европе				

ГЕОГРАФИЈА						Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Редни број	Назив теме	Циљеви за тему	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
1.	Географске регије Европе	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о регијама Европе.	Слушају, питају, упоређују	- подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава	Индивидуални рад, групни радови (панои, презентације) демонстрација,	Формативно оцењивање (домаћи задаци, учешће у групном раду) Посматрање,
2.	Азија	Боље разумевање и				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

		накнадно савладавање градива о Азији.		карактеристикама и способностима ученика	метода читања, метода писања, графички радови	праћење ангажовања ученика; Продукти ученикових активности; Белешке; Задовољство ученика на часу.
3.	Африка	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о Африци.				
4.	Северна Америка	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о Северној Америци.				
5.	Јужна Америка	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о Јужној Америци.				
6.	Аустралија	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о Аустралији.				
7.	Поларне области	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о поларним областима.				

ГЕОГРАФИЈА						Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Р. бр.	Назив теме	Циљеви за тему	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
1.	Географски положај, границе и величина територије Србије	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о географском положају, границама и величини територије Србије.	Слушају, питају, упоређују	- подстиче на усвајање знања - мотивише за рад	Индивидуални рад, групни радови (панои, презентације)	Формативно оцењивање (домаћи задаци, учешће у групном раду)

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

2.	Физичко-географске одлике Србије	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о физичко – географским одликама Србије.		-методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	демонстрација, метода читања, метода писања, графички радови	Посматрање, праћење ангажовања ученика; Продукти ученикових активности; Белешке; Задовољство ученика на часу.
3.	Друштвено-географске одлике Србије	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о друштвено – географским одликама Србије.				
4.	Природна и културна баштина Србије	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о природној и културној баштини Србије.				
5.	Географија завичаја	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о географији завичаја.				
6.	Срби у региону и дијаспори	Боље разумевање и накнадно савладавање градива о Србима у региону и дијаспори.				

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљеви додатног рада: Додатна настава планира се и организује за ученике који показују виши степен интересовања за наставу географије, а садржаје који се реализују кроз редовну наставу савлађују са лакоћом. На часовима додатне наставе ученици имају прилику да прошире и продубе своја знања, оспособе се за самостални истраживачки рад, развијају нова интересовања, стваралачко и критичко мишљење. Идентификација ученика зависи од жеља, интересовања и могућности ученика, али и од објективне процене наставника.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА						
Р.б р	Назив теме	Циљеви за тему	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
1.	Васиона	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање математичко-	посматрају, разговарају,	упућује подстиче на	Индивидуални рад, групни радови (панои, презентације)	Формативно оцењивање (домаћи задаци, учешће у

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА						
Р.б р	Назив теме	Циљеви за тему	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
		географских и астрономских знања о васиони, Сунчевом систему, облику и величини Земље, њеном положају у васиони и о небеским телима Сунчевог система.	описују, упоређују уочавају	размишљање, логичко закључивање и упоређивање подтиче на радозналост и самостални рад одговара на питања усмерава и прати активности ученика	демонстрација , метода читања, метода писања, графички радови, проблем	групном раду) Посматрање, праћење ангажовања ученика; Продукти ученикових активности; Белешке; Задовољство ученика на часу.
2.	Планета Земља	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о: облику Земље, распореду континената и океана, кретањима Земље и последицама њених кретања, основним објектима и процесима у географском омотачу Земље.	израђују презентације			

ГЕОГРАФИЈА						Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА						
Р.б р	Назив теме	Циљеви	Активности ученика	Активност и наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
1.	Географска карта	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о географској карти	посматрају, разговарају,	упућује подстиче на размишљање, логичко закључивање	Индивидуални рад, групни радови (панои, презентације) демонстрација, метода читања,	Формативно оцењивање (домаћи задаци, учешће у групном раду) Посматрање, праћење
2.	Становништво	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем,	описују,			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА						
Р.б р	Назив теме	Циљеви	Активности ученика	Активност и наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
		демонстрацијом Проширивање знања о становништву	упоређују уочавају	и упоређиваље	метода писања, графички радови, проблем	ангажовања ученика; Продукти ученикових активности; Белешке; Задовољство ученика на часу.
3.	Насеља	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о насељима	израђују презентације	подтиче на радозналост исамостални рад		
4.	Привреда	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о привреди		одговара на питања усмерава и прати активности ученика		
5.	Државе и интеграциони процеси	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о одржавим и интеграционим процесима				
6.	Географија Европе	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о природно- географским и друштвено- економским одликама Европе				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА						
Р. бр.	Назив теме	Циљеви за тему	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
1.	Географске регије Европе	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о регијама Европе.	посматрају, разговарају, описују, упоређују уочавају израђују презентације	упућује подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређивање подтиче на радозналост и самостални рад одговара на питања усмерава и прати активности ученика	Индивидуални рад, групни радови (панои, презентације) демонстрација, метода читања, метода писања, графички радови, проблем	Формативно оцењивање (домаћи задаци, учешће у групном раду) Посматрање, праћење ангажовања ученика; Продукти ученикових активности; Белешке; Задовољство ученика на часу.
2.	Азија	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о Азији.				
3.	Африка	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о Африци.				
4.	Северна Америка	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о Северној Америци.				
5.	Јужна Америка	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о Јужној Америци.				
6.	Аустралија	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о Аустралији.				
7.	Поларне области	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о поларним областима.				
8.	Припрема за такмичење	Обнављање проширивање и градива географије.				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА						
Р. бр.	Назив теме	Циљеви за тему	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
1.	Географски положај, границе и величина територије Србије	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о географском положају, границама и величини територије Србије.	посматрају, разговарају, описују,	упућује подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређивање	Индивидуални рад, групни радови (панои, презентације) демонстрација, метода читања, метода писања, графички радови, проблем	Формативно оцењивање (домаћи задаци, учешће у групном раду) Посматрање праћење ангажовања ученика; Продукти ученикових активност и; Белешке; Задовољство ученика на часу.
2.	Физичко-географске одлике Србије	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о физичко – географским одликама Србије.	упоређују уочавају	подтиче на радозналост и самостални рад		
3.	Друштвено-географске одлике Србије	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о друштвено – географским одликама Србије.	израђују презентације	одговара на питања		
4.	Природна и културна баштина Србије	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о природној и културној баштини Србије.		усмерава и прати активности ученика		
5.	Географија завичаја	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о географији завичаја.				
6.	Срби у региону и дијаспори	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем, демонстрацијом Проширивање знања о Србима у				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ГЕОГРАФИЈА						Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА						
Р. бр.	Назив теме	Циљеви за тему	Активности ученика	Активности наставника	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева/исхода
		региону и дијаспори.				
7.	Припрема за такмичење	Обнављање проширивање и градива географије.				

МАТЕМАТИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА

ЦИЉЕВИ: Ученици ће користити часове допунске наставе да заједно са наставником разјасне делове градива које нису усвојили на редовној настави. Понављати основне појмове и све оно што је на редовној настави остало неразјашњено. Акценат ставити на оне области које се често јављају на завршном испиту, на којима ученици доста греше.

МАТЕМАТИКА				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Тема	Активност наставника	Активности ученика	Исходи	
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада фронтално. При раду користити једноставне задатке са основног нивоа.	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да: израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим; влада појмовима: подскуп, унија, пресек, разлика; формира и графички прикаже скупове и њихове подскупове;	
ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	Наставник ради индивидуално са ученицима; има	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик влада појмовима: тачка, права,раван,кружница,круг; правилно користи геометријски прибор.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Активности ученика	Исходи
	повремено и фронталног рада фронтално. При раду користити једноставне задатке са основног нивоа.		
УГАО	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада фронтално. При раду користити једноставне задатке са основног нивоа.	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик: влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао; уме да их нацрта користећи прибор; разликује неке врсте углова;
РАЗЛОМЦИ	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада фронтално. При раду користити једноставне задатке са основног нивоа.	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик уме да: преведе децимални запис у разломак и обрнуто; упореди по величини бројеве истог записа; изврши једну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом када је потребно (сабирање и одузимање разломака са истим имениоцем);
ОСНА СИМЕТРИЈА	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада фронтално. При раду користити једноставне задатке са основног нивоа.	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик познаје осну симетрију и њена својства.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Активности ученика	Исходи
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ-САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ	Наставник ради индивидуално са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик уме да препозна скуп целих бројева, као унију негативних и позитивних целих бројева, да уз коришћење основних примера схвати појам целих бројева и квадратног корена. Уз помоћ слике види целе бројеве као тачке на бројевној правој.
ТРОУГАО	Наставник ради индивидуално са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна колики је збир унутрашњих и спољашњих углова у сваком троуглу и уме да израчуна непознати угао. Зна врсте троуглове. Уме да конструише неке углове.
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ -1. ДЕО	Наставник ради индивидуално са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да наведе рационалне бројеве, да их представи на бројевној правој, зна апсолутну вредност, уме да преведе број из једног записа у други, уме да изврши основне рачунске операције са рационалним бројевима,
ЧЕТВОРОУГАО	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик влада појмовима: четвороугао, појам, врсте, дијагонале и збир углова четвороугао. Уме да их нацрта користећи прибор. Разликује неке врсте четвороугла. Може да сабере и одузме векторе.
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ -2.ДЕО	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик уме да реши основне једначине и неједначине са сабирањем и одузимањем у скупу рационалних бројева Ученик уме да реши основне једначине и неједначине са множењем и дељењем Ученик познаје правоугли координатни систем и његову примену и уме да га нацрта користећи прибор Може да наведе директно и обрнуто пропорционалне величине.
ПОВРШИНЕ	Наставник ради	Ученици раде самостално	Ученик уме да одреди површину троугла и четвороугла

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Активности ученика	Исходи
ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	или у пару и постављају питања наставнику	

МАТЕМАТИКА			Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално илиу пару и постављају питања наставнику	Ученик: - разуме појам реалног броја, препознаје квадратни корен, уме да одреди квадрат одређеног броја; -разуме функцију директне пропорционалности и примењује је узадацима - решава продужене пропорције
ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално илиу пару и постављају питања наставнику	Ученик: -разуме Питагорину теорему, уме да је примени на правоугли троугао - примењује Питагорину теорему у једноставнијим задацима (троугао, четвороугао)
ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ- 1.ДЕО	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално илиу пару и постављају питања наставнику	Ученик: - разуме појам степена и успешно савладаосновне операције са степенима - препознаје полином, успешно сабира иодузима полиноме
МНОГОУГАО	Наставник ради индивидуална са	Ученици раде самостално или у	Ученик: - разуме појам многоугла и његове врсте,влада

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
	ученицина;има повремено и фронталног рада	пару и постављају питања наставнику	појмовима дијагонала, углови, обим и површина - помоћу формула израчунава збир углова многоугла, број дијагонала, обим и површину - уме да их нацрта користећи прибор за геометрију
ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ- 2.ДЕО	Наставник ради индивидуална са ученицина;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално илиу пару и постављају питања наставнику	Ученик: - препознаје полином, успешно сабира,одузима и множи полиноме - примењује формулу за квадрат бинома иразлику квадрата
КРУГ	Наставник ради индивидуална са ученицина;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик: -влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочавањихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датогполупречника)
ОБРАДА ПОДАТАКА	Наставник ради индивидуална са ученицина;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик влада појмовима обрада података, анкете, узорак, графичко приказивање података. Уме да израчунасредњу вредност и медијану.

МАТЕМАТИКА			Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
СЛИЧНОСТ Троуглови са једнаким угловима Слични троуглови Пропорционалност њихових страница. Примене сличности Талесова теорема	Наставник ради индивидуално са ученицима, има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик интуитивно схвата појам подударних троуглова (кретањем до поклапања) и сличност троуглова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
ТАЧКА ПРАВА И РАВАН Однос тачке и праве, тачке и равни Елементи који одређују положај праве и равни Међусобни односи правих Односи праве и равни, нормала на раван Међусобни односи две равни Ортогонална пројекција на раван (тачке дужи и праве)	Наставник ради индивидуално са ученицима, има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик влада појмовима: тачка, дуж, полуправа, права, раван (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама)
ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА 1 НЕПОЗНАТОМ Линеарне једначине Решавање линеарних једначина са једном непознатом Примена	Наставник ради индивидуално са ученицима, има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да реши линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану
ПРИЗМА Призма: појам, врсте, елементи Мрежа призме. Површина при- зме Правилна четворострана, пра- вилна тространа и правилна шестострана призма Запремина призме Маса тела	Наставник ради индивидуално са ученицима, има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик влада појмовима: коцка и квадар (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе и рачуна њихову површину и запремину)
ПИРАМИДА Мрежа пирамиде. Површина пирамиде Правилна четворострана, правилна тространа и правилна шестострана пирамида Запремина пирамиде Маса тела	Наставник ради индивидуално са ученицима, има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик влада појмом пирамиде
ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА Линеарна функција $y=kx+n$ График линеарне функције Нула функције	Наставник ради индивидуално са ученицима, има повремено и	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да одреди вредност функције дате таблицом или формулом

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА		Осми разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
Имплицитни облик задавања линеарне функције Цртање и читање графика линеарних функција	фронталног рада		
СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ Појам линеарне једначине с дв непознате. Појам система од две линеарне једначине с две непознате. Решавање система методом замене и методом супротних коефицијената Графички приказ решавања.	Наставник ради индивидуално са ученицима, има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате
ВАЉАК КУПА И ЛОПТА Ваљак, купа и лопта и његови елементи. Мрежа ваљка, купе и лопте. Површина ваљка, купе и лопте. Запремина ваљка, купе и лопте	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик влада појмом ваљка купе и лопте(учава његове моделе у реалним ситуацијама, зна његове основне елементе)

ДОДАТНА НАСТАВА

ЦИЉЕВИ : Садржаји додатне наставе морају, пре свега, бити везани за садржаје овог разреда и на тај начин бити њихова интензивнија обрада. Уз то, могу да се изаберу и све друге занимљиве теме водећи рачуна да су битно садржајне. Неговати сарадњу са добро афирмисаним стручним институцијама, као што су Друштво математичара Србије, Математичка гимназија, КММ "Архимедес" итд.

МАТЕМАТИКА			Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Активности ученика	Исходи
ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама; схвата смисао речи «и», «или», «неки», «сваки»; изводи сложене скуповне операције;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Активности ученика	Исходи
ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом;
УГАО	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних правих, укључујући углове на трансверзали
РАЗЛОМЦИ	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	одреди вредност сложенијег бројевног израза; користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама;
ОСНА СИМЕТРИЈА	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	закључује на основу својства симетрале дужи и угла основна својства симетрале дужи и угла искористи у неким сложенијим конструкцијама
ПРИПРЕМА ЗА ТАКМИЧЕЊА ИЗ МАТЕМАТИКЕ	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина, заинтересованих за овај предмет непосредније активирање ученика и оспособљавање за самообразовање

МАТЕМАТИКА			Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Активност ученика	Исходи
ЦЕЛИ БРОЈЕВИ САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик примењује знање о целим бројевима и решава сложене бројевне изразе, као и изразе са апсолутнојм вредношћу.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Активност ученика	Исходи
ТРОУГАО	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик израчунава углове троугла користећи својства троугла и раније знање о угловима. Одређује дужине страница троугла примењујући основне неједнакости за странице троугла. Конструира све врсте троуглова и њихове значајне тачке Рачуна странице и углове правоуглог троугла са карактеристичним угловима (30° , 45° , 60°). Поступно доказује подударност троуглова.
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ -1. ДЕО	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик уме да рачуна вредност сложеног израза у скупу Q . Повезује раније стечено знање о разломцима и целим бројевима са новим.
ЧЕТВОРОУГАО	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна својства четвороугла и примењује их у задацима. Уме да конструира четвороугао на основу података који нису непосредно дати. Зна да израчуна углове четвороугла.
РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ -2. ДЕО	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да реши сложенији облик неједначине и представи решење неједначине на бројевној правој. Реша неједначину са апсолутном вредношћу и представи решење на бројевној правој. Повезује раније стечено знање о разломцима и целим бројевима са новим.
ПОВРШИНЕ ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	Наставник ради индивидуална са	Ученици раде самостално или у пару	Ученик рачуна површину свих равних фигура. Уме да конвертује мерне јединице у веће и мање од датих.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Активност ученика	Исходи
	ученицина;има повремено и фронталног рада	и постављају питања наставнику	Користећи својства троугла и четвороугла рачуна површине тражених фигура. Вежба задатке са такмичења
ПРИПРЕМА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ	Наставник ради индивидуална са ученицина;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина, заинтересованих за овај предмет непосредније активирање ученика и оспособљавање за самообразовање.

МАТЕМАТИКА			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	Наставник ради индивидуална са ученицина;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик схвата смисао речи реални бројеви, квадрирање рационалних бројева, кореновање облика $\sqrt{a}$, бројевна права, децимални запис реалног броја и изводи сложене операције са истим. Користи особине квадратног корена.
ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	Наставник ради индивидуална са ученицина;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна Питагорину теорему и уме да примени исту код свих геометријских фигура које су до сада изучавали и у којима се може уочити правоугли троугао. Решава сложеније задатке.
ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ-1. ДЕО	Наставник ради индивидуална са ученицина; има повремено и	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик користи особине степена, увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставнији облик. Решава

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
	фронталног рада		сложеније изразе са полиномима.
МНОГОУГАО	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик уме да врши приближну конструкцију ма ког правилног многоугла и геометријску конструкцију појединих правилних многоуглова, са 3, 4, 6, 8 и 12 страница. Да зна најважније обрасце у вези са многоуглом и да може да их примени у сложенијим задацима.
ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ- 2. ДЕО	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Решава сложеније изразе са полиномима, раставља полиноме на просте чиниоце. Препознаје квадрат бинома и разлику квадрата и примењује их при решавању задатака.
КРУГ	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик добро влада појмом круга и његових делова, зна да узводи формуле за кружни лук, исечак, обим и површину лука и користи их у решавању сложенијих задатака.
ОБРАДА ПОДАТАКА	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик ради анкете, обрађује податке и представља их графички и на основу тих података израчунава средњу вредност и медијану.
Припрема за такмичење	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина ,заинтересованих за овај предмет непосредније активирање ученика и оспособљавање за самообразовање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
СЛИЧНОСТ Троуглови са једнаким угловимаСлични троуглови Пропорционалност њихових страница. Примене сличностиТалесова теорема	Наставник ради индивидуална са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самосталноили у пару и постављају питања наставнику	Ученик примењује подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријскихобјеката
ТАЧКА ПРАВА И РАВАН Однос тачке и праве, тачке и равни Елементи који одређују положаправе и равни Међусобни односи правих Односи праве и равни,нормалана раван Међусобни односи две равни Ортогонална пројекција на раван (тачке дужи и праве)	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самосталноили у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна шта је ортогоналнапројекција и уме да је примени
ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА 1 НЕПОЗНАТОМ Линеарне једначине Решавање линеарних једначинаса једном непознатом Примена	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самосталноили у пару и постављају питања наставнику	Ученик користи једначине, неједначине и системе једначина решавајући и сложеније текстуалне задатке
ПРИЗМА Призма: појам, врсте, елементи Мрежа призме. Површина при-зме Правилна четворострана, пра-вилна тространа и правилна шестострана призма Запремина призме Маса тела	Наставник ради индивидуална са ученицима;има повремено и фронталног рада	Ученици раде самосталноили у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да израчуна површину и запремину призме,укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИКА			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Тема	Активност наставника	Тема	Активност наставника
ПИРАМИДА Мрежа пирамиде. Површина пирамиде Правилна четворострана, правилна тространа и правилна шестострана пирамида Запремина пирамиде Маса тела	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да израчуна површину и запремину пирамиде, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредноти
ВАЉАК КУПА И ЛОПТА Ваљак, купа и лопта и његови елементи. Мрежа ваљка, купе и лопте Површина ваљка, купе и лопте. Запремина ваљка, купе и лопте	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик влада појмом ваљка купе и лопте (уочава његове моделе у реалним ситуацијама, зна његове основне елементе). Рачуна површину и запремину сложенијих тела. Повезује знања. Решава задатке са проблемима из реалног живота.
СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ Појам линеарне једначине с две непознате. Појам система од две линеарне једначине с две непознате. Решавање система методом замене и методом супротних коефицијената Графички приказ решавања.	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Ученик зна да реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате и примењује у текстуалним проблемским задацима и уопште примењује знање у пракси.
Припрема за такмичење	Наставник ради индивидуално са ученицима; има повремено и фронталног рада	Ученици раде самостално или у пару и постављају питања наставнику	Проширивање и продубљивање знања, умења и вештина, заинтересованих за овај предмет непосредније активирање ученика и оспособљавање за самообразовање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунска настава се организује за ученике који на редовној настави нису били у могућности да савладају предвиђено градиво. Тој групи припадају ученици са потешкоћама у развоју, ученици са мањкавим предзнањем, ученици за које се показало да део градива нису савладали и ученици који су одсуствовали са редовне наставе одређено време. Допунској настави се могу прикључити и други ученици ако изразе жељу за овим видом допуне редовне наставе. За допунску наставу предвиђена су 36 часа годишње. Наставне теме и наставне јединице које се обрађују, понављају и утврђују на овим часовима исте су као и на редовној настави. Ови часови се не могу користити за проверу знања ученика нити за оцењивање.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Циљеви и задаци	Стандарди	Начин реализације	Активности ученика
1. ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	Основни ниво 1.1.1 уме да наведе основне карактеристике живог света 1.1.2 разликује живу и неживу природу у непосредном окружењу и у типичним случајевима 1.1.3. препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња 1.1.5 зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе	Облици рада Индивидуални и групни Методе и технике Дијалог демонстративна Средства Уџбеник, радни листићи, други извори	Записује, понавља, црта, демонстрира
2. ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	1.2.3. зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма 1.2.7. зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином	Облици рада Индивидуални и групни Методе и технике Дијалог	Записује, понавља, црта, демонстрира

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Циљеви и задаци	Стандарди	Начин реализације	Активности ученика
		1.6.1. уме да разликује и користи једноставне процедуре, технике и инструменте за прикупљање података у биологији (посматрање, бројање, мерење)	демонстративна Средства Уџбеник, радни листићи, други извори	
3. НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	1.2.1 зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије 1.2.2 зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија 1.2.5. разуме да је за живот неопходна енергија коју организми обезбеђују исхраном 1.2.6 разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, надражљивост, покретљивост, растење, развиће, размножавање) 1.3.1. разуме да јединке једне врсте дају потомке исте врсте 1.3.2. зна основне појмове о процесу размножавања 1.3.3. зна да свака ћелија у организму садржи генетички материјал 1.3.7. зна да од зигота настаје организам и да се тај процес назива развиће	Облици рада Индивидуални и групни Методе и технике Дијалог демонстративна Средства Уџбеник, радни листићи, други извори	Записује, понавља, црта, приказује
4. ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	додатно објашњавање, понављање и	1.4.2. препознаје утицаје појединих абиотичких и биотичких фактора на организме и популације	Облици рада Индивидуални и групни	Записује, понавља,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Циљеви и задаци	Стандарди	Начин реализације	Активности ученика
	вежбање кроз примере	1.4.6. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад) 1.4.7. препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажа, компост) и заштити биодиверзитета (Националних паркова, природних резервата)	Методе и технике Дијалог демонстративна Средства Уџбеник, радни листићи, други извори	црта, приказује
5. ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	додатно објашњавање, понављање и вежбање кроз примере	1.5.1. зна основне мере за одржавање личне и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава 1.5.8. зна и разуме какав значај за здравље имају умерена физичка активност и поштовање биолошких ритмова (сна, одмора) 1.5.3. разуме значај одржавања хигијене кућних љубимаца, домаћих и дивљих животиња и правилног опхођења са њима 1.5.5. препознаје основне знаке поремећаја функције појединих органа и основне симптоме инфекције и разликује стање у коме може сам да интервенише од стања када мора да се обрати лекару 1.5.7. разуме да загађење животне средине (воде, ваздуха, земљишта, бука итд) и неке природне појаве (УВ зрачење) неповољно утичу на здравље човек.	Облици рада Индивидуални и групни Методе и технике Дијалог демонстративна Средства Уџбеник, радни листићи, други извори	Записује, понавља, црта, демонстрира

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
1.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Савладавање предвиђеног градива	Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; Одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и вишећелијских организама;	Методе: дијалогска демонстративна илустративна Основна идеја коју ученици треба да усвоје је да су сви организми који данас живе на Земљи потомци заједничког претка, који је био једноћелијски организам без формираног једра Потребно је обрадити улогу ћелија без једра и ћелија са једром При разврставању и груписању живог света, треба користити филогенетски приступ, односно заједничко порекло, принцип сродности и сличности. Положај основних група једноћелијских и вишећелијских организама на „дрвету живота“ треба да има логички след, који произилази из знања о грађи ћелија	Кроз постигнућа ученика на редовним часовима Индивидуално праћење успешности савладавања градива. Описно праћење напредовања. Кратке провере (усмене и писане) током допунске наставе, прилагођени тестови за проверу
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Савладавање предвиђеног градива	Упореди грађу животиња, биљака и бактерија на нивоу ћелија и нивоу организма; Одреди положај органа човека и њихову улогу; Цртежом или моделом прикаже основне	Методе: дијалогска демонстративна илустративна У остваривању наставе потребно је подстицати ученика на уочавање основних сличности и разлика спољашње и унутрашње грађе и функционисања различитих живих бића Достизање исхода је могуће кроз различите вежбе и практичне	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
			елементе грађе ћелије једноћелијских и вишећелијских организама; Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи;	активности ученика као нпр. израда плаката (људско тело, упоредни преглед спољашње грађе: човек, један кичмењак, један бескичмењак, биљка, гљива), квиз (нпр. Чији су зуби?), мерење пулса при мировању и физичкој активности, испитивање тока воде кроз биљку, дисековање цвета, размножавање биљака семеном и пелцером, микроскопирање ћелија квасца	
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Савладавање предвиђеног градива	Користи лабораторијски прибор и школски микроскоп за израду и посматрање готових и самостално израђених препарата; Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички	Методе: дијалогска демонстративна илустративна Индивидуалну варијабилност организама у популацији треба повезати са механизмом природне селекције, као еволуционим механизмом који доводи до адаптирања организама на услове животне средине. Када су биљке и животиње људи почели припитомљавати у прошлости и због чега. Природну и вештачку селекцију треба реализовати кроз обраду и табеларно и графичко приказивање неколико различитих примера, са обавезним извођењем закључака. Потребно је ученике подстицати да	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
			представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	истражују нове примере индивидуалне варијабилности и резултате прикажу одељењу.	
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Савладавање предвиђеног градива	Направи разлику између животне средине, станишта, популације, екосистема и еколошке нише; Размотри односе међу члановима једне популације, као и односе између различитих популација Идентификује примере природне и вештачке селекције Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље	Методe: дијалoшка демонстративна илустративна Знања и искуства ученика стечена у претходном разреду, треба проширити и надоградити појмовима:животна средина, популација, екосистем и еколошка ниша. Акценат треба ставити на односе размножавања када су у питању јединке исте популације и трофичке односе када су у питању јединке различитих популација. Приликом обраде абиотичких фактора, не треба инсистирати на груписању већ пажњу усмерити на њихов утицај на раст и развиће. Антропогени фактор треба обрадити кроз различите облике загађења, без улажења у хемијске процесе јер ученици немају потребна знања из ове	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
				области	
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Савладавање предвиђеног градива	Одржава личну хигијену и хигијену животног простора Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; Збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је потребна;	Методe: дијалoшкa дeмoнстрaтивнa илустрaтивнa У oвoј oблacти акцeнaт је нa oснoвним чињeницaмa o прeвeнцији зaрaзних бoлeсти, путeвимa прeнoшeњa и спрeчaвaњу ширeњa Пoсeбнo трeбa oбрaтити пажњу нa антибиoтикe Упoзнaвaњe сa бoлeстимa зaвиснoсти, нарoчитo алкoхoлизмoм	

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
1.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА -	Савладавање предвиђеног градива	Упореди полно и бесполно размножавање; Идентификује	Уводи се појам хромозома (од чега се састоје, како изгледају у деоби и ван ње, улога хромозома)..	Кроз постигнућа ученика на редовним часовима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
			разлике између митозе и мејозе Шематски прикаже наслеђивање према Менделовом правилу;	На основу модела ученик направи разлика у митозе и мејозе. Бесполно размножавање треба повезати са митозом Полно размножавање треба повезати са мејозом. Ток развића вишећелијских организама објаснити на моделу човека Треба дати шему наслеђивања неке особине (светле очи/тамне очи) у једној генерацији и на њој објаснити Менделово правило.	Индивидуално праћење успешности савладавања градива. Описно праћење напредовања. Кратке провере (усмене и писане) током допунске наставе, прилагођени тестови за проверу
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Савладавање предвиђеног градива	Упореди организме на различитим позицијама на «дрвету живота» према начину на који обављају животне процесе;	Акцент треба да буде на основним принципима организације живих бића и значају ткива, органа и органских система и за функционисање организма. Симетричност тела треба обрадити као особину која се јавља у свим групама живих организама. Цефализацију код животиња би требало описати као груписање главних органа за пријем и спровођење информација у предњем делу тела. Главне групе једноћелијских еукариотских организама треба обрадити кроз упоредни преглед грађе и сличности/разлике основних животних функција.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
				Сличности и разлике у грађи ткива и органа значјних заобављање основних вегетативних процеса (исхрана, дисање и излучивање) биљака обрадити компаративним прегледом грађе Компаративни преглед грађе главних група гљива : плесни, квасци и печурке треба обрадити кроз преглед сличности и разлика у обављању основних животних процеса	
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Савладавање предвиђеног градива	Разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева; Повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу данашњих и изумрлих врста-фосили;	Увод у систематику би требало засновати на приказ основних принципа систематике, навођењем основних систематских категорија, као и спомињањем биномне номенклатуре. Систематику треба обрадити ха правилима практичне примене дихотомног кључа, чиме би ученици били оспособљени да сами разврставју жива бића и одреде њихову позицију на дрвету живота. Основне принципе систематике треба илустровати приказом прелазних фосила.	
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Савладавање предвиђеног	Идентификује основне односе у	Потребно је проширити и продубити знања о трофичким односима и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
		градива	биоценози Повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеној животниј области са животним формамакоје га насељавају Идентификује трофички ниво организма у мрежи исхране;	ланцима исхране.. Потребно је обрадити комплекс еколошких фактора који одређују распрострањење 8 основних животних области накопну (тундре, тајге, лишћарске листопадне шуме, медитеранске шуме и макије, саване, кишне тропске шуме ,степе и пустиње).	
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Савладавање предвиђеног градива	Идентификује поремећаје исхране на основу типичних симптома (гојазност, анорексија, булимија); Доведе у везу измењено онашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; Аргументује предности вакцинације;При мени поступке збрињавања лакших облика крварења.	Требало би обрадити особине и грађу вируса, ко и начинепреношења и превенције најчешћих вирусних болести. Пожељно је да то буду болести против којих постојивакцина. При обради имунитета и вакцинације требало би се задржати на основном објашњењу настанка имунитета без дубљег залажења у механизме настанка антитета. Потребно је да ученик зна да коришћење психоактивнихсупстанци доводи до физичке и психичке зависности, у којој је то мери штетно за поједница, породицу, друштво.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Р. бр.	Назив теме	Циљеви за тему	Начин остваривања	Начин праћења остварености циљева
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Савладавање предвиђеног градива	Индивидуалним радом и радом у мањим групама упућивати ученика у савладавање градива (и начине савладавања градива), с нагласком на деловима градива које ученик усваја с тешкоћама. Пратити ученички развој и напредак.	Праћење постигнућа ученика на редовним часовима Индивидуално праћење успешности савладавања градива. Описно праћење напредовања. Кратке провере (усмене и писане) током допунске наставе, прилагођенитестови за проверу
2.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Савладавање предвиђеног градива	Индивидуалним радом и радом у мањим групама упућивати ученика у савладавање градива (и начине савладавања градива), с нагласком на деловима градива које ученик усваја с тешкоћама. Пратити ученички развој и напредак.	Праћење постигнућа ученика на редовним часовима Индивидуално праћење успешности савладавања градива. Описно праћење напредовања. Кратке провере (усмене и писане) током допунске наставе, прилагођенитестови за проверу
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Савладавање предвиђеног градива	Индивидуалним радом и радом у мањим групама упућивати ученика у савладавање градива (и начине савладавања градива), с нагласком на деловима градива које ученик усваја с тешкоћама. Пратити ученички развој и напредак.	Праћење постигнућа ученика на редовним часовима Индивидуално праћење успешности савладавања градива. Описно праћење напредовања. Кратке провере (усмене и писане) током допунске наставе, прилагођенитестови за проверу
4.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Савладавање предвиђеног градива	Индивидуалним радом и радом у мањим групама упућивати ученика у савладавање градива (иначине савладавања градива), с нагласком	Праћење постигнућа ученика на редовним часовима Индивидуално праћење успешности савладавања градива. Описно праћење

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

			на деловима градива које ученик усваја с тешкоћама. Пратити ученички развој и напредак.	напредовања. Кратке провере (усмене и писане) током допунске наставе, прилагођени тестови за проверу
5.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Савладавање предвиђеног градива	Индивидуалним радом и радом у мањим групама упућивати ученика у савладавање градива (и начине савладавања градива), с нагласком на деловима градива које ученик усваја с тешкоћама. Пратити ученички развој и напредак.	Праћење постигнућа ученика на редовним часовима Индивидуално праћење успешности савладавања градива. Описно праћење напредовања. Кратке провере (усмене и писане) током допунске наставе, прилагођени тестови за проверу

ДОДАТНА НАСТАВА

Додатна настава се организује за ученике који на редовној настави показују изразито занимање за биологију и поседују способности које се могу више развити додатним радом. Додатна настава се може реализовати током целе школске године или по потреби, у договору наставника са ученицима. Овај облик рада се не оцењује. На овим часовима се ученици припремају и за такмичења из биологије. За додатну наставу су предвиђена 36 часа годишње.

Циљеви и активности програма :

Омогућити заинтересованим ученицима да продубе градиво из редовне наставе, а понекад и да прошире знање задацима (активностима) ван редовног програма, проширити знање из биологије, усвојити нове појмове, учити непосредно; Учествовати на такмичењима из биологије (школско, општинско, окружно и републичко); Научити их како се користи микроскоп, лабораторијски прибор, како из различитих извора доћи до корисних информација; Подстакнути креативност ученика кроз практичне радове; Створити корелацију с другим предметима и позитиван однос према раду (активност, самосталност, тимски рад); Развијање сарадње и међусобног уважавања кроз групни рад. Активности се реализују путем ученичког рада (рад на литератури и изворима и теренски рад), индивидуализовани, групни и рад у пару, читање, писање, анализа и синтеза података, цртање, рад на рачунару, фотографисање итд. Ученици обрађују додатне (писане и ликовне) материјале и понеке теме, које нису обрађене на часу, помоћу којих проширују знања и стварају корелацију с другим предметима.

Кроз практичне радове развијају креативност, притом се користе различити облици рада и наставне методе.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Циљеви и задаци	Стандарди	Начин реализације	Активности ученика
1. ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	Напредни ниво 3.1.2 уме да објасни зашто је нешто класификовано као живо или као неживо 3.1.4 познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа класе/реда најважнијих група	Облици рада Индивидуални и групни Методе и технике Дијалог демонстративна Средства Радни листићи, историјски извори, филм	Понављање, утврђивање, рад по групама, дебата, демонстрација постигнућа и решавања проблема, израда ПП презентације или панора панора
2. ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	3.2.4. разуме да је у остваривању карактеристичног понашања јединке неопходна функционална интеграција више система органа и разуме значај такве интеграције понашања за преживљавање 3.5.7. познаје основне биолошке механизме који доводе до развијања болести зависности	Облици рада Индивидуални и групни	
3. НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у	3.3.3. зна функцију генетичког материјала и његову основну улогу у ћелији;	Методе и технике Дијалог демонстративна	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Циљеви и задаци	Стандарди	Начин реализације	Активности ученика
	раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења		Средства Радни листићи, историјски извори, филм	
4. ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Развијање љубави и одговорности према природи Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	3.4.7. познаје механизме деловања мера заштите животне средине, природе и биодиверзитет 3.6.2. уме да осмисли једноставан протокол прикупљања података и формулар за упис резултата	Облици рада Индивидуални и групни	
5. ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално	3.1.1 примењује критеријуме за разликовање живог од неживог у граничним случајевима и у	Методе и технике Дијалог демонстративна Средства Радни	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Циљеви и задаци	Стандарди	Начин реализације	Активности ученика
	истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	атипичним примерима (вируси, делови организама, плодови и сл.)	листићи, историјски извори, филм	

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
1.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који	Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; Одреди положај непознате врсте на „дрвету живота“, на основу познавања општих карактеристика једноћелијских и	Посматрање Демонстративни Самосталан рад Ученици треба да усвоје је да су сви организми који данас живе на Земљи потомци заједничког претка, који је био једноћелијски организам без формираног једра Потребно је обрадити улогу ћелија без једра и ћелија са једром у појави вишећелијности.	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
		исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	вишећелијских организама; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	При разврставању и груписању живог света, треба користити филогенетски приступ, односно заједничко порекло, принцип сродности и сличности. Положај основних група једноћелијских вишећелијских организама на „дрвету живота” треба да има логички след, који произилази из знања о грађи ћелија	
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање	Повеже грађу и животне процесе Групише организме према особинама које указују на заједничко порекло живота на Земљи; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;	Самосталан рад Истраживачки рад Дијалогска метода У остваривању наставе потребно је подстицати истраживачки рад ученика основних сличности и разлика спољашње и унутрашње грађе и функционисања различитих живих бића, практичне активности ученика као нпр. израда плаката (људско тело, упоредни преглед спољашње грађе: човек, један кичмењак,	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
		за науку, Припремање ученика за такмичења	Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	један бескичмењак, биљка, гљива), мерење пулса при мировању и физичкој активности, испитивање тока воде кроз биљку, дисековање цвета, размножавање биљака семеном и пелцером, микроскопирање ћелија квасца/инфузоријума/самостално направљених препарата, употреба едукативних филмова капи воде) итд.	
3.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку,	Повеже еволутивне промене са наследном варијабилношћу и природном селекцијом; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да	Самосталан рад Истраживачки рад Дијалогска метода Индивидуалну варијабилност организама у популацији треба повезати са механизмом природне селекције, као еволуционим механизмом који доводи до адаптирања организама на условеживотне средине. Потребно је подстицати ученике да сами пронађу примере о деловању природне селекције. За вештачку	Кроз практичну примену знања од стране ученика, каои кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
		Припремање ученика за такмичења	примени.	селекцију потребно је да ученици самиистраже које су биљке и животиње људи почели припитомљавати у прошлости и због чега. Природну и вештачку селекцију треба реализовати кроз обраду и табеларно и графичко приказивање неколикрзличитих примера, са обавезним извођењем закључака. Потребно је ученике подстицати да истражују нове примере индивидуалне варијабилности и резултате прикажу одељењу.	
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Развијање љубави и одговорности према природи, практична примена знања Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално	Размотри односе у популацији и биоценози на конкретним примерима; Илуструје примерима акција, реакција, коакција Истражи утицај средине на испољавање особина, поштујући принципе научног метода; Повеже узроке нарушавања животне средине са	Самосталан рад Истраживачки рад Дијалошка метода Тема се обрађују уз више вежби теренског типа. Истраживање може да подразумева познат терен, литературу, интернет. Важно је да се обезбеди час за презентовање резултата истраживања, као и да ученици сами процене квалитет ..	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
		истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата. Табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке; Разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може да примени.	Акценат треба ставити на односе рзмножавања када су у питању јединке исте популације и трофичке односе када су у питању јединке различитих популација. Требало би укључивати ученике у активности за заштиту животне средине, мотивисати их да предлажу акције и да на своје вршњаке делују личним примером.	
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који	Одржава хигијену у циљу спречавања инфекција; Доведе у везу измењено понашање људи са коришћењем психоактивних супстанци; Збрине површинске озледе коже, укаже прву помоћ у случају убода инсеката, сунчанице и топлотног удара и затражи лекарску помоћ кад процени да је	Самосталан рад Истраживачки рад Дијалогска метода У овој области акценат је на о чињеницама о превенцији заразних болести, путевима преношења и спречавању ширења Посебно треба обратити пажњу на антибиотике Важан део ове области је упознавање са болестима	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Назив теме	Циљеви	Исходи	Начин остваривања	Начин праћења остварености исхода
		исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	потребна; Повеже узроке нарушавања животне средине са последицама по животну средину и људско здравље и делује личним примером у циљу заштите животне средине; Користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата Разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може да примени	зависности, нарочито алкохолизмом Неопходно је подстаћи ученике да сами, уз употребу ИК технологија истражују ову област Градиво на тему климатских промена обрадити у виду пројекта.	

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално	Ученик: Прикупи и анализира податке о животним циклусима почевши од оплођења;	Појам хромозома (од чега се састоје, како изгледају у деоби и ван ње, улога хромозома у контроли метаболизма ћелије, број). На примеру људског кариограма, објаснити хомологе хромозоме.	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	Идентификује разлике између митозе и мејозе на основу промене броја хромозома и основну улогу гентичког материјала у ћелији; Шематски прикаже наслеђивање пола и других особина према Менделовом правилу;	Садржај о размножавању Бесполно размножавање треба повезати са митозом и настанком идентичних ћелија (клонови), Полно размножавање треба повезати са мејозом, деобом којом настају гамети, чијим спајањем ће сегени родитеља искомбиновати, у јединствену комбинацију коју свака јединка носи. Ток развића вишећелијских организама Ученици самосталним истраживањем треба да дођу до података о животним циклусима животиња из непосредног окружења. Треба дати шему наслеђивања наследне болести и на њој објаснити Менделово правило. Као примере промена стања организма или наследних болести могу се навести болести које зависе: само од наслеђених гена (срасли прсти, једна врста патуљастог раста), од наслеђених гена и начина живота (дијабетес), оне које су везане за полне хромозоме (хемофилија), болести које су одређене већим бројем гена и такође зависне од начина живота (шизофренија), или су последица промене у броју хромозома (Даунов синдром).	на такмичењима
2.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО	Осамостаљивање у раду, самостално истраживање,	Упореди организме на различитим позицијама на «дрвету живота»	Акценат треба да буде на ученичком истраживању основних принципа организације живих бића и значају ткива, органа и органских	Кроз практичну примену знања од стране

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	ОСНОВА ЖИВОТА	повезивање чињеница	према начину на који обављају животне процесе;	система и за функционисање организма.. Посебно обратити пажњу на појаву симетрије/асиметрије код биљака (симетрија цвета, листа...), као и на облике симетрије код животиња, како би се разумео значај симетрије тела за живот у воденој и копненој средини. Сличности и разлике у грађи ткива и органа значјних за обављање основних вегетативних процеса биљака обработи компаративним прегледом грађе одбраних представника (вишећелијска алга, маховина, папрат, голосеменица, скривеносеменица). Компаративни преглед грађе главних група гљива: плесни, квасци и печурке треба обработи кроз преглед сличности и разлика у обављању основних животних процеса на методски одабраним представницима. Са гљивама треба обработи и лишајеве, ко пример обостранокорисне заједниц организама.	ученика, као и кроз резултате на такмичењима
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА -	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница	Разврста организме према задатим критеријумима применом дихотомних кључева; Повеже принципе систематике са филогенијом и еволуцијом на основу	На основу биномне номенклатуре се може демнстриратипринцип-врсте унутар једног рода, а затим се по истом приципу може појаснити припадност родова једној фамилији, фамилија по реду итд. Инсистирати на правилима примене, односно практичној примени дихотомног кључа, чиме би ученици, могли сами разврставју жива бића и на основу задатих критеријума. одреде	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	данашњих и изумрлих врста- фосили;	њихову позицију на дрвету живота. Основне принципе систематике, кроз порекло и диверзификацију група организама од заједничког претка, треба илустровати приказом прелазних фосила.	
4.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Развијање љубави и одговорности према природи, практична примена знања Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности	Упореди прикупљене податке о изабраној врсти и њеној веојности на различитим стаништима; Анализира разлику између сличности и сродности организама на примерима конвергенције и дивергенције; Предложи акције заштите биодиверзитета и учествује у њима:	Препорука је да се користе теренска истраживања у паровима/групи. Ученици треба да прикупе податке о различити врстама које живе на различитим стаништима. Знања о еколошким факторима треба да повежу са природном селекцијом. Грађа органа за варење// начин исхране може се повезати са актерима ланаца исхране/мреже исхране. Слично је и са подударношћу опрашивача и цветова, у оквиру исте области. На основу позитивних примера деловања човека на животну средину, ученици треба да осмисле предлоге (којима се односе на стање у свих 8 копнених животних области, као и у воденим биомима), уз напомену да свака акција није уједно и добра акција.	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА					Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења			
5.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	Анализира задати јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране; Расправља о различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности, толеранције и прихватања различитости.	Неопходно је подстаћи ученике да сами, уз употребу ИКтехнологија истражују ову област: јеловник са аспекта уравнотежене и разноврсне исхране, различитости међу људима са аспекта генетичке варијабилности	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Осми разред	
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
1.	ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	Повеже грађу органела са њиховом улогом у метаболизму Повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања животних функција; Идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; Илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини	У активностима за достизање исхода повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије, треба нагласити да да је на Земљи живот успостављен током еволуције ћелија. У том смислу треба објаснити ћелије програмиране за диференцијацију у више праваца Активности за достизање исхода повеже однос површине изапремине ћелије ојаснити остваривање боље енергетске ефикасности, на ћелијском и на нивоу организма, и континуитет (одрживост) животних функција. Садржаји се могу обрадити кроз истраживачки рад ученика о томе какосе долази до матичних ћелија, како се чувају, на који начиних користимо у медицини.. Активности за достизање исхода идентификује регулаторнемеханизме у одржавању хомеостазе и илуструје примеримавезу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини, треба усмерити тако да ученик разуме да ћелија/организам најбоље функционише у одређеним условима и да сви организми поседују механизме који одржавају свој унутрашњи састав у одређеним границама, које омогућавају њихово преживљавање.. Хомеостаза и повратна спрега као појмовимогу се повезати са градивом роботике (Техника и технологија). Садржаји се	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењи ма

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Осми разред	
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				могу обрадити кроз низ кратких вежби/демонстрација рефлекса	
2.	ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	Изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; Идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;	Објаснити примере различитих утицаја на функције ендокриног система, нервног система и чула изазваних различитим спољашњим и унутрашњим факторима (узроцима), као и могућност враћања организма у уравнотежено стање након одређених поремећаја. Кроз активности за достизање исхода изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота, код ученика треба развијати критички став према садржајима који се могу наћи на интернету и другим изворима информисања Урадити и у виду дебата сатемама: постоје ли инстант-дијете, „чаробне биљке“ које лече најразноврсније болести, „топе килограме“, продужавају младост и слично. Кроз истраживачке задатке могу се обрадити лековити и физиолошки активни продукти животиња и биљака	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима
3.	ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање,	Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом животана планети; Истражи давно нестале екосистеме;	Активности за достизање исхода доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети треба усмерити да податке о геофизичким процесима треба пропратити описом развоја живог света кроз геолошка доба. Могу се поменути и краћи периоди који су познати	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Осми разред	
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења		ученицима као што су перм, карбон, тријас, јура, креда. Активности за достизање исхода истражи давно нестале екосистеме могуће реализовати кроз задатке у којима ће ученици истраживати и представљати (презентацијом, плакатом) нестале шуме карбона, мора камбријума, итд..	резултате на такмичењима
4.	НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА	Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за	Повеже промене које се догађају организму током животног циклуса; активностима гена; Повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције	Активности за достизање исхода повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена, истражити и представити животињске врсте са потпуним преображајем и са непотпуним преображајем (Морфолошке и физиолошке промене повезати са хормонским променама) Развиће човека треба повезати са променама насталим у пубертету услед деловања хормона - хормонски индуковане промене активирају укључивањем регулаторних гена у одређеним фазама животног циклуса. Дарвинову концепцију јединства живота повезати са моделом „дрво живота“. Ученици могу на интернету да истражују приказе људских предака у контексту генетичких разлика	Кроз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОГИЈА				Осми разред	
ДОДАТНА НАСТАВА					
Р. бр.	Тема	Циљеви	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		такмичења			
5.	ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ	Развијање љубави и одговорности према природи, практична примена знања Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења	Истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања; Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.	Исход истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања (начини како је врста пренета) може да се реализује кроз истраживање познатих инвазивних врста, попут амброзије, багремца (Аморpha фрутицоса), киселог дрвета, папирног дуда (Броуссонетиа папурифера), сибирског бреста, свиленице (Асцлепиас суриаца), азијске бубамаре, шимшировог мољца (Цудалима перспецталис) итд. Ученици могу спровести истраживање на терену, у непосредној околини(ако постоје услови) или претраживањем литературе и интернета. Могу се проучити и алохтоне врсте које су у ранијим периодима инвазијом освојиле наше просторе и постале уобичајне као што су гугутка, бизамски пацов, нутрија, бабушка, багрем... За достизање исхода Истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју може бити задатак израда „црвене књиге“ за локалне врсте са ИУЦН листе по Х.И.П.П.О концепту.	роз практичну примену знања од стране ученика, као и кроз резултате на такмичењима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимумосновних знања из садржаја које предвиђа програм наставе и учења у седмом разреду.

Током реализације наставе и учења допунске наставе у зависности од садржаја и метода рада могуће активности наставника су: пише, скицира, објашњава, сумира, излаже, усмерава, демонстрира, презентује..

Могуће активности ученика: дефинише, бира, понавља, тумачи, препознаје, описује, поставља питања.

ФИЗИКА					Шести разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
УВОД У ФИЗИКУ	Разликује кретање према облику путање; Разликује кретања према промени брзини Препозна ознаке физичких величина (време, пређени пут, маса, брзина, сила, убрзање);	ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање	Слушају, питају, упоређују	Подстиче на усвајање знања Мотивише за рад Методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	Дијалогска демонстративна илустративна	Боље разумевање иуочавање
КРЕТАЊЕ	Изрази физичке величине (време, пређени пут, брзина,) у одговарајућим мерним јединицама; Препозна мерила и мерне уређаје за мерење дужине, времена, брзине	ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину				
СИЛА	Препозна ознаке физичких величина (време, пређени пут, брзина, сила,); Објашњава узајамно деловање тела у непосредном додиру и узајамно деловање тела без непосредног	ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
МЕРЕЊЕ	доира Изрази физичке величине (време, пређени пут, дужина, сила,) у одговарајућим мерним јединицама; Препозна мерила и мерне уређаје за мерење дужине, времена, силе;	силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно ФИ.1.1.2.уме да препозна смер деловања магнетн и електростатичке силе				
МАСА И ГУСТИНА	Одреди вредност најмањег подеока мерног инструмента; Мери тежину тела; Препозна деловање гравитационе силе, силе трења и силе отпора средине;	ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за масу, силу и тежину				
ПРИТИСАК	Демонстрира узајамно деловање наелектрисаних тела и узајамно деловање магнета Демонстрирање утицаја трења и отпора средине на кретање тела. Изражава физичке величине у одговарајућим мерним јединицама Међународног СИ система и разликује основне и изведене физичке величине, претвра веће јединице у мање и обрнуто(користи префиксе, мили, микро, кило, мега) Процењује вредност најмањег подеока код мерних инструмената (односно тачност мерења) Одреди вредност најмањег подеока мерног инструмента;	ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила иинструменте за мерење дужине. Масе,запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3.зна да користи основне јединице за дужину,масу,запрремину, температуру и време ФИ.1.4.4.уме да				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
	Препозна ознаке физичких величина (маса, густина, запремина); Препознаје појаву инерције Изрази физичке величине (маса, густина, запремина) у одговарајућим мерним јединицама Мери масу тела Препозна мерни инструмент за мерење притиска Препозна ознаке физичке величине(сила, притисак, површина) Изражавање притиска у одговарајућим мерним јединицама; Демонстрира притисак чврстих телаи течности	препозна јединице за брзину ФИ.1.4.6.зна да мери дужину, масу,запремину, температуру и време ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за масу и запремину,густину ФИ.1.4.6. зна да мери масу, запремину ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења,нпр.нула ваге хоризонтални положај ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за масу и запремину ФИ.1.4.4. зна да препозна јединице за масу,силу,површину, притисак ФИ.1.4.2. уме да препозна инструменте за мерење притисак ФИ.1.4.3. зна да				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Шести разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
		користи основне јединице за дужину, масу и запремину				

ФИЗИКА					Седми разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
СИЛА И КРЕТАЊЕ	Разликује кретање према облику путање; Разликује кретања према промени брзине; Разликује убрзано од успореног кретања;	ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање	Слушају, питају, упоређују	Подстиче на усвајање знања Мотивише за рад Методе рада прилагођав а карактерис тикама и способностима ученика	Дијалогска демонстративна илустративна	Боље разумевање иуочавање
КРЕТАЊЕ ТЕЛО ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА	Препозна ознаке физичких величина (време, пређени пут, маса, брзина, сила, убрзање); Изрази физичке величине (време, пређени пут, маса,брзина, сила, убрзање)	ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину				
РАВНОТЕЖА ТЕЛА	у одговарајућим мерним јединицама; Препозна мерила и мерне уређаје за мерење дужине,	ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА	времена, масе, силе. Препозна ознаке физичких величина (време, пређени пут, брзина, сила, гравитационо убрзање); Изрази физичке величине	силу трећа које делују на тела која мирују или се крећу равномерно ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу и време				
ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	време, пређени пут, брзина, сила, гравитационо убрзање) у одговарајућим мерним јединицама; Препозна мерила и мерне уређаје за мерење дужине, времена, силе; Одреди вредност најмањег подеока мерног инструмента; Мери тежину тела; Препозна деловање гравитационе силе, силе трећа и силе отпора средине; Демонстрирање утицаја трећа и отпора средине на кретање тела. Зна да је сила узрок промене стања тела; Препозна деловање гравитационе силе; Препозна деловање силе потиска у течности; Одреди вредност најмањег подеока мерног инструмента;	кретања према облику путање ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу која делује на тела која мирују или се крећу равномерно ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу и време ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Седми разред	
ДОПУНСКА НАСТАВА						
Наставне теме	Исходи	Стандарди	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
	Мери тежину тела. Препозна ознаке физичких величина (пређени пут, сила, маса, рад, енергија, снага); Изрази физичке величине (пређени пут, сила, маса, рад, енергија, снага) у одговарајућим мерним јединицама Препозна мерни инструмент за мерење температуре; Процени вредности најмањег подеока код мерног инструмената; Изражавање температуре у одговарајућим мерним јединицама; Мери температуру	препозна инструменте за мерење температуре ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за температуру ФИ.1.4.6. зна да мери температуру ФИ.1.5.1. зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре ФИ.1.5.2. уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела				

ФИЗИКА					Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Наставне теме	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	Ученик/ученица: Уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине.	Слушају, питају, упоређују	Подстиче на усвајање знања Мотивише за рад Методe рада	Дијалoшка демонстративна илустративна	Боље разумевање иуочавање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА					Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА					
Наставне теме	Исходи	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	Уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање.		прилагођава карактеристикама и способностима ученика		
ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	Уме да препозна основне особине звука и светлости.				
ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	Примењује превентивне мере заштите од буке и од прекомерног излагања Сунчевом зрачењу.				
МАГНЕТНО ПОЉЕ	Уме да препозна смер деловања електростатичке силе.				
ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	Уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале.				
ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	Вна да разликује електричне проводнике и изолаторе.				
	Вна називе основних елемената електричног кола.				
	Уме да препозна магнетне ефекте електричне струје.				
	Уме да се придржава основних правила безбедности при коришћењу електричних уређаја у свакодневном животу				
	Уме да препозна смер деловања магнетне силе.				
	Уме да препозна дејство радиоактивних изотопа, њихову примену и мере заштите.				
	Препознаје везу физике са другим наукама.				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОДАТНА НАСТАВА

Додатни рад обухвата садржаје, који се надовезују на програм редовне наставе, али се односе на сложеније физичке појаве или на појаве за које су ученици показали посебан интерес. Додатни рад обухвата припрему за такмичење и/или активности у складу са утврђеним интересовањима ученика.

Током реализације додатне наставе у зависности од садржаја и метода могуће су следеће активности наставника: мотивише за рад, подстиче на усвајање нових знања, методе рада прилагођава способностима ученика.

Активности ученика: слушају, питају, закључују, решавају проблеме

ФИЗИКА				Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Начин реализације	Циљеви и задаци
УВОД У ФИЗИКУ	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују	Подстиче на истраживачки рад, буди радозналост Прилагођава методе рада ученицима који показују интересовање за усвајање знања у већем обиму, мотивише ученике за учешће на такмичењима	Дијалогска демонстративна илустративна	Усвајање знања у већем обиму
КРЕТАЊЕ				Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду,
СИЛА				самостално истраживање, повезивање чињеница
МЕРЕЊЕ				Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање
МАСА И ГУСТИНА				за науку, Припремање ученика за такмичења.
ПРИТИСАК				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ФИЗИКА				Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступци остваривања	Циљеви и задаци
СИЛА И КРЕТАЊЕ	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују	Подстиче на истраживачки рад, буди радозналост Прилагођава методе рада ученицима који показују интересовање за усвајање знања у већем обиму, мотивише ученике за учешће на такмичењима	Дијалогска демонстративна илустративна	Усвајање знања у већем обиму Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења.
КРЕТАЊЕ ТЕЛО ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују			
РАВНОТЕЖА ТЕЛА	Активно слушају, питају, упоређују, израђују реферате			
МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА	Активно слушају, питају, упоређују, израђују реферате			
ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују			

ФИЗИКА				Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступци остваривања	Циљеви и задаци
ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују	Подстиче на истраживачки рад, буди радозналост Прилагођава методе рада ученицима који показују интересовање за усвајање знања у већем обиму, мотивише ученике за	Дијалогска демонстративна илустративна	Усвајање знања у већем обиму Развијање интересовања за рад и осамостаљивање у раду, самостално
СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују			
ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	Активно слушају, питају,			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	упоређују, израђују реферате	учешће на такмичењима		истраживање, повезивање чињеница Развијање способности даровитих ученика и оних који исказују посебно интересовање за науку, Припремање ученика за такмичења.
ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	Активно слушају, питају, упоређују, израђују реферате			
МАГНЕТНО ПОЉЕ	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују			
ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ	Активно слушају, питају, упоређују, израђују реферате			
ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	Активно слушају, питају, упоређују, истражују, закључују			

ХЕМИЈА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљеви: Допунска настава из хемије се организује за ученике који спорије усвајају знања, ученике који нису били присутни на неким часовима, ученике који желе да утврде знање или уклоне евентуалне нејасноће, што доприноси бољем усвајању знања и вештина везаних за наставно градиво.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	Прати смернице које добија од стране наставника; Поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника; Извођење огледа Бележење резултата	Прати рад ученика; Подстиче и мотивише ученике; Појашњава ученицима захтеве	Идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
	Ивођење закључака Сређивање радног места	задатака;	
ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	Прати смернице које добија од стране наставника; Поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника; Извођење огледа Бележење резултата Ивођење закључака Сређивање радног места	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, ипоказује одговоран однос према здрављу и животној средини; Повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	Прати смернице које добија од стране наставника; Поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника; Извођење огледа Бележење резултата Ивођење закључака Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и мотивише ученике; Појашњава ученицима захтеве задатака;	Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; Повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула;
МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИИ ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Прати смернице које добија од стране наставника; Поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника; Извођење огледа Бележење резултата Ивођење закључака Сређивање радног места	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, ипоказује одговоран однос према здрављу и животној средини; Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
			Повезује распоред електрона у атому елементу с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; Разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;
ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	Прати смернице које добија од стране наставника; Поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника; Извођење огледа Бележење резултата Извођење закључака Сређивање радног места	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, ипоказује одговоран однос према здрављу и животној средини; Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; Разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; Изводи израчунавања у вези са масеним процентним саставом раствора; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	Прати смернице које добија од стране наставника; Поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника; Извођење огледа	Прати рад ученика; Подстиче и мотивише ученике; Појашњава ученицима	Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
	Бележење резултата Ивођење закључака Сређивање радног места	захтеве задатака;	Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	Прати смернице које добија од стране наставника; Поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника; Извођење огледа Бележење резултата Ивођење закључака Сређивање радног места	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, ипоказује одговоран однос према здрављу и животној средини; Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса
ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ	Прати смернице које добија од стране наставника; Поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника; Извођење огледа Бележење резултата Ивођење закључака Сређивање радног места	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; Разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; Индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
МЕТАЛИ, ОКСИДИ ИХИДРОКСИДИ	Прати смернице које добија од стране наставника; поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника;	Прати рад ученика; Подстиче и мотивише ученике; Појашњава ученицима захтеве задатака;	Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их сњиховом практичном применом; Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их наоснову структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства сапрактичном применом; Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;
НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИИ КИСЕЛИНЕ	Прати смернице које добија од стране наставника; поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника;	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органскихједињења у живој и неживој природи; Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их сњиховом практичном применом; Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их наоснову структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; Испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства сапрактичном применом; Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;
СОЛИ	Прати смернице	Прати рад ученика;	Наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
	које добија од стране наставника; поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника;	Подстиче и мотивише ученике; Појашњава ученицима захтеве задатка;	оргaнских једињења у живој и неживој природи; Испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; Испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; Напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; Испита, опише и објасни својства оксида, неоргaнских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; Напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала;
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	Писање хемијских формула Прати смернице које добија од стране наставника; поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника;	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Разликује својства неоргaнских и оргaнских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура; Препозна физичке и хемијске промене неоргaнских и оргaнских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама; Напише формуле и именује представнике класа оргaнских једињења имајући у виду структурну изомерију; Разликује оргaнске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом
УГЉОВОДОНИЦИ	Прати смернице које добија од стране наставника;	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује	Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; Разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
	поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника;	ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	Прати смернице које добија од стране наставника; поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника;	Прати рад ученика; Подстиче и мотивише ученике; Појашњава ученицима захтеве задатака;	Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; Разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци
БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Прати смернице које добија од стране наставника; поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника;	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	Прати смернице које добија од стране наставника; поставља питања; Решава захтеве задатка уз помоћ наставника;	Проналази једноставније примере за вежбу; Подстиче и охрабрује ученика у раду и напредовању; Прати рад и напредовање ученика;	Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљеви: Додатна настава се организује за напредније ученике који желе да прошире своја знања из хемије.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја;
ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; Експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
	знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	својствасупстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; Повезује физичка и хемијска својства супстанциса применом у свакодневно животу и различитим професијама; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци комерцијалних производа
АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава радученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Налази потребне информације у различитимизворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; Представља структуру атома, молекула и јонапомоћу модела, хемијских симбола и формула; Повезује распоред електрона у атому елемента сполагајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; Разликује хемијске елементе и једињења наоснову хемијских симбола и формула;
МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТАИ ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке;	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава радученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животнојсредини; Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
	-Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и Препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; Повезује распоред електрона у атому елемента спољајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; Разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;
ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; Разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; Представља структуру атома, молекула и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
			јонапомоћу модела, хемијских симбола и формула; Објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; Изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Извођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Подстиче и усмерава радученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА.СОЛИ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса; Опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; Разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; Индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИ ДИ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја; Повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса; Разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основ хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; Индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора
НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; Експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; Повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневној животи и различитим професијама; Повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
			Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса; Разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; Индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора
СОЛИ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса; Разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; Индикаторима испита и на рН скали процени киселост раствора
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу;	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; Налази потребне информације у различитим изворима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
СВОЈСТВА	Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	користећи основну хемијску терминологију и симболику; Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; Повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; Разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци;
УГЉОВОДОНИЦИ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; Објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; Разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; Представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; Објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце;

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
			Изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа
ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА ИСЕОНИКОМ	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке; -Извођење огледа -Бележење резултата -Ивођење закључака -Сређивање радног места	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;
БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Прати наставникове инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке;	Прати рад ученика; Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	Правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; Објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; Напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; Квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса
ЗАШТИТА	Прати наставникове	Прати рад ученика;	Налази потребне информације у различитим изворима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ХЕМИЈА			Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА			
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Исходи
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	инструкције; Користи препоручену литературу; Испуњава и реализује истраживачке задатке; Повезује различите изворе знања и изводи закључке	Подстиче и усмерава рад ученика; Даје потребна објашњења; Упућује на доступну литературу; Осмишљава истраживачке задатке; Прати реализацију и даје коментар; Одговара на питања;	користећи основну хемијску терминологију и симболику; Тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ допунске наставе: Допунска настава се организује за ученике који у току редовне наставе нису успели да савладају предвиђене програмске садржаје.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ИКТ	-слушају -питају -разговарају -описују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања
ДИГИТАЛНА	-слушају	-подстиче на усвајање знања	-индивидуални	-боље разумевање,

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Пети разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ПИСМЕНОСТ	-питају -разговарају -описују	-мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-фронтални	препознавање и усвајање знања
РАЧУНАРСТВО	-слушају -питају -разговарају -упоређују -показују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Шести разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ИКТ	-слушају -питају -разговарају -описују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	-слушају -питају -разговарају -описују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања
РАЧУНАРСТВО	-слушају -питају -разговарају -упоређују -показују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Седми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ИКТ	-слушају -питају -разговарају -описују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	-слушају -питају -разговарају -описују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања
РАЧУНАРСТВО	-слушају -питају -разговарају -упоређују -показују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ИКТ	-слушају -питају -разговарају -описују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	-слушају -питају	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Осми разред
ДОПУНСКА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
	-разговарају -описују	-методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика		усвајање знања
РАЧУНАРСТВО	-слушају -питају -разговарају -упоређују -показују	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални -фронтални	-боље разумевање, препознавање и усвајање знања

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљ додатне наставе: Циљ наставе информатике и рачунарства је усвајање знања о ИКТ технологији, развијање маште у програмирању и подстицање креативног рада. Додатна настава планира се и организује за ученике који показују виши степен интересовања за наставу информатике и рачунарства, а садржаје који се реализују кроз редовну наставу савлађују са лакоћом. На часовима додатне наставе ученици имају прилику да прошире и продубе своја знања, оспособе се за самостални истраживачки рад, развијају нова интересовања, стваралачко и критичко мишљење. Идентификација ученика зависи од жеља, интересовања и могућности ученика, али и од објективне процене наставника.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ИКТ	-разговарају -уочавају -закључују -анализирају	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко	-самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-повезивање знања и применанаученог -самостално истраживање и правилно коришћење стручне

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Пети разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
		закључивање, радознаlost и самосталан рад		литературе и штампе
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	-разговарају -учавају -закључују -анализирају -пишу реферате -праве паное	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радознаlost и самосталан рад	самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-повезивање знања и применанаученог -самостално истраживање и правилно коришћење стручнелитературе и штампе
РАЧУНАРСТВО	-разговарају -учавају -закључују -анализирају -пишу реферате -праве паное	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радознаlost и самосталан рад	-самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе повезивање знања и примена наученог

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Шести разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ИКТ	-разговарају -учавају -закључују -анализирају	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радознаlost и самосталан рад	-самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-повезивање знања и примена наученог -самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	-разговарају -уочавају -закључују -анализирају -пишу реферате -праве паное	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радозналост и самосталан рад	самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-повезивање знања и примена наученог -самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе
РАЧУНАРСТВО	-разговарају -уочавају -закључују -анализирају -пишу реферате -праве паное	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радозналост и самосталан рад	-самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе повезивање знања и примена наученог

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Седми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ИКТ	-разговарају -уочавају -закључују -анализирају	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радозналост и самосталан рад	-самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-повезивање знања и примена наученог -самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	-разговарају -уочавају -закључују -анализирају -пишу реферате -праве паное	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радозналост и самосталан рад	самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-повезивање знања и примена наученог -самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе
РАЧУНАРСТВО	-разговарају -уочавају -закључују	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање,	-самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад	-самостално истраживање и правилно коришћење стручне

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	-анализирају -пишу реферате -праве паное	логичко закључивање, радознаlost и самосталан рад	-рад у мањим групама	литературе и штампе повезивање знања и примена наученог

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО				Осми разред
ДОДАТНА НАСТАВА				
Наставне теме	Активности ученика	Активности наставника	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци
ИКТ	-разговарају -уочавају -закључују -анализирају	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радознаlost и самосталан рад	-самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-повезивање знања и примена научног -самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	-разговарају -уочавају -закључују -анализирају -пишу реферате -праве паное	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радознаlost и самосталан рад	самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-повезивање знања и примена научног -самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе
РАЧУНАРСТВО	-разговарају -уочавају -закључују -анализирају -пишу реферате -праве паное	-мотивише за рад -усмерава -подстиче на размишљање, логичко закључивање, радознаlost и самосталан рад	-самосталан рад -истраживачки рад -тимски рад -рад у мањим групама	-самостално истраживање и правилно коришћење стручне литературе и штампе повезивање знања и примена научног

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА
СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ,
ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ И
ЧАСА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ
за период 2023/2024 -2026/2027. године

САДРЖАЈ			
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД			
Цртање, сликање и вајање			
Чувари природе			
Сачувајмо нашу планету			
Медијска писменост			
Животне вештине		Шаховска секција	
Музиком кроз живот			
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД			
Моја животна средина		ДТХСК – први разред	
Домаћинство		ДТХСК – други разред	
Уметност		ДТХСК – трећи разред	
		ДТХСК – четврти разред	
		ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	
ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		ЧОС – први разред	
ШКОЛСКЕ СЕКЦИЈЕ		ЧОС – други разред	
Литерарна секција		ЧОС – трећи разред	
Математичка секција		ЧОС – четврти разред	
Биолошко-еколошка секција		ЧОС – пети разред	
Спортска секција		ЧОС – шести разред	
Подмладак црвеног крста		ЧОС – седми разред	
Млади физичари		ЧОС – осми разред	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПЕТИ И ШЕСТИ РАЗРЕД

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ

Циљ учења слободне наставне активности Цртање, вајање и сликање је да ученик кроз ликовни рад развија стваралачко мишљење и унапређује визуелно опажање, естетичке критеријуме и способност ликовног изражавања.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ		Пети и шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ЦРТАЊЕ	12
2.	СЛИКАЊЕ	12
3.	ВАЈАЊЕ	12
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
ЦРТАЊЕ	На крају програма ученик/ученица ће бити у стању да: Црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала угла и притиска прибора/материјала; Црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа;	Основни ниво ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК.1.1.3. и ЛК.1.2.3. описује свој рад и радове	Цртање ликовни елементи линија, облик, материјал и, технике, пигмент, везиво, подлога, боја, сликање, колаж, асамблаж, витраж,	Врсте и својства линија Врсте и својства линија Линија као средство за стварање различитих квалитета површина Линија као средство за стварање различитих квалитета површина Естетско процењивање Однос величина Однос величина Однос величина Врсте цртежа	Компетенција за целоживотно учење комуникација Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција Решавање проблема Вештина сарадње Вештина за живот у демократском друштву Брига за здравље	математика (врсте и карактер линија) информатика и рачунарство (цртање на рачунару) историја (уметност праисторије)	Објашњавање, дискусија, дијалог, демонстрација - показивање основних цртачких техника - објашњавање и упознавање са основним ликовним елементима - индивидуални рад и рад у групама - коректуре и естетске анализе (заједно са ученицима) - рад по природи (моделу) - посете културним институцијама (музеји, галерије) Наставник ученике анимира различитим врстама презентација,	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Мапа радова ученика Практични рад Усмена провера Индивидуална естетска анализа Естетска анализа кроз дискусију Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	Илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником; Обликује, према моделу, фигуре од меког материјала стилизујући сложени облик; Обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу;	других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода ЛК.1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима (нпр.	вајање, пластика, форма, тродимензионално	Компоновање више римичких целина у простору Компоновање више римичких целина у простору Естетско процењивање	Еколошка компетенција Естетска компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву		штампаним фотографијама и репродукцијама уметничких дела како би им приближио основне појмове простора, ликовних елемената, принципа компоновања и различитих врста композиција. Радам на тексту и путем визуелних примера ученици самостално, или у пару истражују одређену тему, а затим путем дискусије изводе закључке и разматрају могуће идеје за реализацију ликовних задатака.	Домаћи задатак Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	Наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа; Обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником; Иизрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање,	костимограф , дизајнер, архитекта...) ЛК1.3.3.позн аје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица..) ЛК.1.3.4. зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневно м Животу					Подстиче ученике да самостално и слободно исказују своја мишљења о уметничким делима. Покреће дискусије естетске анализе на крају наставне целине развијајући код ученика естетски начин размишљања уз уважавање туђих мерила вредности и ставова. У зависности од ликовног задатка, у току часа организује се индивидуални практични рад, рад у пару, или по групама. Наставник активно учествује у процесу рада	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; Обликује употребне предмете примењујући и најмање једну хоби технику; Разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; Чисти радну површину, простор и прибор по	Средњи ниво ЛК.2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности ЛК.2.1.2. и ЛК.2.2.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактерист					ученика својим саветима и коректурама. Поред ових најчешће примењиваних метода рада, наставник ученике упућује на одговоран однос према средини у којој живе и раде, па у складу са тим подстиче их да дају свој допринос активним планирањем пројектне наставе усмерене ка естетском уређењу просторија школе и школског дворишта. Ученицима ће бити омогућен и	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	завршетку сваког рада;	ике технике...)					додатни рад код куће.	
СЛИКАЊЕ	Учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.	ЛК.2.2.1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт ЛК.2.3.1. лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст Напредни ниво ЛК.3.1.1. познаје и користи различите изражајне		Својства сликарских материјала и подлога Својства сликарских материјала и подлога Ритмичко компоновање боја и облика Ритмичко компоновање боја и облика Коришћење разних материјала за компоновање Коришћење разних материјала за компоновање Примарне, секундарне и терцијарне боје		музичка култура (ритам и врсте ритма) историја (уметност египта) техника и технологија (употреба различитих материјала) информатика и рачунарство (цртање и сликање на рачунарима, нове технологије) географија (сликарство различитих подручја)	Наставник ученике анимира различитим врстама презентација, штампаним фотографијама и репродукцијама уметничких дела како би им приближио различите начине визуелне комуникације. Радам на тексту и путем визуелних примера из уџбеника ученици самостално, или у пару истражују одређену тему, а затим путем дискусије изводе закључке и разматрају могуће идеје за реализацију	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности ЛК.3.1.2. и ЛК.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.2.2. изводи		Примарне, секундарне и терцијарне боје Сликарске технике Сликарске технике Сликарске технике Естетско процењивање			ликовних задатака. Подстиче ученике да самостално и слободно исказују своја мишљења о уметничким делима. Покреће дискусије естетске анализе на крају наставне целине развијајући код ученика естетски начин размишљања уз уважавање туђих мерила вредности и ставова. У зависности од ликовног задатка, у току часа организује се индивидуални практични рад, рад у пару, или по групама. Наставник активно учествује	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и					у процесу рада ученика својим саветима и коректурама. Ученици добијају практичне задатке у којима повезујући текстуалне и визуелне информације презентују резултате свог тимског рада. Ученицима ће бити омогућен и додатни рад код куће.	
ВАЈАЊЕ				Вајање, врсте вајарског материјала Вајање, врсте вајарског материјала Вајање, врсте вајарског материјала		математика (разлика између дводимензионалних и тродимензионалних облика) техника и технологија	Кроз разговор и објашњавање упознавање ученика са основним вајарским материјалима и техникама - репродукције 2д и 3д уметничких дела и уочавање	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
		радове других		Вајање, врсте вајарског материјала Везивање тродимензион алних облика у простору Везивање тродимензион алних облика у простору Вајарске технике Вајарске технике Обликовање употребних предмета(сит на пластика, накит) Обликовање употребних предмета(сит на пластика, накит) Обликовање употребних предмета(сит		(обликовање форми) историја (уметност стере Грчке и Рима) биологија (мотиви флоре и фауне)	разлика - демонстрација рада у појединим материјалима глина, глинамол. Ученицима се демонстрира техника ливења у гипсу (позитива инегатива), индивидуални, рад у пару и групи са ученицима - рад по природи - коректура и естетска анализа Нставник поред наставних метода и дидактичких средстава који су горе наведени користи демонстрације употребе савремених техничких средстава у уметничком изразу. Организује	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ							Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Стандарди	Кључни појмови	Садржаји	Међупредметне компетенције	Корелација	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
				на пластика, накит) Естетско процењивање			посете галерији, музеју. Битно је код ученика развити могућност разумевања утицаја друштвених околности на резултате уметничких израза.	

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ		Пети и шести разред	
АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ			
Активности наставника		Активности ученика	
- саопштава наставне садржаје - организује и усмерава идеје и креативност - упознаје ученике са методама и техникама успешног ликовног изражавања - преноси теоријска и практична знања - процењује и оцењује ниво и квалитет радова - преноси културне вредности - формира правилан поглед на свет и систем вредности - развија карактер ученика и црте личности		- посматрање - опажање - учешће у дискусији - откривање и увиђање законитости и процеса - изражавање својих мисли, осећања и закључака - анализа и синтеза опаженог - стварање - вежбање - усвајање знања - понављање - израда и презентовање самосталних и практичних радова	

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ			Пети и шести разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма	Процењују се: вештине ликовног изражавања и разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Уметничко	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија: ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма и у потпуности самостално испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Формативно оцењивање: бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стањана полугодишту
			Усмено одговарање	По потреби, или жељи ученика
			Практичан рад Естетска анализа	Након реализације наставне јединице

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ			Пети и шести разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
предмета.	изражавање; Вештине, руковање прибором за извођење радних задатака.	ДОБАР оцену добија: ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма и у потпуности, самостално, испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа. ЗАДОВОЉАВА оцену добија: ученик који остварује напредак у савладавању програма и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа.	Процена наставника о активностима везаних за посете културним догађајима	Током школске године (зависи од активности ученика)
			Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ			Пети и шести разред	
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ				
Шта пратимо		Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	ИСТИЧЕ СЕ веома висок степен ангажовања ученика ДОБАР висок степен ангажовања ученика ЗАДОВОЉАВА уз ангажовање наставника	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда панорама, ППТ, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Циљ слободне наставне активности Чувари природе је да ученици развију функционалну писменост из области животне средине и усвоје и примене концепта одрживог развоја.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ЧУВАРИ ПРИРОДЕ		Пети и шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ	14
2.	ПРИРОДНА БОГАТСТВА И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ	4
3.	ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	14
4.	БИОДИВЕРЗИТЕТ, БИОЛОШКА РАЗНОВРСНОСТ	4
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ				Пети и шести разред		
Р. бр.	Назив теме	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин реализације	Исходи	Начин провере остварености исхода
1.	ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ	Мало више о животној средини и још понешто, обрада Колико човек утиче на животну средину, радионица Порекло неких јестивих биљака, обрада Одрживи развој, хармонија са природом, обрада Равнотежа у природи, шта је то?, радионица Улепшајте средину у којој живите, пројекат Мала апотека у великој учионици, радионица Гајимо лековито биље, пројекат Квалитетан и здрав начин живота, обрада Знаш ли шта купујеш?, пројекат Храна из природе, радионица Башта из природе, радионица Бесплатно богатство, радионица Потрошачка култура, пројекат	компетенција за учење, одговорно учешће у демографском друштву, естетичка компетенција, комуникација, одговоран однос према околини, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад са подацима и	Садржаји програма Чувари природе, поред основног теоријског приступа поседују и активни приступ који је усмерен ка практичној реализацији ван учионице и ка изради малих пројеката. Овакав креативан начин рада омогућава да се садржај програма реализује сходно условима, могућностима и времену. Због тога је планирано да се часови у току школске године, реализују ван учионице, увек када је то могуће, а преостали часови, у учионици, кроз активну наставу радионичарског типа или у зависности од интересовања ученика	развијање значаја образовања за животну средину развијање вредности, ставова, вештина и понашања у складу са одрживим развојем развијање здравог односа према себи и другима умеће да се на основу стечених знања изабере квалитетни и здрави стилови живота примењивање рационалног коришћења	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Практични рад Усмена провера Практичан рад Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање
2.	ПРИРОДНА БОГАТСТВА И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ	Природна богатства (ресурси), дефиниција, подела и значај, обрада Обновљива, необновљива и стална природна богатства, обрада				

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ				Пети и шести разред		
Р. бр.	Назив теме	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин реализације	Исходи	Начин провере остварености исхода
		Забавите се и докажете, радионица Одрживо коришћење природних богатстава, радионица	информација ма, решавање проблема, сарадња, дигитална компетенција.	може бити и већи број часова ван учионице. Оваква реализација садржаја Чувари природе мање оптерећује ученике и омогућава им већу креативност и изражајност. Уџбеник није обавезан.	природних ресурса препознавање извора загађивања и уочавања последица	
3.	ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Шта су загађивачи а шта загађујуће материје, обрада Загађивање воде, обрада Акција чувара природе, пре и после, пројекат Загађивање ваздуха, обрада Какав ваздух удишете, пројекат Сачувајмо овај свет, сос, радионица Овај дом је мој, радионица Глобалне промене и глобалне последице, обрада Озонске рупе и последице, обрада Ефекат стаклене баште, обрада Потврдите појачан ефекат стаклене баште, радионица Рециклажа, радионица Затвори круг, радионица Оствари рециклажу, пројекат		У току реализације програма планирна је сарадња са локалним институцијама, јавним установама, другим школама и удружењима	стицање способности за уочавање, формулисање, анализирање и решавање проблема везаних за животну средину	
4.	БИОДИВЕРЗИТЕТ, БИОЛОШКА	Појам биодиверзитета, обрада Заштита биолошке разноврсности, обрада Разноврсност биљака, пројекат		У зависности од потреба ученика и међупредметне корелације могуће је ротирати наставне једнице током године.	развијање радозналости, активног учешћа и одговорности и подизање нивоа свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ				Пети и шести разред		
Р. бр.	Назив теме	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начин реализације	Исходи	Начин провере остварености исхода
	РАЗНОВРСНО СТ	Ботаничка башта, зелена страна, радионица			средине, природе и биодиверзитета.	

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се:	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	мишљењаи у потпуности критички расуђује; ДОБАР оцену добија ученик који: –у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који сезаснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, узминималну примену; – у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује;	Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични и мањи степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ

Циљ учења слободне наставне активности Сачувајмо нашу планету јесте развијање функционалне писмености из области заштите животне средине, разумевање односа човек – природа са циљем бољег схватања света који га окружује, лакше сналажење у природном и социјалном окружењу и формирање одговорног и активног појединца у циљу разумевања и примене концепта одрживог развоја.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ		Пети и шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ	14
2.	ПРИРОДНА БОГАТСТВА (РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ	4
3.	ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	14
4.	БИОДИВЕРЗИТЕТ, ГЕОДИВЕРЗИТЕТ РАЗНОВРСНОСТ	4
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ				Пети и шести разред	
Исходи	Теме и кључни појмови садржаја	Међупредметне компетенције	Садржај програма	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
На крају програма ученик ће бити у стању да: – наведе основне појмове о животној средини; – наведе примере утицаја човека на животну средину; – уочи узрочно-последичне везе и односе на релацији човек и животна средина; – препозна проблеме у локалној средини на основу концепта одрживог развоја; – активно и одговорно управља и решава интегративне пројектне задатке; – повезује хоризонтално и вертикално знања о одрживом коришћењу ресурса и користи холистички приступ у решавању проблема одрживог развоја; – развија ставове и вредности о очувању животне средине кроз решавање проблема на локалитету;	ПОЛОЖАЈ И УЛОГА ЧОВЕКА У ПРИРОДИ Основни појмови из области животне средине. Утицај човека на животну средину. Концепт одрживог развоја. Спровођење акција у заштити и очувању животне средине (мали пројекти).	Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Мало више о животној средини и још понешто, обрада Колико човек утиче на животну средину, радионица Порекло неких јестивих биљака, обрада Одрживи развој, хармонија са природом, обрада Равнотежа у природи, шта је то?, радионица Улепшајте средину у којој живите, пројекат Мала апотека у великој учионици, радионица Гајимо лековито биље, пројекат Квалитетан и здрав начин живота, обрада Знаш ли шта купујеш?, пројекат Храна из природе, радионица	Садржаји програма Сачувајмо нашу планету, поред основног теоријског приступа поседују и активни приступ који је усмерен ка практичној реализацији ван учионице и ка изради малих пројеката. Овакав креативан начин рада омогућава да се садржај програма реализује сходно условима, могућностима и времену. Због тога је планирано да се часови у току школске године, реализују ван учионице, увек када	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Практични рад Усмена провера Практичан рад Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ				Пети и шести разред	
Исходи	Теме и кључни појмови садржаја	Међупредметне компетенције	Садржај програма	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– емоционално реагује на проблеме локалног окружења; – схвати и разуме поделу и значај природних ресурса – разликује обновљиве од необновљивих природних ресурса; – препозна и наводи примере обновљивих и необновљивих природних ресурса; – критички се односи према нерационалном коришћењу необновљивих природних ресурса; – наведе изворе и последице загађења природне средине – разликује изворе и врсте загађења; – анализира из различитих углова утицај загађења на живи свет; – разврстава изворе загађења; – истражи изворе загађења у локалној средини; – наведе примере последица стварања озонских рупа и других глобалних проблема на животну средину;	Одговоран однос према здрављу	Одговоран однос према околини	Башта из природе, радионица Бесплатно богатство, радионица Потрошачка култура, пројекат	је то могуће, а преостали часови, у учионици, кроз активну наставу радионичарског типа или у зависности од интересовања ученика може бити и већи број часова ван учионице. Оваква реализација садржаја Сачувајмо нашу планету мање оптерећује ученике и омогућава им већу креативност и изражајност. У току реализације програма планирна је сарадња са локалним институцијама, јавним установама, другим школама и удружењима У зависности од потреба ученика и	
	ПРИРОДНА БОГАТСТВА (РЕСУРСИ) И ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ Природни ресурси (богатства) – дефиниција, подела и значај. Обновљиви и необновљиви природни ресурси. Жива бића као природни ресурс (мали пројекти). Одрживо коришћење ресурса.		Природна богатства (ресурси), дефиниција, подела и значај, обрада Обновљива, необновљива и стална природна богатства, обрада Забавите се и докажете, радионица Одрживо коришћење природних богатстава, радионица		
	ИЗВОРИ И ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ		Шта су загађивачи а шта загађујуће материје, обрада Загађивање воде, обрада		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ				Пети и шести разред	
Исходи	Теме и кључни појмови садржаја	Међупредметне компетенције	Садржај програма	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
– уочава узрочно последичне везе између глобалних и локалних проблема загађења и очувања природне средине; – уочи повезаност природних, социјалних и економских фактора у очувању животне средине; – креира решења за смањење загађења од отпада у оквиру пројеката; – користи методе и алате истраживања на терену; – прикупља податке из различитих извора уз критичко сагледавање и доношење закључка; – разликује биодиверзитет од геодиверзитета; – идентификује и објашњава факторе који доводе до угрожавања биодиверзитета и геодиверзитета; – процењује негативан утицај појединих фактора на биодиверзитет и	Појам, извори и врсте загађивања. Глобалне промене и глобалне последице. Озонске рупе и последице на животну средину. Смањење загађења од отпада.		Акција чувара природе, пре и после, пројекат Загађивање ваздуха, обрада Какав ваздух удишете, пројекат Сачувајмо овај свет, сос, радионица Овај дом је мој, радионица Глобалне промене и глобалне последице, обрада Озонске рупе и последице, обрада Ефекат стаклене баште, обрада Потврдите појачан ефекат стаклене баште, радионица Рециклажа, радионица Затвори круг, радионица Оствари рециклажу, пројекат	међупредметне корелације могуће је ротирати наставне једнице током године.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

САЧУВАЈМО НАШУ ПЛАНЕТУ				Пети и шести разред	
Исходи	Теме и кључни појмови садржаја	Међупредметне компетенције	Садржај програма	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
геодиверзитет у локалној средини; – наводи примере заштите биодиверзитета и геодиверзитета; – креира истраживачке задатке; – користи ИКТ приликом прикупљања информација и представљања резултата истраживања о геодиверзитету и биодиверзитету; – ради у тиму, размењује мишљење и учествује у акцијама очувања животне средине; – објашњава резултате истраживања повезаности геодиверзитета и биодиверзитета.	БИОДИВЕРЗИТЕТ И ГЕОДИВЕРЗИТЕТ Дефиниција биодиверзитета и геодиверзитета. Угрожавање биодиверзитета и геодиверзитета. Заштита биодиверзитета и геодиверзитета.		Појам биодиверзитета, обрада Заштита биолошке разноврсности, обрада Разноврсност биљака, пројекат Ботаничка башта, зелена страна, радионица		

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

САЧУВАЈМО НАШУ ПАНЕТУ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ДОБАР оцену добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који саснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, узминималну примену; – у минималној мери логички повезује	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

САЧУВАЈМО НАШУ ПАНЕТУ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
технологијама и извођење радних задатака.	чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводизакључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и унедовољној мери критички расуђује;	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену	Крај школске године
		Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични и мањи степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности Медијска писменост је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ		Пети и шести разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА	9
2.	ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ	5
3.	ОГЛАШАВАЊЕ	7
4.	МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ	15
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ				Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Садржај	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин провере остварености исхода
1. ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА	Исходи На крају програма ученик/ученица ће бити у стању да: идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); – разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике; – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности; – деконструише једноставније примере медијских порука;	Медији и публика (корисници) Медији и публика (корисници) Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). Улога и место медија у савременом друштву. Улога и место медија у савременом друштву. Медијске навике (Мој медијски дан) Појам и функције медија	Медији и публика (корисници). Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). Улога и место медија у савременом друштву. Медијске навике (<i>Мој медијски дан</i>).	Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима и информацијама -Дигитална компетенција -Решавање проблема -Сарадња -Одговорно учешће у демократском друштву -Одговоран однос према здрављу -Одговоран однос према околини	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Практични рад Усмена провера Практичан рад Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање
2. ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА		Медијски садржаји као конструкти стварности	Медијски садржајикао конструкти стварности.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ				Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Садржај	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин провере остварености исхода
МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ	– одговорно креира једноставније медијске садржаје. – критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ; – наводи примере манипулације у медијским садржајима	Медијски садржаји као конструкти стварности Деконструкција и конструкција медијских порука Деконструкција и конструкција медијских порука Деконструкција и конструкција медијских порука	Деконструкција и конструкција медијских порука.	-Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
3. ОГЛАШАВАЊЕ	- којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача. – разликује функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву;	Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова) Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова) Профит као циљ оглашавања	Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова). Профит као циљ оглашавања. тицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ				Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Садржај	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин провере остварености исхода
	– препознаје сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја; – вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама.	Профит као циљ оглашавања Утицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу Утицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу Оглашавање	публике – куповину и потрошњу.		
4. МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ		Комуникација у дигиталном окружењу Комуникација у дигиталном окружењу Поузданост и веродостојност информација на интернету Поузданост и веродостојност информација на интернету Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја	Поузданост и веродостојност информација на интернету. Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја. Вредновање и селекција доступних информација. Комуникација у дигиталном окружењу. Персонализована претрага на		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ				Пети и шести разред	
Тема	Исходи	Садржај	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Начин провере остварености исхода
		Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја Вредновање и селекција доступних информација Вредновање и селекција доступних информација Персонализована претрага на Гуглу Персонализована претрага на Гуглу Анализа апликација на мобилном телефону Анализа апликација на мобилном телефону Зависност од мобилних телефона Зависност од мобилних телефона Медијски садржаји на мобилним дигиталним платформама и претраживање на интернету	Гуглу. Анализа апликација на мобилном телефону. Зависност од мобилних телефона.		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање;	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ДОБАР оцену добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције,	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	узминималну примену; – у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену	Крај школске године
		Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични и мањи степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ

Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околина и понаша се у складу са културом безбедности. Стандарди не постоје.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ				Пети и шести разред	
Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ	Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука. Организационе вештине и вештине управљања временом. Социо-емоционалне вештине: сарадња,	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама	. – на одговоран начин брине о себи и околина и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; – јасно изрази сопствене мисли и	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, презентације, кратки филм, видео записи, квиз.. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Домаћи задатак Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ				Пети и шести разред	
Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
	комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса.	Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини	осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама;	самосталнији у раду, групни, радионичарски облик рада, вршњачка предавања.. Обезбеђивање корелације са другим предметима- тематски дани, недеље, обележавање значајних датума.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноа, кратких видео записа.. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	часова

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ				Пети и шести разред	
Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
			– образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи;		
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ	Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности. Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата,	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини	– исказе афирмативни став о људима који су активисти Црвеног крста; – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрација, презентације, кратки филм, видео записи, квиз.. Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду, групни, радионичарски облик рада, вршњачка предавања.. Обезбеђивање корелације са другим предметима-	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Рад на тексту-групни рад Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Писана провера - вежба

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ				Пети и шести разред	
Назив теме	Кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере оствареност и исхода
	запаљиво, хемијски производи). План комуникације и евакуације у случају несреће. Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови. Безбедност на води. Прва помоћ.		комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру.	тематски дани, недеље, обележавање значајних датума.. Упућивање ученика на коришћење додатне литературе, интернета, ради израде презентација паноа, кратких видео записа.. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације	

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ДОБАР оцену добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и у	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ			Пети и шести разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	недовољној мери критички расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични и мањи степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ

Циљ учења слободне наставне активности Музиком кроз живот је да ученик развија стваралачко и креативно мишљење кроз практичан рад, мотивацију, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој, свест о сопственом здрављу, опажање, осетљивост за естетику, радозналост и самопоуздање како би био оспособљен за креативно решавање проблема и имао одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ				Пети и шести разред
Р. бр.	Наставне теме и кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Начин праћења остварености исхода
1.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ Проширивање знања о музичким елементима. Изражајна својства динамике. Врста, карактер и примена темпа. Тон: боја и текстура Ритам: дводелни, троделни, четвороделни и мешовити. Повезивање звука и ритма. Примена динамике, темпа и ритма у свакодневном животу Проширивање искуства ученика у коришћењу различитих музичких средстава за рад у процесу музичког изражавања и обликовања; Индивидуално и групно певање. Двоглас. Троглас. Индивидуално и групно свирање.	Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Одговорно учешће у демократском друштву Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Одговоран однос према здрављу	– примењује динамичко нијансирање при извођењу музичких дела; – препознаје елементе динамике у свакодневном животу; – анализира врсте такта и ритам у уметничким делима; – препознаје боју тона у складу са садржајем композиције; – изводи композиције домаћих и страних аутора самостално и у групи, користећи глас, покрет и инструменте; – изводи двогласне и трогласне композиције домаћих и страних аутора; – искаже своја осећања у току извођења музике;	Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, примењују, процењују последице итд. Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ				Пети и шести разред
Р. бр.	Наставне теме и кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Начин праћења остварености исхода
2.	ТЕЛО КАО МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ Синхронизација различитих менталних и физичких капацитета. Координација различитих менталних и физичких капацитета Правилно дисање. Концентрација. Говор тела. Јачање одређених делова тела. Рефлекс. Пажња. Брзина реаговања на различите захтеве из окружења. Развој свесности о нашем телу, контроли покрета и јачању мишића, као и бољој координацији и балансу. Стимулација и активација организма на психомоторном и когнитивном нивоу. Истраживање унутрашњег ритма и звука свога тела. Body percussion.	Одговоран однос према околини	– примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – учествује у манифестацијама; – користи различите технике телесних перкусија самостално и у групи; – примењује технике правилног дисања у свакодневном животу; – препознаје говор тела, свој и своје околине; – контролише покрете користећи концентрацију; – сарађује са члановима групе којој припада, поштујући различитости; – процени сопствене могућности у примени телесних перкусија; – самостално осмишљава и импровизује покрете за ритмичке аранжмане; – контролише сопствене покрете у циљу боље координације; – својим речима објасни значај телесних перкусија на у сваком смислу; – критички анализира своје и туђе извођење; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога;	да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиди последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Ученици свакако треба унапред да буду упознати
3.	КРИТИЧКО МИШЉЕЊЕ КРОЗ МУЗИКУ Технике критичког мишљења. Дрво проблема. Дебата. Шест шешира. Мозгалица. Трибине. Вештине критичког мишљења: комуникација, сарадња,			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МУЗИКОМ КРОЗ ЖИВОТ				Пети и шести разред
Р. бр.	Наставне теме и кључни појмови	Међупредметне компетенције	Исходи	Начин праћења остварености исхода
	препознавање проблема, решавање проблема. Вештина постављања питања: меморијска, транслацијска, интерпретацијска, аналитичка, синтетичка, евалуацијска. Обликовање оригиналног мишљења. Музичка критика. Анализа композиције Развијање способности и интересовања за целоживотно образовање.		– објасни и примени различите технике критичког мишљења; – самостално поставља питања везана за дату тему; – аргументовано исказе утисак о слушаним делима; – вербализује свој доживљај музике; – исказе свој доживљај музике кроз друге уметности. – критички просуђује утицај музике на здравље ; – разуме и користи интеркултурални дијалог – примењује различите врсте писмености (језичке, медијске, културне, научне...); – разуме концепт инклузије и осетљив је према различитостима; – самостално анализира музичка дела, користећи научене технике критичког мишљења;	шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Годишњи фонд часова: 36/34

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА		Седми и осми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК	10
2.	УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	6/5
3.	РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА	10
4.	ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	10/9
Укупно		36/34

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА				Седми и осми разред	
Исходи	Теме и кључни појмови садржаја	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; – формулише истраживачки задатак; – планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; – прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и	ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК Еколошки отисак. Биокапацитет. Еколошки дуг. Одрживи развој Еколошко право.	Упознавање са планом и програмом Еколошки отисак – обрада Истраживачки задатак - истражи еколошки отисак - радионица Биокапацитет - обрада Еколошки дуг - радионица Одрживи развој - радионица Очување животна средине - истраживачки задатак Прикупљање информација - радионица Еколошко право - радионица Акција заштите животне средине - радионица	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња	Садржаји програма Моја животна средина, поред основног теоријског приступа поседују и активни приступ који је усмерен ка практичној реализацији ван учионице и ка изради малих пројеката. Овакав креативан начин рада омогућава да се садржај програма реализује сходно условима, могућностима и времену. Због тога је планирано да се часови у току школске године, реализују ван учионице, увек када је то могуће, а преостали часови, у учионици, кроз активну наставу радионичарског типа	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Практични рад Усмена провера Практичан рад Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање
	УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад. Депонија.	Упознавање са планом и програмом Еколошки отисак - обрада Истраживачки задатак - истражи еколошки отисак - радионица Биокапацитет - обрада Еколошки дуг - радионица Одрживи развој - радионица Очување животна средине - истраживачки задатак	Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА				Седми и осми разред	
Исходи	Теме и кључни појмови садржаја	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада; – учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; – повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине		Прикупљање информација - радионица Еколошко право - радионица Акција заштите животне средине - радионица	Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	или у зависности од интересовања ученика може бити и већи број часова ван учионице. Оваква реализација садржаја Моја животна средина мање оптерећује ученике и омогућава им већу креативност и изражајност. У току реализације програма планирна је сарадња са локалним институцијама, јавним установама, другим школама и удружењима У зависности од потреба ученика и међупредметне корелације могуће је ротирати наставне јединице током године.	
	РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА Секундарне сировине: папир, уља у исхрани, текстил, пластика. Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина. ЗР правила.	Рециклажа – радионица Секундарне сировине – папир Сакупљање пластике - рециклажа -радионица Уља у исхрани -радионица Текстил - врсте - радионица Ремедијација - санација постојећег загађења - радионица Мере ремедијације – радионица Предности поновне употребе добара и сировина - радионица Недостаци поновне употребе добара и сировина - радионица Правила рециклаже - радионица			
	ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ Извори енергије.	Извори енергије - обрада Примери извора - радионица Енергетска ефикасност - радионица Мали пројекти			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА				Седми и осми разред	
Исходи	Теме и кључни појмови садржаја	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Начин провере остварености исхода
научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи.	Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије. Предности и недостаци обновљивих извора енергије.	Обновљиви извори енергије – радионица Необновљиви извори енергије - радионица Повезаност - санације Критички однос према нерационалном коришћењу извора енергије Предности обновљивих извора енергије – радионица Недостаци обновљивих извора енергије - радионица			

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА			Седми и осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ДОБАР оцену добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и у	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА			Седми и осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	недовољној мери критички расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични и мањи степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО

Циљ учења слободне наставне активности Домаћинство је да ученици интегришу и функционализују знања стечена у оквиру различитих предмета у контексту свакодневног живота, да унапреде вештине и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу у области становања, одевања, исхране и употребе различитих материјала.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ДОМАЋИНСТВО		Седми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА	4
2.	КУЛТУРА СТАНОВАЊА	10
3.	КУЛТУРА ОДЕВАЊА	12
4.	КУЛТУРА ПОНАШАЊА	10
Укупно		36

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО					Седми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	
1. САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА	Ученик-ца ће бити у стању да: – одговорно испуњава обавезе потребне за живот у заједници / домаћинству; – преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика	Домаћинство. Организација домаћинства. Породица, односи и потребе у породици и њихово усклађивање. Формирање здраве породице. Фазе породичног живота. Култура као начин живота и културно наслеђе.	Компетенција за целоживотно учење; Комуникација; Естетска компетенција; Одговоран однос према здравља;	Ученици интегришу, функционализују знања, али и стичу знања о појмовима: породица, породица у ужем и ширем смислу, о фазама породичног живота, односима у породици и потребама савремене породице. У оквиру стицања знања о породици ученици уче о њеној улози у формирању културних потреба, навика и интересовања и развоју културног идентитета и припадности одређеној групи. Овакав приступ доприноси успостављању односа између појединца, породице и друштва, као и у успостављању релације „ми” и „други” што знања добијена у оквиру овог програма доводи у везу са знањима која се	Техника и технологија за 6. разред; Историја; Српски језик и књижевност.	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални и рад ученика Практични рад Усмена провера Практичан рад Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО					Седми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	
				добиајау у оквиру других предмета)		
2. КУЛТУРА СТАНОВАЊА	– користи рачунарске апликације, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашњег уређења домаћинства, уважавајући потребе савремене културе становања; – учествује у активностима уређења и заштите домаћинства и окружења у коме се оно налази; – анализира карактеристике савремене културе становања и повеже развој и значај урбанизма за побољшање услова живљења домаћинства;	Породично домаћинство на селу и у граду. Породица и домаћинство. Функционалне целине домаћинства и њихове улоге. Технички апарати у домаћинству. Безбедност у домаћинству. Уређење домаћинства и околине у градској и сеоској средини. Економично коришћење и потрошња воде у градском и сеоском домаћинству. Уштеда енергије у домаћинству.	Компетенција за целоживотно учење; Одговоран однос према здрављау; Еколошка компетенција;	Ученици треба да науче да постоје различите врсте стамбеног простора, о могућностима за економично и целисходно коришћење тог простора, као и о могућностима прилагођавања стамбеног простора функционалним и естетским потребама чланова породице. Треба указати на важност и улогу стамбеног простора у нормалном функционисању и различитим фазама развоја једне породице. Стан/домаћинство треба разматрати као сложени скуп његових функционалних целина. Ученик треба да зна који су функционални, хигијенски и естетски	Техника и технологија за 6. разред; Историја;	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО					Седми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	
	– правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу; – образлаже на примеру у домаћинству употребу обновљивих извора енергије и значај топлотне изолације са уштедом енергије у домаћинству; – правилно и безбедно користи уређаје за загревање и климатизацију простора	Хемијска и микробиолошка исправност воде. Отпадне воде у домаћинству. Основни хигијенски захтеви домаћинства. Прикупљање, сортирање и одлагање отпада у домаћинству.		захтеви које стамбени простор треба да испуни		
3. КУЛТУРА ОДЕВАЊА	– разликује природне од вештачких тканина, правилно их употребљава и одржава;	Улога одеће и обуће у животу човека. Природни и вештачки материјали, њихова својства и	Компетенција за целоживотно учење; Естетска компетенција; Одговоран	Ученици треба да науче: које улоге имају одећа и обућа у животу савременог човека (физиолошка, психолошка, естетска, функционална), да		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО					Седми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	
	-правилно одржава одећу, кућни текстил намештаја; • реализује активност која указује на важност рециклаже;	употреба у домаћинству. Одржавање одеће, кућног текстила, и декоративног плана у домаћинству. Одржавање и чишћење природних и вештачких материјала. Организација складиштења кућног текстила, обуће и одеће. Рециклажа кућног текстила и одеће.	однос према здрављу;	одећа и обућа могу бити направљене од природних и вештачких материјала, разлике у својствима природних и вештачких материјала, да врше избор тканине према својствима тканине и намени одеће, да на основу својстава тканине бирају начине за чишћење и чување одеће и обуће, значење ознака на декларацији одевних предмета. Овде би ученици могли да истражују изглед и крој неког одевног предмета (нпр. Ђачке униформе, одела		
4. КУЛТУРА ПОНАШАЊА	– планира буџет домаћинства и управља њиме; – планира радну недељу, укључује и усклађује обавезе које има као појединац и у	Планирање и расподела буџета. План набавке и избор артикала. План и припреме за путовање. Правила понашања у превозним	Компетенција за целоживотно учење; Дигитална компетенција; Предузетничка компетенција; Решавање проблема;	Ученици треба да овладају вештином писања и упућивања једноставних писаних форми биографије, захтева, молби и жалби. Ово подразумева податке: коме је намењено, истицање	Грађанско васпитање; Информатика и рачунарство;	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО					Седми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	
	заједници/ домаћинству; – комуницира на конструктиван начин; – процењује значај и утицај научних достигнућа на свакодневни живот;	средствима, у граду и на путовању. Савремена средства комуникације и претраживање различитих информација.		предмета, неопходних/релевантних информација и потребне податке о подносиоцу (име и презиме, адреса, контакт телефон и други биографски подаци)		

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ДОБАР оцену добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и у	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО			Седми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
	недовољној мери критички расуђује;	Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични и мањи степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
ДОМАЋИНСТВО		Осми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА	13
2.	ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ	21
Укупно		34

ДОМАЋИНСТВО					Осми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	Начин провере остварености исхода
1. СРЕДСТВА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЛИЧНЕ ХИГИЈЕНЕ И ХИГИЈЕНЕ ДОМАЋИНСТВА	Ученик-ца ће бити у стању да: – истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства; – осмишљава и предузима истраживање у решавању проблема, одговорно се односи према свом животу, животу других и животној средини;	Значај воде за одржавање хигијене. Средства за личну хигијену. Козметичка средства. Кућна апотека. Материјали за опремање домаћинства Одржавање домаћинства Отпадни материјали у домаћинству.	Компетенција за целоживотно учење; Одговоран однос према здрављу; Еколошка компетенција; Предузетничка компетенција	Ова тема ће омогућити ученицима да разврставају хемикалије на козметику, личну хигијену, кућну хемију, правилно употребљавају исте и укажу на важност познавања и правилног читања ознака на истим. Ученици треба да истраже и да направе план набавке кућне апотеке и апотеке за	Техника и технологија за 7. разред; Хемија;	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Практични рад Усмена провера Практичан рад Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО					Осми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	Начин провере остварености исхода
				путовање. Како и чиме могу да заштите дрво, метал и зидове од атмосферског утицаја		и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање
2. ИСХРАНА У ДОМАЋИНСТВУ	– правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице;-планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства; – примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране; – процењује значај и утицај информација и извора	Хранљиви састојци и животне намирнице. Класификација животних намирница према пореклу (биљне и животињске), улози у организму (енергетска, градивна, заштитна и регулаторна) и саставу. Енергетска вредност намирница. Потребе за састојцима хране зависно од узраста, занимања, пола, спољашње средине, здравственог и физиолошког стања организма. Рационална исхрана човека..	Компентенција за целоживотно учење; Одговоран однос према здрављу; Предузетничка компетенција	У оквиру ове теме планиране су вежбе које се могу изводити у групама: састављање јеловника (расподела укупних енергетских потреба по појединим оброцима у току дана (кроз симулацију ситуације одласка код нутриционисте по савет: детета спортисте, потхрањене особе, особе са вишком килограма, труднице, детета у пубертету). Ученици могу да истражују навике у исхрани код нас и у свету, као и последице тих навика. Увежбавају припрему хране у сировом	Биологија; Грађанско васпитање; Свакодневн и живот у прошлости;	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО					Осми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	Начин провере остварености исхода
	информација и повезује их са сопственим искуством ради решавања различитих проблемских ситуација – критички процењује сопствени рад и рад сарадника у групи; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.	Законски прописи, правилници о намирницама и квалитету хране. Последице неправилне исхране. Припремање хране, начини обраде намирница. Хигијенски услови приликом припремања хране. Одлагање, чување и конзервисање намирница. Апарати и машине за припремање, чување и обраду хране и намирница Загађујуће супстанце хране и мере заштите Адитиви Органска и ГМО храна Култура исхране и понашање за трпезом: послуживање и узимање хране,		стању, као што су: салате и сокови од воћа и поврћа, припремају млечне напитке, воћни јогурт, као и дезерт. Начин коришћења ресурса школе и локалне средине у остваривању исхода: Посете локалном музеју или гостовање кустоса локалног музеја; природних извора питке воде и другим природним богатствима; Начин коришћења ИКТ у настави: Употреба ИКТ уређаја у настави (креирање дигиталних презентација на рачунару		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО					Осми разред	
Тема	Исходи	Садржаји програма	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања програма	Корелација	Начин провере остварености исхода
		стоно посуђе и прибор. Национална кухиња и кухиње у свету.				

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

ДОМАЋИНСТВО			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања;	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ДОБАР оцену добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање; Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције, узминималну примену; – у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;		полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцене	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби
		Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ДОМАЋИНСТВО			Осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични и мањи степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноя, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

УМЕТНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности Уметност је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА		
УМЕТНОСТ		Седми и осми разред
ОБЛАСТ/ТЕМА		Број часова
1.	ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ НАРОДА АУСТРАЛИЈЕ И НОВОГ ЗЕЛАНДА	7
2.	УМЕТНОСТ АМЕРИЧКИХ НАРОДА	9
3.	КУЛТУРА ДРЕВНЕ ИНДИЈЕ, КИНЕ И ЈАПАНА	9
4.	УМЕТНОСТ НАРОДА АФРИКЕ	8/7
5.	СЛОВЕНСКА ТРАДИЦИЈА	4/5
Укупно		36/34

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

УМЕТНОСТ			Седми и осми разред	
Тема	Исходи	Садржај	Међупредметне компетенције	Начин провере остварености исхода
ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ НАРОДА АУСТРАЛИЈЕ И НОВОГ ЗЕЛАНДА	На крају програма ученик/ученица ће бити у стању да: – образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и и радионичком раду.	Сликарство аустралијских Аборигина Традиционална тетоважа Маора Традиционални плес Маора Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда	Компетенција за целоживотно учење -Комуникација -Рад са подацима -Дигитална компетенција -Решавање проблема -Сарадња -Одговорно учешће у демократском друштву -Одговоран однос према здрављу -Одговоран однос према околини -Естетичка компетенција -Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	Формативно, свакодневно оцењивање ученика Индивидуални рад ученика Практични рад Усмена провера Практичан рад Процењивање рада у пару и у групи Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова Домаћи задатак Сумативно оцењивање
УМЕТНОСТ АМЕРИЧКИХ НАРОДА		Тотеми Керамика Ћилими Корпе Уметност америчких народа		
КУЛТУРА ДРЕВНЕ ИНДИЈЕ, КИНЕ И ЈАПАНА		Градови Азије Храмови Индије Одећа и накит Индије Калиграфија Култура древне Индије, Кине и Јапана		
УМЕТНОСТ НАРОДА АФРИКЕ		Маске Штитови Уметност народа Африке		
СЛОВЕНСКА ТРАДИЦИЈА		Митологија, симболика и орнаментика словенских народа		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Начини прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка;

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих задатака...)
- већа индивидуализација наставе;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- Коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним ситуацијама.

УМЕТНОСТ			Седми и осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Степен остварености исхода и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета. Процењују се: Вештине изражавања и саопштавања; Разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; Рад са подацима и рад на различитим врстама текстова, Уметничко изражавање;	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; ДОБАР оцену добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у довољној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – знања која је остварио су на нивоу репродукције,	Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника	Свакодневно бележење током године Пресек стања на полугодишту
		Усмено одговарање	По потреби, бар једном у полугодишту
		Редовност доношења домаћег Ученици воде евиденцију	Свакодневно током године праћење/ пресек стања на полугодишту
		Прегледање свески	На крају наставне године
		Писане провере Ученици дају самопроцену оцено	Након сваке теме
		Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)	По потреби

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

УМЕТНОСТ			Седми и осми разред
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА, ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ			
Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Време
Вештине, руковање прибором и технологијама и извођење радних задатака.	узминималну примену; – у минималној мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводизакључке који се заснивају на подацима; – ретко је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;	Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)	По потреби
		Могућност израде паноа или презентације како би ученик поправио оцену Тачност, прецизност и свеобухватност одговора	Крај школске године
Ангажовање ученика у настави. Процењује се: Одговоран однос према раду и постављеним задацима	ИСТИЧЕ СЕ оцену добија ученик који: – показује изузетну и велику самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања ДОБАР оцену добија ученик који: – показује делимични и мањи степен активности и ангажовања ЗАДОВОЉАВА оцену добија ученик који: – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање	Вођење евиденције од стране наставника о: Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) Учешћу на такмичењима Посета културно-историјским институцијама и догађајима Несебичном пружању помоћи другим ученицима Израда паноа, различитих врста излагања	Пресек стања по тромесечјима

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Циљ ваннаставних активности: Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и целисходног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа реализује ваннаставне активности ученика у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

Школа посебну пажњу посвећује формирању музичке и драмске групе ученика, школског листа, фолклора и спортских секција.

Годишњи фонд: 36 – 72

Недељни фонд: 1-2 (завси од планираних активности на нивоу одељењског или разредног већа, школе или локалне заједнице).

ШКОЛСКЕ СЕКЦИЈЕ

СЕКЦИЈЕ УЧЕНИКА ПРВОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА	
Играмо се, учимо и стварамо	
У царству другарства	
Литерарна секција	
Математичка секција	
Биолошко - еколошка секција	
Спортска секција	
Подмладак црвеног крста	
Млади физичари	
Шаховска секција	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ИГРАМО СЕ, УЧИМО И СТВАРАМО

Циљ: Подстицање индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање и развој вештина.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Недељни фонд часова: 1

ВАННАСТАВНА АКТИВНОСТ			Први до четврти разред	
ИГРАМО СЕ, УЧИМО И СТВАРАМО				
Исходи	Теме, области, манифестације	Начин остваривања програма	Начин праћења и вредновања	Сарадња/ подршка
Бира задужења и одговорно се односи према њима, прикупља, бележи податке и изводи закључке, образлаже своје мишљење, процењује активност, сарађује са другима, зна да наведе који су значајни датуми у школи и зашто се обележавају, активно учествује у активностима, уочава промене у непосредном окружењу, препознаје поступке заштите околине, уме да препозна шта је добро за његово здравље, примењује знање.	Друштвене игре Поштујемо правила	Приредбе, смотра, луткарска представа, изложба продуката рада, пројектни задаци, групни рад, рад у пару и индивидуални рад.	Учешће и активност ученика, ученички продукти, задовољство ученика	Ученици, родитељи, ПУ управа школе, педагог, Народно позориште, Културни центар ЦСУ
	Израда паноя поводом Нове године, 8 марта, фарбање ускршњих јаја			
	Акције солидарности у дечјој недељи и током године			
	Спортске игре поводом Дана школе, јесењи крос, игре на снегу			
	Литерарне вечери, изложбе, песнички часови			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

У ЦАРСТВУ ДРУГАРСТВА

Циљ: Подстицање индивидуалних склоности и интересовања, садржајног и квалитетног коришћења слободног времена, проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу, развијања и неговања другарства и пријатељства, дружење са вршњацима кроз заједничко делање и развој вештина.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ВАННАСТАВНА АКТИВНОСТ			Први до четврти разред	
У ЦАРСТВУ ДРУГАРСТВА				
Исходи	Теме, области, манифестације	Начин остваривања програма	Начин праћења и вредновања	Сарадња/ подршка
Бира задужења и одговорно се односи према њима, прикупља, бележи податке и изводи закључке, образлаже своје мишљење, процењује активност, сарађује са другима, зна да наведе који су значајни датуми у школи и зашто се обележавају, активно учествује у активностима, уочава промене у непосредном окружењу, препознаје поступке заштите околине, уме да препозна шта је добро за његово здравље, примењује знање.	Право на игру и дружење	Изванучионичка настава, истраживачки и пројектни задаци, групни, рад у пару и индивидуални	Учешће и активност ученика, ученички продукти, задовољство ученика	ученици, родитељи, ПУ управа школе, педагог, Народно позориште, Културни центар
	Обележавамо значајне датуме			
	Промене у природи			
	Здрави били			
	Анализа рада			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА			
Циљеви	Развијање литерарног сензибилитета и креативних способности ученика, развијање љубави према читању, доживљавању и тумачењу књижевноуметничких дела.		
Задаци	➤ Развијање афинитета према естетским етичким вредностима литературе; ➤ развијање ученичких знања, вештина и способностиу областима читање и књижевност; ➤ оспособљавање ученика за језичкостилску анализу уметничких текстова; ➤ подстицање ученика да развију способност за естетско вредновање српске и светске књижевности; ➤ развијање ученичког интересовања према историјикњижевности, теорији књижевности и књижевној критици; ➤ упознавање ученика са животом и стваралаштвом најзначајнијих српских и светских писаца; ➤ повезивање наставних садржаја из српског језика, књижевности и језичке културе; ➤ упознавање ученика са филмском и позоришном уметношћу.		
Области /садржај		Методе	Облици рада
Тумачење одабраних књижевних дела		- о Рад на тексту, - о Разговор, - о Демонстрација, - о Екскурзија, - о Истраживање, - о Реферат	• Фронтални, • Индивидуални, • Групни
Анализа радова ученика			
Литерарни конкурси			
Стилска средства			
Лирика			
Епика			
Драма			
Књижевни ствараоци			
Књижевнонаучне врсте			
Позориште и филм			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

МАТЕМАТИЧКА СЕКЦИЈА			
Циљеви и задаци	➤ Проширивање знања ученика; ➤ шире упознавање ученика са историјом математике,открићима древних цивилизација и великих научника; ➤ развијање логичког мишљења и закључивања; ➤ развијање свести о могућностима математике и њене улоге у многим занимљивим играма; ➤ приближавање математике свакодневном животу; ➤ уочавање могућности примене математике у одређеним проблемима.		
Области /садржај		Методе	Облици рада
Теме из историје математике		о Разговор, о Дијалог, о Рад на тексту, о Рачунски задаци, о Истраживање	• Фронтални, • Индивидуални, • Групни
Логичко комбинаторни задаци			
Прављење модела тела и израда панова			
Занимљива математика			
Математичке игре			
Ух, лепог ли задатка			
И то је математика			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОШКО - ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА

Циљеви	У складу са циљевима одрживог развоја, еколошко образовање мора почети са ученицима основне школе и кроз њега се деци мора доказати да се природа може сачувати и обновити и да ученици томе могу да допринесу личним ангажовањем. Циљеви који се желе остварити ваннаставном активношћу у еколошкој секцији су мултидисциплинарни. Пре свега жели се постићи циљ да деца еколошким образовањем изграде бољи однос према природи и животној средини. У складу с тим, основни циљ рада еколошке секције је рад на формирању еколошке свести. Сматра се да еколошку свест карактеришу одређена еколошка знања, еколошки ставови, еколошке вредности и еколошко понашање. Усвајањем еколошког знања формирају се еколошки ставови који воде еколошком понашању. Зато је важан циљ рада секције стицање еколошких знања. Важан циљ који се жели постићи је да деца развију љубав према живој и неживој природи, како би спознали законитости природе, како би дошли до конкретних предлога зашто и како сачувати природу, односно животну и радну средину. На тај начин деца ће се формирати у активне, аутономне, одговорне, комуникативне и креативне личности отворене за договор, сарадњу и решавање проблема.
Задаци	➤ Развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и њихово повезивање у систем, ➤ Интеграција чулних утисака стечених током истраживачких активности ради постизања правилног искуственог сазнања. ➤ Систематизација, корекција, проширивање и повезивање искустава и знања са новим знањима о природи, ➤ Изграђивање основе научног погледа на свет, уз омогућавање ученицима да схвате повезаност, зависност и условљеност развоја природе, ➤ Навикавање на одржавање личне и опште хигијене, ➤ Развијање способности системског размишљања, флексибилности приликом одлучивања, ➤ Развијање грађанске партиципације и активности.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

БИОЛОШКО-ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА		
Области /садржај	Методе	Облици рада
Спровођење плана за уређење школског простора	- о Разговор, - о Дијалог, - о Рад на тексту, - о Рачунски задаци, - о Истраживање	• Фронтални, • Индивидуални, • Групни
Обележавање датума значајних за екологију и заштиту животне средине		
Сарадња са еколошким удружењима		
Могућност рециклирања		
Израда рециклиране хартије		
Уређење школског дворишта		
Еколошке радионице		
Организовање дебата		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СПОРТСКА СЕКЦИЈА			
Циљ	Ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести, као и превенције насиља, наркоманије и малолетничке деликвенције, школа у оквиру школског програма реализује програм спортског спорта којим су обухваћени сви ученици. Овим се омогућава ученицима да се кроз слободне спортке активности правилно психо-физички развијају и стичу одређене навике, знања и умења.		
Задаци	➤ Развијање психомоторних особина; ➤ развијање моторичких способности; ➤ схватање повезаности здравог живота и физичког васпитања; ➤ развијање свести о значају физичког васпитања и спорта уопште; ➤ развијање вештина, знања, умења и навика; ➤ развијање радних навика; ➤ увођење у сфере нормалног живота и друштва.		
Области /садржај		Методе	Облици рада
Формирање група		- о Разговор, - о Демонстрација ситуације и односа, - о Вежбање	• Фронтални, • Индивидуални, • Групни
Полигони за вођење и додавање лопте			
Рад на стицању кондиције и снаге			
Усавршавање вођења и додавања лопте кроз полигоне и игру			
Одигравање разредних турнира и припрема екипе за општинско такмичење			
Рад на елементима технике			
Промоција одласка на утакмице			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СЕКЦИЈА ПОДМЛАДАК ЦРВЕНОГ КРСТА		
Циљ: Циљ секције је едукација ученика о хуманим вредностима, принципима Црвеног крста и развијање емпатије кроз волонтерски рад и хуманитарне акције. Кроз практичну обуку из прве помоћи и промоцију здравог начина живота, ученици се оспособљавају за правовремено реаговање у несрећама и активно учешће у изградњи солидарног друштвеног окружења.		
План и програм основног оспособљавања за ученике основних школа	Назив и опис тематске целине	Облици рада
Уводни део	Евидентирање полазника оспособљавања и упознавање са садржајем оспособљавања и начином рада	Фронталн и, • Индивиду ални, • Групни
Тема 1	Прва помоћ – појам и значај Полазник ће се упознати са: - Појмом, основним циљевима и принципима прва помоћи - Законским и етичким основама за пружање прве помоћи	
Тема 2	Поступак на месту несреће Полазник ће се упознати са: - Пет основних корака које је потребно предузети на месту несреће - Начином упућивања и садржајем позива хитним службама	
Тема 3	Средства за пружање прве помоћи Полазник ће се упознати са: - Материјалом и средствима за пружање прве помоћи који чине садржај зидног ормарића у школама или преносиве торбе и са сврхом њихове примене	
Тема 4	Процена стања повређеног и утврђивање животне угрожености Полазник ће бити оспособљен да: - Изврши елементарну процену стања свести и дисања повређеног - Узме основне податке о начину повређивања и главним тегобама повређеног	
Тема 4	Поступак са особом без свести Полазник ће бити оспособљен да: - Изведе основне кораке у процени стања свести - Обезбеди проходност дисајних путева особи без свести одговарајућим мерама и поступцима	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

	- Опише опште мере у оквиру неге особе у бесвесном стању које примењују до доласка хитне медицинске помоћи.	
Тема 5	Поступак са особом без свести и дисања – основне мере кардиопулмоналне реанимације Полазник ће се упознати са: - Најчешћим разлозима наглог срчаног застоја и мерама прве помоћи који се примењују у том случају Полазник ће бити оспособљен да: - Установи одсуство свести и дисања и изведе основни поступак оживљавања код одрасле особе.	
Тема 6	Прва помоћ код крварења Полазник ће се упознати са: - Основном поделом крварења према месту истицања - Главним ризицима и последицама крварења. Полазник ће бити оспособљен да изведе: - Поступак привременог заустављања јаког спољашњег крварења (нпр. посекотина на руци или нози, рана на челу; крварење из носа) - Поступак са особом која има унутрашње крварење	Методе Разговор, о Демонстра ција ситуације и односа, о Вежбање
Тема 7	Прва помоћ код крварења Полазник е се упознати са: - Основном поделом крварења према месту истицања - Главним ризицима и последицама крварења Полазник ће бити оспособљен да изведе: - Поступак привременог заустављања јаког спољашњег крварења (нпр. посекотина на руци или нози, рана на челу; крварење из носа) - Поступак са особом која има унутрашње крварење	
Тема 8	Нагле здравствене тегобе и прва помоћ Полазник ће се упознати са: - Мерама прве помоћи код особе са срчаним тегобама (бол у грудима) - Мерама прве помоћи код особе са несвестицом и краткотрајним губитком свести - Другим евентуалним ситуацијама везаним за свакодневне појаве	
Завршни део	Евалуација оспособљавања кроз дискусију са полазницима. Одређивање екипе и припрема екипе за такмичење из Прве помоћи	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

СЕКЦИЈА МЛАДИ ФИЗИЧАРИ		
Циљ: Циљ секције је продубљивање знања из физике кроз истраживачки рад и експерименте, чиме се код ученика развијају логичко мишљење и способност научног објашњавања природних појава. Програм је усмерен на популаризацију природних наука, оспособљавање ученика за самосталан рад и припрему за такмичења кроз решавање сложенијих теоријских и практичних проблема.		
Програмски задаци /садржај	Методе	Облици рада
Рад секције „Младих физичара“ одвијаће се у оквиру три групе, VI, VII, VIII разред једанпут седмично или двочас петнаестодневно ако то карактер проблема захтева. Рад се одвија у неколико праваца: а) извођење занимљивих огледа из физике који нису обухваћени редовном наставом физике б) извођење вежби и мерења в) израде задатака у оквиру припрема за такмичење г) обраде занимљивих тема из живота великих физичара д) прикупљање чланака, слика, анегдота о знаменитим физичарима, података о њиховим открићима, прављење панoa На основу искуства из наставе планиране су следеће теме, које се могу мењати на основу интересовања ученика	• Разговор, • Дијалог, • Рад на тексту, • Истраживање	• Фронтални, • Индивидуални, • Групни

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

VI разред 1. Веза физике и математике, припрема за полагање теста способности за Специјализовано математичко одељење		
2. Вежбе мерења разних физичких величина, график истезања динамометра		
3. Инерција и њене последице		
4. Огледи и задаци из полуге		
5. Гравитационо поље, слободно падање, мерење времена и висине		
6. Прича о Архимеду		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ШАХОВСКА СЕКЦИЈА		
Разред:	Пети, шести, седми, осми	
Циљеви програма	јесте да ученици овладају основним и напредним законитостима и принципима шаховске игре ради формирања њихових радних способности, свесности, истрајности, упорности, уредности, радозналости, креативности, оригиналности и спремности на сарадњу уз уважавање туђег мишљења и начела лепог понашања, да се код ученика изгради култура рада, да се рад обавља у одређено време у предвиђеном радном простору, као и да се развија свесна потреба да се започети посао заврши до краја.	
Намена програма	изграђивање интересовања за шаховску игру и играње шаха;	
Носиоци програма	Наставници са ученицима	
Област/ Тема	Садржај програма	број часова за тему
Геометрија шаховске табле	Основе шаха, шаховске фигуре, њихово кретање и вредност	5
Отварање	Отварање као почетни део игре. Циљеви игре у отварању Основне смернице игре у отварању. Општа правила игре у отварању	5
Обележавање и записивање потеза	Шаховски потез Шаховска нотација и записивање потеза	5
Шаховска игра и њена правила	Услови под којима се може изводити рокада Елементарна тактика Основе стратегије -шаховски лавиринт Победа једног од играча Нерешен исход партије Краљ и пешак против краља	10
Средишњица	Основе средишњице и њен значај Основни начини мишљења у средишњици	3
Завршница	Краљ и две лаке фигуре против усамљеног краља Краљ и пешак против краља	2
Одигравање партија уз коришћење наученог	Самостално одигравање шаховских партија међу ученицима Симултанка предметног наставника против ученика	6

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

ПРВОГ ДО ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Први разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције	Исходи
ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ Активности поводом обележавања: Светски дан чистих руку, Дан људских права, Дан планете земље, Светски дан детета.	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	израда паноа посете изложбе	метода практичних радова текстуална кооперативна	Добро планирање: циља, ефеката, активности ученика и наставника, начин рада; Активностима су обухваћени сви ученици и то тако да могу да искажу:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: разуме сарадњу са локалном заједницом има свести о здравом начину живота поштује разлике и уважава своје и туђе потребе.
ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ Уређење школског дворишта, Израда честитки поводом значајних датума.	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	чишћење купљење папирића сечење, лепљење, цртање, сликање	метода практичних радова демонстративна	ангажованост, самосталност, сарадљивост и иницијативност; Примењују се игролике активности којима се подстиче креативност ученика	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву	покаже креативност, уредност и прецизност има изграђен став према загађењу животне средине.
ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ Акције поводом дечије недеље,	Припрема потребан материјал	прикупљање новца	демонстративна кооперативна дијалошка		Одговоран однос према здрављу	буде хуман поштује разлике и разуме туђе потребе.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Први разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције	Исходи
Помоћ болесном другу.	планира садржаје поставља циљеве рада пружа повратну информацију	школског прибора, играчака. припреме за крос посете		Користе се школски ресурси Организују се једноставне акције у којима су главни носиоци ученици	Одговоран однос према околини Естетичка компетенција	
СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ Организовање спортских такмичења: одељенска међуодељенска међушколска јесењи крос,	Планира садржаје поставља циљеве рада	Игра Различити облици кретног изражавања	демонстративна кооперативна дијалошка		Предузимљиво ст и оријентација ка предузетништву	развије такмичарски дух унапреди моторику и спретност
КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ Посете: позоришту музеју учествовање у активностима поводом школских празника	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	Посете културним установама јавни наступи припрема за такмичење рецитатора	демонстративна текстуална стваралачка игра улога			развије општу културу развије стваралачке способности унапреди машту и оригиналност има смисла за лепо

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Други разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције	Исходи
ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ Дечија недеља (учешће у активностима) Свети Сава – школска слава (пано) Дан школе (учешће у активностима) Нова година (радионица) Ускрс (радионица) Дан школе (учешће у активностима) Вршњачке радионице Обилазак града и шетње до парка.	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	израда паноа посете изложбе	метода практичних радова текстуална кооперативна	Добро планирање: циља, ефеката, активности ученика и наставника, начин рада; Активностима су обухваћени сви ученици и то тако да могу да искажу: ангажованост, самосталност, сарадљивост и иницијативност; Примењују се игролике активности којима се подстиче креативност ученика	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: разуме сарадњу са локалном заједницом има свести о здравом начину живота поштује разлике и уважава своје и туђе потребе.
ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ Школски простор (уређење) Честитке за: рођендан, Нову годину, Божић, Дан	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	чишћење купљење папирића сечење, лепљење, цртање, сликање	метода практичних радова демонстративна			покаже креативност, уредност и прецизност има изграђен став према загађењу

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Други разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције	Исходи
жена, Ускрс (израда) Одељењски пано (уређење)				Користе се школски ресурси	Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљиво ст и оријентација ка предузетништв у	животне средине.
ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ Акција поводом Дечје недеље Хуманитарна акција - помоћ другу, другарици (прикупљање прибора...)	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада пружа повратну информацију	прикупљање новца школског прибора, играчака. припреме за крос посете	демонстративна кооперативна дијалошка	Организују се једноставне акције у којима су главни носиоци ученици		буде хуман поштује разлике и разуме туђе потребе.
СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ Одељенска такмичења Међуодељењска такмичења Учешће ученика на Јесењем и Пролећном кросу	Планира садржаје поставља циљеве рада	Игра Различити облици кретног изражавања	демонстративна кооперативна дијалошка			развије такмичарски дух унапреди моторику и спретност
КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ Изложбе посете (позоришту,	Припрема потребан материјал	Посете културним установама јавни наступи	демонстративна текстуална стваралачка игра улога			развије општу културу развије стваралачке способности

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Други разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције	Исходи
биоскопу, музеју, галерији и библиотеци) Позоришне представе Биоскопске представе Приредбе	планира садржаје поставља циљеве рада	припрема за такмичење рецитатора				унапреди машту и оригиналност има смисла за лепо

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Трећи разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције	Исходи
ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ Активности поводом обеежавања: Међународни дан река, Светски дан породице, Дан заштите животнестредине	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	израда панона посете изложбе	метода практичних радова текстуална кооперативна	Добро планирање: циља, ефеката, активности ученика и наставника, начин рада; Активностима су обухваћени сви ученици и то тако да могу да искажу:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: разуме сарадњу са локалном заједницом има свести о здравом начину живота поштује разлике и уважава своје и туђе потребе.
ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ - Уређење школског простора Израда честитки поводом значајних датума	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	чишћење купљење папирића сечење, лепљење, цртање, сликање	метода практичних радова демонстративна	ангажованост, самосталност, сарадљивост и иницијативност; Примењују се игролике активности којима се подстиче	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву	покаже креативност, уредност и прецизност има изграђен став према загађењу животне средине.
ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ - Акције поводом Дечјенедеље - Јесењи крос - Сарадња са	Припрема потребан материјал планира садржаје	прикупљање новца школског прибора, играчака.	демонстративна кооперативна дијалогска	креативност ученика Користе се школски ресурси	Одговоран однос према здрављу	буде хуман поштује разлике и разуме туђе потребе.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирание кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Трећи разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције	Исходи
Црвенимкрстом Помоћ болесном другу	поставља циљеве рада пружа повратну информацију	припреме за крос посете		Организују се једноставне акције у којима су главни носиоци ученици	Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљиво ст и оријентација ка предузетништв у	
СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ Организовање спортских такмичења: - одељенска - међуодељењска међушколска Учешће ученика на кросу	Планира садржаје поставља циљеве рада	Игра Различити облици кретног изражавања	демонстративна кооперативна дијалошка			развије такмичарски дух унапреди моторику и спретност
КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ Посете: - позоришту - музеју учествовање у активностима поводом школских празника	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	Посете културним установама јавни наступи припрема за такмичење рецитатора	демонстративна текстуална стваралачка игра улога			развије општу културу развије стваралачке способности унапреди машту и оригиналност има смисла за лепо

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Четврти разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције/ Корелација	Исходи
ДРУШТВЕНЕ АКТИВНОСТИ Дечија недеља (учешће у активностима) Свети Сава – школска слава (пано) Дан школе (учешће у активностима) Нова година (радионица) Ускрс (радионица) вршњачке радионице	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	израда паноа посете изложбе	метода практичних радова текстуална кооперативна	Добро планирање: циља, ефеката, активности ученика и наставника, начин рада; Активностима су обухваћени сви ученици и то тако да могу да искажу:	Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама Дигитална компетенција	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: разуме сарадњу са локалном заједницом има свести о здравом начину живота поштује разлике и уважава своје и туђе потребе.
ТЕХНИЧКЕ АКТИВНОСТИ школски простор; учионица, двориште (уређење) честитке за: рођендан, Нову годину, Божић, Дан жена, Ускрс (израда) одељењски пано (уређење)	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	чишћење купљење папирића сечење, лепљење, цртање, сликање	метода практичних радова демонстративна	ангажованост, самосталност, сарадљивост и иницијативност; Примењују се игролике активности којима се подстиче креативност ученика	Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву	покаже креативност, уредност и прецизност има изграђен став према загађењу животне средине.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Четврти разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције/ Корелација	Исходи
ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ акције поводом Дечје недеље хуманитарне акције (помоћ другу, другарици...) Сарадња са Црвеним крстом	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада пружа повратну информацију	прикупљање новца школског прибора, играчака. припреме за крос посете	демонстративна кооперативна дијалошка	Користе се школски ресурси Организују се једноставне акције у којима су главни носиоци ученици	Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција	буде хуман поштује разлике и разуме туђе потребе.
СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ одељенска и међуодељенска такмичења учешће на Јесењем и пролећњем кросу (општински ниво)	Планира садржаје поставља циљеве рада	Игра Различити облици кретног изражавања	демонстративна кооперативна дијалошка		Предузимљивост и оријентација ка предузетништву у Међупредметно повезивање: Природа и друштво – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја Српски језик: Језичка	развије такмичарски дух унапреди моторику и спретност
КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ одлазак на изложбу позоришне представе биоскопске представе вршњачке радионице	Припрема потребан материјал планира садржаје поставља циљеве рада	Посете културним установама јавни наступи припрема за такмичење рецитатора	демонстративна текстуална стваралачка игра улога			развије општу културу развије стваралачке способности унапреди машту и оригиналност има смисла за лепо

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						Четврти разред
ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ						
Тема и садржај	Активности наставника	Активности ученика	Методе рада	Начин и поступци остваривања програма	Међупредметне компетенције/ Корелација	Исходи
					култура, Различите комуникативне ситуације; Математика – Бројеви: Децимални запис броја са једном децималом.	

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Циљ наставе је развој моралних особина, ставова и уверења ученика, упознавање ученике са школским животом и односима којима уважавају друге. Упућује на естетска осећања, формирање културно-хигијенских и здравствених навика и формирање става о заштити животне средине.

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ		
Начини и поступци остваривања програма	Активности наставника	Активности ученика
-повезивање садржај рада са ситуацијама из свакодневног живота у школи и ван ње -одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада -организовање истраживачких активности -оцењивање позитивних страна понашања и рада и како се могу још побољшати -израда панона -организовање радионица -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;	започиње и усмерава разговор и дискусију подстиче сарадњу и тимски рад ученика заједно са ученицима вреднује резултатенаставног процеса и учешћа у различитим ваннаставним активностима	слушају, износе своје мишљење,заједнички формулишу закључке анализирају свој и рад других дискутују, глуме, истражују планирају акције учествују у самооцењивању и вредновању резултата рада

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ				Први разред
Р. бр.	Број часова	Област/тема	Међупредметне компетенције	Исходи
1.	9	ЈА И ДРУГИ - Договор о раду - Кућни ред школе - Лепо понашање - Радионицао пријатељству - Одељенска	Компетенција за учење, Комуникација, Сарадња, Естетичка компетенција, одговорно учешћеу	- Поштује простором у коме бораве у школи. - Поштује правила понашања у школи - Упознаје се са основним дечјим правима и обавезама. - Разуме важност правилног

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ				Први разред
Р. бр.	Број часова	Област/тема	Међупредметне компетенције	Исходи
		заједница- Упознајмо се боље - Време испред екрана када икако - Заједничка кућа - Домаћи задатак - Моја омиљена играчка - Моја омиљена игра	демократском друштву, дигиталне компетенције	односа унутар групе
2.	12	БОНТОН - Бонтон није бадминтон - Ђачка торба, а у њој... - Реци ми реци огледалце.... - Наша соба - Наша радна соба - Наш радни сто - Наша учионица - У школи - На улици – Ја сам пешак - У биоскопу, позоришту - У продавници - Безбедност деце на интернету	Компетенција за учење, Комуникација, Сарадња, Естетичка компетенција, Одговорно учешће у демократском друштву, Дигитална компетенција	- Упознаје разлоге настајања сукоба; - Упознаје начине спречавања или мирног решавања сукоба - Разуме важност правила културног понашања, како у школи, тако и на јавним местима - Разуме зашто учи и ко га учи; - Зна да важност бриге о себи и другима; - Разуме разлоге настајања сукоба, и начине спречавања и решавања
3.	15	МОЈА ОСЕЋАЊА И ЈА - Обрадуј маму, баку - Више рада више знања - Динар по динар - Тужакање „Лепа реч гвоздена	Компетенција за учење, Комуникација, Сарадња, Естетичка компетенција, Одговорно учешће у демократском друштву, Дигитална компетенција	- Схвате важност пристојног понашања и да основна правила примењују у свакодневном животу са одраслима и са својим вршњацима - Разуме да без обзира на

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ				Први разред
Р. бр.	Број часова	Област/тема	Међупредметне компетенције	Исходи
		Врата отвара” • Љубомора • Кривица • Нећу - хоћу • Шта нас вређа • Другарство је... • Наш цвет другарства • Шта ценим код друга • Шта ценим код себе • Научио сам... • Желим да се представим		разлике, сви имају једнака праваи сви су једнако вредни • Зна да реално сагледа своје способности, склоности и интересовања • Осећа да се свако право другарство, пријатељство доказује делом, поступцима и пончосашањем

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Други разред
Теме	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања планираног
БЕЗБЕДНОСТ	-На путу од куће до школе -Ко нам помаже у саобраћају -Полицајац је наш пријатељ	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња	-повезивање садржај рада са ситуацијама из свакодневног живота у школи и ван ње -одабир и коришћење одговарајућих метода и техника рада организовање
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	-План рада и одмора у току дана -Оцена -Школске обавезе -Шта је примерно владање		

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Други разред
Теме	Садржаји	Међупредметне компетенције	Начини и поступци остваривања планираног
ЖИВОТ У ШКОЛИ	-Права и обавезе -Односи у одељењу -Дечија недеља -Дан школе -Савиндан	Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.	истраживачких активности -оцењивање позитивних страна понашања и рада и како се могу још побољшати - израда паноа организовање радионица постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације;
КУЛТУРА ПОНАШАЊА	-Бонтон -Боравак у фискултурној сали -Понашање у школи и ван школе		
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-Учионица -Школско двориште Чувајмо природу		
ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	-Коме се обраћамо када се над нама врши насиље или смо сведоци насиља Насиље, злостављање, занемаривање -Нивои насиља		

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Трећи разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -развијање одговорности, критичности и самокритичности -наведе у чему је успешан и учему	Компетенција комуникација; Компетенција одговорно учешће у демократском	КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	-одређивање циља повезан са битним странама дечјег живота -усмереност ка адаптацији на нову средину и нова правила школског живота

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Трећи разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма
жели да напредује поштује правила понашања у школи и одељењу	друштву; Компетенција сарадња;		
- препознаје примере поштовања и кршења права детета у свом окружењу, причама, филмовима -развије сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном идентитету развијати самопоштовање и самопоуздање	Одговоран однос према здрављу.	ЖИВОТ У ШКОЛИ-ДЕЧЈА НЕДЕЉА-ДЕЧЈА ПРАВА	-упућивање на обавезе и права - препознавање поштовања и не поштовања обавеза и права
-развија одговоран однос према другима		ЈА И ДРУГИ-ХУМАНИТАРНЕ АКЦИЈЕ	-упућивање на друге начине помоћи и сарадње
-развија одговоран однос према свом здрављу - Користи стечена знања о правилној и здравој исхрани, а све у циљу очувања здравља		МОЈЕ ЗДРАВЉЕ	-упућивање на значај здравља -начини превенције болести
- Развија одговоран однос према животној средини - Развија свест о важности здравог биљног и животињског света за човека		ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	-развијати свест важности заштите животне средине -повезати са уништавањем животне средине и сопственог опстанка
-Искажешта осећа, мисли, има свест о себи и свом идентитету.		СВЕСТ О СЕБИ	-указивање и упућивање на самоохрабривање -указивање на самокритичност

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Трећи разред
Предметни исходи	Међупредметне компетенције	Назив теме/ садржај	Начини и поступци остваривања програма
			и начине превазилажења проблема
-Договара се и сарађује,поштуједата правила -уважавање мишљења других -развијање креативности		КУЛТУРНО, ЗАБАВНЕ СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ	-упутити на значај културе за друштво -упутити на значај спорта за развој толеранције и здравље.
- Разликује различитим пословима/занимањима непосредно - Формирање правилног односа према раду, развијање радних навика		ПРОФЕСИОНАЛ НА ОРИЈЕНТАЦИЈА	-упознавање са различитим занимањима и њиховим значајем за развој друштва као целине.
- развије општу културу - развије стваралачке способности - унапреди машту и оригиналност - има смисла за лепо		КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ	Посете: - позоришту - музеју - учествовање у активностима поводомшколских празника

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ		Четврти разред
Теме	Садржаји	Међупредметне компетенције/ Корелација
БЕЗБЕДНОСТ	Безбедност у саобраћају Ко нам помаже у саобраћају Полицајац је наш пријатељ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад с подацима и информацијама
КАКО ДО ДОБРОГ УСПЕХА И ПРИМЕРНОГ ВЛАДАЊА	План рада и одмора у току дана Колико смо задовољни успехом Школске обавезе Шта је примерно владање	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ		Четврти разред
Теме	Садржаји	Међупредметне компетенције/ Корелација
ЖИВОТ У ШКОЛИ	Права и обавезе Односи у одељењу Дечија недеља Дан школе Савиндан	друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
КУЛТУРА ПОНАШАЊА	Бонтон Боравак у фискултурној сали Понашање у школи и ван школе	МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ Природа и друштво – Природа, човек, друштво: Групе људи: становници и народи краја (права и обавезе; обичаји; суживот). Српски језик – Језичка култура: Различите комуникативне ситуације (комуникација са одраслима и са вршњацима; у школи, у продавници, телефонски разговор, поздрављања, честитања и сл.) Математика – Бројеви: Децимални запис броја са једном децималом.
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Учионица Школско двориште Наш град Чувајмо природу	
ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ	Коме се обраћамо када се над нама врши или смосведоци насиља Насиље, злостављање, занемаривање Нивои насиља Радионице	

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Пети разред
Садржај активности			Носиоци активности
септембар	1.	Развијање културе понашања – правилник понашања у школи	ОС
	2.	Пети разред, промене у нама и око нас	ОС
	3.	Мој радни кутак у кући	ОС
	4.	Колико познајем себе	ОС и ОЗ

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Пети разред
Садржај активности			Носиоци активности
	5.	Мој план рада и одмора	ОС
октобар	6.	Ја сам одговоран, уредан и марљив ђак	ОС и ОЗ
	7.	Наше понашање је одраз наше личности	ОЗ
	8.	Психофизичке одлике пубертета	ОС и ОЗ
	9.	Лична и општа хигијена	СС
новембар	10.	Здрава храна	ОС
	11.	Сличности и разлике међу нама	ОС и СС
	12.	Толеранција	СС
	13.	Поштујући себе поштујем и друге	ОС и СС
децембар	14.	Моја сарадња са педагогом школе (кутак поверења и разумевања)	ОЗ
	15.	Да ли познајем технике учења	ОЗ и ОС
	16.	Учинио сам га срећним	ОС и ОЗ
	17.	Спречио сам инцидент – Школа без насиља	ОС
јануар	18.	Како помоћи старим и беспомоћним људима	ОС и СС
	19.	Екологија и њен значај	ОЗ
фебруар	20.	Бонтон – како се понашам на јавним местима	ОС и ОЗ
	21.	Правилна комуникација - Школа без насиља	СС
	22.	Хуманост и хуманитарни рад	ОС
	23.	Пушење и алкохолизам је штетно за здравље	ОС
март	24.	Како избећи страхове и анксиозност	ОС и СС
	25.	Породично васпитање, одраз моје личности и мог понашања	ОЗ
	26.	Шта ми прија у школи, а шта бих мењао	ОС
	27.	Моја осећања	ОС
април	28.	Бес и како са њим	ОС
	29.	Друг, пријатељ, симпатија	ОС и ОЗ
	30.	Шта је то љубав	ОЗ

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Пети разред
Садржај активности			Носиоци активности
	31.	Болести зависности – израда паноа	ОС и ОЗ
мај	32.	Ја нисам поводљив	ОС
	33.	Слободна тема по избору ученика	ОЗ и ОС
	34.	Шта слушама, читама, гледама	ОЗ
јун	35.	Мој рад је мој успех	ОС
	36.	Излет, посета, излазак	ОС

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Шести разред
Време реализације	Р. бр.	Садржај активности	Носиоци активности
септембар	1.	Развијање културе понашања – правилник понашања у школи	ОС
	2.	Мој радни кутак у кући	ОС
	3.	Колико познајем себе	ОС
	4.	Мој план рада и одмора	ОС
	5.	Ја сам одговоран, уредан и марљив ђак	ОС, ОЗ
октобар	6.	Наше понашање је одраз наше личности	ОС, ОЗ
	7.	Психофизичке одлике пубертета	ОС
	8.	Лична и општа хигијена	ОС, ОЗ
	9.	Здрава храна	СС, ОЗ
новембар	10.	Предрасуде и борба против предрасуда	ОС
	11.	Поштујући себе поштујем и друге	СС, ОС
	12.	Емпатија	СС
	13.	Моја сарадња са педагогом Школе	ОЗ
децембар	14.	Да ли познајем технике учења?	ОС
	15.	Решавање дисциплинских проблема у ОЗ	ОС

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Шести разред
Време реализације	Р. бр.	Садржај активности	Носиоци активности
	16.	Спречио сам инцидент	ОЗ, ОС
	17.	Анализа успеха на крају класификационих периода	ОС
јануар	18.	Хуманост и хуманитарни рад	ОС
	19.	Екологија и њен значај	ОЗ, ОС
фебруар	20.	Бонтон – како се понашам на јавним местима	ОС
	21.	Правилна комуникација	СС
	22.	Сличности и разлике међу нама	ОС
	23.	Пушење и алкохолизам је штетно за здравље	ОС
	24.	Шта су секте и како се борити против њих	ОС
март	25.	Како избећи страхове и анксиозност	ОЗ, ОС
	26.	Породично васпитање, одраз моје личности и мог понашања	СС, ОС
	27.	Шта ми прија у школи, а шта бих мењао	ОЗ
	28.	Самоспознаја: Ја о себи	ОС
април	29.	Жеље, интересовања, склоности	ОС
	30.	Моје способности	ОЗ, ОС
	31.	Самопроцена, туђа процена	ОЗ
мај	32.	Ја нисам поводљив	ОЗ
	33.	Слободна тема по избору ученика	ОЗ, ОС
	34.	Шта слушама, читам, гледам	ОЗ
	35.	Мој рад је мој успех	ОС
јун	36.	Излет, посета, излазак	ОС

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Седми разред
Садржај активности			Носиоци активности
септембар	1.	Припремљеност за нову школску годину	ОС,ОЗ
	2.	Правила понашања у учионици	ОС,ОЗ
	3.	Зависност успеха од рада и залагања	ОС,ОЗ
	4.	Оптерећеност ученика – редовна настава и слободне активности	ОС,ОЗ
октобар	5.	Узроци изостајања ученика	ОС
	6.	Позитивне вредности -путокази за живот	ОС,ОЗ
	7.	Однос – родитељ, дете – конфликт	ОС,ОЗ
	8.	Болести зависности	ОС
	9.	Анализа успеха – појединца и одељења на првом клас. периоду	ОС
новембар	10.	Самоспознаја: Ја о себи	ОС
	11.	Жеље, интересовања, склоности	радионица 7. разреда
	12.	Моје способности	ОС,ОЗ
	13.	Самопроцена, туђа процена	ОЗ
децембар	14.	Образовни систем – школе у мом граду, округу	ОЗ
	15.	Могућности запошљавања у мом животном простору	ОС,ОЗ
	16.	Области рада, квалификациони оквири	ОС
	17.	Наш успех на крају првог полугодишта – оцена успешности	ОС,ОЗ
јануар	18.	Припрема и прослава Нове године	ОС
	19.	Прослава школске славе Свети Сава	ОС,ОЗ
фебруар	20.	Занимања и улоге полова	ОС
	21.	Биографија занимања	ОС,ОЗ
	22.	Моје способности и захтеви струке	педагог
	23.	Упознавање са новим могућностима школовања и каријере	ОС,ОЗ
март	24.	Упознавања са занимљивим могућностима школовања и занимањима	ОЗ
	25.	Припрема за реални сусрет	ОС,ОЗ
	26.	Симулација реалног сусрета	ОС

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Седми разред
Садржај активности			Носиоци активности
	27.	Експерти у нашој школи	ОС
април	28.	Посета средњој школи	ОС
	29.	Посета установи, предузећу	ОЗ
	30.	Моја тренутна одлука о избору занимања	ОС,ОЗ
	31.	Здрава храна	ОС,ОЗ
мај	32.	Шта ми прија у школи и шта бих мењао	ОЗ
	33.	Безбедност у саобраћају	ОС;ОЗ
	34.	Слободна тема по избору ученика	ОС,ОЗ
	35.	Анализа успеха на крају школске године	педагог
јун	36.	Излет, посета, сусрет	ОС;ОЗ

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Осми разред
Садржај активности			Носиоци активности
септембар	1.	Припремљеност за нову школску годину	О.С.
	2.	Правила понашања у учионици	О.С. и С.С.
	3.	Поштујући себе поштујем и друге	О.С.
	4.	Болести зависности	О.С.
октобар	5.	Како да безбедно користим интернет	О.С.
	6.	Знаменитости мог краја	О:С:
	7.	Желим да кажем, али како	О.С.
	8.	Моја осећања	О.С.
	9.	Анализа успеха – појединца и одељења	О.С. и вероучитељ
новембар	10.	Припрема за прославу Дана школе	О.С.
	11.	У свету интересовања	О.С
	12.	Стереотипи	О.С
	13.	У свету врлина и вредности	О.С.

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ			Осми разред
Садржај активности			Носиоци активности
	14.	Писање биографије	О.С.
децембар	15.	Какав сам на „први поглед“	О.С.
	16.	Моја очекивања (тема и за родитељски састанак)	О.С.
	17.	Слика савременог света рада и потребне компетенције за занимања	О.С.
	18.	Наш успех на крају првог полугодишта – оцена успешности	О.С.
јануар	19.	Образовни профили у средњим школама	О.С.
фебруар	20.	Мрежа средњих школа	О.С.
	21.	Захтеви занимања	О.С.
	22.	Интернет као извор информација за ПО	О.С.
март	23.	Путеви образовања и каријере	С.С.
	24.	Припрема и спровођење интервјуа	О.С.
	25.	Опис занимања помоћу мапе ума	О.С. и професори СШ
	26.	Критеријум за избор школе	О.С.
април	27.	Испитивање ставова	О.С.
	28.	Избор занимања и приходи	О.С.
мај	29.	Сопствена очекивања од занимања	О.С.
	30.	Припрема за реалне сусрете	О.С.
	31.	Документација за реалне сусрете	О.С.
	32.	Реални сусрет	О.С.
јун	33.	Рефлексија о реалном сусрету	О.С.
	34.	Моја одлука о школи, занимању	О.С.
ОС – одељењски старешина СС – стручни сарадник			

Све евентуалне корекције плана наставе биће праћене и евидентирани кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.